

EVANGHELIA DUPĂ MATEI

*Cartea neamului lui Isus
Hristos.*

1 Cartea neamului* lui Isus
Hristos, fiu** al lui David,
fiu † al lui Avraam.

* Luc. 3. 23. ** Ps. 132. 11. Isa. 11. 1.
Ier. 23. 5. Cap. 22. 42. Ioan. 7. 42. Eapt.
2. 30; 13. 28. Rom. 1. 3. † Fac. 12. 3; 22.
18. Gal. 3. 16.

2 Avraam* a născut pe
Isaac, iar Isaac** a născut
pe Iacov, iar Iacov † a născut
pe Iuda și pe frații lui;

* Fac. 21. 2, 3. ** Fac. 25. 26. † Fac.
29. 35.

3 iar Iuda* a născut pe
Fares și pe Zara din Ta-
mar, iar Fares** a născut
pe Esrom, iar Esrom a născut
pe Aram; * Fac. 38. 27, etc.

** Rut. 4. 18, etc. 1 Cron. 2. 5, 9, etc.

4 iar Aram a născut pe
Aminadab, iar Aminadab a
născut pe Naason, iar Naason
a născut pe Salmon;

5 iar Salmon a născut
pe Boaz din Rahab, iar
Boaz a născut pe Obed,
din Rut, iar Obed a născut
pe Iese;

6 iar Iese* a născut pe
David împăratul, iar Da-
vid împăratul** a născut

pe Solomon din văduva
lui Urie;

* 1 Sam. 16. 1; 17. 12. ** 2 Sam. 12. 24.

7 iar Solomon* a născut
pe Roboam, iar Ro-
boam a născut pe Abia,
iar Abia a născut pe Asa;

* 1 Cron. 3. 3, 10, etc.

8 iar Asa a născut pe
Iosafat, iar Iosafat a născut
pe Ioram, iar Ioram
a născut pe Ozia;

9 iar Ozia a născut pe
Ioalam, iar Ioalam a născut
pe Ahaz, iar Ahaz a
născut pe Ezechia;

10 iar Ezechia* a născut
pe Manase, iar Manase
a născut pe Amon, iar
Amon a născut pe Iosia;

* 2 Reg. 20. 21. 1 Cron. 3. 14.

11 iar Iosia* a născut pe
Iehonia și pe frații lui, pe
vremea strămutării** în
Babilon.

* 1 Cron. 3. 15. 16. ** 2 Reg. 24. 14, 15.
16; 25. 11. 2 Cron. 36. 10, 20. Ier. 27. 20;
39. 9; 52. 11, 15, 28, 29, 30. Dan. 1. 2.

12 iar după strămutarea
în Babilon Iehonia* a născut
pe Salatiel, iar Salatiel
a născut pe Zorobabel.**

* 1 Cron. 3. 17. 19. ** Ezra 3. 2. 5. 2.
Nem. 12. 1. Hag. 1. 1.

13 Iar Zorobabel a născut pe Abiud, iar Abiud a născut pe Eliachim, iar Eliachim a născut pe Azor;

14 iar Azor a născut pe Sadoc, iar Sadoc a născut pe Achim, iar Achim a născut pe Eliud;

15 iar Eliud a născut pe Eleazar, iar Eleazar a născut pe Matan, iar Matan a născut pe Iacov,

16 iar Iacov a născut pe Iosif, bărbatul Mariei, din care s'a născut Isus care se cheamă Hristos.

17 Deci toate neamurile dela Avraam până la David sunt patrusprezece neamuri; și dela David până la strămutarea în Babilon sunt patrusprezece neamuri; și dela strămutarea în Babilon până la Hristos sunt patrusprezece neamuri.

Nașterea lui Isus Hristos.

18 Iar nașterea *lui Isus Hristos a fost așa. Când era logodită mama sa Maria cu Iosif, mai înainte de a fi ei împreună, ea s'a aflat având în pântec din Duhul Sfânt.**

* Luc. 1, 27. ** Luc. 1, 35.

19 Dar Iosif, bărbatul ei, fiind un om drept și nevoind s'o dea în vileag,

și-a pus de gând s'o lase în ascuns.

20 Dar pe când cugeta el acestea, iată un înger al Domnului i s'a arătat în vis, zicând: Iosife, fiu al lui David, nu te teme să iei la tine pe Maria, nevasta ta, căci ce s'a zămislit*în ea este din Duhul Sfânt.

21 Și ea va naște*un fiu și-i vei pune numele Isus, căci el**va mântui pe poporul său de păcatele lor.* Luc. 1, 31. ** Ept. 4, 12; 5, 31; 13, 23, 38.

22 Iar toate acestea s'au făcut ca să se îplinească ce s'a spus de Domnul prin proorocul care zice:

23 Iată *fecioara va avea în pântec și va naște un fiu, și-i vor pune numele Emanuel, care este tâlmăcit: Dumnezeu este cu noi.

* Isa. 7, 14.

24 Și după ce s'a destepat Iosif din somn, a făcut cum îi poruncise îngerul Domnului și a luat la el pe nevasta sa.

25 Și n'a cunoscut-o până ce ea a născut un fiu: *și el i-a pus numele Isus.

* Exod. 13, 2. Luc. 2, 7, 21.

Magii la Ierusalim. — Irod.

2 Si după ce s'a născut Isus în Betleemul din Iudea, în zilele lui Irod

împăratul, iată niște magi dela răsărit** au venit la Ierusalim,

* Luc. 2, 4, 6, 7.

** Fac. 10, 30; 25, 6. 1 Reg. 4, 30.

2 zicând: Unde *este cel ce s'a născut Împărat al Iudeilor? Căci i-am văzut steaua** în răsărit și am venit să ne închinăm lui.

* Luc. 2, 11. ** Num. 24, 17. Isa. 60, 3.

3 Și când a auzit aceasta împăratul Irod, s'a tulburat și tot Ierusalimul cu el.

4 Și adunând împreună pe toți mai marii preoților * și ** cărturarii poporului, a cercetat + dela ei unde era să se nască Hristosul.

* 2 Cron. 36, 14.

** 2 Cron. 34, 13. + Mat. 2, 7.

5 Și ei i-au zis: În Betleemul din Iudea căci așa este scris prin proorocul:

6 Și tu, Betleeme, *pământ al lui Iuda, nicidecum nu ești cel mai mic între povățuitorii lui Iuda: căci din tine va ieși un povățuitor, care va paște** pe poporul meu Israel.

* Mic. 5, 2. Ioan 7, 42. ** Apoc. 2, 27.

7 Atunci Irod a chemat în ascuns pe magi și a aflat dela ei cu deamăruntul în ce vreme s'a arătat steaua.

8 Și i-a trimis la Betleem și a zis: Duceți-vă, cercetați cu deamăruntul despre prunc și când //

veți afla, dați-mi de știre ca să vin și eu să mă închin lui.

9 Și ei, ascultând pe împăratul, au plecat. Și iată steaua pe care o văzuseră în răsărit mergea înaintea lor până a venit și a stătut deasupra unde era pruncul.

10 Și când au văzut steaua, s'au bucurat cu bucurie foarte mare.

11 Și au venit în casă și au văzut pe prunc cu Maria, mama lui, și au căzut jos și i s'au închinat. Și deschizându-și vistierile, i-au adus *daruri: aur și tămăie și smirnă.

* Ps. 72, 10. Isa. 60, 6.

12 Și fiind înștiințați de Dumnezeu prin vis* să nu se întoarcă la Irod, s'au dus pe altă cale în țara lor.

* Cap. 1, 20.

Fuga în Egipt. Omortrea pruncilor.

13 Și când au plecat, iată un înger al Domnului se arată în vis lui Iosif, zicând: Scoală-te, ia pruncul și pe mama lui și fugi în Egipt și fii acolo până îți voi spune: căci Irod arc să caute pe prunc ca să-l piardă.

14 Și s'a sculat și a luat pe prunc și pe mama lui

noaptea și a plecat în Egipt.

15 Și a fost acolo până la moartea lui Irod: ca să se împlinească ce s'a spus de Domnul prin proorocul care zice: Am chemat pe fiul meu * din Egipt.

* Osea 11, 1.

16 Atunci Irod, când a văzut că a fost luat în răs de magi, s'a mâniat foarte tare și a trimis și a ucis pe toți copiii de parte bărbatească cari erau în Betleem și în toate hotarele lui, dela doi ani și mai jos, după vremea pe care o aflase cu deamărunțul dela magi.

17 Atunci s'a împlinit ce s'a spus prin Ieremia * proorocul care zice:

* Ier. 31, 15.

18 Un glas s'a auzit în Rama, plângere și tân-guire multă: Rahela plân-gând pe copiii ei și nu voia să fie mângaiată pen-trucă nu sunț.

Moartea lui Irod. Înțararea din Egipt.

19 Și după ce a murit Irod, iată, un înger al Dom-nului se arată în vis lui Iosif în Egipt,

20 zicând: Scoală-te, ia pruncul și pe mama lui și du-te în țara lui Israel căci

au murit cei ce căutau su-fletul pruncului.

21 Iar el s'a sculat și a luat pruncul și pe mama lui și a intrat în țara lui Israel.

22 Dar când a auzit că Arhelau domnește peste Iudea în locul tatălui său Irod, s'a temut să plece acolo; și fiind înștiințat de Dumnezeu în vis, s'a dus în părțile * Galileii.

* Cap. 3, 13. Luc. 2, 39.

23 Și a venit și s'a așezat într-o cetate zisă * Naza-reț, ca să se împlinească ce s'a spus * prin prooroci că se va chema Nazarinean.

* Ioan 1, 43. ** Iudeo. 13, 5. 1 Sam. 1, 11.

Propovăduirea lui Ioan Botezătorul.

3 Și în zilele acelea vine Ioan * Botezătorul propo-văduind în * pustia Iudeei,

* Marc. 1, 4, 15. Luc. 3, 2, 3. Ioan 1, 28.

** Ios. 14, 10.

2 zicând: Pocăiți-vă, căci s'a apropiat împărăția ce-rurilor.*

* Dan. 2, 44. Cap. 4, 17; 10, 7.

3 Căci acesta este cel spus prin Isaia proorocul care zice: Glasul * unuia care strigă în pustie: Gă-țiți * calea Domnului, fa-ceți-i drepte cărările.

* Isa. 40, 3. Marc. 1, 3. Luc. 3, 4. Ioan 1, 23. ** Luc. 1, 76.

4 Și acest Ioan * își avea

** îmbrăcăminte de peri de cămilă și o încingătoare de piele împrejurul coap-selor sale, iar hrana lui era lăcuste și miere săl-batică.†† * Marc. 1, 6. ** 2 Reg. 1, 8. Zab. 13, 4. † Lev. 11, 22. †† 1 Sam. 14, 25, 26.

5 Atunci Ierusalimul * și toată Iudea și toată împre-jurimea Iordanului ieșiau la el,

* Marc. 1, 5. Luc. 3, 7.

6 și erau botezați * de el în râul Iordan mărturisin-du-și păcatele. * Fapt. 19, 4, 18.

7 Dar când a văzut pe mulți dintre Farisei și Sa-ducei venind la botezul lui, le-a zis: Pui de nă-pârci, * cine va înștiințat să fugiți de urgia * viitoare?

* Cap. 12, 34; 23, 33. Luc. 3, 7, 8, 9.

** Rom. 5, 9. 1 Tes. 1, 10.

8 Faceți deci rod vred-nic de pocăință.

9 Și nu gândiți să zi-ceți în voi înșivă: Avem pe Avraam ca tată! * căci vă spun că Dumnezeu poate din pietrele acestea să scoale copii lui Avraam.

* Ioan 8, 33, 39. Fapt. 13, 26. Rom. 4, 1, 11, 16.

10 Și chiar acum secu-rea stă la rădăcina pom-ilor; deci orice pom * care nu face rod bun se taie și se aruncă în foc.

* Cap. 7, 19. Luc. 13, 7, 9. Ioan 15, 6.

11 Eu în adevăr -vă * botez în apă spre pocăință dar celce vine după mine

este mai puternic decât mine, căruia nu sânt vred-nic să-i duc încălțăminte; el ** vă va boteza cu Duhul Sfânt și cu foc;

* Marc. 1, 8. Luc. 3, 16. Ioan 1, 15, 26, 33. Fapt. 1, 5; 11, 16; 19, 4. ** Isa. 4, 4; 44, 3. Mal. 3, 2. Fapt. 2, 3, 4. 1 Cor. 12, 13.

12 a cărui * lopată este în mâna lui și își va curăți în totul aria și își va a-duna grâul în grânar, iar pleava o va arde ** în foc nestins.

* Mal. 3, 3. ** Mal. 4, 1. Cap. 13, 30.

Botezul lui Isus.

13 Atunci * vine Isus din Galilea ** la Iordan către Ioan, ca să fie botezat de el.

* Marc. 1, 9. Luc. 3, 21. ** Cap. 2, 23.

14 Dar Ioan îl opria zi-când: Eu am trebuință să fiu botezat de tine și tu vii la mine?

15 Și răspunzând Isus, i-a zis: Lasă acum, căci așa ni se cade să impli-nim orice dreplate. Atunci * lasă.

16 Și după ce a fost bo-tezat * Isus, îndată a ieșit din apă și iată i s'au des-chis cerurile și a văzut pe Duhul ** lui Dumnezeu po-gorîndu-se ca un porumbel și venind peste el.

* Marc. 1, 10. ** Isa. 11, 2; 42, 1. Luc. 3, 22. Ioan 1, 32, 33.

17 Și iată un glas din ceruri * zicând: Acesta **

este Fiul meu cel iubit, în care mi-am găsit plăcerea.

* Ioan 12. 28. ** Ps. 2. 7. Isa. 42. 1. Cap. 12. 18; 17. 5. Marc. 1. 11. Luc. 9. 35. Efes. 1. 6. Col. 1. 13. 3 Pet. 1. 17.

Ispitirea lui Isus.

4 Atunci Isus * a fost dus în pustie de Duhul, ** ca să fie ispitit de diavolul.

* Marc. 1. 12, etc. Luc. 4. 1. etc. ** 1 Reg. 18. 12. Kzec. 8. 14; 8. 3; 11. 1, 24; 40. 2; 43. 5. 1 Papt. 8. 39.

2 Și după ce a postit patruzeci de zile și patruzeci de nopți, la urmă a flămânzit.

3 Și ispititorul s'a apropiat și i-a zis: Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pâni.

4 Dar el a răspuns și a zis: Este scris: Nu numai * cu pâine va trăi omul ci cu orice cuvânt care iese din gura lui Dumnezeu.

* Deut. 8. 3.

5 Atunci diavolul îl ia în sfânta cetate * și-l pune pe aripa templului,

* Neem. 11. 1, 18. Isa. 48. 2; 52. 1. Cap. 27. 53. Apoc. 11. 2.

6 și-i zice: Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-te jos; căci este scris: Va porunci îngerilor săi * pentru tine și ei te vor ridica pe mâni, ca nu cumva să-ți izbești piciorul de o piatră.

* Ps. 91. 11, 12.

7 Isus i-a zis: Iarăș este

scris: Să nu ispitești * pe Domnul Dumnezeuul tău.

* Deut. 6. 16.

8 Iarăș diavolul îl ia într'un munte foarte înalt și-i arată toate împărățiile lumii și slava lor,

9 și-i zice: Toate acestea ți le voi da ție, dacă vei cădea jos și te vei închina mie.

10 Atunci Isus îi zice: Pleacă, Satano, căci este scris: Domnului Dumnezeuului tău * să te închini și numai lui să-i slujești.

* Deut. 6. 13; 10. 20. Ios. 24. 14. 1 Sam. 7. 3.

11 Atunci diavolul îl lasă; și iată, îngeri * s'au apropiat și-i slujiau.

* Evr. 1. 14.

Isus la Capernaum.

12 Și când a auzit * că Ioan a fost dat prins, a plecat în Galilea. * Marc. 1. 14. Luc. 8. 20; 4. 14, 31. Ioan 4. 43.

13 Și părăsind Nazaretul, a venit și a locuit în Capernaum, care este lângă mare, în hotarele lui Zabulon și Neftali,

14 ca să se împlinească ce s'a zis prin Isaia proorocul care zice:

15 Țara * lui Zabulon și țara lui Neftali, pe calea mării, dincolo de Iordan, Galilea Neamurilor,

* Isa. 9. 1, 2.

16 poporul * care ședea în întunec a văzut o lumină mare și celor ce ședea în ținutul și în umbra morții le-a răsărit lumina.

* Isa. 42. 7. Luc. 2. 82.

17 De atunci * Isus a început să propovăduiască și să zică: Pocățiți-vă, * * căci s'a apropiat împărăția cerurilor.

* Marc. 1. 14, 15. ** Cap. 3. 2; 10. 7.

Isus cheamă patru ucenici.

18 Și pecând umbra pe lângă marea Galileii, * a văzut doi frați, pe Simon zis * Petru și pe Andrei, fraatele lui, aruncând o mreajă în mare, căci erau pescari.

* Marc. 1. 16-18. Luc. 5. 2. ** Ioan 1. 42.

19 Și le zice: Veniți * după mine, și vă voi face pescari de oameni.

* Luc. 5. 10, 11.

20 Iar ei îndată * au lăsat mrejele și l-au urmat.

* Marc. 10. 28. Luc. 18. 28.

21 Și mergând de acolo * înainte, a văzut pe alți doi frați, pe Iacov al lui Zebedei și pe Ioan, fratele lui, în corabie cu Zebedei, tatăl lor, cârbindu-și mrejele, și i-a chemat.

* Marc. 1. 19. 20. Luc. 5. 10.

22 Iar ei, îndată au lăsat corabia și pe tatăl lor și l-au urmat.

Isus învață pe popor și tămăduiește pe bolnavi.

23 Și Isus străbătea toată Galilea, învățându-i * în sinagogile lor și propovăduind Evanghelia * împărăției și vindecând * orice boală și orice neputință în popor. * Cap. 9. 35. Marc. 1. 21, 39. Luc. 4. 15, 44. ** Cap. 24. 14. Marc. 1. 14. + Marc. 1. 34.

24 Și s'a răspândit știrca despre el în toată Siria, și au adus la el pe toți cari le era rău, cuprinși de felurite boale și chinuri și pe îndrăciți și lunatici și slăbănogi, și i-a vindecat.

25 Și l-au urmat * gloate multe din Galilea și Decapole și Ierusalim și Iudea și de dincolo de Iordan.

* Marc. 3. 7.

Căutătarea depe munte. — Fericirile.

5 Și văzând gloatele, s'a suit * în munte, și după ce a sezut jos, ucenicii săi au venit la el. * Marc. 3. 13.

2 Și și-a deschis gura și-i învăța zicând:

3 Fericiti * sunt cei săraci în duh, căci a lor este împărăția cerurilor.

* Luc. 6. 20. Ps. 51. 17. Prov. 19. 19; 29. 23. Isa. 57. 15; 66. 2.

4 Fericiti * sunt cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați. * Isa. 61. 2, 3. Luc. 6. 21. Iona 16. 20. 2 Cor. 1. 7. Apoc. 21. 4.

5 Fericiți * sunt cei blânzi, căci ** ei vor moșteni pământul.

* Ps. 37. 11. ** Rom. 4. 13.

6 Fericiți sunt cei ce flămânzesc și însetează de dreptate, căci * ei vor fi săturați.

* Isa. 55. 1; 65. 13.

7 Fericiți sunt cei milostivi, căci * ei vor fi miluiți.

* Ps. 41. 1. Cap. 6. 14. Marc. 11. 25. 2 Tim. 1. 16. Ebr. 6. 10. Luc. 2. 13.

8 Fericiți * sunt cei curați cu inima, căci ** ei vor vedea pe Dumnezeu.

* Ps. 15. 2; 24. 4. Ebr. 12. 14. ** 1 Cor. 13. 12. 1 Ioan. 3. 2, 3.

9 Fericiți sunt făcătorii de pace, căci ei se vor chema fii ai lui Dumnezeu.

10 Fericiți * sunt cei prigoniți pentru dreptate, căci a lor este împărăția cerurilor.

* 2 Cor. 4. 17. 2 Tim. 2. 12. 1 Pet. 3. 14.

11 Fericiți * sunteți când vă vor batjocori și vă vor prigoni și vor zice împotriva voastră orice rău, minșând, din pricina mea.

* Luc. 6. 12. ** 1 Pet. 4. 14.

12 Bucurați-vă * și veseliți-vă căci răsplata voastră este mare în ceruri; căci așa ** au prigunit pe proorocii cari au fost înainte de voi.

* Luc. 6. 23. Fap. 6. 41. Rom. 5. 3. Iac. 1. 2. 1 Pet. 4. 13. ** 2 Cron. 36. 16. Neem. 9. 26. Cap. 23. 34, 37. Fapt. 7. 52. 1 Tes. 2. 15.

Sarea pământului. Lumina lumii.

13 Voi sunteți sarea pământului; dar dacă sarea * și-a pierdut gustul, prin ce se va săra? De nimic nu mai este bună decât să fie aruncată afară și să fie călcată în picioare de oameni.

* Marc. 9. 50. Luc. 14. 34, 35.

14 Voi * sunteți lumina lumii. Nu se poate ascunde o cetate așezată deasupra muntelui.

* Prov. 4. 18. Filip. 2. 15.

15 Nici nu aprind * ei o făclie și o pun sub obroc, ci în sfeșnic, și luminează tuturor celor ce sunt în casă.

* Marc. 4. 21. Luc. 8. 16; 11. 33.

16 Toi așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca ei * să vadă faptele voastre cele bune și să slăvească ** pe Tatăl vostru care este în ceruri.

* 1 Pet. 2. 12. ** Ioan. 15. 8. 1 Cor. 14. 25.

Împlinirea Legii și proorociilor.

17 Să * nu socotiți că am venit să stric legea sau proorocii; n'am venit să stric, ci să împlinesc.

* Rom. 3. 31; 10. 4. Gal. 3. 24.

18 Căci adevărat vă spun, până * va trece cerul și pământul, o iotă sau o frântură de slovă nu va trece nicidecum din lege, până se vor împlini toate.

* Luc. 16. 17.

19 Deci cine * va desființa una din aceste porunci foarte mici și va învăța așa pe oameni, se va chema cel mai mic în împărăția cerurilor; dar cine le va face și va învăța pe alții, acela se va chema mare în împărăția cerurilor.

* Luc. 2. 10.

20 Căci vă spun că dacă nu va prisosi * dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor și a Fariseilor, nicidecum nu veți intra în împărăția cerurilor.

* Rom. 9. 31; 10. 3.

Despre ucidere.

21 Ați auzit că s'a zis celor de demult: Să * nu ucizi; iar cine ** va ucide va fi supus judecății.

* Exod. 20. 13. Deut. 5. 17. ** 1 Ioan. 3. 15.

22 Dar eu vă spun că oricine care se mânie pe fratele său va fi supus judecății, iar cine va zice fratelui său: Raca! va * fi supus sinedriului. Iar cine va zice: Nebunule! va fi supus la gheena focului.

* Luc. 2. 20.

23 Deci dacă * ți-ai aduce darul la altar și acolo ți-ai aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,

* Cap. 8. 4; 23. 19.

24 lasă-ți * darul acolo înaintea altarului și mergi întâi, împacă-te cu fratele

tău, și apoi vino și adu-ți darul.

* Iov 42. 8. Cap. 18. 19.

1 Tim. 2. 8. 1 Pet. 3. 7.

25 Invoiește-te * cu protivnicul tău repede, până ** ești pe cale cu el, ca nu cumva protivnicul tău să te dea judecătorului și judecătorul să te dea slujitorului, și vei fi aruncat în temniță.

* Prov. 25. 8. Luc. 12. 58, 59. ** Ps. 82. 8. Isa. 55. 6.

26 Adevărat îți spun, nu vei ieși nicidecum de acolo până nu vei da cel din urmă banuț.

Despre preacurvie și despărțire.

27 Ați auzit că s'a zis: Să * nu preacurvești.

* Exod. 20. 14. Deut. 5. 18.

28 Dar eu vă spun, că oricine care se uită * la femeie ca s'o poftască, a și preacurvit cu ea în inima lui.

* Iov 31. 1. Prov. 6. 23. Fap. 34. 2. 2 Sam. 11. 2.

29 Dar dacă * ochiul tău cel drept te face să te poticnești, scoate-l ** afară și aruncă-l dela tine; căci îți este de folos să piară unul din mădularele tale și nu tot trupul tău să fie aruncat în gheena.

* Cap. 18. 8, 9. Marc. 9. 43—47. ** Cap. 19. 12. Rom. 8. 13. 1 Cor. 9. 27. Col. 3. 5.

30 Și dacă mâna ta cea dreaptă te face să te poticnești, taie-o și aruncă-o dela tine; căci îți este de

folos să piară unul din mădulele tale și nu tot trupul tău să se ducă în gheenă.

31 S'a zis: Cine * își va lăsa nevasta, să-i dea o carte de despărțire.

* Deut. 24. 11. Ier. 3. 1. Cap. 19. 8, etc. Marc. 10. 2, etc.

32 Dar eu vă spun că oricine * care își lasă nevasta afară de pricină de curvie, o face să preacurvească, și cine va lua pe cea lăsată preacurvește.

* Cap. 19. 9. Luc. 16. 18. Rom. 7. 8. 1 Cor. 7. 10, 11.

Despre jurământ.

33 Iarăș ați auzit că * s'a zis celor de demult: Să nu ** juri strâmb, ci să împlinești Domnului jurămintele tale.

* Cap. 23. 16. ** Exod. 20. 7. Lev. 19. 12. Num. 30. 2. Deut. 5. 11. † Deut. 28. 28.

34 Dar eu vă spun: Nu jurați * nicidecum; nici pe cer, pentru că este scaunul ** de domnie al lui Dumnezeu;

* Cap. 23. 16, 18, 22. Iac. 5. 12. ** Isa. 66. 1.

35 nici pe pământ, pentru că este așternutul picioarelor lui; nici pe Ierusalim, pentru că este cetatea * marelui Împărat.

* Ps. 48. 2; 87. 8.

36 Nici pe capul tău nu jura, pentru că nu poți face un singur păr alb sau negru.

37 Ci cuvântul * vostru să fie: Da, da; nu, nu; iar ce este peste acestea este dela cel rău. * Col. 4. 6. Luc. 5. 12.

Suferirea răului. Iubirea vrăjmașilor.

38 Ați auzit că s'a zis: Ochiu * pentru ochiu și dinte pentru dinte.

* Exod. 21. 24. Lev. 24. 20. Deut. 19. 21.

39 Dar eu vă spun: * Nu vă împotriviți celui rău, ci oricine ** te lovește peste falca ta cea dreaptă, înloarce-i și pe cealaltă.

* Prov. 20. 22; 24. 29. Luc. 9. 20. Rom. 12. 17, 19. 1 Cor. 6. 7. 1 Tes. 5. 15. 1 Pet. 3. 9. ** Isa. 50. 6. Plin. 3. 80.

40 Și celuice voiește să se judece cu tine și să-ți ia haina, lasă-i și mantaua.

41 Și oricine te va sili * să mergi o milă, du-te cu el două. * Cap. 27. 32. Marc. 15. 21.

42 Celuice cere dela tine dă-i și dela celce voiește să se împrumute dela tine nu * te abate.

* Deut. 15. 8, 10. Luc. 6. 30, 35.

43 Ați auzit că s'a zis: Să * iubești pe aproapele tău și să ** urășii pe vrăjmașul tău.

* Lev. 19. 18. ** Deut. 23. 6. Is. 41. 10.

44 Dar eu vă spun: Iubiți * pe vrăjmașii voștri și rugați-vă pentru ceice vă prigonesc, **

* Luc. 6. 27, 35. Rom. 12. 14, 20. ** Luc. 23. 34. Eps. 7. 60. 1 Cor. 4. 12, 13. 1 Pet. 2. 23; 3. 9.

45 ca să fiți fii ai Tatălui vostru cel din ceruri; pentru că el face să răsără * soarele său peste cei răi și cei buni, și trimete ploaie peste cei drepti și cei nedrepți.

* Iov. 25. 8.

46 Căci dacă iubiți * pe ceice vă iubesc pe voi, ce răsplată aveți? Nu fac oare și vameșii acelaș lucru?

* Luc. 6. 32.

47 Și dacă îmbrățișați numai pe frații voștri, ce faceți mai mult decât alții? Oare nu fac și cei dintre Neamuri acelaș lucru?

48 Voi deci fiți * desăvârșiți, cum ** Tatăl vostru cel cercsc este desăvârșit.

* Fac. 17. 1. Lev. 11. 44; 19. 2. Luc. 6. 35. Col. 1. 28; 4. 12. Iac. 1. 4. 1 Pet. 1. 15, 16. ** Eps. 5. 1.

Despre milostenie și rugăciune.

6 Luați aminte să nu faceți dreptatea voastră înaintea oamenilor ca să fiți văzuți de ei; altfel n'aveți răsplată dela Tatăl vostru care este în ceruri.

2 Deci când faci * milostenie, nu suna cu trâmbița înaintea ta, cum fac fățarnicii în sinagogi și în ulițe, ca să fie slăviți de oameni. Adevărat vă spun: își iau răsplată. * Rom. 12. 8.

3 Dar tu, când faci milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta,

4 ca milostenia ta să fie în ascuns și Tatăl tău care vede în ascuns îți va răsplăti. *

* Luc. 14. 14.

5 Și când vă rugați, nu fiți ca fățarnicii; căci ei iubesc să se roage stând în sinagogi și în colturile ulițelor ca să fie văzuți de oameni. Adevărat vă spun, își iau răsplată.

6 Dar tu, când te rogi, intră * în camera ta și închizând ușa ta, roagă-te Tatălui tău care este în ascuns și Tatăl tău care vede în ascuns, îți va răsplăti.

* 2 Reg. 4. 33.

Tatăl nostru. Iertarea greșelilor.

7 Și când vă rugați, nu spuneți * într-una aceleași vorbe ca cei dintre Neamuri; căci ** li se pare că în vorbirea lor multă vor fi ascultați.

* Ecl. 5. 2. ** 1 Reg. 18. 26, 29.

8 Deci nu vă asemănați lor, căci știe Tatăl vostru de ce aveți trebuință mai înainte de a-i cere voi.

9 Deci voi așa rugați-vă: Tatăl * nostru care ești în ceruri, sfințească-se numele tău;

* Luc. 11. 2, etc.

10 vic împărăția ta, facă-se * voia ta precum ** în cer așa și pe pământ;

* Cap. 26. 39, 42. Eps. 21. 14. ** Ps. 103. 20, 21.

11 pânea noastră * cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi; * *Iov. 23. 12. Prov. 30. 8.*

12 și ne * iartă nouă datoritiile noastre cum și noi am iertat datornicilor noștri; * *Cap. 18. 21, etc.*

13 și * nu ne duce în ispită, ci ne izbăvește ** de cel rău. Căci † a ta este împărăția și puterea și slava în veci. Amin.

* *Cap. 26. 41. Luc. 22. 40. 46. 1 Cor. 10. 13. 2 Pet. 2. 9. Apoc. 3. 10. ** Ioan. 17. 15. † 1 Cron. 29. 11.*

14 Căci dacă * iertați oamenilor greșelile lor, vă va ierta și vouă Tatăl vostru cel ceresc.

* *Marc. 11. 25, 26. Efeb. 4. 32. Col. 3. 13.*

15 Dar dacă nu * iertați oamenilor greșelile lor, nici Tatăl vostru nu vă va ierta greșelile voastre.

* *Cap. 18. 35. Luc. 2. 13.*

Despre post.

16 Iar când postiți, * nu fiți ca fățarnicii, posomorși; căci își schimonosesc fețele, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevărat vă spun, își iau răsplata.

* *Isa. 58. 5.*

17 Dar tu când postești, unge-ți * capul și spală-ți fața.

* *Rut. 3. 3. Dan. 10. 3.*

18 ca să nu te arăți oamenilor că postești ci Tatălui tău care este în ascuns; și Tatăl tău, care vede în ascuns, îți va răsplăti.

Comorile și îngrijorările.

19 Nu vă adunați * comori pe pământ, unde molia și rugina strică și unde hoții sparg și fură. * *Prov. 23. 4. 1 Tim. 6. 17. Rvr. 13. 5. Luc. 5. 1. etc.*

20 Ci * adunați-vă comori în cer, unde nici molia nici rugina nu strică și unde hoții nu sparg nici nu fură. * *Cap. 19. 21. Luc. 12. 33, 34; 18. 22. 1 Tim. 6. 19. 1 Pet. 1. 4.*

21 Căci unde este comoara ta acolo va fi și inima ta.

22 Candela trupului este ochiul. Dacă ochiul tău este curat, tot trupul tău va fi plin de lumină.

* *Luc. 11. 34, 36.*

23 Dar dacă ochiul tău este rău, tot trupul tău va fi plin de întunecare. Deci dacă lumina care este în tine este întunecare, cât de mare este întunecatul!

24 Nimeni * nu poate sluji la doi stăpâni; căci sau va urî pe unul și va iubi pe celălalt; sau se va ținea de unul și va disprețui pe celălalt. Nu ** puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

* *Luc. 16. 13. ** Gal. 1. 10. 1 Tim. 5. 17. Iac. 4. 4. 1 Ioan. 2. 15.*

25 Deaceia vă spun: Nu * vă îngrijați pentru sufletul vostru, ce să mâncați sau ce să beți, nici pentru

trupul vostru, cu ce să vă îmbrăcați. Oare sufletul nu este mai mult decât hrana și trupul decât îmbrăcăminte? * *Ps. 55. 22. Luc. 12. 22, 23. Filip. 4. 6, 1 Pet. 5. 7.*

26 Uitați-vă * bine la păsările cerului că nu sămănă nici nu seceră nici nu adună în grânare și Tatăl vostru cel ceresc le hrănește; oare nu sunteți voi de mai mare preț decât ele?

* *Iov. 38. 41. Ps. 147. 9. Luc. 12. 24, etc.*

27 Și cine dintre voi, îngrijorându-se, poate adăuga un singur col la înălțimea sa?

28 Și ce vă îngrijați pentru îmbrăcăminte? Uitați-vă cu băgare de seamă la crinii câmpului cum cresc: nu se ostenesc nici nu torc.

29 Totuș vă spun că nici Solomon, în toată slava lui, nu se îmbrăca așa ca unul din aceștia.

30 Dar dacă astfel îmbracă Dumnezeu iarba câmpului, care este astăzi și mâine se aruncă în cuprător, oare nu vă va îmbrăca el cu mult mai mult pe voi, puțin credincioșilor?

31 Deci nu vă îngrijați zicând: Ce să mâncăm, sau ce să bem sau cu ce să ne îmbrăcăm?

32 Căci toate acestea Neamurile le caută; căci știe Tatăl vostru cel ceresc că aveți trebuință de toate acestea.

33 Căutați * dar mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui și toate acestea vi se vor adăuga. * *1 Reg. 8. 18. Ps. 37. 25. Marc. 10. 30. Luc. 12. 31. 1 Tim. 4. 8.*

34 Deci nu vă îngrijați pentru ziua de mâine; căci ziua de mâine se va îngriji de sine; ajunge zilei răutatea ei.

Despre judecățile aspre.

Bărna și paiul. Lucrurile sfinte.

7 Nu * judecați ca să nu fiți judecați.

* *Luc. 6. 37. Rom. 2. 1; 14. 3, 4, 10, 13. 1 Cor. 4. 3, 5. Iac. 4. 11, 12.*

2 Căci * cu ce judecați judecați veți fi judecați și cu ce măsurați măsurați vi se va măsura.

* *Marc. 4. 24. Luc. 6. 38.*

3 Și * de ce vezi paiul care este în ochiul fratelui tău și nu zărești bărna din ochiul tău? * *Luc. 6. 41, 42.*

4 Sau cum vei zice fratelui tău: Lasă-mă să scot paiul din ochiul tău! și iată bărna este în ochiul tău.

5 Fățarnice, scoate mai întâi bărna din ochiul tău și atunci vei vedea lăma-

rit să scoți paiul din ochiul fratelui tău.

6 Nu *dați ce este sfânt cânilor, nici nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare și să se întoarcă să vă sfășie și pe voi.

* Prov. 9. 7, 8; 23. 9. Fapt. 13. 45, 46.

Stăruința în rugăciune.

7 Cereți * și vi se va da, căutați și veți afla, bateți și vi se va deschide.

* Cap. 21. 22. Marc. 11. 24. Luc. 11. 9, 10; 18. 1. Ioan 14. 13; 15. 7; 16. 23, 24. Luc. 1. 5, 6. 1 Ioan 3. 22; 5. 14, 15.

8 Căci oricine * cere capătă și cine caută află și celui ce bate se va deschide. * Prov. 8. 17. Ier. 29. 12, 18.

9 Sau cine * este omul dintre voi care, dacă-i va cere fiul său o pâine, să-i dea o piatră? * Luc. 11. 11, 12, 13.

10 Sau dacă va cere un pește, să-i dea un șarpe?

11 Deci dacă voi, răi * fiind, știți să dați daruri bune la copiii voștri, cu cât mai mult Tatăl vostru cel din ceruri va da cele bune celor cari-i cer.

* Mat. 6. 5; 8. 21.

12 Toate deci * câte ați voi să vă face oamenii, așa faceți-le și voi lor, căci aceea * este legea și proorocii.

* Luc. 8. 31. * Lev. 19. 18. Cap. 22. 40. Rom. 13. 8—10. Gal. 5. 14. 1 Tim. 1. 5.

Poarta cea strâmtă.

13 Intrați * pe poarta cea strâmtă, pentru că largă este poarta și lată este calea care duce la peire și mulți sunt cei ce intră pe ea.

* Luc. 13. 24.

14 Pentru că strâmtă este poarta și îngustă este calea care duce la viață și puțini sunt cei ce o află.

Proorocii mincinoși.

15 Feriți-vă * de prooroci mincinoși * cari vin la voi în îmbrăcăminte de oi, iar pe dinlăuntru sunt * lupi răpitori.

* Dent. 13. 8. Ier. 23. 16. Cap. 24. 4, 5, 11, 24. Marc. 13. 22. Rom. 16. 17, 18. Efes. 5. 6. Col. 2. 8. 2 Pet. 2. 1—3. 1 Ioan 4. 1. * Mic. 3. 5. 2 Tim. 3. 5. † Fapt. 20. 29, 30.

16 După * roadele lor îi veți cunoaște: oare se culeg * struguri din spini sau smochine din măracini?

* Vers. 20. Cap. 12. 33. * Luc. 6. 43, 44.

17 Tot așa orice * pom bun face roade bune, iar pomul rău face roade rele.

* Ier. 11. 19. Cap. 12. 33.

18 Un pom bun nu poate aduce roade rele, nici un pom rău aduce roade bune.

19 Orice * pom care nu face rod bun se taie și se aruncă în foc.

* Cap. 3. 10. Luc. 3. 9. Ioan 15. 2, 6.

20 De aceea după roadele lor îi veți cunoaște.

Casa zidită pe stâncă.

21 Nu oricine care îmi zice: Doamne, * Doamne! va intra în împărăția cerurilor ci cel ce face voia Tatălui meu care este în ceruri. * Osea 8. 2. Cap. 23. 11, 12. Luc. 6. 46; 13. 25. Fapt. 13. 13. Rom. 2. 13. Iac. 1. 22.

22 Mulți îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, n'am * proorocit noi în numele tău și n'am scos noi afară draci în numele tău și n'am făcut noi multe puteri în numele tău?

* Num. 24. 4. Ioan 11. 51. 1 Cor. 13. 2.

23 Și atunci * le voi mărturisi: Niciodată nu v'am cunoscut; depărtați-vă * de la mine cei ce lătrați fărădelegea.

* Cap. 23. 12. Luc. 13. 25, 27. 2 Tim. 2. 19. * Ps. 5. 5; 6. 8. Cap. 25. 41.

24 Deci, oricine * care aude aceste cuvinte ale mele și le face va fi asemănat cu un bărbat cu minte care și-a clădit casa pe stâncă.

* Luc. 6. 47, etc.

25 Și s'a pogorît ploaia și au venit râurile și au suflat vânturile și au bătut în casa aceea și n'a căzut: căci era întemeiată pe stâncă.

26 Și oricine care aude aceste cuvinte ale mele și nu le face va fi asemănat cu un bărbat fără minte care și-a clădit casa pe nisip.

27 Și s'a pogorît ploaia și au venit râurile și au suflat vânturile și au izbit în casa aceea și a căzut: și căderea ei a fost mare.

28 Și a fost așa: când a sfârșit Isus cuvintele acestea, gloatele au rămas uimite * de învățătura lui.

* Cap. 13. 54. Marc. 1. 22; 6. 2. Luc. 4. 32.

29 Căci * îi învăța ca având putere iar nu ca învășii cărturarii lor. * Ioan 7. 46.

Vindecarea unui lepros.

8 Și după ce s'a pogorît de pe munte, l-au urmat gloatele multe.

2 Și * iată, un lepros s'a apropiat de el și i s'a închinat zicând: Doamne, dacă voinști, poți să mă curețești.

* Marc. 1. 40, etc.

3 Și Isus a întins mâna și l-a atins zicând: Voiesc, fii curățit. Și îndată lepra lui a fost curățită.

4 Și Isus îi zice: Vezi * să nu spui la nimeni, ci mergi, arată-te preotului și adu darul pe care l-a rânduit * Moise, spre mărturie lor.

* Cap. 9. 30. Marc. 5. 43. * Lev. 14. 3, 4, 10. Luc. 4. 14.

Vindecarea robului unui sutaș.

5 Și când * a intrat în Capernaum, s'a apropiat de el un sutaș, rugându-l

* Luc. 7. 1, etc.

6 și zicând: Doamne,

sluga mea zace în casă slăbănog, chinuindu-se cumplit.

7 Și îi zice: Voiu veni și-l voiu însănătoși.

8 Și sutașul a răspuns și a zis: Doamne, nu*sânt vrednic ca să intri sub acoperișul meu ci zi**numai eu un cuvânt și sluga mea se va tămădui.

* Luc. 15. 19, etc. ** Ps. 107. 20.

9 Căci și eu sânt un om sub stăpânire, având sub mine însumi ostași, și zic acestuia: Du-te. Și se duce. Și altuia: Vino. Și vine. Și robului meu: Fă aceasta. Și face.

10 Și când a auzit Isus, s'a mirat și a zis celorce-l urmau: Adevărat vă spun: n'am găsit nici în Israel atâta credință.

11 Dar vă spun că mulți* vor veni dela răsărit și dela apus și vor sta la masă cu Avraam și Isaac și Iacov în împărăția cerurilor.

* Fac. 12. 3. Isa. 2. 2, 3; 11. 10. Mal. 1. 11. Luc. 13. 29. Fapt. 10. 43; 11. 18; 14. 27. Rom. 15. 9, etc. Efes. 3. 6.

12 Iar*fiii împărăției vor**fi aruncați în întunerecul de afară: acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților.

* Cap. 21. 43. ** Cap. 13. 42, 50; 22. 13; 24. 51; 25. 30. Luc. 13. 28. 2 Pet. 2. 17. Iuda. 13.

13 Și Isus a zis sutașului: Du-te, fie-ți cum ai

crezut. Și sluga s'a tămăduit în ceasul acela.

Vindecarea soacrei lui Petru și mai multor bolnavi.

14 Și când a venit Isus* în casa lui Petru, a văzut pe soacra ** acestuia zăcând acolo și prinsă de friguri. * Marc. 1. 29—31. Luc. 4. 38, 39. ** 1 Cor. 9. 5.

15 Și i-a atins mâna și au lăsat-o frigurile. Și ea s'a sculat și-i slujia.

16 Și când s'a făcut scară,* i-au adus mulți îndrăciți și a scos afară durerile prin cuvânt și a tămăduit pe toți cari erau bolnavi.

* Marc. 1. 32, etc. Luc. 4. 40, 41.

17 Ca să împlinească ce s'a zis prin Isaia proorocul, care zice: El* însuș a luat slăbiciunile noastre și a purtat boalele noastre.

* Isa. 53. 4. 1 Pet. 2. 24.

Cum să urmăm pe Isus.

18 Și când a văzut Isus gloale multe împrejurul său a poruncit să treacă dincolo.

19 Și*unul, un cărturar, s'a apropiat și i-a zis: Învățătorule, te voiu urma oriunde vei merge.

* Luc. 9. 37, 58.

20 Și Isus îi zice: Vulpile au vizuini și păsările cerului au locuințe, dar

Fiul omului n'are unde să-și plece capul.

21 Și un* altul dintre ucenici i-a zis: Doamne, dă-mi**voie mai întâi să mă duc și să îngrop pe tatăl meu.

* Luc. 9. 59, 60. ** 1 Reg. 19. 20.

22 Dar Isus îi zice: Urmează-mă și lasă morții să-și îngroape pe morții lor.

Potolirea furtunii.

23 Și când a intrat în corabie, ucenicii lui l-au urmat.

24 Și iată s'a făcut o furtună cumplită pe mare încât corabia se acoperia de valuri: iar el dormia.

* Marc. 4. 37, etc. Luc. 8. 23, etc.

25 Și s'au apropiat de el și l-au deșteplat, zicând: Doamne, scapă-ne; pierim!

26 Și el le zice: De ce sunteți fricoși, puțin credincioșilor? Atunci s'a sculat,* a certat vânturile și marea și s'a făcut o liniște mare.

* Ps. 65. 7; 89. 9; 107. 29.

27 Și oamenii s'au mirat zicând: Ce fel de om este acesta că și vânturile și marea îl ascultă?

Doi îndrăciți sunt tămăduiți.

28 Și când*a venit el dincolo în ținutul Gadarenilor, l-au întâmpinat doi îndrăciți, ieșind din morminte, foarte înfuriați, în-

cât nimeni nu putea trece pe calea aceea.

* Marc. 5. 1, etc. Luc. 8. 26, etc.

29 Și iată au strigat zicând: Ce avem noi cu tine, Isuse, Fiul al lui Dumnezeu? Ai venit aici ca să ne chinuiești mai înainte de vreme?

30 Și departe de ei era o turmă de porci mulți, păscând.

31 Și dracii îl rugau zicând: Dacă ne scoți afară, trimite-ne în turma de porci.

32 Și el le-a zis: Mergeți. Iar ei au ieșit și s'au dus în turma de porci. Și iată, toată turma s'a repezit depe răpă în mare și a pierit în ape.

33 Iar ceice îi pășteau au fugit și s'au dus în cetate și au spus toate și cele întâmplare cu îndrăciții.

34 Și iată, toată cetatea a ieșit în întâmpinarea lui Isus. Și când l-au văzut, l-au rugat să treacă din holarele lor.

* Deut. 5. 25. 1 Reg. 17. 18. Luc. 5. 8. Fapt. 16. 39.

Vindecarea unui slăbănog.

9 Și intrând în corabie, a trecut dincoace și*a venit în cetatea sa. * Cap. 4. 13.

2 Și iată i-au adus pe un slăbănog zăcând pe pat. Și Isus văzând**credința

lor, a zis slăbănogului: În-
drăznește, fiule, iertate-ți
sunt păcatele.

* Marc. 2. 8. Luc. 5. 18. ** Cap. 8. 10.

3 Și iată, unii dintre căr-
turari au zis în ei înșiși:
Omul acesta hulește.

4 Dar Isus, știind * gân-
durile lor, a zis: Pentruce
cugetați rele în inimile
voastre?

* Ps. 139. 2. Cap. 12. 25. Marc. 12. 15.
Luc. 5. 22; 6. 8; 9. 47; 11. 17.

5 Căci ce este mai lesne,
a zice: Iertate-ți sunt pă-
catele! sau a zice: Scoală-te
și umblă?

6 Dar ca să știți că are
putere Fiul omului pe pământ
să ierte păcatele, (a-
tunci zice slăbănogului):
Scoală-te, ridică-ți patul și
mergi la casa ta.

7 Și s'a sculat și s'a dus
la casa lui.

8 Iar gloatele când au
văzut, s'au temut și au slă-
vit pe Dumnezeu, care a
dat oamenilor o astfel de
putere.

Chemarea lui Matei.

9 Și pe când trecea *
Isus de acolo, a văzut pe
un om șezând la vână,
numit Matei. Și-i zice: Ur-
mează-mă. Și el s'a sculat
și l-a urmat.

* Marc. 2. 14. Luc. 5. 27.

10 Și a fost așa: * când
ședea el la masă în casă,

iață, mulți vameși și pă-
cătoși au venit și au șezut
la masă cu Isus și cu uce-
nicii lui.

* Marc. 2. 15, etc. Luc. 5. 29, etc.

11 Și când au văzut *
Fariseii, ziceau ucenicilor
lui: Pentruce mănâncă în-
vățătorul vostru cu vameșii
** și păcătoși?

* Cap. 11. 19. Luc. 5. 30; 15. 2. ** Gal. 2. 15.

12 Iar când a auzit Isus,
a zis: Cei ce sunt sănătoși
n'au trebuință de doctor,
ci cei bolnavi.

13 Duceți-vă dar și în-
vățați ce însemnează: Milă
* voesc iar nu jertfă. Căci
n'am venit să chem pe
drepti ci ** pe păcătoși.

* Osea. 6. 6. Mic. 6. 6-8. Cap. 12. 7.
** 1 Tim. 1. 15.

*Întrebarea ucenicilor lui Ioan
despre post.*

14 Atunci vin la el uce-
nicii lui Ioan zicând: Pen-
truce * noi și Fariseii pos-
tim des iar ucenicii tăi nu
postesc?

* Marc. 2. 18, etc. Luc. 5. 33, etc. 16. 12.

15 Și Isus le-a zis: Nu
cumva pot fiii odăii de
nuntă * să se întristeze câtă
vreme este mirele cu ei?
Dar vor veni zile când mi-
rele va fi luat dela ei și
atunci ** vor posti. * Luca 9. 29.

** Fapt. 13. 2, 3; 14. 23. 1 Cor. 7. 5.

16 Dar nimeni nu pune
o bucată de postav nou la

un veșmânt vechiu, căci
umplutura lui rupe din
veșmânt și se face mai rea
ruptură.

17 Nici nu pun vin nou
în burdufuri vechi; altfel
burdufurile se sparg și vi-
nul se varsă și burdufurile
se nimicesc; ci pun vin
nou în burdufuri noi și
amândouă se păstrează îm-
preună.

*Învierea fiicei lui Iair și vin-
decarea unei femei.*

18 Pe când * le vorbia a-
cestea, iată unul, un mai
mare, a venit la el și i s'a
închinat zicând: Fiica mea
a murit acum; ci vino și
pune-ți mâna peste ea și
va trăi.

* Marc. 5. 22, etc. Luc. 8. 41, etc.

19 Și Isus s'a sculat și
l-a urmat precum și uce-
nicii lui.

20 Și * iată, o femeie cu
o scurgere de sânge de
doisprezece ani s'a apro-
piat de el pe dinapoi și
i-a atins ciucurele veșmân-
tului. * Marc. 5. 25. Luc. 8. 43.

21 Căci zicea în sine:
Numai de-i voiui atinge,
veșmântul, voiui fi tămă-
duită.

22 Dar Isus întorcân-
du-se și văzând-o a zis: În-
drăznește, fiică, credința *
ta te-a tămăduit. Și femeia

a fost tămăduită din cea-
sul acela.

* Luc. 7. 50; 8. 48; 17. 19; 18. 42.

23 Și când * a venit Isus
la casa mai marelui ** și a
văzut pe cântătorii din
fluer și gloata făcând zarvă,
* Marc. 5. 38. Luc. 8. 51. ** 2 Cron. 35. 25.

24 a zis: Depărtați-vă: *
căci fala n'a murit ci
doarme. Și își râdeau de el.

* Fapt. 20. 10.

25 Și când a fost dală
afară gloata, el a intrat,
i-a apucat mâna și copila
s'a sculat.

26 Și a ieșit vestea a-
ceasta peste tot ținutul a-
cela.

Vindecarea a doi orbi.

27 Și pe când trecea
Isus de acolo, l-au urmat
doi orbi strigând și zicând:
Ai milă de noi, Fiule al lui
David.

* Cap. 15. 22; 20. 30, 31.
Marc. 10. 47, 48. Luc. 18. 38, 39.

28 Și când a intrat el
în casă, orbii s'au apropiat
de el. Și Isus le zice: Cre-
deți că pot face aceasta?
Ei îi zic: Da, Doamne.

29 Atunci le-a atins o-
chii, zicând: Fie-vă după
credința voastră.

30 Și li s'au deschis o-
chii. Și Isus le-a poruncit
aspru zicând: Vedeți, * ni-
meni să nu știe.

* Cap. 8. 4; 12. 16; 17. 9. Luc. 5. 14.

31 Dar * când au ieșit, au

răspândit vestea despre el în tot ținutul acela

** Marc 7 " Vindicarea unui mui*

Indrăcit.

32 Și pe * când plecau ei afară, iată i-au adus un om mui îndrăcit.

33 Și după ce a fost scos dracul afară, muiul a vorbit. Și gloatele s-au minunat zicând: Niciodată nu s'a arătat așa ceva în Israel.

34 Dar Fariseii ziceau: El scoate * afară pe draci prin mai marele dracilor.

** Cap 12 22 Marc 3 22 Luc 11 15*
Lui Isus îi este milă de gloate

35 Și Isus străbătea * toate cetățile și satele, învățându-i ** în sinagogile lor și propovăduind evanghelia împărăției și vindecând orice boală și orice slăbiciune

** Marc 6 6 Luc 10 22 ** 11 23*

36 Iar când * a văzut gloatele, i s'a făcut milă de ele pentru că erau leșinate și risipite ca ** niște oi neavând păstor

** Marc 6 34 ** 11 27 17 11 22 17 Ezech 34 5 Zec 10 "*

37 Atunci zice ucenicilor săi. Secerișul * în adevăr este mult, dar lucrătorii sunt puțini

** Luc 10 2 Ioan 4 33*
38 Rugați-vă * deci Dom-

nului secerișului ca să scoala lucrători la secerișul său

** 21 "*

Trimiteți * celor doisprezece apostoli

10 Și a chemat * la sine pe cei doisprezece ucenici ai săi și le-a dat putere peste duhurile necurate ca să le scoala a fară și să tina luasea orice boală și orice slăbiciune

** Marc 3 14 17 14 13 9*
2 Iar numele celor doisprezece apostoli sunt acestea: cel dintâi Simon zis * Petru, și Andrei, fratele lui, Iacov al lui Zebedei și Ioan, fratele lui

3 Filip și Bartolomeu, Toma și Matei vameșul Iacov al lui Alfeu și Levi numit Tadeu

4 Simon * Cananitul și Iuda Iscarioteanul. ** care l-a și dat prins

** 11 15 Marc 1 13 ** Ioan 18 1*

5 Isus a trimis pe acești doisprezece și le-a poruncit, zicând: Nu mergeți pe calea Neamurilor și nu intrați în nici o cetate de Samarieni. **

** Cap 13 24 Marc 13 15 ** 2 Tim 2 17 24 1 13 1*

6 ci * mergeți mai degrabă la oile ** cele pierdute ale casei lui Israel

** Cap 13 24 Marc 13 15 ** 1 Tim 5 17 1 Tim 5 17 1 Tim 5 17 1 Tim 5 17*
2 25

7 Iar * când mergeți, propovăduiți, zicând: S'a apropiat împărăția ** cerurilor.

** Luc 9 2 ** Cap 3 2; 4 17. Luc 10 9*

8 Trimiteți pe cei neputincioși, sculați pe morți, curățiți pe leproși, scoateți-i afara pe draci; în * dar ați luat, în dar dați.

** Marc 8 18, 20*

9 Nu * câștigați aur, nici argint, nici arama ** la învingătorile voastre,

** 1 Sam. 9 7 Marc 6 8 Luc 9 3, 11 22 37 ** Mat 23 8*

10 nici traistă pentru cale, nici două haine nici încălțăminte, nici toiag, căci * vrednic este lucrătorul de hrana sa

** 1 Tim 10 7. 1 Cor 9 7, etc. 1 Tim 5 18*

11 Și în * orice cetate sau sat veți intra, cercetați cine este vrednic în el și rămâneți acolo până când veți ieși.

** 11 18*
12 Iar când intrați în casă, urați-i de bine.

13 Și * dacă este casa vrednică, pacea voastră să vie peste ea. ** Iar dacă nu este vrednică, pacea voastră să se întoarcă la voi.

** Luc 10 5 ** Ps 35 10*

14 Și * cine nu vă va primi, nici nu va asculta cuvintele voastre, când ieșiți din casa sau din cetatea

aceea, scuturați ** praful depe picioarele voastre

** Marc 6 11. Luc 9 5, 10, 10, 11. ** Neem 5 13 Marc 13 51, 18 6.*

15 Adevărat vă spun, mai * ușor va fi pământului Sodomei și Gomorei în ziua judecării decât cetății aceleia.

** Marc 11 22, 24*

Primirea apostolilor de lume

16 Iată, * eu vă trimit ca niște oi în mijlocul lupilor; fiți dar ** înțelepți ca șerpii și fără răutate ca porumbeii.

** Luc 10 3. ** Rom 16 19 Ezech 5 15 1 Cor 14 20. 1 Tim 2 16*

17 Dar feriți-vă de oameni; căci vă * vor da în sinedrii și vă ** vor bicia în sinagogile lor.

** Cap 24 9 Marc 13 9 Luc 12 11 21, 12. ** Marc 5 40.*

18 Și veți * fi duși înaintea stăpânilor și împăraților pentru mine, spre mărturie lor și Neamurilor

** Marc 12 1; 24 10, 25 7, 28 2 Tim 4 16*

19 Iar * când vă vor da, nu va îngrijorați cum să vorbiți, căci vi ** va da în acel ceas ce să vorbiți

** Marc 16 17 1 Tim 4 17 1 Tim 4 17 1 Tim 4 17*

20 Căci * nu voi sunteți cei ce vorbiți ci Duhul 1 a-talui vostru este cel ce vorbeste în voi.

** 2 Sam 23 2 Marc 13 11 1 Tim 4 17*

21 Și frate * va da pe frate la moarte și tatăl pe

copilul sau și copiii se vor scula împotriva părinților și îi vor omori.

* M. 7. 1. 1. 3. 3. 1. 2. 1. 1.

22 Și veți *fi urâți de toți pentru numele meu; dar **cine rabdă până în sfârșit, acela va fi mântuit.

* Luc 21. 17. ** Dan 12. 12, 13. Cap. 24. 13. Marc 13. 13.

23 Și când *vă prigonesc în cetatea aceasta, fugiți în cealaltă; căci adevărat vă spun, nu veți sfârși cetățile lui Israel până **va veni Fiul omului.

* Cap. 2. 13; 4. 12, 13, 15. Fapt 1. 1; 9. 25; 14. 6. ** Cap. 16. 28.

24 Ucenicul nu *este mai pe sus de învățătorul său nici robul mai pe sus de domnul său.

* Luc 6. 40. Ioan 13. 16; 15. 30.

25 Destul este ucenicului sa fie ca învățătorul său, și robului să fie ca domnul său. Dacă pe *domnul casei l-au numit Beelzebul, cu cât mai mult *vor* numi așa pe casnicii lui.*

* Cap. 12. 24. Marc 3. 22. Luc 11. 15. Ioan 8. 48. 32.

26 Deci nu vă temeți de ei: căci *nimic nu este ascoperit care nu va fi descoperit și ascuns care nu va fi cunoscut.

* Marc 4. 22. Luc 8. 17; 12. 2, 8.

27 Ce vă zic eu la întunec, spuneți la lumină și ce auziți la ureche, propovădniți depe case.

28 Și nu *vă temeți de cei ceucid trupul dar sufletul nu îl pot uci: ei temeți vă mai degrabă de acela care poate să piardă și sufletul și trupul în ghecă.

* Luc 8. 12, 13. Luc 12. 4. 1 Pet. 3. 14.

29 Oare nu se vând două vrăbii pentru un ban? Și nici una din ele nu va cădea pe pământ fără Tatăl vostru.

30 Chiar *și perii capului vostru, toți sunt numărați. *1 Sam 14. 45. 2 Sam 14. 11. Luc 21. 18. Fapt 27. 34.

31 Deci nu vă temeți, voi sunteți mai de preț decât multe vrăbii.

32 Deci *oricine care va mărturisi pentru mine înaintea oamenilor, voi mărturisi și **eu pentru el înaintea Tatălui meu care este în ceruri.

* Luc 12. 8. Rom 10. 9, 10. ** Mat 10. 33.

33 Dar *oricine mă va tăgădăi pe mine înaintea oamenilor, îl voi tăgădăi și eu pe el înaintea Tatălui meu care este în ceruri.

* Mat 10. 33. Luc 9. 26. 2 Tim. 2. 12.

34 Nu *scoțiți că am venit să arunc pace pe pământ; n'am venit să arunc pace ci sabie.

* Luc 12. 49, 51. 53.

35 Căci am venit să învrăjbesc pe om cu *tatăl

sau și pe fiica cu mamă-sa și pe noră cu soacra ei.

* M. 7. 3.

36 Și vrăjmași *al omului sunt casnicii lui.

* Ps 41. 9. 53. 13. Mat. 7. 6. Ioan 13. 18.

37 Cine *iubește pe tată sau pe mamă mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine; și cine iubește pe fiu sau pe sora mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine.

* Luc 14. 26.

38 Și oricine *nu si ia crucea sa și nu ma urmează, nu este vrednic de mine. *Cap. 16. 24. Marc 8. 34. Luc 14. 27.

39 Cine *își afla viața, o va pierde și cine își pierde viața pentru mine o va afla.

* Cap. 16. 27. Luc 14. 33. Marc 13. 35.

Primirea ucenicilor

40 Cine *vă primește pe voi, pe mine mă primește și cine mă primește pe mine, primește pe cel ce m'a trimis pe mine.

* Cap. 18. 5. Luc 9. 48. 10. 16. Ioan 12. 13. 27. Gal 1. 11.

41 Cine *primește un prooroc în nume de prooroc, va lua răsplata de prooroc și cine primește pe un drept în nume de drept, va lua răsplata unui drept.

* 1 Reg 17. 10. 2 Reg 4. 6.

42 Și *cine va adăpa pe unul din acești mici numai cu un pahar de apă rece în nume de ucenic, adevărat vă spun, nu-și va pierde răsplata nicidecum.

* Cap. 18. 5, 6. 25. 40. Marc 9. 41. Ebr 6. 10.

Trilogia lui Ioan Bolzatoral

11 Și a fost așa: când a sfârșit Isus de dat învățături celor doisprezece ucenici ai săi, a trecut de acolo ca să i învețe și să propovăduiască în cetățile lor.

2 Iar Ioan *când a auzit în **temniță faptele lui Hristos, a trimis prin ucenicii săi

* Luc 7. 8, 10, 12. ** Cap. 14. 3.

3 și i-a zis: Tu ești cel ce *vine sau să așteptăm pe altul? *Fao 40. 10. Num. 24. 17.

Dan 1. 24. Luc 1. 14.

4 Și Isus a răspuns și le-a zis: Mergeți și spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți:

5 orbi *își capătă vedere, și schiopii umblă, leproșii se curătesc și surzii aud, morții se scot la sa-racilor **li se vestește. *Evanghelia.*

* Isa. 29. 18. 35. 4. 6. 42. 7. 1. 2. 23; 3. 2. 7. 36. 4. 33. 38; 4. 11. ** Ps 22. 26. Isa. 61. 1. Luc 4. 18. Luc 2. 2.

6 și fericit este cine nu

va găsi * un prilej de po-
tiemre în mine.

* Luc. 8 14, 15. * Cap. 13 37 24 10; 2
21. Rom. 9 32 33. 1 Cor. 1 23; 2 14.
Gen. 5 11. 1 Pet. 2 8.

Mărturia lui Isus despre Ioan

7 Iar pe când * plecau ei,
a început Isus să vor-
bească gloatelor despre
Ioan: Ce ați ieșit în pus-
tie să priviți? O trestie **
clătinându-se de vânt?

* Luc. 7 24. ** Nlos. 4 14.

8 Dar ce ați ieșit să ve-
deți? Un om îmbrăcat în
veșminte moi? Iată, ceice
poartă cele moi sunt în
cască împăraților.

9 Dar pentru ce ați ie-
șit? Să vedeți un prooroc?
Da, vă spun, și * mai mult
decât un prooroc.

* Cap. 14. * 21 25. L. 1 76. * 28

10 Acesta este cel des-
pre care s'a scris: Iată, *
eu trimit înaintea feței tale
pe solul meu, care va pre-
găti calea ta înaintea ta.

* Mal. 3 1. Marc. 1 2. Luc. 1 76; 1 27.

11 Adevărat vă spun, în-
tre cei născuți de femei nu
s'a sculat unul mai mare
decât Ioan Botezătorul.
Dar cine este mai mic în
împărăția cerurilor este
mai mare decât el.

12 Și din * zilele lui Ioan
Botezătorul până acum îm-
părăția cerurilor se ia cu
năvală și ceice dau năvală,
a apuca

* Luc. 16 16.

13 Căci toți * proorocii și
legea au proorocit până la
Ioan

* Mal. 4 6

11 Și dacă voți să pri-
miți, el este Ilic * care are
să vina.

* Mat. 4 5. Cap. 17 12. Luc. 1 17.

15 Cine * are urechi să
audă.

* Luc. 8 8. *
Apo. 2 7 11 17 20 26. 29

16 Dar cu * cine voru a-
semăna neamul acesta?
Este asemenea unor copii
cari stau în larguri și
strigă către ceilalți

* Luc. 7 31

17 și zic: V-am cântat
din fluer și n-ați jucat;
v-am cântat de jale și nu
v-ați batut în piept.

18 Căci Ioan a venit nici
mâncând nici bănd și ei
zic: Are drac.

19 Fiul omului a venit
mâncând și bănd și ei zic:
Iată un om mănăcios și
băutor de vin, prieten * al
vameșilor și al păcătoșilor.
Și * înțelepciunea este în-
dreptătită din faptele ei.

* Cap. 9 10. ** Luc. 7 33

Mustrearea cetățitor nepocăite

20 Atunci * a început sa
mustre cetățile în cari se
lăcuseră cele mai multe
puteri ale lui pentru că nu
s'au pocăit

* Luc. 10 13, etc.

21 Va de tine, Horazine!
Va de tine, Betsaido! Pen-
trucă dacă s'ar fi făcut în

Tir și Sidon puterile cari
au fost făcute în voi, de
mult s'ar fi pocăit în *
sac și cenușă.

* Ioan. 3 7, 8.

22 Dar vă spun, va * fi
mai ușor Tirului și Sido-
nului în ziua judecării de-
cât vouă.

* Cap. 10 15. Vers. 24

23 Și tu, Capernaume,
vei fi înălțat * până la cer?
Până la Iliades vei fi po-
gorit. Pentru că dacă s'ar
fi făcut în Sodoma puterile
cari au fost făcute în tine,
ca ar fi ramas până astazi

* Isa. 14 18. Psa. 2 1

24 Dar vă spun că va fi
mai ușor * pământului So-
domei în ziua judecării de-
cât ție.

* Cap. 10 15.

*Lucrările descoperite prun-
cilor Jugul lui Hristos.*

25 În * vremea aceea Isus
a răspuns și a zis: Te laud,
Tată, Doamne al cerului
și al pământului, că ai **
ascuns acestea de înțelepți
și pricepuți și * le-ai des-
coperit pruncilor.

* Luc. 10 21. ** Ps. 8 2. 1 Cor. 1 19
1 28. 2 Cor. 3 14. 1 17

26 Da, Tată, pentru că
așa a fost bunăplăcere înă-
intea ta.

27 Toate * mi-au fost
date de Tatăl meu și * ni-
meni nu cunoaște deplin
pe Fiul decât Tatăl, nici pe
Tatăl nu-l cunoaște deplin
cineva decât Fiul și acela

cărui a va voi Fiul să i-l
descopere. * Cap. 28 18. Luc. 10.
22. Ioan 3 35, 13, 3, 17 2. 1 Cor. 15 27.
** Ioan 1 18, 9 10 5

28 Veniți la mine toți
cei osteniți și împovărați și
eu vă voi da odihnă.

29 Luați jugul meu asu-
pra voastră și * învățați
dela mine, pentru că sânt
blând și smerit ** cu inima
și * veți afla odihnă pentru
sufletele voastre.

* Luc. 14 26. * Cap. 2 6. *
1 Ioan 2 6. ** Zec. 9 9. Filip. 2 7 8
† Jer. 6 16.

30 Căci * jugul meu este
bun și sarcina mea este
ușoară.

* 1 Ioan 3 8

Spicele și ziua Săbădului
12 În vremea aceea Isus
a mers * în Sabat prin
sămănături și ucenicii săi
au flămânzit și au început
să smulgă spice și să ma-
nânce.

* Deut. 23 25. Marc. 2 23. Luc. 6 1

2 Iar Fariseii, când au
văzut, i-au zis: Iată, uce-
nicii tăi fac ce nu se cade
să facă în Sabat.

3 Dar el le-a zis: N'ați
citit ce * a făcut David,
când a flămânzit, el și cei-
ce erau cu el?

* Sam. 21 6.

4 Cum a intrat în casa
lui Dumnezeu și a mâncat
pâinile * punerii înainte,
ceace nu i se cădea să
mănânce, nici celorce erau

cu ei ei ** numai preoților? întins-o și s'a făcut sană-
* Ex. 28, 30. Lev. 21, 7. ** Luc. 29

5 Sau n'ați citit în lege, și s'au sfătuit împotriva lui
 *că în ziua Săbătelui preo- cum sa l piarda
 *ii în templu pângărise Sa
* 27, 1. Marc. 3, 1. Luc. 11, 1. Ioan
 batul și sunt fără vină? 2, 18, 10, 35, 11, 51

6 Dar va spun că aici
 este ceva * mai mare decât
 templul. * 2 Cor. 6, 18. Mat. 3, 1

7 Dar dacă ați fi știut
 ce este. Mla * voi e iar nu
 jerfot n'ati fi osândă pe
 cei fără vină.

8 Căci fiul omului este
 domn al Săbătelui.

9 Și * a trecut de acolo
 și a venit în sinagoga lor.

10 Și iață un om având
 o mână uscată. Și l'au în-
 trebat zicând: Se vede * a
 tămădui în ziua Săbătelui?
 Ca sa l învinuiască

11 Iar el le a zis: Ce om
 va fi între voi care va avea
 o singură oală și d'ea va
 cădea ea în grăpa în ziua
 Săbătelui, n'o va apuca și
 o va scoate afară?

12 Cât de mult deci se
 deosebeste un om de o
 oală? De aceea se cade a
 *aici bine în ziua Săbătelui
 13 Atunci zice omului.
 Întinde-ți mână. Și el a

întins-o și s'a făcut sană-
 toasă ca cealaltă

11 Dar Fariseii * au ieșit
 și s'au sfătuit împotriva lui
 cum sa l piarda

12 Dar Isus a zis: Nu cumva
 este acesta Fiul lui David?

13 Iar Fariseii când * au
 auzit aceasta, ziceau: A-
 cesta nu scoate afară dra-
 cii, decât prin Beelzebul,
 mai marele dracilor.

14 Dar Isus cunoscând,
 s'a depărtat * de acolo. Și **
 l'au urmat mulți și i-a ta-
 mădui pe toți.

15 Și le-a poruncit *
 aspru să nu l dea pe față.

16 ea să se împlinească
 ce s'a spus prin Isala proo-
 coenul, care zice

17 Iată * robul meu pe
 care l'am ales. Inimă mea
 în * care sufletul meu și-a
 găsit plăcere: voi pune
 Duhul meu peste el și va
 vesti judecata Neamurilor

18 Nu se va certa, nici
 nu va striga, nici nu-i va
 auzi cineva glasul pe ulițe

19 Nu va frânge trestia
 zdrobită și nu va stinge
 o festilă ce face fum până
 va scoate judecata la bi-
 ruină.

20 Și Neamurile vor nu
 dațdu în numele lui.

21 Iată * robul meu și orb. Păca-
 tul împotriva Duhului Sfânt.

22 Atunci * i s'a adus un
 îndrăcut orb și mut și l'a

tămădui încăl mutul vor-
 bia și vedea

23 Și toate gloatele se
 mirau și ziceau: Nu cumva
 este acesta Fiul lui David?

24 Iar Fariseii când * au
 auzit aceasta, ziceau: A-
 cesta nu scoate afară dra-
 cii, decât prin Beelzebul,
 mai marele dracilor.

25 Dar Isus cunoscân-
 du-le * gândurile, le-a zis:
 Orice împărăție desbinată
 împotriva sa însăși este pu-
 stită și orice cetate sau
 casă desbinată împotriva
 sa însăși, nu va sta.

26 Și dacă Satana scoate
 afară pe Satana, el este
 desbinat împotriva lui în-
 suș; deci cum va sta îm-
 părăția lui?

27 Și dacă eu scot afară
 pe draci prin Beelzebul,
 fiți voștri prin cine-i scot
 afară? De aceea ei vor fi
 judecatorii voștri.

28 Iar dacă eu scot a-
 fară pe draci prin Duhul
 lui Dumnezeu, atunci îm-
 părăția * lui Dumnezeu a
 ajuns peste voi

29 Sau * cum poate ci-
 neva să intre în casa ce-
 lui tare și să i răpească
 sculele dacă nu va lega

mai întâi pe cel tare? Și
 atunci îi va prăda casa.

30 Cine nu este cu mine,
 este împotriva mea și cine
 nu strânge cu mine, risi-
 pește.

31 De aceea vă spun: Ori-
 ce * păcat și hulă vor fi ier-
 late oamenilor, dar ** hula
 împotriva Duhului nu va
 fi iertată.

32 Și oricine va vorbi *
 un cuvânt împotriva Fi-
 lui omului, îi va fi iertat, **
 dar oricine va vorbi îm-
 potriva Duhului Sfânt, nu-i
 va fi iertat nici în veacul
 acesta, nici în cel viitor.

33 Sau faceți pomul bun
 și rodul * lui bun sau fa-
 ceți pomul stricat și ro-
 dul lui stricat. Căci din
 rod se cunoaște pomul.

34 Pui * de năpârci, cum
 puteți vorbi cele bune, răi
 fiind? Căci ** din prisosul
 inimii vorbește gura.

35 Omul bun din co-
 moara lui bună scoate a-
 fară lucruri bune și omul
 rău din comoara lui rea
 scoate afară lucruri rele.

36 Dar vă spun că de
 orice vorbă nefolositoare

mai întâi pe cel tare? Și
 atunci îi va prăda casa.

30 Cine nu este cu mine,
 este împotriva mea și cine
 nu strânge cu mine, risi-
 pește.

31 De aceea vă spun: Ori-
 ce * păcat și hulă vor fi ier-
 late oamenilor, dar ** hula
 împotriva Duhului nu va
 fi iertată.

32 Și oricine va vorbi *
 un cuvânt împotriva Fi-
 lui omului, îi va fi iertat, **
 dar oricine va vorbi îm-
 potriva Duhului Sfânt, nu-i
 va fi iertat nici în veacul
 acesta, nici în cel viitor.

33 Sau faceți pomul bun
 și rodul * lui bun sau fa-
 ceți pomul stricat și ro-
 dul lui stricat. Căci din
 rod se cunoaște pomul.

34 Pui * de năpârci, cum
 puteți vorbi cele bune, răi
 fiind? Căci ** din prisosul
 inimii vorbește gura.

35 Omul bun din co-
 moara lui bună scoate a-
 fară lucruri bune și omul
 rău din comoara lui rea
 scoate afară lucruri rele.

36 Dar vă spun că de
 orice vorbă nefolositoare

pe care o vor rosti oame-
ni, vor da socoteală de ea
in ziua judecării

37 Căci din cuvintele
tale vei fi îndreptăţit şi din
cuvintele tale vei fi osândit.

Minunea cu proorocul Iona.

38 Atunci * umi dintre
carturari şi farisei i au
răspuns zicând: Învaţato-
rule, voim să vedem un
semn dela tine.

** Luc. 11. 29. Marc. 8. 11. 12. 10. 13. 16. 17. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

39 Iar el le-a răspuns şi
le-a zis: Un neam rau şi
preacurvar * cere un semn
şi nu i se va da semn decât
semnul lui Iona proorocul.

** Iona 1. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

40 Căci * după cum Iona
a fost în pântecele eiului
trei zile şi trei nopţi, ast-
fel va fi Fiul omului trei
zile şi trei nopţi în inima
pământului.

41 Bărbaţii * din Ninive
se vor seula la judecata cu
neamul acesta şi-l ** vor o-
sândi pentrucă ei s-au po-
cut la propovăduirea lui
Iona şi iată aici este mai
mult decât Iona.

** Luc. 11. 22. ** Luc. 11. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

42 Împărăteasa * dela
mrazăzi se va ridica la ju-
decata cu neamul acesta
şi-l va osândi pentrucă ea

a venit dela marginile pâ-
mântului să asculte înţe-
lepciunea lui Solomon şi
iată aici este mai mult de-
cât Solomon.

43 Iar când duhul * ne-
curat a ieşit din om, um-
blă ** prin locuri fără apă
căutând odihnă şi nu gă-
seşte.

** Luc. 11. 24. ** Iov. 1. 7. 1 Pet. 5. 8.*

44 Atunci zice: Mă voi
întoarce în casa mea de
unde am ieşit. Şi când
vine o alta goală, matri-
cala se găsiu.

45 Atunci se duce şi ia
cu sine alte şapte duhuri
mai rele decât el şi intra
şi locuieşte acolo. Şi * sta-
rea din urma a omului a
celuia se face mai rea de-
cât cea dinăi. Aşa va fi
şi cu acest neam rău.

** Luc. 11. 26. 2 Pet. 2. 2.*

Mama şi fraţii lui Isus.

46 Pe când vorbea el înca
gloatelor, iată * mama şi
fraţii lui stateau afara, cau-
tând să-l vorbească.

** Marc. 3. 31. Luc. 8. 19. 21.*

47 Şi cineva i-a zis: Iată
mama ta şi fraţii * tai stau
afara căutând să te vor-
bească.

** Luc. 13. 36. Marc. 3. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.*

48 Dar el a răspuns şi
a zis: celuice-i spunea: Cine

este mama mea şi cine
sunt fraţii mei?

49 Şi şi-a întins mâna
spre ucenicii săi şi a zis:
Iată mama mea şi fraţii
mei.

50 Căci oricine * va face
voia Tatălui meu care este
în ceruri, acela îmi este
frate şi soră şi mama.

** Iona 15. 4. Gal. 1. 6. 6. 16. Col. 1. 2. 11.*

Pilda sămănătorului.

13 In ziua aceea Isus a
ieşit din casă şi se-
dea * lângă mare. * Marc. 4. 1.

2 Şi gloale multe s-au
adunat la el încât el a in-
trat într-o corabie ca să
şadă ** şi toată gloata stă-
tea pe ţarm.

** Luc. 8. 4. ** Luc. 5. 3.*

3 Şi le-a vorbit multe în
pilde, zicând: Iată a ieşit
sămănătorul să sãmene.

4 Şi pe când sãmăna el,
unele seminţe au cazut
lângă cale şi au venit pâ-
sările şi le au mâncat.

5 Iar altele au căzut pe
locuri stâncoase, unde n'a-
veau pământ mult şi în-
dată au răsărit pentrucă
n'aveau adâncime de pământ.

6 Iar dupăce a răsărit
soarele, au fost arse de ar-
şiţă şi pentrucă n'aveau ră-
dăcină, s'au uscat.

7 Iar altele * au căzut

peste spin şi spinii au
crescut şi le-au înăbuşit.

** Luc. 8. 5.*

8 Iar altele au cazut peste
pământul cel bun şi au dat
rod una o sută, * alta şai-
zeci şi alta treizeci.

** Luc. 8. 12.*

9 Cine * are urechi, să
audă. * Cap. 1. 15. Marc. 4. 9.

10 Şi ucenicii s'au apro-
piat şi i-au zis: Pentruce
le vorbeşti în pilde?

11 Iar el a răspuns şi
le-a zis: Vouă * vi s'a dat
să cunoaşteţi tainele împă-
răţiei cerurilor dar le-
nu li s'a dat. * Cap. 11. 25; 16. 17.

Marc. 4. 11. 1 Cor. 2. 10. 1 Ioan. 2. 27.

12 Căci * cine are i se va
da şi va avea de prisos; iar
cine n'are chiar şi ce are
i se va lua. * Cap. 25. 29.

Marc. 4. 25. Luc. 8. 18, 19. 26.

13 Deaceia le vorbesc în
pilde pentrucă văzând, nu
văd şi auzind, nu aud, nici
nu pricep.

14 Şi în ei se împlineşte
proorocia lui Isaia care
zice: Cu auzul veţi * auzi
dar nu veţi înţelege şi vă-
zând veţi vedea dar nu veţi
cunoaşte.

** Isa. 6. 9. Ezech. 12. 2. Marc. 4. 12. Luc. 8. 10. Ioan. 12. 40. Fapt. 28. 26. 27. Rom. 11. 8. 2 Cor. 3. 14. 15.*

15 Căci inima acestui po-
por s'a îngroşat şi au auzit
greu * cu urechile şi şi-au
închis ochii ca să nu cumva

să vadă cu ochii și să audă cu urechile și să înțeleagă cu inima și să se întoarcă și să-l vindesc. * Evt 8. 11

16 Dar fericiți * sunt ochii voștri că vad și urechile voastre că aud.

* Cap. 16. 17. Luc. 10. 23. 24. Ioan 20. 29

17 Căci adevărat vă spun că mulți * prooroci și drepti au dorit să vadă ce vedeți voi și n'au văzut și să audă ce auziți voi și n'au auzit.

* Evt 11. 18. 1 Cor. 1. 10, 11

18 Voi deci, ascultați * pilda sămănătorului.

* Marc. 4. 14. Luc. 8. 11

19 Când aude cineva cuvântul împărăției * și nu-l înțelege, atunci vine cel rău și răpește ce este sămănat în inima lui; acesta este cel sămănat lângă cale.

* Cap. 4. 23.

20 Iar cel sămănat pe locuri stâncoase, acesta este celce aude cuvântul și îndată îl primește cu * bucurie.

* Isa. 55. 2. Ezech. 33. 31, 32. Ioan 5. 35.

21 Dar n'are rădăcină în sine ci este pânăla o vreme și când se face un necaz sau prigonire pentru cuvânt, îndată se * poticnește.

* Cap. 11. 6. 2 Tim. 1. 15.

22 Iar cel sămănat * în spini, acesta este celce aude cuvântul și grija veacului și înșelăciunea bogăției înă-

busește cuvântul și se face nerodilor.

* Cap. 19. 23. Marc. 10. 28. Luc. 18. 24. 2 Tim. 6. 9. 2 Tim. 1. 10. ** Ier. 4. 3

23 Iar cel sămănat pe pământul bun, acesta este celce aude cuvântul și înțelege, care și rodește și face unul o sută, altul șazeci și altul treizeci.

Pilda neghinei.

24 Le-a pus înainte altă pildă, zicând: Împărăția cerurilor a fost facută asemenea cu un om care a sămănat sămânță bună în țarina sa.

25 Dar pe când dormiau oamenii a venit vrăjmașul lui și a sămănat neghină între grâu și a plecat.

26 Iar când a crescut paiul și a făcut rod atunci s'a arătat și neghina.

27 Și robii stăpânului casei au venit și i-au zis: Domnule, oare n'ai sămănat sămânță bună în țarina ta? De unde are dar neghina?

28 Iar el le-a zis: Un om vrăjmaș a făcut aceasta. Și robii îi zic: Voești deci să ne ducem s'o culegem?

29 Dar el le zice: Nu, ca nu cumva culegând neghina să smulgeți și grâul * împreună cu ea * Cap. 8. 12.

30 Lăsați să crească amândouă împreună, până

la seceriș și la vremea secerișului voi zice secerătorilor: Culegeți întâi neghina și legați-o snopi ca să fie arsă de tol, iar grâul strângeți-l în grânarul meu

Pilda grăunțelai de muștar și alutului

31 Le-a pus înainte altă pildă zicând: Împărăția cerurilor este asemenea unui grăunte de muștar pe care un om l-a luat și l-a sămănat în țarina sa.

* Isa. 2. 2, 3. Mic. 4. 1. Marc. 4. 30, etc. Luc. 13. 19

32 care, în adevăr, este mai mic decât toate semințele, dar când a crescut, este mai mare decât ierburile și se face copac încăl păsările cerului vin și locuiesc în ramurile lui.

33 Le-a vorbit * altă pildă: Împărăția cerurilor este asemenea ca un aluat pe care o femeie l-a luat și l-a ascuns în trei măsuri de făina până s'a dospit tol.

* Luc. 13. 20 etc.

34 Isus a vorbit toate acestea * gloabelor în pilde și lara pildă nu le vorbea nimic,

* Marc. 4. 33, 34

35 ca să se împlinească ce s'a spus prin proorocul care zice: Imi voi * deschide gura în pilde, voi.

roști lucruri ascunse dela întemeierea lumii.

* Ps. 78. 2. ** Rom. 16. 25. 26. 1 Cor. 2. 7. Efez. 3. 9. Col. 1. 26

Tălcuirea pildei neghinei.

36 Atunci a lăsat gloatele și s'a dus în casa sa. Și ucenicii lui s'au apropiat de el zicând: Deslusește-ne pilda cu neghina țarinei.

37 Și el a răspuns și a zis: Celce sămăna sămânța cea bună este Fiul omului;

38 iar țarina * este lumea; iar sămânța cea bună * aceștia sunt în împărăția, iar neghina sunt fiii * celui rău

* Cap. 24. 14; 28. 19. Marc. 16. 15, 20. Luc. 24. 47. Rom. 10. 18. Col. 1. 6. ** Marc. 3. 13. Ioan 8. 44. Luc. 13. 17

39 Și vrăjmașul care a sămănat-o este diavolul iar secerișul * este sfârșitul veacului și secerătorii sunt îngerii.

* Luc. 13. 3. Apoc. 14. 13.

40 După cum deci neghina se alege și se arde în foc, astfel va fi la sfârșitul veacului.

41 Fiul omului va trimite pe îngerii săi și ei vor culege din împărăția lui toate prilejurile de poticnire și pe cece fac fărădelegea.

* Cap. 18. 7. 2 Pet. 2. 12.

42 Și-i * vor arunca în căptorul de foc: acolo **

va fi plângerea și scrâșnirea dinților.

* Cap. 8. 12. Apoc. 19. 20. 20. 10.

** Cap. 8. 12. Vers. 50.

43 Atunci * dreptii vor străluci ca soarele în împărăția Tatălui lor. Cine ** are urechi, să audă

* Dan. 12. 3. 1 Cor. 15. 42, 43, 48.

** Vers. 9.

Pilda comorilor ascunse și a mărgăritarului.

44 Împărăția cerurilor este asemenea unei comori ascunse în țarină, pe care un om a găsit-o și a ascuns-o și de bucuria ei se duce și vinde * tot ce are și cumpără ** țarina aceea.

* Filip. 3. 7, 8. ** Isa. 55. 1. Apoc. 3. 14.

45 Împărăția cerurilor este iarăși asemenea unui negustor care caută mărgăritare bune.

46 Și găsim un * mărgăritar de mult preț, s'a dus și a vândut tot ce avea și l-a cumpărat

* Irov. 2. 4; 3. 14, 15, 8. 10, 19.

Pilda năvodului.

47 Împărăția cerurilor este iarăși asemenea unui năvod aruncat în mare și care a adunat * pești de tot felul

* Cap. 22. 10.

48 Și când s'a umplut l-au tras pe țarm și au sezut jos și au adunat ce era bun în vase iar ce era rău au aruncat afară

49 Astfel va fi la sfârșitul veacului: îngerii vor ieși și vor despărți * pe cei răi din mijlocul celor drepti,

* Cap. 25. 32.

50 și-i * vor arunca în cuplorul de foc: acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților.

* Vers. 42.

51 Ați înțeles toate acestea? Ii zic: Da, Doamne.

52 Și el le-a zis: Deaceia orice călător care a fost făcut ucenic al împărăției cerurilor este asemenea unui om, stăpân al casei, care scoate afară din comoara sa lucruri noi * și vechi.

* Cant. 7. 13.

Isus la Nazaret. Necredința locuitorilor

53 Și a fost așa: Când a sfârșit Isus pildele acestea, s'a dus de acolo.

54 Și * venind în patria sa, îi învăța în sinagoga lor, încât slăteau uimiți și ziceau: De unde are omul acesta înțelepciunea aceasta și puterile?

* Cap. 2. 23. Marc. 6. 1. Lu. 4. 16, 23.

55 Nu * este el fiul tămplarului? Nu se numesc oare mama lui Maria și frații ** săi Iacov † și Iosif și Simon și Iuda?

* Isa. 49. 7. Marc. 6. 3. Luc. 3. 23. Ioan. 6. 42. ** Marc. 15. 40. † Cap. 12. 46.

56 Și surorile lui nu sunt

oare toate la noi? Deci de mă-sa: Da-mi, zice, aici pe unde are el toate acestea? blidul capul lui Ioan Botezătorul

57 Și găseau în el un prieten de poienire. * Dar Isus le-a zis: Un prooroc nu ** este disprețuit decât în patria și casa sa.

* Cap. 11. 6.

Marc. 6. 3, 4. ** Luc. 4. 24. Ioan. 4. 41.

58 Și n'a * făcut acolo multe puteri din pricina necredinței lor. * Marc. 6. 5, 6

Morțea lui Ioan Botezătorul

14 În vremea aceea Irod * tetrarhul a auzit vestea despre Isus. * Marc. 6. 14. Luc. 9. 7.

2 și a zis slujitorilor săi: Acesta este Ioan Botezătorul; el s'a sculat dintre cei morți și deaceia lucrează puterile în el.

3 Căci * Irod prinsese pe Ioan, îl legase și-l pusese în temniță pentru Irodiada, nevasta lui Filip, fratele său. * Marc. 6. 17. Luc. 3. 19, 20.

4 Căci Ioan îi zicea: Nu ți * se cuvine s'o ai pe ea.

* Lev. 18. 16, 20, 21.

5 Și voind să-l omoare, se temea de gloată pentru că * îl socotiau ca pe un prooroc. * Cap. 21. 26. Luc. 20. 6.

6 Dar când a fost ziua nașterii lui Irod, fiica Irodiadei a jucat în mijlocul tănărilor și a plăcut lui Irod

7 De aci. a făgădui cu jurământ să-i dea orice ar cere.

8 Iar ea împinsă de ma-

mă-sa: Da-mi, zice, aici pe blidul capul lui Ioan Botezătorul

9 Și împăratul s'a întristat, dar pentru jurămintele și pentru ceice se-deau împreună cu el la masă a poruncit să-i lăsa.

10 Și a trimis și a luat capul lui Ioan în temniță

11 Și capul lui a fost adus pe blid și a fost dat tetei și ea l-a dus mamei sale.

12 Și ucenicii lui au venit și au luat trupul mort și l-au înmormântat și au venit și au dat de știre lui Isus.

Înmulțirea pâinilor.

13 Și când a auzit * Isus, s'a depărtat de acolo într-o corabie într'un loc pustiu la o parte. Și când au auzit gloatele, l-au urmat pe jos din cetăți. * Cap. 10. 23. 12. 15.

Marc. 6. 32. Luc. 9. 10. Ioan. 6. 1, 2.

14 Și a ieșit și a văzut gloată multă și i * s'a făcut milă de ei și a tămădui pe bolnavii lor.

* Cap. 9. 36. Marc. 6. 34.

15 Și când * s'a făcut seară, ucenicii s'au apropiat de el zicând: Locul este pustiu și ceasul a trecut acum; dă drumul gloatelor ca să se ducă în sate să și cumpere de mâncare.

* Marc. 8. 35. Luc. 9. 12. Ioan. 6. 5.

16 Dar Isus le-a zis: N'au trebuință să se ducă; dați-le voi să mănânce.

17 Și ei îi zice: N'avem aici decât cinci pâni și doi pești.

18 Și le-a zis: Aduceți-mi-i aici.

19 Și a poruncit ca gloatele să sădă pe iarbă; și a luat cele cinci pâni și cei doi pești și uitându-se spre cer a binecuvântat* și a trănit și a dat ucenicilor pâinile, iar ucenicii gloatelor.

20 Și toți au mâncat și s'au săturat și au strâns pri-sosul de rămături două sprezece coșuri pline.

21 Și ceice mâncaseră erau ca la cinci mii de bărbați, afara de femei și copii.

Umblarea pe mare.

22 Și îndată a silit pe ucenicii săi să intre în corabie și să treacă înaintea lui de cealaltă parte până va da drumul gloatelor.

23 Și dupăce* a dat drumul gloatelor, s'a supt în munte la o parte ca să se roage. Și când s'a făcut seara. ** era singur acolo.

* Marc. 6. 46. ** Ioan 6. 16.

24 Iar corabia era acum în mijlocul mării muncindu-se de valuri deoarece vântul era prolvivnic.

25 Și la a patra strajă din noapte a venit la ei umblând* pe mare * Iov 9. 8.

26 Și când l-au văzut ucenicii, umblând pe mare, s'au spaimântat, zicând: Este o năluca. Și de frica au strigat.

27 Dar Isus îndată le-a vorbit zicând: Îndrăzniți. Eu sânt, nu va temeți.

28 Și Petru i-a răspuns și a zis: Doamne, dacă ești tu, poruncește să vin la tine pe ape.

29 Și el a zis: Vino. Și Petru s'a pogorât din corabie și umbla pe ape ca să vină la Isus.

30 Dar când a văzut că vântul era tare, s'a temut și începând să se afunde, a strigat zicând: Doamne, scapă-mă.

31 Și îndată Isus a întins mâna, l-a apucat, și-i zice: Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?

32 Și când s'au supt în corabie, a stat vântul.

33 Și cei din corabie au venit și s'au închinat înaintea lui zicând: Adevărat ești Fiul lui Dumnezeu.

* Ps. 2. 7. Cap. 16. 16, 26. 53. * Ia. 1. 1. Luc. 4. 41. Ioan 1. 49. 8. 69, 11. 27. Fapt. 8. 37. Rom. 1. 2.

34 Și dupăce* au trecut dincolo, au venit în ținutul Ghenezaretului. * Marc. 6. 53.

35 Și când l-au cunoscut pe tatăl său sau pe mamă-oamenii locului aceuia, au trimis în tot ținutul acela și i-au adus pe toți cei bolnavi;

36 și-l rugau ca numai să i atingă ciucurii veșmântului. Și toți câți s'au atins, au fost scăpați cu desăvârșire. * Cap. 9. 20. Marc. 8. 10. Luc. 6. 11. Fapt. 9. 12.

Fariseii și datina bătrânilor.

15 Atunci cărturarii și Fariseii din Ierusalim * vin la Isus zicând:

* Marc. 7. 1.

2 Pentruce* ucenicii tăi calcă datina** bătrânilor? Căci nu-și spală mâinile când mănâncă pâine.

* Marc. 7. 5. ** Col. 2. 8.

3 Iar el a răspuns și le-a zis: Pentruce călcați și voi porunca lui Dumnezeu pentru datina voastră?

4 Căci Dumnezeu a zis: Cinsteste* pe tatăl tău și pe mama ta; și: Cine** vorbește de rău pe tatăl său pe mamă sa moare negreșit.

* Exod. 20. 12. Lev. 19. 3. Deut. 5. 16. Prov. 23. 22. Ezech. 6. 2. ** Exod. 21. 17. Lev. 20. 9. Deut. 21. 16. Prov. 20. 20, 30. 17.

5 Iar* voi ziceți: Cine va zice tatălui său sau mamei sale: Orice ai putea folosi dela mine este dăruit lui Dumnezeu!

* Marc. 7. 11. 12.

6 nu va cinsti nicidecum

pe tatăl său sau pe mamă-sa și ați nimicit cuvântul lui Dumnezeu pentru datina voastră.

7 Făcarnicilor. * bine a proorocit Isaia despre voi zicând:

* Marc. 7. 6.

8 Poporul acesta* mă cinsteste cu buzele lui, dar inima lor este deparle de mine.

* Isa. 29. 13. Ezech. 33. 31.

9 Dar înzădar mă cinstesc ei învățând* ca învățături porunci omenești.

* Iva. 29. 13. Col. 2. 18. 22. Tit. 1. 14.

Lucrurile cari spurcă pe om

10 Și a chemat* la sine gloata și le-a zis: Ascultați și înțelegeți!

* Marc. 7. 14.

11 Nu* ce intră în gură spurcă pe om ci ce iese din gură, aceea spurcă pe om.

* Fapt. 10. 15. Ioan. 14.

12 Atunci ucenicii s'au apropiat și-i au zis: Știu că Fariseii când au auzit cuvântul acesta, au găsit un prilej de poticnire?

13 Iar el a răspuns și a zis: Orice* sad pe care nu l-a sădit Tatăl meu cel ceresc va fi desrădăcinat.

* Ioan. 15. 2. 1 Cor. 3. 12, etc.

14 Lăsați-i; sunt* călăuze oarbe de orbi; dar dacă un orb călăuzește pe un orb, amândoi vor cădea în g. oapă.

* Isa. 9. 16. Mal. 2. 8.

Cap. 13. 16. Luc. 6. 39.

15 Și Petru * a răspuns și i-a zis: Deslusește-ne pilda.

* Marc 7, 17.

16 Dar el a zis: Și * voi sunteți încă fără pricepere?

* Cap. 10, 1. Marc 7, 18.

17 Nu înțelegeți că orice * intra în gura se duce în pântece și se aruncă în hazna?

* 1 Cor 13, 13.

18 Dar celece * pornesc din gură ies din inimă și acelea spurcă pe om.

* Iac 3, 6.

19 Căci * din inimă ies gânduri rele, omoruri, preacurvii, curvii, furturi, mărturii mincinoase, hule.

* Marc 7, 21.

20 Acestea sunt celece spurcă pe om, dar a mânca cu mâni nespălate nu spurca pe om.

Femeie Cananeanca

21 Și Isus * a ieșit de acolo și s'a dus în părțile Tirului și Sidonului.

* Marc 7, 24.

22 Și iată o femeie Cananeanca a ieșit din latu rile acelea și a strigat zicând: Ai milă de mine, Doamne, Fiul al lui David; fiica mea este muncită rău de un drac.

23 Dar el nu i-a răspuns un cuvânt. Și ucenicii săi s'au apropiat și l rugau zicând: Dă-i drumul pentru că striga după noi.

21 Dar el a răspuns și a zis: * Nu sânt trimis decât la oile cele pierdute ale casei lui Israel.

* Cap. 10, 5, 6. Pa. 1, 3, 25, 26; 1, 46.

25 Dar ea a venit și s'a închinat lui zicând: Doamne, ajută-mi.

26 Și el a răspuns și a zis: Nu este bine să iei pâinea copiilor și s'o arunci la câțel.*

* Cap. 7, 6. Ps. 92.

27 Iar ea a zis: Da, Doamne, dar și câțelii mănâncă din fărâmiturile cari cad dela masa stăpânilor lor.

28 Atunci Isus a răspuns și i-a zis: O, femeie, mare este credința ta. Trece cum voiești. Și fiica ei s'a tămăduit din ceasul acela.

A doua învățare a pătilor

29 Și Isus * a trecut de acolo și a venit lângă * marea Galileii și s'a suit în munte și a șezut acolo.

* Marc 7, 31. ** Cap 4, 18.

30 Și * gloate multe au venit la el având cu ei schiopi, orbi, muți, strămbi și alți muți, și i-au aruncat la picioarele lui și el i-a tămăduit.

* Iac 3, 6, 6. Cap 11, 5. Luc 7, 22.

31 Încă gloata s'a mînat văzând pe muți vorbind, pe strămbi sănătoși, pe schiopi umblând și pe

orbi văzând: și au slăvit, să le arale un semn din pe Dumnezeu lui Israel.

32 Iar Isus * a chemat la sine pe ucenicii săi și a zis: Imi este milă de gloată pentru că de acum trei zile stăruiesc lângă mine și n'au ce să mănânce. Și nu vreau să le dau drumul nemănecate ca nu cumva să leșine pe drum.

* Marc 8, 1.

33 Și ucenicii * i zice: De unde să avem noi în pustie atâtea pâni încât să saturem atâtea gloată?

* 2 Reg 4, 48.

31 Și Isus le zice: Câte pâni aveți? Iar ei au zis: Șapte și puțin peștișori.

35 Și a poruncit gloatei să șadă jos pe pământ.

36 Și a luat * cele șapte pâni și pești, a mulțumit, și a frânt și a dat ucenicilor iar ucenicii gloatele.

* Cap 14, 10. ** Sam 9, 13. Luc 22, 19.

37 Și au mâncat toți și s'au săturat și au luat pri sosul de fărâmituri șapte coșnițe pline.

38 Iar celece au mâncat erau patru mii de bărbați afara de femei și copii.

39 Și dupăce * a dat drumul gloatei, s'a suit în corabie și a venit în hotarul Magadaneei.

* Marc 8, 10.

Întâlul Fariseilor.

16 Și Fariseii * și Saducheeii s'au apropiat și ispitindu-l au cerut dela el

cer. * Luc 12, 88. Marc 8, 11.

Luc 11, 16; 12, 74. 50. 1 Cor 1, 22.

2 Dar el a răspuns și le-a zis: Când se face scară, ziceți: Va fi senin pentru că cerul este roș.

3 Și dimineața: Astăzi va fi furtună pentru că cerul este roș posomorîl. Fața cerului știți s'o deosebiți dar semnele vremurilor nu puteți deosebiți?

4 Un neam * rău și preacurvar cere un semn și nu i se va da semn afară de semnul lui Iona. Și i-a lăsat și a plecat.

* Luc 12, 30.

5 Și ucenicii au venit * în cealaltă parte și uitaseră să ia pâni.

* Marc 8, 14.

6 Iar Isus le-a zis: Vedeți și feriți-vă * de aluatul Fariseilor și Saducheeilor.

* Luc 12, 1.

7 Și ei se gândiau în ei înșiși zicând: N'am luat pâni.

8 Și Isus cunoscând a zis: Ce vă gândiți în voi înșivă, puțin credincioșilor, că n'aveți pâni?

9 Nu * pricepeți încă, nici nu vă aduceți aminte de cele cinci pâni ale celor cinci mii și câte coșuri ați luat?

* Cap 14, 17. Luc 9, 17.

10 Nici * de cele șapte

chii n'au vazut pe nimeni decât numai pe Isus.

9 Și pe când se pogorau din munte Isus * le a poruncit zicând: Sa nu spuneți nimărui vedenia până se va scula Fiul omului din morți.

* Cap. 16 20 Marc 8, 30; 9, 9

10 Și ucenicii l-au întrebat zicând: Pentru ce zici deci cărturarilor că trebuie să vie întâi Ilie?

* Mat 4 13, 14 Marc 9 11

11 Iar el a răspuns și a zis: Ilie vine într'adevar și va întocmi * iarăși toate

* Mat 4 8. Luc 1 16, 17. Ps 132 21.

12 Dar * eu vă spun că Ilie a și venit și nu l-au cunoscut ei au * făcut cu el tot ce au voit. Astfel și Fiul omului are să sufere dela ei. * Cap. 11, 14 Marc 9, 12, 13 ** Cap 15, 3, 10. † Cap. 16 21

13 Atunci * au înțeles ucenicii că le vorbia despre Ioan Botezătorul.

* Cap. 11 14

Vindecarea unui lunatic.

14 Și pe când * veniau spre gloată s'a apropiat de el un om care a ingenunchiat la el și a zis:

* Marc 9 14 Luc 9 37

15 Doamne, fie-ți milă de fiul meu pentru că este lunatic și sufere rău. Căci de multe ori cade în foc și de multe ori în apă.

16 Și l-am adus la uce-

niciu tăi și n'au putut să-l tămăduiască.

17 Iar Isus a răspuns și a zis: O, neam necredincios și sucit, până când voi fi cu voi? Până când vă voi îngădui? Aduceți-mi l aici

18 Și Isus l-a certat și dracul a ieșit dela el și băietul a fost tămăduit din ceasul acela.

19 Atunci ucenicii s'au apropiat de Isus la o parte și au zis: Pentru ce noi n'am putut să-l scotem afară?

20 Iar el le zice: Pentru necredința voastră. Căci adevărul vă spun, dacă * ați avea credință ca un graune de muștar, veți zice muntelui acestuia: Mută-te de aici acolo și se va muta și nimic nu vă va fi cu neputință

* Cap 21 21 Marc 11 23 Luc 17 6 1 Cor 12, 9; 13, 2

21 Dar acest soiu nu iese decât cu rugăciune și post.

Isus vestește moartea și învierea sa

22 Și pe * când locuiau ei în Galilea, Isus le-a zis: Fiul omului are să fie dat în mâinile oamenilor

* Cap 21 20 17 Marc 8 31, 32, 33 Luc 9 22, 44 18 31 24 67

23 și-l vor omorî și a

treia zi va învia. Și ei s'au întristat foarte mult.

Isus plătește darea pentru Templu.

24 Și când au venit * în Capernaum, ceice iau cele două drahme s'au apropiat de Petru și au zis: Învățătorul vostru nu plătește cele două drahme?

* Marc 9 33

25 El zice: Da. Și când a intrat în casă, Isus l-a luat înainte zicând: Ce ți se pare, Simone? Împărăția pământului dela cine iau vamă sau dare? Dela fiii lor sau dela străini?

26 Și el zice: Dela străini. Isus i-a zis: Așa dar fiii sunt scutiți.

27 Dar ca să nu-i facem să se poticnească, du-le la mare, aruncă o undiță și ia peștele care se va sui întâi, și după ce-i vei deschide gura, vei afla un statir: ia-l și dă-l lor pentru mine și pentru tine.

Cel mai mare în Împărăția Cerurilor

18 In ceasul acela * ucenicii s'au apropiat de Isus zicând: Cine este deci mai mare în împărăția cerurilor?

* Marc 9 33 Luc 9 46 22 24

2 Și el a chemat la sine

pe un copilăș, l-a pus în mijlocul lor.

3 și a zis: Adevărat vă spun, dacă * nu vă veți întoarce și veți fi ca copilășii, nicidecum nu veți intra în împărăția cerurilor.

* Ps 131, 2 Cap 19 14 Marc 10 14 Luc 18, 16 1 Cor 14, 20 1 Pe 2, 2

4 Oricine * deci se va smeri pe sine ca acest copilăș, acela este mai mare în împărăția cerurilor

* Cap 20 27 23 11

5 Și cine * va primi pe un astfel de copilăș în numele meu, pe mine mă primește.

* Cap. 10 42. Luc 9 48

6 Iar * cine va face să se poticnească unul singur din acești micuți cari cred în mine, i-ar fi de folos să se atârne de gât o piatră de moară și să fie afundat în adâncul mării.

* Marc 9 42 Luc 17 1, 2

7 Vai de lume din pricina prilejurilor de poticnire. Căci trebuie să vină prilejuri * de poticnire dar vai ** de omul prin care vine prilejul de poticnire.

* Luc 17 1 1 Cor 11, 19 ** Cap 26 24

8 Iar dacă * mâna ta sau piciorul tău te face să te poticnești, taie-le și aruncă-le dela tine; este bine pentru tine să intri în viață ciung sau schiop decât a-

vând două mâni sau două ceruri să para unul simpicioare să fii aruncat în focul cel vecinic

* Cap 5 29, 30. Marc. 9 43, 45

9 Și dacă ochiul tău te face să te poticenești, scoate-l și aruncă-l dela tine; este bine pentru tine să miri în viață cu un ochiu decât având doi ochi să fii aruncat în gheena focului

Pilda cu oula rădăcită.

10 Vedeți să nu disprețuiți pe unul singur din acești micuți. Căci vă spun că ingerii * lor în ceruri totdeauna privesc ** fața Tatălui meu care este în ceruri. * Ps 34 7. Zah 13, 7 Ebr. 1 14. ** Mat. 1. 14. Luc 1 19.

11 Căci * Fiul omului a venit ca să mântuiască ce era pierdut

* Luc. 9, 55, 19 10 Ioan 3, 17; 2 47

12 Ce * vi se pare? Dacă un om are o sută de oi și se rătăcește una dintre ele, oare nu lasă el pe cele nouăzeci și nouă pe munți și pleacă și caută pe cea rădăcită?

* Luc 15 4

13 Și * dacă se întâmplă s'o afle, adevărat vă spun că se bucură de ea mai mult decât de cele nouăzeci și nouă nerătăcite.

* Lev 19 17 Luc 17 3

14 Tot așa nu este voia Tatălui vostru care este în

ceruri să para unul singur din acești micuți

Iertarea gresitorilor

15 Iar dacă va păcatui fratele tău împotriva ta, mergi, dovedește-i vina între tine și el singur. Dacă va asculta de tine, ai * câștigat pe fratele tău.

* Luc 6 20. 1 Pet 3 1.

16 Dar dacă nu te va asculta, ia cu tine încă unul sau doi ca prin gura a doi sau trei martori să fie slăbiminta orcei verbi *

* Deut. 17 19, 15 Ioan 8 17 2 Cor. 13 1. Ebr. 10 28.

17 Și dacă nu va asculta de ei, spune bisericii, iar dacă nu va asculta nici de biserică, să-ți fie ca cel dintre Neamuri * și vameșul. * Rom 16, 17. 1 Cor. 5 9, 2 Tes 3 6, 14, 2 Ioan 10

18 Adevărat vă spun, câte * veți lega pe pământ vor fi legate în cer și câte veți deslega pe pământ vor fi deslegate în cer.

* Cap 18 19 Ioan 20 23 1 Cor 3 4

19 Iarăș vă * spun că dacă doi dintre voi se vor învoi pe pământ asupra oricărui lucru ce vor cere, li se va face ** dela Tatăl meu care este în ceruri.

* Cap. 5, 24 ** 1 Ioan 3 22, 2 14

20 Căci unde sunt doi sau trei adunați în na-

mele mea, acolo sunt eu în mijlocul lor

Pilda robului nemulostiv

21 Atunci Petru s'a apropiat și i-a zis: Doamne, de câte ori va păcătui față de mine fratele meu și-i vom ierta? Până * de șapte ori?

* Luc. 17, 4.

22 Isus îi zice: Nu-ți zic până de șapte ori ci * până de șaptezeci de ori șapte

* Cap. 6 14. Marc. 11 25 Mat. 18 18

23 De aceea împărăția cerurilor este asemănată cu un împărat care a voit să facă socoteala cu robii săi.

24 Și când a început să facă socoteala, i s'a adus unul care-i datora zece mii de talanți.

25 Dar fiindcă n'avea cu ce să platească, domnul său a poruncit să * fie vândut el și nevasta lui și copiii și tot ce are și să se plătească datoria.

* 2 Reg 4 1 Neem. 5 8.

26 Deci robul a căzut la picioarele lui și i s'a închinat zicând Doamne, îngrațiează-mă și ți voi plăti tot.

27 Și domnul aceluia rob având milă i a dat drumul și i-a iertat împrumutul

28 Și robul acela a ieșit și a găsit pe unul dintre cei împreună robi cu el,

care-i datora o sută de dinari și a pus mâna pe el și-l strângea de gât zicând: Platește dacă ești dator

29 Deci cel împreună rob cu el a căzut jos și l-a rugat zicând: Îngăduiește-mă și-ți voi plăti

30 Iar el nu voia: ci s'a dus și l-a aruncat în temniță până va plăti ce era dator.

31 Deci cei împreună robi cu el, când au văzut cele întâmplate, s'au întristat foarte mult și au venit și au spus domnului lor cu deamănăntul toate cele petrecute.

32 Atunci domnul său l-a chemat la sine și i-zice: Rob rău, ți-am iertat toată datoria aceea fiindcă m'au rugat.

33 Oare nu se cadea ca și tu să ai milă de cel împreună rob cu tine după cum și eu am avut milă de tine.

34 Și domnul său s'a mâniat și l-a dat pe mâna chinătorilor până va plăti tot ce era dator.

35 Astfel * vă va face și tatăl meu cel ceresc dacă nu veți ierta fiecare fratelui său din inimile voastre. * Prov. 21 18. Cap 6 12. Marc. 11 26. Luc 2 13

Drăpărtire *bărbatului de nevastă*

19 Și a fost așa: când * a sfârșit Isus cuvintele acestea, a trecut din Galilea și a venit în hotarele Iudeii pe dincolo de Iordan.

* Marc 10. 1. Luc 10. 40
2 Și *1-au urmat gloate multe și i-a tămăduit acolo.

* Cap. 12. 13.
3 Și Fariseii au venit la el ispitindu-l și zicând: Oare se cade omului să-și lase nevasta pentru orice pricină?

1 Iar el a răspuns și a zis: Nați cînt ca *celce i-a făcut dela început, i-a făcut parte bărbătească și parte femeiească?

* Gen. 1. 27; 5. 2. Mal. 2. 15.

5 Și a zis: Deaceia *va lăsa omul pe tatăl său și pe mamă-sa și se va lipi de nevasta-sa și cei doi vor

** fi o singură carne,
* Gen. 2. 24. Marc 10. 7. Efez. 5. 31
** 1 Cor. 7. 1. 7. 2

6 încât nu mai sunt doi ci o singură carne. Deci ce a împreunat Dumnezeu omul să nu despartă.

7 Ei îi zic: Pentruce * deci a rânduit Moise să dea o carte de despărțire și s'o lase?

* Deut. 24. 1. Cap. 5. 31

8 El le zice: Fiindcă Moise pentru învârtoșarea

inimii voastre v'a dat voie să va lăsați nevestele dar dela început n'a fost așa.

9 Iar eu *vă spun că oricine își va lăsa nevasta afară de curvie și se va însura cu alta preacurvește; și cine s'a însurat cu cea lăsală, preacurvește

* Cap. 5. 32. Marc 10. 11. Luc. 16. 18.
1 Cor. 7. 10. 11.

10 Ucenicii îi zic: Dacă * astfel este pricina omului cu nevasta, nu este de folos a se însura.

* Gen. 2. 19.
11 Iar el le-a zis: Nu * toți cuprind cuvântul acesta ci aceia cărora le este dat.

* Gen. 2. 19. 7.
12 Căci sunt fameni cari au fost născuți așa din pântecul mamei lor și sunt fameni cari au fost făcuți fameni * de oameni și sunt fameni cari singuri s'au făcut fameni pentru împărăția cerurilor, cine poate cuprinde sa cuprindă

* 1 Cor. 7. 32. 4. 9. 7. 15.

Isus și copilași

13 Atunci * au fost aduși copilași la el ca să-și pună mâinile peste ei și să se roage, iar ucenicii i-au cerut.

* Marc 10. 13. Luc 18. 15

14 Dar Isus le-a zis: Lăsați copilași și nu-i opriți să vină la mine căci împărăția cerurilor este a * unora ca aceștia.

* Cap. 18. 3.

15 Și a pus mâinile peste ei și s'a dus de acolo.

Tânărul tot

16 Și iată * unul a venit la el și a zis: Învățătorule, ** ce lucru bun să fac ca să am viață vecinică?

* Marc 10. 17. Luc 18. 18. ** Luc. 10. 25.

17 Și el i-a zis: Ce mă întrebi despre ce este bun? Unul singur este Cel bun; dar dacă v'oești să intri în viață, păzește poruncile.

18 El îi zice: Cari? Iar Isus a zis: Să * nu omori, să nu preacurvești, să nu furi, să nu mărunțisești minciunos,

* Exod. 20. 13. Deut. 5. 17

19 ca să te * pe tatăl tău și pe mama ta; Să ** iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.

* Cap. 15. 4. ** Lev. 19. 18. (Cap. 22. 39. Rom. 13. 9. Gal. 3. 12. Luc. 2. 8)

20 Tânărul îi zice: Toate acestea le-am păzit; ce-mi lipsește?

21 Isus i-a zis: Dacă v'iești să fii desăvârșit, mergi, * vinde-ți ce ai și dă la săraci și vei avea comoară în ceruri și vino, urmează-mă.

* Cap. 24. 34. 35. 11. 1. 18. 1.

22 Dar tânărul când a auzit cuvântul, a plecat întristat căci avea multe averi.

23 Și Isus a zis ucenicilor săi: Adevărat vă spun că greu * va intra un bo-

gat în împărăția cerurilor.

* Cap. 13. 22. Marc 10. 24. 1 Cor. 1. 26. 1 Tim. 6. 9. 10.

24 Și luraș vă spun că mai lesne este să treacă o cămilă printr-o ureche de ac, decât să intre un bogat în împărăția lui Dumnezeu.

25 Și când au auzit, ucemenii s'au înfiorat foarte tare zicând: Cine dar poate fi mântuit?

26 Și Isus, uitându-se la ei, le-a zis: La oameni aceasta este cu neputință dar * la Dumnezeu toate sunt cu putință.

* Fac. 18. 14. Iov. 42. 2. Is. 32. 17. Zah. 8. 6. Luc. 1. 37; 18. 27.

Moslenirea vieții vecinice.

27 Atunci * Petru a răspuns și i-a zis: Iată noi ** am lăsat toate și ți-am urmat, deci ce vom avea noi?

* Marc 10. 28. Luc. 18. 28. ** Deut. 10. 9. Cap. 4. 20. Luc. 5. 11.

28 Și Isus le-a zis: Adevărat vă spun că voi cari măți urmat, la nașterea din nou, când Fiul omului va ședea pe scaunul de domnie al slavei sale, veți * ședea și voi pe douăsprezece scaune de domnie, judecând pe cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

* Cap. 20. 21. Luc. 22. 28. 31. 1 Cor. 6. 2. 3. 1. 10. 2. 2.

29 Și oricine * care a lăsat case sau frați sau su-

rori sau tată sau mamă sau nevastă sau copii sau țărini pentru numele meu, va primi însutit și va moșteni viața vecinică.

* Marc. 10, 29, 30. Luc. 18, 29, 30.

30 Dar * mulți dintâi vor fi cei din urmă și cei din urmă vor fi cei dintâi.

* Cap. 20, 16; 21, 31, 32. Marc. 10, 31. Luc. 19, 30.

Pilda lucrătorilor viei.

20 Căci împărăția cerurilor este asemenea unui om stăpân de casă, care a ieșit din dimineață ca să locmească lucrători în via sa.

2 Și după ce s'a învoit cu lucrătorii cu un dinar pe zi, i-a trimis în via sa.

3 Și a ieșit pe la al treilea ceas și a văzut pe alții stând în piață fără lucru.

4 Și aceleora le-a zis: Mergeți și voi în via și vă voi da ce este cu dreptul. Și ei au plecat.

5 Și a ieșit iarăși pe la al șaselea și al nouălea ceas și a făcut tot așa.

6 Și pe la al unsprezecelea ceas a ieșit și a găsit pe alții stând acolo și le zice: Pentru ce stați aici toată ziua fără lucru?

7 Ei îi zice: Pentru că ni menii nu ne-a locmit. El le zice: Mergeți și voi în via.

8 Și când s'a făcut seara,

domnul viei zice îngrijitorului său: Chiamă pe lucrători și dă plata, începând de la cei de pe urmă până la cei dintâi.

9 Și când au venit cei de pe la ceasul al unsprezecelea, au primit fiecare câte un dinar.

10 Și când au venit cei dintâi, socotiau că vor primi mai mult, dar au primit și ei câte un dinar.

11 Și când l-au primit, cărtiau împotriva stăpânului casei.

12 zicând: Acești din urmă au muncit numai un ceas și i-ai făcut deopotrivă cu noi cari am purtat greutatea zilei și arșița.

13 Dar el a răspuns și a zis unuia dintre ei: Prietene, nu te nedreptățesc: oare nu te-ai învoit cu mine cu un dinar?

14 Ia-ți al tău și pleacă. Dar vreau să dau acestui din urmă ca și ție.

15 Nu mi se cade * să fac ce vreau cu ale mele? Ori ** este ochiul tău rău pentru că eu sunt bun?

* Rom. 9, 2. ** Deut. 15, 9. Prov. 20, 6. Cap. 6, 23.

16 Astfel * cei din urmă vor fi întâi și cei dintâi pe urmă. Căci ** mulți sunt chemați, dar puțini aleși.

* Cap. 19, 31. ** Cap. 22, 14.

Isus vestește moartea și învierea sa.

17 Și pe când * se suia Isus la Ierusalim, a luat la o parte pe cei doisprezece ucenici și le-a zis pe cale:

* Marc. 10, 32. Luc. 18, 31. Luc. 22, 12.

18 Iată * ne suim la Ierusalim și Fiul omului va fi dat mai marilor preoților și cărturarilor și-i vor osândi la moarte. * Cap. 6, 21.

19 Și-i * vor da Neamurilor ca să-l batjocorească și să-l biciuiască și să-l răstignească și a treia zi va învia.

* Cap. 27, 2. Marc. 15, 1, 16, 6-8. Luc. 24, 1. Ioan. 19, 28, etc. Fant. 3, 14.

Cererea fiilor lui Zebedei.

20 Atunci * mama fiilor ** lui Zebedei s'a apropiat de el cu fiii ei, închinându-se lui și cerând ceva de la el. * Marc. 10, 35. ** Cap. 4, 21.

21 Iar el i-a zis: Ce vreți? Ea îi zice: Zi ca acesți doi fii ai mei să șadă * unul la dreapta ta și unul la stânga ta în împărăția ta.

* Cap. 9, 28.

22 Și Isus a răspuns și a zis: Nu știți ce cereți.

Oare puteți bea paharul * pe care am să-l beau eu? Ei îi zice: Putem.

* Cap. 26, 39-42. Marc. 14, 36. Luc. 22, 42. Ioan. 8, 16. ** Luc. 12, 30.

23 El le zice: Intrăde

văr * veți bea paharul meu: dar aședeți la dreapta mea și la stânga mea nu este al meu să ** dau aceeași ci se va da celor pentru cari a fost pregătit de Tatăl meu. * Fant. 12, 2. Rom. 8, 17.

2 Cor. 1, 7. Apoc. 1, 9. ** Cap. 2, 34.

24 Și când * au auzit cei zece s'au supărat mult pe cei doi frați.

* Marc. 10, 41. Luc. 22, 24, 25.

25 Iar Isus i-a chemat la sine și a zis: Știți că mai marii Neamurilor domnesc peste ei și cei mari stăpânesc asupra lor.

26 Nu va fi așa între voi: ci celce ** ar voi să fie mai mare între voi, va fi slujitorul vostru. * 1 Pet. 5, 3.

** Cap. 23, 11. Marc. 9, 35. Luc. 10, 43.

27 Și * celce ar voi să fie întâi între voi, va fi robul vostru.

* Cap. 18, 4.

28 după cum * Fiul ** omului n'a venit ca să i se slujească ci + ca să slujească și să-și ++ dea viața preț de răscumpărare pentru ++ mulți.

* Ioan. 13, 1. ** Luc. 2, 7 + 14. 23, 27. Ioan. 18, 14. ++ Luc. 5, 10, 11. Dan. 9, 24, 26. Ioan. 11, 51, 52. 1 Tim. 2, 6. Tit. 2, 14. 1 Pet. 1, 19. ** Cap. 26, 28. Rom. 5, 13, 19. Rev. 9, 28.

Doi erbi mudecati în Ierihon.

29 Și pe când * ieșeau ei din Ierihon, l-a urmat gloată multa.

* Marc. 10, 46. Luc. 18, 36.

30 Și iată doi *orbi cari sedeau lângă cale, când au auzit că trece Isus, au strigat zicând: Fie-ți milă de noi, Doamne, Fiul al lui David.

* Cap 9, 27.

31 Iar gloata i-a certat ca să tacă dar ei strigau și mai mult zicând: Fie-ți milă de noi, Doamne, Fiul al lui David.

32 Și Isus a stat. i-a chemat și a zis: Ce voți să vă fac?

33 Ei îi zic: Doamne, să ni se deschidă ochii.

34 Și Isus, făcându-i-se milă, le-a atins ochii și îndată au căpătat vederea și l-au urmat.

Intrarea lui Isus în Ierusalim

21 Și când *s'au apropiat de Ierusalim și au venit la Belfaghe la muntele

** Maslinilor, atunci Isus a trimis pe doi ucenici,

* Marc 11, 1. Luc 19, 29. ** Zah 14, 14.

2 zicându-le: Mergeți în satul dinaintea voastră și îndată veți afla o măgăriță legată și un măgar, cu ea; deslegați-i și aduceți-mi-i.

3 Și dacă cineva v'ar zice ceva, veți spune Domnului are trebuința de ei și îndată îi va trimite.

4 Iar aceasta s'a făcut ca să se împlinească ce s'a

spus prin proorocul care zice:

5 Spuneți *fiecui Sionului: Iată împăratul tău vine la tine, blând și călare pe o măgăriță și pe un măgar, mânzul celei de sub jug.

* Isa. 62, 11. Zah. 9, 9. Ioan 12, 15.

6 Și ucenicii *s'au dus și au făcut cum le poruncise Isus.

* Marc 11, 4.

7 Au adus măgărița și măgarul și au pus *pe ei veșmintele lor și ei s'a așezat deasupra.

* 2 Reg. 9, 13.

8 Iar parca cea mai mare a gloatei și-a așternut veșmintele pe cale iar alții *lăiau ramuri din copaci și le așterneau pe cale.

* Lev. 23, 40. Luc 12, 13.

9 Și gloatele cari mergeau înaintea lui și cele cari veniau după el strigau zicând: Osana * Fiul lui David, binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului, Osana în cele prea înalte.

* Ps. 118, 25. ** Ps. 118, 26. Car. 23, 39.

Contra vânzătorilor din Templu

10 Și când *a intrat în Ierusalim, toată cetatea a fost mișcată zicând: Cine este acesta?

* Marc 11, 15. Luc 19, 45. Ioan 2, 13, 15.

11 Iar gloatele ziceau: Acesta este proorocul, *

Isus, din Nazaretul Galileii.

* Cap 2, 23. Luc. 7, 16. Ioan 6, 14; 7, 40; 9, 17.

12 Și Isus a intrat în templul lui Dumnezeu și a scos afară pe toți cari vindeau și cumpărau în templu și a răsturnat mesele schimbătorilor ** de bani și scaunele celor ce vindeau porumbei,

* Marc 11, 15. Luc. 19, 45. I. Ier. 2, 13. ** Deut. 14, 25.

13 și le zice: Este scris: Casa *mea se va chema o casă de rugăciune iar ** voi o faceți o peșteră de tâlhari.

* Isa. 56, 7. ** Ier. 7, 11. Marc. 11, 17. Luc 19, 46.

14 Și orbi și șchiopi au venit la el în templu și el i-a tămăduit.

15 Iar când au văzut mai marii preoților și cărturarilor faptele minunate pe cari le făcuse și pe copiii cari strigau în templu și ziceau: Osana Fiul lui David! s'au umplut de mânie,

16 și i-au zis: Auzi ce zice acestia? Iar Isus le zice: Da; oare n'ați citit niciodată: Din *gura pruncilor și a sugacilor tu ai întocmit lauda?

* Ps. 8, 2.

17 Și l-a lăsat și a ieșit afară din cetate la Betania

* și a mas noaptea acolo

* Marc. 11, 11. Ioan 11, 15.

Blestemarea smochinului.

18 Iar dimineața * pe când se întorcea în cetate, a flămânzit.

* Marc 11, 12.

19 Și văzând *un smochin lângă cale, a venit la el și n'a găsit nimic în el decât numai frunze. Și-i zice: Deacum înainte să nu se facă rod din tine în veac. Și smochinul s'a uscat îndată.

* Marc 11, 13.

20 Și când *au văzut ucenicii, s'au mirat zicând: Cum s'a uscat smochinul îndată?

* Marc. 11, 20.

21 Dar Isus a răspuns și le-a zis: Adevărat vă spun, dacă *veți avea credință și nu ** vă veți îndoi, veți face nu numai ce s'a făcut cu smochinul ci + chiar dacă veți zice muntelui acesuia: Ridică-te și aruncă-te în mare! se va face.

* Cap 17, 20. Luc. 17, 6. ** Ier. 1, 6. + I. Cor. 13, 2.

22 Și toate * câte veți cerc în rugăciune, crezând, veți primi.

* Cap 7, 7. Marc. 11, 24. Luc 11, 9. Iac. 5, 16. Ioan 3, 22. 5, 15.

Palarea lui Isus. — Pilda celor doi fii.

23 Și când a venit el * în templu, mai marii preoților și bătrânii poporului s'au apropiat de el pe când îi învăța, zicând: ** Cu ce putere faci aceste lucruri?

Și cine ți-a dat puterea aceasta? * Marc. 11. 27. Luc. 20. 1.

** Exod. 9. 14. Eps. 4. 7; 7. 27.

21 Iar Isus a răspuns și le-a zis: Vă voi întrebă și cu un cuvânt, pe care dacă mi-l spuneți, și eu vă voi spune cu ce putere fac acestea.

25 Botezul lui Ioan de unde era? Din cer sau dela oameni? Iar ei cugetau în sine zicând: Dacă zicem: Din cer! ne va zice: Pentru ce dar nu l-ați crezut?

26 Iar dacă zicem: Dela oameni! ne lemem de gloată căci * toți țin pe Ioan drept prooroc.

* Cap. 14. 5. Marc. 6. 20. Luc. 20. 6.

27 Și au răspuns lui Isus și au zis: Nu știm. Le-a zis și el: Nici eu nu vă spun cu ce putere fac acestea.

28 Dar ce vi se pare? Un om avea doi copii și a venit la cel dintâi și a zis: Copile, du-le azi, lucrăază în vie.

29 Și el a răspuns și a zis: Nu vreau. În urmă însă, părându-i rău, s'a dus.

30 Și a venit la cel de al doilea și a zis tot așa. Și el a răspuns și a zis: Eu, domnule, mă duc dar nu s'a dus.

31 Care din acești doi a făcut voia tatălui? Ei zic:

Cel dintâi. Isus le zice: Adevărat * vă spun că vameșii și curvele merg înaintea voastră în împărăția lui Dumnezeu. * Luc. 7. 29, 30.

32 Căci Ioan * a venit la voi pe calea dreptății și nu l-ați crezut iar ** vameșii și curvele l-au crezut; iar voi când ați văzut, nici nu v'a părut rău în urină ca să-l credeți.

* Cap. 8. 7, etc. ** Luc. 3. 12, 13.

Pilda vierilor.

33 Ascultați o altă pildă. Era un om stăpân de casă, care * a sădit o vie și a împrejmuit-o cu gard și a săpat un teasc în ea și a clădit un turn și a arendat-o unor vieri iar el s'a dus ** din țară.

* Ps. 80. 9. Cant. 8. 11. Isa. 5. 1. Jer. 2. 21. Marc. 12. 1. Luc. 20. 9. ** Cap. 25. 14, 15.

34 Iar când s'a apropiat vremea roadelor, a trimis pe robii săi la vieri ca * să ia roadele lui. * Cant. 8. 11, 12.

35 Și vicrii * au luat pe robii lui și pe unul l-au bătut iar pe altul l-au omorât iar pe altul l-au ucis cu pietre.

* 2 Cron. 24. 21. 30. 18. Neem. 9. 27. Cap. 7. 12. 23. 34. 37. Ps. 1. 7. 52. 1 Tr. 2. 1. Eps. 11. 26. 37.

36 Iar s'a trimis pe alți robi, mai mulți decât cei dintâi: și le au făcut tot așa.

37 În urmă a trimis la

ei pe fiul său, zicând: Se vor sfii de fiul meu.

38 Dar vierii când au văzut pe fiul, au zis între ei: Acesta * este moștenitorul; veniți ** să-l omorâm și să avem noi moștenirea lui. * Ps. 2. 8. Eps. 1. 2. ** Ps. 2. 2. Cap. 26. 3; 27. 1. Ion. 11. 53. Eps. 4. 27.

39 Și * l-au luat și l-au scos afară din vie și l-au omorât.

* Cap. 26. 50, etc. Marc. 14. 46, etc. Luc. 22. 64, etc. Ioan 18. 12, etc. Eps. 2. 23.

40 Când va veni deci domnul viei, ce va face vierilor acelora?

11 Ei îi zic: * Pe cei răi cu rău îi va pierde ** și + via o va arenda altor vieri, cari să dea roadele la vremele lor. * Luc. 20. 16. ** Luc. 21. 24. Eps. 2. 3. + Eps. 13. 46; 15. 7, 18. 6; 38. 26. Rom. 9, 10: 11.

12 Isus le zice: N'ați * citit niciodată în scripturi: Piatra pe care au lepădat-o ziditorii, aceea a fost făcută cap de unghiu; aceasta a fost dela Domnul și este minunată în ochii noștri? * Ps. 118. 23. Isa. 28. 16. Marc. 12. 1. Luc. 20. 17. Eps. 4. 11. Eps. 2. 20. 1 Pet. 2. 6, 7.

13 De aceea va spun ca * împărăția lui Dumnezeu va fi luată dela voi și va fi dată neamului care face roadele ei. * Cap. 8. 12.

14 Și ciuc va * cădea pe piatra aceasta va ** fi sfâ-

rămat iar pe acela pe care va cădea eu, îl va spulhera.

* Isa. 8. 14, 15. Zan. 12. 3. Luc. 20. 18. Rom. 9. 33. 1 Pet. 2. 8. ** Isa. 60. 12. Dan. 2. 44.

45 Și când au auzit mai marii preoților și Fariseii pildele lui, au cunoscut că vorbește despre ei.

46 și căutau să pună mâna pe el, dar s'au tomut de gloate fiindcă * îl țineau drept prooroc.

* Vers. 11. Luc. 7. 16. Ion. 7. 40.

Pilda nuntii fiului de împărat.

22 Și Isus a * răspuns și le-a vorbit iarăș în pilde zicând:

* Luc. 14. 16. Apoc. 19. 7.

2 Impărăția cerurilor a fost asămănată cu un împărat care a făcut nuntă fiului său.

3 Și a trimis pe robii săi ca să chemo pe cei poștiți la nuntă dar ei nu voiau să vină.

4 A trimis iarăș alți robi zicând: Spuneți celor poștiți: Iată am gătit prânzul meu; boii * mei și cele îngrășate ale mele sunt înjunghiate și toate sunt gata; veniți la nuntă. * Prov. 9.

5 Dar ei nu le-a păsat și au plecat unul la holda sa și altul la negustoria sa.

6 Iar ceilalți au pus mâna pe robii săi, i-au înfruntat rusinos și i-au omorât.

7 Iar împăratul s'a umplut de mânie și a trimis oștile * sale și a nimicit pe uelgași și le-a ars cetatea.

* Dan. 9 26. Luc. 19 27

8 Atunci zice robilor săi: Nunta este gata dar cei poftiți n'au fost vrednici.*

* Cap. 10. 11. 13. * Ept. 13 46.

9 Mergeți deci pela ieșirile drumurilor și pe câți îi veți găsi poftiți-i la nuntă.

10 Și robii aceia au ieșit la drumuri și au * strâns pe toți pe cari i-au aflat și răi și buni și s'a umplut nunta de ceice sedeau la masă.

* Cap. 13. 48, 47

11 Iar când a intrat împăratul să privească pe ceice sedeau la masă, a văzut acolo un om neîmbrăcat * în haină de nuntă.

* 2 Cor. 5 3. Efes. 4. 24. Col. 3. 10, 12. Apoc. 3. 4, 16 15; 19. 8.

12 Și-i zice: Prietene, cum ai intrat aici neavând haină de nuntă? Iar el a amuțit.

13 Atunci împăratul a zis slujitorilor: Legați-i picioarele și mâinile și aruncați-l în * întunerecul de afară: acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților.

* Gal. 8 12

14 Căci * mulți sunt chemați dar puțini aleși.

* Cap. 20 16. * Marc. 12 18. Luc. 20 27. * Ept. 23. 8.

Birul.

15 Atunci * Fariseii s'au dus și s'au sfătuit cum să-l prindă în cuvânt.

* Marc. 12. 13. Luc. 20. 20.

16 Și trimite la el pe ucenicii lor cu Irodianii zicând: Învățătorule, știm că ești iubitor de adevăr și înveți pe alții calea lui Dumnezeu în adevăr și nu-ți pasă de nimeni pentru că nu te uiți la fața oamenilor.

17 Spune-ne deci, ce ți se pare? Se cuvine a da bir Cesarului sau nu?

18 Dar Isus, cunoscându-le răutatea, a zis: Ce mă ispitiți, fățarnicilor?

19 Arătați-mi banul pentru bir. Și i-au adus un dinar.

20 Și le zice: Al cui este chipul acesta și scrierea?

21 Ei zic: Al Cesarului. Atunci le zice: Dați * deci Cesarului cele ale Cesarului și lui Dumnezeu cele ale lui Dumnezeu.

* Cap. 17 25. Rom. 13. 7.

22 Și când au auzit aceasta, s'au mirat și l-au lăsat și au plecat.

Despre înmormântare

23 În ziua aceea * au venit la el Saducheii cari * zic că nu este înviere și l-au întrebat

24 zicând: Învățătorule, Moise * a zis: Dacă va muri cineva neavând copii, frațele său va lua pe nevasta lui și va ridica sămânță fratelui său.

* Deut. 25. 5.

25 Și erau la noi șapte frați. Și cel dintâi s'a înșurat și a murit și neavând sămânță a lăsat pe nevasta sa fratelui său.

26 Asemenea și al doilea și al treilea, până la al șaptelea.

27 Iar la urma tuturor a murit și femeia.

28 La înviere deci a căruia dintre cei șapte va fi ca nevastă? Căci toți au avut-o.

29 Dar Isus a răspuns și le-a zis: Vă rătăciți, neștiind * scripturile, nici puterea lui Dumnezeu.

* Ioan. 20. 9.

30 Căci la înviere nici nu se însoară nici nu se mărită, ci sunt * ca îngerii lui Dumnezeu în cer.

* 1 Ioan. 3 2.

31 Iar despre învierea morților, oare n'ați citit ce vi s'a spus de Dumnezeu zicând:

32 Eu * sânt Dumnezeu lui Avraam și Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov? Dumnezeu nu este Dumnezeu al morților ci al viilor. * Exod. 3 6 14. Marc. 12 26. Luc. 20 37. Ept. 7 32. Evt. 11 16.

33 Și când au auzit, gloatele au * rămas uimite de învățătura lui.

* Cap. 7 28.

Porunca cea mai mare.

34 Dar Fariseii, când * au auzit că a închis gura Saducheilor, s'au adunat la un loc,

* Marc. 12 38.

35 și unul dintre ei, învățător de lege, * l-a întrebat, ispitindu-l:

* Luc. 10 25.

36 Învățătorule, care este porunca cea mare în lege?

37 Iar el i-a zis: Să * iubești pe Domnul Dumnezeu-lău cu toată inima ta și cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău.

* Deut. 6. 5; 10. 12; 30. 6. Luc. 10 27.

38 Aceasta este porunca cea mare și cea dintâi.

39 Iar a doua asemenea ei este: Să * iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.

* Lev. 13. 16. Cap. 19 19. Marc. 12 31. Luc. 10 27. Rom. 13 9. Gal. 3 14. Iac. 2 8.

40 În aceste * două porunci atârână toată legea și proorocii. * Cap. 7 12. 1 Tim. 1 5.

Al cui fiu este Hristosul?

41 Și pe * când erau adunați la un loc Fariseii, Isus i-a întrebat,

* Marc. 12 35. Luc. 20 41.

42 zicând: Ce vi se pare despre Hristos? Al cui fiu este? Ei îi zic: Al lui David.

43 El le zice: Cum deci David, în Duh, îl numește Domn, zicând:

44 Domnul * a zis Domnului meu: Șezi la dreapta mea până voi pune pe vrăjmașii tăi sub picioarele tale? * Ps. 110. 1. Fapt. 2. 34. 1 Cor. 15. 25. Evr. 1. 13, 10. 12. 13.

45 Deci, dacă David îl numește Domn, cum este el fiul lui?

46 Și nimeni * nu putea să-i răspundă un cuvânt. nici n'a * îndrăznit cineva din ziua aceea să-i mai pună întrebări.

* Luc. 14. 6. ** Marc. 12. 34. Luc. 20. 40

Isus mustră pe cărturari și Farisei.

23 Atunci Isus a vorbit gloatelor și ucenicilor săi.

2 zicând: Cărturarii * și Fariseii sed pe scaunul lui Moise. * Neem. 8. 4. 8. Mal. 2. 7. Marc. 12. 38. Luc. 20. 45.

3 Deci toate câte vă zice ei, faceți și păziți-le, dar nu faceți după faptele lor, căci ei * zic și nu fac

* Rm. 2. 10. etc.

4 Da, ei * leagă sarcini grele și cu anevoc de purtat și le pun pe umerii oamenilor, iar ei ca degetul lor nu voesc să le miște

* Luc. 11. 46. Fapt. 15. 10. Gal. 2. 18.

5 Dar toate faptele lor le fac * ca să fie priviți de

oameni: căci își lătesc fi-lacteriile și își ** măresc ciucurii *veșmintelor lor*.

* Cap. 6. 1, 2, 5, 16. ** Num. 15. 38.

Dent. 6. 8. 22. 12. Prov. 3. 3.

6 Și iubesc * cel dintâi loc la ospete și cele dintâi scaune în sinagogi * Marc. 12. 38, 39. Luc. 11. 43. 20. 46. 3 Ioan. 9.

7 și îmbrățișările în piețe și să fie numiți de oameni: Rabi!

8 Dar voi * să nu fiți numiți Rabi: căci ** unul singur este dascălul vostru: *Iristosul*; iar voi toți sunteți frați. * Iac. 3. 1. 2 Cor. 1. 24. 1 Pet. 5. 4. ** Mat. 1. 6.

9 Și să nu numiți pe nimeni tatăl vostru pe pământ, căci unul singur este Tatăl vostru, cel ceresc.

10 Nici nu vă numiți învățători căci unul este învățătorul vostru: *Iristosul*.

11 Iar cine * este mai mare între voi va fi slujitorul vostru. * Cap. 20. 26, 27.

12 Iar oricine * se va înălța pe sine va fi smerit și oricine se va smeri pe sine va fi înălțat

* Iov. 22. 29. Prov. 15. 33. 29. 23. Luc. 14. 11, 13. 14. Iac. 4. 6. 1 Pet. 5. 5.

Nelegiuirile cărturarilor și Fariseilor.

13 Dar voi * de voi, cărturari și Farisei fățarnici! pentru că închideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor, căci voi nu intrați

nici pe celce intră nu-i lăsați să intre. * Luc. 11. 52.

14 Vai de voi, cărturari și Farisei fățarnici! pentru că * mâncați casele văduvelor și de ochii lumii vă rugați rugăciuni lungi; pentru aceasta veți lua mai multă osândă. * Marc. 12. 40. Luc. 20. 47. 2 Tim. 3. 6. Tit. 1. 11.

15 Vai de voi, cărturari și Farisei fățarnici! pentru că înconjurați marca și uscatul ca să faceți un singur proselit, și când s'a făcut așa, îl faceți un fiu al gheenei îndoit decât voi.

16 Vai de voi, povățuitori * orbi, cari ziceți: Cine ** va jura pe templu, nu este nimic; dar cine va jura pe aurul templului, este dator.

* Cap. 15. 14. Evr. 24. ** Cap. 5. 34. 34.

17 Nebuni și orbi! căci ce este mai mare? Aurul sau * templul care sfințește aurul? * Exod. 30. 29.

18 Și: Cine va jura pe altar, nu este nimic; dar cine va jura pe darul care este deasupra lui, este dator.

19 Orbilor! căci ce este mai mare? Darul sau altarul * care sfințește darul? * Exod. 29. 34.

20 Deci cine a jurat pe altar, jură pe el și pe toate celece sunt deasupra lui.

21 Și cine a jurat pe templu, jură pe el și pe celce * locuiește în el.

* 1 Reg. 8. 13. 2 Cor. 6. 2. Ps. 26. 6; 132. 14.

22 Și cine a jurat pe cer jură pe scaunul de domnie * al lui Dumnezeu și pe celce stă pe el.

* Ps. 1. 4. Cap. 5. 4. Ps. 7. 40.

23 Vai de voi, cărturari și Farisei fățarnici! pentru că * dați zeciuală din izmă și mărar și chimen și ați lăsat ** cele mai grele ale legii: judecata și mila și credința, pe acestea trebuia să le faceți și pe acestea să nu le lăsați nefăcute. * Luc. 11. 42. ** 1 Sam. 15. 22. Osu. 6. 6. Mic. 6. 8. Cap. 9. 13. 12. 7.

24 Povățuitori orbi, cari strecurăți tântarul dar înghițiți cămăla!

25 Vai de voi, cărturari și Farisei, fățarnici! pentru că * voi curățiți partea de afară a paharului și a blidului dar înăuntru sunt pline de răpire și necum-pălare. * Marc. 7. 4. Luc. 11. 39.

26 Fariseu orb, curăță întâi partea dinăuntru a paharului și a blidului ca și partea lui dinafară să fie curată.

27 Vai de voi, cărturari și Farisei, fățarnici! pentru că * semănați cu mor-mintele văruite cari pe

din afară se arată frumoase, iar înăuntru sunt pline de oase de morți și de orice necurătenie.

* Luc. 11. 44. Mat. 23. 3.

28 Astfel și voi pe din afară vă arătați drepti oamenilor iar pe dinăuntru sunteți plini de fățarnicie și fărădelege.

29 Vai * de voi, cărturari și Farisei, Tăfarnici! pentru că zidiți mormintele proorocilor și împodobiți monumentele dreptilor,

* Luc. 11. 47

30 și ziceți: Dacă am fi fost noi în zilele părinților noștri, n'am fi fost părtași cu ei la sângele proorocilor.

31 Încât vă mărturisiți singuri că sunteți * fii ai celor care au omorât pe prooroci. * Mat. 7. 31. 52. 1 Tes. 2. 16

32 Și voi, — umpleți măsura părinților voștri!

* Mat. 15. 10. 1 Tes. 2. 16.

33 Șerpi, pui * de năpârcii cum veți fugi de judecata gheenei?

* Mat. 23. 34. 1 Tes. 2. 16.

34 De aceea, * iată, eu trimis la voi prooroci și înțelepți și cărturari. Pe ** unii din ei îi veți omorî și i veți răstigni și pe + unii din ei îi veți biciui în sinagoge

voastre și-i veți prigoni din cetate în cetate;

* Cap. 21. 34, 35. Luc. 11. 49. ** Mat. 5. 40; 7. 58, 59, 23. 19. + Cap. 10. 17. 2 Cor. 11. 24, 25

35 ca * să vie asupra voastră orice sânge drept vărsat pe pământ, dela ** sângele + lui Abel cel drept până la sângele lui Zaharia, fiul lui Barachia, pe care l-ați omorât între templu și altar.

* Apoc. 18. 24. ** Fac. 4. 8. 1 Ioan. 3. 12. + 2 Cron. 24. 20, 21.

36 Adevărul vă spun, toate acestea vor veni asupra neamului acestuia.

Pedepsa Ierusalimului.

37 Ierusalime, * Ierusalime, cetatea care omoară pe prooroci și ** ucide cu pietre pe cei trimiși la sine! De câteori am voit să + strâng pe copiii tăi cum strânge găina puii săi sub + aripile sale și n'ați voit! * Luc. 13. 34. ** 2 Cron. 24. 21. + Deut. 32. 11, 12. + Ps. 17. 8; 91. 4.

38 Iată vi se lasă casa pustie.

39 Căci vă spun, nu mai veți mai vedea de acum până când veți zice: Binecuvântat * este cel ce vine în numele Domnului.

* Ps. 118. 26. Cap. 21. 9

Dărimarea Ierusalimului

24 Și Isus a ieșit * dela templu și mergea; și ucenicii săi s'au apropiat

de el ca să-i arate zidurile templului. * Marc. 13. 1. Luc. 21. 5.

2 Iar el a răspuns și le-a zis: Nu vedeți voi toate acestea? Adevărat vă spun, * nu va fi lăsată aici piatră pe piatră care nu va fi desfăcută. * 1 Reg. 9. 7. Ier. 26. 18. Mic. 3. 12. Luc. 19. 44

3 Și pe când ședea el pe muntele Măslinilor, ucenicii * au venit la el la o parte zicând: Spune-ne ** când vor fi acestea și care este semnul venirii tale și al sfârșitului veacului?

* Marc. 13. 8. ** 1 Tes. 5. 1.

4 Și Isus a răspuns și le-a zis: Luați seama * să nu vă amăgească cineva. * Efes. 5. 6. Col. 2. 8, 18. 2 Tes. 2. 3. 1 Ioan. 4. 1.

5 Căci * mulți vor veni în numele meu zicând: Eu sânt Hristosul! și ** vor amăgi pe mulți. * Ier. 14. 14, 28. 21. 25. Vers. 24. Ioan. 5. 48. ** Vers. 11.

6 Și veți auzi de răboaie și zvonuri de răboaie, vedeți să nu vă spăimântați, căci aceste lucruri trebuie să fie dar nu este încă sfârșitul.

7 Căci se va scula * neam peste neam și împărăție peste împărăție și vor fi foamete și cutremure pe nlocuri. * 2 Cron. 10. 6. Isa. 19. 2. Iluz. 2. 22. Zaa. 14. 13.

8 Iar toate acestea vor fi începutul durerilor.

9 Atunci * vă vor da la necaz și vă vor omorî și veți fi urâți de toate neamurile pentru numele meu. * Cap. 10. 17. Marc. 13. 9. Luc. 21. 12. Ioan. 15. 20, 18. 2. Mat. 4. 2. 8: 7. 59; 12. 1, etc. 1 Pet. 4. 16. Apoc. 2. 10, 18.

10 Și atunci mulți se vor * poticni și se vor da unii pe alții și se vor urî unii pe alții.

* Cap. 11. 6, 18. 57. 2 Tim. 1. 13; 4. 10, 16.

11 Și mulți * prooroci mincinoși se vor scula și vor ** amăgi pe mulți; * Cap. 7. 15. Mat. 20. 29. 2 Pet. 2. 1. ** 1 Tim. 4. 1. Vers. 5. 24.

12 și de înmulțirea fărădelegii iubirea multora se va răci.

13 Dar * cine rabdă până la sfârșit, acela va fi mântuit. * Cap. 10. 22. Mat. 18. 13. Evr. 3. 6, 14. Apoc. 2. 10.

14 Și această Evanghelie * a împărăției va ** fi propovăduită în tot pământul locuit spre mărturie la toate neamurile și atunci va veni sfârșitul. * Cap. 4. 23. 9. 35. ** Rom. 10. 18. Col. 1. 6, 23.

Pustiirea Ierusalimului și venirea Fiului omului

15 Deci * când veți vedea uriciunea pustiirii cea spusă prin Daniel ** proorocul, stând în locul sfânt (cine + citește să înțeleagă), * Mar. 13. 14. Luc. 21. 20. ** Dan. 9. 27. 12. 11. + Dan. 9. 23, 25.

16 atunci ceice sunt în Iudea să fugă în munți,

17 cine este pe acoperiş să nu se pogoare ca să ia cele din casa lui.

18 şi cine este în câmp să nu se întoarcă înapoi ca să-şi ia veşmântul

19 Dar vai *de celece au în pântere şi de celece dau tălă în acele zile

* Luc. 2, 20.

20 Şi rugaţi-vă ca să nu fie fuga voastră iarna nici în Sabat:

21 Căci *atunci va fi un necaz mare cum n'a fost dela începutul lumii până acum nici nu va mai fi.

* Dan. 9 26, 12. 1. Joel 2 2

22 Şi dacă n'ar fi fost scurcate acele zile, n'ar fi fost mântuită nicio carne dar *pentru cei aleşi zilele acelea vor fi scurcate.

* Luc. 18 8, 1. Zah. 14 2, 3

23 Atunci *dacă vă va zice cineva: Iată aici este Hristosul. Sau: Colo! să nu credeţi.

* Marc. 13 2. Luc. 17 2, 31 8.

24 Căci se *vor scula Hristoşi mincinoşi şi prooroci mincinoşi şi vor da semne mari şi minuni încât să amăgească dacă ** este cu putinţă şi pe cei aleşi

* Deut. 18 1. Vers. 5 11. 2 Tes. 2 9-11. Apoc. 13 14. ** Luc. 17 10. 18 29. Rom. 8 28-30. 2 Tim. 2 19

25 Iată v'am spus dinainte.

26 Deci dacă vă vor zice: Iată este în pustiel nu ieşiţi. Iată este în cămăruţei nu credeţi.

27 Căci *cum iese fulgerul dela răsărit şi se arată pânăla apus, aşa va fi venirea Fiului omului.

* Luc. 17, 24.

28 Orişunde *este stărvul acolo se vor aduna vulturii.

* Iov. 39, 30. Luc. 17, 37.

29 Iar îndată *după necazul acelor zile, soarele ** va fi întunecat şi luna nu-şi va da lucirea şi stelele vor cădea din cer şi puterile cerurilor vor fi şgduite.

* Dan. 7 11, 12. ** Isa. 3 10. Ezech. 32, 7. Joel 2 10, 31. 3 15. Amos 5, 20. 8 9. Marc. 13 24. Luc. 21 25. Apoc. 2 20. Apoc. 6 12.

30 Şi atunci *se va arăta semnal Fiului omului în cer: şi atunci se vor jăli toate ** seninţile pământului şi *vor vedea pe Fiul omului venind pe norii cerului cu putere şi slavă multă.

* Dan. 7 13. ** Zah. 12, 12. + Gal. 10 21. Marc. 13 26. Apoc. 1 7

31 Şi *va trimite pe îngerii săi cu sunet mare de trâmbiţă şi vor strânge pe aleşii lui din cele patru vânturi, dela cea mai departată margine a ceruri-

lor pânăla cealaltă margine a lor.

* Cap. 13 41. 1 Cor. 15 52. 1 Tes. 4 16.

32 Iar dela smochin învăţaţi pilda *lui. Când ramura lui este fragedă şi dă frunze, cunoaşteţi că ** vara este aproape.

* Luc. 21 29. ** Luc. 5 9

33 Astfel şi voi, când veţi vedea toate acestea, să cunoaşteţi că el este aproape, lângă uşi.

34 Adevărat vă spun, nu *va trece neamul acesta până când vor fi toate acestea.

* Cap. 16 28 23 36.

Marc. 13 30. Luc. 21 32.

35 Cerul *şi pământul vor trece dar cuvintele mele nu vor trece nicidecum.

* Ps. 102 26. Isa. 51 6. Ier. 31 35, 36. Cap. 5 18. Marc. 13 31.

Luc. 21 23. Ebr. 1 11.

Indemn la veghere.

36 Iar despre *ziua aceea şi despre ceas nu ştie nimeni, nici îngerii cerurilor, nici Fiul, decât numai ** Tatăl.

* Marc. 13 32. Fapt. 1 7. 1 Tes. 5 2. 2 Pet. 3 10. ** Zah. 14 7.

37 Şi cum erau zilele lui Noe aşa va fi venirea Fiului omului

38 Căci cum *erau în zilele acelea dinainte de pop, mâncând şi bând, înkurându-se şi măritându-se, până în ziua când a intrat Noe în corabie, *Te. 6 3 5

7 8. Luc. 17 26. 1 Pet. 3 20.

39 şi n'au ştiut până a venit populul şi i-a luat pe toţi, aşa va fi venirea Fiului omului.

40 Atunci *doi vor fi în câmp: unul este luat şi unul este lăsat.

* Luc. 17 34, etc.

41 Două vor râşni la moară: una este luată şi una este lăsată.

42 Deci *vegheaţi pentru că nu ştiţi în care zi vine Domnul vostru.

* Cap. 25 13. Marc. 13 33, etc. Luc. 21 36.

43 Dar cunoaşteţi *acasta că, dacă ar fi ştiut stăpânul casei în care strajă vine hoţul, ar fi veghiat şi n'ar fi lăsat să i se sape casa.

* Luc. 12 39. 1 Tes. 5 2. 2 Pet. 3 10. Apoc. 3 3; 16 12.

44 Deaceia *şi voi fiţi gata pentru că în ceasul în care nu gândiţi vine Fiul omului.

* Cap. 25 13. 1 Tes. 5 6.

45 Cine este dar *robul credincios şi cuminte pe care l-a pus domnul său peste slugărima sa ca să le dea de mâncare la vreme hotărâtă?

* Luc. 12 42

Fapt. 20 29. 1 Cor. 4 2. Ebr. 3 1.

46 Fericit *este robul acela pe care când va veni domnul său îl va găsi făcând astfel

* Apoc. 16 15.

47 Adevărat vă spun că

*11 Va pune peste toate a-
vuțile sale.

* Cap. 25, 21, 28. Luc. 22, 29.

18 Dar dacă acel rob
rău va zice în inima sa:
Domnul meu zăbovesc!

19 Și va începe să bată
pe cei împreună robi cu el
și va mânca și bea cu belivii.

30 domnul acelui rob va
veni într-o zi în care el
n'asteaptă și în ceasul în
care nu știe,

31 și-l va despica în două
și-i va pune partea cu fă-
țarnicii; acolo *va fi plân-
gerea și scrâșnirea din-
ților.

* Cap. 2, 27, 11

Pilda celor zece fecioare

25 Atunci împărăția ce-
rurilor va fi asemă-
nată cu zece fecioare cari
și-au luat candelile și au
ieșit în întâmpinarea mi-
relui.*

* Eies 5, 28, 30. Apoc 18, 7, 21, 29

2 Și cinci *din ele erau
nechibzute iar cinci cu-
minte.

* Cap. 13, 47, 22, 30

3 Căci cele nechibzute,
când și-au luat candelile
n'au luat untdelemn cu ele

4 Iar cele cuminte au
luat untdelemn în vasele
lor cu candelile lor.

5 Și pe când zăbovia mi-
rele, au *ațipit toate și au
adormit

* 1 Tes 5, 6

6 Iar la miezul nopții
s'a *făcut o strigare. Iată

mirele, ieșiți-i în întâmpi-
nare.

* Cap. 24, 31. 1 Tes 4, 16.

7 Atunci toate acele fe-
cioare s'au deșteptat și și-au
gălit candelile.

* Luc. 12, 35.

8 Și cele nechibzute au
zis celor cuminte: Dați-ne
din untdelemnul vostru
pentru că ni se sting can-
delele.

9 Dar cele cuminte au
răspuns zicând: Nu: că
poate nu ne va fi deajuns
și nouă și vouă. Duceți-vă
mai bine la cei ce vând și
cumpărați-vă.

10 Și pe când se du-
ceau ele să cumpere, a ve-
nit mirele și cele gata au
intrat cu el la nuntă și
s'a *închis ușa

* Luc 13, 25

11 În urmă vin și cele-
lalte fecioare zicând:
Doamne, *Doamne, deschi-
de-ne.

* Cap. 7, 2, -23.

12 Dar el a răspuns și
a zis: Adevărat vă spun,
nu *vă cunosc.

* Ps 6, 5. Mat. 1, 13. Ioan 9, 31.

13 Vegheați deci *pentru
că nu știți ziua, nici ceasul

* Cap. 24, 42, 44. Marc 13, 33, 35. L.
21, 3. 1 Cor 16, 13. 1 Tes 5, 6. 1 Pet 4,
5, 8. Apoc 16, 17.

Pilda talanților

14 Căci *este ca **un om
care a plecat din țară și a
chemat pe robii săi și le a
dat avuțiile sale

* Luc 19, 12. ** Cap. 21, 23

15 Și unuia i-a dat cinci
talanți iar altuia doi iar
altuia unul, fiecare *după
puterea sa deosebită și a
plecat din țară.

* Rom. 12, 6.

1 Cor. 12, 7, 11, 29. Eies 4, 11

16 Îndată celce luase cei
cinci talanți s'a dus și a
lucrat cu ei și a câștigat
alți cinci talanți.

17 Tot așa celce luase
cei doi a câștigat alți doi.

18 Dar celce luase unul,
a plecat, a săpat în pă-
mânt și a ascuns argintul
domnului său.

19 După multă vreme
vine domnul robilor ace-
lora și le face socoteala.

20 Și celce luase cei
cinci talanți s'a apropiat
și a adus alți cinci talanți
zicând: Doamne, mi-ai în-
credințat cinci talanți; iată
am câștigat alți cinci ta-
lanți.

21 Domnul său i-a zis:
Bine rob bun și credincios,
ai fost credincios peste
puține, te voi pune peste
multe; intră în bucuria
domnului tău.

* Cap. 24, 47.

Vers. 31, 16. Luc 12, 41, 22, 29, 30.

** 2 Tim 2, 13. 1 Cor 12, 2. 1 Pet 1, 8.

22 Și celce luase cei doi

talanți s'a apropiat și el
și a zis: Doamne, mi-ai în-
credințat doi talanți, iată
am câștigat alți doi talanți

23 Domnul său i-a zis:

Bine, *rob bun și credin-
cios, ai fost credincios peste
puține, te voi pune peste
multe; intră în bucuria
domnului tău.

* Vers. 21.

24 Și celce luase un ta-
lant s'a apropiat și el și
a zis: Doamne, te-am știut
că ești un om aspru, se-
ceri unde n'ai sămănat și
strângi de unde n'ai îm-
prăștiat,

25 și m'am temut și am
plecat și ți-am ascuns ta-
lantul în pământ: iată ai
al tău.

26 Și domnul său a ră-
spuns și i-a zis: Rob rău
și leneș, știai că secer unde
n'am sămănat și strâng de
unde n'am imprăștiat;

27 deci trebuia ca tu să
fi pus argintul meu la
schimbători și când aș fi
venit aș fi luat înapoi al
meu cu dobândă.

28 Luați deci dela el ta-
lantul și dați-l celui ce are
cei zece talanți.

29 Căci *celui ce are i se
va da și-i va prisosi iar
dela celce n'are i se va lua
și ce are.

* Cap. 13, 12. Marc 4,

27. Luc 8, 18, 19, 26. Ioan 13, 2

30 Și pe robul neferosi-
tor aruncați-l în *înmere-
cul de afară; acolo va fi
plângerea și scrâșnirea din-
ților.

* Cap. 8, 12, 24, 51.

Judecata Neamurilor.

31 Iar când *va veni Fiul omului în slava sa și toți îngerii cu el, atunci va șede pe scaunul de domnie al slavei sale,

* Zeh. 14. 5. Cap. 16. 27; 19. 28. Marc. 8. 38. Fapt. 1. 11. 1 Tes. 4. 16. 2 Tes. 1. 7. Iuda. 14. Apoc. 1. 7.

32 și toate neamurile vor *fi adunate înaintea lui și **le va despărți pe unele de altele, cum desparte păstorul oile de capre.

* Rom. 14. 10. 2 Cor. 5. 10. Apoc. 20. 12. ** Ezech. 20. 28; 34. 17, 20. Cap. 18. 49.

33 Și va pune oile la dreapta sa iar caprele la stânga.

34 Atunci Împăratul va zice celor dela dreapta sa: Veniți binecuvântații Tatălui meu, moșteniți *împărăția **gătită vouă dela întemeierea lumii.

* Rom. 8. 17. 1 Pet. 1. 4, 9; 8. 9. Apoc. 21. 7. **Cap. 20. 28. Marc. 10. 40. 1 Cor. 2. 9. Evr. 11. 16.

35 Căci * am fost flămând și mi-ați dat să mănânc; am fost însetat și mi-ați dat să beau; am fost străin **și m'ați luat la voi; * Isa. 58. 7. Ezech. 16. 7. Iac. 1. 27. **Evr. 13. 2. 3 Ioan. 5.

36 gol *și m'ați îmbrăcat, am fost bolnav și m'ați căutat; am fost în **temniță și ați venit la mine

* Lc. 2. 15. 16. **2 Tim. 1. 16.

37 Atunci dreptii îi vor răspunde zicând: Doamne,

când te-am văzut flămând și ți-am dat de mâncare sau însetat și ți-am dat să bei?

38 Și când te-am văzut străin și te-am luat la noi? sau gol și te-am îmbrăcat?

39 Și când te-am văzut bolnav sau în temniță și am venit la tine?

40 Și Împăratul va răspunde și le va zice: Adevărat vă spun, întrucât *ați făcut unuia din acești frați ai mei, foarte mici, mie mi-ați făcut. * Prov. 14. 31, 19. 17. Cap. 10. 42. Marc. 9. 41. Evr. 6. 10.

41 Atunci va zice și celor dela stânga: Duceți-vă *dela mine, blestemaților, în **focul cel vecinic, cel gătit diavolului *și îngerilor săi. *Ps. 6. 6. Cap. 7. 23. Lc. 13. 27. **Cap. 18. 40, 42. 1 Pet. 2. 4. Iuda. 6.

42 Căci am fost flămând și nu mi-ați dat să mănânc; am fost însetat și nu mi-ați dat să beau;

43 am fost străin și nu m'ați luat la voi; gol și nu m'ați îmbrăcat; bolnav și în temniță și nu m'ați căutat.

44 Atunci vor răspunde și ei zicând: Doamne, când te-am văzut flămând sau însetat sau străin sau gol sau bolnav, sau în temniță și nu ți-am slujit?

45 Atunci le va răspunde

zicând: Adevărat vă spun, întrucât *n'ați făcut unuia din aceștia foarte mici, nici mie nu mi-ați făcut.

*Ps. 14. 31. 17. 5. Zech. 2. 8. Fapt. 9. 3.

46 Și aceștia se vor *duce la pedeapsă vecinică iar dreptii la viață vecinică. * Dan. 2. 2. Ioan. 5. 29. Rom. 2. 7, etc.

Sfătuirea împotriva lui Isus.

26 Și a fost așa: când a sfârșit Isus toate cuvintele acestea, a zis ucenicilor săi:

2 Știți * că peste două zile sunt Paștile și Fiul omului este dat ca să fie răstignit.

* Marc. 14. 1. Luc. 22. 1. Ioan. 18. 1.

3 Atunci * mai marii preoților și bătrânii popoului s'au adunat în curtea marelui preot numit Caiafa,

*Ps. 2. 2. Ioan. 11. 47.

Cap. 4. 25, etc.

4 și s'au sfătuit împreună ca să pună mâna pe Isus prin violență și să-l omoare.

5 Dar ziceau: Nu în sărbătoare ca să nu se facă tulburare în popor.

Mirul turnat pe capul lui Isus.

6 Iar *pe când era Isus în Betania **în casa lui Simon leprosul,

* Marc. 14. 3. Ioan. 11. 1, 2; 12. 3. **Cap. 21. 17.

7 a venit la el o femeie având un alabastru cu mir foarte scump și l-a turnat

pe capul lui când ședea la masă.

8 Iar când au văzut ucenicii *s'au mâhnit adânc zicând: Ia ce pierderea aceasta?

* Ioan. 12. 4.

9 Căci acost mir se putea vinde cu mulți și să se dea săracilor.

10 Dar Isus cunoscând, le-a zis: Pentruce faceți supărare femeii? Căci a făcut un lucru bun față de mine.

11 Căci *pe săraci îi aveți întotdeauna cu voi dar pe **mine nu mă aveți întotdeauna. * Deut. 15. 11. Ioan. 12. 8. **Cap. 18. 20; 28. 20. Ioan. 13. 33, 34. 19. 10. 5, 28, 17. 11.

12 Căci ea turnând mirul acesta pe trupul meu, a făcut-o spre înmormântarea mea.

13 Adevărat vă spun, oriunde va fi propovăduită Evanghelia aceasta în toată lumea, se va vorbi și despre ce a făcut femeia aceasta spre pomenirea ei.

Vânzarea lui Isus

14 Atunci *unul din cei doisprezece, cel zis Iuda **Iscarioteanul, s'a dus la mai marii preoților și a zis.

* Marc. 14. 10. Lc. 22. 3. Ioan. 13. 2, 30.

**Cap. 10. 4.

15 Ce *voiți să-mi dați și eu vi-l voi da prins?

Iar ei i-au cumpănit trei-
zeci de arginți.

* Zah. 11. 12. Cap. 27. 3.

16 Și de atunci căuta
vreme nimerită ca să-l dea
prins.

Descoperirea vânzătorului.

17 Iar în cea dintâi zi
a azimilor ucenicii au ve-
nit la Isus zicând: Unde
voești să-ți gătim ca să mănânci Paștile?

* Exod. 12. 6. 18. Marc. 14. 12. Luc. 22. 7.

18 Și el a zis: Mergeți
în cetate la cutare și spu-
neți-i: Invățătorul zice:
Vremea mea este aproape;
la tine fac Paștile cu uce-
nicii mei.

19 Și ucenicii au făcut
cum le poruncise Isus și
au gătit Paștile.

20 Iar când s'a făcut
seară, s'a așezat la masă
cu cei doisprezece ucenici.

* Marc. 14. 17.—21. Luc. 22. 14. Ioan. 13. 21.

21 Și pe când mâncau,
el le-a zis: Adevărat vă
spun că unul din voi mă
va da prins.

22 Și ei s'au întristat
foarte mult și au început
să i zică fiecare: Nu cumva
sânt eu, Doamne?

23 Iar el a răspuns și a
zis: Celce * a muiat cu
mine mâna în blid, acesta
mă va da prins.

* Ps. 41. 9. Luc. 22. 21. Ioan. 13. 18.

24 Intr'adevăr Fiul omu-

lui se duce după cum * este
scris despre el dar voi ** de
omul acela prin care este
dat prins Fiul omului: ar
fi bine pentru el dacă nu
s'ar fi născut omul acela.

* 1 s. 22. Isu. 53. Dan. 9. 26. Marc. 9. 12.
Luc. 24. 26, 46. Pa. t. 17. 2, 8; 26. 22.
2 s. 1 Cor. 15. a. ** Ioan. 17. 12.

25 Și Iuda care l-a dat
prins a răspuns și a zis:
Nu cumva sânt eu, Rabi?
El îi zice: Tu ai zis:

Cina cea de taină.

26 Și pe când * mâncau
ei, Isus ** a luat pâne și
a binecuvântat și a frân-o
și a dat ucenicilor și a
zis: Luați, mâncați; acesta
† este trupul meu.

* Marc. 14. 22. Luc. 22. 19. ** 1 Cor. 11.
23.—26. † 1 Cor. 10. 16.

27 Și a luat un pahar și
a mulțumit și le-a dat zi-
când: Beți * din el toți.

* Marc. 14. 23.

28 Căci acesta * este sân-
gele meu al legământului
celui nou, ** care se varsă
pentru † mulți spre ierta-
rea păcatelor.

* Exod. 24. 8. Lev. 17. 11. ** Ier. 31. 31.
† Cap. 20. 28. Rom. 3. 1 s. Ebr. 9. 22.

29 Dar vă spun * că de
acum nu voi mai bea nici-
decum din acest rod al
viței până ** în ziua aceea
când îl voi bea cu voi
nou în împărăția Tatălui
meu.

* Marc. 14. 25. Luc. 22. 18. ** Fapt. 10. 41.

Isus înștiințează pe ucenicii săi. mă voi duce colo și mă
voi ruga.

* Marc. 14. 32. 35. Luc. 22. 30. Ioan. 18. 1.

30 Și după ce * au cântat
laudări, au ieșit la mun-
tele Măslinilor. * Marc. 4. 28.

31 Atunci Isus le zice:
Voi toți * veți ** avea în
mine un prilej de potic-
nire în noaptea aceasta.
Căci este scris: Voiu bate †
păstorul și oile turmei se
vor împrăștia. * Marc. 14. 27.

Ioan. 16. 32. ** Cap. 11. † Zah. 13. 7.

32 Dar după ce voi fi
sculat, voi * merge înaintea
de voi în Galilea.

* Cap. 28. 7, 10, 16. Marc. 14. 28, 16. 7.

33 Iar Petru a răspuns
și a zis: Dacă toți vor avea
prilej de poticnire în tine,
eu niciodată nu voi avea
prilej de poticnire.

34 Isus i-a zis: Adevărat
* îți spun că, în noaptea a-
ceasta mai înainte de a
canta cocoșul, de trei ori
mă vei tăgădui.

* Marc. 14. 30. Luc. 22. 34. Ioan. 13. 38.

35 Petru îi zice: Chiar
dacă ar trebui să mor îm-
preună cu tine nicidecum
nu te voi tăgădui. Și toți
ucenicii au zis la fel.

Ghetsimani

36 Atunci * Isus vine cu
ei la un loc îngradit și
Ghetsimani și zice uce-
nicilor săi. Ședeți aici până

37 Și a luat cu sine pe
Petru și pe * cei doi fii ai
lui Zebedei și a început să
se întristeze și să se tul-
bure adânc. * Cap. 4. 21.

38 Atunci le zice: Su-
fletul meu este foarte în-
tristat, * până la moarte; ră-
mâncați aici și vegheați cu
mine. * Ioan. 13. 27.

39 Și a mers puțin mai
înainte și a căzut pe fața
sa și s'a rugat * zicând: Ta-
tăl ** meu, dacă este cu pu-
lință, treacă † dela mine
paharul acesta; însă nu ††
cum voesc eu ci cum vo-
iești tu. * Marc. 14. 36. Luc. 22. 42.
Nev. 5. 7. ** Ioan. 12. 27. † Cap. 20. 22.
†† Ioan. 5. 30; 8. 38. Filip. 2. 8.

40 Și vine la ucenici și-i
afără dormind și zice lui
Petru: Așa, n'ați fost în
stare să vegheați un ceas
cu mine?

41 Vegheați * și rugați-vă
ca să nu intrați în ispită.
Intr'adevăr duhul este fără
preget dar carnea este ne-
putincioasă. * Marc. 13. 33, 14. 38.
Luc. 22. 40, 46. Elee. 6. 18.

42 Iarăș a mers a doua
oară și se ruga zicând: Ta-
tăl meu, dacă nu este cu
putință să treacă acesta ca
să nu l beau, făcă-se voia ta.
43 Și a venit iarăș și i-a

aflat dormind caei ochii le erau îngreuiati

11 Și i-a lăsat iarăș și a mers și s'a rugat a treia oară zicând acelaș cuvânt.

15 Atunci vine la uccinei și le zice: Dormiți de acum și odihniți-vă. Iată s'a apropiat ceasul și Fiul omului este dat în mâinile păcătoșilor.

46 Sculați-vă, să mergem: iată, s'a apropiat celce mă dă prins.

Prinderea lui Isus.

17 Și pe când * vorbia el încă, iată Iuda, unul din cei doisprezece, și cu el gloată multă cu săbi și ciomege, a venit dela marii preoților și bătrânii poporului.

* Mt. 14. 43
Luc. 22. 47. Ioan. 18. 3. Tat. 1. 16

48 Iar celce-l dădea prins le dăduse un semn zicând: Pe care-l voiu săruta, acela este, apucați-l.

49 Și îndată s'a apropiat de Isus și a zis: Bucură-te, Rabi. Și i-a * sărutat mult.

* 2 Sam. 20. 9

50 Iar Isus i-a zis: Prietene, * pentru ce ai venit fa Atunci ei s'au apropiat, au pus mâinile pe Isus și l-au apucat.

* Ps. 41. 9, 35. 18.

51 Și iată, unul * din celce erau cu Isus a întins mâna, și a tras sabia și a

lovit pe robul marelui preot și i-a lăiat urechea.

* Luc. 18. 10.

52 Atunci Isus îi zice: Întoarce sabia ta la locul ei, căci * toți cari iau sabie de sabie vor pieri.

* Mat. 26. 52. Apoc. 13. 10

53 Sau ți se pare că nu pot ruga pe Tatăl meu și-mi va pune în rând chiar acum mai * mult de douăsprezece legiuni de îngeri?

* 2 Reg. 6. 17. Dan. 7. 10.

54 Dar cum vor fi împlinite scripturile că * așa trebuie să fie?

* Luc. 24. 25, 44, 46.

55 În acel ceas Isus a zis glonțelor: Ați ieșit ca la un tâlhar cu săbi și ciomege să mă prindeți? În fiecare zi sedeam în templu învățând și nu m'ați apucat.

56 Dar toate acestea s'au făcut ca să fie împlinite scripturile * proorocilor. Atunci * toți ucenicii l-au lăsat și au fugit.

* Ps. 4. 20. Vers. 54. * Ioan. 18. 15.

Isus înaintea Sinedriului

57 Iar celce * apucaseră pe Isus l-au dus la Caiafa, marele preot, unde erau adunați împreună carturarii și bătrânii.

* Marc. 14. 53.

* Luc. 22. 54. Ioan. 18. 12, 13.

58 Dar Petru îl urma de departe până la curtea marelui preot și a intrat în-

lăuntru și sedea cu slujitorii să vadă sfârșitul.

59 Iar mai marii preoților și bătrânii, tot sine-driul, căutau o mărturie mincinoasă împotriva lui Isus, ca să-l omoare.

60 Și n'au găsit deși veniseră mulți * martori mincinoși. În urină au venit doi, *

* Ps. 27. 12; 35. 11. Marc. 14. 15. Ept. 6. 13. * Deut. 19. 15.

61 și, au zis: Acesta a zis: Pot * darăma templul lui Dumnezeu și în trei zile să-l zidesc.

* Cap. 27. 40. Ioan. 2. 19

62 Și marele preot s'a sculat * și i-a zis: Nu răspunzi nimic? Ce mărturisesc aceștia împotriva ta?

* Marc. 14. 60.

63 Dar Isus * tăcea. Și marele preot i-a zis: Te * jur pe Dumnezeu cel viu să ne spui dacă tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu.

* Is. 53. 7. Cap. 27. 12, 14. * Lev. 24. 1. Sam. 14. 24, 26.

64 Isus îi zice: Tu ai zis. Dar vă spun: de * acum veți vedea pe Fiul omului șezând * la dreapta puterii și venind pe norii cerului.

* Dan. 7. 13. Cei. 18. 27, 24. 30, 25, 31. Luc. 21. 27. Ioan. 1. 51. Rom. 14. 10. 1. Cor. 15. 17. * Ps. 110. 1. Ps. 110. 1.

65 Atunci * marele preot și-a sfâșiat veșmintele, zicând: A hulit. Ce mai a-

vem trebuință de martori? Iată acum ați auzit hula.

* 2 Reg. 18. 37; 19. 1.

66 Ce vi se pare? Ei au răspuns și au zis: Este vinovat * de moarte.

* Lev. 24. 16. Ioan. 19. 7.

67 Atunci * l-au scuipat în față și l-au palmuit iar alții l-au * bătut,

* Luc. 50. 6, 53. 3. Cap. 27. 30. * Luc. 22. 63. Ioan. 19. 3.

68 zicând: Proorocește-ne, * Hristoase, cine este celce te-a lovit?

* Marc. 14. 65. Luc. 22. 64

Tagăduirea lui Petru.

69 Iar Petru * sedea afară în curte. Și o slujnică a venit la el zicând: Și tu erai cu Isus Galileanul.

* Marc. 14. 68. Luc. 22. 65. Ioan. 18. 16, 17, 25.

70 Iar el a tagăduit înaintea tuturor zicând: Nu știu ce zici.

71 Și a ieșit la poartă și l-a văzut alta și zice celor de acolo: Și acesta era cu Isus, Nazarineanul.

72 Și iarăș a tagăduit cu jurământ: Nu știu pe omul acesta.

73 Iar peste puțin celce stăteau acolo au venit și au zis lui Petru: Cu adevărat și tu ești dintre ei căci și vorbirea * ta te dă pe față.

* Luc. 22. 59

74 Atunci a * început să

se blesteme și să jure. Nu știu pe omul acesta. Și în data a cântat cocoșul.

* Mar. 14, 7

75 Și Petru și-a adus aminte de cuvântul lui Isus care zisese: Mai înainte de a cânta cocoșul, de trei ori mă vei tăgădui. Și a ieșit afară și a plâns cu amar.

* Veyr 81 M 14 st.
Luce 22, 61, 62 Luce 13, 38

Isus este dus la Pilat

27 Iar când s'a făcut dimineață toți * mai marii preoților și bătrânii poporului s'au sfătuit împotriva lui Isus ca să-l omoare.

* Ps 2, 2, 31 re 15.
Luce 22, 66; 23, 1. Ioan 18, 28

2 Și după ce l-au legat, l-au dus și l-au dat în mâinile lui Pilat dregătorul.

* Cap. 20, 19. F. p. n. 13

Căuța și moartea lui Iuda.

3 Atunci * Iuda, care îl dăduse prins, când a văzut că a fost osândit, i-a părul rău și a adus înapoi cei treizeci de arginți la mai marii preoților și bătrânii.

* Cap. 26, 14, 15

4 zicând: Am păcatuit dând sânge nevinovat. Iar ei au zis: Ce ne privește pe noi? Tu vei vedea.

5 Și el a aruncat arginții în templu, s'a depărtat și a plecat și s'a spânzurat.

* 2 Sam 17, 23. Fapt 1, 18.

6 Și mai marii preoților au luat arginții și au zis: Nu se cuvine să-i aruncăm în cutia pentru daruri deoarece sunt preț de sânge.

7 Și s'au sfătuit și au cumpărat din ei țarina olarului pentru înmormântarea străinilor.

8 Deaceia țarina * aceea a fost numită țarina sângelui, până în ziua de azi.

* Fapt 1, 19

9 Atunci s'a împlinit ce fusese spus prin Ieremia proorocul care zice: Și au luat cei treizeci de arginți, prețul celui prețuit, pe care l-au prețuit unii din copiii lui Israel; * z. h. 11, 2, 13.

10 și i-au dat pentru țarina olarului, după cum mi-a poruncit Domnul.

Isus înaintea lui Pilat

11 Iar Isus sta înaintea dregătorului. Și dregătorul l-a întrebat zicând: Ești tu Împăratul Iudeilor? Iar Isus a zis: Tu zici.

* Marc. 15, 2. Luce 23, 3. Ioan 18, 33
** Ioan 18, 37. 1 Cor. 15, 14

12 Și când era învinuit de mai marii preoților și bătrânii, nimic * nu răspundea.

* Cap. 27, 63. 1 Cor. 15, 14

13 Atunci Pilat îi zice: N'auzi * câte mărturisesc împotriva ta?

* Cap. 27, 62. 1 Cor. 15, 14

14 Și el nu i-a răspuns la niciun singur cuvânt încât dregătorul se mira foarte mult.

Întărirea hotărârii de moarte

15 Iar la * sărbătoare dregătorul avea obiceiul să dea pentru gloată drumul la un închis pe care-l voiau ei.

* Marc. 15, 6. Luce 23, 1. Ioan 18, 39

16 Și aveau atunci pe un întemnițat vestit, zis Baraba.

17 Pe când erau adunați ei deci împreună, Pilat le-a zis: La care voți să-i dau drumul pentru voi? Lui Baraba sau lui Isus care se zice Hristos?

18 Căci știa că din pismă îi dăduseră.

19 Și pe când ședea el pe scaunul de judecător, nevastă-sa, a trimis la el zicând: N'avea nimic a face cu acel drept căci am suferit multe azi în vis pentru el.

20 Dar mai marii preoților * și bătrânii au îndemnat gloatele ca să ceară pe Baraba iar pe Isus să-l piardă.

* Marc. 15, 1. Luce 23, 18. 1 Cor. 15, 40. Fapt 3, 14.

21 Și dregătorul a răspuns și le-a zis: La care din cei doi voți să-i dau

drumul pentru voi? Și ei au zis: Lui Baraba.

22 Pilat le zice: Ce voiu face deci cu Isus care se zice Hristos? Ei toți zic: Să fie răstignit.

23 Și el a zis: Dar ce rău a făcut? Iar ei mai mult strigau zicând: Să fie răstignit.

24 Și când a văzut Pilat că nu folosește nimic ci se face mai mare tulburare, a luat * apă, și-a spălat mâinile înaintea gloatei zicând: Sânt nevinovat de sângele acestui drept: voi veți vedea.

* Deut 21, 6.

25 Și tot poporul a răspuns și a zis: Sângele * lui fie asupra noastră și asupra copiilor noștri.

* Deut 19, 10. Ios 2, 19. 2 Sam 1, 16. 1 Reg 2, 32. * ant. 3, 28.

26 Atunci a dat pentru ei drumul lui Baraba iar pe Isus l-a biciuit * și l-a dat ca să fie răstignit.

* Isa 58, 3. Marc. 15, 15. Luce 23, 10, 24, 25. Ioan 19, 1, 16.

Înălțarea ostaiilor

27 Atunci ostașii * dregătorului au luat cu ei pe Isus în pretoriu și au adunat lângă el toată ceata ostaiilor.

* Marc. 15, 16. Ioan 19, 2.

28 Și l-au desbrăcat și i-au * pus o manta stacojie.

* Luce 23, 11.

29 Și au * împletit o cu-

nună de spini și au pus-o pe capul lui și o trestie în dreapta lui și au ingenunchiat înaintea lui și l-au luat în răs zicând: Bucură-te, împărate al Iudeilor!

* Ps 69 19. Isa. 53 3

30 Și au sculpat* pe el și au luat trestia și-l băteau peste cap.

* Luc. 50. 6. Cap. 28. 37.

31 Și dupăce au răs de el, l-au desbrăcat de manta, l-au îmbrăcat cu hainele lui și l-au dus ca să-l răstignească.

* Luc. 50. 7.

Răstignirea.

32 Și pe când ieșiau afară, au găsit pe un om din Cirene, cu numele Simon; pe acesta l-au silit ca să-i ducă crucea.

* Num. 15 35. 1 Reg. 21. 18. Ezech. 7. 38. Ezech. 13. 12. ** Marc. 15. 21. Luc. 23. 26.

33 Și când au venit la un loc zis Golgota, adică Locul căpățanii,

* Marc. 15 22. Luc. 23 33. Ioan 19. 17.

34 i-au dat să bea vin amestecat cu fiere; și când a gustat n'a vrut să bea.

* Ps 69 21. Vers 48.

35 Și dupăce l-au răstignit, au împărțit între ei hainele lui, aruncând sort.

* Marc. 15 24. Luc. 23 34. Ioan 19 24. ** Ps 22 18.

36 Și au șezut jos și l-păziau acolo.

* Vers 54

37 Și au pus deasupra capului său vina sa scrisă.

ACESTA ESTE ISUS, ÎMPĂRATUL IUDEILOR.

* Ma. 13. 26. Luc. 23. 38. Ioan 19. 19

38 Atunci sunt răstigniți împreună cu el doi tâlhari, unul la dreapta și altul la stânga.

* Isa. 53. 12. Marc. 15. 27. Luc. 23. 32. 33. Ioan 19. 18

Butjocurile trecătorilor.

39 Și trecătorii îl huliau clătinându-și capetele.

* Ps 22. 7; 104. 25. Marc. 15. 29. Luc. 23. 35

40 și zicând: Tu celce dărași templul și-l zidești în trei zile, mântuiește-te pe tine însuși. Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, pogoară-te depe cruce.

* Cap. 28 6. Ioan 2. 19. ** Cap. 26. 63.

41 Asemenea și mai marii preoților îi luau în răs, cu cârturarii și bătrânii și ziceau:

42 Pe alții a mântuit, pe sine nu se poate mântui. Este Împăratul lui Israel: să se pogoare acum depe cruce și vom crede în el.

43 S'a încerezut în Dumnezeu să-l scape acum dacă-l volest. Căci a zis: Sânt Fiul lui Dumnezeu.

* Ps 22 6.

44 Aceiaș ocară îi aruncau și tâlharii cari au fost răstigniți împreună cu el.

* Marc. 15 32. Luc. 23 39

Întunecul.

45 Iar dela al șaselea ceas s'a făcut întunec peste tot pământul până la nouălea ceas.

* Amos 8 9. Marc. 15 48. Luc. 23 44

46 Iar pela al nouălea ceas Isus a strigat cu glas mare zicând: Eli. Eli. Lama Sabaclani? adică: Dumnezeu meu. Dumnezeu meu, pentru ce m'ai părăsit?

* Ezech. 5. 7. ** Ps 22 1

17 Și unii din cei ce stau acolo, când au auzit, ziceau: Pe Ilie îl chiamă acesla.

18 Și îndată unul dintre ei a alergat și a luat un burete și l-a umplut de oțel și l-a pus într-o trestie și i-a dat să bea.

* Ps. 69 21. Marc. 15 36. Luc. 23 36. Ioan 19 29.

19 Iar ceilalți ziceau: Lasa să vedem dacă vine Ilie să-l mântuiască.

50 Și Isus a strigat iarăși cu glas mare și și-a dat duiul.

* Marc. 15 47. Luc. 23 46

Perdeaua dinăuntrul Templului se rupe

51 Și iată perdeaua templului s'a rupt în două de sus și până jos și pământul s'a cutremurat și pietrele s'au despicat.

* Ezech. 26 31. 2 Cor. 1. 3 14. Luc. 23 45. 46. 1. 23. 47

52 Și mormintele s'au

deschis și multe trupuri ale sfinților adormiți s'au sculat.

53 Și au ieșit din morminte după învierea lui și au intrat în sfânta cetate și s'au arătat multora.

54 Dar sulașul și cei ce păziau pe Isus împreună cu el, când au văzut cutremurul de pământ și cele ce se făcuseră, s'au temut foarte mult zicând: Cu adevărat acesta era Fiul lui Dumnezeu.

* Vers 36. Marc. 15 39. Luc. 23 47

55 Și erau acolo privind de departe multe femei cari urmaseră pe Isus din Galilea slujindu-i.

* Luc. 8. 2, 3.

56 Între cari era Maria Magdalena și Maria, mama lui Iacov și Iosec, și mama fiilor lui Zebedei.

* Marc. 15 40

Înmormântarea lui Isus.

57 Iar când s'a făcut seară, a venit un om bogat din Arimatea, cu numele Iosif, care era și el ucenic al lui Isus.

* Marc. 15 42. Luc. 23 50. Ioan 19 38

58 Acesta s'a dus la Pilat și a cerut trupul lui Isus. Atunci Pilat a poruncit să fie dat trupul.

59 Și Iosif a luat trupul, l-a înfășurat într-o pânză curată de în.

60 și l-a pus în mormântul său nou pe care-l

săpase în stânca și a prăvălit o piatră mare la ușa mormântului și a plecat.

* Isa. 38 9.

61 Și Maria Magdalina era acolo și cealaltă Marie, stând în fața mormântului.

Picelluirea mormântului.

62 Iar a doua zi care este după Pregătire, marii preoților și Fariseii s'au adunat împreună la Pilat,

63 zicând: Domnule, ne-am adus aminte că amăgitorul acela pe când era încă viu a zis: După trei zile mă scol.

* Cap. 16 21. 17 23. 20. 13. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

64 Deaceia poruncește ca mormântul să fie păzit bine până a treia zi, ca nu cumva să vină ucenicii să-l fure și să zică poporului: S'a sculat dintre cei morți. Și răstăcirea din urmă va fi mai rea decât cea dintâi.

65 Și Pilat le-a zis: Aveți o pază. Plecați, întăriți cum știți.

66 Iar ei au plecat și au întărit mormântul cu pază după ce au pecetluit piatra.

* Dan. 6 17.

Învieerea lui Isus

28 Iar târziu în ziua Sabatului, când se luă mină de ziua întâi a săp-

tămânii, Maria Magdalina și cealaltă Marie au venit să privească mormântul.

* Marc. 16 1. Luc. 24 1. Ioan. 20 1.

** Cap. 27 30.

2 Și iată, s'a făcut un mare cutremur de pământ, căci un inger al Domnului s'a pogorât din cer și a venit și a prăvălit piatra și ședea deasupra ei.

* Marc. 16 3. Luc. 24 4. Ioan. 20 12.

3 Înfățișarea lui era ca fulgerul și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada.

* Dan. 12 6.

4 Și de teama lui păzitorii s'au cutremurat și au fost ca morți.

5 Și ingerul a răspuns și a zis femeilor: Nu vă temeți căci știu că voi căutați pe Isus care a fost răstignit.

6 Nu este aici căci s'a sculat, după cum a zis: veniți, vedeți locul unde era pus Domnul.

* Cap. 12 40. 16 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

7 Și duceți-vă repede și spuneți ucenicilor lui: S'a sculat dintre cei morți și iată merge înaintea de voi în Galilea: acolo îl veți vedea. Iată v'am spus.

* Cap. 28 32. Marc. 16 7.

Isus se arată femeilor.

8 Și au plecat repede dela mormânt cu teamă și cu bucurie mare și au a-

lergat să vestească ucenicilor lui.

9 Și iată Isus le-a întâmpinal zicând: Bucurați-vă. Iar ele s'au apropiat și i-au apucat picioarele și i s'au închinat.

* Marc. 16 9. Ioan. 20 14.

10 Atunci Isus le zice: Nu vă temeți; duceți-vă, vestiți fraților mei ca să plece în Galilea și acolo mă vor vedea.

* Luc. 24 17. Ioan. 8 39. Marc. 2 1.

Ademenirea străjerilor.

11 Și pe când se duceau ele, iată unii din pază au venit în cetate și au vestit mai marilor preoților toate cele întâmplăte.

12 Și după ce s'au adunat împreună cu bătrânii și s'au sfătuit, au dat arginți destui ostașilor,

13 zicând: Spuneți: Ucenicii lui au venit noaptea și i-au furat, pe când dormiam noi.

14 Și dacă se va auzi aceasta la dregător, îl vom îndupleca și vă vom face lără grijă.

15 Și ei au luat arginții și au făcut cum au fost învățați. Și s'a răspândit vorba aceasta între Iudei până în ziua de azi.

Arătarea lui Isus în Galilea.

16 Iar cei unsprezece ucenici s'au dus în Galilea, în muntele unde le rânduse Isus.

* Cap. 26 32. Vers. 7.

17 Și când l-au văzut, i s'au închinat iar unii s'au îndoit.

18 Și Isus s'a apropiat și le-a vorbit zicând: Orice putere mi s'a dat în cer și pe pământ.

* Dan. 7 13, 14. Cap. 11 27. 16. 28. Luc. 1 32. 10 22. Ioan. 3 35, 5 22. 13 3; 17. 2. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

19 Mergeți deci și faceți ucenici din toate neamurile, botezându-i în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh.

* Marc. 16 15. ** Isa. 62 10. Luc. 24 47. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

20 Învățându-i să pazească toate câte v'am poruncit. Și iată eu sânt cu voi în toate zilele până la sfârșitul veacului.

* 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

EVANGHELIA DUPĂ MARCU.

*Propovăduirea lui Ioan
Botezătorul*

1 Inceputul Evangheliei
lui Isus Hristos, Fiul *
lui Dumnezeu.

2 după cum este scris
în Isaia proorocul: Iată *
eu trimit înaintea feței tale
pe solul meu, care va pre-
găti calea ta.

3 Glasul * unuia care
strigă în pustie: Pregătiți
calea Domnului, faceți-i
drepte cărările.

4 Ioan * a venit botezând
în pustie și propovăduind
botezul pocăinței spre ier-
tarea păcatelor.

5 Și tot * ținutul Iudeei și
toți cei din Ierusalim ie-
șiau la el și erau botezați
de el în râul Iordan, mă-
turisindu-și pacatele.

6 Și Ioan era îmbrăcat *
cu peri de cămilă și cu o
încingătoare de piele îm-
prejurul coapselor sale și
măncă lăcuste ** și miere
sălbatică. * Mat 3, 4 ** Lev 11, 22

7 Și propovăduia zicând:
După mine vine * celce este

mai puternic decât mine,
căruia eu nu sânt vred-
nic să mă plec să-i des-
leg cureaua încălțăminteo-
lor lui.

8 Eu * v'am botezat cu
apă, dar el vă va boteza
cu ** Duhul Sfânt.

9 Și a fost așa: În * zi-
cele acelea Isus a venit dela
Nazaretul Galileii și a fost
botezat de Ioan în Iordan.

10 Și îndată, cum a ieșit
* din apă, a văzut cerurile
desfăcute și pe Duhul po-
gorindu-se peste el ca un
porumbel. * Mat 3, 13. Luc 3, 21.

11 Și s'a făcut un glas
din ceruri: Tu * ești Fiul
meu cel iubit, în tine
mi am găsit plăcerea.

12 Și îndată * Duhul îl
mână afară în pustie.

13 și a fost în pustie pa-
truzeci de zile ispitit de
Satana. Și era cu fiarele și
îngerii îi * slujiau.

* Mat 4, 11

*Inceputul propovăduirii
lui Isus.*

14 Iar dupăce * a fost
prins Ioan, Isus a venit în
Galilea propovăduind ** E-
vanghelia lui Dumnezeu.

* Mat. 4, 12 ** Mat 1, 23

15 și zicând: S'a * împli-
nit vremea și s'a apropiat
** împărăția lui Dumne-
zeu; pocăiți-vă și credeți
în Evanghelic.

* Dan 9, 25. Gal 4, 4. Mes 1, 10
** Mat 3, 2, 4, 17.

Chemarea celor dintâi ucenici.

16 Și * trecând pe lângă
marea Galileii, a văzut pe
Simon și pe Andrei, fratele
lui Simon, aruncând o
mreajă în mare, căci erau
pescari.

17 Și Isus le-a zis: Ve-
niți după mine și vă voi
face să fiți pescari de oa-
meni.

18 Și îndată au lăsat *
mreajile și l-au urmat.

19 Și * mergând puțin
înainte, au văzut pe Ia-
cov al lui Zebedei și pe
Ioan, fratele lui, și ei erau
în corabie cârpind mreajile.

20 Și îndată i-a chemat
și au lăsat pe tatăl lor
Zebedei în corabie îm-
preună cu cei tocmiți și
s-au dus după el.

*Isus vindecă pe un îndrăcît
în Capernaum.*

21 Și ei merg * în Caper-
naum și îndată în ziua Sa-
batului el a intrat în si-
nagogă și-i învăța.

22 Și * erau uimiți de în-
vățătura lui, căci îi învăța
ca unul care are putere,
iar nu ca și cărturaril.

23 Și îndată era în * si-
nagoga lor un om cu un
duh necurat și striga tare,

24 zicând: Ha! Ce * avem
noi cu tine, Isuse din Na-
zaret? Ai venit să ne
pierzi? Te știu cine ești:
Sfântul lui Dumnezeu.

25 Și Isus l-a * certat zi-
când: Tacă-ți gura și ieși
afară din el.

26 Și duhul necurat,
după ce l-a scuturat * și a
strigat cu glas mare, a ie-
șit din el.

27 Și toți s-au uimit în-
cât se întrebau împreună
între ei, zicând: Ce este a-
ceasta? O învățătură nouă!
El poruncește cu putere,
chiar duhurilor necurate
și ele ascultă de el.

28 Și îndată a ieșit și
rea despre el preluțindeni
în toată împrejurimea Ga-
leii

Tămăduirea soacrei lui Petru.

29 Și îndată * ieșind din sinagogă, au venit la casa lui Simon și Andrei cu Iacov și Ioan.

* Mat 8 14. 1 a. 4 38

30 Iar soacra lui Simon zăcea acolo prinsă de friguri și îndată îi vorbesc despre ea.

31 Și s'a apropiat și a ridicat-o apucând-o de mână și au lăsat-o trigurile și ea le slujia.

Tămăduirea altor bolnavi

32 Și când s'a înălțat seară, * când a apus soarele, aduceau la el pe toți cari erau bolnavi și pe îndrăciți.

* Mat 8 16. Luc 4 40.

33 Și toată cetatea era adunată la ușă.

34 Și a tămăduit pe mulți cari suferiau de febrile * boale și a scos afară mulți draci și nu * lăsa pe draci să vorbească, fiindcă îl cunoșteau că este Hristosul.

* Cap 3 12. Luc 4 41. Marc 16 17, 18

35 Și a doua zi dimineața, foarte de noapte, s'a sculat și a ieșit și s'a dus într'un loc pustiu și se ruga acolo

* Luc 4 42

36 Și Simon și cei împreună cu el l-au urmărit.

37 Și l-au aflat și-i spun: Toți te caută.

38 Și el le zice: Să * mergem alt undeva în târgurile învecinate ca să propovăduiesc și acolo, căci pentru * aceasta am ieșit.

* Luc 4 43 ** Luc 9 1. Ioan 16 28;

17 4

39 Și s'a dus în sinagogile lor în toată Galilea, propovăduind * și scoțând afară dracii.

* Mat 4 23. Luc 4 44.

Tămăduirea unui lepros.

40 Și * un lepros vine la el, rugându-l și îngenunchind și zicându-i: Dacă voești, poți să mă curățești

* Mat 8 2. Luc 5 12.

41 Și făcându-i-se milă, a întins mâna și l-a atins și a zis: Voesc, fii curățit.

42 Și îndată lepra s'a depărtat dela el și a fost curățit.

43 Și i-a poruncit cu asprime și îndată l-a scos afară,

44 și i-a zis. Vezi, nu spune nimărui nimic, ci du-te, arată-te preotului și du pentru curățirea ta celece * a rânduit Moise spre măcurie lor.

* Lev 14 3, 4 10. Luc 5 14

45 Dar * el a ieșit și a început să vestească multe și să răspândească vorba, încât Isus nu mai putea

intra pe lăță în cetate, ci descuțea în cișmeși, le era afară în locuri pustii zice: Pentru ce gândiți a-și * venian la el din toate ceasta în inimile voastre?

* Luc 5 15. ** Cap 2 13.

Vădecarca slăbănogului

2 Și când a intrat * iară în Capernaum după câteva zile, s'a auzit că este în casă.

* Mat 9 1. Luc 5 18

2 Și s'au adunat mulți împreună, încât nu mai era loc pentru ei nici spre ușă. Și el le vorbea cuvântul

3 Și vin aducând la el pe un slăbănog purtat de patru înși.

4 Și neputând sa se apropie de el, din pricina gloatei, au descoperit acoperișul unde era și după ce au scobit, au lăsat în jos patul pe care zăcea slăbănogul.

5 Și Isus văzându-le credința zice slăbănogului: Copile, iertate-ți sunt păcatele

6 Și erau acolo unii din tre cărturari sezând și gândind în inimile lor:

7 Pentru ce vorbește acesta astfel? Hulește: cine * poate ierta pacatele decât numai unul, Dumnezeu?

* Luc 11 4. Luc 18 20

8 Și îndată Isus cunosând * cu duhul sau că gân-

9 Ce * este mai lesne, a zice slăbănogului: "Iertate-ți sunt păcatele" sau a zice: Scoală-te și ia-ți patul și umblă?

* Luc 9 6.

10 Dar ea să știți că Fiul omului are putere pe pământ să ierte păcate (zice slăbănogului):

11 Tăc-ți zic, scoală-te, ia-ți patul și mergi la casa ta.

12 Și s'a sculat și îndată a luat patul și a ieșit înaintea tuturor încât toți erau uimiți și slăveau pe Dumnezeu zicând: Nicio dată n'am văzut așa ceva.

Chemarea lui Levi

13 Și * a ieșit iar lângă mare și toată gloata venia la el și-l învăța.

* Mat 9 9.

14 Și pe când * trecea, a văzut pe Levi al lui Alfeu stând la vamă și-i zice: Urmează-mă. Și el s'a sculat și l-a urmat.

* Mat 9 9. 1. 3 27.

Isus stă la masă cu vameșii și păcătoși

15 Și a fost așa: El * se-
dea la masa în casa lui și mulți vameși și păcătoși sedeau la masă cu Isus

și cu ucenicii lui, căci erau mulți și-l urmau. * Mat 9. 10

16 Și cărturarii Fariseilor, când au văzut că mânca cu vameșii și păcătoșii ziceau ucenicilor lui: Mănâncă și bea cu vameșii și păcătoșii.

17 Și auzind Isus, le zice: Nu * cei sănătoși au trebuință de doctor, ci cei bolnavi. N'am venit să chem pe drepți ci pe păcătoși

* Mat. 9. 12, 13; 18. 11
Luc. 6. 31, 32; 19. 10 1 Tim. 1. 15.

Despre post

18 Și ucenicii * lui Ioan și Fariseii postiau. Și vin și-i zic: Pentruce ucenicii lui Ioan și ucenicii Fariseilor postesc, iar ucenicii tăi nu postesc?

* Mat. 9. 14 Luc. 5. 33.

19 Și Isus le-a zis: Nu cumva pot fiili odaii de numă să postească atunci când este mirele cu ei? Câtă vreme au pe mire cu ei nu pot posti.

20 Dar vor veni zile când mirele va fi luat dela ei și atunci vor posti în ziua aceea

21 Nimeni nu coase o bucată de postav nou la un veșmânt vechiu, altfel umplutura nouă a celui vechiu rupe din acesta și se face o spărtură mai rea

22 Și nimeni nu pune vin nou în burduri vechi; altfel, vinul va sparge burdurile și vinul se pierde și burdurile: ci pun vin nou în burduri noi.

Spicele de grâu și Sabatul.

23 Și a fost așa: El trecea * în ziua Sabatului prin sămănături și ucenicii lui au început să-și facă drum smulgând ** spicele de grâu.

* Mat. 12. 1 Luc. 6. 1.

** Deut. 23. 25

21 Și Fariseii îi ziceau: Vezi, pentruce fac ei în ziua Sabatului ce nu se cade?

25 Și el le-a zis: Oare n'ați cetil niciodată ce * a făcut David când a avut trebuință și a flămânzit el și cei cu el? * 1 Sam. 21. 6

26 Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, când era mare preot Abiatar, și a mâncat pâinile punerii înaintea, pe cari * nu se cade să le mănânce decât numai preoții și a dat și celor ce erau cu el?

* Exod. 29. 32 35 Lev. 24. 9

27 Și le-a zis Sabatul a fost făcut pentru om și nu omul pentru Sabat

28 Așa ca Fiul omului este Domn * și al Sabatului

* Mat. 12. 8

Omul cu mâna uscată.

3 Și a * intrat iar în sinagogă și acolo era un om care avea mâna uscată.

* Mat. 12. 9 Luc. 6. 6.

2 Și-l pândiau să vadă dacă îl tămăduiește în ziua Sabatului, ca să-l învinuiască.

3 Și zice omului care avea mâna uscată: Scoală-te în mijloc.

4 Și le zice: Ce cuvine în ziua Sabatului a face bine sau a face rău? a mântui un suflet sau a omorî? Iar ei tăceau.

5 Și dupăce i-a privit împrejur cu mânie, intris-lându-se de învârtosarea inimii lor, zice omului: Întinde-ți mâna. Și a întins-o și mâna lui s'a făcut sănătoasă.

6 Și Fariseii * au ieșit și îndată s'au sîtluit cu Irodianii ** împotriva lui, cum să-l piardă.

* Mat. 12. 11. ** Mat. 22. 16.

Isus v'ndecă pe bolnavi

7 Și Isus cu ucenicii săi s'a depărlat spre mare și la urmat o mulțime mare din Galilea și * din Iudea,

* Luc. 9. 17.

8 și din Ierusalim și din Idumea și de dincolo de Iordan și din împrejurul Tiberului și S. donului, o mul-

țime mare, auzind tot ce făcea, a venit la el.

9 Și el a zis ucenicilor săi să-i fie la îndemână o luntre din pricina gloatei ca să nu-l strămtoareze.

10 Căci tămăduise mulți; încât toți câți aveau răni năvăliau spre el ca să-l atingă.

11 Și duhurile * necurate, când îl zăreau, cadeau înaintea lui și strigau zicând: Tu ** ești Fiul lui Dumnezeu. * Mat. 12. 28 29 Luc. 4. 41

12 Și le * poruncia mult, ca să nu-l dea pe față.

* Mat. 12. 15. Cap. 1. 25 34

Alegerea celor doisprezece apostoli

13 Și * se suie în munte și cheamă la sine pe cine a voit el însuși. Și au venit la el. * Mat. 10. 1 Luc. 6. 12 1. 1

11 Și a făcut doisprezece ca să fie cu el și ca să-l trimită să propovăduiască,

15 și să aibă putere să scoată afară draci.

16 Și a făcut doisprezece și lui Simon i-a * dat numele Petru;

* Ioa. 1. 42

17 și pe Iacov al lui Zebedei și pe Ioan fratele lui Iacov și le-a dat numele Boanergheș adică. Fii ai tunetului,

18 și pe Andrei și pe Filip și pe Bartolomeu și

pe Matei și pe Toma și pe Iacov al lui Alfeu și pe Tuden și pe Simon Cananitul.

19 și pe Iuda Iscarioteanul care l-a și dat prins.

Păcatul împotriva Duhului Sfânt

20 Și vin în casă Și iarăș se adună împreună gloata încât * nu puteau nici să mănânce pâine.

21 Și când au auzit, ai săi au venit ca să-l apuce, căci * ziceau: Și-a ieșit din fire.

22 Și cărturarii cari se pogoriseră dela Ierusalim ziceau: Are * pe Beelzebul; și: Scoate afară pe draci prin domnul dracilor

* Mat 9 34, 10 25 Luc 11 15 Ioan 7 20, 8 48, 32, 10 20

23 Și * i-a chemat la sine și le-a zis în pilde: Cum poate Satana să scoată afară pe Satana? * Mat 12 28.

21 Și dacă o împărăție se va desbina împotriva sa însăși, împărăția aceea nu poate sta.

25 Și dacă o casă se va desbina împotriva sa însăși, casa aceea nu va putea sta.

26 Și dacă Satana s'a sculat împotriva sa însuși și s'a desbinat, nu poate sta ci ia sfârșit

27 Dar nimeni * nu poate să intre în casa celui tare și să răpească sculele lui, dacă nu va lega mai întâi pe cel tare și atunci îi va prăda casa.

* Luc 4 24 Mat 12 29

28 Adevărat * vă spun că toate păcatele vor fi iertate fiilor oamenilor și hulele cu cari vor huli;

* Mat 12 31 Luc 12 10. Ioan 5 16

29 dar cine va huli împotriva Duhului Sfânt n'are iertare în veac, ci va fi vinovat de un păcat vecinic.

30 Pentrucă ziceau: Are duh necurat.

Mama și frații lui Isus.

31 Și * mama lui și frații lui vin și, stând afară, au trimis la el să-l cheme.

* Mat 12 46 Luc 8 19.

32 Și gloata ședea împrejurul lui. Și-i zice. Iată mama ta și frații tăi, afară, te caută.

33 Și el le răspunde și zice: Cine este mama mea și frații mei?

34 Și, privind în jur la cei ce ședea împrejurul lui, zice: Iată mama mea și frații mei

35 Căci cine va face voia mi Dumnezeu, acela este fratele meu și sora și mama

Pilda sămăntorului.

4 Și a început iarăș * să-i învețe lângă mare. Și foarte multă gloată s'a adunat la el încât el a intrat în corabie ca să șadă în mare și toată gloata era lângă mare pe pământ.

* Mat 13 1. Luc 8 4.

2 Și-i învăța multe în pilde și * în învățătura sa * le zicea:

* Mat 13 35.

3 Ascultați. Iată, a ieșit * sămăntorul să samene.

4 Și a fost așa: Când sămăna una a căzut lângă cale și au venit pasările și au mâncat-o.

5 Și alta a căzut pe loc stâncos, unde n'avea pământ mult și îndată a răsurit, pentrucă n'avea adâncime de pământ.

6 Și când a răsărit soarele, a fost arsă de arșiță și pentrucă n'avea rădăcină, * a uscat.

7 Și alta a căzut între spinii și spinii au crescut și au înecat-o, și n'a dat rod.

8 Și altele au căzut pe pământul cel bun și au dat * rod înălțându-se și crescând și au adus una treizeci și alta șaiszeci și alta o sută

* Ioan 15 2. C. 1 I C.

9 Și a zis. Cine are urechi de auzit, să audă

10 Și când * a fost singur, cele ce erau pe lângă

el, împreună cu cei doisprezece, l-au întrebat despre pilde.

* Mat 13 1. Luc 8 9, etc.

11 Și le-a zis: Vouă vă este dată taina împărăției lui Dumnezeu, iar pentru cei * de afară toate se fac în pilde, * 1 Cor 13 12 Col 1 5.

1 Tes. 4 12. 1 Tim. 3 1

12 ca * văzând să vadă și să nu zărească și auzind să audă și să nu priceapă, ca nu cumva să se înloarească și să li se ierte păcatele.

* Luc 8 9 Mat 13 14 Luc 8 10 Ioan 12 40. Mat 23 26. Rom 11 8

13 Și le zice: Nu știți pilda aceasta? Și cum veți cunoaște toate pildele?

14 Sămăntorul * samână cuvântul.

* Mat 13 18.

15 Iar aceștia sunt cei de lângă cale unde se samână cuvântul; și când au auzit, îndată vine Satana și ia cuvântul cel sămănat în el.

16 Și aceștia de asemenea sunt cei sămănați pe loc stâncos cari, când au auzit cuvântul, îndată îl primesc cu bucurie.

17 Și n'au rădăcină în sine, ci sunt până la o vreme; apoi când se face o strâmtorare sau prigonire pentru cuvânt îndat, se poticnesc

18 Și alții sunt cei sămănați între spini: aceștia sunt cei care au auzit cuvântul,

19 și grijile veacului și amăgirea * avuției și poftile de altele intrând înneacă cuvântul și se face neroditor. * 1 Tim 6. 9. 17

20 Și cei care sunt sămănați pe pământul cel bun sunt cei care aud cuvântul și-l primesc și fac rod: unul treizeci și unul șaiszeci și unul o sută.

Lumina.

21 Și le-a zis: Nu cumva este adusă candela ca să fie pusă sub obroc sau sub pat? Oare nu ca să fie pusă în sfeșnic?

* Mat 5. 15. Luc 8. 16; 11. 33.

22 Căci * nu este ceva ascuns care să nu fie dat pe față, nici n'a fost ceva ascuns decât ca să fie la arătare. * Mat 10. 26. Luc 12. 2.

23 Dacă * cineva are urechi de auz să audă.

* Mat 11. 15. Vers 0

24 Și le-a zis: Luați seama ce auziți. Cu * ce măsură măsurați, vi se va măsura și vi se va da mai mult. * Mat 7. 2. Luc 8. 38

25 Căci * cine are și se va da și cine n'are, i se va lua și ce are

* Mat 13. 12. 25. 26. Luc 8. 18; 19. 27.

Pilda cu sământo

26 Și a zis: Așa este * împărăția lui Dumnezeu, cum aruncă un om sământa pe pământ,

* Mat 13. 24

27 și doarme și se scoală noaptea și ziua și sământa răsare și crește, el însuș nu știe cum

28 Pământul aduce rod dela sine, mai întâi tirul verde, apoi spicul, apoi grâul deplin în spic.

29 Iar când rodul este copt, îndată trinite * secere, căci a sosit secerișul.

* Apoc 11. 16.

Pilda grăunțelului de muștar

30 Și a zis: Cum * să asemănăm împărăția lui Dumnezeu sau în ce pildă s'o punem? * Mat 13. 31. Luc 13. 18. Sept. 2. 41. 4. 4. 5. 14; 19. 20

31 Este ca un grăunte de muștar care, când se sămăna pe pământ, este mai mic decât toate semințele de pe pământ.

32 Dar când s'a sămănat, crește și se face mai mare decât toate ierburile și face ramuri mari încât pasarile cerului pot locui sub umbra lui.

33 Și * le vorbea cuvântul în multe pilde de felul acesta, după cum puteau să audă. * Mat 13. 34. Luc 19. 22

34 Și fără pildă nu le vorbea; dar la o parte lămuria toate ucenicilor săi.

Potolirea furtunii.

35 Și în * ziua aceea făcându-se seară, le zice: Să trecem dincolo.

* Mat 8. 23. Luc 8. 22

36 Și lăsând ei gloata, îl iau cu ei cum era în corabie: și erau alte corăbii cu el.

37 Și se face o furtună mare de vânt și valurile se prăvăliau peste corabie, încât acum era să se umple corabia.

38 Și el era în partea din urmă a corăbiei dormind pe căpătâiu; și-l deșteaptă și-i zice: Învățătorule, nu-ți este grijă că perim?

39 Și s'a sculat și a cerat vântul și a zis mării: Taci, fii liniștită. Și vântul s'a potolit și s'a făcut o liniște mare.

40 Și le-a zis: Pentru ce sunteți așa fricoși? Cum n'aveți credință?

41 Și s'au temut cu temere mare și ziceau între ei: Cine este dar acesta că și vântul și marea ascultă de el?

Vădețarea unui îndrăcit.

5 Si au * venit dincolo de mare în ținutul Gadarilor

* Mat 8. 28. Luc 8. 26.

2 Și când a ieșit din corabie, îndată a ieșit înaintea lui din morminte un om cu un duh necurat,

3 care își avea locuința în morminte și nimeni nu mai putea să-l lege nici chiar cu un lanț.

4 Pentru că de multe ori fusese legat cu obezi și cu lanțuri, dar lanțurile fuseseră rupte de el și obezile sfărâmate în bucăți și nimeni n'avea putere să-l îmblânzească.

5 Și totdeauna noaptea și ziua era în morminte și în munți strigând și lovindu-se cu pietre.

6 Și când a văzut pe Isus de departe, a alergat și i s'a închinat.

7 Și strigând cu glas mare, zice: Ce ai cu mine, Isuse, Fiul Dumnezeului Celui Preaînalt? Te jur pe Dumnezeu, nu mă munci.

8 Căci îi zicea: Ieși din om, duh necurat.

9 Și l-a întrebat: Care-ți este numele? Și el îi zice: Numele meu este Legiune, căci suntem mulți.

10 Și l-a rugat mult ca să nu-i trimită afară din ținut.

11 Și acolo lângă munte era o turmă mare de porci pascând.

12 Și l-au rugat zicând: Trimite-ne în porci ca să intrăm în ei.

13 Și le-a dat voie. Și durile necurate au ieșit și au intrat în porci și turma s'a repezit depe râpă în mare, ca la două mii, și s'au înecat în mare.

14 Și ceice-l păstreau au fugit și au vestit în cetate și la țară. Și au venit să vadă ce s'a întâmplat.

15 Și vin la Isus și văd pe îndrăcitul, care avusese legiunea, stând îmbrăcat și întreg la minte și s'au lemur.

16 Și ceice văzuseră le-au istorisit cum se întâmplase cu îndrăcitul și despre porci.

17 Și au * început să-l roage să plece din hotarele lor. * Mat. 8:34. Marc. 16:39.

18 Și pe când intra el în corabie celce * tusesse îndrăcitul-l-a rugat să fie cu el. * Luc. 8:38.

19 Și nu l-a lăsat ci-i zice: Du-te în casa ta la ai tăi și vestește-le tot ce ți-a făcut Domnul și cum a avut milă de tine.

20 Și a plecat și a început să vestească în Decapole tot ce-i făcuse Isus și toți se mirau.

Învierea fiicei lui Iair și vindecarea unei femei bolnave de doisprezece ani

21 Și când * a trecut Isus în corabie iurăs dincolo, s'a adunat multă gloată la el și era lângă mare. * Mat. 9:1. Luc. 8:40.

22 Și * vine unul din mairii sinagogei, cu numele Iair. Și văzându-l, cade la picioarele lui,

23 și-l roagă mult zicând: Fetița mea este pe moarte, te rog, să vii să pui mâinile peste ea ca să fie scăpată și să trăiască.

24 Și a plecat cu el și gloată multă l-a urmat și-l imbulzia.

25 Și o femeie care avea * o scurgere de sânge de doisprezece ani,

26 și saferise multe dela mulți doctori și cheltăise tot ce avea și nu folosise nimic ci mergea spre mairii, rîu,

27 când a auzit cele despre Isus, a venit în gloată pe dinapoi, și l-a atins veșmântul.

28 Caci zacea: Dacă a voiu atinge numai veșmintele, voiu fi scăpată.

29 Și îndată izvorul sîngelui ei a fost sec și ea

a simțit în trup că este vindecată de rană.

30 Și îndată Isus, cunoscând în sine că o putere * ieșise din el, s'a întors în gloată și a zis: Cine mi-a atins veșmintele?

* Luc. 8:19; 8:46.

31 Și ucenicii săi i-au zis: Vezi gloata care te imbulzește și zici: Cine m'a atins?

32 Și s'a uitat împrejur să vadă pe cea care făcuse aceasta.

33 Iar femeia temându-se și tremurând, știind că i se întâmplase, a venit și a căzut înaintea lui și i-a spus tot adevărul.

34 Iar el i-a zis: Fiică, credința * te-a scăpat, du-te în pace și fii sănătoasă de rana ta.

* Mat. 9:22. Cap. 10:52. Marc. 14:9.

35 Pe când vorbea el încă, * vin unii dela mairii sinagogii zicând: Fieca la a murit, pentruce mai superi pe învățătorul?

* Luc. 9:49.

36 Iar Isus, neluând în seamă cuvântul vorbit, zice mairii sinagogii: Nu te teme, crede numai.

37 Și n'a lăsat pe nimeni să-l urmeze decât pe Petru și pe Iacov și pe Ioan, frațele lui Iacov.

38 Și vin la casa mai

marei sinagogii și vede zarvă și pe ceice plângeau și se văltau mult.

39 Și când a intrat, le zice: Pentruce faceți zarvă și plângeți? Copila n'a murit ci doarme. * Luc. 11:11.

40 Și ei îi luau în răs. Și * dând afară pe toți, ia cu sine pe tatăl copilei și pe mama și pe cei împreună cu el, și intră unde era copila. * Marc. 9:40.

41 Și apucând mâna copilei, îi zice: Talita cumi, adică talmăcit. Fetiță, îți zic, scoală-te.

42 Și îndată fetița s'a sculat și a umblat, căci era de doisprezece ani. Și s'au uimit îndată cu mare minire.

43 Și le-a * poruncit mult ca nimeni să nu știe aceasta. Și a zis să i se dea să mănânce. * Mat. 8:19; 23:12. 16, 17, 9. Cap. 5:12. Luc. 5:14.

Isus la Nazaret - Necredința locuitorilor.

6 Și a * ieșit de acolo și vine în patria sa și ucenicii lui îl urmează.

* Mat. 13:54. Luc. 4:16.

2 Și când a fost Sabatul a început să-i învețe în sinagoga, și mulți auzindu-l au ramas uimiți zicând: De unde are omul acesta aceste, și ce este înțelepciunea dată lui și de unde

puterile de felul acesta cari se fac prin mâinile lui?

* Ioan 6 42.

3 Oare nu este acesta tâmplarul, fiul Mariei, și fratele * lui Iacov și Iose și Iuda și Simon? Și nu sunt surorile lui aici la noi? Și găsiu ** în el un prilej de poticnire.

* Mat. 12 46. Gal 1 19 ** Mat 11 6

4 Și Isus le-a zis: Un prooroc nu * este disprețuit decât în patria lui și între rudele lui și în casa lui.

* Mat. 13 57 Iac 5 44

5 Și nu * putea face acolo nicio putere, decât a pus mâinile peste pușini bolnavi și i-a tămăduit.

* Iac 10 22; 32 25. Mat. 14 5* Cap 9 23.

6 Și s'a * mirat de necredința lor.

* Isa 59 16

Trimțierea celor doisprezece.

Și umbla ** prin satele dimprejur învățându-l.

** Mat. 9 35 Luc 13 22.

7 Și * a chemat la sine pe cei doisprezece și a început să-i trimită câte doi și le-a dat putere asupra duhurilor necurate.

* Mat. 10 1. Cap. 8 13, 14 Luc. 9 1.

8 Și le-a poruncit să nu ia nimic pe cale decât numai un toiag, nici pâine, nici traistă, nici arama la învingătoare,

9 ci să * le încălțai cu

sandale: și, a zis el, nu îmbrăcați două haine.

* Eapt. 12 8

10 Și * le-a zis: Oriunde veți intra în casă, rămâneți acolo, până când veți ieși de acolo.

* Mat. 10 11. Luc. 9 4; 10 7, 8.

11 Și * orice loc care nu vă va primi, nici nu vor asculta de voi, când ieșiți de acolo, scuturați ** țărâna de sub picioarele voastre spre mărturie pentru ei.

* Mat 10 13 Luc. 10 10 ** Eapt. 18 31: 18 9

12 Și ei au ieșit și au propovădui ca oamenii să se pocăiască.

13 Și scoteau afară mulți draci și * ungeau cu untdelemn pe mulți bolnavi și-i tămăduiau.

* Iac. 5 14

Moartea lui Ioan Botezătorul

14 Și împăratul Irod a auzit vorbind de el, * căci numele lui se făcuse cunoscut. Și zicea: Ioan Botezătorul s'a sculat dintre cei morți și deaceia lucrează puterile în el.

* Mat 14 1 Luc 9 7

15 Iar alții * ziceau: Este Ilie. Iar alții ziceau: Este un prooroc, ca unul din prooroci.

* Mat 16 14 Cap. 8 23

16 Și * când a auzit Irod zicea. Ioan al cărui cap l'am tăiat, el s'a sculat.

* Mat 14 2 Luc 9 19

17 Căci Irod însuș trimisese și pusese mâna pe Ioan și-l legase în închisoare pentru Irodiada, nevasta lui Filip, fratele său, fiindcă se însurase cu ea.

18 Căci Ioan zicea lui Irod: Nu ți * se cade să ai pe nevasta fratelui tău.

* Lev 18 16; 20 21

19 Iar Irodiada avea ură pe el și voia să-l omoare dar nu putea.

20 Căci Irod se temea * de Ioan, știindu-l bărbat drept și sfânt, și-l ocrotia. Și când îl asculta, sta mult pe gânduri și-l asculta cu plăcere.

* Mat. 14 5; 21 23.

21 Și * a fost o zi nimerită, când Irod de ziua * nașterii sale a făcut un ospăț celor mai mari ai săi și căpitanilor și fruntașilor Galileii.

* Mat 14 6. ** Eapt 10 20.

22 Și când a intrat fata Irodiadei și a jucat, a plăcut lui Irod și celor ce sedeau împreună cu el la masă. Iar împăratul a zis fetei: Cere-mi orice voiești și-ți voi da.

23 Și i-a jurat: Orice * vei cere dela mine, îți voi da până la jumătate din împărăția mea.

* Ept 7 3.

24 Și ea a ieșit și a zis mamei sale. Ce să cer? Iar

ea a zis: Capul lui Ioan Botezătorul.

25 Și a intrat îndată cu grabă la împăratul și a cerut zicând: Voesc casă-mi dai numaidecât pe blid capul lui Ioan Botezătorul.

26 Și împăratul * s'a întristat foarte mult, dar pentru jurăminte și pentru ceice sedeau la masă n'a voit s'o înlăture.

* Mat 14 9.

27 Și îndată împăratul a trimis pe un ostaș din garda sa și a poruncit să aducă el capul lui. Și a plecat și i-a tăiat capul în închisoare.

28 și i-a adus capul pe blid și l-a dat fetei iar fata l-a dat mamei sale.

29 Și când au auzit *acea* ucenicii lui, au venit și au luat trupul lui mort și l-au pus în mormânt.

Înmulțirea pâinilor

30 Și apostolii * se strâng la Isus și i-au istorisit ce făcuseră și învățaseră.

* Luc. 9 10.

31 Și * le zice: Veniți voi înșivă la o parte într'un loc pustiu și odihniți vă puțin. Căci erau * mulți cari veniau și se duceau și n'aveau vreme potrivită nici să mănânce.

* Mat 14 13 ** Cap 9 20

32 Și au * plecat în cora-

bie spre un loc pustiu la o parte.

33 Și mulți i-au văzut ducându-se și i-au cunoscut și au alergat acolo pe jos din toate cetățile și au sosit înaintea lor.

31 Și *Isus a ieșit și a văzut multă gloată și i s'a făcut milă de ei căci erau ca niște oi neavând păstor și a **inceput să-i învețe multe.

35 Și fiindcă * acum ceasul ajunsese târziu, ucenicii săi s'au apropiat de el și ziceau: Locul este pustiu și ceasul este târziu acum.

36 Dă-le drumul ca să se ducă în locurile dimprejur și în sale să-și cumpere ce să mănânce.

37 Iar el a răspuns și le-a zis: Dați-le voi să mănânce. Și ei îi zic: * Să ne ducem să cumpărăm de două sute de dinari pâni și să le dăm să mănânce?

38 Iar el le zice: Câte pâni aveți? Duceți-vă de vedeți. Și ei când au știut, zic: Cinci * și doi pești.

39 Și le-a poruncit să-i pună pe toți sa șada mese-mese pe iarba verde

40 Și au șezut cete-cete, câte o sută și câte cincizeci.

41 Și a luat cele cinci pâni și cei doi pești și uitându-se spre cer, a binecuvântat * și a frânt pânilile și a dat ucenicilor ca să le pună înainte și pe cei doi pești i-a împărțit la toți.

42 Și au mâncat toți și s'au sățurați.

43 Și au luat rămănturi douăsprezece coșuri umplute și rămășițe dela pești.

44 Și cei ce mâncaseră pânilile erau cinci mii de bărbați

Isus umblă pe mare.

15 Și îndată * a silit pe ucenicii săi să intre în corabie și să treacă înaintea lui de cealaltă parte spre Betsaida până dă drumul gloatei.

46 Și după ce s'a despărțit de ei, a plecat pe munte să se roage.

47 Și când * s'a făcut seară corabia era în mijlocul mării și el singur pe pământ

48 Și văzându-i muncindu-se cu vâslirea, căci vântul le era protivnic, pela

a patra strajă din noapte vine la ei umblând pe

mare și voia * să treacă pe lângă ei.

49 Iar ei când l-au văzut umblând pe mare, li s'a părut că este o nălucă și au strigat tare,

50 căci toți l-au văzut și s'au spăimântat. Dar el îndată a vorbit cu ei și le zice: Indrăsniți, eu sunt; nu vă temeți.

51 Și s'a suit la ei în corabie și vântul s'a potolit. Și erau nespuse de uimiți în ei înșiși.

52 Căci nu * priceuseră după pâni ei inima ** le era împietrită.

53 Și după * ce au trecut dincolo, au venit pe pământul Ghenezaret, și au tras la mal.

54 Și când au ieșit din corabie, îndată l-au cunoscut,

55 și au cutreerat tot ținutul acela și au început să aducă bolnavi pe păluri, unde auziau că este el.

56 Și oriunde intra în șale sau cetăți sau locuri, puneau pe cei neputincioși în piețe, și-l rugau ca * ei să-i atinga eiucurele vesmântului, și câți îl atingeau, erau scăpați.

7 Și se adună * la el Farisei și dintră bătărilor veniți dela Ierusalim.

7 Și se adună * la el Farisei și dintră bătărilor veniți dela Ierusalim.

2 Și când au văzut pe unii dintre ucenicii lui că mănâncă pânilile cu mâni necurate, adică nespălate...:-

3 Căci Fariseii și toți Iudeii, dacă nu-și spală mânilile cu îngrijire, nu mănâncă, ținând datina bătrânilor.

1 Și când vin dela târg, dacă nu se îmbăcăză, nu mănâncă; și sunt alte multe pe cari le-au primit să le țină: spălările prin afundare a paharelor și ulcioarelor și vaselor de aramă și paturilor -

5 Și * Fariseii și cărturarii l-au întrebat: Pentru ce nu umblă ucenicii tăi după datina bătrânilor, ei mănâncă pânea cu mâni necurate?

6 Iar el le-a zis: Bine a prorocit Isaia despre voi, fațarnicilor, cum este scris: Acest popor * mă cinstește cu buzele, dar inima lor este departe de mine,

7 și în zadar mă cinstește ei învățând ca învățări porunci de oameni.

8 Voi lăsați porunca lui Dumnezeu și țineți datina oamenilor.

9 Și le-a zis. Bine mai desființați porunca lui Dumnezeu ca să păstrați datina voastră.

10 Căci Moise a zis. Cinstiște* pe tatăl tău și pe mama ta; și: Cine** vorbește de rău pe tată sau pe mamă să moară negreșit.
* Exod. 20 12 Deut. 5 8 Mat. 15 4
** Exod. 21 17 Lev. 20 9 Prov. 20 20

11 Iar voi ziceți: Dacă un om va zice tatălui său sau mamei sale: Orice ai fi putut folosi dela mine este Corban,* adică dăruit lui Dumnezeu;

* Mat. 15 5, 23 18

12 nu-l mai lăsați să facă nimic pentru tatăl său sau mama sa;

13 desființând cuvântul lui Dumnezeu prin datina voastră pe care ați dat-o; și faceți multe de felul acestora.

Ce spurează pe om

14 Și* a chemat la sine iarăși gloata și le-a zis. Ascultați-mă toți și înțelegeți.

* Mat. 15 10

15 nu este nimic din afară de om care intrând în el poate să-l spurce; ci cele ce ies din om sunt cele ce spurcă pe om

16 Dacă* are cineva urechi de auzit să audă.

* Mat. 11 15

17 Și când* a intrat în casă dela gloată, ucenicii lui l-au întrebat despre pildă.

* Mat. 15 15

18 Și el le zice: Astfel și voi sunteți fără pricepere? Nu înțelegeți că orice intră de afară în om nu poate să-l spurce,

19 căci nu intră în inima lui ci în pântece și iese afară în hazna; aceasta a zis, curățind toate bucatele?

20 Și a zis: Ce iese din om aceea spurcă pe om.

21 Căci* dinlauntru din inima oamenilor ies gânduri rele, curvii.

* Marc. 6 5, 8 21 Mat. 15 19

22 Injurii, omoruri, preacurvii, lăcomii de bani, răutăți, înșelăciuni, desfrânări, un ochiu rău, hulă, trufie, nebunie.

23 Toate relele acestora ies dinlauntru și spurcă pe om.

Pimeia Caporneancă.

24 Și* s'a sculat de acolo și a plecat în hotarele Tirului și Sidonului. Și a intrat într-o casă și voia ca nimeni să nu știe. Și n'a putut să fie ascuns.

* Mat. 15 31

25 Cândă o femeie, a carei fată avea un doli ne-

curat, auzind despre el, a venit și a căzut la picioarele lui.

26 Și femeia era o Grecoaică, de neam Sirofeniciană. Și l-a rugat să scoată pe dracul din fata ei.

27 Și el i-a zis: Lasă mai întâi să se sature copiii, căci nu este bine să iei pâinea copiilor și s'o arunci la căței.

28 Dar ea a răspuns și-i zice: Da, Doamne, dar și căței de supl masă mănâncă din fărâmiturile copiilor.

29 Și i-a zis: Pentru acest cuvânt du-te, dracul a ieșit din fiica ta.

30 Și a plecat la casa ei și a aflat copila culcată în pat și dracul ieșit.

Vindecarea unui surd-mut.

31 Și* a ieșit iarăși din hotarele Tirului și a venit prin Sidon la marea Galileei, prin mijlocul hotarelor Decapolei.

* Mat. 15 29

32 Și-i* aduc pe un surd și mut și-l roagă să-și pună mâna peste el.

* Mat. 9 32 Luc. 11 14

33 Și l-a luat din gloata la o parte și i-a pus degetele în urechi și a scui-pot* și i-a atins limba.

* Cap. 8 23 Ioan 9 6

34 Și privind* spre cer,

a suspinat** și-i zice: E-fata; adică, Deschide-te.

* Cap. 8 41. Ioan 11 41; 17. 1. ** Ioan 11 33, 38

35 Și i s'au deschis urechile și îndată* s'a deslegat legătura limbii și vorbia deslușit.

* Isa. 35 5, 6 Mat. 11 3.

36 Și le-a* poruncit să nu spună nimănui; dar cu cât le poruncia cu atât mai mult vestiau.

* Cap. 5 43.

37 Și se mirau peste măsură zicând: Toate le-a făcut bine și face pe surzi să audă și pe muți să vorbească.

A doua înmulțire a pânilor.

8 Lă zilele acelea când* iarăși era gloată multă și n'aveau ce să mănânce, Isus a chemat la sine pe ucenicii săi și le zice:

* Mat. 15 32.

2 Imi este milă de gloată căci de acum trei zile stăruiesc lângă mine și n'au ce să mănânce.

3 Și dacă le voi da drumul nemâncăți la casele lor, vor leșina pe drum și unii din ei au venit de departe.

4 Și ucenicii săi i-au răspuns: De unde va putea cineva să sature pe oamenii acestia cu pâni aici în pustie?

5 Și l-a întrebat.* Câte

pâni aveți? Iar ei au zis: Șapte.

6 Și poruncește gloatei să șadă jos pe pământ. Și a luat cele șapte pâni și după ce a mulțumit a tăiat și a dat ucenicilor săi ca să le pună înaintea lor și ei au pus înaintea gloatei.

7 Și aveau puținii pestișori. Și după ce i-a binecuvântat, * a poruncit să-i pună și pe aceștia înaintea lor.

8 Și au mâncat și s'au săturat. Și au luat din prisoșurile de împrumuturi șapte coșuri.

9 Iar ei erau ca la patru mii. Și le-a dat drumul.

Aluatul Fariseilor.

10 Și a intrat îndată * în corabie cu ucenicii săi și a venit în părțile Dalmanutei.

11 Și Fariseii au ieșit * și au început a se pricea cu el cerând dela el un semn din cer, ca să-l ispitească.

12 Și suspinând ulănc în duhul său, zice: Pentru ce cere neamul acesta un semn? Adevărat va spun: Neamului acestuia nu i se va da un semn.

13 Și i-a lasat și a intrat iarăși în corabie și a plecat dincolo.

14 Și ei * au uitat să ia pâni și n'aveau decât o pâne cu ei în corabie.

15 Și le-a poruncit * zicând: Luați aminte, ferivi-vă de aluatul Fariseilor și de aluatul lui Irod.

16 Și se gândiau unii către alții zicând: N'avem pâni.

17 Și Isus știind, le zice: Ce vă gândiți că n'aveți pâni? * Nu pricepeți nici nu înțelegeți? Aveți inima împietrită?

18 Având ochi nu vedeți și având urechi n'auziți? Și nu vă aduceți aminte.

19 Când * am frânt cele cinci pâni la cele cinci mii câte coșuri pline cu împrumuturi ați luat? Ei li zice: Douăsprezece.

20 Și când * am frânt cele șapte la cele patru mii, câte coșuri umplute cu împrumuturi ați luat? Și ei zic: Șapte.

21 Și le-a zis: Nu * înțelegeți încă?

Vindecarea unui orb la Betsaida

22 Și vin la Betsaida. Și-i aduc pe un orb și-l roaga să-l atingă.

23 Și a luat de mână pe orb și l-a scos afară din sat, și după ce a scuipat * în ochii lui și a pus mâinile pe el, l-a întrebat: Zărești ceva?

24 Și el s'a uitat în sus și a zis: Zăresc oameni, căci îi văd ca niște copaci umblând.

25 Apoi iaras i-a pus Isus mâinile pe ochi și a văzut bine și a fost adus în starea de mai înainte și vedea toate în depărtare lumurii.

26 Și l-a trimis la casa lui zicând: Nu * intra în sat și nu spune cuiva în sat.

Martinisirea lui Petru.

27 Și Isus * a ieșit, și ucenicii săi, în satele Cesareii lui Filip. Și pe cale a întrebat pe ucenicii săi zicându-le: Cine zic oamenilor că sunt eu?

28 Iar ei i-au spus zicând: Ioan * Botezătorul. Și alții: Ilie Iar alții: Unul din prooroci.

29 Și el i-a întrebat: Dar voi cine ziceți că sunt eu? Și Petru răspunde și i zice: Tu * ești Hristosul.

30 Și * le-a poruncit să nu spună nimănui aceasta despre el.

Isus vestește palmide și moartea sa

31 Și a * început să-i învețe că trebuie ca Fiul omului să sufere multe și să fie lepădat de bătrâni și de mai marii preoților și de cărturari și să fie omorât și după trei zile să învieze.

32 Și vorbea cuvântul pe față. Și Petru l-a luat la sine și a început să-l certe.

33 Iar el, întorcându-se și văzând pe ucenicii săi, a certat pe Petru și zice: Mergi înapoia mea, Satano, căci nu gândești cele ale lui Dumnezeu ci cele ale oamenilor.

34 Și a chemat la sine gloata împreună cu ucenicii săi și le-a zis: Oricine * vrea să vie după mine, să se lepede de sine însuși și să-și ia crucea și să mă urmeze.

35 Căci cine * va voi să-și mântuiască viața, o va pierde, dar cine își va pierde viața pentru mine și pentru Evanghelie, o va mântui.

36 Căci ce folosește ca omul să câștige lumea în treagă și să-și piardă sufletul?

37 Căci ce ar da omul în schimb pentru sufletul său?

38 Căci * cine se ** va rușina de mine și de cuvintele mele în acest neam preacurvar și păcătos, și Fiul omului se va rușina de el când va veni în slava Tatălui său cu sfinții îngeri. * Mat. 10 33. Luc. 9. 26; 12. 9. ** Rom. 1 16. 2 Tim. 1. 8; 2. 12.

9 Și le-a zis: Adevărat * vă spun că sunt unii aici din cei de față cari nu vor gusta moarte până nu vor vedea împărăția ** lui Dumnezeu venită în putere. * Mat. 10. 28. Luc. 9. 27. ** Mat. 24. 30, 25 31. Luc. 22 19.

Schimbarea la față.

2 Și după * șase zile Isus ia cu sine pe Petru și pe Iacov și pe Ioan și-i duce într'un munte înalt singuri la o parte. Și s'a schimbat la față înaintea lor,

* Mat. 17. 1. Luc. 9. 28

3 și veșmintele lui s'au făcut strălucitoare, foarte albe, * cum nu poate înălbi un înălbitor pe pământ astfel. * Dan. 7 9. Mat. 28 3

4 Și Ilie li s'a arătat împreună cu Moise și vorbeau împreună cu Isus

5 Și Petru răspunde și zice lui Isus: Rabi, este bine ca să fim aici și să facem trei colibi, ție una

și lui Moise una și lui Ilie una.

6 Căci nu știa ce să răspundă, căci erau plini de spaimă.

7 Și s'a făcut un nor umbrindu-i și a fost un glas din nor: Acesta este Fiul meu cel iubit; ascultați de el.

8 Și deodată când au privit împrejur, n'au văzut pe nimeni decât numai pe Isus singur cu ei.

9 Și pe * când se pogorau din munte, le-a poruncit să nu istorisească la nimeni celece au văzut decât când va fi înviat Fiul omului dintre cei morți.

* Mat. 17. 9.

10 Și ei au ținut cuvântul în sine cercelând împreună între ei ce este a învia dintre cei morți.

11 Și-l întrebau zicând: Cărturarii zic că * trebuie să vină întâi Ilie.

* Mat. 4 5. Mat. 17. 10

12 Iar el le-a zis: Ilie da, vine întâi și întocmește iarăș toate. Și cum * este scris despre Fiul omului că trebuie să sufere multe și să ** fie socotit drept nimic?

* Ps. 22 6. Isa. 53 2, etc. Dan. 9 26.

** Luc. 23 11. Filip. 2. 7

13 Dar eu vă zic că Ilie * a și venit și au făcut cu

el tot ce au voit după cum este scris despre el.

* Mat. 11 14; 17. 12. Luc. 1. 17.

Vindecarea unui îndrăcit.

11 Și când * au venit la ucenici, au văzut gloată multă împrejurul lor și niște cărturari pricindu-se împreună cu ei.

* Mat. 17 14. Luc. 9. 37.

15 Și îndată toată gloata, când l-a văzut, a rămas oștă și alergând spre el, îi urau de bine.

16 Și i-a întrebat: Ce vă pricepiți cu ei?

17 Și unul din gloată l-a răspuns: * Învățătorule, am adus la tine pe fiul meu care are un duh mut.

* Mat. 17 14. Luc. 9. 38.

18 Și oriunde îl apucă îl rupe și face spumă și scârșnește din dinți și se agită. Și am zis ucenicilor lui să-l scoată afară, dar n'au fost în stare.

19 Iar el le răspunde și zice: O neam necredincios, până când voi fi cu voi? Până când vă voi îngădui? Aduceți-l la mine.

20 Și l-au adus la el. Și când l-a văzut, * duhul îndulă l-a scuturat tare și copilul a căzut la pământ și se svârcoala făcând spumă. * Cap. 1 26. Luc. 9. 42

21 Și Isus a întrebat pe

tatăl lui. Câtă vreme este de când i-a venit aceasta? Iar el a zis: Din copilărie.

22 Și de multe ori l-a aruncat chiar în foc și în apă, ca să-l piardă; dar dacă poți ceva, ajută-ne, fie-ți milă de noi.

23 Și Isus i-a zis: Dacă * poți! Toate sunt cu putință celui ce crede.

* Mat. 17 20. Cap. 11. 23. Luc. 17 6. Ioan. 11 40

24 Îndată tatăl copilului a strigat și a zis: Cred, ajută necredinței mele.

25 Iar când a văzut Isus că aleargă gloata, a certat duhul necurat zicându-i: Duh mut și sard, eu îți poruncesc, ieși afară din el și să nu mai intri în el.

26 Și strigând și sguindu-l mult, a ieșit afară. Și copilul a fost ca mort, încât mulți ziceau: A murit.

27 Dar Isus i-a apucat mâna și l-a ridicat și s'a sculat.

28 Și când * a intrat în casa, ucenicii lui l-au întrebat la o parte: Pentru ce noi n'am putut să-l scoatem afară? * Mat. 17 19

29 Și le-a zis: Acest soi prin nimic nu poate ieși afară decât prin rugăciune și post

Isus poartă manta și
împurca să

30 Și au ieșit de acolo și
treceau prin Galilea și
au vorbă să știe cineva

31 Căci * învăța pe ucenicii
săi și le zicea că Fiul
omului se da în mâinile
omilor și-l vor omori și
când va fi morit după
trei zile va învia

* Mat 16:21, 28; 17:22, 25

32 Dar ei nu înțelegeau
graiul și se temeau să-l
întrebe.

Cine este el mai mare?

33 Și * au venit la Capernaum
și când era în casa, i-a
întrebat: Ce vă chibzuiați
pe cale?

* Mat 18:1-5; 19:1-15

34 Dar ei faceau, căci pe
cale se chibzuseră între
ei cine să fie mai mare.

35 Și a sezut jos și a
chemat pe cei doisprezece
și le zice: Dacă voeste vre-
unul * să fie întâi, va fi cel
din urmă din toți și slujitor
al tuturor

* Mat 20:26-28; 23:11-12

36 Și a luat * un copil și
l-a pus în mijlocul lor
și după ce l-a îmbrățișat,
le-a zis: * Mat 18:2-5; 19:13-15

37 Oricine va primi pe
unul din astfel de copii
lași în numele meu, mă
primește pe mine, și ori-

cine * mă primește pe mine,
nu mă primește pe mine ci
pe cele m'au trimis pe
mine

Primitoare te primește

38 Ioan * i-a zis: Învățatorule,
noi am văzut pe un
om care secole afara draci
în numele tău, și l-am
primit, pentru că nu ne urma

* Mat 11:28; 13:12

39 Iar Isus i-a zis: Nu-l
opriți; căci * nu este nimic
care va face o putere în
numele meu și va putea
omnaidecât să vorbească
cau de mine

* Mat 12:28

40 Căci cine * nu este împotriva
noastră, este pentru noi,

* Mat 12:30

41 Căci * oricine vă va da
sa beți un pahar de apă
în numele meu pentru că
sunteți ai lui Hristos, ad-
vărul vă spun că nu-și va
pierde răsplata.

* Mat 10:42

42 Și * cine va face să
se poticnească pe unul
din acești mici, cari cred
în mine, mai bine este pen-
tru el dacă se pune în
prejurul gâtului lui o pi-
tră de moară învărtită de
un măgar și este aruncat
în mare

* Mat 18:6; Luc 17:2

43 Și dacă * mâna ta te
va face să te poticnești,
taie-o: este bine pentru
tine să intri în viață ciung

decât având cele două
mâni să te duci în ghecnă,
în focul nestins.

* Deut 19:6; Mat 5:29, 18:8

44 acolo unde * viermele
lor nu moare și focul nu
se stinge.

* Isai 66:24

45 Și dacă piciorul tău
te face să te poticnești,
taie-l: este bine pentru tine
să intri în viață schiop de-
cât având cele două pi-
cioare să fii aruncat în
ghecnă, în focul nestins.

46 acolo unde viermele
lor nu moare și focul nu
se stinge.

47 Și dacă ochiul tău
te face să te poticnești,
da-l afară; este mai bine
pentru tine să intri cu un
ochi în împărăția lui
Dumnezeu, decât având doi
ochi să fii aruncat în ghe-
cna focului.

48 acolo unde viermele
lor nu moare și focul nu
se stinge

49 Căci fiecare va fi să-
rui cu foc, și orice * jertfă
vii îi sarată cu sare.

* Lev 2:13; Ezech 43:24

50 Sarea este bună, * dar
dacă sarea se face nesără-
toare, cu ce o veți drege?

Aveți * sare în voi înșivă

și aveți pace unii cu alții

* Mat 13; Luc 14:34; ** Efes 4:29
Col 3:8; + Rom 12:18, 14:19; 2 Cor 13:14; Ebr 12:14

Desfacerea căsătoriei

10 Și sculându se * de a-
colo, vine în hotarul
Iudeii și pe dincolo de Ior-
dan și iarăș se strâng
gloate la el. Și după cum
obicinua, iarăș îi învața

* Mat 19:1; Ioan 10:40, 11:7

2 Și Fariseii s'au * apro-
piat de el și ca să-l ispi-
tească îl întrebau: Se cade
bărbatului să-și lase ne-
vasa?

* Mat 13:3

3 Iar el a răspuns și le-a
zis: Ce v'a poruncit Moise?

4 Iar ei au zis: Moise *
a dat voie să-i scrie o carte
de despărțire și s'o lase.

* Deut 24:1; Mat 5:31; 19:7

5 Și Isus le-a zis: Pentru
învărtirea inimii voastre
v'a scris el această po-
runcă,

6 dar dela începutul zi-
dirii i-a * făcut parte băr-
bătească și parte feme-
iască.

* Fac 1:27, 5:2

7 De aceea * va lăsa o-
mul pe tatăl său și pe
mama sa și se va lipi de
nevastă-sa

* Fac 2:24; 1 Cor 5:16; Efes 5:31

8 Și cei doi vor fi o sin-
gură carne, încât nu mai
sunt doi ci o singură carne.

9 Deci ce a împreunat
Dumnezeu omul să nu des-
partă.

10 Și în casa ucenicilor

iarăș l-au întrebat despre aceasta.

11 Și el le zice: Oricine *își va lăsa nevasta și se va însura cu alta, preacurvește față de ea.

* Mat. 5:32, 19:9. Luc. 16:18. Rom. 7:3. 1 Cor. 7:10, 11.

12 Și dacă ea își va lăsa bărbatul și se va mărita cu altul, preacurvește.

Copilașii.

13 Și *aduceau la el copilași ca să-i atingă, iar ucenicii îi certau.

* Mat. 19:18. 1. Co. 12:13.

14 Și când a văzut Isus, s'a mîhnit adînc și le-a zis: Lăsați copilași să vină la mine, nu-i opriți: Căci în împărăția lui Dumnezeu este a unora *ca aceștia.

* 1 Cor. 14:20. 1 Pet. 2:2.

15 Adevărat vă spun, oricine *nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca un copilăș, nu va intra în ea.

* Mat. 18:3.

16 Și i-a luat în brațe și i-a binecuvîntat, punându-și mâinile peste ei.

Tânărul bogat.

17 Și *pe când ieșia el pe cale, a alergat unul la el și a îngenunchiat înaintea lui și l-a întrebat: Învățătorule bun, ce să fac ca să moștenesc viața vecinică? * Mat. 19:16. Luc. 18:18.

18 Iar Isus i-a zis: Ce

mă numești bun? Nimeni nu este bun decât numai unul: Dumnezeu.

19 Știi poruncile: Nu omori, nu preacurvești, * nu fura, nu mărturisi minciunos, nu nedreptăți, cinstește pe tatăl tău și pe mama ta. * Mat. 22:37. Rom. 13:9.

20 Iar el i-a zis: Învățătorule, toate acestea le-am păzit din tinerețea mea.

21 Și Isus uitându-se la el, l-a iubit și l-a zis: Una îți lipsește: Du-te, vinde tot ce ai și dă săracilor și vei avea comoară * în cer: și vino urmează-mă.

* Mat. 6:10, 20:19-21. Luc. 12:33; 18:9.

22 Iar el s'a mîhnit de cuvînt și a plecat întristat, căci avea avuții multe.

23 Și Isus s'a uitat * împrejur și zice ucenicilor săi: Cît de greu vor intra cei ce au avuții în împărăția lui Dumnezeu!

* Mat. 19:23. Luc. 18:24.

24 Iar ucenicii erau uimiți de cuvintele lui. Dar Isus răspunde iarăș și le zice: Copii, cît de greu este să intre în împărăția lui Dumnezeu cei ce *se încred în avuții.

* Iov. 31:24. Ps. 32:7. 62:10. T. Im. 6:17.

25 Mai lesne este să treacă o cămilă prin urechea acului decât să intre

un bogat în împărăția lui Dumnezeu.

26 Iar ei s'au înfiorat peste măsură zicînd către ei înșiși: Și cine poate fi mîntuit?

27 Isus uitându-se la ei, zice: La oameni este cu nepuință dar nu la * Dumnezeu: căci toate sunt cu putință la Dumnezeu.

* Ier. 32:17. Mat. 19:26. Luc. 1:37.

Moștenirea vieții vecinice.

28 Și Petru *a început să-i zică: Iată noi am lăsat toate și te-am urmat.

* Mat. 19:27. Luc. 18:28.

29 Isus a zis: Adevărat vă spun nu este nimeni care a lăsat casă sau frați sau surori sau mamă sau iată sau copii sau țărini pentru mine și pentru Evanghelie.

30 care *nu va lua în mînt acum în vremea aceasta case și frați și surori și mame și copii și țărini, cu prigoniri; și în vremea viitor vieții vecinice.

* 2 Cron. 9:23. Luc. 18:30.

31 Dar mulți *dintîi vor fi în urmă, și cei din urmă vor fi în față.

* Mat. 19:30; 20:16. Luc. 13:30.

Isus ustește moartea și învîrerea sa.

32 Și *erau pe cale să-ntreacă la Ierusalim. Și Isus mergea înaintea lor și erau

uimiți, iar ceice urmau se lemeau. Și a luat * la sine iarăș pe cei doisprezece și a început să le spună cele ce aveau să i se întîmple, * Mat. 20:17. Luc. 18:31. ** Cap. 8:31; 9:31. Luc. 9:22; 18:31.

33 *zicînd:* Iată, ne suim la Ierusalim și Fiul omului va fi dat mai marilor preoților și cărturarilor și-l vor osîndi la moarte și-l vor da în mîna Neamurilor.

34 și-l vor batjocuri și-l vor scuipa și-l vor biciui și-l vor omori, dar după trei zile va învia.

Cererea fiilor lui Zebedei.

35 Și Iacov și Ioan, fiii lui Zebedei, vin * la el zicîndu-i: Învățătorule, voim să ne faci cecace-ți vom cerc.

* Mat. 20:20.

36 Iar el le-a zis: Ce voiți să vă fac?

37 Iar ei i-au zis: Dă-ne să ședem unul la dreapta ta și altul la stînga ta în slava ta.

38 Dar Isus le-a zis: Nu știți ce cereți. Puteți voi să beți paharul pe care-l beau eu sau să fiți botezați cu botezul cu care mă botez eu?

39 Și ei i-au zis: Putem. Iar Isus le-a zis: Paharul pe care-l beau eu îl veți

bea și cu botezul cu care mîi botez cu veți fi botezuți;

10 dar a ședea la dreapta mea sau la stînga mea nu este al meu a da ei se va da celor pentru cari s'a pregătît.

11 Și când au auzit * cei zece, au început să se mînie mult pe Iacov și pe Ioan.

* Mat 20, 24.

12 Și Isus chemându-i la sine, le zice: Știți * că cei ce sunt socotiți că stăpînesc peste Neamuri, domnesc peste ele și cei mari ai lor întrebunțează puterea asupra lor.

* L. 22, 25.

43 Dar * între voi nu este așa ei care ar voi să fie mare între voi, va fi slujitorul vostru,

* Mat. 20, 26, 28. Cf. p. 9 85, Luc 9, 48.

44 și care ar voi să fie înălți între voi, va fi robul tuturor.

45 Căci în adevăr Fiul * omului n'a venit ca să i se slujească ci ca să slujească și ** să-și dea sufletul preț de răscumpărare pentru mulți.

* Ioan 18 14. Filip. 2, 7 ** Mat 20 28
1 Tim 2 6 Tit 2 14

Orbul Bartimeu.

46 Și ei * vin la Ierihon și pe când pornia el dela Ierihon cu ucenicii lui și o gloată mare, fiul lui Timeu,

Bartimeu, un orb cerșetor ședea lângă cale.

* Mat. 20, 29 Luc 18, 35.

17 Și când a auzit că este Isus din Nazaret, a început să strige și să zică: Fiu al lui David, Isuse, fie-ți milă de mine.

18 Și mulți îl certau ca să tacă. Dar el striga mult mai tare: Fiu al lui David, fie-ți milă de mine.

49 Și Isus a stat și a zis: Chemați-l. Și ei cheamă pe orb zicându-i: Indrăznește, scoală, te cheamă.

50 Iar el, aruncându-și la o parte veșmântul, a sărit în sus și a venit la Isus.

51 Și Isus a răspuns și i-a zis: Ce voești să-ți fac? Iar orbul i-a zis: Rabuni, să-mi capăt vederea.

52 Și Isus i-a zis: Du-te; credința * ta le-a scăpat. Și îndată și-a căpătat vederea și l-a urmat pe cale.

* Mat 9, 29

Intrarea în Ierusalim.

11 Și când se apropie ei de Ierusalim, la Betfaghe și Betania, spre muntele Măslinilor, trimite pe doi dintre ucenicii săi

* Mat 21 1. Luc 19, 29 Ioan 12 14

2 și le zice: Mergeți în satul care este înaintea voastră și îndată când veți intra în el, veți afla un

măgaruș legal pe care n'a șezut încă nimeni dintre oameni. Deslegați-l și aduceți-l.

3 Și dacă v'ar zice cineva: Pentru ce faceți aceasta? Spuneți: Domnul are trebuință de el. Și-l va trimite îndată înapoi aici.

4 Și au plecat și au aflat un măgaruș legal la ușă afară la drumul larg și-l desleagă.

5 Și unii din ceice stăteau acolo le-au zis: Ce faceți de deslegați măgarușul?

6 Iar ei le-au spus cum a zis Isus și i-au lăsat să plece.

7 Și aduc măgarușul la Isus și își pun veșmintele pe el și a șezut pe el.

8 Și mulți * și-au așternut veșmintele pe cale; iar alții frunziș pe care-l lăuseră din țarină.

* Mat 21 8

9 Și ceice mergeau înainte și ceice veniau în urmă strigau: Osana! * Binecuvântat este cel ce vine în numele Domnului

* Ps 118 26

10 Binecuvântata este împărăția care vine, a tatălui nostru David Osana * în cele prea înalte!

* Ps 118 1

11 Și * a intrat în Ieru-

salim în templu. Și când a privit de jur împrejur la toate, fiind acum pe înserate, a plecat la Betania cu cei doisprezece.

* Mat 21 12

Smochinul blestemat.

12 Și a * doua zi când au ieșit din Betania, a flămânzit.

* Mat 21 18

13 Și văzând * de departe un smochin având frunze, s'a apropiat să vadă dacă poate va găsi ceva în el. Și când a venit la el, n'a găsit nimic decât frunze, căci nu era vremea smochinelor.

* Mat 21 19

14 Și a răspuns și i-a zis: Deacum înainte nimeni să nu înmănânce rod din tine în veac. Și ucenicii lui au auzit aceasta.

15 Și vin * la Ierusalim. Și el a intrat în templu și a început să scoată afară pe ceice vindeau și pe ceice cumpărau în templu și a răsturnat mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor ce vindeau porumbei

* Mat 21 12. Ioan 2 14

16 Și nu îngăduia să ducă cineva vreun vas în templu.

17 Și-i învăța și le zicea: Oare nu este scris Casa * mea se va chema o casă

de rugăciune pentru toate Neamurile? Iar voi**ați făcut-o o peșteră de tâlhari.

* Isa. 58 7. ** Ier. 7. 11

18 Și mai marii preoților și cărturarii au*auzit și căutau cum să-l piarză, căci se temeau de el, căci toată** gloata era uimită de învățătura lui.

* Mat. 21 45, 46 Luc 19 47 ** Mat. 7. 28. Cap. 1. 22. Luc 4. 32.

19 Și când se făcea seară, ieșea afară din cetate.

Puterea credinței

20 Și pe când treceau ei dimineața,*au văzut smochinul uscat din rădăcină.

* Mat. 21. 19

21 Și Petru, aducându-și aminte, îi zice: Rabi, iată smochinul pe care l-ai blestemat s'a uscat.

22 Și Isus răspunzând le zice: Aveți credință în Dumnezeu.

23 Adevărat*vă spun că oricine va zice muntelui acestuia: R'd.că-le și aruncă-o în mare! și nu se va îndoi în inima sa ci va crede că ce zice se va face, va avea.

* Mat 17 20, 21 21 Luc 17 6

24 Deaceia vă spun tot ce*veți cere, rugându-vă, credeți că ați luat și veți avea.

* Mat. 7 7. Luc 11 9 Ioan 14. 13; 15 7, 16. 24. Iac 1 5, 6.

25 Și când stați de vă rugați, iertați, dacă aveți ceva împotriva cuiva, ca și Tatăl vostru care este în ceruri să vă ierte* greșelile voastre.

* Mat 6. 14. Col. 3. 13.

26 Iar dacă*nu iertați, nici Tatăl vostru care este în ceruri nu va ierta greșelile voastre.

* Mat. 18. 35.

Puterea lui Isus.

27 Și ei vin iarăși la Ierusalim. Și*pe când umbra el în templu, mai marii preoților și cărturarii și bătrânii vin la el.

* Mat. 21. 23. Luc. 20. 1.

28 Și i-au zis: Cu ce putere faci acestea? Sau cine ți-a dat puterea aceasta ca să faci acestea?

29 Iar Isus le-a zis: Vă voi întreba și eu un cuvânt și răspundeți-mi; și vă voi spune cu ce putere fac acestea.

30 Botezul lui Ioan era din cer sau dela oameni? Răspundeți-mi.

31 Și se chibzuiau în sine zicând: Dacă vom zice: Din cer; va zice: Pentru ce nu l-ați crezut?

32 Dar să zicem: Dela oameni? Se temeau de gloată, căci toți*țineau într'adevăr pe Ioan că era prooroc

* Mat 3 5, 11 5. Cap. 6 20.

33 Și răspund lui Isus și zic: Nu știm. Și Isus le zice: Nici eu nu vă spun cu ce putere fac acestea.

Pilda vierilor.

12 Și a*început să le vorbească în pilde. Un om a sădit o vie și a înprejmuit-o cu gard și a săpat o groapă pentru tease și a zidit un turn și a arendat-o vierilor, iar el a plecat din țară.

* Mat 21 33. Luc. 20. 9

2 Și la vreme a trimis la vieri un rob ca să ia dela vieri din roadele viei.

3 Și ei l-au luat și l-au bătut și l-au trimis înapoi fără nimic.

4 Și iarăși a trimis la ei pe alt rob. Și pe acela l-au rănit la cap și l-au necinsit.

5 Și a trimis pe altul; și l-au omorât și pe acela; și pe mulți alții, pe unii bătându-i iar pe alții omorându-i.

6 Avea încă unul singur, un fiu iubit. L-a trimis el din urmă la vieri zicând: Se vor sîi de fiul meu.

7 Dar vierii aceia au zis unulre ei: Acesta este moștenitorul, veniți să-l omorim și moștenirea va fi a noastră.

8 Și l-au luat și l-au omorât și l-au scos afară din vie.

9 Ce va face domnul vierii? Va veni și va pierde pe vieri și va da via la alții.

10 Oare n'ați citit nici scriptura aceasta: Piatra*pe care au lepădat-o ziditorii, aceea a fost făcută cap de unghiu.

* Ps 118. 22.

11 Aceasta a fost dela Domnul și este minunată în ochii noștri?

12 Și*căutau să pună mâna pe el și s'au temut de gloată; căci au cunoscut că pentru ei spusese pilda aceasta. Și l-au lăsat și au plecat.

* Mat 21 45, 46

Cap. 11. 18. Ioan 7. 25, 30, 44.

Birul Cezarului

13 Și*trimis la el pe unul dintre Farisei și Irodiani, cu să-l prindă în cuvânt.

* Mat 22 15. Luc 20 20

14 Și venind îi zic: Învățătorule, știm că ești iubitor de adevăr și nu-ți pasă de nimeni; căci nu te uiji la fața oamenilor ci cu adevărat înveți calea lui Dumnezeu: Se cade a da bir Cezarului sau nu?

15 Să dam sau să nu dam? Îar el cunoscându-le înșelăciunea, le-a zis: Ce mă ispitiți? Aduceți-mi un dinar ca să văd.

16 Iar ei au adus. Și le zice: Al cui este chipul acesta și scrierea? Iar ei i-au zis: Al Cesarului.

17 Iar Isus le-a zis: Dați Cesarului cele ce sunt ale Cesarului, și lui Dumnezeu cele ce sunt ale lui Dumnezeu. Și se mirau mult de el.

Despre înviere.

18 Și vin la el Saduchei, * cari ** zic că nu este înviere. Și-l întrebau zicând:

* Mat. 22 23. Luc. 20 27. ** Ept. 23 8.

19 Învățătorule, Moise * ne-a scris că dacă va muri fratele cuiva și va lăsa o nevastă și nu va lăsa copil, fratele său să ia pe nevasta lui și să ridice sămânță fratelui său.

* Deut. 25 5

20 Erau șapte frați. Și cel dintâi a luat o nevastă și murind n'a lăsat sămânță.

21 Și a luat-o al doilea și a murit nclăsând sămânță; și al treilea tot așa.

22 Și cei șapte n'au lăsat urmaș. La urma tuturor a murit și fecia.

23 La înviere când vor învia, a cărui dintre ei va fi nevastă? Căci cei șapte au avut-o de nevastă.

24 Isus le-a zis: Oare nu pentru aceasta vă rătăciți

voi că nu știți scripturile nici puterea lui Dumnezeu?

25 Căci când vor învia dintre cei morți, nici nu se însoară nici nu se mărită, ci sunt * ca îngerii în ceruri.

* 1 C. 15 42, 49, 52

26 Iar despre morți că se scoală, n'ați celit în cartea lui Moise, cu privire la Rug, cum i-a spus Dumnezeu zicând: Eu * sânt Dumnezeul lui Avraam și Dumnezeul lui Isaac și Dumnezeul lui Iacov?

* Exod. 3 6.

27 El nu este Dumnezeul morților ci al viilor. Mult vă rătăciți.

Cea mai mare poruncă.

28 Și unul * dintre cărturari s'a apropiat și i-a auzit pricindu-se între ei și știind că le-a răspuns bine, l-a întrebat: Care poruncă este întâia dintre toate?

* Mat. 22 35.

29 Isus a răspuns: Întâia este: Ascultă * Israele, Domnul Dumnezeuul nostru, Domnul este unul singur.

* Deut. 6 4. Luc. 10 27

30 Și: Iubește pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din tot cugetul tău și din toată puterea ta Iată porunca dintâi.

31 A doua este aceasta:

Iubește * pe aproapele tău ca pe tine însuși. Nu este altă poruncă mai mare decât acestea.

* Lev. 19 18. Mat. 22 39. Rom. 13 9. Gal. 5 14. Luc. 2 8

32 Și cărturarul i-a zis: Bine, Învățătorule, adevărat ai zis că * este unul singur și nu este altul afară de el.

* Deut. 4 39. Isa. 45 6, 14; 46 9.

33 Și a-l iubi din toată inima și din toată priceperea și din toată puterea și a iubi pe aproapele său ca pe sine însuș este * mai mult decât toate arderile de tot și jertfele.

* Rom. 15 23. Osea 6 6. Mat. 6 6, 7, 8

34 Și Isus când a auzit că a răspuns cuminte, i-a zis: Nu ești departe de împărăția lui Dumnezeu. Și * nimeni nu mai îndrăznește să-l întrebe.

* Mat. 22 46

Al cui fiu este Hristosul?

35 Și răspunzând Isus, zicea pe când * învăța în templu: Cum zic cărturarii că Hristosul este fiul al lui David?

* Mat. 22 41. Luc. 20 41

36 Insuș David îi zice prin * Duhul Sfânt: Domnul a zis Domnului meu: Șezi la dreapta mea până voi pune pe vrăjmașii tăi supt picioarele tale.

* 2 Sam. 23 2. ** Ps. 110 1

37 Insuș David îl nu-

mește Domn; și de unde este fiu al lui? Și gloata, cea multă îl asculta cu bucurie.

Mustarea cărturarilor.

38 Și în învățătura sa * zicea: Feriți-vă ** de cărturarii cari doresc să umble în veșminte lungi și să primească urări de bine în piețe.

* Cap. 4 2. ** Mat. 23 1, etc. Luc. 20 46. † Luc. 11 43.

39 și cele dintâi scaune în sinagogi și cele dintâi scaune la ospete:

40 cari mănâncă * cu desăvârșire casele văduvelor, și de ochii lumii se roagă mult, aceștia vor lua mai multă osândă.

* Mat. 23 14

Văduva săracă.

41 Și * ședea în fața cutiei pentru daruri și prăvia cum gloata aruncă bani de aramă în ** cutia pentru daruri; și mulți boğați aruncau mult.

* Luc. 21 1. ** 2 Reg. 12 9.

42 Și a venit o singură văduvă săracă și a aruncat două leptale adică un coudrant.

43 Și a chemat la sine pe ucenicii săi și le-a zis: Adevărat vă spun că văduva aceasta, * care este săracă, a aruncat mai mult decât toți cari aruncă în cutia pentru daruri.

* 2 Cor. 8 12

41 Căci toți au aruncat din ce le prisosește, iar acestuia din lipsa ei a aruncat tot * ce avea, tot din ce trăiește.

* Deut. 24. 6. 1 Ioan. 3. 17

*Dărmarea Ierusalimului și
venirea Fiului omului*

13 Și pe când pleca * el din templu, unul din ucenicii săi îi zice: Învățătorule, vezi ce fel de pietre și ce fel de zidiri!

* Mat. 24. 1. Luc. 21. 2

2 Și Isus i-a zis: Vezi aceste zidiri mari? Nu * va fi lăsată aici piatră peste piatră care să nu fie desfăcută.

* Luc. 19. 44

3 Și pe când ședea pe muntele Măslinilor în fața templului, Petru și Iacov și Ioan și Andrei îl în-
trebau la o parte:

4 Spune-ne * când vor fi acestea și care va fi semnul când au să se împlinească toate acestea?

* Mat. 24. 3. Luc. 21. 7.

5 Iar Isus a început să le zică: Luați seama * să nu vă amăgească cineva.

* Ier. 29. 8. Efos. 5. 6. 1 Tes. 2. 3.

6 Mulți vor veni în numele meu zicând: Eu sânt! și vor amăgi pe mulți.

7 Iar când veți auzi des-
pre războaie și zvonuri de războaie, nu vă spăimân-
tați, căci aceste lucruri tre-

buie să fie; dar nu este încă sfârșitul.

8 Căci se va ridica neam peste neam și împărăție peste împărăție; vor fi cutremure de pământ pe alocurea; vor fi foamete; acestea * vor fi începutul durerilor.

* Mat. 24. 8.

9 Dar voi luați seama * la voi înșivă: căci vă vor da în sinedrii și veți fi bătuiți în sinagogi și veți sta înaintea stăpânitorilor și împărăților pentru mine, spre mărlurie pentru ei.

* Mat. 10. 17, 18; 24. 9. Apoc. 2. 10.

10 Și trebuie propovăduia întâi * Evanghelia la toate Neamurile. * Mat. 24. 14.

11 Și când * vă duc la judecată ceice vă dau, nu vă îngrijorați mai dinainte ce să vorbiți, ci vorbiți ce vă va fi dat în acel ceas, căci nu voi sunteți ceice vorbiți ci ** Duhul Sfânt.

* Mat. 10. 19. Luc. 12. 11; 21. 14.

** Epsl. 2. 4; 4. 8, 31.

12 Și frate va * da pe frate la moarte și tată pe copilul său; și copiii se vor scula asupra părinților și-i vor omori.

* Mat. 7. 6. Mat. 10. 21-24. 10. Luc. 21. 16.

13 Și veți * fi urâți de toți pentru numele meu, dar celce ** rabdă până la sfârșit, acela va fi mântuit.

* Mat. 24. 9. Luc. 21. 17. ** Dan. 12. 12. Mat. 10. 22. 24. 13. Apoc. 2. 10.

Indemn la veghere.

14 Dar când * veți vedea uriciunca pustiirii, stând ** unde nu trebuie, (cine citește să înțeleagă), atunci ceice + sunt în Iudea să fugă la munți.

* Mat. 24. 15. ** Dan. 9. 27. + Luc. 21. 21.

15 Iar celce este pe casă să nu se pogoare nici să nu intre ca să ia ceva din casa lui.

16 Și celce este la câmp să nu se întoarcă înapoi ca să-și ia veșmântul.

17 Dar vai * de cele ce nu în pânlece și de celece dau țafă în zilele acelea!

* Luc. 21. 23; 23. 29.

18 Și rugați-vă ca să nu fie iarna.

19 Căci * zilele acelea vor fi necaz, așa cum n'a fost asemenea dela începutul zidirii pe care a zidit-o Dumnezeu, până acum, și nici nu va mai fi.

* Dan. 9. 26; 12. 1. Ier. 2. 2. Mat. 24. 21.

+ 20 Și dacă n'ar fi scurtat Domnul zilele, n'ar scăpa nici o carne, dar pentru cei aleși, pe cari i-a ales, a scurtat zilele.

21 Și atunci * dacă vă zice cineva: Iată, aici este Hristosul! Iată colo' nu credeți.

* Mat. 24. 23. Luc. 17. 25. 21. 8.

22 Căci se vor ridica Hristoși mincinoși și proo-

roci mincinoși și vor face semne și minuni ca să ducă în rătăcire, dacă este cu puțință, pe cei aleși.

23 Dar voi luați seama; * iată, v'am spus toate dinainte.

* 2 Pet. 3. 17

24 Ci în * zilele acelea, după necazul acela, soarele va fi întunecat și luna nu-și va da lucirea.

* Dan. 7. 10. Ios. 1. 15. Mat. 24. 29, etc. Luc. 21. 25.

25 Și stelele vor cădea din cer și puterile cari sunt în ceruri vor fi sgu-
duite.

26 Și atunci * vor vedea pe Fiul omului venind în nori cu putere multă și slavă.

* Dan. 7. 13, 14. Mat. 13. 27, 24. 30.

Can. 14. 62. Epsl. 1. 11. 1 Ios. 4. 16.

2 Tes. 1. 7, 10. Apoc. 1. 7.

27 Și atunci va trimite pe îngeri și va aduna pe aleșii săi din cele patru vânturi, dela cea mai depărlată margine a pământului până la cea mai depărlată margine a cerului.

28 Iar dela smochin învâțați * pilda lui. Când ramura lui este fragedă și dă frunze, cunoașteți că vara este aproape.

* Mat. 24. 32. Luc. 21. 29, etc.

29 Astfel și voi, când veți vedea făcându-se aceea, cunoașteți că el este aproape, la uși.

30 Adevărat va spun că

nu va trece neamul acesta, până când vor fi toate acestea.

31 Cerul și pământul vor trece dar cuvintele * mele nu vor trece. * Luc. 40 s.

32 Iar despre ziua aceea sau ceasul acela, nimeni nu știe, nici îngerii în cer, nici Fiul, afară de Tatăl.

33 Luați seama, * priveghiați și rugați-vă; căci nu știți când este vremea nimerită. —

* Mat. 24 42; 25 13. 1 Tim. 12 40; 21 94. Rom. 13 11. 1 Tes. 5 6

34 Este * ca un om care se duce din țară, își lasă casa și dă robilor săi putere, fiecăruia lucrul lui...; și a poruncit portarului să vegheze. * Mat. 24 46; 25 14.

35 Deci veghiați, * căci nu știți când vine domnul casei, sau seara sau la miezul nopții sau la cântatul cocoșului sau dimineața; * Mat. 24 42, 44.

36 ca nu cumva venind pe neașteptate, să vă afle dormind.

37 Iar ce zic vouă, zic tuturor. Veghiați

Sfatul împotriva lui Isus.

14 Și după două * zile erau Paștile și azimile; și mai marii preoților și cărturarii căutau cum să pună mâna pe el

prin viclenie ca să-l omoare.

* Mat. 26 2. 1 Cor. 22. 1 Ian 11 53; 13 1.

2 Căci ziceau: Nu în sărbătoare ca să nu fie tulburare de popor

Mirul turnat pe capul lui Isus.

3 Și * când era în Betania, în casa lui Simon leprosul, pe când ședea la masă, a venit o femeie având un alabastru plin cu mir de nard adevărat, foarte scump; și a spart alabastrul și l-a turnat pe capul lui.

* Mat. 26 6. 1 Iona 12 1, 8. Luc. 7 37.

4 Și erau unii acolo cari s'au măhnit adânc în ei, și ziceau: Pentru ce s'a făcut această pierdere de mir?

5 Căci acest mir se putea vinde cu peste treisute de dinari și să se dea săracilor. Și cărtiau împotriva ei.

6 Iar Isus a zis: Lăsați-o; pentru ce-i faceți supărare? Ea a făcut un lucru bun față de mine.

7 Căci pe * săraci îi aveți totdeauna cu voi și puteți să le faceți bine când voiți, dar pe mine nu mă aveți totdeauna. * Deut. 15 11

8 Ea a făcut ce a putut; a apucat înainte să-mi

ingă trupul pentru înmormântare.

9 Adevărat vă spun, oriunde va fi propovăduită Evanghelia, în toată lumea se va spune și ce a făcut femeia aceasta spre amintirea ei.

10 Și Iuda * Iscarioteanul, unul din cei doisprezece, a plecat la mai mari preoților ca să-l dea lor. * Mat. 26 14. Luc. 22 3, 4.

11 Iar el când au auzit, s-au bucurat și au făgăduit să-i dea argint. Și el căuta cum să-l dea la vreme nimerită.

Prăznuirea Paștelor

12 Și în * ziua dinlăi a azimilor, când înjunghiau Paștile, ucenicii săi îi zice: Unde voești să ne ducem să-ți pregătim ca să mănânci Paștile?

* Mat. 26 17. Luc. 22 7.

13 Și el trimite pe doi dintre ucenicii săi și le zice: Duceți-vă în cetate și vă va ieși înainte un om ducând un vas de pamânt cu apă, urmați-l

14 și unde va intra spuneți stăpânului casei. In vașatorului zice: Unde este odaia mea de oaspeți, unde să mănânc Paștile cu ucenicii mei?

15 Și el însuș va va a

răta o odăie mare sus gătită cu asiernat și acolo pregătiți-ne.

16 Și ucenicii au ieșit și au venit în cetate și au găsit cum le spusese el și au pregătit Paștile.

17 Și când s'a făcut seară, * vine cu cei doisprezece. * Mat. 26 20, etc.

18 Și pe când ședea ei la masă și mâncau, Isus a zis: Adevărat vă spun că unul din voi, care mănâncă cu mine, mă va da prins.

19 Ei au început a se întrista și a-i zice unul câte unul: Nu cumva sânt eu?

20 Iar el le-a zis: Este unul din cei doisprezece, cel care întinge cu mine în blid.

21 Căci Fiul omului * se duce după cum este scris despre el dar vai de omul acela prin care este dat prins Fiul omului! Bine i-ar fi dacă nu s'ar fi născut omul acela.

* Mat. 26 24. Luc. 22 22

Cina cea de toamnă.

22 Și pe când * mâncau, el a luat o pâine și dupace a binecuvântat, a frânt-o și le a dat și a zis. Luați, acesta este trupul meu

* Mat. 26 26. Luc. 22 19. 1 Cor. 11 23

23 Și a luat paharul și

după ce a mulțumit, le-a dat și au băut toți din el.

21 Și le-a zis: Acesta este sângele meu al legământului celui nou care se varsă pentru mulți.

25 Adevărat vă spun că nu voi mai bea din rodul viței până în ziua aceea când îl voi bea nou în împărăția lui Dumnezeu.

Înștiințarea lui Petru.

26 Și după ce au cântat laudări, au ieșit la muntele Măslinilor. * Mat. 26. 30.

27 Și Isus * le zice: Toți veți avea prilej de poticnire, căci este scris: Voiu bate ** păstorul și oile se vor împrăștia.

* Mat. 26. 31. ** Zec. 13. 7.

28 Dar după ce mă voi scula, voi merge înainte de voi în Galilea. * Cap. 16. 7.

29 Iar Petru * i-a zis: Chiar dacă toți vor avea prilej de poticnire, totus eu nu. * Mat. 26. 33. 34. Luc. 22. 34. Ioan. 13. 37. 38.

30 Și Isus îi zice: Adevărat îți spun că tu azi în noaptea aceasta, mai înainte de a cânta de două ori cocoșul mă vei lăgădui de trei ori.

31 Iar Petru și mai tare zicea. Dacă ar trebui să mor cu tine, nu te voiu lăgădui. Și toți ziceau la fel.

Ghetsimani

32 Și vin * la un loc îngădit al cărui nume este Ghetsimani. Și zice ucenicilor săi: Sedeți aici până mă voi ruga.

* Mat. 26. 36. Luc. 22. 39. Ioan. 18. 1.

33 Și ia cu sine pe Petru și pe Iacov și pe Ioan. Și a început să se întristeze și să se tulbure adânc.

34 Și le zice: Sufletul meu este foarte întristat * până la moarte. Rămâneți aici și veghiați. * Ioan. 12. 27.

35 Și mergând puțin mai înainte, a căzut la pământ, și s'a rugat ca, dacă este cu putință, să treacă dela el ceasul.

36 Și zicea: Ava, * Tată, toate * îți sunt cu putință, dă la o parte acest pahar dela mine, însă + nu ce voesc eu, dar ce voești tu.

* Rom. 8. 15. Gal. 4. 6. ** Efr. 5. 7.

+ Ioan. 5. 30, 6. 38.

37 Și vine și-i află dormind și zice lui Petru: Simone, dormi? N'ai fost în stare să veghezi un ceas?

38 Veghiați și rugați-vă, ca să nu intrați în ispită. Intră adevăr duhul * este fără preget, dar carnea este neputincioasă.

* Rom. 7. 23. Gal. 5. 17.

39 Și iar a plecat și s'a rugat zicând acelaș cuvânt.

40 Și iarăși a venit și

i-a găsit dormind, căci ochii le erau cu totul îngreniați și nu știau ce să-i răspundă.

41 Și vine a treia oară și le zice: Dormiți de acum și odihniți-vă; este destul; * venit ceasul, iată Fiul omului este dat în mâinile păcătoșilor. * Ioan. 13. 1.

42 Sculați-vă, * să mergem, iată s'a apropiat cel ce mă dă prins.

* Mat. 26. 46. Ioan. 18. 1, 2.

Prinderea lui Isus

43 Și * îndată pe când vorbea el încă, vine Iuda unul din cei doisprezece și cu el o gloată cu săbii și ciomege, dela mai marii preoților și dela cărturari și dela bătrâni.

* Mat. 26. 47. Luc. 22. 47. Ioan. 18. 3.

44 Și celce avea să-l dea prins le dăduse un semn învoit zicând: Pe care îl voiu săruta, acela este: apucați-l și duceți-l cu pază bună.

45 Și când a venit, îndată s'a apropiat de el și zice: Rabi! Și l-a sărutat mult.

46 Iar ei au pus mâinile pe el și l-au apucat.

47 Iar unul din cei ce se aflau lângă el a tras sabia și a lovit pe robul marelui preot și i-a lăsat urechea.

18 Și Isus * a răspuns și le-a zis: Ați ieșit ca la un tâlhar cu săbii și ciomege să mă prindeți?

* Mat. 26. 50. Luc. 22. 52.

49 În fiecare zi eram la voi învățându-vă în templu și nu m'ați apucat. Dar aceasta se face ca să * se îplinească scripturile.

* Ps. 22. 6. Isa. 53. 7, etc. Luc. 22. 37; 24. 44.

50 Și * toți l-au lăsat și au fugit. * Ps. 88. 9. Vorn. 27.

51 Și un tânăr oarecare îl urma, având aruncată pe el o învelitoare de în, pe trupul gol; și ei îl apucă.

52 Dar el a lăsat învelitoarea de în și a fugit gol.

Isus osândit de Sinedriu.

53 Și au dus pe * Isus la marile preot. Și toți mai marii preoților și bătrânii și cărturarii se adună lângă el.

* Mat. 26. 57. Luc. 22. 54. Ioan. 18. 19.

54 Și Petru l-a urmat de departe până înăuntru în curtea marelui preot și ședea împreună cu slujitorii și se încălzia la lumina focului.

55 Iar mai marii preoților * și tot sinedriul cau tau o mărturie împotriva lui Isus, ca să-l omoare și nu aflau.

* Mat. 26. 59.

56 Căci mulți mărturi-

siau mincinos împotriva lui și mărturiile lor nu se potriveau.

57 Și unii s'au sculat și mărturisiau mincinos împotriva lui zicând:

58 Noi l-am auzit zicând: Eu *voiu dărâma templul acesta care este făcut de mâni și în trei zile voiu zidi altul ne făcut de mâni.

* *Mat. 15 20 Ioan 2 19*

59 Și nici așa nu se potrivea mărturia lor.

60 Și *marele preot s'a sculat în mijloc și a întrebat pe Isus zicând: Nu răspunzi nimic? Ce mărturisise aceștia împotriva ta?

* *Mat. 23 62*

61 Dar el *tăcea și n'a răspuns nimic. Marele ** preot iarăși l-a întrebat și-i zice: Tu ești Hristosul, Fiul celui Binecuvântat?

* *Isa. 53 7. ** Mat. 26 63*

62 Iar Isus a zis: Eu sânt; și *veți vedea pe Fiul omului stând la dreapta puterii și venind cu norii cerului.

* *Mat. 24 30 26 64. Luc. 22 69*

63 Iar marele preot și-a sfâșiat hainele și zice: Ce mai avem trebuință de martori?

64 Ați auzit hula, ce vi se pare? Iar ei toți l-au osândit că este vinovat de moarte.

65 Și unii au început să-l scuie și să-l acopere fața și să-l palmuiască și să-i zică: Proorocește! Și slujitorii l-au primit în bătai.

Tăgăduirea lui Petru

66 Și pe *când era Petru jos în curte, vine una dintre slujnicile marelui preot,

* *Mat. 26 58, 69. Luc. 22 57. Ioan 18 16*

67 și văzând pe Petru încălzindu-se, se uită la el și zice: Și tu erai cu Nazareneanul, cu Isus.

68 Dar el a tăgăduit zicând: Nici nu știu nici nu înțeleg ce zici. Și a ieșit afară în curtea dinainte. Și a cântat cocoșul.

69 Și *slujnica l-a văzut și a început să zică iarăși celorce stăteau acolo: Acesta este unul dintre ei.

* *Mat. 26 71. Luc. 22 58. Ioan 18 25*

70 Dar el iar a tăgăduit. Și peste *puțin ceice stăteau acolo au zis iarăși lui Petru: Cu adevărat ești unul dintre ei; căci ** ești și Galilean.

* *Mat. 26 73. Luc. 22 59. Ioan 18 26 ** Fapt. 2 7.*

71 Iar el a început să blesteme și să se jure: Nu știu pe omul acesta de care vorbiți.

72 Și îndată *cocoșul a cântat a doua oară. Și Petru și a adus aminte de cuvântul cum îi zisese Isus:

Mai înainte de a cânta cocoșul de două ori mă vei tăgădui de trei ori. Și gândindu-se la aceasta, plângea.

* *Mat. 26 75.*

Isus înaintea lui Pilat.

15 Și îndată dimineața *mai marii preoților cu bătrânii și cărturarii și tot sinedrul au ținut sfat și au legal pe Isus și l-au dus și l-au dat lui Pilat.

* *Luc. 22 66. 23 1. Ioan 18 28. Fapt. 3 13, 4 26.*

2 Și Pilat *la întrebat: Ești tu Împăratul Iudeilor? Iar el răspunzându-i zice: Tu zici.

* *Mat. 27 11.*

3 Și mai marii preoților îl învinuiau de multe.

4 Iar Pilat *iarăși l-a întrebat zicând: Nu răspunzi nimic? Iată de câte te învinuiesc ei.

* *Mat. 27 13.*

5 Iar Isus *n'a mai răspuns nimic încât Pilat se mira.

* *Isa. 53 7. Ioan 19 9.*

Hotărîrea de moarte întărită.

6 Iar la *sărbătoare le dădea drumul la un închis pe care-l cereau dela el.

* *Mat. 27 15. Luc. 23 17. Ioan 18 39.*

7 Și era unul numit Baraba închis împreună cu cei răsculați cari făcuseră un omor în răscoală.

8 Și gloata s'a suit și a început să-i ceară să facă cum le făcea în totdeauna

9 Iar Pilat a răspuns zicându-le: Voiți să vă dau drumul Împăratului Iudeilor?

10 Căci cunoștea că mai marii preoților din pismă îl dăduseră prins.

11 Dar mai marii preoților *au ațâțat gloata ca să le dea drumul mai bine lui Baraba.

* *Mat. 27 20. Fapt. 3 14.*

12 Iar Pilat a răspuns iarăși și le-a zis: Dar ce voiți să fac eu cu cel pe care îl numiți Împăratul Iudeilor?

13 Și ei iarăși au strigat: Răstignește-l.

14 Iar Pilat le zicea: Dar ce rău a făcut? Dar ei mai tare au strigat: Răstignește-l.

15 Iar Pilat *voind să facă pe plac gloatei, a dat drumul lui Baraba pentru ei și pe Isus, după ce l-a bătut, l-a dat ca să fie răstignit.

* *Mat. 27 26. Ioan 19 1, 16.*

16 Și ostașii *l-au dus înlăuntrul în curte care este Pretoriul și au chemat împreună toată ceata.

* *Mat. 27 27.*

17 Și l-au îmbrăcat în purpură și împletind o cunună de spini, l-au pus-o pe el.

18 Și au început să-i u-

reze: Bucură-te, Impărate al Iudeilor.

19 Și-i băteau capul cu o trestie și-l scupau și punându-se în genunchi i se închinau.

20 Și după ce au râs de el, l-au desbrăcat de purpură și l-au îmbrăcat cu hainele lui. Și l-au dus afară ca să-l răstignească.

Răstignirea

21 Și s'ilesc pe un trecător care venia dela câmp, pe Simon din Cirene, tatăl lui Alexandru și Ruf, să meargă cu ei ca să-i ducă crucea.

* Mat. 27. 32. 1. c. 24. 26.

22 Și-l * duc pe locul Golgota, adică tălmăcit Locul căpățanei.

* Mat. 27. 33. Luc. 23. 33. Ioan 19. 17.

23 Și-i dădeau * vin dres cu smirnă dar n'a luat.

* Mat. 27. 34.

24 Și-l răstignesc și-i împart * hainele aruncând sort, pe cine ce să ia.

* Ps. 22. 18. Luc. 23. 34. Ioan 19. 24.

25 Și era * ceasul al treilea când l-au răstignit.

* Mat. 27. 45. Luc. 23. 44. Ioan 2. 10.

26 Și scrierea vinei lui era scrisă * deasupra: IMPARATUL IUDEILOR.

* Mat. 27. 37. Ioan 19. 19.

27 Și împreună * cu el răstignesc doi tâlhari, unul la dreapta lui și altul la stânga lui.

* Mat. 27. 38.

28 Și s'a împlinit scriitura care zice: Și a * fost socotit cu cei fărădelege.

* Isa. 53. 12. Luc. 22. 37.

Bătăjocurile trecătorilor

29 Și trecătorii * îl huliau clătînându-și capetele și zicând: Ua, ** celce dărâmi templul și-l zidești în trei zile.

* Ps. 22. 7. ** Cap. 14. 58. Ioan 2. 19.

30 Măntuiește-te pe tine însuși, pogorîndu-te depe cruce.

31 Ascemenea și mai marii preoților luându-l în râs între ei cu cărturarji ziceau: Pe alții a mântuit, pe sine nu se poate mântui.

32 Hristosul, Impăratul lui Israel să se pogoare acum depe cruce ca să vedem și să credem. Și cei * răstigniți împreună cu el îl ocărau.

* Mat. 27. 44. Luc. 23. 39.

Moartea lui Isus.

33 Și când a fost ceasul * al șaselea s'a făcut întunec peste tot pământul până la ceasul al nouălea.

* Mat. 27. 45. Luc. 23. 44.

34 Și la ceasul al nouălea Isus a strigat cu glas mare: Eloi, * Eloi, Lama Sabactani? adică tălmăcit: Dumnezeuul meu, Dumnezeuul meu, pentru ce m'ai părăsit.

* Ps. 22. 1. Mat. 27. 46.

35 Și unii din cei ce stăteau acolo când au auzit ziceau: Iată chiamă pe Ilie.

36 Și a alergat * unul și umplând un burete cu oțet l-a pus într'o trestie și i-a ** dat să bea zicând: Lăsați să vedem dacă vine Ilie să-l ia jos.

* Mat. 27. 48. Ioan 19. 29. ** Ps. 69. 21.

37 Și * Isus a scos un glas mare și și-a dat duhul.

* Mat. 27. 50. Luc. 23. 46. Ioan 19. 30.

38 Și perdeaua * templului a fost ruptă în două de sus până jos.

* Mat. 27. 50. Ioan 19. 30. Luc. 23. 41.

39 Și când a văzut * sutușul care era acolo înaintea lui că așa și-a dat duhul, a zis: Cu adevărat omul acesta era Fiul lui Dumnezeu.

* Mat. 27. 55. Luc. 23. 46.

40 Și * erau și femei privind de ** departe, între cari și Maria Magdalena și Maria mama lui Iacov colmic și a lui Iose, și Salome.

* Mat. 27. 55. Luc. 23. 49. ** Ps. 68. 11.

41 Cari când era el în Galilea, îl urmau * și-i slujiau și alte multe femei cari s'au suit cu ei la Ierusalim.

* Luc. 8. 2, 3.

Îngroparea lui Isus

42 Și când * s'a făcut acum seara, pentru că era

Pregătirea, adică ziua înainte de Sabat,

* Mat. 27. 57. Luc. 23. 50. Ioan 19. 31.

43 a venit Iosif din Ari-matea, un sfetnic de bună stare, care și el aștepta * împărăția lui Dumnezeu. Și el a îndrăznit și a intrat la Pilat și a cerut trupul lui Isus. * Luc. 2. 26, 38.

44 Și Pilat s'a mirat că era mort acum, și chemând la sine pe sutas l-a întrebat dacă a murit de curând.

45 Și când a aflat dela sutas, a dăruit trupul mort lui Iosif.

46 Și * el a cumpărat pânză de în și l-a luat jos și l-a înfășurat în pânza de în și l-a pus în mormânt care era săpat dintr'o stâncă și a prăvălit o piatră pe ușa mormântului.

* Mat. 27. 59, 60. Luc. 23. 53. Ioan 19. 40.

47 Și Maria Magdalena și Maria mama lui Iose priviau unde este pus.

Învierea lui Isus.

16 Și după ce a trecut * Sabatul, Maria Magdalena și Maria, mama lui Iacov, și Salome, au ** cumpărat miresme ca să vină și să-l ungă.

* Mat. 28. 1. Luc. 24. 1. Ioan 20. 1.

** Luc. 23. 56.

2 Și foarte de dimineață

în * ziua întâi a săptămânii
ele vin la mormânt când
răsărise soarele.

* Luc. 24. 1. Ioan 20. 1

3 Și ziceau între ele:
Cine ne va prăvăli piatra
din ușa mormântului?

4 Și uitându-se în sus,
zăresc că piatra este pră-
vălită, căci era foarte mare.

5 Și intrând în mormânt,
au văzut pe un tânăr stând
la dreapta învelit în ves-
mânt alb, și s-au înspăi-
mântat. * Luc. 24. 3. Ioan 20. 11, 12.

6 Și * el le zice: Nu vă
însământați; căutați pe
Isus Nazarineanul cel răș-
tignit; s'a sculat, nu este
aici. Iată locul unde l-au
pus! * Mat. 28. 7, 9, 10.

7 Dar duceți-vă, spuneți
ucenicilor săi și lui Petru
că merge înainte de voi
în Galilea; acolo îl veți ve-
dea, după cum * v'a zis.

* Mat. 28. 32. Cap. 14. 28

8 Și au ieșit și au fugit
dela mormânt; căci le-a
cuprins tremur și uimire
și * n'au spus nimănui ni-
mic, căci se temeau

* Mat. 28. 8. Luc. 24. 9.

*Arătările lui Isus după
înviere*

9 Iar după ce a înviat
de dimineață în ziua întâi
a săptămânii, s'a * arătat
mai întâi Mariei Magda

linei din ** care scosese
sapte draci.

* Ioan 20. 14. ** 1. Io. 8. 2.

10 Ea * s'a dus și a vestit
celor ce fuseseră cu el cari
se lănguiau și plâneau.

* Luc. 24. 10. Ioan 20. 18.

11 Și ei, * când au auzit
că trăiește și a fost văzut
* de ea, n'au crezut. * Luc. 24. 11.

12 Și după acastea s'a
arătat în altă înfățișare la
* doi dintre ei cari umblau,
ducându-se la câmp.

* Luc. 24. 13

13 Și ei s'au dus și au
vestit la ceilalți, dar nici
pe ei nu i-au crezut.

14 Iar după aceea * s'a
arătat celor unsprezece, pe
când sedeau la masă și i-a
muștrat pentru necredința
lor și învățarea de i-
nimă, pentru că n'au cre-
zut pe cei ce l-au văzut
după ce se sculasă.

* Luc. 24. 36. Ioan 20. 19. 1 Cor. 15. 5.

Trimțerea celor unsprezece.

15 Și * le-a zis: Mergeți
în toată lumea și * propo-
văduiți Evanghelia la toată
făptura.

* Mat. 28. 19. Luc. 24. 47. * Col. 1. 28.

16 Cine * va crede și va
fi botezat, va fi mântuit;
iar * cine nu va crede va
fi osândit.

* Ioan 3. 18. 36. * Fapt. 2. 38. 1. 30. 32.

Rom. 10. 9. 1 Pet. 3. 21. ** Ioan 12. 48.

17 Și aceste semne vor
urma pe cei ce vor crede:

1) * numele meu vor scoate
afară draci, vor vorbi în **
limbi noi, * Luc. 10. 17. * Fapt. 5.
10, 8. 7. 16. 18; 19. 12. ** * Fapt. 2. 4: 10
10. 5. 1 Cor. 12. 10, 28

18 vor ridica șerpi * în
mânile lor și dacă vor bea
ceva de moarte nu-i va vâ-
lăma deloc. Vor ** pune
mânile pe bolnavi și se vor
face bine.

* Ioan 10. 19. * Fapt. 28. 5. ** * Fapt. 5.
10, 16, 9. 17; 28. 8. * Luc. 5. 14, 15.

19 Domnul Isus deci
după * ce a vorbit cu ei,
a ** fost luat în cer, și a +
șezut la dreapta lui Dum-
nezeu. — * Fapt. 1. 2, 3.

** Luc. 24. 51. + Ps. 110. 1. * Fapt. 7. 55.

20 Iar ei au ieșit și au
propovăduit pretutindeni,
Domnul lucrând cu ei și *
înălțând cuvântul prin
semnele cari urmau. Amin.

* Fapt. 5. 12; 14. 3. 1 Cor. 2. 4, 5. * Kyr. 2. 4.

EVANGHELIA DUPĂ LUCA.

Cuvânt înainte.

1 Deoarece mulți au pus
mâna să alcătuiască o
istorisire despre faptele
credute deplin între noi,

2 după cum * ni le-au în-
credințat cei dela ** în-
ceput au fost martori cu o-
chii și slujitori ai cuvântu-
lui, * Mat. 2. 8. 1 Pet. 5. 1. 2 Pet. 1. 16.
1 Ioan 1. 1. ** Marc. 1. 1. Ioan 15. 27.

3 mi s'a părut * și mie,
bine după ce am urmărit
cu deamăruntul toate dela
început să * le scriu pe
pâmb, * prece alesule Teorii,
* Fapt. 17. 19. 25. 28. 1 Cor. 7. 40. ** * Fapt.
1. 4. * Fapt. 1. 1.

4 ca * sa cunosti adevărul
lemeinca cuvintelor în
cari ai fcs învățat.

* Ioan 20. 31.

*Vestirea nașterii lui Ioan
Botezătorul.*

5 În * zilele lui Irod, îm-
păratul Iudeii, era un preot
oarecare cu numele Zaha-
ria, din ** ceata lui Abia;
și el avea o nevastă dintre
fiicele lui Aaron, și nu-
mele ei era Elisaveta.

* Mat. 2. 1. ** 1 Cor. 24. 10, 19. * Num.
12. 4. 17.

6 Și amândoi erau drepti
* înaintea lui Dumnezeu,
umblând în toate porun-
cile și hotărârile Domnului
fără vină

* Fapt. 7. 1; 17. 1. 1 Reg. 9. 4. 2 Reg. 20.
3. 10. 1. 1. * Fapt. 23. 1. 24. 1. * Filip. 3. 6.

7 Și n'aveau copil deoa-
rece Elisaveta era stearpă
și amândoi erau înaintați
în zilele lor

8 Și a fost așa: Pe când slujia el ca preot în rândul cetei sale înaintea lui Dumnezeu,

9 după obiceiul preotiei, i-a căzut sorțul ca să tămădeze ** după ce a intrat în templul Domnului.

* 1 Cron. 24. 19. 2 Cron. 8. 14. 31. 2.
** Exod. 80. 7, 8. 1 Sam. 2. 28. 1 Cron. 23. 13. 2 Cron. 29. 11.

10 Și toată mulțimea poporului se ruga afară în ceasul tămădiei.

* Lev. 16. 17. Apoc. 8. 8, 4.

11 Și un înger al Domnului i s'a arătat stând la dreapta altarului *tămădiei.

* Exod. 30. 1.

12 Și Zaharia s'a tulburat când l-a văzut și a căzut leamă peste el.

* Jude. 6. 22; 13. 22. Dan. 6. 8. Vers. 20. Cap. 2. 9. Fapt. 10. 4. Apoc. 1. 17.

13 Dar îngerul i-a zis: Nu te teme Zahario: pentru că cererea ta a fost ascultată și nevastă-ta Elisaveta îți va naște un fiu și-i vei pune numele Ioan.

* Vers. 60, 63.

14 Și vei avea bucurie și veselie și mulți *se vor bucura de nașterea lui. *Vers. 68

15 Căci va fi mare înaintea Domnului și nu va bea vin și băutură tare și va fi plin de Duhul Sfânt chiar ** din pântecul mamei sale. *Num. 6. 3. Jude. 13. 4. Cap. 7. 33. ** Ier. 1. 5. Gal. 1. 15.

16 Și * va întoarce pe mulți din copiii lui Israel la Domnul Dumnezeu lor.

* Mal. 4. 5, 6.

17 Și el va merge înaintea lui în duhul și puterea lui Ilie ca să întoarcă inimile părinților spre copii și pe cei neascultători la umblarea în înțelepciunea dreptilor; ca să gătească Domnului un popor bine pregătit pentru el.

* Mal. 4. 5. Mat. 11. 14. Marc. 9. 12.

18 Și Zaharia a zis îngerului: După *ce voi cunoaște aceasta? Căci eu sunt bătrân și nevastă-mea înaintată în zilele ei.

* Ene. 17. 17.

19 Și îngerul a răspuns și i-a zis: Eu sunt Gavril, *care stau înaintea lui Dumnezeu și am fost trimis să-ți vorbesc și să-ți aduc aceste vesti bune. *Dan. 8. 16; 9. 21-23. Mat. 18. 10. Ebr. 1. 14.

20 Și iată, vei *fi fără grii, și neputând să vorbești, până în ziua când vor fi acestea. pentru că n'ai crezut cuvintele mele cari se vor împlini la vremea lor potrivit.

* Ezech. 3. 26, 24. 27.

21 Și poporul aștepta pe Zaharia și se mirau de întârzierea lui în templu.

22 Dar după ce a ieșit, nu putea să le vorbească

și au cunoscut că văzuse o vedenie în templu. Și le tăcea semne și a rămas mut.

23 Și a fost așa: Când s'au împlinit zilele *slujbei lui, a plecat la casa lui.

* 2 Reg. 11. 5. 1 Cron. 9. 28.

24 Și după aceste zile Elisaveta, nevasta lui, a zămislit și s'a ascuns cinci luni, zicând:

25 Astfel mi-a făcut Domnul în zilele în cari s'a născut la mine ca să ridice oara mea *dintre oameni.

* Fac. 30. 28. Isa. 4. 1; 54. 1, 4.

Vestirea nașterii lui Isus Hristos.

26 Dar în luna a șasea îngerul Gavril a fost trimis de la Dumnezeu într-o cetate a Galileii cu numele Nazaret,

27 la o fecioară logodită *cu un bărbat cu numele Iosif din casa lui David; și numele fecioarei era Maria.

* Mat. 1. 18. Cap. 2. 4, 5.

28 Și îngerul a intrat la ea și i-a zis: Bucură-te *vea căci i s'a făcut mare har; Domnul ** este cu tine. Binecuvântată esti tu între femei.

* Dan. 9. 23. 10. 19. ** Jude. 6. 12.

29 Dar ea s'a tulburat *de cuvântul lui și se gândea în sine ce fel de urare să fie aceasta. *Vers. 12

30 Și îngerul i-a zis: Nu te teme, Mario, căci ai aflat har la Dumnezeu.

31 Și iată, vei zămisli în pântec și vei naște un fiu și-i vei pune ** numele Isus.

* Isa. 7. 14. Mat. 1. 21. ** Cap. 2. 21.

32 El va fi mare și *se va chema Fiul Celui Preaînalt; și ** Domnul Dumnezeu îi va da scaunul de domnie al lui David, tatăl său.

* Marc. 6. 7. ** 2 Sam. 7. 11, 12. Ps. 132. 11. Isa. 9. 6, 7, 10. 5. Ier. 23. 5. Apoc. 3. 7.

33 Și va *împărăli peste casa lui Iacov în veac și împărăția lui nu va avea sfârșit. *Dan. 2. 44; 7. 14, 27. Obad. 21. Mic. 7. Ier. 12. 84. Ebr. 1. 8.

34 Și Maria a zis îngerului: Cum va fi aceasta pentru că eu nu cunosc bărbat?

35 Și îngerul a răspuns și i-a zis: Duhul Sfânt *va veni asupra ta și puterea Celui Preaînalt te va umbră; de aceea și ce se va naște se va chema Sfânt, Fiul ** lui Dumnezeu.

* Mat. 1. 20. ** Mat. 14. 33, 26. 63. 64. Marc. 1. 1. Ioan. 1. 84, 20. 31. Fapt. 8. 37. Rom. 1. 4.

36 Și iată, Elisaveta, rudenia ta, și ea a zămislit un fiu la bătrânețe ei și aceasta este a șasea lună pentru ea care se numea steapă.

37 Căci * nici o vorbă dela Dumnezeu nu va fi fără putere.

* Ps. 18 14. Ier. 32. 17. Zah. 8. 6. Mat. 19. 26. Marc. 10. 27. Cap. 18 27. Rom. 4 21.

38 Și Maria a zis: Iată roaba Domnului; fie-mi după cuvântul tău. Și ingerul a plecat dela ea.

Cântarea Mariei

39 Și Maria s'a sculat în * zilele acelea și s'a dus cu grabă în ținutul muntos într-o cetate a lui Iuda.

* Ios 21 9, 10, 11.

40 și a intrat în casa lui Zaharia și a urât Elisavelei.

41 Și a fost așa: Când a auzit Elisaveta urarea Mariei, i-a sălțat pruncul în pântece; și Elisaveta s'a umplut de Duhul Sfânt.

42 și a strigat cu glas mare și a zis: Binecuvântată ești tu între femei și binecuvântat * este rodul pânteceleui tău.

* Iuda. 5 24 Vers. 28.

43 Și de unde pentru mine aceasta ca să vie la mine mama Domnului meu?

44 Căci iată, cum a venit glasul urării tale în urechile mele, pruncul mi-a sălțat cu bucurie în pântece

45 Și fericită este cea

care a crezut, căci va fi o împlinire a celor vorbite ei de Domnul.

46 Și Maria a zis: Sufletul meu mărește * pe Domnul.

* 1 Sam 2.1 Ps 34 2, 3; 35.9 Hal. 8 18

47 și duhul meu s'a bucurat de Dumnezeu, Mântuitorul meu.

48 Căci a căutat * spre smerenia roabei sale, căci iată de acum toate neamurile mă ** vor ferici.

* 1 Sam 1 11 Ps. 138 6 ** Mal 3. 12. Cap. 1 27

49 Căci Cel puternic * mi-a făcut mari lucruri și numele lui este sfânt. **

* Ps 71. 19; 126. 2, 3 ** Ps. 111. 9.

50 Și mila * lui este în neamuri și neamuri peste cei ce se tem de el.

* Fac. 17.7. Exod. 20. 6. Ps. 108 17, 18

51 A arătat tărie * cu brațul său, a risipit ** pe cei mândri în gândul inimii lor.

* Ps 98 1; 118. 15 Isa 40 10 51. 9; 52 10. ** Ps. 34. 10 1 Pet 5. 5

52 A dat jos * pe cei puternici de pe scaunul lor de domnie și a înălțat pe cei smeriți

* 1 Sam 2 6, etc. Iov 5. 11 Ps 118 6.

53 Pe * cei flămânzi i-a umplut de bunătați și pe cei bogați i-a scos afară țara nimic

* 1 Sam. 2 5. Ps 34 10

54 A sprijinit pe Israel.

slujitorul său, ca să-și aducă aminte * de milă, —

* Ps 98. 3. Ier. 31 3, 20

55 precum * a vorbit către părinții noștri, lui Avraam și seminței lui în veac. * Fac. 17 19. Ps 132 11. Rom. 11 28. Gal. 3 16.

56 Și Maria a rămas cu ea ca la trei luni și s'a întors acasă.

Nașterea lui Ioan Botezătorul.

57 Și Elisavei i s'a împlinit vremea să nască și a născut un fiu.

58 Și cei dimprejur și rudele ei au auzit că Domnul și-a mărit îndurarea față de ea și se * bucurau cu ea.

* Vers 14.

59 Și a fost așa: În * ziua a opta au venit să taie împrejur pe copil și voiau să-l cheme după numele tatălui său Zaharia.

* Fac 17 12 Lev. 12 3.

60 Și mama lui a răspuns și a zis: Nu, * ci se va chema Ioan.

* Vers 10.

61 Și i-au zis: Nimic nu este din rudenia ta care se cheamă cu acest nume.

62 Și făceau semne tatălui său cum ar voi să fie chemat.

63 Și a cerut o tăbliță de scris, și a scris zicând: Ioan * este numele lui. Și toți s'au mirat.

* Vers 13.

64 Și i s'a deschis gura

îndată * și limba lui s'a deslegal și vorbea binecuvântând pe Dumnezeu.

* Vers 20.

65 Și a fost teamă peste toți ceice locuiau împrejurul lor; și toate graiurile acestea erau vorbite de unii la alții în tot ținutul muntos * al Iudeii.

* Vers 30

66 Și toți cari le-au auzit, le puneau * în inima lor zicând: Ce va fi dar copilul acesta? Căci mâna ** Domnului era cu ei.

* Cap. 2. 19, 51. ** Fac. 39 2. Ps 80. 17, 49. 21. Fac. 11 21

Cântarea lui Zaharia.

67 Și Zaharia, tatăl său, s'a * umplut de Duhul Sfânt și a proorocit zicând:

* Ios 2. 28.

68 Binecuvântat * este Domnul Dumnezeu al lui Israel pentru că ** a ceiecat și a făcut răscumpărare pentru poporul său,

* 1 Reg 1 48. 1a. 41 13; 12 18; 106 48. ** Exod. 3. 16; 4. 1. Ps. 111. 9. Cap. 7 16.

69 și * ne-a ridicat un corn de mântuire în casa lui David slujitorul său,

* Ps 132 17

70 (precum * a vorbit prin gura sfinților prooroci ai săi cari au fost din veac), * Ier 23 5, c. 30 10. Dan 9 24 Ept 3 21 Rom. 1 2

71 mântuire de vrăjma-

șii noștri și din mâna tuturor celor ce ne urăsc;

72 ca * să facă milă cu părinții noștri și să-și aducă aminte de legământul său cel sfânt,

* Lev. 26:42 Ps 98:3; 105:9; 106:45
Rm 1:16 8:9. Vers. 54

73 de jurământul * pe care l-a jurat lui Avraam tatăl nostru,

* Fac. 12:3; 17:4, 22:16, 17. Evr 6:13, 17

74 ca să ne dea ca, după ce vom fi scăpați din mâna vrăjmașilor noștri, să-i slujim * fără temere.

* Rom 8:18 22. Mrc 1:4.

75 în * sfințenie și dreptate înaintea lui în toate zilele noastre. * Ier 32:36, 40. Rm 4:24. 2 Tes 2:13. 2 Tim 1:9. Tit 2:12. Pet. 1:2. 2 Pet 1:4.

76 Dar și tu, copile, vei fi chemat prooroc al Celui Preaînalt, căci * vei merge înaintea feței Domnului ca să-i pregătești căile, * Isa 40:3. Mat. 3:1; 4:5. Mat. 11:10 Vers. 17.

77 ca să dai cunoștința mântuirii poporului său, în * iertarea păcatelor lor. —

* Mrc 1:4. Cap 3:3.

78 prin mila dăruită a Dumnezeului nostru, cu care ne-a cercetat Răsăritul din înălțime.

79 ca să * lumineze peste cei ce sed în întunec și în umbra morții; ca să ne

îndrepte picioarele pe calea păcii. * Isa 9:2, 42:7; 49:9. Mat. 4:16. 1 Apoc. 20:18.

80 Iar copilul * creștea și se întăria în duh și era ** în pustii până în ziua arătării sale către Israel.

* Cap. 2:40. ** Mat. 3:1; 11:7.

Nașterea lui Isus Hristos.

2 Și a fost așa: În zilele acelea a ieșit o poruncă dela Căsarul August ca să se înregistre tot pământul locuit.

2 Aceasta * a fost cea dintâi înscriere făcută pe când era Quirinius drogător al Siriei. * Fapt. 5:37.

3 Și toți se duceau ca să se înregistre fiecare în cetatea sa.

4 Și s'a suiat și Iosif din Galilea, din cetatea * Nazaret, în Iudea, la cetatea lui David, care se numește Betleem, pentru că ** el era din casa și familia lui David; * 1 Ioan 1:14. Ioan 7:42. ** Mat. 1:16. Cap. 1:27.

5 ca să se înregistre cu Maria care era logodită * cu el, ea fiind grea.

* Mat. 1:18. Cap. 1:27.

6 Și a fost așa: Pe când erau ei acolo, s'au împlinit zilele ca să nască ea.

7 Și a * născut pe fiul ei în scutece și l-a culcat în

tr'o iesle, pentru că nu era loc pentru ei în casa de poposire.

* Mat. 1:25.

Păstorii din Betleem.

8 Și în acel ținut erau niște păstori stând afară în câmp și păzind strajă noptea la turma lor.

9 Și un înger al Domnului a stătut lângă ei și slava Domnului a strălucit împrejurul lor și ei * s'au temut cu teamă mare.

* Cap. 1:12.

10 Și îngerul le-a zis: Nu vă temeți căci iată, vă aduc o veste bună de bucurie mare care va fi la * tot poporul.

* Fac. 12:3. Mat. 28:10. Marc 1:15. Vers. 31, 32. Cap. 24:47. Col. 1:28.

11 Căci vi s'a născut astăzi * în cetatea lui David un Mântuitor ** care + este Hristos Domnul.

* Isa. 9:6. ** Mat. 1:21. + Mat. 1:16; 10:16. Cap. 1:43. Fapt. 2:36; 10:36. Filip. 2:11.

12 Și acesta vă este semnul: Veți găsi un prunc înfășat în scutece și culcat într'o iesle.

13 Și * deodată a fost cu îngerul o mulțime de oaste cerească lăudând pe Dumnezeu și zicând:

* Fac. 28:12 32:1, 2. Ps 103:20 21. 148:2. Dan 7:10. Evr 1:14. Apoc. 5:11.

14 Slavă * lui Dumnezeu în cele prea înalte și pe

pământ pace, ** în oameni bună plăcere. †

* Cap. 19:38. Efes 1:6; 3:10, 21. Apoc 5:13. ** Isa. 57:10. Cap. 1:79. Rom. 5:1. Efes 2:17. Col. 1:20. † Ioan 8:16. Efes 2:4, 7. 2 Tes. 2:18. 1 Ioan 4:9, 10.

15 Și a fost așa: când s'au dus îngerii dela ei în cer, păstorii au zis unii către alții: Să mergem dar până la Betleem și să vedem vorba aceasta care s'a împlinit pe care ne-a făcut-o cunoscut Domnul.

16 Și au venit grăbindu-se și au găsit pe Maria și pe Iosif și pe pruncul culcat în iesle.

17 Și când l-au văzut, au făcut cunoscut vorba care li se spusese despre copilul acesta.

18 Și toți ceice au auzit se mirau de cele vorbite lor de către păstori.

19 Dar Maria * păstra toate vorbele acestea cum-panindu-le în inima ei.

* Fac. 37:11. Cap. 1:66. Vers. 51.

20 Și păstorii s'au întors slăvind și lăudând pe Dumnezeu pentru toate cele ce au auzit și văzuseră, înlocmai cum li se vorbise.

Isus adus în Templu.

21 Și când * s'au împlinit opt zile ca să-l taie împrejur, i au și pus numele ISUS, ** nume, care a fost

har la Dumnezeu și la oameni. * 1 Sam. 2. 20. Vers. 40.

*Propovăduirea lui Ioan
Botezătorul.*

3 Iar în anul al cincisprezecelea al dregătoriei lui Tiberiu Cesar, fiind dregător al Iudeii Pontiu Pilat, și tetrarh al Galileii Irod, iar Filip, fratele lui, tetrarh al Ituriei și al ținutului Trahonitei și Lisania tetrarh al Abilenei,

2 când * erau mari profeți Ana și Caiafa, — cuvântul lui Dumnezeu a fost către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustie.

* Ioan 11. 49, 51; 18. 16. Fapt. 4. 6.

3 Și * el a venit în tot ținutul din împrejurimile Iordanului propovăduind botezul pocă. n'ei pentru ** iertarea păcatelor,

* M. 3. 1. Marc. 1. 4. ** Cap. 1. 77.

4 cum este scris în cartea cuvintelor lui Isaia pro. ocul: Glasul * unuia care strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, faceți drepte cărările lui. * Isa. 40. 3. Mat. 3. 3. Marc. 1. 3. Ioan 1. 23.

5 Orice vale va fi umplută și orice munte și orice deal va fi scoborât și cele strâmbe se vor face drepte și cele zgronțuroase căi netede.

6 Și orice * carne va

vedea mântuirea lui Dumnezeu.

* Ps. 96. 2. Isa. 52. 10. Cap. 2. 10.

7 Deci zicea gloatelor cari ieșiau ca să fie botezate de el: Pui * de năpârce, cine v'a înștiințat să fugiți de urgia viitoare?

* Mat. 3. 7.

8 Faceți deci roade vrednice de pocă. nță, și nu începeți a zice în voi înșivă: Avem tată pe Avraam. Căci vă spun că Dumnezeu poate din pietrele acestea să scoale copii lui Avraam.

9 Și chiar acum securea stă la rădăcina pomilor; deci * orice pom care nu face rod bun este tăiat și aruncat în foc.

* Mat. 7. 19.

10 Și gloatele îl întreba zicând: Ce * să facem deci?

* Fapt. 2. 37.

11 Și el a răspuns și le zicea: Cine * are două cămăși să împartă celui ce n'are și cine are de mănca care să facă la fel.

* Cap. 11. 41. 2 Cor. 8. 14. Luc. 2. 15, 16. 1 Ioan 3. 17. 4. 20.

12 Și au * venit și vameși ca să fie botezați și i-au zis: Învățătorule, ce să facem? * Mat. 21. 32. Cap. 7. 29.

13 Și el le-a zis: Nu * stoarceți nimic mai mult peste ce vă este hotărât.

* Cap. 19. 8.

14 Și ceice slujesc în oaste deasemenea îl întreba zicând: Și noi ce să facem? Și el le-a zis: Nu asupriți pe nimeni, nu * năpăstuiți pe nimeni și fiți mulțumiți cu lefurile voastre. — * Exod. 23. 1. Lev. 19. 11.

15 Iar pe când poporul era în așteptare și toți cugelau în inimile lor despre Ioan, nu cumva ar fi el Hristosul,

16 Ioan a răspuns zicând tuturor: Eu * în adevăr vă botez cu apă dar vine cel ce este mai puternic decât mine, căruia nu sânt vrednic să-i desleg cureaua încălămintelor: el vă va boteza cu Duhul Sfânt și cu foc;

* Mat. 3. 11.

17 a cărui lopată este în mână lui, ca să-și curețe cu totul aria și * să strângă grâul în grănarul lui; iar pleava o va arde în foc nestins. * Mat. 4. 12.

Inchiderea lui Ioan.

18 Deci multe altele îndemnând, vestia poporului Evanghelia

19 Iar * tetrarhul Irod, fiind muștrat de el pentru Irodiada, nevasta fratelui său, și pentru toate relele pe cari le făcuse Irod,

* Mat. 14. 3. Marc. 6. 17.

20 a adăugat la toate și

aceasta, că a închis pe Ioan în închisoare.

Botezul lui Isus.

21 Și a fost așa: când a fost botezat tot poporul și fiind botezat și Isus * și rugându-se, cerul s'a deschis

* Mat. 3. 16. Ioan 1. 32.

22 și Duhul Sfânt s'a pogorât în chip trupeș, ca un porumbel, peste el, și s'a făcut un glas din cer: Tu ești Fiul meu prea iubit, în tine îmi găsesc plăcerea.

*Cartea neamului lui Isus
Hristos*

23 Și Isus însuș, când a început a propovădui era ca * de treizeci de ani, fiind, după cum se socotia, fiu ** al lui Iosif, al lui Eli,

* Num. 4. 3, 35, 39, 43, 47. ** Mat. 18. 53. Ioan 6. 42.

24 al lui Matat, al lui Levi, al lui Melhi, al lui Ianai, al lui Iosif,

25 al lui Matatia, al lui Amos, al lui Naum, al lui Esli, al lui Nagai,

26 al lui Maat, al lui Matatia, al lui Semei, al lui Iosch, al lui Ioda,

27 al lui Ioanan, al lui Resa, al lui Zorobabel, al lui Salatiel, al lui Neri,

28 al lui Melhi, al lui Adi, al lui Cosam, al lui Elmadam, al lui Er,

29 al lui Isus, al lui

Eliezer, al lui Iorim, al lui Malat, al lui Levi,

30 al lui Simeon, al lui Iuda, al lui Iosif, al lui Ionam, al lui Eliachim,

31 al lui Melea, al lui Mena, al lui Malata, al lui Nalan, * al lui ** David,

* Zah. 12 12. ** 2 Sam 5 14 1 Cron. 3, 5.

32 al * lui Iesc, al lui Iobed, al lui Boaz, al lui Salmon, al lui Naason,

* Rut. 4. 18, etc. 1 Cron. 2 10, etc.

33 al lui Amiadab, al lui Admin, al lui Arni, al lui Ezrom, al lui Fares, al lui Iuda,

34 al lui Iacov, al lui Isaac, al lui Avraam, al * lui Tara, al lui Nahor,

* Fac. 11. 24, 26.

35 al lui Seruh, al lui Ragau, al lui Falce, al lui Eber, al lui Sala,

36 al * lui Cainam, al lui Arfaxad, al ** lui Sem, al lui Noe, al lui Lamech,

* Fac. 11 12. ** Fac. 5 6, etc.; 11. 10, etc.

37 al lui Malusala, al lui Enoh, al lui Iared, al lui Malelect, al lui Cainan,

38 al lui Enos, al lui Set, al lui Adam, al * lui Dumnezeu.

* Fac. 5 1, 2.

Ispitirea lui Isus Hristos.

4 Iar Isus, * plin de Duhul Sfânt, s'a întors dela Iordan și a fost dus ** de Duhul în pustie,

* Mat. 4 1. Marc. 1 12. ** Cap. 2 27 Vers. 14

2 fiind ispășit de diavolul patruzeci de zile. Și n'a mâncat nimic * în acele zile; și când s'au împlinit ele, a flămânzit.

* Exod. 16 23. 1 Reg. 19 8.

3 Și diavolul i-a zis: Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, zi pietrii acesteia să se facă pâine.

4 Și Isus i-a răspuns: Este scris: * Nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu orice cuvânt al lui Dumnezeu.

* Deut. 8 3.

5 Și i-a dus în sus și i-a arătat într-o clipeală de vreme toate împărățiile pământului locuit.

6 Și diavolul i-a zis: Tie îți voi da toată stăpânirea aceasta și slava lor: pentru că mie mi-a fost dată * și o dau cui voesc.

* Ioan 12 81. 14 30. Apoc. 13 2, 7.

7 Deci dacă te vei închina înaintea mea, toată va fi a ta.

8 Și Isus a răspuns și a zis: Este scris: * Să te închini Domnului Dumnezeului tău și numai lui să-i slujești.

* Deut. 6 13; 10 20

9 Și i-a dus la Ierusalim și i-a pus pe aripa templului și i-a zis: Dacă ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-te jos de aici

* Mat. 4 5.

10 Căci este scris: * Va

poranci ingerilor săi pentru tine ca să te păzească.

* Ps. 91 11.

11 Și: Te vor ridica pe mâinile lor ca nu cumva să-ți izbești piciorul de o piatră.

12 Și Isus a răspuns și i-a zis: Este * zis: Să nu ispițezi pe Domnul Dumnezeuul tău.

* Deut. 6 16

13 Și după ce a sfârșit orice ispiță, diavolul s'a depărtat dela el * până la o vreme nimerită.

* Ioan 14 30. Ebr. 4 15.

Isus în Galilea.

14 Și Isus * s'a întors în * puterea Duhului în Galilea și a ieșit vestea despre el în tot ținutul de primprejur.

* Mat. 4 12. Ioan 4 43. ** Vers. 1. † Luce 10 37.

15 Și el îi învăța în sinagogile lor, fiind slăvit de toți.

Isus propovăduiește la Nazaret

16 Și a venit la Nazaret * unde fusese crescut; și, ** după obiceiul său, a intrat în sinagogă în ziua Săbădului și s'a sculat să citească.

* Mat. 2 23; 13 54. Marc. 6 1.

17 Și i s'a dat cartea prorocului Isaia și a deschis cartea și a găsit locul unde era scris:

18 Duhul * Domnului

este peste mine, pentru că m'a uns ca să propovăduiesc Evanghelia săracilor, m'a trimis să vestesc iertare celor în robie, și orbilor căpătarea vederii; să dau drumul celor zdrobiți,

* Isa 61 1.

19 să vestesc anul plăcut al Domnului.

20 Și a închis cartea, și a dat-o îndărăt slujitorului și a șezut jos: și ochii tuturor din sinagogă erau ațintiți la el.

21 Și a început să le zică: Astăzi scriptura aceasta s'a împlinit în urechile voastre.

22 Și toți mărturisiau pentru el și se * mirau de cuvintele de har cari ieșiau din gura lui. Și ziceau: Oare ** nu este acesta fiul lui Iosif?

* Ps. 45 2. Mat. 13 54. Marc. 6 2. Cap. 2 47. ** Ioan 6 42

23 Și el a zis: Negreșit, imi veți spune pilda aceasta: Doctore, vindecă-te pe tine însuși: fă și aici în patria * ta ce am auzit că s'a făcut în Capernaum. **

* Marc. 4 18; 11 28. ** Mat. 13 54. Marc. 6 1.

24 Și a zis: Adevărat vă spun că niciun * proroc nu este primit în patria sa.

* Mat. 13 57. Marc. 6 4. Ioan 4 44.

25 Dar cu adevărat vă

spreună cu multe * vaduve erau în Israel în zilele lui Ilie, când a fost închis cerul trei ani și șase luni, încât s'a făcut o foamete mare peste toată țara.

* 1 Reg. 17 9 18 1 Iac 5 17

26 și la nicio una din ele n'a fost trimis Ilie decât la o femeie vaduvă din Sarepta în țara Sidonului.

27 Și * mulți leproși erau în Israel pe vremea lui Elisei proorocul, și nimeni din ei n'a fost curățit decât Naaman Sirianul.

* 2 Reg. 5 14

28 Și toți s'au umplut de furie în sinagogă când au auzit aceste lucruri.

29 Și s'au sculat și l-au scos afară din cetate, și l-au dus până la sprâncena muntelui pe care era zidită cetatea lor ca să-l răpeadă în jos.

30 Iar el a trecut * prin mijlocul lor și s'a dus.

* Ioan 8 59; 10 39

Vindecarea unui îndrăcit în Capernaum

31 Și s'a * pogorât la Capernaum cetate a Galileii. Și-i învăța în ziua Saba-tului.

* Mat 4 19 Marc. 1 21

32 Și erau uimiți de învățătura lui căci * cuvântul lui era cu putere.

* Mat 23 28 29 Tit. 2 12

33 Și în * sinagogă era

un om care avea un duh de drac necurat. Și a strigat cu glas mare: * Marc 1 23

34 Ah ce avem noi cu tine, Isuse din Nazaret? Ai venit să ne pierzi? Te * știu cine ești: Sfântul ** lui Dumnezeu.

* Vers 41

** Ps 16 10 Dan 9 24 Cap 1 58

35 Și Isus l-a certat zicând: Tacă-ți gura și ieși afară din el. Și după ce dracul l-a aruncat în mijlocul tuturor, a ieșit afară din el, nevătămându-l cu nimic.

36 Și a fost frică peste toți și vorbeau unii cu alții între ei zicând: Ce este cuvântul acesta? Pentru că poruncește duhurilor necurate cu stăpânire și putere și ies afară.

37 Și ieșia vestea despre el în orice loc din împrejurime.

Vindecarea soarelui lui Simon.

38 Și * s'a sculat din sinagogă și a venit în casa lui Simon. Iar soacra lui Simon era prinsă de februri mari și l-au rugat pentru ea.

* Mat 8 14 Marc. 1 30

39 Și stând plecat asupra ei, a certat februrile și ele au lăsat-o, iar el s'a sculat degrabă și lăslujia

Vindecarea multor bolnavi

40 Și când * apunea soarele, toți câți aveau bolnavi de felurite boale i-au adus la el, iar el a pus mâinile peste fiecare dintre ei și i-a tămăduit.

* Mat 8 16 Marc. 1 32

41 Și din * mulți ieșeau draci strigând și zicând: Tu ești Fiul lui Dumnezeu. Și-i ** certa și nu-i lăsa să vorbească pentru că înțea că el era Hristosul.

* Marc. 1 24 8 11. ** Marc. 1 25, 34

Lev. 24, 35

42 Și când * s'a făcut noaptea a ieșit și s'a dus într-un loc pustiu. Și gloatele îl căutau și au venit până la el. Și-l țineau ca să nu plece dela ele.

* Marc. 1 35

43 Iar el le-a zis: Trebuie să vestesc și în alte cetăți. Evanghelia împărăției lui Dumnezeu, fiindcă pentru aceasta am fost trimis.

44 Și * propovăduia în sinagogile Galileii * Marc 1 39

Pescuirea minunată.

45 Și a fost așa: pecând * gloata se îndesa spre el și asculta cuvântul lui Dumnezeu și el sta lângă malul Gheezarel,

* Mat 4 18 Marc. 1 16

atunci a văzut două

corăbii stând lângă Iac, iar pescarii se dăduseră jos din ele și spălau mrejele.

3 Și a intrat într-una din corăbii, care era a lui Simon și l-a rugat ca să măne pușca dela uscat și a șezut jos și învăța gloatele din corăbie.

4 Și când a încetat de vorbit, a zis lui Simon: Mână * la adânc și lăsați-vă în jos mrejele pentru pescuire.

* Ioan 21 6

5 Și Simon a răspuns și a zis: Învățătorule, toată noaptea ne-am ostenit și n'am prins nimic dar la vorba ta, voi lăsa în jos mrejele.

6 Și după ce au făcut acestea, au prins o mulțime mare de pești. Și li se rupeau mrejele.

7 Și au făcut semni tovarășilor lor cari erau în corăbia cu sa și au venit și au umplut amândouă corăbiile, încât ele se afundau.

8 Și când a văzut aceasta Simon Petru, a căzut la genunchii lui Isus zicând: Depărtează-te * dela mine. Doamne, pentru că sunt un om păcătos.

* 2 Sam 6 9 1 Reg 17 18

9 Căci îl cuprinsese frică, pe el și pe toți ceice erau

cu el de pescitul pestilor
pe care-l prinseseră

10 Asemenea și pe Iacov
și pe Ioan, fiii lui Zebedei,
cari erau partasi cu Si-
mon. Și Isus a zis lui Si-
mon. Nu te teme, de acum
* vei prinde vii oameni

* Mat. 4, 19. Marc. 1, 17.

11 Și au tras corabiele
la uscat, și au lasat * toate
și l-au urmat * + 1 20 1^a 2^a

Marc. 1, 18. Cap. 18, 28.

Vindecarea unui leproș.

12 Și a fost așa: pe când
era el * într'una din cetăți,
ata, un bărbat plin de
lepră. Și când a văzut pe
Isus, a căzut pe față și
l-a rugat zicând: Doamne,
dă-mi voiești poți să mă cu-
rătești. * Mat. 8, 2. Marc. 1, 40.

13 Și el a întins mâna
și l-a atins zicând: Voiesc,
fii curățit. Și îndată lepra
a plecat dela el.

14 Și * i-a poruncit să nu
spue la nimeni ei pleacă
și arată-te preotului și adu
pentru curățirea ta după **
cum a orânduit Moise, spre
mărturie pentru ei

* Mat. 8, 4. ** Lev. 14, 5, 10, 21, 22.

15 Dar cuvântul despre
el străbătea și mai mult și
se * adunau laolaltă gloate
multe să asculte și să fie
îmădurate de neputințele
lor. * Mat. 4, 23. Marc. 3, 7. Ioan. 6, 2.

16 Iar * el se tragea deo-
parte în pustii și se ruga.

* Mat. 14, 23. Marc. 6, 46.

Vindecarea unui slăbănog

17 Și a fost așa: într'una
din zilele acestea el fi în-
văța și Fariseii și învăță-
torii de lege, cari veniseră
din orice sat al Galileii și
al Iudeii și din Ierusalim,
sebeau jos și puterea Dom-
nului era cu el ca să îm-
măduiască

18 Și * iata, niște bărbați
aducând în pal pe un om
care era slăbănog și căutau
să-l ducă înăuntru și să-l
pună înaintea lui.

* Mat. 9, 2. Marc. 2, 1.

19 Și negăsind pe unde
să-l ducă înăuntru din
pricina gloatei, s'au suit pe
acoperis și l-au lăsat în
jos printre caramizi cu pă-
tușul, în mijloc, înaintea
lui Isus.

20 Și când le-a văzut
credința, a zis: Omule, ier-
tate-ți sunt păcatele.

21 Și cărturarii și Farisei
au * început să cugete
zicând: Cine este acesta
care vorbește hule? Cine
poate ierta pacatele decât
singur Dumnezeu? * Mat. 9, 3.

Marc. 2, 7. ** Ps. 82, 5. Isa. 43, 23.

22 Dar Isus cunoscându-
le cugetările a ră-
pus și le-a zis: Ce cu-
getați în inimile voastre

23 Ce este mai lesne, a
zice: Iertate-ți sunt păca-
tele! sau a zice: Scoală-te și
umblă?

24 Dar ca să știți că Fiul
omului are putere pe pa-
catal să ierte pacatele, a
zis slăbănogului Tăie-ți zic:
Scoală-te și ridică-ți patul
și du-te la casa ta

25 Și îndată s'a sculat
înaintea lor și a luat patul
pe care zăcea și s'a dus
la casa sa slăvind pe Dum-
nezeu.

26 Și a cuprins uimire
pe toți și slăviau pe Dum-
nezeu și s'au umplut de
frieă zicând: Am văzut lu-
cruri cindate astăzi

Chemarea lui Levi

27 Și după * acestea a ie-
șit și a zărit pe un vameș,
cu numele Levi, șezând la
vamă. Și i-a zis: Urmea-
ză-mă. * Mat. 9, 9. Marc. 2, 13, 14.

28 Și el a lăsat toate și
s'a sculat și l-a urmat.

29 Și Levi i-a făcut * un
ospaț mare în casa sa. Și
era multă gloată de va-
meși și alții cari sebeau **
la masă cu el.

* Mat. 9, 10. Marc. 2, 15. ** Cap. 15, 1.

30 Și Fariseii și cărtura-
rii lor cărtiau către uce-
nienii lui zicând: Pentru ce
măncați și beți cu vameșii
și pacatoși?

31 Și Isus a răspuns și
le-a zis: N-au trebuință de
doctor cei sanatosi ci cei
sunt bolnavi

32 N'am * venit să chem
la pocăință pe cei drepti
ci pe pacatoși.

* Mat. 9, 13. 1^a m. 1, 15.

Întrebarea despre post

33 Iar ei i-au zis: Ce-
nicii * lui Ioan postesc a
desea și fac cereri, aseme-
nea și ai Fariseilor; dar
ai tăi mănăncă și beau.

* Mat. 9, 14. Marc. 2, 18.

34 Și Isus le-a zis: Nu
cumva puteți face pe fiii
odăii de nunță să postească
pe când este mirele cu ei?

35 Dar vor veni zilele
când și mirele va fi luat
dela ei, atunci vor posti
în acele zile.

36 Și le-a spus * și o
pilda: Nimeni nu rupe un
petec dela un veșmânt nou
și-l pune la un veșmânt
vechiu; altminterlea va
rupe pe cel nou și nici
petecul dela cel nou nu se
va potrivi cu cel vechiu.

* Mat. 9, 16, 17. Marc. 2, 21, 22.

37 Și nimeni nu pune
vin nou în burdufuri vechi;
altminterlea, vinul nou va
sparge burdufurile și el se
va vărsa și burdufurile vor
pieri

38 Ci vinul nou trebuie
pus în burdufuri noi

30 Și nimeni după ce a băut vin vechiu, nu vrea să bea vin nou, căci zice: Cel vechiu este mai bun.

Spicele de grâu și Sabatul

6 Și a fost așa: într'un * Sabat trecea prin holde și ucenicii lui smulgeau spice și mâncau, frecându-le cu mâinile.

* Mat. 12, 1 Marc. 2, 23-28.

2 Și unii din Farisei au zis: Pentru ce faceți ce * nu se cade a face în Sabat?

* Exod. 20, 10.

3 Și Isus a răspuns și le-a zis: Nici aceasta n'ați citit ce * a făcut David când a flămânzit el și cei ce erau cu el? * 1 Sam. 21, 6

1 Cum a intrat în casa lui Dumnezeu și a luat și a mâncat pâinile punerii înainte și a dat și celor cu el, pe cari * nu se cade să le mănânce decât numai preoții? * Lev. 24, 9.

5 Și le zicea: Fiul omului este Domn și al Sabatului.

Omul cu mâna uscată

6 Și a fost așa: în * alt Sabat a intrat în sinagogă și-i învăța. Și acolo era un om. Și mâna lui dreaptă era uscată * Mat. 12, 9 Marc. 3, 1 Cap. 13, 14, 14, 3 Ioan. 6, 16.

7 Și cărturarii și Fariseii îl pândiau dacă tămădu-

iește în Sabat, ca să găsească de ce să-l învinuiească.

8 Iar el le știa gândurile și a zis omului care avea mâna uscată: Scoală-te și stai în mijloc. Și el s'a sculat și a stătut.

9 Și Isus le-a zis: Vă întreb: se cade în Sabat a face bine sau a face rău, a mântui un suflet sau a-l pierde?

10 Și s'a uitat împrejur peste toți și i-a zis: Întinde-ți mâna. Iar el a făcut așa și mâna i s'a făcut sănătoasă.

11 Iar ei s'au umplut de furie și vorbeau unii către alții între ei ce să facă lui Isus.

Alegerea celor doisprezece.

12 Și a fost așa: în * zilele acelea el a ieșit la munte ca să se roage; și a petrecut toată noaptea în rugăciune către Dumnezeu. * Mat. 14, 23.

13 Și când s'a făcut ziua a chemat la sine pe ucenicii săi și * a ales dintre ei doisprezece pe cari i-a numit și apostoli: * Mat. 10, 1.

14 pe Simon pe * care l-a numit și Petru și pe Andrei, fratele lui, și pe Iacov și Ioan și pe Filip și Bartolomeu, * Ioan. 1, 12.

15 și pe Matei și Toma și pe Iacov al lui Alfeu și pe Simon numit Zilotul,

16 și pe Iuda al * lui Iacov, și pe Iuda Iscarioteanul, care s'a făcut și vânzător. — * Iuda. 1.

Felurite vindecări.

17 Și după ce s'a pogorât cu ei, a stătut pe un loc șes precum și gloată multă de ucenici ai săi și * o mulțime mare de popor din toată Iudea și Ierusalim și de pe marginea mării Tiberului și Sidonului, care veniseră să-l asculte și să fie vindecați de boalele lor. * Mat. 4, 25. Marc. 3, 7.

18 Și cei băntuiți de duhuri necurate erau tămăduiți.

19 Și toată gloata căuta * să-l atingă pentru că o putere ieșea * din el și-i vindeca pe toți. * Mat. 14, 36. * Marc. 5, 30. Cap. 8, 40.

Fericirile

20 Și el și-a ridicat ochii spre ucenicii săi, și zicea: Fericirile * sunteți voi cei săraci, pentru că a voastră este împărăția lui Dumnezeu. * Mat. 5, 3-11. Luc. 2, 5.

21 Fericirile * sunteți voi cei flămânzi acum, pentru că veți fi saturați. Fericirile * sunteți voi, cei ce plân-

geți acum, pentru că veți râde. * Ian. 35, 1, 65, 18. Mat. 5, 6.

** Luc. 6, 1, 3. Mat. 5, 4.

22 Fericirile * sunteți voi când vă vor urî oamenii și când vă * vor despărți dintre ei și vă vor ocări și vor lepăda numele vostru ca rău din pricina Fiului omului. * Mat. 5, 11.

1 Pet. 2, 19; 3, 14, 4, 14. ** Ioan. 16, 2.

23 Bucurați-vă * în ziua aceea și săltați de bucurie, căci iată, răsplata voastră este mare în cer; căci la fel * făceau părinții lor cu proorocii.

* Mat. 5, 12. Fapt. 5, 41. Col. 1, 24.

Luc. 2, 2. ** Fapt. 7, 51.

24 Dar * voi de voi, bogaților, * pentru că vă * luați mângâierea!

* Amos 6, 1. Luc. 5, 1. ** Cap. 12, 21.

† Mat. 6, 2, 5, 10. Cap. 16, 25.

25 Vai * de voi cari sunteți sătui acum, pentru că veți flămânzi! Vai * de voi cari râdeți acum, pentru că vă veți întrista și veți plânge! Ian. 8, 18. * Pro. 14, 18.

26 Vai * de voi, când toți oamenii vor vorbi bine de voi! Căci la fel făceau părinții lor cu proorocii mincinoși. * Ioan. 18, 19. 1 Ioan. 4, 5.

Iubirea vrajmașilor.

27 Dar * vă zic vouă cari ascultați Iubiți pe vrajmașii voștri, faceți bine la cece vă urăsc. * Mat. 5, 23, 4. Prov. 25, 21. Mat. 5, 14. Vers. 35. Rom. 12, 20.

28 binecuvântați pe cei-
ce vă blăslămă, rugați-vă *
pentru ceice vă năcăjesc
rău. * Cap. 23 24. Fapt 7. 60.

29 * Celui ce te lovește
peste un obraz, dă-i și pe
celălalt și dela celce îți ia
mantaua nu opri și că-
mașa. * Mat. 5 39. 1 Cor. 6. 7.

30 Dă oricui * cere dela
tine și dela cel ce-ți ia ale
tale nu le cere înapoi.

* Deut 15 7, 8, 10. Prov. 21 28. Mat.
5. 42

31 Și * cum voiți să vă
facă oamenii, faceți-le și
voi lor la fel. * Mat. 7 12.

32 Și dacă * iubiți pe cei-
ce vă iubesc, ce fel de mul-
țumire aveți? Căci și păcă-
toșii iubesc pe cei ce-i iu-
besc pe ei. * Mat. 5 46.

33 Și dacă faceți bine la
ceice vă fac bine, ce mul-
țumire aveți? Căci și pă-
toșii fac aceiaș.

34 Și * dacă împrumutați
pe aceia dela cari nădăj-
duiți să luați, ce mulțu-
mire aveți? Căci și păcă-
toșii împrumută păcătoși-
lor ca să primească îna-
poi deopotrivă. * Mat. 5. 42

35 Însă iubiți * pe vrăj-
mași vostri și faceți bine
și dați ** cu împrumut și
nu nădăjduiți nimic îna-
poi, și răsplata voastră va
fi mare și veți fi fii ai
Ceiui Preaînalt: pentru că

el este bun către cei ne-
mulțămitori și răi. * Ver. 27
** Ps 37 26. Vers 30. † Mat. 5 43.

36 Fiți * deci miloși cum
și Tatăl vostru este milos.
* Mat. 5 48

*Paiul și bârna, pomul și
roada.*

37 Și nu * judecați și nu
veți fi judecați: nu osân-
diți și nu veți fi osândiți;
lăsați slobozi și veți fi lă-
sați slobozi. * Mat. 7. 1

38 Dați * și vi se va da:
o măsură bună, îndesată,
clătinată și vărsându-se pe
deasupra vor da în sânul **
vostru. Căci † cu ce măsură
măsurati vi se va măsura
înapoi. * Prov. 19. 17. ** Ps. 79 12.
† Mat. 7. 2. Marc. 4. 24. Luc. 2. 13

39 Și le-a spus și o
pildă: Nu cumva * poate
un orb să călăuzască pe
un orb? Oare nu vor cădea
amândoi în groapă?

* Mat. 15. 14

40 Ucenicul nu * este
mai pe sus de învățătorul
său: ci fiecare când este
adus la desăvârșire, va fi
ca învățătorul său.

* Mat. 10 24. Iona. 1. 17. 20.

41 Și * pentru ce vezi pai-
ul care este în ochiul fra-
telui tău și nu zărești
bârna care este în ochiul
tău? * Mat. 7 3.

42 Sau cum poți zice
înteleului tău. Frate, lasă să

scot paiul care este în o-
chiul tău, și nu vezi tu
însuși bârna care este în
ochiul tău? Fațarnice,
scoale * mai întâi bârna
din ochiul tău și atunci vei
vedea lămurit să scoți pai-
ul care este în ochiul fra-
telui tău. * Prov. 18 17.

43 Căci nu * este pom
bun care să facă rod pu-
tred, nici iarăș pom putred
care să facă rod bun.

* Mat. 7 16, 17.

14 Căci fiecare * pom se
cunoaște din rodul lui în-
sus; căci nu se culeg smo-
chine din spini, nici nu
adună struguri din mără-
cini. * Mat. 12. 33

15 Omul * bun din co-
roara bună a inimii sale
pune înainte ce este bun și
cel rău din *coroara* cea
rea pune înainte ce este
rău: căci din ** prisosul i-
nimii vorbește gura lui.

* Mat. 12 35. Mat. 12 34.

Casa zidită pe stâncă

46 Și pentru ce * mă nu-
miți: Doamne, Doamne! și
nu faceți cele ce zic eu?

* Mat. 1 6. Mat. 7 21; 23. 11. Cap. 13 25.

47 Vă voi arata cu cine
este asemenea oricine *
care vine la mine și as-
cultă de cuvintele mele și
le face: * Mat. 7 24

18 Este asemenea cu un
om care zidește o casă,

care a săpat și a adâncit
și a pus temelie pe stâncă;
și s'a făcut o vărsare de
ape, râul s'a năpustit spre
casa aceea și n'a putut s'o
clatine pentru că fusese
bine zidită.

49 Iar cine a ascultat și
n'a făcut este asemenea cu
un om care a zidit o casă
pe pământ fără temelie,
spre care s'a năpustit râul
și îndată a căzut și dără-
marea acelei case a fost
mare.

*Vindecarea robului unui
sutaș.*

7 Și după ce a sfârșit toate
vorbele sale în urechile
poporului, a * intrat în Ca-
pernaum. * Mat. 8. 5.

2 Și robul unui sutaș era
bolnav și era să moară.
Și-i era scump.

3 Și când a auzit de
Isus, a trimis la el pe bă-
trâni de ai Iudeilor, ru-
gându-l să vină să scape
pe robul lui.

4 Iar ei, când au venit la
Isus, l-au rugat stăruitor,
zicând: Este vrednic să-i
faci aceasta;

5 căci iubeste neamul
nostru și el însuși ne-a zi-
dit sinagoga.

6 Și Isus mergea cu ei.
Și când era acum nu de-
parte de casă, sutașul a

trimis la el pe prieteni zi-cându-i: Doamne, nu te osteni; căci nu sânt vrednic să intri sub acoperişul meu.

7 Deaceea nu m'am socotit vrednic pe mine însumi ca să vin la tine, ci zi cu un cuvânt şi se va tămădui băiatul meu.

8 Căci şi eu sânt un om pus supt stăpânire, având supt mine ostaşi. Şi zic acestuia: Du-te! şi se duce. Şi altuia: Vino! şi vine. Şi robului meu: Fă accasta! şi face.

9 Şi când a auzit Isus acestea, s'a minunat de el şi s'au întors şi a zis gloatei care-l urma: Vă spun că nici chiar în Israel n'am găsit alăta credinţă.

10 Şi trimişi când s'au întors acasă, au aflat pe rob sănătos.

Invierea fiului văduvei din Nain

11 Şi a fost aşa: după aceea Isus s'u dus într-o cetate numită Nain. Şi cu el mergeau ucenicii lui şi gloată multă.

12 Şi când s'a apropiat de poarta cetăţii, iată aduceau afară un mort, singurul fiu la mama lui, şi ea era văduvă. Şi era destulă gloată din cetate.

13 Şi când a văzut-o Domnul, i s'a făcut milă de ea şi i-a zis: Nu plânge.

14 Şi s'a apropiat şi s'a atins de sicriu şi cei ce-l purtau au stălut. Şi el a zis: Tinere, ăi zic, scoală-te.* *Cap. 8 54. Ioan 11 13. Papt. 9 40. Rom. 4 17.

15 Şi mortul s'a ridicat în sus şi a început să vorbească. Şi l-a dat mamei lui.

16 Şi i-a cuprins frica pe toţi* şi slăveau pe Dumnezeu zicând: Prooroc mare s'a*ridicat între noi. Şi: Dumnezeu ăa cercelat pe poporul său.

*Cap. 1 63. **Cap. 24. 19. Ioan 4. 19; G. 14; 9 17. +Cap. 1 68.

17 Şi a ieşit cuvântul acesta despre el în toată Iudea şi în toată împrejurimea.

Trimesii lui Ioan Botezătorul.

18 Şi ucenicii* lui Ioan i-au dus ştire despre toate acestea. *Mat. 11 2.

19 Şi Ioan a chemat la sine pe doi din ucenicii săi şi i-a trimis la Domnul zicând: Tu ești cel ce vine, sau să așteptăm pe altul?

20 Şi când au venit la el bărbații, au zis: Ioan Botezătorul ne-a trimis la tine zicând: Tu ești cel ce vine sau să așteptăm pe altul?

21 În ceasul acela el a vindecat pe mulți de boale și de răni și de duhuri rele și la mulți orbi le-a dăruit să vadă.

22 Și *Isus a răspuns și le-a zis: Mergeți și spuneți lui Ioan ce ați văzut și auzit: orbii** văd, schiopii umblă, leproșii se curătesc și surzii aud, morții se scoală, săracilor + se vestește Evanghelia.

*Mat. 11 4. **Luce 25. 5. +Cap. 4. 18.

23 Și fericit este cine nu se va poticni în mine.

Mărturia lui Isus despre Ioan.

24 Și după ce* au plecat trimișii lui Ioan, a început să spună către gloate despre Ioan: Ce ați ieșit în pustie să vedeți? O tresărire clătinându-se de vânt?

*Mat. 11. 7.

25 Ci ce ați ieșit să vedeți? Un om îmbrăcat în veșminte moi? Iată cele ce sânt în veșminte alese și trăiesc în desfătare, sunt în casele împăratești.

26 Ci ce ați ieșit să vedeți? Un prooroc? Da, vă spun, și mai mult decât un prooroc.

27 Acesta* este cel despre care s'a scris: Iată eu trimit pe solul meu înaintea feței tale care-ți va pregăti calea înaintea ta

*Mat. 3 1

28 Vă spun, dintre cei născuți de femei, nu este nimeni mai mare decât Ioan: totuși cine este mai mic în împărăția lui Dumnezeu este mai mare decât el.

29 Și când a auzit tot poporul și vameșii, au îndreptățit pe Dumnezeu, fiind botezați* cu botezul lui Ioan. *Mat. 3. 5. Cap. 3. 12.

30 Dar Fariseii și învățătorii de lege au desființat pentru ei înșiși hotărîrea* lui Dumnezeu, nefiind botezați de el.

*Fapt. 20. 27.

31 Cu* cine deci voi asemăna pe oamenii acestui neam? Și cu cine sunt ei asemenea? *Mat. 11. 16.

32 Sunt asemenea copiilor cari șed în piață și strigă unii către alții și zic: V'am cântat din fluer și n'ați jucat; v'am cântat de jale și n'ați plâns.

33 Căci Ioan* Botezătorul a venit nici mâncând pâine, nici bănd vin, și zi-ceți: Are drac.

*Mat. 34. Marc. 1 6. Cap. 1. 15.

34 Fiul omului a venit mâncând și bănd și ziceți: Iată un om mândăcios și băutor de vin, un prieten al vameșilor și al păcătoșilor!

35 Și* înțelepciunea a

fost îndreptăţită de toţi copiii ei.

* Mat. 11. 19.

Femeia păcătoasă.

36 Şi unul* din Farisei îl ruga să mănânce cu el. Şi a intrat în casa Fariseului şi a şezut la masă.

* Mat. 26. 6. Marc 14. 8. Ioan 11. 2

37 Şi iată o femeie în cetate care era o păcătoasă; şi când a ştiut că el şade la masă în casa Fariseului, a adus cu ea un vas de alabastru plin cu mir.

38 Şi stând dinapoi lângă picioarele lui şi plângând, a început să-i ude cu lacrimi picioarele şi le-a şters cu părul capului ei şi-i săruta mult picioarele şi le ungea cu mir.

39 Şi când a văzut Fariseul care-l chemase, a vorbit în sine, zicând: Omul acesta* dacă ar fi un proroc, ar cunoaşte cine şi ce fel este femeia aceea care îl atinge; pentru că este o păcătoasă.

* Cap 15. 2

40 Şi Isus a răspuns şi i-a zis: Simone, am să-ţi spun ceva. — Şi el zice: Spune învăţătorule. —

41 Un cămătar avea doi datornici; unul îi datora cinci sute de dinari iar celălalt cincizeci

42 Neavând ei cu ce să plătească, i-a iertat pe amândoi. Care deci dintre amândoi îl va iubi mai mult?

43 Simon a răspuns şi a zis: Socot că acela căruia i-a iertat mai mult. Iar el i-a zis: Drept ai judecat.

44 Şi întorcându-se către femeie, a zis lui Simon: Vezi tu pe aceeaşi femeie? Eu am intrat în casa ta, şi tu nu mi-ai dat apă pentru picioarele mele, iar ea mi-a spălat picioarele cu lacrimile ei şi le-a şters cu părul ei.

45 Tu nu mi-ai dat sărutare, iar ea de când am intrat n'a încetat să-mi sărute mult picioarele.

46 Tu nu mi-ai uns capul cu untdelemn, iar ea mi-a uns picioarele cu mir.

* Ps. 23. 5.

47 Pentru aceea* îi spun: Iertate sunt păcatele ei cele multe, pentru că a iubit mult; iar cui i se iartă puţin, iubeşte puţin.

* 1 Tim. 1. 14.

48 Şi ei i-a zis: Iertate-ţi sunt păcatele.

* Mat. 9. 2. Marc 2. 5

49 Şi ceice sedeau la masă cu el, au început să zică în ei înşişi: Cine* este

acesta care iartă şi păcatele?

* Mat. 9. 8. Marc 2. 7.

50 Iar el a zis către femeie: Credinţa* te-a mântuit; du-te în pace.

* Mat. 9. 22. Marc 5. 34, 10. 52. Cap. 11. 41, 12.

Isus propovăduieşte Evanghelia

8 Şi a fost aşa: după aceea el călătoria din cetate în cetate şi din sat în sat propovăduind şi vestind Evanghelia împărăţiei lui Dumnezeu. Şi cei doi* prezecce erau cu el;

2 şi deasemenea oarecari* femei cari fuseseră tămăduite de duhuri rele şi de boule: Maria care se numeşte Magdalina, din care* esiseră şapte draci,

* Mat. 27. 55. 58. ** Marc. 16. 9.

3 şi Ioana, nevasta lui Cuza, ispravnicul lui Irod, şi Susana şi multe altele, cari îl slujiau din averea lor.*

Pilda sămănătorului

1 Şi când* s'a adunat oaulă gloată multă şi din ceice ieşiau la el din fiecare cetate, le-a spus în pildă:

* Mat. 13. 2. Marc. 4. 1.

5 A ieşit sămănătorul şi a ieşit samene sămânţa. Şi când sămana el, una a căzut lângă cale şi a fost calcată în picioare şi păsările cerului au mâncat-o

6 Şi alta a căzut jos pe stâncă şi a crescut şi s'a uscat pentru că n'avea umezeală.

7 Şi alta a căzut în mijlocul spinilor şi spinii au crescut cu ea şi au înăbuşit-o.

8 Şi alta a căzut pe pământul cel bun şi a crescut şi a făcut rod înşutit. Pe când zicea acestea a strigat: Cine are urechi de auzit să audă.

9 Şi ucenicii* săi îl întrebau ce să fie pilda aceasta.

* Mat. 13. 10. Marc. 4. 10.

10 Iar el a zis: Voaie vă este dat să cunoaşteţi tainele împărăţiei lui Dumnezeu, iar celorlalţi în pildă: ca* văzând să nu vadă şi auzind să nu priceapă.

* Ioan. 6. 9. Marc. 4. 12

11 Iar pilda* este aceasta: Sămânţa este cuvântul lui Dumnezeu.

* Mat. 13. 18. Marc. 4. 14

12 Şi cele de lângă cale sunt ceice au auzit *cuvântul*; apoi vine diavolul şi ia cuvântul din inima lor ca nu cumva crezând să fie mântuiţi

13 Iar cele de pe stâncă sunt ceice, când au auzit, primesc cu bucurie cuvântul; şi acestia n'au rădăcină ei cred pentru o

vreme și în vreme de ispită se lapada.

14 Iar ce a căzut între spinii, aceștia sunt cei ce au auzit, și urmându-și calea, sunt înăbușiți de griji și de bogăție și de plăcerile vieții *acesteia* și nu fac rod deplin.

15 Și cea în pământul cel bun, aceștia sunt cei ce după ce au auzit cuvântul, îl în într-o inimă curată și bună și rodese în răbdare.

16 Și nimeni *după ce a aprins candelă, n-o acoperă cu un vas sau o pune sub pal ei o pune în stesă, ca cei ce intra să vadă lumina.

* Mat 5:15 Marc 4:21 Luc 11:30

17 Căci *nu este ceva ascuns care să nu fie dat pe față: nici *ceva* tainic care să nu fie cunoscut și să nu vie la arătare.

* Mat 10:26 Chap 12:2

18 Deci luați seama cum auziți: căci *cine are i se va da, și cine n'are i se va lua și ce i se pare că are.

* Mat 13:12 23:29 Chap 19:27

Mama și frații lui Isus

19 Și mama *și frații lui au venit la el și nu puteau să se întâlnească cu el din pricina mulțimii.

* Mat 12:4 Marc 3:31

20 Și i s'a dat de stare:

Mama ta și frații tăi stau afară vând să te vadă.

21 Iar el a răspuns și le a zis: Mama mea și frații mei sunt cei ce ascultă și fac cuvântul lui Dumnezeu.

Pololirea furtunii

22 Și a fost așa: într-una *din zile a intrat într-o corabie el și necnicii săi și le-a zis: Să trecem dincolo de lac. Și au plecat.

* Mat 8:23 Marc 4:35

23 Și pe când mergeau pe apă, el a adormit. Și s'a lasat pe lac o furtună de vânt și ei se umpleau cu apă și erau în primejie.

24 Și au venit la el și l-au deșteptat zicând: Stăpâne, Stăpâne, pierim. Iar el s'a deșteptat și a certat vântul și valul apei: și au încetat și s'a făcut liniște.

* Mat 8:28 Marc 5:41

25 Și le-a zis: Unde vă este credința? Și ei s'au temut și s'au mirat, zicând unii către alții. Cine este oare acesta, că poruncește și vânturilor și apei și ele ascultă de el?

Vindecarea unui îndrăcit

26 Și au venit la uscat în ținutul Gherghesenilor, care este în fața dincolo de Galilea.

27 Și când a ieșit la uscat, l-a întâmpinat un bărbat oarecare din cetate care avea draci. Și multa vreme nu se îmbrăcase cu haină și nu rămânea în casa ei în dormințe.

28 Și când a văzut pe Isus, a răcnit și a căzut jos înaintea lui și a zis cu glas mare: Ce ai cu mine Isuse, Fiul lui Dumnezeu, Celui Preaînalt? Rogu-te nu mă munci.

29 Căci Isus poruncia duhului necurat să iasă din om. Căci de multa vreme îl lărase cu el și omul era păzit legal cu atuse și în obezi și rupând legăturile era mânat de diavol în pustii.

30 Și Isus l-a întrebat zicând: Care-ți este numele? Iar el a zis: Legion, pentru că mulți draci intrasera în el.

31 Și-l rugau ca să nu le poruncească să plece în *adânc.

* Apoc. 20:3

32 Și era acolo o turmă de porci mulți păscând în munte. Și l-au rugat ca să le dea voie să intre în el. Și le-a dat voie.

33 Și dracii au ieșit din om și au intrat în porci și turma s'a repezit de pe apă în lac și s'au înecat.

34 Iar când au văzut cei ce îi pășteau ce s'a întâmplat, au fugit și au vestit în cetate și în țară.

35 Și au ieșit să vadă ce s'a întâmplat. Și au venit la Isus și au găsit pe omul din care ieșisera dracii, șezând jos, îmbrăcat și întreg la minte, la picioarele lui Isus și s'au temut.

36 Și cei ce vazuseră *acestea* le-au spus cum fusese scăpat cel îndrăcit.

37 Și toată *mulțimea ținutului din împrejurimea Gherghesenilor l-a **rugat ca să plece dela ei, pentru că îl cuprinsese frica mare. Iar el a intrat în corabie și s'a întors.

* Mat 8:34 ** Marc 6:10

38 Și barbatul *din care ieșiseră dracii îl ruga ca să fie cu el dar el i-a dat drumul zicând: *Mat 8:34

39 întoarce-te la casa ta și istorisește tot ce ți-a făcut Dumnezeu. Și a plecat propovăduind prin toate cetatea tot ce-l făcuse Isus.

Învierea fiicei lui Iair Temuta că s'arătă de sânge

40 Și când s'a întors Isus, gloata l-a primit bine căci toți îl așteptau.

41 Și *iată a venit un

barbat al carui nume era Iair. Și el era mai mare al sinagogii. Și a căzut la picioarele lui Isus și l-a rugat ca să intre în casa lui.

* Mat. 9:18. Luc. 8:27.

12 Pentru că avea o sîn-gară fată ca de doisprezece ani și era pe moarte. Și pe cînd mergea el, gloatele îl înghesuiau.

43 Și *o femeie avînd o scurgere de sînge de doisprezece ani, care cheltuisese cu doctorii toată averea ei, și n'a putut fi tămăduită de nimeni.

* Mat. 9:20.

13 S'a apropiat pe dinapoi și a alins cînele vesmîntului său și îndată a statul scurgerea sînge-lui e.

45 Și Isus a zis: Cine este cel ce m'a alins? Și fiindcă toți tăgăduiau Petru a zis și el împreună cu el. Stăpîne, gloatele te împresoară și te strîmtoarează și zici: Cine m'a alins?

16 Și Isus a zis: M'a alins cineva căci am eu născut o putere * iesită dela mine.

* Mat. 9:33. Luc. 8:29.

17 Iar cînd a văzut femeia că n'a rămas ascunsă, a venit tremurînd și a căzut jos înaintea lui și a spus înaintea popo-

mului iatreg pricina pentru care îl alinsese și cum fusese tămăduită îndată.

18 Și el i a zis: Fiica, credința ta te-a mîntuit, dule în pace.

19 Pe * cînd vorbea el înca, vine cineva dela mai marele sinagogii z'cînd: A murit fiica ta, nu mai supăra pe învățătorul

* Mat. 9:33.

50 Iar Isus cînd a auzit i-a răspuns: Nu te teme, crede numai și va fi scîlpata.

51 Și după ce a venit la casa, n'a lasat pe nimeni să intre cu el decît pe Petru și pe Ioan și pe Iacov și pe tatăl copilei și pe mama ei.

52 Și toți plîngeau și o jăliau. Iar el a zis: Nu plângeți; căci n'a murit ci * doarme.

* Luc. 8:55.

53 Și ei îl luau în rîs căci șiau că murise.

54 Iar el i-a apucat mîna și a strigat zicînd: Copila, scoală-te.

* Luc. 8:54.

55 Și duhul ei s'a întors în ea, și s'a sculat îndată. Și a poruncit să i se dea să mănînce.

56 Și părinții ei au rămas uimiți iar el * le-a

poruncit să nu spună nimănui ce se făcuse.

* Mat. 8:4, 9:30. Marc. 5:41.

Trimiteră celor doisprezece

9 Și * a chemat la sine pe cei doisprezece și le-a dat putere și stăpînire peste toți dracii și să tămăduiască boale.

* Mat. 10:1. Marc. 6:13; 6:7.

2 Și i-a trimis să propovăduiască împărăția lui Dumnezeu și să vindece pe bolnavi.

* Mat. 10:7, 8. Marc. 6:12. Cap. 10:1, 9.

3 Și le-a zis: Nu luați nimic pe cale, nici toag, nici traislă, nici pîne, nici argint; nici să n'aveți două haine.

* Mat. 10:9. Marc. 6:8. Cap. 10:4, 22, 25.

1 Și în * orice casă veți intra, rămâneți acolo, și de acolo plecați.

* Mat. 10:11. Marc. 6:10.

1 Și * cîți nu v'a primese, cînd veți pleca din casa aceea, scuturați * praful de pe picioarele voastre spre mîrlărie împotriva lor.

* Mat. 10:14. * Ezech. 13:51.

6 Iar ei * au plecat și umblau din sat în sat vestind Evanghelia și tămăduind prelungind.

* Marc. 6:12.

1 Iar cînd au plecat de la Ierusalim și au plecat de la Ierusalim despre Isus.

7 Și Irod tetrarhul * a auzit vorbind despre toate

cele ce se făceau și era în nedumerire despre ce se spunea de unii că Ioan s'a sculat dintre cei morți,

* Mat. 14:1. Marc. 6:14.

8 Iar de alții că s'a arătat Ilie; iar de alții că s'a sculat un prooroc oarecare din cei vechi.

9 Iar Irod a zis: Lui Ioan i am tăiat capul, dar cine este acesta despre care aud astfel de lucruri? Și * cauta să-l vadă.

* Luc. 23:8.

Înmulțirea pâinilor

10 Și cînd * s'au întors apostolii, i-au spus cele ce au făcut. Și el * i-a luat cu sine și s'a dus la o parte la o cetate numită Betsaida.

* Marc. 6:30. * Mat. 14:13.

11 Și gloatele cînd au aflat l-au urmat și el i-a primit bine și le vorbea despre împărăția lui Dumnezeu și vindeca pe cei ce aveau trebuință de tămăduire.

12 Iar * ziua a început să se plece și cei doisprezece au venit la el și i-au zis: Dă drumul gloatei ca să se ducă în satele și în locurile dimprejur și să poposească și să-și găsească merinde, pentru că aici suntem într'un loc pustiu.

* Mat. 14:15. Marc. 6:35. Ioan 6:1, 5.

13 Iar el le-a zis: Dați-le voi să mănânce. Iar ei au zis: N'aveni mai mult decât cinci pâni și doi pești, n'ară numai dacă ne-am duce și am cumpăra de mâncare la tot poporul acesta.

14 Și erau ca la cinci mii de bărbați. Iar el a zis ucenicilor săi: Așezați-i la masă în cete de câte cincizeci.

15 Și au făcut astfel și i-au așezat pe toți la masă.

16 Iar el a luat cele cinci pâni și cei doi pești și s'a uitat spre cer și le-a binecuvântat și a frânt și a dat ucenicilor ca să dea la gloată.

17 Și toți au mâncat și s'au săturat și s'a luat ce le-a rămas din fărâmituri, douăsprezece coșuri.

Mărturisirea lui Petru.

18 Și a fost așa: când s'e ruga el singur, ucenicii erau cu el. Și i-a întrebat zicând: Cine zic gloatele că sânt eu?

* Mat. 16 18. Marc 8 27.

19 Iar ei au răspuns și au zis: Ioan * Botezătorul. Iar alții zic: Ilie. Iar alții că s'a sculat un prooroc oarecare dintre cei vechi.

* Mat. 14 2. Vers. 7. 8.

20 Și le-a zis: Dar voi cine ziceți că sânt eu? Și

Petru * a răspuns și a zis: Hristosul lui Dumnezeu.

* Mat. 16 18. Ioan 6 69.

21 Și * le-a vorbit stăruitor și le-a poruncit să nu spună aceasta la nimeni,

* Mat. 16 20.

22 zicând: Trebuie ca Fiul * omului să sufere multe și să fie lepădat de bătrâni și mai marii preoților și cărturari și să fie omorât și a treia zi să învieze.

* Mat. 16 21; 17. 22.

Cum să urmăm pe Isus.

23 Și * zicea tuturor: Dacă voadă cineva să vie după mine, să se lepede de sine însuși și să-și ia crucea în fiecare zi și să mă urmeze.

* Mat. 10 38-10. 24. Marc 8 34. Cap. 14 27.

24 Căci cine va voi să-și mântuiască viața, o va pierde; dar cine își va pierde viața pentru mine, acela o va mântui.

25 Căci * ce folosește un om de câștigă lumea întreagă și se pierde pe sine însuși sau se păgubește?

* Mat. 16 26. Marc 8 36.

26 Căci * cine se va rușina de mine și de cuvintele mele, de acela se va rușina Fiul omului când va veni în slava sa și a Tatălui și a sfinților îngeri.

* Mat. 20 33. Marc 8 38. 2. 12.

27 Și vă spun cu adevărat: * Sunt unii din coice stau aici cari nu vor gusta deloc moarte până vor vedea împărăția lui Dumnezeu.

* Mat. 10 28. Marc 9. 1.

Schimbarea la față.

28 Și a fost așa: ca * la opt zile după cuvintele acestea, a luat cu sine pe Petru și pe Ioan și pe Iacov și s'a suit în munte ca să se roage.

* Mat. 17 1. Marc. 9 2.

29 Și pe când se ruga, chipul feței lui s'a făcut alb și îmbrăcămintea lui albă, strălucind.

30 Și iată, vorbeau cu el doi bărbați, cari erau Moise și Ilie.

31 cari s'au arătat în slavă și spuneau despre moartea sa pe care avea să o împlinească în Ierusalim.

32 Iar Petru și cei cu el erau * îngreuiți de somn; iar când s'au deșteptat bine, au văzut slava lui și pe cei doi bărbați cari stăteau cu el. * Dan. 8 18; 10. 9.

33 Și a fost așa: pe când se despărțeau ei de el, Petru a zis lui Isus: Stăpâne, este bine să fim aici și să facem trei colibi, una ție și una lui Moise și una lui Ilie. Căci nu știa ce vorbește

34 Și pe când zicea el acestea, s'a făcut un nor și i-a umbrit și s'au înspăimântat când au intrat în nor.

35 Și s'a făcut un glas din nor zicând: Acesta * este Fiul meu, cel ales, ascultați ** de el.

* Mat. 3. 17. ** Eapt. 3 22.

36 Și când se făcea glasul, Isus s'a aflat singur. Și ei * au tăcut și n'au spus în acele zile nimănui nimic din cele ce văzuseră.

* Mat. 17 9.

Vindecarea unui îndrăcît.

37 Și a fost așa: în * ziua următoare când s'au coborât depe munte, l-a întâlnit gloată multă.

* Mat. 17. 14. Marc 9. 14, 17.

38 Și iată un bărbat din gloată a strigat zicând: Învățătorule, te rog, uită-te spre fiul meu pentru că îl am numai pe el.

39 Și iată, un duh îl apucă și deodată strigă și-l sfâșie cu spumă și abia se depărtează dela el după ce l-a zdrobit.

40 Și m'am rugat de ucenicii tăi ca să-l scoată afară dar n'au putut.

41 Și Isus a răspuns și a zis: O neam necredincios și sucit, până când voi fi la voi și vă voi îngădui? Adu aici pe fiul tău.

42 Și pe când venia el încă, l-a stăsiat dracul și l-a sguđuit tare. Dar Isus a certat duhul necurat și a tamaduit pe batat și l-a dat înapoi tatălui său.

43 Și toți au rămas uimiți de mărimea lui Dumnezeu.

Isus vestește moartea și învieria sa

Dar pe când toți se minunau de toate câte făcea, el a zis ucenicilor săi.

44 Puneți-vă * în urechi cuvintele acestea: căci Fiul omului are să fie dat în mâinile oamenilor.

45 Dar * ei nu înțelegeau graiul acesta și era ascuns de ei ca să nu-l priceapă și se temeau să-l întrebe despre graiul acesta.

Cine este cel mai mare?

46 Și * a intrat o gândire în ei, adică cine dintre ei ar fi mai mare.

47 Iar Isus cunoscând gândirea inimii lor, a luat un copilaș și l-a pus lângă sine.

48 și le-a zis: Oricine * va primi pe acest copilaș în numele meu, mă primește pe mine și oricine mă va primi pe mine, primește pe celee m'a trimis pe

mine, căci * cine este mai mic între voi toți, acela este mare.

** Mat 10, 40, 1 Cor 9, 37, 1 Cor 12, 14, 13, 20, ** Mat 23, 11, 12*

49 Și Ioan * a răspuns și a zis: Stăpâne, am văzut pe unul scoțând draci în numele tău și l-am oprit pentru că nu urmează cu noi.

50 Și Isus i-a zis: Nu-l opriți, căci cine * nu este împotriva voastră este pentru voi.

** Mat 12, 30, Cap. 1, 23*

51 Și a fost așa: când erau pe împlinite zilele înălțării * sale, și-a îndreptat fața hotărât ca să meargă la Ierusalim.

52 Și a trimis soli înaintea feței sale și ei s'au dus și au intrat într'un sat de Samariteni ca să gătească pentru el.

53 Și * nu l-au primit pentru că fața lui era îndreptată ca să meargă spre Ierusalim.

54 Și când au văzut această ucenicii săi Iacov și Ioan, au zis: Doamne, voiești să zicem ca să se poartă foc din cer și să-l mistuim precum a făcut și Ilie?

55 Iar el s'a întors și i-a certat și a zis: Nu știți

ce fel de duh sunteți; căci Fiul * omului n'a venit să pună dușmănie pe oameni ci să mântuiască.

56 Și s'au dus într'alt sat.

Cum să urmăm pe Isus

57 Și pe * când mergeau pe cale, unul i-a zis: Te vom urma oriunde vei merge.

58 Și Isus i-a zis: Vulpele au vizuini și păsările cerului au locuințe, dar Fiul * omului n-are unde să-și plece capul.

59 Și a zis către un altul: Urmează mă Iar el a zis: Doamne, dă-mi voie întâi să mă duc să îngrop pe tatăl meu.

60 Dar Isus i-a zis: Lasa morții să-și îngroape morții lor, iar tu du-te și vestește în toate părțile împărăția lui Dumnezeu.

61 Și, un altul deasemenea a zis: Te * voi urma, Doamne, dar întâi dă-mi voie să nu iau rămas bun de la cei care sunt în casa mea.

62 Dar Isus i-a zis: Nimic nu vă împiedică să veniți la mine, dar cel care s'a pus mâna pe plug și se uită înapoi, nu este potrivit pentru împărăția lui Dumnezeu.

Trimbarea elu saptezeci de ucenici

10 Iar după acestea Domnul a rânduit pe alți saptezeci și i-a trimis câte doi înaintea feței sale în orice cetate și loc în care avea să vină el însuși.

2 Și le zicea: Secerisul * este mare dar lucrătorii sunt puțini; rugați-vă deci de Domnul secerisului ca să scoala lucrători la secerisul său.

3 Duceți-vă, iată, * voi trimiți ca niște miei în mijlocul lupilor.

4 * Nu purtați punga, nici trăsă, nici încălțăminte, și nu înbrațișați pe nimeni * pe cale.

5 Și în orice * casa veți intra, ziceți întâi: Pacea sesei acestora!

6 Și dacă este acolo un fiu al păcii, pacea voastră se va odihni asupra lui, iar de nu, se va întoarce la voi.

7 Și rămâneți în aceeași casă mâncând * și bănd cele ce sunt la ei, căci vrednic este lucrătorul de plata sa. Nu va mutați din casă în casă.

8 Nu vă mutați din casă în casă.

8 Și în orice cetate intrați și vă primesc ei, mâncați cele ce va sunt puse înainte.

9 Și tamaduiți pe cei bolnavi în ea și spuneți-le: Împărăția lui Dumnezeu s'a apropiat de voi.

* Mat 9:12 ** Marc 6:13

10 Dar în orice cetate veți intra și nu vă primesc ei, ieșiți în ulițele ei și ziceți.

11 Chiar praful din cetatea voastră ce s'a lipit de picioarele noastre, noi îl sculurăm împotriva voastră. Iară cunoașteți aceasta că împărăția lui Dumnezeu s'a apropiat.

12 Va spun că în ziua aceea va fi mai ușor pentru Sodomă decât pentru cetatea aceea.

* Mat 10:15 Marc 6:11

13 Vai de tine Horez, vai de tine Betsaid! Pentru că s'ar fi făcut în Tir și Sidon puterile cari au fost făcute în voi, demult s'ar fi pocăit sezând în sac și cenușă.

* Mat 11:21 ** Ezech 3:6

14 Însă va fi mai ușor Tirului și Sidonului la judecată decât vouă.

15 Și tu, Capernaume, oare vei fi ridicat până la

cer? Până la Hades vei fi pogorât! * Mat 11:23 ** Fac 11:4 Dent 1:28 Isa 1:13 Ier 51:58 † Ezech 26:20, 32:18

16 Cine ascultă de voi, ascultă de mine; și cine vă leapadă pe voi, mă leapadă pe mine; și cine mă leapadă pe mine, leapadă pe cel ce m'a trimis pe mine.

* Mat 10:40 Marc 9:37 Ioan 13:20 ** 1 Tes 4:8 † Ioan 5:23

Intoarcearea celor șaptezeci.

17 Și cei șaptezeci s'au întors cu bucurie zicând: Doamne, chiar și dracii ni se supun în numele tău.

* Vers 1.

18 Și el le-a zis: Am zăru pe Salama căzând ca un fulger din cer.

* Ioan 12:31 16:11 Apoc 9:1, 12:8, 9

19 Iată v'am dat stăpânire să calcați peste serpi și scorpii și peste toată puterea vrăjmașului și nimic nu va va vatama nici decum.

* Marc 16: F. pt. 28. 8

20 Însă nu vă bucurați de aceasta că duhurile vă se supun ci bucurați vă că numele voastre sunt scrise în ceruri.

* Ezech 32:32 Ps 69:28 Isc 4:3 Dan 12:1 F. J. p. 4:3 Ezech 12:23 Apoc 19:8 20:12 2:27

21 În acelaș ceas s'a veselut în Sfântul Duh și a zis: Te laud, Tată, Doamne al cerului și al pământului, că ai ascuns acestea de

înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit pruncilor, da, Tată, pentru că așa a fost buna placerea înaintea ta.

* Mat 11:25

22 Toate mi au fost date de Tatăl meu, și nimeni nu cunoaște cine este Fiul decât numai Tatăl și cine este Tatăl decât numai Fiul și acela căruia ar voi Fiul să-l descopere.

* Mat 28:18 Ioan 3:35 5:27 17:2

* Ioan 1:18 C 44, 46

23 Și întorcându-se către ucenici, a zis la o parte: Ucenici, sunt ochii cari văd cele ce vedeți voi.

* Mat 13:16

24 Căci va spun că mulți proroci și împărați au voit să vadă ce vedeți voi și n'au văzut și să audă ce auziți voi și n'au auzit.

* 1 Pet 1:10

Pilda Samaritanului

25 Și iată, un învățător de lege oarecare s'a sculat și l-a ispitit, și a zis: Învățătorule, ce să fac ca să mădălesc viața vecinică?

* Mat 19:16, 22:37

26 Și el i-a zis: Ce este scris în lege? Cum citești?

27 Și el a răspuns și a zis: Să iubesc pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din tot cuge-

tul tău și pe aproapele tău ca pe tine însuși.

De it. C 5 ** Lev 19:18.

28 Și el i-a zis: Drept ai răspuns; fă aceasta și vei trăi.

* Lev. 18:5 Neem 2:20 Ezech 20:11, 18:21. Rom 10:5

29 Iar el voind să se îndreptățească, a zis lui Isus: Și cine este aproapele meu?

* Cap. 10:13

30 Și dând răspuns, Isus a zis: Un om se pogora dela Ierusalim la Ierihon și a căzut între tâlhari cari l'au desbrăcat și i-au făcut rani și au plecat lăsându-l jumatate mort.

31 Și din întâmplare un preot oarecare se pogora pe calea aceea și când l'a văzut, a trecut înainte pe cealaltă parte.

* Ps 119:138

32 Asemenea și un Levit, când a venit la acel loc și l'a văzut, a trecut înainte pe cealaltă parte.

33 Iar un Samaritean oarecare mergea pe cale, și a venit la el, și când l'a văzut, i s'a făcut mila.

* Luc 4:9

34 și s'a apropiat de el și i a legat rănilor și a turnat peste ele untdelemn și vin și l-a pus pe dobitoacul său și l-a adus la o casă de poposire și a purtat grijă de el.

35 Și a doua zi dimi-

neața. a scos doi dinari și i-a dat gazdei și a zis: Poartă grijă de el și ce vei mai cheltui, îți voi da la timp. când mă voi în-
torce.

36 Care dintre acșă-trei ți se pare că s'a făcut a-
proapele celui ce a cazut
între tâlhari?

37 Iar el a zis: Celce
și-a făcut milă cu el. Și
Isus i-a zis: Du-te și fă
și tu asemenea.

Marta și Maria

38 Iar pe când mergeau
ei pe calea lor, a întal-
nit într-un sat. Și o femeie cu
numele Marta * I-a primit
în casa ei. * Luc 10: 42, 43

39 Și ea avea o soră vo-
mila Maria, care * și ea se-
dea jos ** la picioarele
Domnului și asculta cu-
vântul lui. * 1 Cor 14: 32 etc.

** Cap. 8, 35. Fapt. 22, 3.

40 Iar Marta era prinsă
la o parte de multă slujire.
Și a venit la el deodată și
a zis: Doamne, nu-ți pasa
că sora mea m'a lasat singu-
ră să slujesc? Zi-i deci
să puna mâna cu mine.

41 Și Domnul a răspuns
și i-a zis: Marto, Marto,
pentru multe te îngrijorezi
și te tulburi tu,

42 dar un * singur lucru
este de trebuință; căci Ma-
ria și-a ales partea cea

buna care nu va fi luată
de la ea. * Ps 27: 4.

Tatăl nostru

11 Și a fost așa: pe când
se ruga el într'un loc,
când a încetat, unul din-
tre ucenicii săi i-a zis: Doamne,
învața-ne să ne rugăm cum
a învățat și Ioan pe ucenicii săi.

2 Și el le-a zis: Când
vă rugați, ziceți: Tatăl *
nostru care ești în ceruri,
sfințească-se numele tău;
vie împărăția ta; facă-se
voia ta precum în cer și
pe pământ. * Mat 6: 9

3 Pâinea noastră cea de
toate zilele da-ne-o nouă în
fiecare zi.

4 Și iartă-ne păcatele
noastre, căci și noi iertăm
oricui ne datorează. Și nu
ne duce în ispită ci izbă-
vește-ne de cel rău.

Stăruința în rugăciune.

5 Și le-a zis: Cine din-
tre voi va avea un prie-
ten și se va duce la el la
miezul nopții și-i va zice:
Prietene, împrumută-mi
trei pâni

6 pentru că a venit un
prietin al meu depe drum
la mine și n'am ce să-i pun
înainte?..

7 Și acela dinlauntru va
răspunde și va zice: Nu
am, da de osteneală, acum

ușa este închisă și copiii
mei sunt cu mine în pat;
nu pot să mă scol să-ți
dau.

8 Va spun chiar * dacă
nu se va scula și-i va da
pentru că-i este prieten,
totuș pentru îndrăzneala
lui se va scula și-i va da
oricece are trebuință.

* Cap 18: 1, etc.

9 Și * eu vă spun: Ce-
reți și vi se va da, cântați
și veți afla, bateți și vi se
va deschide.

* Mat 7: 7, 8, 28. Marc 11: 24. Ioan
14: 13. Luc 11: 8. 1 Ioan 3: 22

10 Căci oricine cere ia
și cine caută află și celui
ce bate i se va deschide.

11 Și dela * care dintre
voi, care este tată, va cere
fiul său pâne și-i va da
o piatră? Sau va cere un
pește și-i va da un șarpe
în loc de pește? * Mat 7: 9

12 Sau va cere un ou
și va da o scorpie?

13 Dacă deci voi răi
tind, știți să dați daruri
bune la copii voștri, cu
dumii mult Tatăl voștru
ci din cer va da Duhul
sfânt celor ce-l cer dela el.

Întălcirea unui îndrăcit mul

14 Și * scoțea un drac și
când era mut. Și a fost
când a ieșit dracul,
el și-a vorbit și gloatele
au minunau. * Mat 9: 32, 12: 22

15 Iar unii dintre ei au
zis: El * scoate afară pe
draci cu Beelzebul dom-
nul dracilor. * Mat 9: 34, 12: 24

16 Și alții îl ispiteau și
cereau * dela el un semn
din cer. * Mat 12: 38; 16: 1

17 Iar el * le și a * zis:
durile și le-a zis: Orice îm-
părăție desbinală împo-
triva ei însăș este puslăita
și casă cade peste casă.

* Mat 12: 23. Marc 3: 24. * 1 Ioan 2: 23

18 Și dacă și Salama s'a
desbinal împotriva sa în
sus, cum va sta împărăția
lui? Pentru că ziceți că eu
scot afară pe draci cu
Beelzebul.

19 Iar dacă eu scot a-
fară pe draci cu Beelze-
bul, iiii voștri cu cine
scot afara? Deaceia ei vor
fi judecătorii voștri.

20 Iar dacă eu scot a-
fară dracii cu * degetul lui
Dumnezeu, împărăția lui
Dumnezeu a ajuns deci
peste voi. * Mat 12: 28

21 Când * cel tare, deplin
înarmat, își păzește curtea,
averile lui sunt în pace.

* Mat 12: 29. Marc 3: 27

22 Dar * când unul ma-
tare decât el va veni asu-
pra lui, și-l va birui, îi ia
toată armătura în care se
încezuse și împarte pra-
zile lui. * Luc 11: 22. Col 2: 15

23 Cine * nu este cu mine

este împotriva mea și cine nu strânge cu mine risipele

Debit neamat test din om

21 Când *duhul necurat a ieșit din om, umbla prin locuri fără apă caudând o dăbna. Și fiindcă nu găsește, zice: 'Mă voi înălța la casa mea de unde am ieșit'

22 Și când vine o găsește maturată și împodobită

26 Atunci se dăce și ia cu sine alie șapte duhuri mai rele decât el și ele intră și locuiesc acolo și cele depe urma *ale omului acela se fac mai rele decât cele dintâi

de cine ascultă cuvântul

27 Și a fost așa pe când zicea el acestea, o femeie din gloată a ridicat glasul și i-a zis: 'Fericit *este păutecele care te-a purtat și lăsat pe cari le ai supt'

28 Iar el a zis: 'Mai bine fericiți *ceie asculta cuvântul lui Dumnezeu și îl păzește'

Minunea cu Iona

29 Iar când *s-au adunat gloate cu gramada, a în-

ceput să zică: 'Neamul acesta este un neam rău; cere un semn și nu i se va da un semn decât semnul lui Iona'

30 Căci după cum Iona *a fost un semn pentru Niviteni, astfel va fi și Fiul omului pentru neamul acesta

31 Imparateasa *dela miazăzi se va ridica la judecata cu bărbații acestui neam și-i va osândi. Pentrucă ea a venit dela mareașimile pământului să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată aici este mai mult decât Solomon

32 Bărbații din Nivite se vor scula la judecata cu neamul acesta și îl vor osândi pentrucă ei *s-au pocăit la propovăduirea lui Iona și iată aici este mai mult decât Iona

Lumina

33 Nimem *n-aprinde candela și o pune în ascunzătoare neapropie, ci în sfeșnic, ca ceie să intre și să vadă lumina

34 Candela *trupului tău este ochiul tău. Când ochiul tău este curat, tot trupul tău este și el plin de lumină. Iar când este

rau și trupul tău este plin de întunerec

35 Ia seama deci ca lumina care este în tine să nu fie întunerec.

36 Dacă deci tot trupul tău este plin de lumină, nevând vre-o parte întunecată, el va fi plin de lumină, tot ca și când te luminează candela cu raza sa

Minstrăria carturarilor și Fariseilor

37 Iar pe când vorbea el, un fariseu l-a răgat ca să prânzească la el. Și a intrat și a șezut la masă

38 Iar când a văzut agrața Fariseul, *s'a mirat că nu s'a sculdat întâi înainte de prânz.

39 Și *Domnul i-a zis: 'Acum, voi Fariseii curățiți partea de afară a pahatului și a blidului, dar inutul *vostru este plin de rapire și de rautate'

40 Nebunilor, oare ce au făcut ce este afară, n-au făcut și ce este înăuntru?

41 Iusa dați *milostenie celor dinlauntru și iată luate vă sunt curate

42 Dar *vai de voi Farisei! pentrucă dați zeciu-

lă din izma și rută și lăsați la o-

parte judecata și iubirea de Dumnezeu: dar pe acestea trebuia să le faceți și pe acelea să nu le lăsați la o parte.

43 Vai *de voi Farisei! pentrucă mibiți cel din tîi scaun în sinagogi și în brațșările în piețe

44 Vai *de voi! Pentrucă *sunteți ca mormintele, cari nu se arala și oamenii cari umbla pe deasupra nu știu aceasta

45 Și unul dintre învățătorii de lege a răspuns și i-a zis: 'Învățătorule, zicând acestea ne înfruntă și pe noi rușinos.'

46 Iar el a zis: 'Vai și de voi învățătorilor de lege pentrucă *însărcinați pe oamenii cu sarcini anevoie de purtat și voi însiva nu cu unul din degețele voastre nu atingeți sarcinile'

47 Vai *de voi pentrucă zidiți mormintele proorocilor iar părișii voștri i-au omorît'

48 Deci dar sunteți matori și încuvințați faptele părinților voștri pentrucă ei i-au omorât, iar voi le zidiți mormintele.

49 Deaceia și înțelepciunea lui Dumnezeu a zis:

Voiu trimite* la ei prooroci și apostoli și pe unii din ei îi vor omori și-i vor prizoni. *Mat. 23 34

50 Ca să fie cerul înapoi dela neamul acesta sângele tuturor proorocilor care a fost vărsat dela întemeierea lumii,

51 dela sângele lui Abel pânăla sângele** lui-Zaharia care a pierit între altar și casă; da, vă spun, el va fi cerul înapoi dela neamul acesta

* Fac 4 8 ** 2 Cor. 24 20 21

52 Vai* de voi, învățătorilor de lege! pentrucă ați luat cheia cunoștinții; voi însăvă n'ati intrat și pe cei ce intrau i-ați oprit.

* Mat. 23 13

53 Și când a ieșit de acolo, cărturarii și Fariseii au început să-l silească tare și să-l iuca să vorbească de mai multe.

54 și-l pândeau ca* să prinză ceva din gura lui

* Mat. 12 13

Despre fațarnii și prica de oameni, hula împotriva Învățătorului Sfânt

12 În vremea aceea* cănd s'au adunat zecimi de mii de gloată încât se călcau unii pe alții, el a început a vorbi întâi către ucenicii săi: Feriți-vă** de

aluatul Fariseilor care este tălărnice

* Mat. 10 18 * 1 Tim. 8 15. ** Mat. 16 12

2 Și nimie nu* este acoperit de toate părțile care nu va fi descoperit și ascuns care nu va fi cunoscut.

* Mat. 10 26. Marc. 4 22. Cap. 9 17

3 Deaceea câte ați zis la întunerec vor fi auzite la lumină și ce ați vorbit la ureche în cămăruțe vor fi vestite depe acoperișul caselor.

4 Și vă* spun vouă, prietenii** mei: Nu vă temeți de cece omorâre trupul și după acestea nu mai au ce să mai facă.

* Mat. 51 7 8, 12, 18. Ier. 1 8. Mat. 10 28 ** Luc. 15 14, 15

5 Vă voi arăta însă de cine să vă temeți: temeți-vă de Acela care, după ce omorâ, are putere să arunce în gheenă. Da, vă spun, de acestia temeți-vă.

6 Oare nu se vând cinci vrăbii pentru doi bani? Și niciuna din ele nu este vîntată înaintea lui Dumnezeu

7 Ci și perii capului vostru toți sunt numărați. Nu vă temeți; voi sunteți mai de preț decât multe vrăbii.

8 Și* vă spun. Oricine va mărturisi pentru mine înaintea oamenilor și Fiul

omului va mărturisi pentru el înaintea îngerilor lui Dumnezeu. * Mat. 10 32

* Mat. 8 38 2 Tim. 2 12 * Ioan. 2 23

9 Dar cine mă va lăgăda înaintea oamenilor va fi lăgăduit înaintea îngerilor lui Dumnezeu

10 Și* oricine va zice un cuvânt împotriva Fiului omului, i se va ierta, iar celui ce va huli împotriva Sfântului Duh nu i se va ierta.

* Mat. 12 31, 32. Marc. 3 28. 1 Ioan. 5 16

11 Și când* vă due înaintea sinagogilor și dregătorilor și stăpânirilor, nu vă îngrijorați cum sau ce veți zice;

* Mat. 10 19. Marc. 1 11. Cap. 2 14

12 căci Sfântul Duh va vă învăța chiar în acele ceas cece trebuie să spuneți

Pilda bogatului căruia i-a rodit țarina

13 Iar unul din gloată a zis: Învățătorule, spune fraclui meu să împarta cu mine moștenirea.

14 Iar el i-a zis: Omule* cine m'a pus judecător sau împărțitor peste voi?

* Ioan. 8 36

15 Și le-a zis: Luați aminte* și păziți-vă de orice lăcomie de bani, pentrucă nu în belșugul cuiva stă

viața lui din lucrurile pe cari le are * 1 Tim. 6 7, etc

16 Și le-a spus o pildă zicând: Țarina unui om bogat a rodit bine

17 Și se gândia în sine zicând: Ce voi face pentrucă n'am unde să-mi strâng roadele?

18 Și a zis: Aceasta voi face: Îmi voi dărâna grănarele și le voi zidi mai mari și voi strânge acolo toate roadele mele și bunurile mele

19 Și voi zice sufletului meu: Suflete,* ai multe bunuri puse pentru mulți ani; odihnește-te, mănâncă, bea, veselește-te

* Ecl. 11 9. 1 Cor. 15 32. Ier. 5 5

20 Dar Dumnezeu i-a zis: Nebunule! chiar în noaptea aceasta ți se va cere* înapoi sufletul, iar** cece ai pregătit ale cui vor fi? * Iov. 20 22, 27 8. Ps. 52 7. Luc. 4 14 ** Ps. 39 6. Ier. 17 11

21 Așa este cece adună comoră pentru sine înșus și* nu se îmbogățește pentru Dumnezeu. * Mat. 6 20. Vers. 30. 1 Tim. 6 18, 19. Luc. 2 5

Îngrijorările

22 Și a zis către ucenicii săi: Deaceea vă spun: Nu* vă îngrijorați pentru suflet ce să măncați, nici pentru trup ce să vă îmbrăcați

* Mat. 6 25

23 Sufletul este mai mult decât hrana și trupul decât îmbrăcăminte.

* 24 Privești bine corbii ca nici nu sămăna, nici nu sece, cari n'au cămară, nici grănar și Dumnezeu * îi hrănește: cu cât mai de preț sunteți voi decât păsările! * Lev 38 41 Ps 147 9

25 Și cine dintre voi în grijorându-se poate adăoga la vârsta sa un col?

26 Dacă deci nu puteți face nici ce este cel mai neînsemnat lucru, pentru ce vă îngrijorați de celelalte?

27 Privești bine erinii cum cresc: nici nu țore, nici nu țes: totuș vă spun: Nici Solomon în toată slava lui nu s'a îmbrăcat ca unul din aceștia.

28 Iar dacă așa îmbracă Dumnezeu iarba în câmp, care este azi și mâine se aruncă în cuptor, cu cât mai mult vă va îmbrăca pe voi, puțin credincioșilor!

29 Și nu căutați ce să mâncați și ce să beți și nu fiți frământați

30 Căci toate acestea le caută stăruitor Neamurile lumii; iar Tatăl vostru știe că aveți trebuință de acestea.

31 Însă căutați * împără-

ția lui și acestea vi se vor adăoga — * Mat 6 33

32 Nu te teme, turmă mică, pentru că * Tatăl vostru a găsit plăcere să vă dea împărăția. * Mat 11 25 26

33 Vindeți * tot ce aveți și dați milostenie; faceți-vă * punți cari nu învechesc, o comoară nesleită în ceruri, unde hoțul nu se apropie nici molia nu strică.

* Mat 19 21. Ezech 2 45, 4 34 ** Mat. 6 20. Căp. 16 9 1 Tim 6 19

34 Căci unde este comoara voastră acolo va fi și inima voastră.

Indemn la veghere

35 Coapsele * să vă fie încinse și candelile ** aprinse. * Mat. 6 14 1 Pet. 1 13.

** Mat 25 1, etc. 36 Și voi fiți asemenea oamenilor cari așteaptă pe domnul lor când se va întoarce dela nuntă, ca, dacă va veni și va bate la ușă, să-i deschidă îndată.

37 Fericiți * sunt robii aceea pe cari când va veni domnul îi va găsi veghiând. Adevărat va spun că se va încinge și-i va pune la masă și va trece alături și le va sluji. * Mat 24 48

38 Și dacă va veni în a doua strajă, și în a treia, și-i va găsi astfel, fericiți sunt robii aceia.

39 * Cunoașteți dar aceeașă că, dacă ar fi știut stăpânul casei în ce ceas vine hoțul, ar fi veghiat și n'ar fi lăsat să-i sape casa. * Mat 24 43 1 Tes 5 2.

1 Pet 3 10 Apoc 3 3, 16 15

40 Și * voi fiți gata: pentru că Fiul omului vine în ceasul în care nu gândiți. * Mat 24 44, 27 13. Marc 13 33. Cap. 13 34 35. 1 Tes 5 6 2 Pet. 3 12

Parabolă a robului credincios

41 Și Petru a zis, Doamne, între noi zici aceeașă pildă nouă și către toți?

42 Și Domnul a zis: Cine * este dar ecnomul credincios și cuminte, pe care îl va pune domnul peste sluga mea sa ca să le dea porția de mâncare la vreme convenită?

Mat 24 25, 26 91. 1 Cor 4 2

43 Fericit este robul acela pe care, când va veni domnul lui îl va găsi luând astfel

44 Cu adevărat * vă spun că îl va pune peste toată averea sa. * Mat 24 47

45 Iar * dacă robul acela va zice în inima sa: Domnul meu zăbovește să vie! și va începe să bată pe slugi și pe slujnice, și să mănânce și să bea și să se îmbete, * Mat 24 48

46 domnul robului acela îl va veni în ziua în

care el n'asteapta și în ceasul când nu știe și îl va despica în două și-i va pune pattea cu necredincioșii

47 Și robul * acela care a știut voia domnului său și n'a pregătit sau n'a făcut după voia lui va fi batut cu multe lovituri

* Num 15 30 Deut 25 2 Ioan 9 41, 12 22 Fapt 17 30 1 Cor 4 11

48 Iar * celce n'a știut-o și a făcut fapte vrednice de lovituri, va fi batut cu puține lovituri. Și oricui i s'a dat mult, i se va cere mult: și cui i s'a incredințat mult, îi vor cere mai mult. * Le 12 17 1 Tim 1 15

Ec pe pamânt.

49 Am venit să arunc un foc pe pamânt și ce voiesc dacă s'a și aprins? * Vers 51

50 Dar am un bolez cu * care să fiu botezat și cât de strănătorat sânt până când se va îndeplini!

* Mat 20 22 Marc 10 38

51 Vi * se pare că am venit să dau pace pe pamânt? Vă spun. Nu; ci * mai degrabă desbinare.

* Mat 10 34 Vers 49 ** Mic 7 6 Ioan 7 43, 9 16 10 19

52 Căci * de acum încoi vor fi desbinați într-o casă, trei împotriva a doi și doi împotriva a trei * Mat 10 35

53 Vor fi desbinați: tată împotriva fiului și fiu împotriva tatălui, mamă împotriva fiicei și fiică împotriva mamei sale, soacra împotriva norei sale și nora împotriva soacrei sale

Semnele vremurilor

54 Și zicea și gloatelor: Când vedeți un nor ridându-se la apus, îndată ziceți: Vine ploaie mare și așa este. * Mat 16 2

55 Și când vedeți suflând vântul dela miazăzi, ziceți: Va fi căldură mare și este

56 Făcarnicilor: Iată pa-mântului și a cerului știți sa le cereți, dar vremea aceasta cum nu știți s'o cereți?

57 Și pentru ce nu judecați și dela voi însa ce este drept?

58 Căci pe când mergi cu protivnicul tau la drept, dă-i osteneala pe cale** să te desfaci de el, ca nu cumva sa te răscă la judecător și judecătorul să te dea chinătorului și chinătorul să te arunce în temniță. * Pro 25 8 Mat 5 23

** Ps 118 5, 6

59 Iți spun: Nu vei ieși de acolo până nu vei plăti și cel din urmă banuț.

Galileenii măcelăriți de Pilat

13 Și în aceeaș vreme erau de fața unui cari i-au adus știri despre Galileenii, al căror sânge Pilat îl amestecase cu jertfele lor.

2 Și Isus a răspuns și le a zis: Vi se pare oare că Galileenii aceștia au fost mai păcătoși decât toți Galileenii pentru că au suferit aceștia?

3 Eu vă spun: Nu, ci dacă nu vă veți pocăi, toți veți pieri la fel.

1 Sau acei optsprezece peste cari a căzut turnul în Siloam și i-a omorât, vi se pare oare că ei au fost mai datornici decât toți oamenii cari locuiesc în Ierusalim?

5 Eu vă spun: Nu, ci dacă nu vă veți pocăi, toți veți pieri tot așa.

Pilda smochinului nerozător

6 Și a spus pilda aceasta: Cineva * avea un smochin sădit în via sa. Și a venit și a căutat rod în el și n'a găsit.

* Isa 5 2 Mat 21 19

7 Și a zis către vieri: Iată, trei ani de când vin și caui rod în acest smochin și nu găsesc, taie-l pentru ce prinde și pământul fără folos?

8 Iar el răspunzând n-avea. Doamne, lasă-l și anul acesta până când vom afla împrejurul lui și-l vom gunoi.

9 Și dacă va face rod în viitor, bine, iar dacă nu, să-l tăia.

Vindecarea unei femei gârbove

10 Și i învăța într-una din sinagogi în Sabat.

11 Și iată o femeie care avea un duh de neputință de optsprezece ani și era gârbovă și nu putea nici-icum să se ridice în sus.

12 Și când a văzut o Isus, a chemat-o și i-a zis: Femeie, ești deslegată de neputința ta.

13 Și a pus mâinile pe ea și îndată s'a îndreptat în sus și slăvia pe Dumnezeu.

* Mat 16 18 Fapt 9 17

14 Iar mai marele sinagoga mănându-se ca Isus înmaduise în Sabat a răspuns și zicea gloatei: Sunt * zile în cari trebuie să lucreze omul, deci veți și înmadușiți în ele și nu ** în ziua Sabatului.

* Mat 12 10 Marc 3 1-6

15 Dar Domnul i-a răspuns și a zis: Făcarnici! Nu țineți voi în acest oră nu-și desleaga

boul sau sau magarul sau dela iesle și l duce și l adăpă?

* Cap 11 5

16 Iar aceasla femeie care * este o fiică a lui Avraam, pe care Salana o legase, iată de optsprezece ani, nu trebuia să fie deslegată de legătura aceasta în ziua Sabatului?

* Cap 11 9

17 Și pe când zicea el acestea, protivnicii lui se rușinau toți și toată gloata se bucura de toate lucrurile slăvite cari erau făcute de el.

Pilda graunțului de muștar și a aluatului

18 Deci * zicea: Cu ce este asemenea împărăția lui Dumnezeu și cu ce o vom asemăna?

* Mat 13 31 Marc 4 26

19 Este asemenea unui graunț de muștar pe care un om l-a luat și l-a aruncat în grădina sa și a crescut și s'a făcut copac și pasările cerului au locuit în ramurile lui.

20 Și iarăș a zis: Cu ce vom asemăna împărăția lui Dumnezeu?

21 Este asemenea unui aluat pe care o femeie l-a luat și l-a ascuns în trei măsuri de făină până s'a dospit tot.

Uşa cea strâmtă

22 Si *umbla din cetate în cetate şi din sat în sat învaţându-i şi călătorind la Ierusalim * Mat 23 35. Marc 6 6

23 Si un oarecare i-a zis: Doamne, oare puţini sã fie celee sunt mântuiţi? Şi el le-a zis.

24 Luptaţi-va *ca să intraţi pe poarta cea strâmtă: căci mulţi, **va, spun, vor căuta să intre şi nu vor putea. * Mat 7 13. ** Ios 7 4; 21, 18 53 Rom 9 8.

25 Îndată *ce stăpânul casei se va scula şi va **închide uşa şi veţi începe să staţi afară şi să bateţi la uşa zicând: Doamne, deschide-ne! şi răspunzând el vă va zice: Nu ştiu de unde sunteţi!

* Ps 92 6. Is 55 6. ** Mat 25 0. * Cuf 6 46. † Mat 7 23; 25 12.

26 Atunci veţi începe să ziceţi: Noi am mâncat şi am băut înaintea ta şi ne ai învaţat în uliţele noastre.

27 Si * el va zice: Vă spun: Nu vă ştiu de unde sunteţi; departaţi-vă **dela mine voi toţi lucrători ai nedreptăţii. * Mat 7 23 25 17. Vers 25. ** Ps 138 23. Mat 25 41.

28 Acolo va *fi plânsul şi scrâşnirea dinţilor, când **veţi vedea pe Avraam şi pe Isaac şi pe Iacov şi pe

toţi proorocii în împărăţia lui Dumnezeu, iar pe voi seosii atara

* Mat 12 12. 13 1. 14 31. Ma 8 1

29 Si vor veni dela răsărit şi dela apus şi dela miazănoapte şi dela miazăzi şi vor sta la masă în împărăţia lui Dumnezeu.

30 Si iată *sunt de cei din urma cari vor fi cei dintâi şi sunt de cei dintâi cari vor fi cei din urmă.

* Mat 19 30; 20 16. Marc 10 31.

Neleguiri şi pedeapsă Ierusalimului

31 În acelaş ceas nişte Farisei s'au apropiat, zicându-i: Ieşi şi pleacă de aici pentrucă Irod voieste să te omoare

32 Şi el le-a zis: Duceţi-vă şi spuneţi vulpii aceasteia: Iată eu scot afară draci şi săvârsesc lămăduiri astăzi şi mâne şi a treia zi *stârşesc. * Evt. 2 16

33 Însă brebne ca să călătorească astăzi şi mâne şi în ziua cea următoare pentruca nu se poate să piară un prooroc afară din Ierusalim.

34 Ierusalime, * Ierusalime, care omori pe prooroci şi ucizi cu pietre pe cei trimişi la tine! De câte ori am voit să adun pe copiii tăi după cum îşi a-

dună pasărea puii sub a ipi şi n'ati voii. * Mat 23 37

35 Iată vi *se lasă casa pustie, şi vă spun: Nu mă veţi vedea până când veţi dice: Binecuvântat **este cel ce vine în numele Domnului. * Lev 26 31, 32. Ps 69 23. Is 1 7. Dan 9 27. Mc 9 12. ** Ps 118 26. Mat 21 9. Marc 11 10. Cuf 12 13

Vindecarea unui bolnav de dropică.

14 Si a fost așa: când a intrat în casa unuia dintre mai marii Fariseilor într'un Sabat, ea să mănânce pâne, ei îl pândiau

2 Si iată, un om bolnav de dropică era înaintea lui.

3 Si Isus răspunzând a vorbit către învăţătorii de lege şi Farisei, zicând: *Se cuvine oare în Sabat a lămadui sau nu? * Mat 12 0

4 Iar ei au tăcut. Si I-a apucat şi l-a lămaduit şi i-a dat drumul

5 Si le-a zis: Al *cărni măgar sau bou dintre voi va cădea în puţ şi nu-l va apleca în sus îndată în ziua Sabatului?

* Evt. 23 5. De 22 4. Cuf. 13 15

6 Si n'au fost în stare să răspunda la acestea

Despre smerenie la ospete

7 Si a spus o pildă către ei chemaţi, dupăce a luat

seama cum îşi alegeau cele dintâi locuri. Si le-a zis:

8 Când veţi fi chemaţi de cineva la nuntă nu le aseza la masă la cel dintâi loc, ca nu cumva altul mai de cinste decât tine să fie chemat de el

9 şi celee te-a chemat pe tine şi pe el să vină să-ţi zică: Dă acestuia locul. Şi atunci vei începe cu rusine să ieşi cel din urmă loc

10 Ci *când vei fi chemat, du-te şi aseză-te în cel din urmă loc ca, dacă va veni celee te-a chemat să-ţi zică: Prietene, mută-te mai în sus. Atunci vei avea slavă înaintea tuturor celor ce stau cu tine la masă

* Prov 25 6, 7

11 Pentruca *oricine se înalţă pe sine va fi smerit şi cine se smereşte pe sine va fi înalţat. * Lev 22 29

Ps 18 27. Prov. 20 29. Mt 23 12

* 18 14. Luc 4 6. 1 Ps 5 5

Despre înmănuşare

12 Si zicea şi celui ce i se cheamă: Când iaci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tai, nici pe fraţii tăi, nici pe rudele tale, nici pe vecinii bogăţi, ca nu cumva şi ei să te cheame iar şi să ai răsplata.

13 Ci când iaci ospete, cheamă pe săraci, *pe schi-lozi, pe schiopi, pe orbi

* Num. 8 10

drahma pe care am pierdut-o

10 Astrei, vă spun, se fac bucurie înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un singur păcătos care se pocăiește.

Pilda fiului risipitor

11 Și a zis: Un om are care avea doi fii.

12 Și cel mai tânăr dintre ei a zis tatălui său: Tată, dă-mi partea de avere ce mi se cade. Și el le-a împărțit averea sa.

13 Și nu după multe zile, fiul mai tânăr a strâns toate și s'a dus într-o țară depărtată și acolo și-a risipit averea, * trăind destălmășit.

14 Iar după ce a cheltuit toate, s'a făcut o foamete mare prin țara aceea și el a început să fie în lipsă.

15 Și s'a dus și s'a lipit de unul din cetățenii țării aceia și el l-a lăsat la ogoarele sale să pasca porcii.

16 Și doria să-și umple pântecele din scoavele pe care le mâncău porcii și nimeni nu i le da.

17 Dar când și-a venit în sine, a zis: Câți argași ai tatălui meu au prisos de pâine iar eu pier aici de foame!

18 Ma voiu scula și voi merge la tatăl meu și-i voi zice: Tată, am păcătuit împotriva cerului și înaintea ta.

19 Nu mai sunt vrednic să fiu numit fiul tău, fă-mă ca pe unul din argașii tăi.

20 Și s'a sculat și a venit la tatăl său. Și când era el încă * departe, l-a văzut tatăl său și i s'a făcut milă și a alergat și a căzut pe grumazul lui și l-a sărutat mult. * Pap. 2. 39. Efes 2. 13, 17.

21 Și fiul i-a zis: Tată, am păcătuit împotriva cerului și * înaintea ta: nu mai sunt vrednic să fiu numit fiul tău. * Pap. 2. 39.

22 Și tatăl a zis către robii săi: Aduceți repede vestmântul lung, cel dinlăun, și îmbracăți-l cu el și puneți-i un inel în mână și încălțăminte în picioare.

23 Și aduceți vitelele cele îngrășate și înjunghiați-le și să mâncăm și să ne veselim.

24 Pentru că * acest fiu al meu era mort și a înviat, era pierdut și s'a aflat. Și au început să se veselească. * Vers. 32. Efes 2. 13-14. Apoc. 3. 1.

25 Iar fiul său mai mare era la câmp; și când a venit, s'a apropiat de casă și a auzi muzică și jocuri

26 Și a chemat la sine pe una din slugi și a încredințat ce să fie acestea.

27 Și el i-a zis: Fratele tău a venit și tatăl tău a înjunghiat vitelele cele îngrășate, pentru că l-a primit sănatos și bine.

28 Dar el s'a mâniat și nu voia să intre; și tatăl său a ieșit și-l ruga.

29 Iar el a răspuns și a zis tatălui său: Tată, de atâția ani îți robesc și niciodată n'am călcat o poruncă a ta: și totuși mie niciodată nu mi-ai dat un ozor ca să mă veselesc cu prietenii mei.

30 Iar când a venit acesta fiu al tău care și-a cheltuit averea cu curvele, ai înjunghiat pentru el vitelele cele îngrășate.

31 Și el i-a zis: Copile, tu înoldeauna ești cu mine și toate ale mele sunt ale tale.

32 Dar trebuia să ne veselim și să ne bucurăm pentru că * fratele tău acesta era mort și a înviat, era pierdut și s'a aflat. * Vers. 24.

Pilda economului nedrept

16 Și zicea și către ucenici: Era un om bogat care avea un econom, și acesta a fost învinuit la el că i risipia averea.

2 Și l-a chemat și i-a zis: Ce este aceasta ce aud despre tine? Dă socoteală de economia ta căci nu mai poți fi econom.

3 Iar economul a zis în sine: Ce am să fac pentru că domnul meu îmi ia economia? Să șap nu sânt în slăve; să cerșesc îmi este rusine.

4 Și, ce voi face, ca atunci când voi fi dat afară din economie să mă primească în casele lor.

5 Și a chemat la sine, câte unul, pe fiecare din datornicii domnului său și a zis celui dinlăun: Cât ești dator domnului meu?

6 Și el a zis: O sută de măsuri de untdelemn. Iar el i-a zis: Primește-ți înscrisul și sezi și scrie degrab cincizeci.

7 Apoi a zis celuiilalt: Dar tu cât ești dator? Și el a zis: O sută de măsuri de grâu. Iar el i-a zis: Primește-ți înscrisul și scrie optzeci.

8 Și domnul său a laudat pe economul nedreptății, fiindcă facuse cu minte, pentru că fiii veacului acestuia sunt mai cu minte față de neamul lor înșuș decât fiii * luminii.

* Ioan 12. 36. Efes 5. 8. 1 Tes 5. 5.

9 Și eu vă spun: Face-

trăva * pretin din Mamona nedreptății, ca atunci când va meeta el, ei să va pri-measca în corturile veci-nice. * *Don 4. 27. Mat 6 19 19 21*

10 Cel * ce este credin-cios în foarte puțin este credincios și în mult; și cel ce este nedrept în foarte puțin, este nedrept și în mult. * *Mat. 25 21 Cap. 19 17.*

11 Dacă deci n'ăți fost credincioși în Mamona nedreptății, cine vă va încre-dința adevăratele *bogății*?

12 Și dacă n'ăți fost cre-dincioși în ceace este al altuia, cine vă va da ce este al vostru?

13 * Nicio sluga de casă nu poate sluji la doi domni, caci sau va urî pe unul și va iubi pe celălalt sau se va ținea de unul și va disprețui pe celălalt. Nu puteți sluji lui Dum-nezeu și lui Mamona.

* *Mat. 6 24.*

Mustări făcute Fariseilor.

11 Și Fariseii cari * erau iubitori de arginț auziau toate acestea și-l luau în bataie de joc

* *Mat. 23 14.*

15 Și le-a zis: Voi sun-teți ceice vă * îndreptați pe voi îns. vă înaintea oa-menilor, dar Dumnezeu ** vă cunoaște inimile: pen-trucă ce * este înălțat în

tre oamen este o uricune înaintea lui Dumnezeu

* *Mat 16 24* ** *Ps 7 9* * *1 Sam 16 7*

16 Legea * și proorocii au fost pânăla Ioan; de atunci Evanghelia împără-ției lui Dumnezeu se ves-tește și fiecare pătrunde în ea prin silă

* *Mat 4 17 11 12 13* *Co 1 2 3*

17 Dar mai lesne este * a treaca cerul și pământul decât să cada o singură trântură de slovă din lege

* *Ps 102 26, 27. Isa 40 8 51 6* *Mat. 8 1 9 1 2*

18 Oricine * își lasă n-vasa și se însoara cu alta preacurvește și cine se în-soara cu cea lăsală de hăr-bat preacurvește

* *Mat. 5 32 19 9* *Marc 10 11* *1 Cor 7 10 11*

Pilda bogatului și Lazăr.

19 Și era un om bogat și se îmbrăca în purpură și în subțire, veselindu-se strălucit în fiecare zi.

20 Și un sărac cu nu-mele Lazăr fusese aruncat la poarta lui, plin de bube.

21 Și doria să se sature din cece cădeau dela masa bogatului. Că și cânil veniau și i lungeau bubele.

22 Și a fost așa: săracul a murit și a fost dus de îngeri în sânul lui Avraam și a murit și bogatul și a fost înmormântat.

23 Și în Hades și-a ri-mecat ochii, fiind în chi-nu, și vede dedeparte pe Avraam și pe Lazăr în sânul lui

24 Și a strigat și a zis: Tată Avraame, fieți mila de mine și trimite pe Ia-zăr ca să-și înlینگă vârful degetului în apă și să-mi umezească * limba, mindea mîni ** în dureri în văpaia necasta. * *Z 14 12* ** *Is 66 24* *Mat 9 44. Ps 113 8*

25 Iar Avraam a zis: Co-pile, adu-ți * aminte că ți-ai primit cele bune în viața ta și Lazăr deasemenea cele rele, iar acum el este ră-gătat aici iar tu ești în dureri. * *1 Cor 21 13* *Cap. 6 24*

26 Și pe lângă toate a-cestea, între noi și voi este o prapastie mare pentru că ceice voiesc să treacă de aici la voi să nu poată nici de acolo să vină la noi

27 Și a zis: Te rog deci, lăsa să-l trimiți în casa lui din meu

28 Căci am cinci frați, pe care să le marturi-zească să nu vină și ei în acel loc de chin

29 Dar Avraam zice: Au-tor Moise și pe prooroci

care le de ei

* *Is 20 24 36* *1 Sam 5 39, 45* *1 Pt 1 17*

30 Iar el a zis: Nu, tată Avraame, ci dacă se va duce la ei cineva dintre cei morți, se vor pocăi

31 Iar el i-a zis: Dacă n'ascultă de Moise și de prooroci, nu vor fi îndu-plecați nici * dacă se va seula cineva dintre cei morți.

* *Isa 12 10, 11*

Prilejurile de păcătuire.

17 Și a zis către ucenicii sai. Este * peste pu-țință ca să nu vină pri-lejuri de poticnire, dar voi de acela prin care vin'

* *Mat. 18 6, 7* *Marc 9 42* *1 Cor 11 19*

2 Este totositor pentru ei dacă i se pune o piatră de moară împrejurul gâtului său și este repezit în mare, decât să facă pe unul din acești micuți să se poticneasca.

3 Luați aminte la voi în-sivă. Dacă * va păcatul fra-tele sau, cearta-l, ** și dacă se va pocai, iartă-l.

* *Mat. 18 15, 21* ** *Lev 19 17* *Prov. 17 10* *Isa 5 19*

4 Și dacă de șapte ori pe zi va păcatui față de tine și de șapte ori se va întoarce la tine, zicând: Ma-pocăiesc! — să-l ierți

5 Și apostolii au zis Dom-nului: Mărește ne credința

6 Și * Domnul a zis. Dacă ați avea credință ca un grâu de muștar ați zice

acestui dud. Desradacinea-
zile și sadeste-te în mare!
și va ar asculta

** 17 21 23 24 25 26 27 28 29 30 31*
Kobi netrebnei

7 Dar cine este acela
dintre voi, care având un
rob arând sau paseând oile
u va zice, când va veni din
câmp: Trece îndată și sezi
la masă?

8 Ci oare nu-i va zice
mai degraba: Gătește* sa
cinez eu și încinge-te și
slujește-mi până să mă-
nânc și să beau și după
aceea mânâncea și bea tu!

9 Nu cumva este unda
total el robului pentru ca a
facut cele ce i s-a poruncit?

10 Astfel și voi, când
veți face toate cele porun-
cite voua, ziceți: Suntem
robi* ne folositori, am fa-
cut cele ce eram dator să
facem

** Luc 22 3, 32 7 Ps 137 3 Mat 23 30
Rom 12 11 1 Cor 13 7 1 Tim 5 14*

Cu zece leproși

11 Și a fost așa: pe căm
mergeau* la Ierusalim, el
trecea prin mijlocul Sama-
riei și Galileei

12 Și când a intrat în
trun sat, l-au întâmpinat
zece bărbați leproși* care au
stăut dede parte

13 Și ei au ridicat glas. I

zicând: Isuse, Stăpâne,
fie fi în la de noi.

14 Și când l-a văzut le-a
zis: Duceți-vă* și arătați va
preoților. Și a fost așa: pe
când mergeau ei, au fost
curățiți

15 Iar unul dintre ei
când a văzut că a fost vin-
decat, s'a întors înapoi slă-
vind cu glas mare pe Dum-
nezeu

16 Și a cazut pe fața sa
la picioarele lui, multumî-
ndu-i. Și el era un Samari-
tean

17 Și Isus a răspuns și
a zis: Oare n'au fost cu-
rățiți cei zece? Iar cei noua
unde sunt?

18 Nu s'au găsit alții să
se întoarcă să dea slavă
lui Dumnezeu decât acela
de alt neam?

19 Și i-a zis: Scoala-te
și du-te: credința ta te-a
mântuit

*Venirea împăratului lui
Dumnezeu*

20 Și fiind întrebat de
Iarisei, când vine împă-
rația lui Dumnezeu, le-a
răspuns și a zis: Împăra-
ția lui Dumnezeu nu vine
pe văzute

21 Nici nu* vor zice: Iată
este aici Sau Colo Cael

ata, împărația*! Ii Dum-
nezeu este înlauntrul vo-
stru

** 1 Cor 23 ** Rom 14 17*

Venirea Fiului omului

22 Și a zis către ucenici:
Vor* veni zile când veți
dori să vedeți una dintre
zilele Fiului omului și nu
veți vedea.

23 Și va* vor zice: Iată,
colo! Iată aici! Nu va du-
ceți nici nu-i urmați

24 Căci, ca fulgerul, când
fulgeră dintr-o parte de sub
cer și luminează până la
cealaltă parte de sub cer,
așa va fi Fiul omului în
lua lui

25 Dar* încăi trebuie ca
el să sufere multe și să fie
lupat de neamul acesta

** Marc 8 31 9 31, 10 33 Cap 9 22*

26 Și cum* a fost în zi-
lele lui Noe chiar așa va
fi și în zilele Fiului o-
mului.

27 * Fac 7 Mat 24 37

28 măncau, beau, se în-
mău, se măritau, până în
zina când a intrat Noe în
coabie și a venit potopul

29 și l-a pierdut pe toți

30 Tot așa, cum* a fost
în zilele lui Lot: măncau,
beau, cumparau, vindeau,
luau zideau,

31 dar* în ziua când a
fost Lot din Sodoma, ploaia
foc și pucioasă din cer și l-a
pierdut, și pe toți;

** Fac 19 16, 24*

30 în acelaș chip va fi în
ziua când se* descopere
Fiul omului.

31 În ziua aceea, cine*
va fi pe înveliș, și sculele
lui în casă, să nu se po-
goare să le ia și cine este
la câmp deasemenea să nu
se întoarca îndărăt

32 Aduceți-vă* aminte de
nevasta lui Lot.

33 Cine* va căuta să-și
câștige sufletul, îl va
pierde, și cine îl va pierde,
il va pastra în viață

** Mat 10 39 16 25 Marc 8 35 Cap
9 24 Ioan 12 27*

34 Va span* în noaptea
aceea vor fi doi pe un sin-
gar pat; unul va fi luat și
celălalt va fi lăsat

35 Vor fi două răsbind
împreună; una va fi luată
iar cealaltă va fi lăsată

36 Vor fi doi în câmp;
unul va fi luat și celălalt
va fi lăsat

37 Și ei răspunzând îi
zic: Unde, Doamne? Iar el
le-a zis: Unde* este trupul
acel vo* fi adunați și vul-
turii

** Luc 39 30 Mat 24 28*

Pilda judecătorului nedrept

18 Și le-a spus o pilda
că trebuie să se roage*
totdeauna și să nu obo-
sească.

** Cap 11 5, 21 36 Rom 12
12 Efes 6 18 Col 4 2 1 Tes 5 17*

prin prooroci pentru Fiul
omului. 17, 22, 30, 37

12 Căci va*fi dat Nea
mărilor și va fi lăsat în
tărie și va fi înfruntat ru
șinea și va fi sculpat.

12, 22, 27, 30, 37, 41, 44, 47, 50, 53, 56, 59, 62, 65, 68, 71, 74, 77, 80, 83, 86, 89, 92, 95, 98, 101, 104, 107, 110, 113, 116, 119, 122, 125, 128, 131, 134, 137, 140, 143, 146, 149, 152, 155, 158, 161, 164, 167, 170, 173, 176, 179, 182, 185, 188, 191, 194, 197, 200, 203, 206, 209, 212, 215, 218, 221, 224, 227, 230, 233, 236, 239, 242, 245, 248, 251, 254, 257, 260, 263, 266, 269, 272, 275, 278, 281, 284, 287, 290, 293, 296, 299, 302, 305, 308, 311, 314, 317, 320, 323, 326, 329, 332, 335, 338, 341, 344, 347, 350, 353, 356, 359, 362, 365, 368, 371, 374, 377, 380, 383, 386, 389, 392, 395, 398, 401, 404, 407, 410, 413, 416, 419, 422, 425, 428, 431, 434, 437, 440, 443, 446, 449, 452, 455, 458, 461, 464, 467, 470, 473, 476, 479, 482, 485, 488, 491, 494, 497, 500, 503, 506, 509, 512, 515, 518, 521, 524, 527, 530, 533, 536, 539, 542, 545, 548, 551, 554, 557, 560, 563, 566, 569, 572, 575, 578, 581, 584, 587, 590, 593, 596, 599, 602, 605, 608, 611, 614, 617, 620, 623, 626, 629, 632, 635, 638, 641, 644, 647, 650, 653, 656, 659, 662, 665, 668, 671, 674, 677, 680, 683, 686, 689, 692, 695, 698, 701, 704, 707, 710, 713, 716, 719, 722, 725, 728, 731, 734, 737, 740, 743, 746, 749, 752, 755, 758, 761, 764, 767, 770, 773, 776, 779, 782, 785, 788, 791, 794, 797, 800, 803, 806, 809, 812, 815, 818, 821, 824, 827, 830, 833, 836, 839, 842, 845, 848, 851, 854, 857, 860, 863, 866, 869, 872, 875, 878, 881, 884, 887, 890, 893, 896, 899, 902, 905, 908, 911, 914, 917, 920, 923, 926, 929, 932, 935, 938, 941, 944, 947, 950, 953, 956, 959, 962, 965, 968, 971, 974, 977, 980, 983, 986, 989, 992, 995, 998, 1001, 1004, 1007, 1010, 1013, 1016, 1019, 1022, 1025, 1028, 1031, 1034, 1037, 1040, 1043, 1046, 1049, 1052, 1055, 1058, 1061, 1064, 1067, 1070, 1073, 1076, 1079, 1082, 1085, 1088, 1091, 1094, 1097, 1100, 1103, 1106, 1109, 1112, 1115, 1118, 1121, 1124, 1127, 1130, 1133, 1136, 1139, 1142, 1145, 1148, 1151, 1154, 1157, 1160, 1163, 1166, 1169, 1172, 1175, 1178, 1181, 1184, 1187, 1190, 1193, 1196, 1199, 1202, 1205, 1208, 1211, 1214, 1217, 1220, 1223, 1226, 1229, 1232, 1235, 1238, 1241, 1244, 1247, 1250, 1253, 1256, 1259, 1262, 1265, 1268, 1271, 1274, 1277, 1280, 1283, 1286, 1289, 1292, 1295, 1298, 1301, 1304, 1307, 1310, 1313, 1316, 1319, 1322, 1325, 1328, 1331, 1334, 1337, 1340, 1343, 1346, 1349, 1352, 1355, 1358, 1361, 1364, 1367, 1370, 1373, 1376, 1379, 1382, 1385, 1388, 1391, 1394, 1397, 1400, 1403, 1406, 1409, 1412, 1415, 1418, 1421, 1424, 1427, 1430, 1433, 1436, 1439, 1442, 1445, 1448, 1451, 1454, 1457, 1460, 1463, 1466, 1469, 1472, 1475, 1478, 1481, 1484, 1487, 1490, 1493, 1496, 1499, 1502, 1505, 1508, 1511, 1514, 1517, 1520, 1523, 1526, 1529, 1532, 1535, 1538, 1541, 1544, 1547, 1550, 1553, 1556, 1559, 1562, 1565, 1568, 1571, 1574, 1577, 1580, 1583, 1586, 1589, 1592, 1595, 1598, 1601, 1604, 1607, 1610, 1613, 1616, 1619, 1622, 1625, 1628, 1631, 1634, 1637, 1640, 1643, 1646, 1649, 1652, 1655, 1658, 1661, 1664, 1667, 1670, 1673, 1676, 1679, 1682, 1685, 1688, 1691, 1694, 1697, 1700, 1703, 1706, 1709, 1712, 1715, 1718, 1721, 1724, 1727, 1730, 1733, 1736, 1739, 1742, 1745, 1748, 1751, 1754, 1757, 1760, 1763, 1766, 1769, 1772, 1775, 1778, 1781, 1784, 1787, 1790, 1793, 1796, 1799, 1802, 1805, 1808, 1811, 1814, 1817, 1820, 1823, 1826, 1829, 1832, 1835, 1838, 1841, 1844, 1847, 1850, 1853, 1856, 1859, 1862, 1865, 1868, 1871, 1874, 1877, 1880, 1883, 1886, 1889, 1892, 1895, 1898, 1901, 1904, 1907, 1910, 1913, 1916, 1919, 1922, 1925, 1928, 1931, 1934, 1937, 1940, 1943, 1946, 1949, 1952, 1955, 1958, 1961, 1964, 1967, 1970, 1973, 1976, 1979, 1982, 1985, 1988, 1991, 1994, 1997, 2000, 2003, 2006, 2009, 2012, 2015, 2018, 2021, 2024, 2027, 2030, 2033, 2036, 2039, 2042, 2045, 2048, 2051, 2054, 2057, 2060, 2063, 2066, 2069, 2072, 2075, 2078, 2081, 2084, 2087, 2090, 2093, 2096, 2099, 2102, 2105, 2108, 2111, 2114, 2117, 2120, 2123, 2126, 2129, 2132, 2135, 2138, 2141, 2144, 2147, 2150, 2153, 2156, 2159, 2162, 2165, 2168, 2171, 2174, 2177, 2180, 2183, 2186, 2189, 2192, 2195, 2198, 2201, 2204, 2207, 2210, 2213, 2216, 2219, 2222, 2225, 2228, 2231, 2234, 2237, 2240, 2243, 2246, 2249, 2252, 2255, 2258, 2261, 2264, 2267, 2270, 2273, 2276, 2279, 2282, 2285, 2288, 2291, 2294, 2297, 2300, 2303, 2306, 2309, 2312, 2315, 2318, 2321, 2324, 2327, 2330, 2333, 2336, 2339, 2342, 2345, 2348, 2351, 2354, 2357, 2360, 2363, 2366, 2369, 2372, 2375, 2378, 2381, 2384, 2387, 2390, 2393, 2396, 2399, 2402, 2405, 2408, 2411, 2414, 2417, 2420, 2423, 2426, 2429, 2432, 2435, 2438, 2441, 2444, 2447, 2450, 2453, 2456, 2459, 2462, 2465, 2468, 2471, 2474, 2477, 2480, 2483, 2486, 2489, 2492, 2495, 2498, 2501, 2504, 2507, 2510, 2513, 2516, 2519, 2522, 2525, 2528, 2531, 2534, 2537, 2540, 2543, 2546, 2549, 2552, 2555, 2558, 2561, 2564, 2567, 2570, 2573, 2576, 2579, 2582, 2585, 2588, 2591, 2594, 2597, 2600, 2603, 2606, 2609, 2612, 2615, 2618, 2621, 2624, 2627, 2630, 2633, 2636, 2639, 2642, 2645, 2648, 2651, 2654, 2657, 2660, 2663, 2666, 2669, 2672, 2675, 2678, 2681, 2684, 2687, 2690, 2693, 2696, 2699, 2702, 2705, 2708, 2711, 2714, 2717, 2720, 2723, 2726, 2729, 2732, 2735, 2738, 2741, 2744, 2747, 2750, 2753, 2756, 2759, 2762, 2765, 2768, 2771, 2774, 2777, 2780, 2783, 2786, 2789, 2792, 2795, 2798, 2801, 2804, 2807, 2810, 2813, 2816, 2819, 2822, 2825, 2828, 2831, 2834, 2837, 2840, 2843, 2846, 2849, 2852, 2855, 2858, 2861, 2864, 2867, 2870, 2873, 2876, 2879, 2882, 2885, 2888, 2891, 2894, 2897, 2900, 2903, 2906, 2909, 2912, 2915, 2918, 2921, 2924, 2927, 2930, 2933, 2936, 2939, 2942, 2945, 2948, 2951, 2954, 2957, 2960, 2963, 2966, 2969, 2972, 2975, 2978, 2981, 2984, 2987, 2990, 2993, 2996, 2999, 3002, 3005, 3008, 3011, 3014, 3017, 3020, 3023, 3026, 3029, 3032, 3035, 3038, 3041, 3044, 3047, 3050, 3053, 3056, 3059, 3062, 3065, 3068, 3071, 3074, 3077, 3080, 3083, 3086, 3089, 3092, 3095, 3098, 3101, 3104, 3107, 3110, 3113, 3116, 3119, 3122, 3125, 3128, 3131, 3134, 3137, 3140, 3143, 3146, 3149, 3152, 3155, 3158, 3161, 3164, 3167, 3170, 3173, 3176, 3179, 3182, 3185, 3188, 3191, 3194, 3197, 3200, 3203, 3206, 3209, 3212, 3215, 3218, 3221, 3224, 3227, 3230, 3233, 3236, 3239, 3242, 3245, 3248, 3251, 3254, 3257, 3260, 3263, 3266, 3269, 3272, 3275, 3278, 3281, 3284, 3287, 3290, 3293, 3296, 3299, 3302, 3305, 3308, 3311, 3314, 3317, 3320, 3323, 3326, 3329, 3332, 3335, 3338, 3341, 3344, 3347, 3350, 3353, 3356, 3359, 3362, 3365, 3368, 3371, 3374, 3377, 3380, 3383, 3386, 3389, 3392, 3395, 3398, 3401, 3404, 3407, 3410, 3413, 3416, 3419, 3422, 3425, 3428, 3431, 3434, 3437, 3440, 3443, 3446, 3449, 3452, 3455, 3458, 3461, 3464, 3467, 3470, 3473, 3476, 3479, 3482, 3485, 3488, 3491, 3494, 3497, 3500, 3503, 3506, 3509, 3512, 3515, 3518, 3521, 3524, 3527, 3530, 3533, 3536, 3539, 3542, 3545, 3548, 3551, 3554, 3557, 3560, 3563, 3566, 3569, 3572, 3575, 3578, 3581, 3584, 3587, 3590, 3593, 3596, 3599, 3602, 3605, 3608, 3611, 3614, 3617, 3620, 3623, 3626, 3629, 3632, 3635, 3638, 3641, 3644, 3647, 3650, 3653, 3656, 3659, 3662, 3665, 3668, 3671, 3674, 3677, 3680, 3683, 3686, 3689, 3692, 3695, 3698, 3701, 3704, 3707, 3710, 3713, 3716, 3719, 3722, 3725, 3728, 3731, 3734, 3737, 3740, 3743, 3746, 3749, 3752, 3755, 3758, 3761, 3764, 3767, 3770, 3773, 3776, 3779, 3782, 3785, 3788, 3791, 3794, 3797, 3800, 3803, 3806, 3809, 3812, 3815, 3818, 3821, 3824, 3827, 3830, 3833, 3836, 3839, 3842, 3845, 3848, 3851, 3854, 3857, 3860, 3863, 3866, 3869, 3872, 3875, 3878, 3881, 3884, 3887, 3890, 3893, 3896, 3899, 3902, 3905, 3908, 3911, 3914, 3917, 3920, 3923, 3926, 3929, 3932, 3935, 3938, 3941, 3944, 3947, 3950, 3953, 3956, 3959, 3962, 3965, 3968, 3971, 3974, 3977, 3980, 3983, 3986, 3989, 3992, 3995, 3998, 4001, 4004, 4007, 4010, 4013, 4016, 4019, 4022, 4025, 4028, 4031, 4034, 4037, 4040, 4043, 4046, 4049, 4052, 4055, 4058, 4061, 4064, 4067, 4070, 4073, 4076, 4079, 4082, 4085, 4088, 4091, 4094, 4097, 4100, 4103, 4106, 4109, 4112, 4115, 4118, 4121, 4124, 4127, 4130, 4133, 4136, 4139, 4142, 4145, 4148, 4151, 4154, 4157, 4160, 4163, 4166, 4169, 4172, 4175, 4178, 4181, 4184, 4187, 4190, 4193, 4196, 4199, 4202, 4205, 4208, 4211, 4214, 4217, 4220, 4223, 4226, 4229, 4232, 4235, 4238, 4241, 4244, 4247, 4250, 4253, 4256, 4259, 4262, 4265, 4268, 4271, 4274, 4277, 4280, 4283, 4286, 4289, 4292, 4295, 4298, 4301, 4304, 4307, 4310, 4313, 4316, 4319, 4322, 4325, 4328, 4331, 4334, 4337, 4340, 4343, 4346, 4349, 4352, 4355, 4358, 4361, 4364, 4367, 4370, 4373, 4376, 4379, 4382, 4385, 4388, 4391, 4394, 4397, 4400, 4403, 4406, 4409, 4412, 4415, 4418, 4421, 4424, 4427, 4430, 4433, 4436, 4439, 4442, 4445, 4448, 4451, 4454, 4457, 4460, 4463, 4466, 4469, 4472, 4475, 4478, 4481, 4484, 4487, 4490, 4493, 4496, 4499, 4502, 4505, 4508, 4511, 4514, 4517, 4520, 4523, 4526, 4529, 4532, 4535, 4538, 4541, 4544, 4547, 4550, 4553, 4556, 4559, 4562, 4565, 4568, 4571, 4574, 4577, 4580, 4583, 4586, 4589, 4592, 4595, 4598, 4601, 4604, 4607, 4610, 4613, 4616, 4619, 4622, 4625, 4628, 4631, 4634, 4637, 4640, 4643, 4646, 4649, 4652, 4655, 4658, 4661, 4664, 4667, 4670, 4673, 4676, 4679, 4682, 4685, 4688, 4691, 4694, 4697, 4700, 4703, 4706, 4709, 4712, 4715, 4718, 4721, 4724, 4727, 4730, 4733, 4736, 4739, 4742, 4745, 4748, 4751, 4754, 4757, 4760, 4763, 4766, 4769, 4772, 4775, 4778, 4781, 4784, 4787, 4790, 4793, 4796, 4799, 4802, 4805, 4808, 4811, 4814, 4817, 4820, 4823, 4826, 4829, 4832, 4835, 4838, 4841, 4844, 4847, 4850, 4853, 4856, 4859, 4862, 4865, 4868, 4871, 4874, 4877, 4880, 4883, 4886, 4889, 4892, 4895, 4898, 4901, 4904, 4907, 4910, 4913, 4916, 4919, 4922, 4925, 4928, 4931, 4934, 4937, 4940, 4943, 4946, 4949, 4952, 4955, 4958, 4961, 4964, 4967, 4970, 4973, 4976, 4979, 4982, 4985, 4988, 4991, 4994, 4997, 5000, 5003, 5006, 5009, 5012, 5015, 5018, 5021, 5024, 5027, 5030, 5033, 5036, 5039, 5042, 5045, 5048, 5051, 5054, 5057, 5060, 5063, 5066, 5069, 5072, 5075, 5078, 5081, 5084, 5087, 5090, 5093, 5096, 5099, 5102, 5105, 5108, 5111, 5114, 5117, 5120, 5123, 5126, 5129, 5132, 5135, 5138, 5141, 5144, 5147, 5150, 5153, 5156, 5159, 5162, 5165, 5168, 5171, 5174, 5177, 5180, 5183, 5186, 5189, 5192, 5195, 5198, 5201, 5204, 5207, 5210, 5213, 5216, 5219, 5222, 5225, 5228, 5231, 5234, 5237, 5240, 5243, 5246, 5249, 5252, 5255, 5258, 5261, 5264, 5267, 5270, 5273, 5276, 5279, 5282, 5285, 5288, 5291, 5294, 5297, 5300, 5303, 5306, 5309, 5312, 5315, 5318, 5321, 5324, 5327, 5330, 5333, 5336, 5339, 5342, 5345, 5348, 5351, 5354, 5357, 5360, 5363, 5366, 5369, 5372, 5375, 5378, 5381, 5384, 5387, 5390, 5393, 5396, 5399, 5402, 5405, 5408, 5411, 5414, 5417, 5420, 5423, 5426, 5429, 5432, 5435, 5438, 5441, 5444, 5447, 5450, 5453, 5456, 5459, 5462, 5465, 5468, 5471, 5474, 5477, 5480, 5483, 5486, 5489, 5492, 5495, 5498, 5501, 5504, 5507, 5510, 5513, 5516, 5519, 5522, 5525, 5528, 5531, 5534, 5537, 5540, 5543, 5546, 5549, 5552, 5555, 5558, 5561, 5564, 5567, 5570, 5573, 5576, 5579, 5582, 5585, 5588, 5591, 5594, 5597, 5600, 5603, 5606, 5609, 5612, 5615, 5618, 5621, 5624, 5627, 5630, 5633, 5636, 5639, 5642, 5645, 5648, 5651, 5654, 5657, 5660, 5663, 5666, 5669, 5672, 5675, 5678, 5681, 5684, 5687, 5690, 5693, 5696, 5699, 5702, 5705, 5708, 5711, 5714, 5717, 5720, 5723, 5726, 5729, 5732, 5735, 5738, 5741, 5744, 5747, 5750, 5753, 5756, 5759, 5762, 5765, 5768, 5771, 5774, 5777, 5780, 5783, 5786, 5789, 5792, 5795, 5798, 5801, 5804, 5807, 5810, 5813, 5816, 5819, 5822, 5825, 5828, 5831, 5834, 5837, 5840, 5843, 5846, 5849, 5852, 5855, 5858, 5861, 5864, 5867, 5870, 5873, 5876, 5879, 5882, 5885, 5888, 5891, 5894, 5897, 5900, 5903, 5906, 5909, 5912, 5915, 5918, 5921, 5924, 5927, 5930, 5933, 5936, 5939, 5942, 5945, 5948, 5951, 5954, 5957, 5960, 5963, 5966, 5969, 5972, 5975, 5978, 5981, 5984, 5987, 5990, 5993, 5996, 5999, 6002, 6005, 6008, 6011, 6014, 6017, 6020, 6023, 6026, 6029, 6032, 6035, 6038, 6041, 6044, 6047, 6050, 6053, 6056, 6059, 6062, 6065, 6068, 6071, 6074, 6077, 6080, 6083, 6086, 6089, 6092, 6095, 6098, 6101, 6104, 6107, 6110, 6113, 6116, 6119, 6122, 6125, 6128, 6131, 6134, 6137, 6140, 6143, 6146, 6149, 6152, 6155, 6158, 6161, 6164, 6167, 6170, 6173, 6176, 6179, 6182, 6185, 6188, 6191, 6194, 6197, 6200, 6203, 6206, 6209, 6212, 6215, 6218, 6221, 6224, 6227, 6230, 6233, 6236, 6239, 6242, 6245, 6248, 6251, 6254, 6257, 6260, 6263, 6

pu, iar ce n-am pus și
scut ce n-am samălat

* 2 Sam. 1:16 1 Iv 15:6 2 Pet 2:17.
** Mat 25:25

23 Și pentrăce n'ai dat
argintul meu la masă
schimbătorilor? Și eu ve-
nind lăș în cerul cu de
bândă

24 Și a zis celorce sta-
teau de față: Luați-i muna
și dați-o celuice are zece
mine

25 Și i-au zis: Doamne,
are zece mine

26 Va spun că * oricui
care are, se va da, iar
celce n'are, i se va lua și
ce are * Mat 13:12

27 Iară pe vrajmașii a-
celeia ai mei cari n'au voit
ca eu să învățese peste
ei, aduceți-i aici și înjun-
ghiați-i înaintea mea.

28 Și dupăce a zis a-
cestea, mergea * înainte
săundu-s la Ierusalim

* Marc 10:32

Intrarea lui Isus în Ierusalim

29 Și a fost așa: când *
s'a apropiat de Betlaghe
și de Betania, spre muntele
numit al Maslinilor, a tri-
mis pe doi dintre ucenicii
săi, zicând: * Mat 21: Marc 11

30 Mergeți în satul care
este înaintea, în care când
veți intra, veți afla un mă-

garus agat pe care nimeni
din re oamene n'a sezut
vreodată și deslegați-l și a-
duceți-l

31 Și dacă va ră întreba
cineva: Pentrăce îl desle-
gați? Veți spune așa: Dom-
nul are trebuință de el

32 Și trimis s'au dus
și au aflat cum le zisese.
33 Iar pe când deslegau
ei măgarușul, stăpânii lui
le-au zis: Ce deslegați mă-
garușul?

34 Iar ei au zis: Domnul
are trebuință de el

35 Și l'au adus la Isus,
și * s'au aruncat veșmîn-
tele pe măgaruș și au suit
deasupra pe Isus

* 2 Reg 9:13. Ma 21:7. Marc 11:7

36 Iar pe când * mergea
el, își așterneau veșmintele
pe cale. * Mat 21:8

37 Iar pe când se a-
propia acum de coborâșul
muntelui Maslinilor, toată
mulțimea ucenicilor a în-
ceput să se bucură și să
laude cu glas mare pe
Dumnezeu pentru toate
puterile pe cari le văzu-
seră.

38 zicând: Bulecuvântat *
fie împăratul care vine în
numele Domnului, pace *
în cer și slava în cele prea-
înalte. * Ps 118:26. Cap 13:35

** Cap 2:14. Luc 2:14

39 Și oarecari dintre Far-
isei din gloată au zis că
el învăță orule cear
la t. ucenicii

40 Și el a răspuns și a
zis: Va spun că dacă vor
face aceștia, pietrele * vor
canta

* Marc 13:11

Isus plânge pentru cetate.

41 Și când era aproape,
a văzut cetatea și a * plâns
de ea.

* Luc 19:41

42 zicând: Dacă ai fi cu
măscut și tu în această zi
ce pentru pace! Dar acum
nu ascuns de ochii tăi

43 Pentrăce vor veni zile
peste tine și vrajmașii tăi
vor face întăriri * împre-
jurul tău și te vor împre-
mura și te vor strămuta
de toate părțile

* Luc 23:34. Jer 6:3-6. Cap 21:20.

44 Și te * vor surpa de
tot pe tine și pe copiii tăi
în tine și nu ** vor lăsa în
tău piatra pe piatra, pen-
trăcă n'ai cunoscut vre-
mă nemerita a cercetării
tale.

* 1 Reg 9:7,8. Luc 3:12
* Luc 21:2. Marc 13:2. Cap 21:6
* Luc 1:18, 7:1. Luc 2:1.

*Înghețarea vânzătorilor din
Templu*

45 Și * când a intrat în
templu a început să scoată
afară pe cei ce vindeau

* Marc 11:15. Marc 11:15. Ioan 8:14

46 zicându-le. Este scris:
* Și casa mea va fi o casă
de rugăciune! iar voi ** ați
făcut o peștera de tâlhari.

* Isa 56:7. ** Ier 7:11.

47 Și i învăța în fiecare
zi în templu Iar mai ma-
rii * preoților și cărturarii
și cei dinlău ai poporului
cautau să îl piardă

* Marc 11:18. Ioan 7:19, 8:37

48 Și nu gasiau ce să-
facă, căci tot poporul se
ținea de el ascultând

Pulberea lui Isus

20 Și a fost așa într-una
* din zile pe când în-
văța el poporul în templu
și vestia Evangheliei, au
venit peste el mai marii
preoților și cărturarii cu
batrâni.

* Mat 21:23

2 Și au vorbit zicând că-
tre el: Spune-ne: Cu * ce
putere faci acestea sau cine
este celce ți a dat această
putere?

* Ezech 4:7, 7:27

3 Iar el a răspuns și a
zis către ei: Vă vouă în-
treba și eu un cuvânt și
spuneți-mi

4 Botezul lui Ioan era
din cer sau dela oameni?

5 Iar ei cugețau către
ei însși, zicând: Dacă zi-
cem: Din cer! va zice:
Pentruce nu l'ați crezut?

6 Iar dacă zicem: Dela
oamenii! tot poporul ne va

ueide cu pietre caci *este ca maslincă să ne a
încercințat ca Ioan este noastra

* Mat. 14 5, 21 26 Cap. 7 29

7 Și au răspuns că nu
știa de unde era.

8 Și Isus le-a zis. Nici
ea nu va spun cu ce pu
lete fac acestea

Pilda pierilor

9 Și a început să spună
către popor această pildă.
Un *om a sădit o vie și
a arendat-o unor vieri și
el a plecat din țară pen-
tru multă vreme

* Mat. 21 33 Marc. 12 1

10 Și la vremea cvenită
a trimis la vieri un rob ca
să-i dea din rodul viei. Iar
lucrătorii l-au bătut și l-au
trimis înapoi fără nimic

11 Și a adăus a trimite
pe un alt rob. dar și pe
acela l-au bătut și l-au ne-
cinstit și l-au trimis înapoi
fără nimic

12 Și a adăus a trimite
pe un al treilea. Iar ei
l-au rănit și pe acesta și
l-au scos afară.

13 Și domnul viei a zis.
Ce să fac? Voleu trimite pe
fiul meu iubit; poate se
vor sfi de el

14 Iar vieri când l-au
văzut, chibzuiau între ei
înșiși zicând. Acesta este
moștenitorul, să-l omorâm

15 Și l-au scos afara din
vie și l-au omorât. Deci ce
le va face domnul viei?

16 Va veni și va pierde
pe vieri aceștia și va da
via la alții. Iar ei când
au auzit, au zis. Să nu fie
asa!

17 Iar el s'a uitat la ei
și a zis. Ce este deci a-
ceasta ce este scris. Piatra
*pe care au lepadat o zidi-
torii, aceasta a fost făcută
cap de unghiu?

* Ps. 118 22. Mat. 21 42.

18 Oricine va cădea pe
acea piatră va fi sfărâmat
iar *pe cel pe care va că-
dea ea îl va spulbera

* D. n. 2 34 57. Mat. 21 44.

19 Și cărturarii și mai
marii preoților au căutat
să puna mâinile pe el în
acel ceas și s-au temut de
popor caci au cunoscut că
pentru ei zăsesse pilda a-
ceasta

Prul Cesarului

20 Și după ce l-au *pân-
dit, au trimis oameni puși
înadins cari se prefăceau
că sunt drepti, pentru ca
să-l prindă în cuvânt ca
să-l dea în mâna stăpânirii
și puterii dregătorului

* Mat. 22 15.

21 Și l-au întrebat zi-
când. Învățătorule, *știu

a vorbești și înveți drept
au cauți la fața cuiva.
O cu adevăra înveți calea
lu' Dumnezeu

* Mat. 22 16. Marc. 12 14

22 Se cuvine să dam Ce
lu' bir sau nu?

23 Dar el le a priceput
bine violenția și a zis către
ei. Pen raze ma isp. l. i.

24 Arățați-mi un ban. Al
cui chip și scriere are? Și
ei au zis. Ale Cesarului

25 Și le-a zis. Atunci dați
Cesarului cele ale Cesaru
lui și lui Dumnezeu cele
le lu' Dumnezeu

26 Și n'au putut să-l
prindă în vorbă înaintea
poporului și s'au mirat de
răspunsul lui și au tacut.

Despre înviere

27 Și au venit la el unii
*din Saduchei cci cari **
de ca nu este înviere și
l-au întrebat.

* Mat. 22 23
Marc. 12 18. ** Febr. 23 6, 8

28 Și când Învățătorule,
Moise *ne-a scris, că dacă
va muri fratele cuiva a-
vând nevastă și el va fi
moartă, frațele sau să
lu' pe nevastă și să ridice
copilul ca celui al lui

* De. 25 5

29 Iar deci sapte frați
au avut fiecare o nev-
astă și au murit fără copii

30 Și a luat o al doilea
și al treilea. Tot așa

și cei sapte n'au lasat copii
și au murit

32 În urma a murit și
femeia

33 Deci femeia la învier-
ea cărui dintre ei va fi ne-
vasă? Căci cei sapte au
avut o de nevastă

34 Și Isus le-a zis. Fiii
veacului aceștia se în-
soară și se mărită.

35 dar aceia cari vor fi
încredințați să aibă parte
de veacul acela și de în-
vierea dintre cei morți nici
nu se însoară nici nu se
marită

36 Căci nici nu mai pot
muri, caci sunt *ca îngeri
și sant fii ai lui Dumne-
zeu, fiind **fi ai învierii

* 1 Cor. 15 42 49 52. 11 Cor. 3 2

** Rom. 8 21

37 Iar ca se scoala mor-
ți chiar Moise a *arătat în
locul cu privire la Rug,
că id numeste pe Domnul.
Dumnezeul lui Avraam și
Dumnezeul lui Isaac și
Dumnezeul lui Iacob

* Exod. 3 6

38 Și el nu este Dum-
nezeu al morților ei al vii-
lor caci toți *sunt vii pen-
tru el

* Rom. 6 10 11

39 Și unii din cărturarii
au răspuns și au zis. Învă-
țătorule, bine ai zis

40 Căci nici nu mai în-
drăzniau să-l întrebe n' mic

At cui fiu este Hristosul?

41 Și a zis către ei: Cum ziceți că Hristosul este fiu al lui David?

* Mat 22 42 Marc 12 35

42 Căci însuș David zice în cartea Psalmilor: Domnul a zis: Domnului meu: Șezi la dreapta mea.

* Ps 110 1 Fapt 2 34

43 până voi pune pe vrăjmașii tăi așternut al picioarelor tale

44 Deci David îl numește Domn și cum este el fiul său?

Carturarii muștrați de Isus

45 Și pe când asculta tot poporul a zis: ce înțeleg ei săi: * Mat 23 Marc 12 38

46 Feriți-vă de carturarii cari vor să umble în vestimente lungi și iubesc imbrățișările în piețe și cele dintâi scaune în sinagogi și cele dintâi locuri la ospete, * Mat 23 5 * Gal 1 43

47 cari mănâncă de desăvârșire casele văduvelor și de ochii lumii se roaga mult: aceștia vor lua mai multă osândă. * Mat 23 14

Văduva săracă

21 Și a privit în sus și a văzut pe bogați aruncându-și darurile în visterie.

* Mat 12 41

2 Și a văzut pe o văduvă

saracă aruncând acolo două leptale

3 Și a zis: Cu adevărat vă spun că această văduva saracă a aruncat mai mult decât ei toți

* 2 Cor 8 12

4 Căci toți aceștia au aruncat la daruri din ce le prisosește iar ea din lipsa ei a aruncat tot avutul ce avea.

Numirea Ierusalimului și venirea Fiului omului

5 Și pe când ziceau unii despre templu ca este împodobil cu pietre frumoase și cu daruri făgăduite, a zis:

* Mat 24 1 Marc 13 1

6 Aceștia pe cari le privești, vor veni zile în care nu va rămasă piatră pe piatră care nu va fi desfăcută

* Gal 19 44

7 Și l-au întrebat zicând: Învățătorule când deci vor fi acestea? Și care va fi semnul când au să fie acestea?

8 Iar el a zis: Luați seama să nu fiți amagiți, căci mulți vor veni în numele meu, zicând: Eu sunt, și vremea cuvenită este aproape. Nu va duceți după ei.

* Mat 24 4 Marc 13 5

9 Și când veți auzi de

razboaie și turburări,

vi spaimântați, căci acestea trebuie să fie întâi dar și războiul nu este îndată

10 Apoi le-a zis: Se va ridica neam peste neam și împărăție peste împărăție

* Mat 24 7

11 și vor fi mari cutremure de pământ și pe alocuri foamete și molime, și vor fi arături îngrozitoare și semne mari din cer

12 Iar înainte de toate acestea își vor pune mâinile pe voi și vă vor prigoni, dându-vă la sinagogi și la închisori, fiind aduși înaintea împărățiilor și dregătorilor pentru numele meu

* Marc 13 9

13 Și vi se va întoarce pe marturie

* Filip 1 28 2 Tes 1 5

14 Puneți-vă deci în încredință să nu vă frământați mai dinainte cum să vă opinați

* Mat 10 19 Marc 13 11 Cap. 12 1

15 Căci eu vă voi da o gura și o înțelepciune, careia nu vor putea sta împotrivă sau răspunde împotrivă toți protivnici voștri.

* Fapt 6 10

16 Și veți fi dați și de părinți și de frați și de rude și de prieteni și vor omori dintre voi

* Mat 7 6 Marc 13 2 * Fapt 1 2, 17

17 Și veți fi urțiți de toți pentru numele meu.

* Mat 10 22

18 Și un păr din capul vostru nu va pieri.

* Mat 10 30

19 La răbdarea voastră veți dobândi sutlețele văstre

Indemn la veghere

20 Iar când veți vedea Ierusalimul înconjurat de oști, atunci cunoașteți că pustierea lui este aproape.

* Mat 24 15 Marc 13 14

21 Atunci cei din Iudea să fugă în munți și cei din mijlocul ei să plece afară și cei din câmpuri să nu intre în el.

22 Pentru că aceștia sunt zile de răzbunare ca să se împlinească toate cele scrise.

23 Vai de cele ce au în pânțele și de cele ce dau tăta în acele zile! căci va fi nevoie mare pe pământ și urgie pentru acest popor.

* Mat 24 19

24 Și vor cădea de tăișul sabiei și vor fi duși robi în toate Neamurile: și Ierusalimul va fi călcat în picioare de Neamuri până când se vor împlini visteriile Neamurilor.

* Dan 9 27 12 7 Rom 11 26

25 Și vor fi semne în

soare și luna și stele și
pe pământ strănt rare a
Nemuritor în nedumerire
de cutelul marii și al va-
lurilor

26 În timp ce oamenii isi
vor da sufletul de teama și
de așteptarea celor ce vor
peste pământul locuit, caei
*puterii cerurilor vor fi
sgatuile

27 Și atunci vor vedea
pe Fiul omului venind * în
nor cu putere și slavă
multă.

28 Iar când încep să se
întample acestea, întăriți
în sus și radiați va căpe-
tele pentru a răsuna, adre-
rea voastră se *apropie

29 Și *le-a spus o pildă
Vedeți smochinul și tot co-
paci

30 Când înfrunze se a-
cun vedeți dela voi înșiva
și cunoașteți ca acum vara
este aproape

31 Astfel și voi când
veți vedea aceste lucruri
împlându-se cunoașteți
că împărăția lui Dama-
zei este aproape

32 Adevărat va spun ca
nu va trece neamul acesta
pâna se vor face toate

33 Cerul * și pământul

vor trece dar cavintele
măre nu vor trece * Mt 24 35

34 Dar loati aminte * la
v * insiva ca * au cumva
măre voastre să fie în-
gheate de îmbuibare și
de beție și de grijile vieții
acesteia și ziti aceea să
vina peste voi fără veste
ca un laț.

35 Căci așa * va veni
peste toți cari locuiesc pe
pământ întregului pământ

36 Vegheați dar rugă-
du-vă în orice vreme, **
ca să nu socotiți vrednici
și scapați de toate acestea
cari au să fie și să stați în
înaintea Fiului omului.

37 Și zilele îi învața *

în templu iar ** nopțile ve-
sia și mănca afară în mun-
tele numit al Maslinilor

38 Și tot poporul se du-
cea disdedimineață la el în
templu ca să-l asculte

Sfă împărat în Ierusalim

22 Și se *apropia sarba-
torea azimilor care
se numește Paști

2 Și mai marii preoților
și cărturarilor cantau * cum

și răpue caei se temeau
de popor

3 Și * Salata a intrat în

Iuda care se numește Is-
carioteanul, fiind din nu-
marul celor doisprezece

4 Și el a plecat și a vor-
bit cu mai marii preoților
cu căpeteniile oasteri cum
să-l dea prins

5 Și ei s'au bacurat și
l-au legat * să-l dea arginți

6 Și el s'a învot și caula
vreme nimerita ca să-l dea
în afară știrea gloriei

Prințurii Pastelilor

7 Și a venit ziua * azimi-
lor în care trebuia să fie
celebrat Paștile

8 Și a trimis pe Petru
pe Ioan zicând Duceți-vă
și pregătiți ne Paștile
ca să mănecăm

9 Și ei i-au zis Unde
vorși să pregătim *

10 Iar el le-a zis Iată,
când veți intra în cetate,
cunoașteți înaintea voastră un
vas de pământ cu apă: urmați-l în
casa în care intră

11 Și veți spune sapă
măi casei: Învățătorul
dă * Unde este odara de
măi unde să mănecăm
Paștile cu ucenicii mei *

12 Și el va va arăta o
odara mare de sus așter-
nată acolo pregătiți.

13 Și ei s'au dat și au
gasit după cum le spusese
și au pregătit Paștile

14 Și când * a venit e a-
sul s'a așezat la masa și
apostolii împreună cu el

15 Și a zis către ei Cu-
d r am dori sa mănecă a-
ceste Paști cu voi înăiale
de palmirica mea

16 Căci va spun ca nu le
mai mănecă pâna * când
vor fi împlinite în împă-
răția lui Dumnezeu

17 Și a primit un pahar
și a mulțumii și a zis
Lăsați acesta și împărțiți-l
între voi

18 Căci va spun, * nu
vor bea deloc deacum din
rodul vitei pâna când va
veni împărăția lui Dama-
zei

19 Și * a luat pâne și a
mulțumii și a frânt-o și
le-a dat-o zicând Acesta
este trupul meu care se
dă pentru voi, aceasta **
faceți spre amintirea mea

20 Și paharul tot așa
dupa cinare, zicând Acest
* pahar este legământul cel
nou în sângele mea care se
varsă pentru voi

51 Iar Isus a răspuns și a zis: Lăsați, până aici. Și i-a alins urechea și l-a vădeat.

52 Și Isus * a zis către mai marii preoților și capetenile templului și bătrânii cari veniseră la el: Ați ieșit ca la un tâlhar cu săbii și cu nege?

* Mat 26 57 Marc 14 48

53 În fiecare zi când eram cu voi în templu m'ai înfins mâinile asupra mea, dar * acesta este ceasul vostru și puterea mui aerecui.

* L 1

Făcându-l lui Pilat

54 Și * l-au prins și l-au dus și l-au bagat în casa marei preot. Iar Petru urma ** de departe.

* Mat 26 57 ** Mat 26 58 Ioan 18 15

55 Și când au * aprins un foc în mijlocul curții și s-au așezat jos împreună, sedea și Petru în mijlocul lor.

* Mat 26 59 Marc 14 66 Ioan 18 17

56 Și o slugă cea văzându-l stând la lumina focului și uitându-se ținta la el, a zis: Și acesta era cu el.

57 Iar el a tăgaduit, zicând: Nu-l știu, femeie.

58 Și peste * puțin l-a văzut altul și a zis: Și tu ești unul dintre ei. Iar Petru a zis: Omule, nu sânt.

* Mat 26 71 Marc 14 69 Ioan 18 25

59 Și trecând ea * un ceas, un altul întâia, zicând: Iată, adevăr și acesta era cu el, căci este și Galilean.

* Marc 2 73 Marc 14 70 Ioan 18 26

60 Iar Petru a zis: Omule, nu știu ce zici. Și îndată, pe când vorbea el, a cântat cocoșul.

61 Și Domnul s'a întors și s'a uitat la Petru. Și Petru s'a adus aminte de cuvântul Domnului, cum îi zisese: Mai înainte ** de cânta azi cocoșul, mă voi tăga de trei ori.

* Mat 26 71 Marc 14 72 ** Mat 26 74

* L 1 Ioan 13 38

62 Și a ieșit afara și a plâns cu amar.

Isus înainte a Simeonului
trădându-l

63 Și bărbați * cari țineau pe Isus îl luau în răș și l-băteau.

* Mat 26 67, 68 Marc 14 65

64 Și-i acoperiau ochii și-l întrebau zicând: Proorocește: cine este care te lovește?

65 Și multe altele ziceau împotriva lui, hulindu-l.

66 Și cum * s'a făcut ziua, batrânimea poporului, mai marii preoților și cărturarii s-au ** adunat la oalta și l-au dus la sine-driul lor, zicând:

* Mat 27 1 ** Marc 14 23; 22

67 Dacă * ești tu Hristosul, spune-ne. Iar el le-a zis: Dacă va voia spune mi veți crede meidecum.

* Marc 14 63 Marc 14 61

68 Și dacă va voia în treba, nu veți răspunde meidecum.

69 Iar deacum * Fiul omului va ședea la dreapta puterii lui Dumnezeu.

* Mat 26 64 Marc 14 62 Evr 13 81

70 Și toți au zis: Ești tu deci Fiul lui Dumnezeu? Iar el a zis către ei: Voi, ce va ziceți? * ca sânt.

* Mat 26 64 Marc 14 62

71 Iar * ei au zis: Ce mai ai nevoie de mărturie? Căci noi înșine am auzit din gura lui.

* Mat 23 35 Marc 14 66

Isus înainte a lui Pilat

22 Și toată mulțimea lor s'a scald, * și l-au dus la Pilat.

* Mat 27 2 Marc 15 1 Ioan 18 28

2 Și au început să-l înșurmească zicând: Pe acesta l-am găsit suind * neamul nostru și oprind ** a da bir țării și zicând că * el este Hristosul, un imparat.

* Marc 15 1 ** Mat 27 2, 22 21

* L 17 * Ioan 19 12

3 Iar Pilat * l-a întrebând: Ești tu Imparatul iudeilor? Iar el i-a răspuns și i-a zis: Tu zici.

* Mat 27 11 1 L 16 6 13

4 Iar Pilat a zis către

mai marii preoților și gloate: Nu găsește nicio * vină în acest om.

* 1 Pe 2 22

5 Iar ei și mai mult stăruiau zicând: El întârta poporul, învățându-i prin loata Iudea și împând dela Galilea până aici.

Isus înainte a lui Irod

6 Iar când a auzit Pilat de Galilea, a întrebat: Omul este Galilean?

7 Și când a înțeles că este de sub stăpânirea * lui Irod l-a trimis la Irod, care și el era în Ierusalim în aceste zile.

* Cap 3 1

8 Iar Irod când a văzut pe Isus s'a bucurat foarte, căci el de multă vreme dorea * să-l vadă, fiindcă auzise ** despre el și nădărdna să-l vadă viu. Și scum făcând de el.

* Cap 3 1 ** Mat 24 1 Marc 6 14

9 Și l-a întrebât: Multe cuvinte dar el nu răspunde nimic.

10 Iar mai marii preoților și cărturarii stăteau de fa a învinuindu-l foarte tare.

11 Și Irod * cu cealaltă scutură de ostași l-a disprețuit și l-au înrâș și mbrăcat, dându-l ca un vestmă. Străluțitor, l-a trimis înapoi la Pilat.

* Isa 53 3

cu cumpere a vânzătorului

21 Iată * iată, mâna ce
lăsa * mâna da prins este cu
mine pe masă.

* Ps 41 P Mat 26 21, 28 Marc 14
18 Ioan 13 21, 26

22 Pentruca * Fiul omu
lui se duce după cum ** a
fost hotărât. însă vai de
omul acela prin care este
dai prins.

* Mat 26 24 ** Ps 2 13 4 28

23 Și * ei au început să
cegeteze împreună între
ei cine dintre ei ar fi cel
ce să fapluiasca aceasta

* Mat 26 22 Ioan 13 22, 30

Care este cel mai mare?

24 Și s'a * iscal și o pu
tre între ei cine din ei
este socotit a fi mai mare

* Marc 9 34 Cap 9 46

25 Iar el le-a * zis. Im
parați Neamurilor dom
nesc peste ele și ceice stă
pănesc asupra lor se nu
lăsa Binefăcători

* Mat 20 25 Marc 10 42

26 Dar voi * nu veți fi
așa ci ** celce este mai
mare între voi să fie ca
cel mai tânăr și celce este
cațeteme ca celce slujește

* Mat 20 26 1 Pet 5 3, ** Cap 9 48

27 Căci * cine este mai
mare? celce șade la masă
sau celce slujește? Oare nu
celce șade la masă? Iar

eu ** sunt în mijlocul voș
tru ca celce slujește

* Mat 12 37 ** Mat 20 28 Ioan 13
13, 14 Fl 2 7

28 Iar voi sunteți acela
cari ați ramas cu mine în
ispitele * mele

* Ebr 4 15

29 Și * va * întocmesc o
imparație, după cum mi-a
întocmit-o mie Tatăl meu,
* Mat 24 47 Cap 12 32 2 Cor 1, 7
2 Ebr 2 12

30 ca * să mâncați și să
beți la masa mea, în im
parația mea, și veți ** se
dea pe scaune de domnie
judecând cele douăspre
zece seminții ale lui Israel.

* Mt 8 11 Cap 14 13 Apoc 19 9

** Ps 49 14 Mat 19 28 1 Cor 6 2

A ...

Instiluțarea lui Petru

31 Simone, Simone, iată
Satana * v'a cerut pentru
sine ca să v'a cearna ca **
pe grâu * 1 Pet 5 8 ** Amos 9 9

32 Dar eu * am făcut ce
rere pentru tine ca să nu
se intorce credința ta, și
tu, când te ** vei întoarce,
întărește pe frații tăi.

* Ioan 17 9 11 15 ** Ps 51 13 Ioan
1 15 17

33 Iar el i-a zis. Doamne,
cu tine sunt gata să merg
și la temniță și la moarte.

34 Iar * el a zis. Îți spun,
Petre, nu va cănta azi co
cosul, până vei tăgădui de
trei ori că nu mă cunoști

* Mt 26 34 Marc 14 30 Ioan 13 38

35 Și * le a zis Când
v'am trimis fără pungă și
traistă și încălțăminte, ați
avut lipsă de ceva? Iar ei
au zis De nimic.

* Mat 10 9 Cap 9 3 1 4

36 Și le a zis. Acum dar,
cine are o pungă s'o ia,
asemenea și traistă, și cine
are să s'a vânda veșmân
ul și sa cumpere o sabie

37 Căci v'a spun ca tre
buie să se împlinească în
mine aceasta ce este scris.
Îl * a fost socotit cu cei fă
cătoare Căci cele despre
mine au sfârșit

* Isa 53 12, Marc 15 28

38 Iar ei au zis: Doamne,
mă două sabii aici Și el
le a zis Este destul

Ghesuanai

39 Și * a ieșit și s'a **
dus după obiceiul său în
muntele Mășinilor, și uce
nicii l-au urmat și ei

* Mat 26 36 Marc 14 32 Ioan 18 7,
26 Luc 21 37

40 Și când * a fost la lo
cul acela, le-a zis: Ruga
vă ca sa nu intrați în
capla

* Mat 13 27 Marc 14 38 Vers 6

41 Și * el s'a dus la o
parte dela ei, ca la o a
tuncatură de piatra și a
îngenunchiat și se ruga,

* Mat 26 39 Marc 14 35

42 Când Tata, dacă
v'ostii, treacă acest pahar

dela mine, însă nu * voia
mea să se facă ci a ta

* Ioan 30, 6 30

43 Și s'a * arătat un in
ger * du cer, mărind

* Mat 4 11

44 Și * fiind în luptă
grea, se ruga mai stăruitor
Și sudoarea lui s'a fa
cut ca niște picături mari
de sânge cari cădeau jos
la pământ. * Ioan 12 27 Ebr 3 7

45 Și când s'a sculat dela
rugăciune, a venit la uce
nicii și i a găsit adormiți
de înfrustare

46 Și le-a zis. Pentruce
dormiți? Sculați v'a și ru
gați v'a ca să nu intrați în
ispită

* Vers 40

Prinderea lui Isus

47 Pe când vorbea el
încă, iată * o gloata și celce
se numește Iuda, unul din
cei doisprezece, venia înă
intea lor și s'a apropiat de
Isus ca să-l sărute

* Mat 26 47 Marc 14 43 Ioan 18 3

48 Iar Isus i a zis Iude,
prin sărutare dai prins
pe Fiul omului?

49 Iar celce erau la
lângă el, când au văzut
ce are să fie, au zis
Doamne, sa lovim cu
sabia?

50 Și unul * din ei a lovit
pe robul marelui preot s
i-a tăiat urechea dreaptă
* Mat 26 51 Marc 14 47 Ioan 18 10

12 Și în acea zi Irod și Pilat *sau iacui prietenii unul cu altul căci mai înainte erau în vrajmășie între ei

Hotărârea de moarte împotriva

13 Iar Pilat *a chemat la sine pe mai marii preoților și pe cei mari și pe poporul

*Mat 27:93 Marc 15:14 Ioan 18:31

14 și a zis către ei: Mi ați *adus pe omul acesta ca pe unul care a bate poporul și iată cer cetându-l ** înaintea voastră, eu n'am găsit în omul acesta nicio vină din cele spancești împotriva lui

15 Nu și ieri Irod, căci la trus înapoi la noi și iată nimic vrednic de moarte n'a fost făcut de el

16 Deci *eu îl voi pedepsi și-a voi da drumul

*Mat 27:26 Marc 15:19

17 Și la sarbătoare trebuia *să le dea drumul la unul

*Mat 27:15 Marc 15:6 Ioan 18:39

18 Iar ei *au strigat tare cu grămadă zicând: Ia pe acesta și da drumul pentru noi lui Baraba **

19 El era aruncat în închisoare pentru o răscoală răscăla în cetate și pentru un omor

20 Iar Pilat le a vorbit iacuas, voind să dea drumul lui Isus

21 Dar ei strigau zicând: Răstignește-l, răstignește-l

22 Și a treia oară a zis către ei: Dar ce rău a făcut omul acesta? Nam găsit nicio vină de moarte în el, deci îl voi pedepsi și-i voi da drumul

23 Iar ei stăruiau cerând cu glasuri mari ca el să fie răstignit Și au fost mai tari glasurile lor

24 Și Pilat *a hotărât să li se iacă cerere

*Mat 27:16 Marc 15:15 Ioan 19:10

25 Și a dat drumul aceluia care era aruncat în închisoare pentru răscoală și omor pe care-l cereau iar pe Isus la dal în voia lor

Răstignirea

26 Și *când îl duceau, au pus mâna pe un oarecare Simon din Cirene, care venia dela câmp și au pus crucea pe el ca să ducă în urma lui Isus

*Mat 27:32 Marc 15:21 Ioan 19:17

27 Și îl urma o mulțime mare de popor și de femei, care se bateau în piept și plângeau cu lacrimi

28 Iar Isus întorcându-se către ele a zis: Făceți ale Ierusalimului, nu plângeți

de nămeți, plângeți de voi înșiva și de copiii voștri.

29 Pentru că *iată vine zile în cari vor zice: Ferice de cele sterpe și de puerile care n'au născut și de țâțele care n'au alăptat *Mat 24:19 Cap 21:23

30 Atunci *vor începe să zică: Cadeți peste noi și dealurilor Ascundeți-ne

*Mat 24:29 Gen 10:8 Apoc 6:9-10

31 Pentru că *daca eu am fost verde iac ei acest lucru, ce va fi cu cel uscat? *Mat 24:32 Marc 13:29 Ioan 4:17

32 Și *erau duși și alți doi scuturatori de rele ca să fie omorâți cu el

*Isa 53:12 Mat 27:35

33 Și când *au venit la locul numit Capătănă, l-au răstignit acolo pe el și pe ceilalor doi de rele, pe unul la dreapta și pe altul la stânga

*Mat 27:35 Marc 15:22 Ioan 19:17,18

34 Iar Isus zicea: Tala, tala *caci nu *știu ce fac *eu împărțind între ei hainele lui, au aruncat sorți.

*Mat 27:34 Fapt 1:60 1 Cor 14:12

35 Și *erau trei *fapte: *Mat 27:35 Marc 15:24

Bătăjocurile

36 Și poporul *stătea privind Și mai marii ** îl băt看 în răs zicând: Pe al lui a mântuit; să se mântuiască

pe sine însuși, dacă acesta este Hristosul lui Dumnezeu, alesul lui.

*Ps 22:17 Zec 12:10 **Mat 27:39 Marc 15:29

36 Și ostășii deasemenea îl bătăjocorau venind la el și aducându-i oțel

37 și zicând: Dacă ești tu împăratul Iudeilor, mântuiește-te pe tine însuși

38 Și era și deasupra lui *o scriere cu slove grecești, latinești și evrești: ACESTA ESTE ÎMPĂRĂTUL IUDEILOR

*Mat 27:37 Marc 15:26 Ioan 19:19

39 Iar unul *dintre făcătorii de rele cari erau pironiți, îl hulă zicând: Nu ești tu oare Hristosul? Mântuiește-te pe tine însuși și pe noi

*Mat 27:44 Marc 15:32

40 Iar celălalt răspunzând și certându-l a zis: Oare nu te temi lu de Dumnezeu, pentru că ești în aceiaș osândă?

41 Și noi cu dreptul, căci luăm cele vrednice de cele ce am făcut, dar acesta n'a făcut nimic necuvenit

42 Și zicea Isuse, adu-ți aminte de mine, când vei veni în împărăția ta

43 Și el i a zis: Adevarat

și spun, astăzi vei fi cu mine în Raiu

Montra lui Isus

41 Și era *acum ca la al șaselea ceas și s'a făcut în tinerce peste tot pământul zădăra ceașul al nouălea

45 Căci soarele s'a în lănecat și perdeaua *templului a fost sfâșiata prin mijloc

46 Și Isus a strigat cu glas mare și a zis: Fata, * în mâinile tale îmi încredințez duhul meu Și ** zi când aceasta s'a dat duhul

Mat 27 51 Marc 15 37 Luc 23 46

47 Și când a văzut suflul *ce s'a făcut slăvia de Dumnezeu, zicând: Într'adevar omul acesta era drept

48 Și toate gloatele venite împreună la această privesc, după ce au primit cele făcute, se întorc și îndărăt bătându și plecturile

49 Și toți *cunoscuți lui și femeile cari urmasu în preună cu el din Galilea, stăteau de departe, ca să vadă acestea

Mat 27 81 Marc 15 40 Luc 23 49

Întruparea lui Isus

50 Și *iata un bărbat cu numele Isus, fiind sfânt, bărbat bun și drept,

**Mat 27 57 Marc 15 43 Luc 23 50*

51 el nu se învoise cu holărită și cu sapta lor, bărbat din Azmălea o c

52 Acesta a venit la Pila, și a cerut trupul lui Isus

53 Și l'a *luat jos și l'a înfășurat în pânza de in și l'a pus într'un mormânt sapal în piatra unde nu mai fusese pus nimeni

54 Și era ziua *Pregătirii și Sabatul începea în amurg

55 Și femeile cari *veniseră cu el din Galilea urmau și au privit *mormântul și cum a fost pus trupul lui

56 Și s'au întors îndărăt și au *pregătit miresme și mir și în Sabat s'au îndărăt după **porunca

Mat 28 1 Marc 16 1 Luc 24 1

24 Iar în ziua întâi *a săptămânii, d'ăd'îmîneată, au venit la mormânt aducând *miresmele pe cari le pregătiseră

**Mat 28 1 Marc 16 1 Luc 24 1*

2 Și au *găsit piatra prăvalia dela mormânt

**Mat 28 1 Marc 16 4*

3 Și au intrat *și n'au

57 Trupul Domnului Isus.

**Marc 16 7 Vers 23*

1 Și a fost așa pe când ele erau în nedumerire despre aceasta, iată *doi bărbați au stătut lângă ele în vestminte luminând ca fulgerul

2 Și pe când ele erau speriate și își plecau fețele la pământ, ei au zis către ele: Pentru ce căutați pe cel viu cu cei morți?

3 Nu este aici ci s'a sculat Aduceți-vă *aminte cum v'a vorbit pe când era încă în Galilea,

**Mat 16 21, 27 Marc 8 31 9 31 Luc 9 32*

7 zicând că Fiul omului trebuie să fie dat în mâinile oamenilor păcătoși și să fie răstignit și a treia zi să învieze

8 Și ele și-au *adus a minte de vorbele lui

**Ioan 2 22*

Petru se duce la mormânt

9 Și *s'au întors dela mormânt și au vestit toate acestea la cei unsprezece și la toți ceilalți.

**Mat 28 8 Marc 16 10*

10 Și erau Maria Magdalena și Ioana *și Maria, mama lui Iacov și altele cu ele, cari ziceau acestea către apostoli.

**Cap 8 3*

11 Și vorbele acestea *

s'au parut înaintea lor ca un basm și nu le-au crezul.

12 Dar *Peiru s'a sculat și a alergat la mormânt și plecându-se vede lășiile de pânză singure: și a plecat acasă minunându se de ceea ce se făcuse

**Ioan 20 3 6*

Isus se arată la doi ucenici

13 Și iată doi *dintre ei se duceau în aceeași zi la un sal al cărui nume era Emaus, depărlat de Ierusalim de șizeci de stadii

**Marc 1 12*

11 Și ei vorbeau unul către altul de toate întâmplările acestea

15 Și a fost așa pe când vorbeau ei și cercetau împreună Isus *însus s'a apropiat și mergea împreună cu ei

**Mat 18 20 Vers 36*

16 Dar ochii *lor erau ținuți ca să nu-l cunoască

**Ioan 20 14, 21 4*

17 Și el a zis către ei: Ce cuvinte sunt acestea pe cari le schimbați unul cu altul mergând? Și ei au stătut cu fețele amărâte

18 Și unul din ei, cu numele *Cleopa, răspunzând a zis către el: Tu singur stai vremelnic în Ierusalim și nu cunoști cele întâmplăte în el în aceste zile?

**Ioan 19 32*

19 Și el le-a zis: Carii? Iar ei i-au zis: Cele despre Isus din Nazaret, care * a fost barbat prooroc, puternic ** în fața și în cuvânt înaintea lui Dumnezeu și a întregului popor.

* Mat. 21 11 Cap. 7 16 Ioan 3 2, 4 19 6 14 Fapt. 2 22 ** Fapt. 7 22

20 Și cum * mai marii preoților și mai marii noștri i-au dat la osândă de moarte și l-au răstignit.

* Cap. 23 1 Fapt. 13 27 28

21 Iar noi nadăduiam că el este celce * avea să răscumpere pe Israel, dar cu toate acestea a slăzi merge pe a treia zi de când s-au făcut acestea.

* Cap. 1 68, 2 38 Fapt. 1 6

22 Ci și unele * femei dintr-ale noastre ne au pus în uimire: fiind duse dedimneată la mormânt.

* Mat. 28 8 Marc. 16 10 Vers. 9 10 Ioan 20 18

23 și negăsind trupul lui, au venit spunând că au văzut și arătare de îngeri cari zic că el este viu.

24 Și unii dintre cei ce erau cu noi au * plecat la mormânt și au găsit astfel cum au spus și femeile, iar pe el nu l-au văzut.

* Vers. 12

25 Și el a zis către ei: O, nepricepuților și zăbavnici cu inima să credeți în celece au vorbit proorocii!

26 Oare nu * trebuia ca Hristosul să sufere acestea și să intre în slava sa?

* Vers. 46 Fapt. 17 3 1 Pet. 1 11

27 Și * începând dela Moise ** și dela toți proorocii, le-a tăcut prin toate scripturile cele despre el.

* Vers. 47 ** Ioan 3 17 22 18 36 4 49 10 Num. 21 9 Deut. 18 15 1 Pet. 16 9, 19 22, 132 11 Isa. 7 14, 9 6, 40 10, 11, 50 6 53 Jer. 23 5 33 14 15 Ezech. 34 23 37 25 Dan. 9 24 Mic. 7 20 Mal. 3 1 4 2

28 Și s-au apropiat de saul unde mergeau și el * s'a făcut că merge mai departe.

* Fapt. 32 26 42 7 Marc. 6 48

29 Iar ei * au stărut de el zicând: Ramâi cu noi pentru că este spre seară și ziua aproape s'a plecat. Și a intrat ca să ramaie cu ei.

* Fapt. 19 3 Fapt. 16 13

30 Și a fost așa pe când sta el la masă cu ei, a * luat pâinea și a binecuvântat-o și a frânt și le-a dat.

* Mat. 14 19

31 Și li s'au deschis ochii și l-au cunoscut; și el s'a făcut nevăzut dela ei.

32 Și au zis unul către altul: Oare nu ne ardea inima în noi când ne vorbea pe cale și când ne deschidea scripturile?

33 Și s-au sculat chiar în acel ceas și s'au întors la Ierusalim și au aflat a *

dunați laolaltă pe cei unsprezece și pe cei întru'un tîgu de mare precumă cu ei.

31 zicând: Într'adevăr Domnul s'a sculat și s'arala lui Simon *.

35 Și ei au istorisit cele depe cale și cum li se facuse cunoscut la frângerea pâinii.

Isus se arată celor unsprezece și celorlalti

36 Și pe *când vorbeau el acestea, el însuș a statul în mijlocul lor și le zice: Pace vouă!

* Marc. 16 14 Ioan 20 19 1 Cor. 15 5

37 Iar ei s'au spămîntat și s'au înfricoșat și li se punea că vad un duh *.

* Vers. 6 19

38 Și el le-a zis: Pentru ce s'au tulburat și pentru ce se suie gândur. în inima voastră?

39 Vedeți mîinile mele și picioarele mele ca eu însumi sînt; pipăiți-mă și veleți; pentru că un duh n'are carne și oase dăpă cum mă vedeți pe mine alai an.

* Ioan 20 20, 27

40 Și zicând aceasta le a arătat mîinile și picioarele.

41 Iar pe când de bucurie nu credeau încă și se minunau, le-a zis: A voi * e va de măcime aici?

* Fapt. 45 26 ** Ioan 21 5

42 Iar ei i-au dat o bu-

cata de peste frîpt și dăruind un tîgu de mare.

43 Și aiaa, o înaintea tuturor și a mîncat.

44 Și a zis către ei: Acestea * sînt cuvintele mele.

pe cari vi le-am vorbit cînd eram încă născut și eu voi că trebuie să fie împlinite toate cele scrise despre mine în legea lui Moise și în prooroci și în psalmi.

* Mat. 16 21, 17 22, 20 18 Marc. 8 31 Cap. 9 22 18 31 Vers. 1

45 Atunci le a * deschis minile și înțeleaga se lor.

* Fapt. 16 1

46 Și le a zis: Așa * este scris că Hristosul să se scere și să învieze din morți a treia zi.

* Vers. 7 Ps. 22 Isa. 53 9, etc. Fapt. 17 3

47 și să se propovăduiască în numele său pocăni la toate neamurile, * începând dela Ierusalim.

* Dan. 9 24 Fapt. 13 38, 40 1 Ioan 2, 12 ** Fapt. 12 3 Ps. 22 27 Isa. 48 6 22 Ier. 31 34 Osea 2 23 Mic. 4 2 Mal. 1 11

48 Voi * sunteți martori ai acestora.

* Ioan 15 27 Fapt. 1 8, 22, 2 32; 3 15

49 Și ia.ă. * eu trimt la gadu. n'ia Tatălui meu să se voi, dar voi stați în cetate până veți fi îmbrăcați cu putere de sus.

* I-a. 44 3 Ioel 2 28 Ioan 14 16 26, 15 26, 16 7 Fapt. 1 4 2 1, etc.

când: Eu *botez cu apă:** în mijlocul vostru stă acela pe care voi nu-l știți,

* Mat. 3. 11. ** Mat. 3. 1.

27 celce*vine după mine, carna nu sânt vrednic să i desleg cureaua încălțămînlei lui. * Vers. 15. 30. Fapt. 19. 4.

28 Acestea au fost în Betania *dincolo de Iordan, unde boteza Ioan.

* Iuho. 7. 24. Cap. 10. 40

Mielul lui Dumnezeu

29 A doua zi vede pe Isus venind la el și zice: Iată Mielul *lui Dumnezeu care**ridică păcatul lumii! * Exod. 12. 3. Isa. 53. 7. Vers. 36. Fapt. 8. 32. 1 Pet. 1. 19. Apoc. 5. 6, etc. ** Isa. 53. 11. 1 Cor. 15. 3. Gal. 3. 4. Evr. 1. 3. 2. 17. 9. 28. 1 Iet. 2. 24. 3. 18. Ioan. 2. 2. 8. 5. 4. 10. Apoc. 1. 5.

30 Acesta *este cel despre care am zis: După mine vine un bărbat care a fost înaintea mea, căci era întâi în privința mea

* Vers. 15. 27.

31 Și eu nu-l știam, ci ca să fie arătat lui Israel, pentru *aceasta am venit eu botezând cu apă.

* Mat. 3. 1. Mat. 3. 6. Luc. 1. 17, 76, 77. 3. 3, 4.

32 Și Ioan *a mărturisit zicând: Am văzut pe Duhul pogorîndu-se din cer ca un porumbel și a rămas peste el * Mat. 3. 16. Marc. 1. 10. Iuho. 3. 22. Cap. 5. 32.

33 Și eu nu-l știam ci

celce m'a trimis să botez cu apă, acela mi-a zis: Peste care vei vedea Duhul pogorîndu-se și rămânând peste el, acesta este celce *boteaza cu Duhul Sfânt.

* Mat. 3. 11. Fapt. 1. 5. 2. 4. 10. 44. 19. 6.

34 Și eu am văzut și am mărturisit că acesta este Fiul lui Dumnezeu

Că dăduă necur.

35 A doua zi, iarăși sta Ioan și doi dintre ucenicii lui

36 Și s'a uitat în fața lui Isus, care umbla, și zice: Iată *Mielul lui Dumnezeu!

* Vers. 29.

37 Și cei doi ucenici l-au auzit vorbind și au urmat pe Isus.

38 Și Isus s'a întors și i-a văzut urmînd și le zice: Ce căutați? Iar ei i-au zis: Rabi, care tîlmăcîi în seamna învățătorule) unde stai?

39 El le zice: Veniți și veți vedea. Au venit deci și au văzut unde stă și au stat la el în ziua aceea; era pe la ceasul al zecelea.

40 Andrei, *fratele lui Simon Petru, era unul dintre cei doi cari au auzit dela Ioan și l-au urmat.

* Mat. 4. 18

41 Acesta găsește mai întâi pe fratele său Simon și-i zice: Noi am găsit pe

Mesia, adică tîlmăcîi Itri *Ios.

12 L-a dus la Isus Isus s'a uitat în fața lui și a zis: Tu ești Simon fiul lui Iona, tu *vei fi numit Chifa, (care se tîlmăcește Petru)

* Ma. 16. 18

13 A doua zi a voit să iasă în Galilea și găsește pe Filip *și-i zice: Urmează-mă.

* Cap. 12. 21

14 Iar Filip era din Betsaida, din cetatea lui Andrei și Petru.

15 Filip găsește pe Natanael *și-i zice: Noi am găsit pe acela despre care a scris Moise **în lege și prorocii, pe Isus din Nazaret, fiul lui Iosif

* Cap. 21. 2. ** Exod. 3. 15. 49. 10. Dent. 18. 8. 1. 10. 24. 27. + Isa. 4. 2. 7. 14. 9. 6. 13. 2. Mat. 2. 23. Luc. 2. 4.

16 Și Natanael i-a zis: De ce fi ceva bun din Nazaret? *Filip îi zice: Vino și vezi.

* Cap. 7. 41, 42, 52

17 Isus a văzut pe Natanael venind la el și zice despre el: Iată eu *adevărat un Israelit în care nu este viclenie.

* Ps. 32. 2. 73. 1. Cap. 3. 39. Rom. 2. 28. 29. 9. 6.

18 Natanael îi zice: De unde mă cunoști? Isus a răspuns și i-a zis: Mai înainte de a te striga Filip

când erai sub smochin te-am văzut

49 Natanael i-a răspuns: Rabi, tu ești *Fiul lui Dumnezeu, tu ești Împăratul **lui Israel

* Mat. 14. 33. ** Mat. 21. 1. 27. 1. 42. Cap. 18. 37, 19. 3

50 Isus a răspuns și i-a zis: Pentru că te-am zis că te-am văzut sub smochin, crezi? Vei vedea lucruri mai mari decât acestea.

51 Și-i zice: Adevărat, adevărat vă spun, veți vedea *cerul deschis și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și pogorîndu-se peste Fiul omului.

* Fapt. 28. 12. Mat. 4. 11. Luc. 2. 9, 13. 22. 43, 24. 4. Fapt. 1. 10.

Nunta din Cana

2 Și a treia zi s'a făcut o nuntă în Cana *Galileii și mama lui Isus era acolo

* Ios. 19. 28

2 Și a fost chemat și Isus și ucenicii săi la nuntă

3 Și când a lipsit vinul, mama lui Isus zice către el: N'au vin.

4 Și Isus îi zice: Ce *am eu cu tine, femeie? **N'a venit încă ceasul meu

* Cap. 15. 26. ** 2 Sam. 16. 10. 19. 2. + Cap. 7. 6.

5 Mama lui zice slugilor: Faceți orice vă va zice

6 Și erau acolo șase vase

de apă, de piatră, puse* pentru curățirea Iudeilor, începând fiecare câte doua sau trei măsurii. * Marc. 7 3.

7 Isus le zice: Umpleți vasele cu apă. Și le-au umplut până sus.

8 Și le zice: Scoateți acum și duceți cărmuitorului mesei. Și l-au dus.

9 Și cum a gustat cărmuitorul mesei apa * făcută vin, și nu știa de unde este iar slugile cari scosuseră apa știa), cărmuitorul mesei chiamă pe mire. * Cap. 4 46.

10 și-i zice: Orice om pune întâi vinul bun și când au băut bine, atunci pe cel mai prost; tu ai ținut vinul cel bun până acum.

11 Acest început al semnelor l-a făcut Isus în Cana Galileii și și-a * arătat slava și ucenicii săi au crezut în el. * Cap. 1 14.

12 După aceasta s'a pogorât la Capernaum, el și mama lui și frații * lui și ucenicii lui, și au rămas acolo nu multe zile. * Mat. 12 46.

Izgonirea vânzătorilor din Templu

13 Și Paștile * Iudeilor erau aproape și Isus s'a suit la Ierusalim.

* Exod. 12 14 Deut. 16 1, 16. Vers. 28 Cap. 5 1; 6 4 11 55.

14 Și a găsit * șezând în templu pe ceice vând boi și oi și porumbei și pe schimbătorii de bani.

* Marc. 11 12. Mat. 21 12. Luc. 19 45.

15 Și a făcut un biciu de împletituri și a scos pe toți afară din templu și oile și boii și a vărsat banii mărunți ai schimbătorilor și le-a răsturnat mesele.

16 Și a zis celorce vindeau porumbei: Ridicați * acestea de aici, nu faceți casa * Tatălui meu casă de negustorie. * Luc. 2 49.

17 Și ucenicii lui și-au adus aminte că este scris: Răvna * casei tale mă va mistui. * Ps. 69 9.

18 Deci Iudeii au răspuns și i-au zis: Ce * semne arăți pentru că faci acestea? * Mat. 12 38. Cap. 6 30.

19 Isus a răspuns și le-a zis: Surpați * acest templu și în trei zile îl voi ridica.

* Mat. 26 61, 27 40. Marc. 14 58, 15 26.

20 Iudeii deci au zis: În patruzeci și șase de ani a fost zidit templul acesta și tu îl vei ridica în trei zile?

21 Dar el zicea de * templul trupului său. * Col. 2 9. 1 Cor. 6 16.

22 Deci când s'a sculat dintre cei morți, ucenicii

și și-au * adus aminte că zicea aceasta și au crezut scriptura și cuvântul pe care l' spusese Isus.

* Luc. 24 8.

Isus și cei ce cred în numele lui

23 Iar când era în Ierusalim la Paști la sărbătoare, mulți au crezut în numele lui, privind semnele lui pe cari le făcea.

24 Dar Isus însuși nu se încredea în ei pentru că el cunoștea pe toți.

25 și pentru că n'avea trebuința ca să mărturisească cineva despre om, căci el * însuși cunoștea ce era în om. * 1 Ion. 16 7. 1 Cor. 28 9. Mat. 9 4. Marc. 2 8. Cap. 6 54, 14 30. Fapt. 1 24. 2 23.

Isus și Nicodim.

3 Si între Farisei era un om cu numele Nicodim, un mai mare al Iudeilor.

2 Acesta * a venit la el noaptea și i-a zis: Rabi, știm că ai venit învățător dela Dumnezeu căci nimeni * nu poate face aceste semne pe cari le faci tu, dacă nu este Dumnezeu cu el.

* Cap. 7 50 19 39. ** Cap. 9 15 33.

Fapt. 2 22. + Fapt. 10 38.

3 Isus a răspuns și i-a zis: Adevărat îți spun, dacă * nu se va naște ci-

neva din nou nu poate vedea împărăția lui Dumnezeu. * Cap. 1 13. Gal. 6 15. Tit. 3 5. Iac. 1 18. 1 Pet. 1 23. 1 Ion. 3 9.

4 Nicodim îi zice: Cum poate să se nască un om când este bătrân? Nu cumva poate intra a doua oară în pântecul mamei sale și să se nască.

5 Isus a răspuns: Adevărat, adevărat îți spun, dacă * nu se naște cineva din apă și din Duh, nu poate intra în împărăția lui Dumnezeu.

* Marc. 16 16. Fapt. 2 38.

6 Ce este născut din carne este carne și ce este născut din Duhul este duh.

7 Nu te mira că ți-am zis. Trebuie să vă nașteți din nou.

8 Vântul * suflă unde vrea și-i auzi glasul, dar nu știi de unde vine și unde se duce, așa este oricine care este născut din Duhul. * Ier. 11 5. 1 Cor. 2 11.

9 Nicodim a răspuns și i-a zis: Cum * pot să fie acestea?

* Cap. 6 52, 60.

10 Isus a răspuns și i-a zis: Tu ești învățătorul lui Israel și nu cunoști acestea?

11 Adevărat, * adevărat îți spun că noi vorbim ce știm și mărturisim ce am

Inăltarea

50 Și i-a dus afară până * spre Betania și și a ridicat mâinile și i-a binecuvântat
* Fapt. 1 12.

51 Și a fost așa: pe când îi binecuvânta s'a despărțit de ei și era dus în sus în cer

52 Și * ei i s'au închinat și ** s'au întors la Ierusalim cu mare bucurie.

* 2 Reg. 2 11. Marc. 16 19 Ioan 20. 17
Fapt. 1 9. Efes 4 8 ** Mat. 9 17

53 Și erau neîncetat în templu * binecuvântând pe Dumnezeu. * Fapt. 2 46, 5 42

EVANGHELIA DUPĂ IOAN.

Intruparea Cuvântului

1 La început era * Cuvântul și Cuvântul era la ** Dumnezeu și + Cuvântul era Dumnezeu ++

* 1 v 8 22, 24 etc. Col 1 17 1 Ioa 1. 1 Apoc 1 2; 19 13. ** Prov. 8 30 Cap. 17 5. 1 Ioa 1 2 + Filip 2 6 1 Ioa 5 7 ++ Fac 1 1

2 Acesta * era la început la Dumnezeu.

* Ps. 33 6. Vers 10. Efes 3 9 Col. 1. 16. Evr 1. 2. Apoc 4 11

3 Toate au fost făcute prin el și fără el n'a fost făcut nici măcar ceva care este făcut.

4 În el * era viața și ** viața era lumina oamenilor. * Cap. 5 26. 1 Ioa 5 11. ** Cap. 8 12. 9 5; 12 35, 46.

5 Și lumina * luminează în întunec și întunecul n'a biruit o.

* Cap. 3 19.

6 A * fost un om trimis

dela Dumnezeu. numele său era Ioan.

* Mat 3 1. Ma 3 1. Luc 3 2. Vers. 33

7 Acesta * a venit spre mărturie, ca să mărturisească despre lumină, ca toți să creadă prin el.

* Fapt. 19 4.

8 Nu era el lumina ci a venit ca să mărturisească despre lumină.

9 Lumina * adevărată era cea care luminează pe orice om, venind în lume. **

* Vers. 4. Isa 40 6. 1 Ioa 2 8. ** Vers 8. Evr 1 2; 11 3

10 El era în lume și lumina a fost făcută prin el și lumina nu l-a cunoscut.

11 A venit la ale sale și ai * săi nu l-au primit. Luc 19 14. Fapt 3 26, 13 46

12 Iar câți * l-au primit, le-a dat dreptul să se facă

copii ai lui Dumnezeu celor care cred în numele lui;

* Ioa 5 5. R. m 8 15 Gal 3 26 2 Pet 1 4 1 Ioa 3 1

13 Căci au fost născuți * nu din sânge, nici din voia cărnii, nici din voie de bărbat ci din Dumnezeu

* Cap. 3 5. Luc 1 18 1 Pet 1 23

14 Și * Cuvântul s'a făcut carne ** și a + locuit între noi (și am ++ primit slava lui, slavă ca a singurului născut dela Tatăl), plin de har * și de adevăr

* Mat 1 16, 20. Io 1 3, 35 2 7 1 Tim 3 16. ** Evr 2 11, 14, 16, 17 1 Rom. 1 3 Gal 4 4 ++ Isa 40 5. Mat. 17 2. Cap. 2 11, 11 40 2 Pet 1 17 * Col 1 19, 2 3, 9

15 Ioan * mărturisește despre el și a strigat zicând: Acesta era cel despre care am zis: Celce * vine după mine a fost înaintea mea căci + era înaintea privinței mele

* Vers 32. Cap 3 32; 5 33 ** Mat 3 11. Marc. 1 7. Luc 3 16. Vers 27, 30. Cap 3 13. + Cap 8 58. Col 1 17.

16 Căci noi toți am luat din plinătatea * lui și har peste har. * Cap. 3 34. Efes 1 8. Col 1 19; 2 9, 10

17 Căci legea * a fost dată prin Moise; harul ** și adevărul + au venit prin Isus Hristos

* Exod 20 1, etc. Deut 4 44, 5 1; 33 4 ** Rom 3 24 5 14 6 14 + Cap. 8 32 14 6

18 Nimeni * n'a văzut pe Dumnezeu vreodată, Fiul

singur ** născut, care este în sânul Tatălui, acela la făcut cunoscut

* Exod 3 12. Deut 4 2. Mat 11 27. Luc 10 22. Cap. 6 46. 1 Tim 1 17, 6. 16. 1 Ioa 4 12, 20. ** Vers 14. Cap 3 18 18. 1 Ioa 4 9

Mărturia lui Ioan Botezătorul

19 Și aceasta este mărturia * lui Ioan, când au trimis la el Iudeii din Ierusalim pe profeți și Leviti ca să-l întrebe: Tu cine ești?

* Cap. 3 33

20 Și a mărturisit * și n'a tăgăduit și a mărturisit: Eu nu sunt Hristosul

* Luc 3 15. Cap 3 28. Fapt. 13 25.

21 Și l-au întrebat: Ce dar? Ești Ilie? * Și zice: Nu sunt. Ești tu prorocul? **

Și a răspuns: Nu.

* Ex. 4 7. Ma. 17 10. ** Deut. 18 15, 18

22 I-au zis deci: Cine ești? Ca să dăm răspuns celorce ne au trimis: ce zici despre tine însuși?

23 El a zis: * Eu sunt glasul unuia care strigă în pustie îndreptăți călea Domnului, după cum a * zis Isaa prorocul.

* Mat 3 3. Marc. 1 3. Luc 3 4. Cap. 3 28. ** Isa 40 3

24 Și erau trimisi dela Iarsei

25 Și l-au întrebat și i-au zis: Dece botezi dar, dacă tu nu ești Hristosul, nici Ilie, nici prorocul?

26 Ioan le a răspuns zi-

văzut și ** vor nu primi
marturia noastră

* Mat. 11, 27. Cap. 1, 18, 7, 11, 8, 28, 2
1, 11. ** Vers. 32

12 Dacă v'am spus cele
pământești și nu credeți,
cum veți crede dacă va
spun cele cerești?

13 Și nimeni * nu s-a suit
în cer decât cel ce s'a po-
gerit din cer, Fiul omului
care este în cer

* Pav. 30, 4. Cap. 1, 18, 28, 31, 36, 16
28. Pav. 2, 11. 1 Cor. 15, 47. Luc. 4, 9

Sarpele de aramă

14 Și * după cum Moise
a înălțat șarpele în pustie,
așa trebuie ** să fie înălțat
Fiul omului

* Num. 21, 9. ** 8, 18, 2, 32

15 pentru că oricine
crede în el să nu piară
ci să aibă viața * veșnică

* Ysa. 40, 6. Cap. 6, 47

16 Căci * atât de mult a
iubit Dumnezeu lumea în-
cât a dat pe singurul său
Fiu născut, pentru că ori-
cine crede în el să nu
piară ci să aibă viața ve-
nică.

* Ier. 31, 3. Luc. 1, 2

17 Căci Dumnezeu l'a *
trimis pe Fiul în lume ca
să judece lumea și pentru
că lumea sa fie mântuită
prin el. * Ier. 9, 56. Cap. 1, 17, 8,
12, 12, 47. 1 Ioan. 3, 14

18 Cine * crede în el nu
este judecat, cine nu crede
a și fost judecat, căci n'a
crezut în numele singurului

lui. Fiul născut al lui Dum-
nezeu. * Cap. 5, 14, 6, 40, 47, 20, 30

19 Și aceea a este jude-
cata că * lumina a venit
în lume și oamenii au nu-
bit în întunecare, mai mult
decât lumina; căci faptele
lor erau rele

* Cap. 1, 4, 9. 11, 8, 12

20 Căci oricine * făpu-
iesc rele, uraste lumina și
nu vine la lumina, pentru
că faptele lui sa nu fie
mustrate.

* Iov. 24, 15, 17. Ier. 1, 15

21 Iar cine face adeva-
rul, vine la lumina, ca
faptele lui sa se arate
căci sunt savanșite în Dum-
nezeu

*O nouă măturie a lui Ioan
la Ierusalim*

22 După acestea a venit
Isus și ucenicii săi în
Ierusalim și acolo pe-
trecea vremea cu ei și *
boteza

* Cap. 4, 2

23 Și boteza și Ioan în
Efron aproape de Salim, *
căci erau multe ape acolo
și ** veniau și erau bote-
zați.

* 1 Sam. 9, 4. ** Mat. 3, 5, 6

24 Căci * Ioan nu fusese
încă aruncat în temniță.

* Mat. 14, 3

25 Din par că ucenicilor
lui Ioan s'a făcut deci o
întrebare cu un Iudeu des-
părțat.

26 Și au venit la Ioan

și l-au zis: Rabi, acela care
boteza cu tine dincolo de Ior-
dan, pentru * care ai mă-
turisat tu, iată acesta bo-
tează și loți vin la el.

* Cap. 1, 7, 15, 27, 34

Ioan a răspuns și a
zis: Un om nu poate să
boteze decât nu i este
dat din cer.

* 1 Cor. 4, 7. Ebr. 5, 4. Luc. 1, 17

28 Voi însă vă îmi sunteți
martori că am spus: Nu *
amint cu Hristosul ci: Sânt
** trimis înaintea lui

* Luc. 1, 20, 27. ** Mat. 3, 1. Marc. 1, 2

29 Cine * are mireasa
este mire; iar prietenul **
mirelui care stă și-l as-
cultă, se bucură cu bucurie
de glasul mirelui. Deci a-
ceastă bucurie a mea este
împlinită.

* Mat. 22, 2. 2 Cor. 11, 2. Mica. 5, 25, 27,
1, 2. ** Cap. 1, 3

30 El trebuie să crească
iar eu să scad.

31 Cine * vine de sus este
* deasupra tuturor, cine i
este depe pământ este depe
pământ și vorbește depe
pământ. Cine ** vine din
cer este deasupra tuturor.

* Vers. 13. Cap. 8, 23. ** Mat. 28, 18.
Cap. 1, 12, 27. Rom. 9, 5. 1 Cor. 15, 27
†† Cap. 6, 33. 1 Cor. 15, 47. Ier. 1, 21
† 1 p. 2, 9

32 Ce * a văzut și auzit,
aceea mărturisește, și ni-

meni nu primeste mărtu-
ria lui. * Vers. 11. Cap. 8, 26; 15, 15

33 Cine a primit mărtu-
ria lui, a peccatului * că
Dumnezeu este iubitor de
adevăr.

* Rom. 8, 4. 1 Ier. 5, 10

34 Căci * pe cine a tri-
mis Dumnezeu vorbește
vorbele lui Dumnezeu, căci
Dumnezeu nu dă Duhul
cu ** măsură

* Cap. 7, 16. ** Cap. 1, 16

35 Tatăl * iubește pe Fiul
și a dat toate în mâna lui.
* Mat. 11, 27, 28, 18. Luc. 10, 22. Cap. 1,
5, 20, 29; 13, 3, 17, 2. Ebr. 2, 8

36 Cine * crede în Fiul,
are viață veșnică; cine
n'ascultă de Fiul, nu va
vedea viața ei născută lui
Dumnezeu rămânând peste el.

* Ier. 2, 4. Cap. 1, 12; 6, 47. Vers. 15
16. Rom. 1, 17. 1 Ioan. 5, 10

Samariteanca

4 Deci când a înțeles Dom-
nul că fariseii au auzit
că Isus face și botează *
mai mulți ucenici decât
Ioan,

* Cap. 3, 22, 26

2 (deși Isus însuși nu bo-
teza ei ucenicii săi),

3 a lăsat Iudea și a ple-
cat iar în Galilea

4 Și trebuia ca el să
treacă prin Samaria

5 Vine deci la o cetate
a Samariei numită Sihar,
aproape de locul pe * care
l-a dat Iacov lui Iosif, fiul
său. * Fac. 33, 19, 48, 22. Ios. 24, 32.

6 Și acolo era izvorul lui Iacov. Isus deci fiind ostent de călătorie, s'a așezat astfel lângă izvor era pe la ceasul al șaselea

7 O femeie din Samaria vine ca să scoată apă Isus îi zice: Dă-mi să beau

8 Căci ucenicii lui pleaseră în cetate ca să cumpere de mâncare.

9 Femeia samariteancă îi zice deci: Cum tu, fiind Iudeu, ceri să bei dela mine, care sânt o femeie samariteancă? (Căci Iudeii *n'au a face cu Samaritenii). * 2 Reg 17. 24. Luc. 9 82, 83. 1 Ioan 4 20

10 Isus a răspuns și i-a zis. Dacă ai ști darul lui Dumnezeu și cine este cel ce îți zice: Dă-mi să beau! ai fi cerut dela el și ți-ar fi dat apă *vie. * Isa. 12 3: 44 3. Ier. 2 18. Zaa. 13 1, 14. 8.

11 Femeia îi zice: Doamne, n'ai nici vas de scos apă și puțul este adânc; de unde ai deci apa cea vie?

12 Nu cumva ești tu mai mare decât tatăl nostru Iacov, care ne-a dat puțul și el însuși a băut din el și fiii săi și turmele sale?

13 Isus a răspuns și i-a zis: Oricine care bea din apa aceasta va înseta iarăși.

14 Dar cine *va bea din apa pe care i-o voi da

eu, nu va înseta în veac, ci apa pe care i-o voi da eu se **va face în el izvor de apă făcând în viața vecinică

* Cap. 3. 36, 58 ** Cap. 7. 38.

15 Femeia îi zice: * Doamne, da-mi această apă ca să nu însetez nici să nu vin aici să scot apă. * Cap. 6 34, 47 2 3 Rom 6 23 1 Ioan 5 20.

16 Isus îi zice: Du-te, chiamă pe bărbatul tău și vino aici.

17 Femeia a răspuns și a zis: N'am bărbat. Isus îi zice: Bine ai zis că n'ai bărbat.

18 Căci ai avut cinci bărbați și acum pe care-ai nu-ți este bărbat. Aceasta ai spus adevărat.

19 Femeia îi zice: Doamne, văd *că ești prooroc.

* Luc 1 16, 24 19 Cap 6. 14, 7. 40

20 Părinții noștri s'au închinat în muntele acesta *și voi ziceți că în Ierusalim **este locul unde trebuie a se închina.

* Iude 9 7 ** Deut 12 5, 11 1 Ioan 4 2 Cron 7 12

21 Isus îi zice: Crede-mă, femeie, că vine ceasul când *nu va veți închina Tatălui nici în muntele acesta nici în Ierusalim * Mat 1 11. 1 Tim. 2 8

22 Voi vă închinați la

ce *nu știți, noi ne închinăm la ce știm, căci **mântuirea este din Iudei.

* 2 Reg 17 29. ** Isa. 2 3. Luc 24 47 Rom 9. 4, 5.

23 Ci vine ceasul și acum este când adevarații închinători se vor închina Tatălui în duh *și **adevăr; căci și Tatăl caută astfel de închinători ai lui.

* Filip 8 8 ** Cap 1. 17.

24 Dumnezeu *este Duh și ceice se închină lui trebuie să se închine în duh și adevăr.

* 2 Cor. 9 17.

25 Femeia îi zice: Știu că vine Mesia, (care se numește Hristos), când va veni acela ne *va vesti toate

* Vers 29

26 Isus îi zice: Eu *sânt: cel care-ți vorbesc.

* Mat 26 68, 64. Marc 14. 61, 62. 1 Ioan 9 37

Prezirea din Samaria.

27 Și la aceasta au venit ucenicii săi și se mirau că vorbia cu o femeie. Totuși nimeni n'a zis: Ce cauți sau ce vorbești cu ea?

28 Deci femeia și-a lăsat vasul de apă și a plecat în cetate. Și zice oamenilor:

29 Veniți, vedeți un om, care *mi a spus toate câte am făcut, nu cumva acesta este Hristosul? * Vers. 26

30 Au ieșit din cetate și veniau spre el.

31 În timpul acesta ucenicii îl rugau zicând: Rabi, mânâncă

32 Iar el le-a zis: Eu am de mâncat o mâncare pe care voi n'o știți.

33 Deci ucenicii ziceau unii către alții: Nu cumva i-a adus cineva să mănânce?

34 Isus le zice: Mâncarea *mea este ca să fac voia celui ce m'a trimis și să săvârșesc lucrul lui.

* Io. 28 12 Cap 6 38, 17 4, 19 30

35 Nu ziceți voi că sunt încă patru luni și vine secerișul? Iată eu vă zic, ridicăți-vă ochii și priviți sămănturile că *sunt albe pentru seceriș

* Mat. 9 37 Luc. 10 2.

36 Acum *secerătorul primește plată și adună rod spre viața vecinică pentru că să se bucare în preună și sămăntătorul și secerătorul. * Dan. 12. 3.

37 Căci în aceasta este adevărat cuvântul că al-tul este sămăntătorul și al-tul secerătorul.

38 Eu v'am trimis să secerăți ce n'ați muncit; alții au muncit, și voi ați intrat în munca lor.

39 Și din cetatea aceea mulți dintre Samariteni au crezut în el pentru *cuvântul femeii, care măr-

turisia: Mi-a spus toate câte am făcut.

* Vers. 29

10 Deci când au venit Samaritenii la el, îl rugau ca să rămână la ei și a rămas acolo două zile.

11 Și mulți mai mulți au crezut pentru cuvântul lui

12 și ziceau femeilor: Nu credem numai pentru vorbirea ta, căci noi înșine* am auzit și știm că acesta este cu adevărat Mântuitorul lumii.

* Cap. 17. 8. 1 Ioan 4. 14.

Vindecarea fiului unui slujbaş împăratului

13 Și după două zile a ieșit de acolo în Galilea.

14 Căci* Isus însuși mărturisia că un prooroc n'are cinste în patria** lui.

* Mat 13 57 Marc 6. 1. Luc 4. 24
** Cap. 2. 23. 3. 2

15 Deci când a venit în Galilea, l-au primit bine Galileenii, cari văzuseră toate câte le făcuse în Ierusalim la sărbătoare; căci* și el veniseră la sărbătoare.

* Deut 16 16

16 A venit deci iarăși în Cana Galileei, unde* făcuse apa vin. Și în Capernaum era un om împăratesc al cărui fiu era bolnav.

* Cap 2 1, 11

47 Când a auzit că Isus venise din Iudea în Gali-

lea, a plecat la el și l-a rugat ca să se pogoare și să tămăduiască pe fiul său, căci era să moară

18 Isus i-a zis deci: Dacă* nu veți vedea semne și minuni, nu veți crede.

* 1 Cor 1. 22.

19 Omul împăratesc îl zice: Doamne, pogoră-te mai înainte de a muri copilul meu.

20 Isus îi zice: De ce fiul tău trăiește. Omul s'a încrezut în cuvântul pe care i-l zisese Isus și s'a dus

21 Și pe când se pogoră el acasă, robii lui i au ieșit înainte zicând că copilul său trăiește.

22 A cercetat deci dela el despre ceasul în care* fost mai bine. I-au zis deci: Ieri la ceasul al șaptelea l-au lăsat frigurile.

23 Deci tatăl a cunoscut că acela era ceasul în care îi zisese Isus: Fiul tău trăiește. Și a crezut el și toată casa lui.

24 Și acesta este iarăși al doilea semn pe care l-a făcut Isus după ce a venit din Iudea în Galilea.

Vindecarea slăbănogului de treizeci și opt de ani

5 După acestea* era o sărbătoare a Iudeilor și Isus s'a suit la Ierusalim.

* Lev. 23. 2 Deut 16 1 Cap 2 18

2 Și în Ierusalim lângă piața odor este o scăldătoare* care pe evreește se numește Betesda, având aici pridvoare.

* Nescin. 3. 1, 12. 39

3 La aceeași zac o mulțime de bolnavi, orbi, schiopi, uscați, așteptând mișcarea apei

4 Căci un înger al Domnului se pogoră la vreme nimerită în scăldătoare și tulbura apa; și cel dintâi care intra după tulburarea apei se făcea sănătos de orice boală era cuprins

5 Și era un om acolo care avea treizeci și opt de ani în boală sa

6 Când l-a văzut Isus zacând și cunoscând că acum era de multă vreme bolnav, îi zice: Volești să fii sănătos?

7 Bolnavul i-a răspuns: Doamne, cum am eu ca să mă arunc în scăldătoare când a fost tulburată apa; căci pe când vin eu, altul se pogoră înaintea mea

8 Isus îi zice: Scoală-te, ia-ți patul și umblă

* Mat 9 6 Marc 2 11 Luc 5 24

9 Și îndată omul s'a făcut sănătos și și-a luat patul și umblă Și în aceea zi era* Sabatul.

* Cap. 9 14

10 Deci Iudeii ziceau că în tăcătoare: Este Sabatul

și nu-ți* este îngăduit să-ți iei patul.* Exod. 20 10 Nescin 13. 19. or 17. 21, etc. Mat 23 2. Marc 2. 24; 3. 4 Luc 9. 2; 11 4

11 Iar el l-a răspuns: Cece m'a făcut sănătos, acela mi-a zis: Ia-ți patul și umblă

12 L. a. Lătrebat de... Căce este omul care l-a zis: Ia-ți patul și umblă?

13 Iar cel tămăduit nu știa cine este, căci Isus se dăduse la o parte. Mulțime însă în acel loc

14 După acestea Isus îl găsește în templu. Și i-a zis: Iată te-ai făcut sănătos, nu* mai pe-acum, ca să nu-ți fie ceva mai rău.

* Mat 12 45 Cap 3 11

15 Omul a plecat și a spus Iudeilor că Isus este cel ce l-a făcut sănătos

16 Și pentru aceasta Iudeii prigoneau pe Isus fiindcă făcea acestea în Sabat.

Iuerarea Fului

17 Dar Isus l-a răspuns: Tatăl* meu până acum lucrează și eu lucrez

* Cap. 9 4, 14 0

18 Deci pentru aceasta Iudeii cautau* și mai mult să-l omoare, căci nu numai că deslega Sabatul, dar și zicea că Dumnezeu este Tatăl său, făcându-se** pe

sine însuș deopotrivă cu Dumnezeu

* 1. 7. 19. ** Cap. 10. 30, 38. Filip. 2. 6.

19 Deci Isus a răspuns și le-a zis: Adevărat, adevărat vă spun, Fiul * nu poate să facă dela sine în sus nimic decât ce vede pe Tatăl făcând, căci cele ce face el, acestea le face și Fiul întocmai.

* 1. 30. Cap. 8. 28, 9. 4; 12. 49; 14. 10.

20 Căci * Tatăl iubește pe Fiul și-i arată toate câte face și-i va arăta lucruri mai mari decât acestea ca voi să vă minunați.

* Mt. 9. 17. Cap. 3. 35. 2 Pet. 1. 17.

21 Căci după cum Tatăl scutură morții și le dă viață așa * și Fiul dă viață la cei la care voiește.

* Luc. 7. 14. 8. 54. Cap. 11. 25, 43.

22 Căci Tatăl nici nu judecă pe nimeni ci lăsa judecata a * dat-o Fiului,

* Mat. 11. 27. 28. 18. Vers. 27. Cap. 3. 45, 17. 2. Filip. 17. 31. 1 Pet. 4. 5.

23 ca toți să cinstescă pe Fiul după cum cinstesc pe Tatăl. Cine * nu cinsteste pe Fiul nu cinsteste pe Tatăl care l-a trimis.

* 1 Ioan. 2. 23.

24 Adevărat, adevărat vă spun, că cine * aude cuvântul meu și crede în cele m'a trimis pe mine, are viață vecinică și nu vine la

judecata ci * a trecut din moarte la viață. * Cap. 3. 16, 18; 6. 41, 47; 8. 51; 20. 31. ** 1 Ioan. 3. 14.

25 Adevărat, adevărat vă spun că vine ceasul și acum este când morții * vor auzi glasul Fiului lui Dumnezeu și ceice vor auzi, vor trăi.

* Vers. 28. Efes. 2. 1, 5, 14. Col. 2. 13.

26 Căci după cum Tatăl are viață în sine însuș, astfel a dat și Fiului să aibă viață în sine însuș.

27 Și i-a * dat putere ca să facă judecată pentru că * este l'eu al omului.

* Vers. 22. Fapt. 10. 42; 17. 31. ** Dan. 7. 13, 14.

28 Nu va minunați de aceasta, căci vine ceasul când toți cari sunt în morminte vor auzi glasul lui.

29 Și * ceice au făcut cele bune vor ieși spre învierea vieții, iar ceice * au făcut rău cele rele spre învierea judecății.

* 1 Ioan. 26. 19. 1 Cor. 15. 52. 1 Tes. 4. 16. ** Dan. 12. 2. Mat. 25. 32, 33, 46.

30 Eu * nu pot face nimic dela mine însumi; judec după cum aud și judecata mea este dreaptă, căci nu * caut voia mea ci voia celui ce m'a trimis. * Vers. 19. ** Mat. 26. 39. Cap. 4. 34. 6. 38.

Mărturia Tatălui și a lui Ioan

31 Dacă * eu mărturisesc despre mine însumi, mărtu-

ria mea nu este adevărată. * Cap. 3. 14. Apoc. 3. 14.

32 Este altul * care mărturisește despre mine și știu că mărturia pe care o mărturisește despre mine este adevărată. * Mat. 3. 17, 17. 5. Cap. 8. 18. 1 Ioan. 5. 6, 7, 9.

33 Voi ați trimis la Ioan și * el a mărturisit pentru adevăr. * Cap. 1. 15, 19, 27, 32.

34 Dar eu nu iau mărturie dela un om ci zic acestea ca voi să îiși mântuiți.

35 Acela era candela care arde și * luminează și voi * ați dorit să vă veseliți pentru o vreme în lumina lui. * 2 Pet. 1. 19. ** Mat. 13. 20; 21. 28, 29. 6. 20.

36 Dar mărturia pe care o am eu * este mai mare decât a lui Ioan; căci lucrările * pe cari mi le-a dat Tatăl ca să le săvâșesc, aceste lucrări pe cari le fac mărturisesc despre mine că Tatăl m'a trimis.

* 1 Ioan. 5. 9. ** Cap. 3. 2; 10. 25; 15. 24.

37 Și Tatăl care m'a trimis el a * mărturisit despre mine. Voi n'ați auzit glasul lui vre dată nic. * n'ați văzut fața lui.

* Mat. 3. 17, 17. 5. Cap. 6. 27; 8. 18. ** Deut. 4. 12. Cap. 1. 18. 1 Tim. 1. 17. 1 Ioan. 4. 12.

38 Și n'aveți cuvântul lui rămânând în voi căci nu credeți pe acela pe care l-a trimis el.

39 Cercetați * scripturile căci vi se pare că în ele aveți viață vecinică și ele * sunt acelea cari mărturisesc despre mine.

* 1 Ioan. 8. 20, 34. 10. Luc. 16. 29. Vers. 46. Fapt. 17. 11. ** Deut. 4. 18. 15, 18. Luc. 24. 27. Cap. 1. 45.

40 Și * nu voiți să veniți la mine ca să aveți viață.

* Cap. 1. 11; 3. 19.

41 Eu * nu primesc slavă dela oameni,

* Vers. 31. 1 Tes. 2. 6.

12 ci va cinstesc ca n'aveți în voi înșivă iubirea lui Dumnezeu.

13 Eu am venit în numele Tatălui meu și nu mă primiți; dacă va veni altul în numele său, pe acesta îl veți primi.

44 Cum * puteți crede voi când primiți slava altui dela alții și nu căutați slava * care vine dela singurul Dumnezeu?

* Cap. 12. 43. ** Rom. 2. 20.

15 Să nu vi se pară că eu va voi învinui la Tatăl; este * cine să vă învinuiască, Moise în care v'ați pus nădejdea. * Rom. 2. 12.

46 Căci dacă ați crede pe Moise, m'ați crede și pe mine; căci * el a scris despre mine.

* Fac. 3. 15, 12. 3. 18. 18, 22. 18, 49. 10. Deut. 18. 15, 18. Cap. 1. 45. Fapt. 26. 22.

17 Iar dacă nu credeți

scripturile lui, cum veți crede cuvintele mele?

Inmultirea pânilor.

6 După acestea * Isus a plecat dincolo de marea Galileei, care este marea Tiberiadei.

* Mat. 14, 18. Marc. 6, 35. Luc. 9, 10, 12.

2 Și-l urma gloată multă, căci vedea semnele pe care le făcea la cei bolnavi.

3 Și Isus s'a suit în munte și acolo a șezut jos cu ucenicii săi.

4 Și Paștile, sărbătoarea Iudeilor, erau * aproape.

* Lev 23 5, 7. Deut 16 1. Cap. 2, 18; 5 1.

5 Isus * deci, ridându-și ochii și văzând că vine spre el gloată multă, zice lui Filip: De unde să cumpărăm pâni ca să mănânce aceștia?

* Mat. 14 14. Marc. 6 35. Luc. 9, 12.

6 Iar aceasta zicea ca să-l încerce, căci el știa ce avea să facă.

7 Filip i-a răspuns: De două sute de dinari pâni nu le ajung ca să ia fiecare puțin. * Num 11 21, 22.

8 Unul dintre ucenicii săi, Andrei, fratele lui Simon, Petru, îi zice:

9 Este aici un băiat care are cinci pâni de orz și doi pești dar * ce sunt acestea la atâția? * 2 Reg. 4 43.

10 Isus a zis: Faceți pe

oameni să stea jos la masă. Și era iarba multă în acel loc. Barbați au șezut jos deci la masă în număr ca la cinci mii.

11 Isus a luat deci pâinile și după ce a mulțumit, a împărțit celor ce ședeau la masă; asemenea și din pești cât au voit.

12 Iar când s'au săturat, zice ucenicilor săi: Strângeți fărâmiturile cari au rămas ca să nu se piardă ceva.

13 Deci le-au strâns și au umplut douăsprezece coșuri de fărâmituri din cele cinci pâni de orz cari au prisosii, celor ce au mâncat.

14 Oamenii deci când au văzut semnul pe care l-a făcut, ziceau: Acesta este cu adevărat prorocul * care vine în lume.

* Ps. 40 10. Deut 18 15, 18. Mat. 11 3. Cap. 1 21, 4 19, 25; 7 40.

15 Isus deci cunoscând că au de gând să vie și să-l ia cu sila ca să-l facă împărat, s'a tras iarăși la o parte în munte el singur.

Isus umblă pe mare

16 Și când * s'a făcut seara, ucenicii săi s'au pogorât la mare.

* Mat. 14 23. Marc. 6 47.

17 Și au intrat în corabie și treceau dincolo de

mare la Capernaum. Și se lăsa seara în unrec acum și Isus încă nu venise la ei.

18 Și marea s'a întăritat pentru că sufla un vânt mare.

19 După ce au vădit deci că la douăzeci și cinci sau treizeci de stadii, zăresc pe Isus umblând pe mare și apropiindu-se de corabie și s'au temut.

20 Iar el le zice: Eu sunt, nu vă temeți.

21 Voiau deci să-l ia în corabie și îndată corabia a plecat de la pământul la care mergeau.

Pâinea vieții.

22 A doua zi gloata care era dincolo de mare a vădit că nu fusese altă corăbie acolo decât una și Isus nu intrase în corabie cu ucenicii săi, ci ucenicii lui plecaseră singuri.

23 (Dar alte corăbioare din Tiberiada veniseră aproape de locul unde mâncaseră pâinea, după ce mulțumise Domnul).

24 Când a văzut deci gloata că Isus nu este acolo, nici ucenicii lui, au intrat în corăbioare și au venit la Capernaum căutând pe Isus.

25 Și când l-au găsit

dincolo de mare, i-a zis: Rabi când ai ajuns aici?

26 Isus le-a răspuns și a zis: Adevărat, adevărat vă spun, mă căutați nu pentru că ați văzut semnele ci pentru că ați mâncat din pâni și v'ați săturat.

27 Lucrați nu pentru * mâncarea pieritoare ci pentru mâncarea care rămâne pentru viață veșnică, pe care v'o va da Fiul omului; căci pe * el Tatăl, Dumnezeu, l-a pe-celluit.

* Vora. 51. Cap. 4 14. ** Mat. 3, 17; 17, 6. Marc. 1, 11; 8, 7. Luc. 3, 22; 9, 35. Cap. 1 83; 5 87, 8, 18. Cap. 2 22. 2 Pet. 1 17.

28 I-au zis deci: Ce să facem ca să lucrăm lucrările lui Dumnezeu?

29 Isus a răspuns și le-a zis: Aceasta * este lucrarea lui Dumnezeu, ca să credeți în acela pe care l-a trimis el.

* 1 Ioan 3, 20.

30 I-au zis deci: Ce * semn faci tu deci ca să vedem și să credem în tine? Ce lucrezi tu?

* Mat. 12 38; 16 1. Marc. 8, 11. 1 Cor. 1 22.

31 Parinții * noștri au mâncat mană în pustie, după cum este scris: Le-a dat să mănânce pâne * din cer.

* Exod. 16 15. Num. 11 7. Neem. 9, 15. 1 Cor. 10 3. ** Ps. 78 24 25.

32 Deci Isus le-a zis: A-

devărat, adevărat vă spun, nu Moise v'a dat pâinea din cer ci Tatăl meu vă da pâinea adevărată din cer.

33 Căci pâinea lui Dumnezeu este aceea care se pogorâ din cer și da viața lumii.

34 Au zis deci către el Doamne, *da-ne totdeauna această pâine. *Cap 4 5.

35 Isus le-a zis: Eu *sânt pâinea vieții; cine vine la mine nu va flămânzi și cine **crede în mine nu va înseta niciodată.

36 Dar *v'am spus eu m'ați și văzut și nu credeți.

37 Tot *ce-mi da Tatăl va veni la mine și nu voi scoate afară pe **celce vine la mine.

*Vers 1a. **Mat. 24 21. Cap. 10 28. 2 Ioa 2 19. 1 Ioan 2 19.

38 Căci m'am pogorît din cer na *ca să fac voia mea ci **voia celui ce m'a trimis.

*Mat. 26 10. Cap. 5 30. **Cap. 4 34.

39 Și aceasta este voia celui ce m'a trimis ca să *nu pierd nimic din tot ce mi-a dat ci să-l înviez în ziua de apoi.

*Cap. 10 28, 17 12, 18 3.

40 Căci aceasta este voia Tatălui meu ca *oricine care vede pe Fiul și crede în el să aibă viața veci-

mea și cu il voiu învia în ziua de apoi.

*Vers 27, 47 34. Cap. 3 15 16, 4 14.

41 Deci Iudeii cârliau împotriva lui căci zisese. Lu sânt pâinea care s'a pogorît din cer.

42 Și ziceau: *Nu este acesta Isus, fiul lui Iosif, pe al cărui tată și mamă îi știm? Cum zice acum M'am pogorît din cer?

*Mat. 13 55. Marc 6 3. Luc 4 22.

43 Isus a răspuns și le a zis: Nu cârtiți între voi.

44 Nimeni *nu poate veni la mine dacă nu-l a trage Tatăl care m'a trimis și cu il voiu învia în ziua de apoi.

*Cap. 1 4. Vers 60.

45 Este scris în *prooroci. Și toți vor fi înviați de Dumnezeu. *Oricine care a auzit de la Tatăl și a învățat, vine la mine.

*Ier. 54 13. Ier 31 34. Mic 4 2. Eze 8 1. 10 3. **Vers 37.

46 Nu *că a văzut el neva pe Tatăl, alară de **celce este de la Dumnezeu, acesta a văzut pe Tatăl.

*Cap. 1 18 5 37. **Mat 11 27. 1 Ioan 10 32. Cap. 1 18 7 29 8 19.

47 Adevărat, adevărat vă spun, cine *crede are viață vecinică.

*Cap. 3 16 18 36. Vers 40.

48 Eu *sâm pâinea vieții.

*Vers 33 16.

49 Părinții *voștri au

mâncat mană în pustie și au murit.

50 Aceasta este pâinea *care se pogorâ din cer, ca cineva să mănânce din ea și să nu moară. *Vers 51, 58.

51 Eu sânt pâinea *care vine care **s'a pogorît din cer, dacă mănâncă cineva din această pâine va trăi în vece, și pâinea pe care eu o voiu da este carnea mea pentru viața lumii.

*Eze 10 5, 10. **Cap. 3 18.

52 Iudeii deci se certau *mare ei zicând: Cum **poate acesta să ne dea carnea lui s'o mănâcăm?

*Cap. 7 48, 9 16; 10 19. **Cap. 3 9.

53 Isus deci le-a zis: Adevărat, adevărat vă spun, dacă nu veți mânca *voi carnea Fiului omului și nu veți bea sângele lui, n'a veți viață în voi înșivă.

*Mat 26 26, 28.

54 Cine *mănâncă carnea mea și bea sângele meu, are viață vecinică și cu il voiu învia în ziua de apoi.

*Vers 27 40, 63. Cap. 4 14.

55 Căci carnea mea este adevărata mâncare și sângele meu adevărată băutură.

56 Cine mănâncă carnea mea și bea sângele meu rămâne *în mine și eu în el.

*1 Ioan 3 24, 4 16, 16.

57 După cum m'a trimis pe mine Tatăl care trăiește și cu trăiește din pricina Tatălui, așa cine mă mănâncă pe mine va trăi și el din pricina mea.

58 Aceasta *este pâinea care s'a pogorît din cer, nu cum au mâncat părinții voștri și au murit; cine mănâncă această pâine va trăi în vece. *Vers 41 50, 51.

59 Acestea le-a zis în sinagogă pe când îi învăța în Capernaum.

Unii ucenici îl părădese.

60 Mulți *deci dintre ucenicii lui, când au auzit, au zis: Cuvântul acesta este aspru, cine poate să-l asculte? *Mat 11 6. Vers 66.

61 Și Isus cunoscând în sine însuși ca ucenicii săi cârtesc despre aceasta, le-a zis: Aceasta vă face să vă polieniți?

62 Dar *dacă ați vedea pe Fiul omului suindu-se unde era mai înainte?

*Marc 16 19. Cap. 3 13. Eze 1 9. Eze 4 8.

63 Duhul *este care face viu, carnea nu folosește la nimic, cuvintele pe cari vi le-am vorbit eu sunt duh și sunt viață. *2 Cor 3 6.

64 Dar sunt *unii dintre voi cari nu cred. Căci Isus *știa din început cine sunt cari nu cred și cine

este care avea să-l dea prins

* Vers 86. ** Cap. 2 24, 25; 13 11

65 Și zicea: Pentru aceasta v'am spus că nimeni nu poate să vie la mine dacă nu-i este dat dela Tatăl.

* Vers 44 45

66 Deaceia mulți dintre ucenicii săi au plecat în dărât și nu mai umblau cu el.

* Vers 60

Mărturisirea lui Petru

67 Isus a zis deci celor doisprezece: Nu voiți să plecați și voi?

68 Simon Petru i-a răspuns: Doamne, la cine ne vom duce? Tu ai cuvintele vieții vecinice.

* Fapt. 5 20

69 Și noi am crezut și am cunoscut că tu ești Sfântul lui Dumnezeu.

* Mat. 16 18. Marc. 8 29. Luc. 9 20. Cap. 1 49, 11 27.

70 Isus le a răspuns: Nu v'am ales cu oare pe voi doisprezece? Și unul din tre voi este un diavol.

* Luc. 6 13. ** Cap. 13 27

71 Iar el vorbea de Iuda al lui Simon Iscarioteanul: căci acesta avea să-l dea prins, el unul dintre cei doisprezece.

Necredința fraților lui Isus.

7 După acestea Isus umbla în Galilea; căci nu voia să umble în Iudea,

căci Iudeii cautau să-l omoare

Cap. 8 1, 18

2 Și sârbătoarea Iudeilor, înfigerea corturilor, era aproape.

* Lev. 23 34

3 Frații lui au zis deci către el: Mută-te de aici și du-te în Iudea pentru că și ucenicii tăi să vadă lucrările tale pe cari le faci.

* Mat. 12 46. Marc. 8 31. Fapt. 1 18

4 Căci nimeni nu face ceva întrasecunsi și cauta el însuși să fie cunoscut pe fața. Dacă faci acestea, nu răla-te pe tine însuși lumii.

5 Căci nici frații lui nu credeau în el.

* Marc. 8 21

6 Isus deci le zice: Vreamea mea acum este încă. Dar vremea voastră înlotdea una este gata.

* Cap. 2 4 8 20. Vers 8 12

7 Lumea nu vă poate urî pe voi; dar pe mine mă urâște, căci eu mărturisesc despre ea că lucrările ei sunt rele.

* Cap. 16 19. ** Cap. 16 19

8 Suiți-vă voi la sârbătoare; eu nu mă sui în Iudea la sârbătoarea aceasta căci vremea mea încă nu s-a împlinit.

* Cap. 8 20. Vers 20

9 Și zicându-le acestora a rămas în Galilea.

Isus în Ierusalim la sârbătoarea Corturilor

10 Iar după ce s-au suit frații săi la sârbătoare, el

tunci s'a suit și el, nu pe fața ei ca în ascuns.

11 Iudeii deci îl căutau în sârbătoare și ziceau: Unde este acela?

12 Și era cârtire multă despre el printre gloate. Unii ziceau că este bun; iar alții ziceau: Nu, ci amăgește gloata.

* Cap. 9 18; 10 19. ** Mat. 21 46. Luc. 11 16. Cap. 8 14. Vers 40

13 Totuș nimeni nu vorbea de el pe față de frica Iudeilor.

14 Iar când a fost jumătatea sârbătorii, Isus s'a suit în templu și-i învăța.

15 Iudeii deci se minunau zicând: Cum știe aceasta carte fără să fi învățat?

16 Isus deci le a răspuns și a zis: Învățătura mea nu este a mea ci a celui ce m'a trimis.

* Cap. 3 11. 8 28. 12 19; 14 20, 21.

17 Dacă voiește cineva să facă voia lui, va cunoaște despre învățătura aceasta dacă este dela Dumnezeu sau dacă eu vorbesc dela mine însumi.

18 Cine vorbește dela mine însuși caută slava sa, iar cine caută slava celui ce l-a trimis, acesta este adevărat și în el nu este nedreptate.

* Cap. 5 41; 8 70

19 Oare au vă dat Moise legea? Și nimeni dintre voi nu ține legea. Dece căutați să mă omorîți?

* Exod. 24 3. Deut. 5 3. 4. Cap. 1 17. Fapt. 7 35. ** Mat. 12 14. Marc. 3 6. Cap. 5 16. 8 10, 31, 39. 11 53

20 Gloata a răspuns: Ai dreptate: căci caută să te omoare.

21 Isus a răspuns și le a zis: O singură lucrare am făcut și toți vă minunați.

22 Pentru aceasta Moise v'a dat tăierea împrejur (nu că este dela Moise ci dela părinți) și totuși nu prejurați pe om în Sabat.

* Lev. 12 3. ** Fapt. 17 10.

23 Dacă un om primește tăierea împrejur în Sabat pentru că să nu fie călcată legea lui Moise, vă mâniati pe mine că am făcut să-nălos pe un om întreg în Sabat?

* Cap. 5 8, 9, 16

24 Nu judecați după vedere ci judecați judecată dreaptă.

* Deut. 1 16, 17. Prov. 24 23. Cap. 8 17. Iac. 2 1

25 Deci unii dintre ei din Ierusalim ziceau: Nu este oare acesta pe care-l caută ei ca să-l omoare?

26 Și iară vorbește pe față și ei nu-i zic nimic. Nu cumva cei mari au cunoscut, cu adevărat că acesta este Hristosul?

* Vers 41

27 Dar *noi știm pe acesta de unde este; iar când va veni Hristosul, nimeni nu știe de unde este

* Mat 13 55. Marc 6. 3. Luc 4. 22.

28 Isus deci pe când îi învăța în templu, a strigat și a zis: Mă *știți și pe mine și știți de unde sânt; și eu ** n'am venit dela mine însumi ci celce m'a trimis este Ț adevărat și voi Ț nu-l știți.

* Cap. 8 14. ** Cap. 5. 48; 8. 42. † Cap 5. 32; 8 26. Rom 3 4 †† Cap. 1 18; 8. 55.

29 Eu * îl știu căci dela el sânt și el m'a trimis.

* Mat 11. 27. Cap 10. 15

30 Ei căutau *deci ca să-l prindă dar nimeni ** n'a pus mâna pe el căci nu-i venise încă ceasul.

* Marc 11 18. Luc 19. 47; 20. 19. Vers. 19. Cap 8. 57. ** Vers 41. Cap 8. 20

31 Și mulți *din gloată au crezut în el și ziceau: Hristosul, când va veni, nu cumva va face mai multe semne decât cele pe cari le a făcut acesta?

* Mat 12. 28. Cap 3 2. 8. 30

32 Fariseii au auzit gloata cântind acestea despre el și mai marii preoților și Fariseii au trimis slujitori ca să-l prindă.

33 Isus deci le-a zis: Încă puțină *vreme sânt eu voi și mă duc la celce m'a trimis.

* Cap 13. 33; 16. 16

34 Mă *veți căuta și nu mă veți găsi și unde sânt eu voi nu puteți veni.

* Osea 5 6. Cap. 8 21, 18. 35.

35 Deci Iudeii au zis între ei înșiși: Unde are să se ducă acesta că nu-l vom găsi? Nu cumva are să se ducă la cei * împrăștiati între Greci și să învețe pe Greci?

* Isa 11 12. Io 1 1. 1 Pet 1 1

36 Ce este cuvântul acesta pe care l-a zis: Mă veți căuta și nu mă veți găsi și unde sânt eu voi nu puteți veni?

Isus, apa viții.

37 Iar în *cea din urmă zi, cea mare a sărbătorii, Isus sta și striga zicând: Dacă ** înselează cineva să vină la mine și să bea.

* Lev 23 36. ** Isa. 55. 1. Cap. 8 38

38 Cine *crede în mine, după cum a zis scriptura, din ** pântecce lui voi curge râuri de apă vie.

* Apoc. 22. 17. Deut 18. 15. ** Prov 18 4. Isa 12. 3, 4. 3. Cap. 4. 14.

39 Dar a zis *aceasta despre Duhul pe care aveau să-l primească ceice au crezut în el Căci Duhul nu era încă dat, căci Isus nu fusese încă proslăvit.

* Isa. 44 3. Ioel 2 28. Cap. 16. 7. Fapt. 2 17, 33, 38. ** Cap. 12. 16; 18. 7

Încercări pentru prinderea lui Isus.

40 Deci unii din gloată când au auzit cuvintele acestea, ziceau: Acesta este cu adevărat prorocul.*

* Deut 18 15, 18. Cap. 1 21; 6. 14

41 Alții ziceau: Acesta * este Hristosul. Iar unii zireau: Nu cumva din Galilea ** vine Hristosul?

* Gen 4. 42; 6. 69. ** Cap. 1. 46. Vers. 62.

42 Oare n'a zis * scriptura că Hristosul vine din mămâna lui David și dela Betleem, satul unde ** era David?

* Ps 132 11. Ier 23. 5. Mic 5 2. Mat 2 6. Luc 2 4. ** 1 Sam 16 1, 4.

43 Deci s'a *făcut desbănare în gloată din prietena lui

* Vers 12. Cap. 9 18; 10. 19

44 Și unii *dintre ei ar fi voit să-l prindă dar niciunul n'a pus mâna pe el.

* Vers. 30

45 Slujitorii deci au venit la marii preoților și la Farisei și aceștia le-au zis: Pentru ce n-l-ați adus?

46 Slujitorii au răspuns: Niciodată *n'a vorbit așa un om, cum vorbește omul acesta.

* Mat. 7 29

47 Iar Fariseii le-au răspuns deci: Nu cumva și voi ați fost amăgiți?

48 Nu cumva a *crezut

în el cineva dintre mari sau dintre Farisei?

* Cap. 12. 42. Fapt 6. 7. 1 Cor 1 20, 26, 2 8.

49 Dar gloata aceasta, care nu cunoaște legea, sunt blestemați!

50 Nicodim, celce * venise mai înainte la el, unul din ei, le zice:

* Cap 3 2

51 Oare legea * noastră judecă ea pe un om dacă nu va auzi mai întâi dela el și nu va cunoaște ce face?

* Deut 1 17; 17. 8, etc. 19 15

52 Ei au răspuns și i-au zis: Nu cumva și tu ești din *Galilea? Cercetează și vezi că din Galilea nu se ridică un proroc. * Isa 9 1, 2

Mat 4 15. Cap 1 43. Vers 41

53 Și fiecare s'a dus la casa sa

Femeia prinsă în preacurvie

8 Iar Isus s'a dus în muntele Maslinilor

2 Și disdediminează a venit iarăși în templu și tot poporul venia la el. Și el a șezut jos și-i învăța

3 Și cărturarii și Fariseii aduc pe o femeie prinsă în preacurvie și punând-o în mijloc,

1 îi zic: Învățătorule, această femeie a fost prinsă chier asupra faptului de preacurvie

5 Și în lege Moise *ne-a poruncit să omörim cu

pietre pe unele ca acestea; deci ce zici?

* Lev 20. 10. Deut. 32. 22.

6 Și ziceau aceasta ispidindu-l ca să aiba de ce să l'invinsască. Iar Isus s'a plecat jos și scria cu degetul pe pământ.

7 Dar fiindcă îl încrebău neîncetat, s'a ridicat în sus și a zis către ei: Cine *dintre voi este fără păcat să arunce cel dintâi piatra asupra ei. *Deut. 17. 7. Rom. 2. 1.

8 Și iarăși s'a plecat jos și scria cu degetul pe pământ.

9 Iar ei când au auzit și fiind muștrați *de eugen, ieșiau unul câte unul, începând dela cei bătrâni până la cei din urmă; și a rămas numai Isus și femeia stând în mijloc.

*Rom. 2. 22.

10 Și Isus s'a ridicat și nezăbind pe nimeni afară de femeie, i-a zis: Femeie, unde sunt părâșii aceia ai tăi? Nu te-a osândit nimeni?

11 Și ea a zis: Nimeni, Doamne. Isus i-a zis: Nici *eu nu te osândesc; du-te și **nu mai păcălui. *Lev. 9. 6. 12. 14. Cap. 3. 17. **Cap. 5. 14.

Isus, Lumina lumii.

12 Isus deci le-a vorbit iarăși zicând: Eu *sânt lumina lumii. Cine mă ur-

mează nu va umbla în întunerec ci va avea lumina vieții.

*Cap. 1. 4, 5, 9. 31. 9. 5. 12. 35, 36, 46.

13 Fariseii i-au zis deci: Tu *mărturisești despre tine însuși; mărturia ta nu este adevărată. *Cap. 5. 81.

14 Isus a răspuns și le-a zis: Chiar dacă eu mărturisesc despre mine însuși, mărturia mea este adevărată căci știu de unde am venit și unde mă duc. Dar voi *nu știți de unde vin sau unde mă duc.

*Cap. 7. 28; 9. 27.

15 Voi *judecați după carne; eu **nu judec pe nimeni.

*Cap. 7. 24. **Cap. 3. 17; 12. 47; 18. 34.

16 Și chiar când judec și eu, judecata mea este adevărată, căci eu nu *sânt singur ci eu și Tatăl care m'a trimis. *Vers. 20. Cap. 16. 32.

17 Și în *legea voastră este scris că mărturia a doi oameni este adevărată. *Deut. 17. 6; 19. 15. Mat. 18. 16. 2 Cor. 13. 1. Evr. 10. 28.

18 Eu sânt celce mărturisește despre mine însuși și Tatăl care m'a trimis, mărturisește *despre mine. *Cap. 5. 37.

19 Deci îi ziceau: Unde este Tatăl tau? Isus a răspuns: Voi *nu mă știți nici pe mine nici pe Tatăl meu.

dacă **m'ați ști pe mine, ați ști și pe Tatăl meu.

*Vers. 55. Cap. 16. 3. **Cap. 14. 7.

20 Aceste cuvinte le-a vorbit lângă calia *pentru daruri pe când îi învăța în templu; și nimeni **nu l'a prins căci nu-i venise încă ceasul.

*Mirc. 12. 41. **Cap. 7. 30. †Cap. 7. 8.

21 Deci le-a zis iarăși. Eu mă duc și mă *veți căuta și veți **muri în păcatul vostru; unde mă duc eu, voi nu puteți veni.

*Cap. 7. 34, 13. 38. **Vers. 24.

22 Iudeii deci ziceau: Nu cumva se va omori singur că zice: Unde mă duc eu voi nu puteți veni?

23 Și le-a zis: Voi *sunteți din cele de jos, eu sânt din cele de sus; voi **sunteți din lumea aceasta, eu nu sânt din lumea aceasta.

*Cap. 8. 31. **Cap. 15. 19; 17. 16. †Ioan. 4. 5.

24 *V'am spus deci că veți muri în păcatele voastre; căci **dacă nu credeți ca eu sânt, veți muri în păcatele voastre.

*Vers. 21. **Mirc. 16. 16.

25 I-au zis deci: Tu cine ești? Și Isus le-a zis: Într-una ceace vă și vorbesc d'la început.

26 Multe am să zic și să judec despre voi, dar celce *m'a trimis pe mine este adevărat; și eu **ce

am auzit dela el, acestea le vorbesc în lume.

*Cap. 7. 28. **Cap. 3. 32; 15. 18.

27 Ei n'au înțeles că le vorbia despre Tatăl.

28 Deci Isus a zis: Când veți înălța *pe Fiul omului, atunci **veți cunoaște că eu sânt și nu fac nimic dela mine însumi ci după cum †† m'a învățat Tatăl, vorbesc acestea.

*Cap. 3. 14, 12. 32. **Rom. 1. 4. †Cap. 5. 19. 30. ††Cap. 3. 11.

29 Și celce *m'a trimis este împreună cu mine; nu **m'a lăsat singur, căci eu totdeauna fac cele placute lui.

*Cap. 14. 10, 11.

**Vers. 16. †Cap. 4. 24; 5. 30, 6. 38.

Adevărata slobozenie.

30 Pe când vorbia el acestea, mulți *au crezut în el.

*Cap. 7. 31. 0. 42; 11. 45.

31 Isus zicea deci către Iudeii cari crezuseră în el: Dacă rămâneți în cuvântul meu, sunteți cu adevărat copii mei.

32 și veți cunoaște adevărul *și adevărul vă va slobozi.

*Rom. 4. 14. 18. 22. 8. 2. Iac. 1. 25; 2. 12.

33 Ei i-au răspuns: Noi *suntem sămânța lui Avraam și n'am fost robii nimănui vreodată; cum zici tu: Veți fi slobozi?

*Lev. 25. 42. Mat. 23. 9. Vers. 33.

34 Isus le-a răspuns: Adevărat, adevărat vă spun

că oricine *care săvârșeste
pacatul este rob al paca-
tului. *Rom. 6 20, 21, 22, 23

35 Și robul *nu rămâne
în casa în veac, fiul ră-
mâne în veac. *1 Cor. 13 30

36 Dacă *deci Fiul va va-
face slobozi, veți fi într-a
devar slobozi.

37 Știu că sunteți să-
mânța lui Avraam dar cău-
tați *să mă omoriți, căci
cuvântul meu nu are loc
în voi. *Cap. 7 19. Vers 40

38 Eu *vorbesc ce am
văzut dela Tatăl și voi deci
faceți ce ați auzit dela ta-
tăl vostru.

39 Ei au răspuns și i-au
zis: Tatăl nostru este
Avraam. * Isus le zice:
Dacă *ați fi copii ai lui
Avraam, ați face faptele
lui Avraam. *Mat. 3 9.

Vers 33. **Rom. 2 28. *Gal. 3, 7, 29

40 Dar *acum căutați să
mă omoriți pe mine, un
om care v'am vorbit ade-
vărul, pe *care l-am au-
zit dela Dumnezeu. Acca-
sta n'a făcut-o Avraam

*Vers. 37 **Vers. 26

41 Voi faceți faptele ta-
tălui vostru. Ei i-au zis:
Noi nu suntem născuți din
curvie, un *singur Tata
avem, pe Dumnezeu.

*Ioa. 63 16, 64 8 Mal 1 6

42 Isus le-a zis: Dacă *
Dumnezeu ar fi Tatăl vo-
stru, mă așteptați, căci **eu
am ieșit și vin din Dum-
nezeu; căci n'am *venit
dela mine însumi ci el m'a
trimis. *1 Ioan 5 1 **Cap. 16 27.

43 Pentruce *nu înțele-
geți vorbirea mea? Pentru-
că nu puteți auzi cuvântul
mău. *Cap. 7 17

44 Voi *sunteți din tatăl
vostru, diavolul, și voiți să
faceți poftele tatălui vo-
stru. El era omoritor de oa-
meni dela început și n'a
stat în adevăr căci în el
nu *este adevăr. Când vor-
bește minciuna, vorbește
din ale sale căci este min-
cinos și tatăl ei.

*Mat. 13 38 1 Ioan 8 8. **Iuda 9

45 Dar et fiindcă spun
adevărul, nu mă credeți

46 Cine dintre voi mă
dovedește de păcat? Dacă
vorbesc adevărul, pentruce
nu mă credeți?

47 Cine *este din Dum-
nezeu ascultă cuvintele din
Dumnezeu; pentru aceea
voi n'ascultați pentrucă nu
sunteți din Dumnezeu

*Cap. 10 26 27 1 Ioan 4 1

Isus este înainte de Avraam

48 Iudeii au răspuns și
i-au zis: Nu zicem noi oare
bine că ești Samaritean
și ai *drac? *Cap. 7 20, 10 20. Vers. 52

49 Isus a răspuns: Eu
n'am drac ci cinstesc pe
Tatăl meu și voi mă ne-
dustați pe mine.

50 Și eu *nu caut slava
mea, este cine caută și ju-
decă.

51 Adevărat, adevărat vă
spun, dacă *va păzi cineva
cuvântul meu, nu va vedea
moartea în veac.

*Cap. 5 41; 7 18

52 Iudeii deci i-au zis:
Acum cunoaștem că ai
drac. Avraam *a murit și
proorocii și tu zici: Dacă
va păzi cineva cuvântul
meu, nu va gusta moartea
în veac. *Zah. 1 5. Evr. 11 13.

53 Nu cumva ești tu mai
mare decât tatăl nostru
Avraam, care a murit? Și
proorocii au murit; cine te
face tu pe tine însuși?

54 Isus a răspuns: Dacă
*eu mă voi slăvi pe mine
însumi, slava mea nu este
născută; Tatăl *meu este
cel care mă slăvește, despre
care voi ziceți că este Dum-
nezeul vostru. *Cap. 5 31.

55 și nu l-ați cunoscut
dar eu îl cunosc. Și dacă
*eu zic că nu-l cunosc, voi
fi ca voi mincinos, dar îl
cunosc și păzesc cuvân-
tul lui. *Cap. 7, 28, 29

56 Avraam tatăl vostru
n'a *veselit să vadă ziua

mea și a văzut-o și s'a bu-
curat. *Luc. 10 24 **Evr. 11 13.

57 Iudeii deci i-au zis:
N'a încă cincizeci de ani
și ai văzut pe Avraam?

58 Isus le-a zis: Adevă-
rat, adevărat vă spun, mai
înainte de a fi fost Avraam,
eu *sânt. *Exod. 3 14. Isa. 43 13.

59 Deci au * luat pietre
ca să arunce în el; dar
Isus s'a ascuns și a ieșit **
din templu.

*Cap. 10 31, 39; 1. 8. **Luc. 4 30
Vindecarea unui orb din
naștere.

9 Și pe când trecea, a vă-
zut pe un orb din naș-
tere.

2 Și ucenicii săi l-au în-
trebat zicând: Rabi, cine *
a păcătuit, acesta sau pa-
rinții lui că s'a născut orb?

3 Isus a răspuns: Nici
acesta n'a păcătuit, nici
parinții lui, ci *pentruca să
se arate în el lucrările lui
Dumnezeu. *Cap. 11 4.

4 Noi trebuie *să lucrăm
lucrările celui care m'a tri-
mis până este ziua; vine
noaptea când nimeni nu
poate lucra.

*Cap. 4 34, 5 19, 36; 11 9; 12 35; 17 4

5 Când sânt în lume,
să it *lumina lumii.

*Cap. 1 5, 9, 2 19, 8 12 12 35, 46.

6 Când a zis acestea, a *
scuiptat jos și a făcut no-

conu du scurpat și a pus
ochi lui cu noroiul

Ms 7 82

7 Și i-a zis: Du-te, spa-
la-te în * scaldatoarea Sa-
oan care se caldă este
Frisur. El ** a plecat deci
și a spălat și a venit vă-
zând * Sc 7 13, 14

8 Deci venim și ce ei
vedeau mai înainte că era
cercetor ziceau: Nu este
are acesta ceea ce vedea și
ceia?

9 Alți ziceau: Acesta este
Alți ziceau: Nu, e semna-
en el. El zicea: Eu sunt

10 Deci n ziceau: Cum
tu s'au deschis ochii dec?

11 El a răspuns și a zis:
Omul * care se numește
Isus a făcut noroi și mi-a
pus ochi și mi-a zis: Du-te
la Siloam și spală-te. Am
plecat deci și m'am spă-
lat și am capatat vederea

12 Și i-au zis: Unde este
acesta? El zice: Nu știu

Corectarea a batm de Farisei

13 Deci duce la Farisei
pe ceea ce era orb altadata

14 Și era Sabatul în ziua
în care a făcut Isus ochi
omul și i-a deschis ochii

15 Deci Farisei iarăși
întrebau și ei, cum a ca-
patat vederea. Și ei le a
zis: Mi-a pus noroiu pe
ochi și m'am spălat și vad

16 Și unul dintre Farisei
zicea: Omul acesta nu
este dela Dumnezeu căci
nu ține Sabatul. Alți z
ceau: Cum * poate un om
pacatos să facă astfel de
semne? Și ** era desbinare
înle. d. Sc 3 Cap 34

17 Deci zice orbului în-
tă. Ce zici tu despre el,
caci ți-a deschis ochii? Iu
el a zis: Este * prooroc

18 Iudeii n-au crezut
deci despre el că fusese
orb și capatase vederea
pana au chemat pe părin-
ți să-l vede. Iși capatase ve-
derea

19 Și i-au întrebat zi-
când: Acesta este fiul vo-
stru despre care ziceți că
s'au născut orb? Cum dec
vede acum?

20 Părinții lui au răs-
pus și au zis: Știm că a-
cesta este fiul nostru și că
s'au născut orb

21 Dar cum vede acum
na sunt, sau cine i-a des-
chis ochi noi nu știm,
întrebați l. este în vârstă
el va vorbi despre sinu
însus.

22 Părinții lui au zis n-
cestea pentru că se * temeau
de Iudei, căci Iudeii se în-
voiseră că dacă va mar-
turisi cineva că el este

Christosul, să ** fie dat a-
car, din sinagogă

Ms 7 13 12, 42, 19 88. Fac 5, 13

10 Vers 34 Cap 16 2

15 Pentru aceasta au zis
părinții lui: Este în vârstă:
întrebați l

21 Deci au chemat a-
dina oară pe omul care
fusesse orb și i-au zis: Da *
lăsați-l Dumnezeu, noi **
știm că omul acesta este
un păcătos

* 1 7 19 1 Surt 6 5. ** Vers 16

25 El a răspuns deci:
Dacă este un păcătos nu
știu; eu una știu că eram
orb și acum văd

26 I-au zis deci: Ce ți-a
făcut? Cum ți-a deschis
ochii?

27 El le a răspuns: V'am
pus acum și n'apă auzit:
Iar voiți să auziți iarăși?
Nu cumva voiți și voi să
faceți ucenicii lui?

28 Și i-au înfruntat as-
pru și au zis: Tu ești uc-
enicul aceluia iar noi sun-
tem ucenicii lui Moise

29 Noi știm că Dumne-
zeu a vorbit lui Moise dar
pe acesta nu-l * știm de
unde este

* Cap 8 14

30 Omul a răspuns și
le a zis: În aceasta dar *
este minunea că voi nu
știți de unde este și totuș
mi-a deschis ochii * Cap. 3, 10

31 Știm că Dumnezeu *

n'ascultă pe păcătoși, ci
dacă este cineva temător
de Dumnezeu și face voia
lui, pe acesta îl ascultă.

* Iov 27 9, 35, 12 Ps 18 41, 34 15,
36 18. Prov 1 28, 15, 29; 29 9 Iam 1
15, Ier 11 13 14 12 Eze 8 18 M.c.
3, 4. Zah 7 13

32 Din veac nu s'a au-
zit că a deschis cineva o-
chii vreunui născut orb

33 Dacă * acesta n'ar fi
dela Dumnezeu, n'ar putea
face nimic.

34 Ei au răspuns și i-au
zis: Tu ești născut cu totul
în * păcate și tu ne înveți
pe noi? Și l-au dat afară

* Vers 2

*Isus întâlnește pe orb
în Templu.*

35 Isus a auzit că l-au
dat afară și găsimdu-l a
zis: Crezi tu în Fiul * lui
Dumnezeu? * Mat 14 83, 16, 16
Marc 1 1 Cap. 10 36. 1 Iohn 5, 13

36 El a răspuns și a zis:
Și cine este, Doamne, ca să
cred în el?

37 Isus a zis: L-ai și vă-
zut și ceea ce * vorbește cu
tine este.

38 Iar el a zis: Cred,
Doamne. Și i-a făcut ple-
căciune

39 Și Isus a zis: Eu am
venit în această lume spre
* judecată, ca ** cei ce nu
văd să vadă și cei ce văd
să fie orbi.

* Cap. 5 22, 27
Cap 3, 17, 12, 47 ** Mat 13 13.

40 Accia dintre Farisei cari erau cu el, au auzit acestea și i-au * zis: Nu cumva și noi suntem orbi?

* Rom. 2. 19

41 Isus le-a zis: Dacă * ați fi orbi, n'ați avea păcat; dar acum ziceți: Vedem: păcatul vostru rămâne.

* Cap. 15. 22, 24.

Păstorul cel bun.

10 Adevărat, adevărat vă spun, cine nu intră pe ușa în staulul oilor ci sare pe altă parte, accia este un hoț și un tâlhar.

2 iar cine intră pe ușa este păstor al oilor.

3 Acestuia portarul îi deschide și oile aud glasul lui și el își cheamă oile sale pe nume și le duce afară.

4 Și după ce a scos afară pe toate ale sale, merge înaintea lor și oile îl urmează căci cunosc glasul lui.

5 Dar nu vor urma pe un străin, ci vor fugi de el căci nu cunosc glasul străinilor.

6 Isus le-a spus această asemănare. Ei deci n'au înțeles ce erau ce le vorbea.

Isus, ușa oilor.

7 Isus deci le-a zis iar răș: Adevărat, adevărat vă spun, eu sunt ușa oilor.

8 Toți câți au venit înaintea de mine sunt hoți și tâlhari, dar oile n'au ascultat de ei.

9 Eu *sânt ușa; dacă va intra cineva prin mine, va fi mântuit și va intra și va ieși și va afla pășune.

* Cap. 14. 6. Efec. 2. 14.

10 Hoțul nu vine decât să fure și să înjunghie și să piardă; eu am venit ca ele să aibă viața și să aibă de prisos.

11 Eu *sânt păstorul cel bun. Păstorul cel bun își pune viața pentru oi.

* Ezech. 40. 11. Isa. 54. 12, 28; 37. 34. Ezech. 18. 20. 1 Pet. 2. 25, 5. 4.

12 Iar cel kemit și care nu este păstor, ale cărui oi nu sunt ale sale, privește lupul venind și lasă *oile și fuge și lupul le răpesc și le împrăstie.

* Zah. 11. 18, 19.

13 Fuge căci este tocmit și nu-i pasă de oi.

14 Eu sânt păstorul cel bun și cunosc pe ale *mele și ale mele mă cunosc,

* 2 Tim. 2. 19.

15 cum *mă cunoaște Tatăl și eu cunosc pe Tatăl; și **îmi pun viața pentru oi.

* Mat. 11. 27. ** Cap. 15. 13.

16 Am și alte *oi care nu sunt din staulul acestuia trebuie să le aduc și pe

acelea și vor asculta de glasul meu și **va fi o singură turmă, un singur păstor. * Isa. 56. 8. ** Ezech. 37. 22. * Ios. 2. 14. 1 Pet. 2. 25.

17 Pentru aceasta mă iubesc Tatăl, fiindcă *îmi pun viața ca iarăș s'o iau.

* Isa. 53. 7, 8, 12. Ezech. 2. 9.

18 Nimeni nu o ia dela mine ci eu o pun dela mine însumi. Am *putere ca s'o pun și am putere ca iarăș s'o iau. Această **poruncă am primit-o dela Tatăl meu.

* Cap. 2. 19.

** Cap. 5. 38; 15. 10. Fapt. 2. 24, 32.

19 Iarăș *s'a făcut desbunat între Iudei pentru cuvintele acestea.

* Cap. 7. 48, 9. 16.

20 Iar mulți dintre ei s'au născut: Arc *drac și este nebun; de ce îl ascultați?

* Cap. 7. 20. 8. 48. 52.

21 Alții ziceau. Cuvintele acestea nu sunt de îndrăcit; nu cumva poate *deschide **un drac ochii orbilor? * Exod. 4. 11. Ps. 94. 9; 146. 8. ** Cap. 9. 6, 7. 32, 33.

Isus la sărbătoarea Inourii

22 Și era sărbătoarea înălțării templului în Ierusalim; era iarnă.

23 Și Isus se plimba în templu în *pridvorul lui Solomon.

* Fapt. 3. 11, 5. 12.

24 Deci Iudeii l-au înconjurat și-i ziceau: Până

când ne scoți sufletul? Dacă ești tu Hristosul, spune-ne pe fața.

25 Isus le-a răspuns: V'am spus și nu credeți; lucrările *pe cari le fac eu în numele Tatălui meu acestea mărturisesc despre mine.

* Cap. 3. 2; 5. 36. Vers. 38.

26 Dar *voi nu credeți căci nu sunteți din oile mele.

* Cap. 8. 47. 1 Ioan. 4. 6.

27 Oile *mele ascultă de glasul meu și eu le cunosc și mă urmează.

* Vers. 4. 14.

28 Și eu le dau viață vecinică și în veac nu *vor pieri și nimeni nu le va răpi din mâna mea.

* Cap. 6. 37; 17. 11, 12; 18. 9.

29 Tatăl *meu, care **mi le-a dat, este mai mare decât toți; și nimeni nu le poate răpi din mâna Tatălui.

* Cap. 14. 28. ** Cap. 17. 2, 6, etc.

30 Eu *și Tatăl una suntem.

* Cap. 17. 11, 22.

31 Iudeii *au ridicat iarăș pietre ca să-l omoare cu pietre.

* Cap. 8. 59.

32 Isus le-a răspuns: V'am arătat multe lucrări bune dela Tatăl, pentru care din aceste lucrări mă omorîți cu pietre?

33 Iudeii i-au răspuns: Nu te omorîm cu pietre pentru o lucrare bună ci pentru hulă și pentru că tu,

om fiind, te * faci pe tine însuși Dumnezeu. * Cap. 5. 18

31 Isus le-a răspuns: Nu * este oare scris în legea voastră: Eu am zis: Sunteți dumnezei? * Ps. 82. 6.

35 Dacă a numit dumnezei pe * aceia, cat e cari a fost cuvântul lui Dumnezeu, (și scriptura nu poate fi desființată),

* Rom. 13. 1.

36 voi ziceți despre acela pe care * Tatăl l-a sfântit și l-a trimis ** în lume: Tu hulești pentru că ți-am zis: Sânt Fiul Ți-lui Dumnezeu?

* Cap. 6. 27. ** Cap. 3. 17; 5. 36, 37; 8. 42. † Cap. 5. 17, 18. Vers. 30. †† L. c. 1. 85. Cap. 9. 35-37.

37 Dacă * nu fac lucrurile Tatălui meu, nu mă credeți.

* Cap. 15. 24.

38 Dar dacă le fac, chiar dacă nu mă credeți, credeți * lucrurile, ca să știți și să cunoașteți ca ** Tatăl este în mine și eu în Tatăl.

* Cap. 5. 36, 14. 10, 11. ** Cap. 14. 20, 11; 17. 21.

39 Deci * căutau iarăși să-l prindă dar el a scăpat din mâna lor.

* Cap. 7. 30. 11; 8. 59.

Plecarea lui Isus în Perea

40 Și a plecat iarăși dincolo de Iordan în locul unde * era Ioan când boteza în Iordan dată și a rămas acolo.

* Cap. 1. 28.

41 Și mulți au venit la el și ziceau: Ioan n'a făcut niciun semn, dar * toate câte a spus Ioan despre acesta erau adevărate.

* Cap. 9. 28.

12 Și * mulți au crezut în el acolo. * Cap. 8. 31; 11. 48.

Învierca lui Lazăr.

11 Și era un oarecare om bolnav, Lazăr din Betania, din satul Mariei * și al Martei, sora ei. —

* L. c. 10. 38, 39.

2 Iar Maria era * aceea care a uns cu mir pe Domnul și i-a șters picioarele cu părul ei, al cărui frate Lazăr era bolnav.

* Mat. 26. 7. Marc. 14. 8. Cap. 12. 3.

3 Deci surorile au trimis la el zicând: Doamne, iată acela pe care-lubești este bolnav.

1 Și când a auzit Isus, a zis: Această boală nu este spre moarte ci * pentru slava lui Dumnezeu, ca Fiul lui Dumnezeu să fie proslăvit prin ea.

* Cap. 9. 3. Vers. 10.

5 Și Isus iubea pe Marta și pe sora ei și pe Lazăr.

6 Deci după ce a auzit că este bolnav, alina a rămas două zile în locul unde era.

* Cap. 10. 40.

7 Apoi după aceasta zice ucenicii lor: Sa mergem și să răș în Iudea.

8 Ucenicii îi zice: Rabi, acum * căutăm să te omoare cu pietre Iudei și tu te duci acolo?

* Cap. 10. 31.

9 Isus a răspuns: Oare nu sunt douăsprezece ceasuri în zi? Dacă * umblă cineva ziua, nu se poticnește, căci vede lumina lumii * acesteia.

* Cap. 9. 4.

10 Dar dacă * umblă cineva noaptea, se poticnește, căci lumina nu este în el.

* Cap. 12. 35.

11 A zis acestea și după aceea le zice: Lazăr, prietenul nostru, a adormit; * dar mă duc ca să-l deștept din somn.

* Iac. 31. 16. Dan. 12. 2. Mat. 9. 24. Marc. 7. 39. 1 Cor. 15. 18, 51.

12 Ucenicii deci i-au zis: Doamne, dacă a adormit, va fi scăpat.

13 Dar Isus vorbise despre moartea lui și el au socotit că vorbește despre adormirea somnului.

11 Atunci Isus deci le-a spus pe față: Lazăr a murit.

15 Și mă bucur pentru voi că nu eram acolo ca să credeți; să mergem deci în el.

16 Deci Toma, care se zice Geaman, a zis celorce erau ucenici împreună cu el: Să mergem și noi ca să murim cu el.

17 Când a venit deci Isus, l-a aflat fiind de patru zile în mormânt.

18 Și Betania era aproape de Ierusalim ca la cincisprezece stadii.

19 Și mulți dintre Iudei veniseră la Marta și Maria ca să le mângâie pentru fratele lor.

20 Deci Marta, îndată ce a auzit că vine Isus, i-a ieșit înainte iar Maria ședea jos în casă.

21 Și Marta a zis către Isus: Doamne, dacă ai fi fost aici, n'ar fi murit fratele meu.

22 Și chiar acum știu că oricâte * vei cere de la Dumnezeu, îți va da Dumnezeu.

* Cap. 9. 31.

23 Isus îi zice: Fratele tău va învia.

24 Marta îi zice: Știu * că va învia la înviere, în zina de apoi.

* Luc. 14. 14. Cap. 5. 29.

25 Isus i-a zis: Eu sânt învierca * și viața. ** Cine ți crede în mine va trăi chiar dacă va muri.

* Cap. 5. 21; 6. 29, 41, 44. ** Cap. 1. 4; 6. 32, 14. 6. Col. 3. 4. 1 Ioan. 1. 1, 2, 5. 11. † Cap. 3. 16. 1 Ioan. 10. 10.

26 Și oricine care trăiește și crede în mine, nu va muri în veac, crezi aceasta?

27 Ea îi zice: Da, Doamne;

eu am crezut * ca tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu, cel ce vine în lume

* Ioan 1:10-11; Cap. 1:42-44

28 Și când a zis aceasta, a plecat și a chemat pe Marta, sora ei, spunând în ascuns: Învățătorul este aici și te cheamă

29 Iar aceea îndată ce a auzit, se scoală în grabă și vine la el

30 (Și Isus încă nu venise în sal ci era încă în locul unde îi ieșise Marta înainte,

31 Deci Iudeii, * cari erau cu ea în casă și o mâna-gau, când au văzut că Maria s'a sculat în grabă și a ieșit, au urmal-o socotind că se duce la mormânt ca să plângă acolo

* Vers. 19

32 Maria deci îndatăce a venit unde era Isus și l-a văzut, i-a căzut la picioare zicându-i: Doamne, * dacă ai fi fost aici, nu mi-ar fi murit fratele

* Vers. 21

33 Isus deci, când a văzut-o plângând și pe Iudeii cari veniseră împreună cu ea, plângând, a gemut în duhul său și s'a tulburat

34 și a zis: Unde l-ai pus? Ei îi zic: Doamne, vino și vezi

35 Isus a iacramat. *

* Luc. 19:41

36 Deci Iudeii ziceau: Iată cum îl iubia!

37 Iar unii dintre ei ziceau: Nu putea oare acesta care * a deschis ochii orbului, să facă și pe acesta să nu moară? * Cap. 9:17

38 Isus deci gemând în răș în sine, vine la mormânt: și era o peșteră și era pusă o piatră peste ea

39 Isus zice: Ridicăți piatra. Marta, sora celui mort, îi zice: Doamne, cum miroase rău, căci este o piatră?

40 Isus îi zice: Nu ți-am spus că dacă vei crede, vei * vedea slava lui Dumnezeu? * Vers. 4, 23

41 Au ridicat deci piatra Iar Isus a ridicat ochii în sus și a zis: Tată, îți mulțumesc că m'ai ascultat.

42 Și eu știu că totdeauna mă ascuți; dar am zis pentru * gloata ce stă împrejur ca să creadă că tu m'ai trimis * Cap. 12:30

43 Și când a zis acestea, a strigat cu glas mare: Lazăre, vino atară!

44 Mortul a ieșit legat la picioare și mâni cu fâșii de pânză și fața * lui era înfășurată cu un ștergar. Isus le zice: Deslegați-l și lăsați-l să se ducă * Cap. 20:7

45 Mulți deci dintre Iudei, cari au venit la Marta și * au văzut ce făcuse, au crezut în el

* Cap. 2:23, 10:42; 12:11, 18

Sinedriul hotărăște să-l omoare

46 Iar unii dintre ei au plecat la Farisei și le-au spus celece făcuse Isus.

47 Deci * mai marii preoților și Fariseii au adunat sinedriul și ziceau: Ce * facem, căci omul acesta face multe semne?

* Ps. 2:2; Mat. 23:3; Marc. 14:1; Luc. 11:2. ** Cap. 12:19; Fapt. 4:13.

48 Dacă îl lăsăm așa toți vor crede în el și vor veni Romanii și ne vor lua locul și neamul.

49 Iar unul oarecare din ei, Caiafa, * fiind mare preot în anul acela, le-a zis: Voi nu știți nimic,

* Luc. 3:2; Cap. 18:14; Fapt. 4:6

50 nici nu * cumpanți cu mintea că vă este de folos ca să moară un singur om pentru popor și ca să nu piară tot neamul.

* Cap. 18:14

51 Și aceasta n'a zis-o dela sine însus, ci fiind mare preot în anul acela a proorocit ca Isus avea să moară pentru neam

52 și * nu numai pentru neam ci * și ca să adune

într'una pe copiii lui Dumnezeu cei împrăștiați.

* Isa. 49:6; 11:1; 2:2. ** Cap. 10:16; Fies. 2:14, 17

53 Din ziua aceea deci s'au slătuît ca să-l omoare.

54 Isus deci * nu mai umbla pe față printre Iudei ci a plecat de acolo în tinutul aproape de puslie, într'o cetate numită Efraim, ** și acolo rămânea cu ucenicii.

* Cap. 4:1, 3; 7:1. ** 2 Cron. 18:16

Isus așteptat la Ierusalim

55 Și Paștile Iudeilor erau * aproape și mulți dela țară s'au suit la Ierusalim mai înainte de Paști ca să se curățească

* Cap. 2:13; 5:1; 6:4

56 * Căutau deci pe Isus și vorbeau unii cu alii stând în templu: Ce vi se pare? Că n'are să vină nicidecum la sărbătoare?

* Cap. 7:11; Vers. 8

57 Și mai marii preoților și Fariseii dăduseră porunci că, dacă știe cineva unde este, să arate, ca să-l prindă

Marta îl toarnă mir pe picioare.

12 Isus deci cu șase zile mai înainte de Paști a venit la Betania, unde * era Lazăr, pe care îl sculase Isus dintre cei morți

* Cap. 11:1, 43

2 I-am *făcut deci o cină acolo și Marta slujia iar Lazăr era unul dintre cei ce ședeau la masă cu el.

* Mat 26 6 Marc 14 3.

3 Maria *decă a luat un litru de mir de nard adevărat foarte scump și a uns picioarele lui Isus și i-a șters picioarele cu părul ei și casa s'a umplut de mirosul mirului.

* Luc 10 38, 39 Cap 11 2.

4 Și Iuda Iscarioteanul, al lui Simon, unul dintre ucenicii lui, care avea să-l dea prins zice:

5 Pentru ce nu s'a vândut acest mir cu trei sute de dinari și să se fi dat la săraci?

6 Dar a zis aceasta nu pentru că avea grijă de săraci ci pentru că era un hoț și având *punga, îndepărta cele aruncate în ea *Cap. 18 29.

7 Deci Isus a zis: Las-o; ea l-a pasirat pentru ziua înmormântării mele.

8 Căci pe *săraci îi aveți totdeauna cu voi dar pe mine nu mă aveți totdeauna. *Mat 26 11 Marc 14 7

9 Deci gloată multă dintre Iudei a aflat că este acolo și au venit nu numai pentru Isus ci ca să vadă și pe Lazăr pe *care îl sculasă dintre cei morți

* Cap. 11 43 44

10 Și mai mari *preoți lor s'au statuit ca să o moare și pe Lazăr

* Luc 16 31

11 Căci *din pricina lui mulți plecau dela Iudei și credeau în Isus.

* Cap 11 43 Vers. 18

Întorcerea lui Isus în Ierusalim

12 A doua zi *gloata multă, care era venită la sărbătoare, când au auzit că Isus vine la Ierusalim

* Mat 21 8 Marc 11 8 Luc 19 28

13 au luat ramuri de flori și i-au ieșit în întâmpinare și strigau: Osana, binecuvântul este cel care vine în numele Domnului, împăratul lui Israel.

* Ps. 118 25, 26

14 Și Isus, găsimd *un măgar tânăr, a șezut pe el, după cum este scris

* Mat. 21 7

15 Nu *te teme, fiica Sionului, iată împăratul tău vine șezând pe mînzul măgăriței.

* Zah. 9 9

16 Dar ucenicii săi n'au înțeles acestea la început ci *când a fost proslăvit Isus, atunci și-au adus aminte că acestea erau scrise pentru el și îi făcuseră acestea.

* Luc 18 34 **Cap. 19. † Cap. 14 26

17 Deci gloata care era cu el mărturisia că a chosmat pe Lazăr din mor-

ții și l-a sculat dintre morți.

18 Pentru *aceasta l-a și întâmpinat gloata căci auzit că el făcuse semnul acesta.

* Vers. 11.

19 Deci Farisen au zis între ei înșisi. Vedeti *că nu folosiți nimic; iată, lumea a plecat după el.

* Cap. 11 47, 48

La porțile de moarte sau

20 Și erau mîște *Greci dintre ceice **se suie ca să se închine la sărbătoare

* Ept 17 4. ** 1 Reg. 8, 41, 42.

Mat 1 27

21 Aceștia deci au venit la Filip, care *era din Betlanda Galileii, și l-au rugat, zicând: Domnule, voim să vedem pe Isus.

* Cap. 1 44

22 Filip vine și spune lui Andrei: Andrei și Filip vin și spun lui Isus.

23 Iar Isus le răspunde zicând: A *venit ceasul ca să fie proslăvit Fiul omului.

* Cap 18 32, 17 1.

24 Adevărat, adevărat vă spun, dacă grăuntele *de grâu care a căzut pe pământ nu va muri, rămâne numai el, dar dacă va muri, aduce rod mult.

* 1 Cor 15 36

25 Cine *își iubește viața, o pierde și cine își urăște viața în lumea a-

ceasta, o va pastra pentru viața vecinică. * Mat. 10 39, 16

25 Marc. 8, 35 Luc 9 24, 17 33.

26 Dacă înim slujește cineva, să mă urmeze, și unde *sînt eu, acolo va fi și slujitorul meu; dacă-mi slujește cineva, Tatăl îl va cinsti. *Cap. 14, 8; 17, 24 1 Ion 4, 17.

27 Acum *sufletul înim este tulburat și ce să zic? Iată, scapă-mă din ceasul acesta. Dar ** pentru aceasta am venit la ceasul acesta. * Mat. 26 38, 39 Luc 12 50, Cap 18, 21 ** Luc 22 53 Cap. 18, 37

28 Tată, proslăvește numele tău. Un glas a venit deci *din cer: L-am și proslăvit și iarăși îl voi proslăvi

* Mat. 8, 17.

29 Deci gloata care sta și a auzit, zicea A fost tunet. Alții ziceau Un înger i-a vorbit

30 Isus a răspuns și a zis: Nu pentru mine a fost glasul acesta *ci pentru voi.

* Cap 11 42

31 Acum este judecata lumii acesteia, acum stăpînitorul *lumii acesteia va fi aruncat afară.

* Mat 12 29. Luc 10, 18. Cap 14 30 18 11 Ept 20 18. 2 Cor. 4 4. Efes 2 2, 6 12

32 Și eu îndată ce *voi fi înălțat de pe pământ, voi trage pe ** loți la mine. —

* Cap. 3 14, 8 28 ** Rom 5 18 Efr 2, 9

33 Iar aceasta *o zicea însemnând cu ce moarle avea să moară. *Cap. 18. 32.

34 Deci gloata i-a răspuns: Noi *am auzit din lege că Hristosul rămâne în veac și cum zici tu că Fiul omului trebuie să fie înălțat? Cine este acest Fiul al omului? *Ps. 80. 36, 37; 110. 4. Isa. 9. 7; 35. 8. Ezen. 37. 25. Dan. 2. 44, 7. 14, 27. Mc. 4. 7.

35 Isus deci le-a zis: Lumina este *între voi încă puțină vreme. Umblați **cât aveți lumina ca să nu vă apuce întunerecul; și cine + umbla în întunecere nu știe încotro merge.

*Cap. 1. 9; 8. 2, 9. 5. Vers. 46. **Ier. 13. 16. Efen. 5. 8. +Cap. 11. 10. 1 Ioan. 2. 11.

36 Cât aveți lumina, credeți în lumină ca să vă faceți fii *ai luminii. Isus a vorbit acestea și a plecat și s'a **ascuns de ei.

*Luc. 13. 8. Efen. 5. 8. 1 Tes. 5. 5. 1 Ioan. 2. 9--11. **Cap. 8. 59; 11. 34.

Necredința Iudeilor

37 Dar deși făcuse alătea semne înaintea lor, nu credeau în el,

38 ca să se împlinescă cuvântul lui Isaia proorocul pe care l-a zis: Doamne, *cine a crezut ce a auzit dela noi? Și cui a fost desoperit brațul Domnului?

*Isa. 53. 1. Rom. 10. 16.

39 De aceea nu puteau

crede căci Isaia a zis iarăși

10 Le-a *orbit ochii și le-a învățosât inima ca să nu vadă cu ochii și să nu înțeleagă cu inima și să nu se întoarcă și cu îi volu vindeca. *Isa. 6. 9, 10. Mat. 13. 14.

11 Isaia a zis acestea *pentru că a văzut slava lui și a vorbit despre el. *Isa. 6. 9.

12 Totuș chiar dintre mai mari mulți au crezut în el, dar din pricina Făriseilor *nu-l mărturiseau ca să nu fie dați afară din sinagogă. *Cap. 7. 13; 9. 22.

13 Căci *au iubit slava oamenilor mai mult decât slava lui Dumnezeu.

*Cap. 5. 44.

14 Și Isus a strigat și a zis: Cine *crede în mine, nu crede în mine ci în celce m'a trimis pe mine. *Cap. 13. 20.

15 Și cine *mă vede pe mine, vede pe celce m'a trimis pe mine. *Cap. 14. 9.

16 Eu *am venit lumină în lume, ca oricine care crede în mine să nu rămâie în întunecere.

*Cap. 3. 19. 8. 12, 9. 5, 30. Vers. 35, 36.

17 Și dacă va auzi cineva cuvintele mele și nu le va păzî, eu *nu l judec; căci n'am **venit ca să judec lumea ci ca să mântuiesc lumea.

*Cap. 5. 45, 8. 15, 26. **Cap. 3. 17,

18 Cine *mă disprețueșe pe mine și nu primește cuvintele mele, are cine + disprețueșe. Cuvântul **pe care l-am spus, acela îl va pălădi în ziua de apoi. *Ier. 16. 6. **Isa. 18. 19. Marc. 16. 16.

19 Căci eu *n'am vorbit dela mine însumi ci Ta al tău m'a trimis ca să mântuiesc lumea. Dar poruncă ce **să fac eu ce să vorbesc.

*Ier. 1. 8. 38, 14. 10. **Lev. 18. 18. 19. 9. Și lăsa ca porunca lui este viață vecinică. Deci cine vorbese ca vorbese din cum m'a spus Tatăl.

Isus spală picioarele necredincilor săi

13 Iar mai înainte *de sărbătoarea Paștilor, Petru stînd ca toți să vină la cină, ca să se mute din lumea aceasta la Tatăl, apuce a tuba pe ai săi care erau în lume, i-a iubit pe toți și s'însîși.

*Mat. 2. 2. **Cap. 12. 23. 17. 1, 11.

2 Și pe cînd era cină, cînd diavolul *pusese acope în inima lui Iuda Iscarioteanul, fiul lui Simon, să-l dea prins,

*Luc. 22. 3. Vers. 27.

3 Isus șînd ca Tatăl *n'adăduse toate în mîni și că **a ieșit dela Dumnezeu și că merge la Dumnezeu,

*Mat. 11. 27, 28. 18. Cap. 3. 35; 17. 2. Marc. 2. 36. 1 Cor. 15. 27. Ebr. 2. 8. **Cap. 8. 42. 16. 28.

4 se *scoala dela cină și își desbracă hainele. Și a luat un stergar și s'a înțins. *Ier. 17. 13. Cap. 2. 7. 8.

5 Apoi toarnă apă în vasul de spălat și a început să spele picioarele necredincilor și să le șteargă cu stergarul cu care era înțins.

6 Vine deci la Simon Petru. Acesta îi zice: Doamne, nu *îmi spele picioarele?

*Mat. 3. 14.

7 Isus a răspuns și i-a zis: Ce faci eu tu nu știi acum, dar *vei înțelege după acestea. *Ysa. 12.

8 Petru îi zice: În veac nu-mi vei spăla picioarele. Isus i-a răspuns: Dacă *nu te voi spăla, n'ai parte cu mine. *Cor. 5. 5. 1 Cor. 6. 11. Efen. 5. 26. Tit. 3. 5. Ebr. 1. 22.

9 Simon Petru îi zice: Doamne, nu numai picioarele mele ci și mîinile și capul.

10 Isus îi zice: Căne s'a scaldat n'are trebuință să i se spele decât picioarele, ci este cu totul curat: și voi *sunteți curați dar nu toți.

*Cap. 15. 3.

11 Căci *știa pe celce avea să-l dea prins, de aceea a zis. Nu toți sunteți curați.

*Cap. 6. 64.

12 Deci după ce le-a spălat picioarele și și a luat

hainele și s-a așezat iar la masă, le-a zis. Înțelegeți ce v'am făcut?

13 Voi *mă numiți: Învațătorul și Domnul și bine ziceți, căci sânt
* Mat 28 8, 10. Luc 6. 46. 1 Cor 8. 4, 12. 3. Tim 2 11

14 Deci *daca eu v'am spălat picioarele, eu, Domnul și Învațătorul, și voi sunteți **datori să spălați unii altora picioarele.
* Iac 22 27 ** Rom 12 10. Gal 6

1, 2. 1 Pet 5 3

15 Căci v'am * dat o pildă ca să faceți și voi cum v'am făcut eu
* Mat 11 29 Filip 2 5 1 Pet 2 21 I Ioan 2 6

16 Adevărat, * adevărat vă spun, nu este rob mai mare decât domnul său, nici apostol mai mare decât celce l-a trimis.

* Mat. 10. 24. Luc. 6. 40. Cap 15 20

17 Dacă * știți acestea, fericiti sunteți dacă le veți face.
* Iac 1 25.

Descoperirea vânzătorului.

18 Nu zic despre voi toți; eu știu pe cei pe cari i-am ales; ci ca să fie împlinita scriptura: Celce *îmi mănâncă pâinea, și a ridicat călcâiul împotriva mea.
* Ps 41 9 Mat. 26 23. Vers 21.

19 De acum * vă spun mai înainte de a se um

plini ca să credeți cămi se va împlini că eu sânt
* Cap 14 29-18.

20 Adevărat, * adevărat vă spun, cine primește pe oricare îl voi trimite, mă primește pe mine; iar cine mă primește pe mine, primește pe celce m'a trimis pe mine
* Mat 10 40 25 41. Iac 10 18

21 Dupăce a vorbit acestea * Isus s-a ** tulburat cu duhul și a mărturisit și a zis: Adevărat, adevărat vă spun că unul dintre voi mă va da prins.
* Mat 26 2 Marc 14 18 Iac 22 27
** Cap 12 27. * Pet 1 17. I Ioan 2 19

22 Ucenicii se uitau unii la alții, nedumeriți despre cine zice

23 Și unul dintre ucenicii săi, pe care-l iubea Isus era culcat * la masă în sânul lui Isus.

* Cap. 13 25; 20. 2. 21. 7, 20, 21

24 Deci Simon Petru îi face semn și-i zice: Spune-ne cine este despre care vorbește

25 Și acela plecându-se astfel pe pieptul lui Isus îi zice: Doamne, cine este?

26 Isus deci răspunde: Este acela pentru care voiți întinge îmbucătura și-i voi da. Deci întinzând îmbucătura, ia și o dă lui Iuda al lui Simon Iscarioteanul

27 Și *după îmbucătura, atunci a intrat Satana în el. Isus deci îi zice: Ce faci, fă mai curând.
* Luc 22 3 Cap 6 70.

28 Și nimeni dintre cei ce ședeau la masă n'a înțeles pentruce i-a zis aceasta

29 (căci unii socotiau, bludcă Iuda *avea punga, că Isus îi zice: Cumpără celece ne trebuie pentru cinătoare Sau sădea ceva amăncilor.
* Cap. 12 6.

30 Deci dupăce a luat el îmbucătura, a ieșit în-dulă Și era noaple.

Îmbirea frățească.

31 Deci când a ieșit, Isus zice: Acum * Fiul omului este proslăvit și Dumnezeu **este proslăvit în el.
* Cap 12 28. ** Cap 14 13. 1 Pet 4 11.

32 Dacă * Dumnezeu este proslăvit în el și Dumnezeu îl va proslăvi în sine însuși și îl va proslăvi în data, **

* Cap 17 1, 4-6 ** Cap 12 28.

33 Copilașilor, mai sunt puțin eu voi; mă veți căuta? * după cum am zis Iudeilor. Unde mă duc eu, voi nu puteți veni; așa vă ple acum și vouă.
* Cap 7 34 8 21

34 Va dau o poruncă * nouă ca să vă iubiți unii

pe alții, după cum v'am iubit eu, ca și voi să vă iubiți unii pe alții.

* Lev 19 18. Cap 15. 12, 17. Efes 5. 2. 1 Ios. 4 9. Iac 2 8. 1 Pet 1 22 1 Ioan 3 7 8 5 11, 21 4, 21

35 În aceasta * vor cunoaște toți că-mi sunteți ucenici, dacă aveți dragoste unii către alții
* 1 Ioan 2 9 4 20

Înștiințarea lui Petru

36 Simon Petru îi zice: Doamne unde te duci? Isus a răspuns: Unde mă duc eu, tu nu poți să mă urmezi acum, dar mai * în urmă mă vei urma.
* Cap 21 18. 2 Pet 1 14.

37 Petru îi zice: Doamne, pentruce nu pot să te urmez acum? Îmi voi pune sufletul * pentru tine.
* Mat. 26 33-35. Marc 14 29-31 Luc 22 33, 34

38 Isus răspunde: Îți vei pune sufletul pentru mine? Adevărat, adevărat îți spun, nu va cânta cocoșul până nu mă vei tăgădui de trei ori.

Îmbărbătarea ucenicilor

14 Sa nu *vi se tulbure inima; credeți în Dumnezeu, credeți și în mine. * Vers. 27. Cap 16. 22, 23

2 În casa Tatălui meu sunt multe locuințe; iar dacă n'ar fi așa, v-aș fi

spus: Căci *mă duc să vă pregătesc un loc.

* Cap. 13, 33, 36

3 Și dacă nu voi duce și va voi pregăti un loc ca să vin *și va voi lua la mine însumi, pentru că **unde sunt eu, acolo să fiți și voi. * Vers. 8, 28. Fapt. 1, 11. ** Cap. 12, 26, 17, 24. 1 Ioan. 4, 17.

4 Și știți calea unde mă duc eu.

5 Toma îi zice: Doamne, nu știm unde te duci; cum știm calea?

6 Isus îi zice: Eu sunt calea * și adevărul ** și viața; + nimeni ++ nu vine la Tatăl decât prin mine.

* Vers. 9, 8. ** Cap. 1, 11, 8, 32. † Cap. 1, 4; 11, 25. †† Cap. 10, 9.

7 Dacă *m'ați fi cunoscut pe mine, ați fi știut și pe Tatăl meu; de acum înainte îl cunoașteți și l-ați văzut.

* Cap. 8, 19.

8 Filip îi zice: Doamne, arată-ne pe Tatăl și ne este de ajuns.

9 Isus îi zice: De atâtea vreme sunt eu voi și nu m'ai cunoscut, Filip? Cine m'a văzut pe mine a văzut pe Tatăl; cum zici tu: Arată-ne pe Tatăl?

* Car. 12, 45. Col. 1, 15. Vers. 1, 3.

10 Nu crezi că eu *sunt în Tatăl și Tatăl este în mine? Cuvintele pe cari vi le zic, nu ** le vorbesc

dela mine însumi; ci Tatăl care rămâne în mine face lucrările lui.

* Cap. 10, 38; 17, 21, 23. Vers. 10. ** Cap. 5, 19, 7, 16, 8, 28, 12, 49.

11 Credeți-mă că eu sunt în Tatăl și Tatăl este în mine, iar dacă nu, credeți-mă *pentru înșeși lucrările.

* Cap. 4, 36, 10, 38.

12 Adevărat, * adevărat vă spun, cine crede în mine va face și el lucrările pe cari le fac eu și va face mai mari decât acestea căci eu mă duc la Tatăl.

* Mat. 21, 21. Marc. 16, 17. Luc. 10, 17.

13 Și *orice veți cere în numele meu, voi face, că Tatăl să fie proslăvit în Fiul. * Mat. 7, 7, 21, 22. Marc. 11, 24.

Luc. 11, 9. Cap. 15, 7, 16; 16, 23, 24. 1 Ioan. 1, 5. 1 Ioan. 3, 22, 5, 14.

14 Dacă veți cere ceva în numele meu, eu îl voi face.

Pacea poruncilor

15 Dacă *mă iubiți, veți păzi poruncile mele.

* Vers. 21, 23. Cap. 15, 10, 14. 1 Ioan. 5, 3.

16 Și eu voi ruga pe Tatăl și vă va da un alt *Mângâietor ca să fie cu voi în veac.

* Cap. 15, 26, 16, 7. Rom. 8, 15, 26.

17 pe Duhul * adevărat, pe ** care lumea nu-l poate primi, pentru că nu-l vede nici nu-l cunoaște, voi îl cunoașteți pentru că

rămâne la voi și + va fi în voi. * Cap. 15, 26, 16, 13. 1 Ioan. 4, 6. ** 1 Ioan. 2, 14. † 1 Ioan. 2, 27.

18 Nu *vă voi lăsa orfimi, eu vin ** la voi.

* Mat. 28, 20. ** Vers. 3, 28.

19 Încă puțin și lumea nu mă mai vede, dar voi *mă vedeți pentru că ** eu trăiesc și voi veți trăi.

* Cap. 16, 16. ** 1 Cor. 15, 20.

20 În ziua aceea veți cunoaște că eu *sunt în Tatăl meu și voi în mine și eu în voi.

* Cap. 10, 38; 17, 21, 23, 26. Vers. 10.

21 Cine * are poruncile mele și le păzește, acela îl iubește, iar eu îl iubesc pe mine, și eu îl voi iubi și mă voi arăta lui.

* Vers. 15, 23. 1 Ioan. 2, 5, 6, 3.

22 Iuda, nu Iscariotcanul, îi zice: *Doamne și ce s'a întâmplat ca ai de gând să ne arăți nouă și nu lumii?

* Iac. 6, 16.

23 Isus a răspuns și i-a zis: Dacă *mă iubește cineva, va păzi cuvântul meu și Tatăl meu îl va iubi și ** vom veni la el și ne vom face o locuință la el.

* Vers. 15. ** 1 Ioan. 2, 24. Apoc. 3, 20.

24 Cine nu mă iubește, nu păzește cuvintele mele, și cuvântul *pe care-l au

ziți nu este al meu ci al Tatălui care m'a trimis.

* Cap. 5, 19, 38, 7, 16, 8, 28, 12, 49.

Vers. 10.

25 V'am vorbit acestea rămânând încă la voi.

26 Dar Mângâietorul, * Duhul Sfânt, pe care îl va trimite Tatăl în numele meu, el vă va învăța tot și vă ** va aduce aminte tot ce v'am zis eu.

* Luc. 24, 49. Vers. 16. Cap. 15, 26, 16, 7. ** Cap. 2, 22, 12, 16; 16, 13. 1 Ioan. 2, 20, 27.

27 Vă las pacea, *vă dau pacea mea, nu va dau cum dă lumea. Să ** nu vi se tulbure inima, nici să se înspăimânte.

* F. p. 4, 7. Col. 3, 15. ** Vers. 1.

28 Ați auzit că v'am * zis: Mă duc ** și vin la voi. Dacă m'ați fi iubit, v'ați fi bucurat că mă duc la Tatăl, fiindcă Tatăl + este mai mare decât mine.

* Vers. 8, 18. ** Vers. 12. Cap. 16, 13, 20, 17. † Cap. 5, 18; 10, 30. F. l. p. 2, 6.

29 Și acum * v'am spus mai înainte de a se întâmpla, ca să credeți când se va întâmpla.

* Cap. 13, 19, 16, 4.

30 Nu voi mai vorbi mult cu voi; căci *vine stăpânitorul lumii și n'are nimic în mine.

* Cap. 12, 31, 16, 11.

31 dar ca să cunoască lumea că iubesc pe Tatăl și fac așa cum * mi-a po-

runcel Tatăl. Sculați-vă, să plecăm de aici.

* Cap. 10 19 Filip 2.8. Efr 5.18

Însus, Vița

15 Eu sunt vița cea adevărată și Tatăl meu este vierul.

2 Orice *coarda de viță în mine care nu face rod, o taie și pe oricare aduce rod, o curăță ca să aducă mai mult rod. * Mat. 15.3.

3 Voi *sunteți curați acum pentru cuvântul pe care vi l-am vorbit.

* Cap. 13 10; 17. 17 Efr 5.26

1 Pet 1.22

4 Rămâneți * în mine și eu în voi. După cum coarda de viță nu poate aduce rod dela sine însăși, dacă nu va rămânea în viță, așa mei voi, dacă nu rămâneți în mine.

* Col. 1.29. 1 Ioan 2.6

5 Eu sunt vița, voi coardele viței. Cine rămâne în mine și eu în el, acesta aduce rod *mult, pentru că despațiți de mine nu puteți face nimic.

* Osea 14.8 Filip 1.11; 4.13

6 Dacă nu rămâne cineva în mine, este *aruncat afară ca și coarda de viță și se usucă; și ei le strâng și le aruncă în foc și ard.

* Mat. 3.10, 7.19

7 Dacă rămâneți în mine, și cuvintele mele rămân în

voi, cereți orice *ați voi și vi se va face

* Cap. 14.13, 14.16.23. Vers 14.

8 În aceasta *este proslăvit Tatăl meu, ca să aduceți rod mult și îmi *veți fi ucenici. * Mat. 9.10

Filip 1.11. ** Cap. 8.31; 13.35

9 Cum m'a nădit pe mine Tatăl v'am iubit și eu pe voi; rămâneți în iubirea mea

10 Dacă *păziți poruncile mele, veți rămânea în iubirea mea, după cum eu am păzit poruncile Tatălui meu și rămân în iubirea lui. * Cap. 14.15, 21, 23

11 V'am vorbit acestea ca bucuria mea să fie în voi și bucuria *voastră să fie deplină

* Cap. 16.24; 17.13. 1 Ioan 1.4

Dragostea frățască

12 Aceasta este porunca mea ca să vă iubiți unul pe altii, cum v'am iubit eu

* Cap. 13.34. 1 Tes 4.9. 1 Pet 4.8. 1 Ioan 3.11; 4.21

13 Nimeni nu are o iubire mai *mare decât aceasta ca cineva să-și pună sufletul pentru pietenii săi.

11 Voi *sunteți prietenii mei dacă faceți celece v'am poruncesc

* Mat. 20.30. Cap. 14.15, 23

15 Nu vă mai numesc robi pentru că robul nu știe ce face domnul său;

v-am numit prieteni pentru că v'am făcut cunoscut tot ce am auzit dela Tatăl meu

* Cap. 17.26. Cap. 2.27

16 Nu *voi m'ați ales pe mine ci eu v'am ales pe voi și v'am *pus ca să vă duceți și să aduceți rod și rodul vostru să rămâne, pentru că orice *veți cere dela Tatăl în numele meu vă va da.

* Cap. 6.70, 13.18. 1 Ioan 4.10, 19. ** Mat. 28.19. Marc. 16.15. Col. 1.6 + Cap. 4.18. Vers 7.

17 Vă poruncesc *acestea ca să vă iubiți unul pe altu

* Cap. 14.21

Ura din partea lumii

18 Dacă *va urăște lumea, cunoscați că pe mine m'a urât mai înainte decât pe voi

* 1 Ioan 7.7

19 Dacă *ați fi din lume, lumea ar iubi ce este al său, dar pentru că *nu sunteți din lume, ci eu v'am ales din lume, de aceea vă urăște lumea

* 1 Ioan 4.5. * Cap. 17.14

20 Aduceți-vă aminte de cuvântul pe care vi l-am zis: Robul *nu este mai mare decât domnul său. Dacă *m'au prigonit pe mine, vă vor prigoni și pe voi. Dacă au păzit cuvântul meu, vor păzi și pe al vostru

* Mat. 10.24. 1 Ioan 4.19. 13.16. ** Cap. 3.7

21 Dar *vă vor face toate acestea din pricina numelui meu, pentru că ei nu știu pe cele m'a trimis.

* Mat. 13.17. 1 Ioan 16.3

22 Dacă *n'as fi venit și nu le-aș fi vorbit, n'ar avea păcat; dar *acum n'au desvinovățire pentru păcatul lor

* Cap. 4.41. ** Rom. 2.1. 1 Ioan 17.17

23 Cine *mă urăște pe mine, urăște și pe Tatăl meu.

* 1 Ioan 2.23

24 Dacă n'as fi făcut între ei lucrările, *pe cari nimeni altul nu le-a făcut, n'ar avea păcat, dar acum m'au și văzut și m'au urât și pe mine și pe Tatăl meu.

* Cap. 3.2. 7.3. 1 Ioan 2.23

25 Căci ca să se împlinească cuvântul care este scris în legea lor: M'au *urât fără pricină.

* Ps. 35.19, 60.4

26 Când *va veni Mângâtorul, pe care eu vi l-am trimis dela Tatăl, Duhul adevăratului, care dela Tatăl porcede, acela *va mărturisi despre mine.

* Ioan 24.49. Cap. 11.17, 26, 14.7, 15.26. 1 Pet. 2.23. ** 1 Ioan 5.6.

27 Și *mărturisiți și voi pentru că dela început sunteți *cu mine.

* Ioan 24.48. Cap. 1.1. 2.22. 2.32. 3.15. 4.20. 33. 6.32. 10.3. 13.1. 1 Pet. 5.1. 2 Pet. 1.16. ** 1 Ioan 1.2. 1 Ioan 1.1. 2

Prigonirea ucenicilor

16 V am vorbit acestea ca să *nu vă poteniți.

* Mat 11 8; 24 10 26 3

2 Vă *vor da afară din sinagogă; da, vine un ceas când oricine **vă omoara sa i se pară ca aduce jertfa lui Dumnezeu

* Cap. 8. 22, 34; 12. 42 ** Iapt. 8. 1; 9 1; 26 9, 10, 11

3 Și acestea *le vor face pentru că n'au cunoscut pe Tatăl nici pe mine.

* Cap. 15 21 Rom 10. 2 1 Cor 2 8. 1 Tim. 1 13

1 Ci v'am vorbit acestea, ca să va aduceți aminte de ele, când va veni ceasul lor, că v'am spus. Și nu **v'am spus dela început acestea, pentru că eram cu voi

* Cap. 13 19, 14 29 ** Mat. 9. 15

Lucrarea Mă pasterului

5 Dar acum mă duc *a celor m'au trimis și nimeni din voi nu mă întreabă: Unde te duci?

* Cap. 7 34, 13 3 14 28. Vers 10 16

6 Ci pentru că v'am vorbit acestea, înfristarea *v'au plinit inima

* Cap. 14 1. Vers 22

7 Dar eu vă spun adevărul, este bine pentru voi ca să mă duc Căci dacă nu mă voi duce, Mângâietorul *nu va veni la voi; iar

dacă **mă voi duce, îl voi trimite la voi

* Cap. 7. 39, 14. 16, 26, 15 28. ** Iapt. 2 33. Ios. 4 8

8 Și când va veni el, va încredința lumea de păcat și de dreptate și de judecată

9 De *păcat fiindcă ei nu cred în mine. * Iapt. 2 22-37

10 De dreptate, *fiindcă **mă duc la Tatăl și nu mă mai vedeți

* Iapt. 2 32. ** Cap. 8. 14; 5 32

11 De *judecată, fiindcă domnul **luminii acestuia este judecat.

* Iapt. 26 18. ** Luc 10. 18 Cap 15. 31 Ios. 2 2 Col 2 15 Ebr 2. 14

12 Mai am multe să vă spun, dar *nu le puteți purta acum.

* Mare 4 88. 1 Cor 8. 2. Ebr 5 12

13 Iar când va veni el, Duhul *adevărului, vă **

va arăta calea spre tot adevărul: căci nu va vorbi dela sine însuși, ci va vorbi tot ce aude și vă va vesti cele viitoare. * Cap. 4 17; 15 26

** Cap 14 26. 1 Ioan 2 20, 27

14 El mă va proslăvi pe mine, pentru că va lua din al meu și vă va vesti

15 To. *ce are Tatăl este al meu, de aceea am zis că ia din al meu și vă va vesti

* Mat 11 27 Cap 8 35, 13. 8; 17 10

Înfristarea prezența în bucurie

16 Puțin *și nu mă mai vedeți și iar puțin și mă *veți vedea. Pentru că **mă duc la Tatăl).

* Cap 7 39 13 36, 14 1. Vers. 10 Cap. 13 3. Vers 28

17 Deci unii dintre ucenici să au zis unii, către alții Ce este aceasta ce nu zice: Puțin și nu mă vedeți, și iar puțin și mă veți vedea? Și: Pentru că mă duc la Tatăl?

18 Deci ziceau Ce este acest *puțin de care vorbesc? N. și nu ce spun

19 Isus a cunoscut că vorbesc la Tatăl și le-a zis: Cereți-l întru voi despre aceasta că au zis: Puțin și nu mă vedeți și iar puțin și mă veți vedea?

20 Adevărat, adevărat vă spun că voi veți plânge și vă veți jăli iar lumea se va bucura, voi va veți înfrusta dar înfrustarea voastră se va face bucurie.

21 Femeia *când naște, are înfrustare pentru că i-a venit ceasul, dar când a născut copilul nu si mai are aminte de neocaz pentru bucuria că s-a născut un om în lume

* Isa. 26 17

22 Și voi deci *acum ați înfrustare, dar iar va

voi vedea și inima voastră se **va bucura și nimeni nu va lua dela voi bucuria voastră

* Ios. 6. ** Luc. 24 4, 52. Cap. 4 1. 27; 20. 20. Iapt. 2 46; 13. 32. 1 Pet 1 8.

23 Și în ziua aceea nu mă veți întreba nimic Adevărat, *adevărat vă spun, orice veți cere dela Tatăl va va da în numele meu

* Mat 7. 7 Cap 14 13; 1. 16

24 Până acum n'ali cerul nimic în numele meu; cereți și veți primi, ca *bucuria voastră să fie deplină.

* Cap. 17 13

Cuvinte de rămas bun

25 V am vorbit acestea în asentamari; vine ceasul că al nu vă voi mai vorbi în asentamari ei va voi vesti pe față despre Tatăl

26 În ziua aceea *veți cere în numele meu și nu vă zic că eu voi ruga pe Tatăl pentru voi

* Vers 20

27 Căci *însuși Tatăl va auzi, pentru că m'au iubit și ați *crezut că eu am ieșit dela Dumnezeu

* Cap. 14 21, 23. ** Cap. 8. 13; 17. 5

28 Am ieșit *din Tatăl și am venit în lume; iar las lumea și mă duc la Tatăl

* Cap. 13 3

29 Ucenicii să li zic: Iată acum vă cheamă pe față

și nu spui nicio asemănare

30 Acum știm că * știți toate și n'ai trebuință să le întrebe cineva, deoarece credem ** că ai ieșit dela Dumnezeu

* Cap. 21, 17 ** Vers. 27 Cap. 17, 8

31 Isus le-a răspuns: Așa cum credeți?

32 Iată * vine ceasul și ași venit, ca să liți risipiți fiecare ** la ale sale și pe mine să mă lăsați singur; dar înu sunt singur pentru că Tatăl este cu mine. * Mat. 26, 31. Marc. 14, 27. ** Cap. 20, 10. † Cap. 8, 29, 11, 10, 11

33 Vam spus acestia că să aveți pace * în mine în lume aveți necaz, dar * îndrăzniți, eu am biruit * lumea.

* In. 9, 6. Cap. 14, 27. Rom. 5, 1. Efes. 2, 12. Cor. 1, 20. ** Cap. 15, 19, 21. 2 Tim. 3, 12. † Cap. 14, 1. †† Rom. 8, 37. 1 Ioan. 4, 4. 5, 4

Înălțarea lui Isus.

17 Isus a vorbit acestea și, ridicându-și ochii spre cer, a zis: Tată, a venit ceasul; proslăvește pe Fiul tău ca Fiul să te proslăvească. * Cap. 12, 28, 19, 30

2 După cum * i-ai da, putere peste orice carne, pentru orice ** i-ai dat, ca să le dea viață vecinică.

* Dan. 7, 14. Mat. 11, 27, 28, 18. Ga. 3, 85, 5, 27. 1 Cor. 15, 25, 27. Fil. 2, 1. Efr. 2, 8. ** Cap. 6, 37. Vers. 6, 2, 21

3 Și aceasta este viața * vecinică, să te cunoască pe tine singurul ** Dumnezeu adevărat, și pe Isus Hristos pe care * l-ai trimis.

* In. 5, 31. 11. Ier. 9, 24. ** 1 Cor. 8, 4. Te. 1, 9. † Cap. 8, 31; 5, 6, 37; 6, 29. 57, 7, 29, 10, 36, 11, 42

4 Eu * te-am proslăvit pe pământ, sfârșind ** lucrul pe care * mi l-ai dat ca să-l fac. * Cap. 13, 31, 14, 13. ** Cap. 4, 34, 5, 3; 8, 9, 19, 30. † Cap. 14, 31; 15, 10

5 Și acum proslăvește-mă tu, Tată, la tine însuși, cu slava pe * care o aveam la tine mai înainte de a fi lumea.

* Cap. 1, 1, 2; 10, 30, 14, 9. Fil. 2, 6. Col. 1, 15, 17. Efr. 1, 8, 10

6 Am * făcut cunoscut numele tău oamenilor pe cari ** mi i-ai dat din lume. Erau ai tăi și mi i-ai dat mie și au păzit cuvântul tău. * Ps. 22, 22. Vers. 26. ** Vers. 24, 9, 11. Cap. 6, 37, 39, 10, 29, 15, 19

7 Acum au cunoscut că toate câte mi-ai dat sunt dela tine.

8 Pentru că le-am dat cuvintele pe cari * mi le-ai dat și ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că am ieșit dela tine și ** au crezut că tu m'ai trimis. * Cap. 8, 28, 12, 49, 14, 10. ** Cap. 16, 27. Vers. 25, 30

9 Eu fac cerere pentru ei, nu * fac cerere pentru lume

10 pentru accia pe cari mi l-ai dat fiindcă sunt ai tăi

* 1 Ioan. 5, 19

10 Și toate câte sunt ale mele sunt ale * tale, și ale tale sunt ale mele și eu am fost proslăvit în ei. * Cap. 16, 15

11 Și eu * nu mai sânt în lume și ei sunt în lume și eu vin la tine. Tată, păstrează ** în numele tău pe accia pe cari mi i-ai dat, ca * să fie una cu noi

* 1 Cor. 12, 13. ** 1 Cor. 12, 13. † Vers. 21, etc. Cap. 10, 30.

12 Când eram cu ei, îi * păstram în numele tău pe care mi l-ai dat, și i-am * păstrat și acum unul dintre ei n'a pierit, decât fiul pierit, pentru că * să fie împlinita scriptura.

* Cap. 6, 39; 10, 28. Efr. 2, 13; ** Cap. 1, 1. 1 Ioan. 2, 19. † Cap. 6, 70, 18, 18. 11 Ioan. 8. Tapt. 1, 20

13 Acum dar eu vin la tine și vorbesc acestea în lume, ca ei să aibă bucuria mea deplină în ei înșiși.

14 Eu le-am * dat cuvântul tău și ** lumea i-a urât pentru că ei nu sunt din lume, după cum * eu nu am fost din lume.

* Vers. 8. ** Cap. 15, 18, 19. 1 Ioan. 3, 18. † Cap. 8, 23. Vers. 16

15 Nu cer ca să-i iei din lume ci ca să-i * păzești de cel rău. * Mat. 6, 13. Ga. 1, 4.

16 Ei * nu sunt din lume după cum eu nu sânt din lume.

* Vers. 14

17 Sfințește i * în adevăr, cuvântul ** tău este adevărul. * Cap. 15, 3. Fil. 1, 15, 9. Efes. 5, 26, 1. Pet. 1, 22. ** 2 Tim. 7, 28. Ps. 119, 142, 131

18 După cum * mi ai trimis pe mine în lume, i-am trimis și eu în lume. * Cap. 20, 21.

19 Și * mă sfințește pe mine însumi pentru ei pentru că și ei să fie sfințiți în adevăr.

* 1 Cor. 12, 13. 1 Tim. 4, 7. 1 Cor. 15, 10

20 Nu fac cerere numai pentru ei ci și pentru cei ce cred în mine prin cuvântul lor,

21 pentru că * toți să fie una, după cum tu, ** Tată, ești în mine și eu în tine, ca și ei să fie în noi, ca lumea să creadă că tu m'ai trimis

* Cap. 10, 16. Vers. 11, 22, 23. Rom. 12, 5. Gal. 3, 28. ** Cap. 10, 38; 14, 11

22 Și eu le-am dat slava pe care mi-ai dat-o, ca * ei să fie una, după cum noi suntem una,

* Cap. 14, 20. 1 Ioan. 1, 8, 3, 24.

23 eu în ei și tu în mine, ca * să fie desăvârșiți într-una, ca să cunoască lumea că tu m'ai trimis și i-ai iubit cum m'ai iubit pe mine. * Col. 3, 14.

24 Ta-ă, * ce mi ai dat, voesc ca unde sânt eu să

fie și eu cu mine ca să privescă slava mea pe care mi-a dat-o tu, pentru că m'ai iubit mai înainte de urzirea lumii

*Cap. 12, 26, 14 3 1 Cor. 1, 17, *Vers 5

25 Dreptule Iuda, de ce nu te-a cunoscut, dar eu te-am cunoscut și aceștia te-au cunoscut că tu m'ai trimis. *Cap. 15 21; Io. 5 **Cap. 7, 29; 8, 55; 10 15 †Cap. 16 27 Vers 8.

26 Și le-am făcut cunoscut numele tău și-l voi face cunoscut, ca iubirea cu care m'ai iubit să fie în ei și eu în ei.

*Ioan. 15, 15 Vers 8. **Ioan. 15 9.

Prinderea lui Isus

18 După ce a zis acestea, Isus a ieșit cu ucenicii săi dincolo de pârâul *Chedron, unde era o grădină în care a intrat el și ucenicii săi. *Mat. 26 36 Marc. 14 32. Luc. 22 39 **2 *Ioan 15 23

2 Și Iuda care avea să lăsa pe Isus să se adunase acolo cu ucenicii săi. *Ioan. 21 57; 22 3

3 Iuda deci după ce a luat ceala de oști și slujitorii din ai marelor preoților și ai fariseilor, vine acolo cu făclii și felinare și arme. *Mat. 26 47 Marc. 14 43 Luc. 22 47. 1 apt. 1 16

4 Isus deci, știind toate ce au să vină peste el, a

prins pe Isus și l-a dus pe cine căutați? Pe cine căutați? Isus din Nazaret Isus zice. Eu sunt și Iuda care avea să lăsa pe Isus să se adunase acolo cu ucenicii săi.

6 Deci, când se a zis, Isus a ieșit și a dat înapoi și a căzut la pământ.

7 Deci iarăși i-a întrebat: Pe cine căutați? Iar ei au zis: Pe Isus din Nazaret.

8 Isus a răspuns: Vărtăspas ca eu sănt deci dacă m'ai căutat pe mine, lăsați pe aceștia să se ducă.

9 pentru că să se împlinească cuvântul pe care l-a zis: Din cei pe care m'ai dat nume pierdute pe niciunul. *Cap. 17 12

10 Deci Simon Petru a văd o sabie, a tras-o și a lovit pe robul marele preot și i-a tăiat urechea dreaptă; și numele robului era Malhu. *Mat. 26 48 Marc. 14 47. Luc. 22 49, 50.

11 Isus a zis deci lui Petru: Bagă sabia în teac. Paharul pe care mi l-a dat Tatăl oare să nu-l beau?

12 Deci ceala și capul Isus înaintea lui Ana

12 Deci ceala și capul Isus înaintea lui Ana

13 Și l-au dus întâi la Ana, *căci era socrul lui Chelcia, care era mare preot anul acela.

*Mat. 26 57 **Luc. 5 2

11 Și Caiafa este cel ce l-a bătut pe Iuda, că este de tolos ca să moară un om pentru popor.

*Cap. 11 50

15 Și Simon Petru urma pe Isus și tot așa celalt ucenic. Și ucenicul acesta era cunoscut marelui preot și a intrat cu Isus în curtea marelui preot.

*Mat. 26 58 Marc. 14 54. Luc. 22 54

16 Iar Petru sta afară în ușă. Deci ucenicul celălalt care era cunoscut marelui preot a ieșit afară și a vorbit portarilor, și a dus pe Petru înăuntru.

*Mat. 26 59 Marc. 14 66. Luc. 22 54

17 Slujnica portarilor zice deci lui Petru, Nu cumva ești și tu dintre ucenicii acestui om? El îi zice: Nu știu.

18 Și robii și slujitorii lui ce făcuseră jale, se încălzi pe Iuda, că era frig; și Petru cu ei și se încălzi.

19 Deci marele preot a întrebat pe Isus despre ucenicii lui și despre învățătura lui.

20 Isus i-a răspuns: Eu

am vorbit pe fața lumii, toideanna l-am învățat în sinagogă și în templu unde se adună toți iudeii și n'am vorbit nimic întrascuns.

*Mat. 26 55 Luc. 4 15 Cap. 7 14, 20, 28 8 2

21 Dece mă întrebi? Întreaba pe cei ce au auzit ce le-am vorbit; iată aceștia știu ce am zis eu.

22 Și când a zis el acestea, unul dintre slujitorii fiind de față a dat o palmă lui Isus zicând: Astel răspunzi tu marelui preot?

*Ier. 20 2. 1 apt. 23 2

23 Isus i-a răspuns: Dacă am vorbit rău, mărturisește despre rău; iar dacă am vorbit bine, de ce mă bati?

21 Deci Ana l-a trimis legal la Caiafa, marele preot.

*Mat. 26 57

25 Și Simon Petru sta și se încălzia. Deci i-a zis: Nu cumva ești și tu dintre ucenicii lui? El a tăgăduit și a zis: Nu sânt.

*Mat. 26 69, 71. Marc. 14 69 Luc. 22 58

26 Unul dintre robii marelui preot, fiind rudă cu acela a cărui ureche o tăiașe Petru, zice: Nu te-am văzut eu în grădină cu el?

27 Petru deci iarăși a tăgăduit și îndată a cântat cocoșul.

*Mat. 26 74 Marc. 14 72 Luc. 22 60 Cap. 13 35

Isus înaintea lui Pilat.

28 Duc *deci pe Isus de la Caiafa în pretoriu; și era dimineața; și ei ** n'au intrat în pretoriu ca să nu se spurce ei să poată mânca Paștile

* Mat. 27. 2. Marc. 15. 1. Luc. 23. 1. Fapt. 3. 13. ** Fapt. 10. 28. 11. 3.

29 Pilat a ieșit deci afară la ei și zice: Ce învinuire aduceți omului acestui?

30 Ei i-au răspuns și i-au zis: Dacă n'ar fi fost acesta facător de rele nu ți l-am fi dat prins.

31 Deci Pilat le-a zis: Luați-l voi și judecați-l după legea voastră. Și Iudeii i-au zis: Noua nu ne este îngăduit să omorăm pe nimeni!

32 Ca *să se împlinească cuvântul lui Isus pe care l zisese însemnând cu ce moarte avea să moară

* Marc. 10. 33. Ca. 1. 32.

33 Deci Pilat * a ieșit iar în pretoriu și a chemat pe Isus și i-a zis: Tu ești Împăratul Iudeilor?

* Mat. 27. 11.

34 Isus i-a răspuns: De la tine însuși zici tu aceasta sau alții ți-au vorbit despre mine?

35 Pilat a răspuns: Nu cumva eu sunt Iudeu?

Neamul tău și mai mari preoților le-au dat prinză. Ce ai făcut?

36 Isus a răspuns: Împărăția ** mea nu este din lumea aceasta. Dacă împărăția mea ar fi din lumea aceasta, slujitorii mei ar fi luptat ca să nu fiu dat prins Iudeilor; dar cum împărăția mea nu este de aici.

* 1 Cor. 6. 13. ** Dan. 2. 44. 7. 11. 12. 14. Cap. 6. 13. 8. 15. † Cap. 8. 44. 1 Cor. 3. 11. 4. 6.

37 Deci Pilat i-a zis: Ești deci împărat? Isus a răspuns: Tu zici că sunt împărat. Eu pentru aceasta m'am născut și pentru aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc pentru adevăr; oricine care este din adevăr ascultă glasul meu.

Isus și Baraba

38 Pilat îi zice: Ce este adevărul? Și când a zis aceasta iarăși a ieșit la Iudei și le zice: Eu * nu găsesc nicio vină în el.

39 Dar * voi aveți obicei ca la Paști să dau pentru voi drumul la unul; voiți deci să dau drumul pentru voi Împăratului Iudeilor?

* Mat. 27. 15. Marc. 15. 7. Luc. 23. 19.

40 Au strigat deci * iudeii

zicând: Nu pe acesta ci pe Baraba. Iar Baraba ** era un tâlhar

* Fapt. 3. 14. ** Luc. 23. 19.

Isus este dat în mâinile Iudeilor.

19 Atunci * dar Pilat a luat pe Isus și l-a bîcînit

* Mat. 20. 19; 27. 28.

Marc. 15. 13. Luc. 18. 31.

2 Și ostași au împletit o cunună de spini și i-au pus-o pe cap și l-au îmbrăcat cu un veșmânt de purpură.

3 Și veniau la el și ziceau: Bucură-te, Împăratul Iudeilor. Și-i dădeau palme

4 Și Pilat a ieșit iarăși afară și le zice: Iată vi-l aduc aliară ca *să cunoașteți că nu găsesc nicio vină în el.

* Cap. 18. 38. Vers. 6.

5 Deci Isus a ieșit afară, purtând cunună de spini și veșmântul de purpură. Și Pilat le zice: Iată omul

6 Deci când l-au văzut mai marii preoților și slujitorii, au strigat zicând: Răstignește-l, răstignește-l! Pilat le zice: *Luați-l voi și răstigniți-l, căci eu nu găsesc vina în el * Fapt. 3. 13.

7 Iudeii i-au răspuns: Noi avem o lege * și după legea noastră trebuie să moară

pentru că s'a ** făcut pe sine Fiul lui Dumnezeu

* 1. Cor. 24. 16. ** Mat. 26. 63. Cap. 3. 18. 0. 33.

8 Deci când a auzit Pilat acest cuvânt, mai mult s'a temut

9 Și a intrat iar în pretoriu și zice lui Isus: De unde ești tu? Dar * Isus nu i-a dat niciun răspuns.

* Luc. 23. 7. Mat. 27. 12, 14.

10 Deci Pilat îi zice: Mănu-mi vorbești? Nu știi că am putere să-ți dau drumul și am putere să te răstignesc?

11 Isus i-a răspuns: N'ai *avea putere asupra mea dacă nu ți-ar fi fost dată de sus; pentru aceasta cel ce m'a dat prins ție, are mai mare păcat.

* Luc. 22. 58. Cap. 7. 30.

12 De atunci Pilat încerca să-i dea drumul Iar Iudeii strigau zicând: Dacă *dai drumul la acesta, nu ești prieten al Cesarului; oricine ** care se lăce pe sine împărat este împotriva Cesarului.

* Luc. 23. 2. ** Fapt. 17. 7.

13 Deci Pilat când a auzit cuvintele acestea, a dus afară pe Isus și a șezut pe scaunul de judecator, în locul numit Pardosit cu pietre, iar evreii este Gaba a.

14 Și era * Pregătirea Paștilor, era ca la al șaselea ceas. Și zice iudeilor: Iată Împăratul vostru

* Mat 27 62

15 Ei au strigat deci: Ia-l, ia-l, răstignește-l. Pilat le zice: Să răstignească pe Împăratul vostru? Mai marii preoților au răspuns: N'avem * împărat decât pe Căsarul.

* Mat 40 10

Răstignirea

16 Atunci * li l-a dat ca să fie răstignit. Au luat deci pe Isus. * Mat 27 20, 31

Marc 15 15 Luc 23 25

17 Și purtându-și * el în sus crucea a ** eșu la locul numit al Căpănării, care pe evrește se numește Golgota,

* Mat 27 31, 38 Marc 15 21, 22. Luc 23 26, 33 ** Num 15 36. Lev 15 12

18 unde l-au răstignit și împreună cu el alți doi, de o parte și de alta, iar în mijloc pe Isus

19 Și Pilat * a scris și un titlu și l-a pus pe cruce: Și era scris: ISUS DIN NAZARET ÎMPĂRATUL IUDEILOR.

* Mat 27 37. Marc 15 26. Luc 23 38

20 Mulți dintre iudei deci au citit acest titlu pentru că locul unde a fost răstignit Isus era aproape de cetate: și era scris în e-

vrește, în latinește și în grecește.

21 Deci mai marii preoților iudeilor ziceau lui Pilat: Nu scrie: Împăratul Iudeilor! ci că el a zis: Sânt Împărat al Iudeilor

22 Pilat a răspuns: Ce am scris, am scris.

23 Ostașii * deci, după ce au răstignit pe Isus, i-au luat hainele și au făcut patru părți, fiecarei ostaș o parte, și cămașa. Și cămașa era necusută, ținută de sus peste tot.

* Mat 27 35. Marc 15 24. Luc 23 34

24 Au zis deci între ei: Să n'o stășiem, ci să aruncăm sorți pentru ea, a cui va fi. — Ca să se împlinească scriptura. Și-au împărțit hainele între ei și au aruncat sorți pentru veșmântul meu. — Ostașii deci au făcut acestea.

* Ps 22 18

25 Și lângă * crucea lui Isus stăteau mama lui și sora mamei lui, Maria nepoasta lui Clopa ** și Maria Magdalena. * Mat 27 55. Marc 15 40. Luc 23 49. ** Luc 24 18

26 Deci Isus, când a văzut pe mama sa și pe ucenicul pe care-l iubea stând alături, zice mamei sale: Femeie, ** iată fiul tău! * Cap 13 23 20 2 21 7, 20, 24

** Cap 2 4.

27 Apoi zice ucenicului: Iată mama lui! Și din * acel ceas ucenicul a luat-o la sine.

* Cap 1 11; 16 32

28 După aceasta Isus fiind că toate s'au sfârșit acum, ca * să fie împlinită scriptura, a zis: Mi-este sete.

* Ps 69 21

29 Și acolo era un vas plin cu oțet; deci au pus * un burete plin de oțet într-un isop și l-au dus la gura lui.

* Mat 27 48

30 Și când a luat Isus oțetul, a zis: S'a * sfârșit! Și a plecat capul și s'a dat duhul.

* Cap 1 7 1

Doctrina lui Isus din din

31 Deci Iudeii, tindeți * la Pregătirea, ca să * nu rămâne pe cruce trupurile în Sabat, (căci * ziua acelei Sabat era mare), au rugat pe Pilat ca să le scoalească fluerile picioarelor și să fie ridicați.

* Marc 15 42. Deut. 21 22. ** Vers. 42

32 Ostașii deci au venit și au scrobit cehi dintr-o fluerăle picioarelor și celuilalt împreună răstignit cu el

33 Dar când au venit la Isus și l-au văzut că era mort acum, nu i-au scrobit fluerile picioarelor

34 ci unul din ostași i-a străpuns coasta cu o suliță și a * ieșit îndată sânge și apă

* I Ioan 5 6, 8

35 Și celce a văzut a mărturisit și marturia lui este adevărata și el știe că spune adevărul ca și voi să credeți

36 Căci acestuia s'au tăcut ca * să fie împlinită scriptura: Niciun os nu i se va scrobi.

* Ps 34 20. Zah 12 10. Apoc. 1 7

37 Și iarăși altă scriptură zice: Vor * privi spre cel pe care l-au străpuns.

* Ps 22 16, 17. Zah 12 10. Apoc. 1 7

Îngroparea lui Isus

38 Și după * acestea l-au dus din Arunalea, fiind * venic al lui Isus dar în trăscură, de ** în casa Iudeilor, a rugat pe Pilat ca să ridice trupul lui Isus și Pilat i-a dat voie. A venit deci și a ridicat trupul lui Isus. * Mat 27 57. Marc 15 42.

* Cap 1 12. 12 42.

39 Și a venit și Nicodem, * care venise la el întâia oară noaptea și a adus o amestecătură de smirnă și aloe, ca la o sută de litri. * Cap 3 1, 2; 7 50

40 Au luat deci trupul lui Isus și l-au * legat în tâșii de pânză de in cu miresme, după cum au Iudeii obiceiul să înmormănteze.

* Fapt 1 6

41 Și în locul unde a fost răstignit era o grădină

și în grădina un mormânt nou în care nimeni nu fusese pus vreodată.

12 Au pus deci pe Isus acolo din pricina Pregătirii Iudeilor pentru că mormântul era aproape.

* Ioa. 13, 9 ** V. 18, 31

Înțelegerea lui Isus Hristos

20 Iar în ziua în care s-a săpătamântii, Maria Magdalina de dimineață, pe când era încă întineresc, vine la mormânt și vede piatra ridicată depe mormânt.

* Mat. 28, 1. Marc. 16, 1. Luc. 24, 1

2 Aleargă deci și vine la Simon Petru și la celălalt ucenic pe care îl iubea Isus și le zice: Au luat pe Domnul din mormânt și nu știu unde l-au pus.

* Cap. 18, 23, 19, 20, 21, 7, 20, 24

3 Petru și celălalt ucenic au ieșit deci și veniau spre mormânt. * L. 24, 12

4 Și alergau amândoi împreună; și celălalt ucenic a alergat mai repede înaintea lui Petru și a venit cel dintâi la mormânt.

5 Și plecându-se, vede fașile de pânză jos; totuși n'a intrat înăuntru. * Ch. 1, 40

6 Deci vine Simon Petru urmându-l și a intrat în mormânt. Și prăvește tășile de pânză jos.

7 Și ștergarul, care era

pe capul lui, nu era jos cu fâșiile de pânză ci la o parte înfășurat într'un loc.

* Cap. 11, 44

8 Atunci deci a intrat și celălalt ucenic, care a venit cel întâi la mormânt și a văzut și a crezut.

9 Căci încă nu știau scriptura că el trebuie să învieze dintre cei morți.

* Ps. 16, 10. Ept. 2, 25-31; 16, 34, 38

10 Ucenicii au plecat deci iarăși la ei acasă.

Isus se arată Mariei

11 Dar Maria sta afara la mormânt plângând. Și pe când plângea, s'a plecat să se uile în mormânt.

* Marc. 16, 8

12 și zărește doi îngeri îmbrăcați în alb, șezând unul la cap și altul la picioare, unde era pus trupul lui Isus.

13 Și ei îi zic: Femeie, de ce plângi? Ea le zice: Pentru că au luat pe Domnul meu și nu știu unde l-au pus.

14 Când a zis aceasta, s'a întors înapoi și zărește pe Isus stând și nu știa că este Isus. * Mat. 28, 9. Marc. 16, 7

15 Isus îi zice: Femeie, de ce plângi? Pe cine cauți? Ea părându-i-se că este grădinarul, îi zice: Domnule, dacă l-ai dus în alta

parte, spune-mi unde l-ai pus și eu îl voi ridica.

16 Isus îi zice: Mario, Ea se întoarce și-i zice în evreiește: Rabuni (adică învățătorule)!

17 Isus îi zice: Nu mă atinge, căci încă nu m'am înălțat la Tatăl meu: dar du-te la frații mei și spune-le: Mă** sui la Tatăl meu și la Iulăi voștri și la Dumnezeu, + meu și Dumnezeu!

Voștri. * Luc. 24, 16, 31. Cap. 21, 4

* P. 22, 22. Mat. 28, 10. R. m. 8, 20.

Ept. 2, 11. + Cap. 16, 28

18 Maria Magdalina vine și vestește ucenicilor: că a văzut pe Domnul și i-a zis acestea.

* L. 1, 17

Isus se arată ucenicilor

19 Fiind deci seară în ziua aceea, în ziua în care s'a săpătamântii și când erau încă neapuse soarele unde erau ucenicii de frica Iudeilor, Isus a venit și a statul în mijloc și le zice: Pace vouă.

* Mat. 28, 10. Luc. 24, 36

20 Și când a zis aceasta, le-a arătat mâinile și coasta. Ucenicii s'au bucurat deci când au văzut pe Domnul.

* Marc. 16, 14. Luc. 24, 36. 1 Cor. 15, 5

21 Isus le a zis deci iarăși: Pace vouă; cum m'a trimis pe mine Tatăl vă trimite și eu pe voi.

* Cap. 16, 22. ** Mat. 28, 18. Cap. 17, 1. L. 24, 31. Ept. 3, 1

22 Și când a zis aceasta, a suflat asupra lor și le zice: Luați Duh Sfânt.

23 Ale căror păcate le ierlați, iertate le sunt; ale căror le (ineți, ținele sunt

* Mat. 18, 18, 19

Isus se arată și lui Toma

24 Dar Toma, unul dintre cei doisprezece, numit Geamăn, nu era cu ei când a venit Isus.

* Cap. 11, 16

25 Ceilalți ucenici îi ziceau deci: Am văzut pe Domnul. Dar el le-a zis: Dacă nu voi vedea în mâinile lui semnul cuielor și nu voi pune degetul meu în locul cuier și nu voi pune mâna mea în coasta lui, nu voi crede.

26 Și după opt zile iarăși erau înăuntru ucenicii lui și Toma cu ei. Vine Isus, ușile fiind încuiate și a statul în mijloc și le zice: Pace vouă.

27 Apoi a zis lui Toma: Adu degetul tău aici și vezi mâinile mele și adu mâna ta și pune-o în coasta mea și nu fi necredincios ci credincios.

* 11, 11

28 Toma a răspuns și i-a zis: Domnul meu și Dumnezeul meu!

29 Isus îi zice: Pentru că

mai vazut a crezul fer-
ci? * cec n'au vazut si to-
tus au crezul

* 20 11 12
Dupa acest lucru scris de
10 Si Isas dera a tarul
multe * ahe semne inam
ca ucenicilor sai ca i m
sunt scris in cartea a
ceasta

31 Iar * acestea sunt scri-
se ca sa credeti ca Is-
us Hristosul Fiul lui
Dumnezeu, si * crezand sa
veti avea in viaa de vi-
a

* 20 11 12

Ar doreti sa mearg la Ierusalim?

21 Dupa acestea Isus sa
aratat intras ucenicilor
la marea Tiberiade si sa
aratat astfel

2 Iara impreuna Simon
Petru si Iovana numit Gre-
gorian si Natanael care dela
Cana Galileei si ai * Iu-
zebedei si alti doi dintre
ucenicii lui

* Cap 14 * 20 11 12

3 Simon Petru le zice
Ma duc sa pescuiesc. Ei
ii zic Venim si noi cu
tine. Au iesit si au intrat
in corabia si in noaptea a
ceea n'au prins nimic

4 Si cand s'a facut dim-
neata, Isus a statut la lara,
totus ucenicii nu stiau * ca
este Isus

5 Deci Isus * le zice Co-

mor, nu cumva aveți ceva
de mâncare? Ei i-au răs-
pus: Nu

6 El i-a zis * Arun-
cati mreaja în parcu-
lăptă a corăbiei și veți
avea. Au ascultat deci și
au mai pusea s'o tragă de
mădrea pestilor

7 Ucenicul * acela pe ca-
re Isus zice deci lui
Simone Petre când a auzit
ca el voia să-l în-
cineze (căci era gol) și s'a
aruncat în mare

* Cap 13 23 20 *

8 El i-a zis * Ucenici nu
veniți cu corăbioare, căci
eu nu departe de pu-
mânt, ci eu la două sute
de coturi, lădind mreaja cu
pești

9 Deci când au ieșit la
pământ, vad un foc de jă-
răne aceluși și pește pus pe
el și pâine

10 Isus le zice: Aduceți
mi peștii pe cari i-ați
prins acum

11 Simon Petru deci s'a
suf și a tras mreaja la
pământ plina de pești
mari o sută cincizeci și
trei, și deși erau atât de
mulți, mreaja nu s'a rupt

12 Isus le zice: Veniți
de prânziți. Nicunul din
ucenici nu îndrăznea

și să întrebe. Tu cine ești?
Știind că este Domnul.

13 Isus vine și ia pâinea
și le da, asemenea și peș-
tele

14 Acum aceasta este a-
trecia oară când s'a arătat
Isus ucenicilor după ce s'a
sculat dintre cei morți

Isus vestește moartea lui
Petru

15 Deci după ce au prân-
zit Isus zice lui Simon Pe-
tru Simone al lui Iona, mă
iubești tu mai mult decât
acesta? El îi zice: Da,
Doamne, tu știi ce te in-
lase. El îi zice: Paște mie-
șii mei.

16 El îi zice iarăși a-
duna oară. Simone al lui
Iona, mă iubești? El îi zice
Da, Doamne, tu știi că te
iubeșc. El îi zice: * Paște
mieșii mei

* Cap 20 28

17 El îi zice a treia oară
Simone al lui Iona, mă iu-
bești? Petru s'a înfrînat că
i-a zis a treia oară. Mă iu-
bești? Și i-a zis: Doamne,
ști toate * tu cunoști că te
iubesc. Isus îi zice: Paște
mieșii mei

18 Adevărat, * adevărat
ți spun, când erai mai tân-
ăr te încingeai și umblai

unde voiai, dar când vei
îmbătrâni, îți vei întinde
mâinile și altui te va în-
cunga și te va duce unde
nu vrei

19 Și a zis aceasta în-
semnând cu * ce fel de
moarte va slăvi pe Dum-
nezeu. Și după ce a zis a-
ceasta, îi zice: Urmea-
ză-mă

20 Petru întorcându-se,
zarește venind în urmă pe
ucenicul, pe * care-l iubea
Isus, care se răsese la
cîrmă pe pieptul lui și zi-
sesse: Doamne, cine este
cel ce te dă prîns?

21 Deci văzându-l Petru,
zice lui Isus, Doamne, dar
acesta ce va fi cu el?

22 Isus îi zice: Dacă vo-
iești ca el să rămână până
* vin, ce te privește? Tu
urmează-mă

23 Deci a ieșit cuvîntul
acesta între frați că uce-
nicul acela nu va muri
Dar Isus nu i-a zis că nu
va muri, ci: Dacă voiești
ca el să rămână până vin
ce te privește?

24 Acesta este ucenicul
care mărturisește despre a-
cesta și care a scris a-

256 IOAN 21. FAPTELE APOSTOLILOR 1.

cestea și știu * că marturii
ma lui este adevărată. * Cap. 19, 35. † Luc. 12

25 * Sunt și alte multe cărțile cari s'ar fi scris
pe cari le-a făcut Isus. * Cl. 20, 30. ** An. 7, 10

FAPTELE APOSTOLILOR.

Înălțarea lui Isus

1 Cea dintâi istorisire am
făcut-o, Teofile, * despre
toate câte a început Isus
să facă și să învețe

2 pâna * în ziua în care
a fost luat sus, după ce prin
Duhul Sfânt daduse ** po-
runci apostolilor pe cari
și i-a ales.

* Marc. 16, 19. Luc. 9, 51, 24, 51. Vers.
9. † Tim. 3, 16. ** Mat. 28, 19. Marc.
16, 15. Ioan. 20, 21. Cap. 10, 41, 42.

3 carora s'a și înfățișat *
după patimirea sa cu multe
dovezi netagăduite, arătân-
du-li se vreme de patru-
zeci de zile și vorbind cele
despre împărăția lui Dum-
nezeu. * Marc. 16, 14. Luc. 24, 36.
Ioan. 20, 19, 26, 21, 1, 14. † 1 Cor. 15, 5.

4 Și pe * când era adu-
nat cu ei, le-a poruncit să
nu se depărteze de Ieru-
salim ci să aștepte făgă-
duința Tatălui, pe care, ** zi-
cea el, ați auzit-o dela mine
* Luc. 24, 43, 49. ** Lu. 24, 49. Ioan.
14, 16, 26, 27, 15, 26, 18, 7. Cap. 2, 13.

5 Pentru că * Ioan a bote-
zat cu apă, iar voi veți **
fi botezați cu Duhul Sfânt
nu după multe aceste zile
* Mat. 3, 11. Cap. 11, 16; 19, 4. ** Luc.
3, 18. Cap. 2, 4, 11, 15.

6 Deci când erau adu-
nați laolaltă, I-au întrebat
zicând: Doamne, * nu
cumva în vremea aceasta
statuimcești ** iarăși împă-
răția pentru Israel?

* Mat. 24, 14. ** Isa. 1, 26. Dan. 7, 13.
Amos 9, 11.

7 El a zis către ei: Nu
* este al vostru să știți vre-
murile sau soroacele pe
cari Tatăl le-a pus sub
stăpânirea sa

* Mat. 24, 36. Marc. 13, 32. † 1 Tes. 5, 1.

8 Ci * veți lua putere
când va veni ** Duhul Sfânt
peste voi și-mi veți † fi
martori în Ierusalim și în
toată Iudea și în Samaria
și până la marginea pământului

* Cap. 2, 1, 4. ** Luc. 24, 49. † Luc. 24, 48.
Ioan. 15, 27. Vers. 22. Cap. 2, 31.

9 Și când * a zis acest

FAPTELE APOSTOLILOR 1.

257

a fost ridicat ** în sus, pe
când priviau ei și un nor
l-a luat dela ochii lor.

* Luc. 24, 51. Ioan. 6, 62. ** Vers. 2.

10 Și pe când se uitau
înălă la cer, când se du-
cea el iată li s'au înfăți-
șat și doi bărbați în * veș-
minte albe,

* Mat. 28, 3. Marc. 16, 5. Luc. 24, 4.
Ioan. 20, 12. Cap. 10, 3, 30.

11 cari au și zis: Băr-
bați Galileeni, * ce stați ui-
tându-vă în cer? Acest
buc care a fost luat dela
voi în cer, va ** veni așa,
în același fel cum l-ați vă-
zut ducându-se în cer.

* Cap. 2, 7; 18, 31. ** Dan. 7, 13. Mat.
24, 30. Marc. 13, 26. Luc. 21, 27. Ioan.
14, 19. † 1 Tes. 1, 10; 4, 16. ‡ 2 Tes. 1, 10.
4 Tim. 1, 7.

Îndoarcerea apostolilor

12 Atunci * s'au întors la
Ierusalim dela muntele nu-
mît Măsliniș care este a-
pele de Ierusalim de o
parte de sabbat. * Luc. 24, 52.

13 Și când au intrat, s'au
adunat în * odaia de sus, unde
stăteau și Petru ** și Ioan
și Iacov și Andrei, Filip
și Toma, Bartolomeu și Ma-
tel, Iacov al lui Alfeu și
Simon și Zilotul și Iuda ††
al lui Iacov. * Cap. 9, 37, 30, 20, 8.
** Mat. 10, 2. † Luc. 6, 15. †† Iuda 1.

14 Aceștia * toți stăruiau
fără un gând în rugăciune,
cu femeile ** și cu Maria,

mama lui Isus și cu fra-
ții † lui. * Cap. 2, 1, 46. ** Luc. 23,
46, 55; 24, 10. † Mat. 13, 57.

Alegerea lui Matia

15 Și în zilele acestea
Petru s'a sculat în mij-
locul fraților și a zis. (și
era o gloată * ca la o sută
donazeci de nume *strânși*
împreună în acel loc).

* Apoc. 3, 4

16 Bărbați frați, trebuia
ca să fie împlinită scrip-
tura * pe care a spus-o
mai dinainte Duhul Sfânt
prin gura lui David despre
Iuda, care ** s'a făcut că-
lăuză celorce au prins pe
Isus, * Ps. 41, 9. Ioan. 13, 18.

** Luc. 22, 47. Ioan. 18, 3.

17 fiindcă * era numărât
între noi și a luat sorțul
slujbei ** acesteia

* Mat. 10, 4. Luc. 6, 16. ** Vers. 25.
Cap. 12, 25, 20, 24, 21, 19.

18 (Om * acesta deci
și-a dobândit un ogor din
plata ** fărădelegii și că-
zând cu capul în jos a
plesnit prin mijloc și i
s'au vărsat toate mărun-
taele. * Mat. 27, 5, 7, 8. ** Mat. 26, 15.
2 Pet. 2, 15.

19 Și a ajuns cunoscut
tuturor cari locuiesc în Ie-
rusalim, astfel că ogorul
acela a fost numit în limba
lor Acheldama, adică: O-
gorul sângelui.)

20 Caci în cartea Psal-
milor este scris: Locuința
lui să ajungă * pustie și să
nu fie cine să locuiască în
ea; și: Slujba ** lui de pri-
veghelor s'o ia altul.

* Ps 69 25 ** Ps 109 8

21 Deci trebuie ca din
bărbații cari au mers îm-
preună cu noi în orice
vreme cât Domnul Isus
a intrat și a ieșit între
noi,

22 începând * dela botc-
zul lui Ioan până în ziua
în care a fost luat ** dela
noi, unul + să fie martor al
învierii lui împreună cu
noi.

* Marc. 1. 1. ** Vers 9

† Ioan 15 27. Vers 8. Cap. 4 33

23 Și au pus înainte pe
doi, pe Iosif numit Bar-
saba, * care a fost numit și
Iust, și pe Matia. * Cap 13. 22

24 Și s'au rugat și au
zis: Tu, Doamne, care * cu-
noști inimile tuturor, arată
din acești doi pe unul, pe
cari l-ai ales

* 1 Sam 16 7. 1 Cron 28. 9, 20, 17. Ier
11 20, 17, 10. Cap 15. 8 Apoc. 2 23

25 ca * să ia locul acestei
slujbe și apostolii, dela care
s'a abatut Iuda ca să se
ducă la locul său. * Vers 17

26 Și le-au dat sorți și
sortul a căzut pe Matia și
a fost numărat împreună
cu cei unsprezece apostoli

Pogorirea Duhului Sfințit

2 Și pe când se împlinea
ziua * Cincizecimii, erau
** toți împreună la un lă-
căt * Lev 23 15. Deut. 16 9. Cap 99 14
** Cap 1. 14

2 Și s'a făcut fără vânt
din cer un sunet ca de
văjăitul unui vânt tare și
a * umplut toată casa unde
ședeau.

* Cap. 4 11

3 Și li s'au arătat limbi
ca de foc despărțite și s'au
așezat peste ficcare din
tre ei.

4 Și toți s'au * umplut de
Duh Sânt și au început
să vorbească ** în alte
limbi, după cum le da Du-
hul să rostească. * Cap. 1 11

** Marc 16 17. Cap. 10, 46, 9 6
1 Cor 12 10, 20, 80, 13. 1, 14 2, 6

5 Și erau Iudei cari se
deau vremelnice în Ierusa-
lim, bărbați evlavioși din
orice neam al celorce sunt
sub cer.

6 Și după ce s'a făcut
cest sunet, mulțimea s'a
strâns și s'a tulburat pen-
tru că fiecare li auzia vor-
bind în graiul său însuș

7 Și toți erau uimiți și
se minunau zicând: Iată,
oare nu sunt toți aceștia
cari vorbesc Galileen? *

* Cap 1 11

8 Și cum auzim noi fie-
care în graiul nostru în
care am fost născuți,

Parți și Mezi și Elam-
iți și cei ce locuiesc în
Mesopotamia, în Iudea și
Iudocia, în Pont și Asia,

și în Frigia și Panfi-
lia, în Egipt, și în părțile
Iudei și lângă Cirene și
oameni cari se afla de
vremelnice, Iudei și proze-
liti.

11 Cretani și Arabi, și
unii vorbind în limbile
noastre lucrurile mari ale
lui Dumnezeu.

12 Și toți erau unniți și
se dumeriau, zicând
unul către altul: Ce va să
fie aceasta? *

13 Iar alții, batându-și
piept, ziceau: Sunt plini de
amărăciune.

14 Dar Petru stând cu
ei răspundea și a ridicat
glasul și le-a rostit: Bar-
bați Iudei, și toți cari lo-
cuțiți în Ierusalim, să vă
fie cunoscut aceasta și luați
în urechi cuvintele mele

15 Caci aceștia nu sunt
beți, cum socotiți voi, căci *
este numai al treilea ceas
din zi.

* 1 Ier 5 7

16 Ci aceasta este ce s'a
zis prin prorocul Ioel.

17 Și va fi așa în * zi-
lele din urmă, zice Dum-
nezeu, voi * turna din
Duhul meu peste orice

carne și fiii voștri și fii-
ele voastre vor proroci
și tinerii voștri vor vedea
vedenii și bătrânii voștri
vor visa vise,

* Isa 44 3. Ezech 11 19 30 27. Ioel 2
28, 29. Zah 12 10. Ioan 7. 38. ** Cap.
10 40. † Cap. 21 9

18 și anume voi turna
peste robii mei și peste
roabele mele în zilele ace-
lea din Duhul meu și * vor
proroci.

* Cap. 21 4, 9, 10.

1 Cor 12. 10, 28, 14. 1, etc

19 Și voi * da minuni,
și cu sus și semne pe
pământ, jos, sânge și foc
și abur de fum. * Ioel 2 30, 31

20 Soarele * se va pre-
face în întunec și luna
în sânge mai înainte de a
veni ziua Domnului, cea
mare și strălucită.

* Mat 24 29. Marc 13 24. Luc. 21 25

21 Și va fi așa: oricine
* care va chema numele
Domnului va fi mântuit.

* Rom. 10 13

Cupândarea lui Petru.

22 Bărbați Israeliti, as-
cutiați cuvintele acestea:
pe Isus din Nazaret, băr-
bat dovedit dela Dumnezeu
pentru voi cu * puteri și
minuni și semne pe cari
le-a făcut Dumnezeu prin
el în mijlocul vostru, după
cum voi înșivă știți,

* Ioan 3 2, 14 10, 11. Cap 10 38
Evr 2 4

23 pe acesta, dat * vouă,

** după sfatul rânduit și cunoștința mai dinainte a lui Dumnezeu, voi l-ați pieronit prin mâna celor făcându-l rădelege și l-ați omorât,
* Mat. 26: 24 Luc. 22: 20; 24: 41 Cap. 3: 1b; 4: 2b. ** Cap. 3: 23

24 pe care Dumnezeu l-a înviat după ce a deslegat durerile morții, pentru că nu era cu puțință ca el să fie ținut de ea

* Vers. 32. Cap. 3: 1, 4, 10, 10, 11, 30, 34, 11, 3. Rom. 4: 8, 11, 1 or 6, 14, 15, 15. 2 Cor. 4: 1, 6, 11, 1. Efes. 1: 20. Col. 2: 12, 1 Tes. 1: 10. Evr. 18, 20. 1 Pet. 1: 24

25 Căci David zice despre el: Priviam * pe Domnul totdeauna înaintea feței mele; pentru că este la dreapta mea ca să nu fiu clătinit.
* Ps. 16: 8

26 Deaceia inima mi s'a veselit și limba mi s'a bucurat; chiar și carnea mea își va pune cortul pe încredere

27 pentru că nu vei lăsa sufletul meu în Hades, nici nu vei da pe Cuviosul tău să vadă putrezirea.

28 Mi-ai făcut cunoscut căile vieții. mă vei umplea de veselie cu fața ta.

29 Bărbați frați, îmi este îngăduit să vă spun pe fața despre * patriarhul David, că a murit și a fost înmormântat și mormân-

tul lui este între noi până în ziua aceasta.

* Reg. 2: 11. Cap. 3: 1
30 Fiind deci prooroc și știind că Dumnezeu l-a jurat cu jurământ că din rodul coapsei lui va pune unul pe scaunul lui de domnie,
* 2 Sam. 7: 12, 13. Ps. 132: 11 Luc. 1: 32, 33. Rom. 1: 3, 2 Tim. 2: 8.

31 văzând aceasta mai dinainte, a vorbit despre învierea lui Hristos că * nici n'a fost lăsat în Hades, nici carnea lui n'a văzut putrezire.

* Ps. 16: 10. Cap. 13: 30.

32 Dumnezeu a înviat pe * acest Isus, pentru că noi ** toți suntem martori

* Vers. 24. ** Cap. 3: 1

33 Deci fiind înălțat * prin dreapta lui Dumnezeu, după ce a primit ** în-
găduința Duhului Sânt * de la Tatăl, a turnat ceea ce vedeți și auziți.

* Cap. 5: 8. Filip. 2: 9. Evr. 10: 19
** Ioan. 14: 26, 15: 26; 16: 7, 13. Cap. 1: 4 + Cap. 10: 45. Efes. 1: 8.

34 Căci David nu s'a suit în ceruri ci el însuși zice: Domnul a zis * Domnului meu: Șezi la dreapta mea,
* Ps. 110: 1. Mat. 22: 44. 1 Cor. 15: 25. Efes. 1: 20. Evr. 1: 13

35 până voi pune pe vrăjmașii tăi așternut al picioarelor tale.

36 Să știți deci neclintit

toată casa lui Israel că Dumnezeu a * făcut și Domn * Hristos pe acest Isus pe care voi l-ați răstignit

* Cap. 3: 31

Cel dintâi creștin.

1. Iar când au auzit ei * aceasta, au * fost străpunși în inimă și au zis către Petru și ceilalți apostoli:

2. "Cum facem, bărbați frați?"

* Mat. 12: 10. Luc. 8: 10. Cap. 9: 6; 10: 11

3. Și Petru le-a zis: Poartă-vă * și fiecare dintre voi să fie botezat în numele lui Isus Hristos spre iertarea păcatelor voastre și voi primi darul Sfântului Duh. * Luc. 24: 47. Cap. 3: 19.

39 Căci pentru voi este în-
găduința și pentru * copiii voștri și pentru ** toți cei în depărtare, pe câți îi va chema la sine Domnul Dumnezeu nostru

* Luc. 2: 28. Cap. 3: 25. ** Cap. 10: 45, 11: 27. 1 Cor. 1: 3, 11

40 Și prin mai multe alte cuvinte mărturisia și i îndemna zicând: Scăpați-vă de acest neam sucit

41 Deci ceice au primit în-vântul lui au fost botezați, și în ziua aceea s'au adunat la ei ca la trei mii de suflete

42 Și * stăruiau în învățătura apostolilor și în păr-

tăsie, în frângerea pâinii și în rugăciuni.

* Cap. 1: 14. Vers. 40. Rom. 12: 12. Efes. 5: 18. 1 Cor. 14: 2. Evr. 10: 22

43 Și fiecărui suflet i s'a făcut teamă; și multe * minuni și semne se făceau prin apostoli în Ierusalim și era teamă mare peste toți.

* Marc. 16: 7. Cap. 4: 30; 5: 2

44 Și toți credincioșii erau la un loc și aveau toate de obște. * 1 Cor. 12: 13

15 Și vindeau averile lor și bunurile și le împărțeau * la toți, după cum aveau cineva trebuință. * Isa. 58: 7

16 Și * stăruiau în * fiecare zi într'un gând în templu; și frângând * pâine acasă, își luau hrana cu bucurie și nevinovăție de inimă. * Cap. 1: 14. ** Luc. 24: 53. Cap. 5: 42 + Cap. 20: 7

17 Lăudând pe Dumnezeu și având har * la toți poporul. Iar Domnul ** adăuga împerechea în fiecare zi pe ceice erau mântuiți
* Luc. 2: 52. Cap. 4: 33. Rom. 14: 18
** Cap. 5: 14; 11: 24

Vindecarea ologului din naștere

3 Iar Petru și Ioan se scurau la * templu la cerșul rugăciunii, care este ** al nouălea.

* Cap. 2: 46. ** Ps. 55: 17

2 Și era * purtat un oarecare bărbat, care era olog

din pânteccele mamei sale, pe care-l puneau în fiecare zi lângă poarta templului, numită Frumoasă, spre a ** cerși milostenie dela ceice intrau în templu. * Cap. 14. 8 ** Ioan 9. 8.

3 El văzând pe Petru și pe Ioan că aveau de gând să intre în templu, s'a rugat să-i dea milostenie.

4 Și Petru, uitându-se țintă la el, cu Ioan, a zis: Uită-te la noi.

5 Și el i-a privit cu luare aminte așteptând să primească ceva dela ei.

6 Dar Petru a zis: Argint și aur n'am; dar ce am, aceasta îți dau: în * numele lui Isus Hristos din Nazaret, umblă. * Cap. 4. 10

7 Și l-a apucat de mână dreaptă și l-a sculat; și îndată i s'au întărit picioarele și glesnele.

8 Și sărind * în sus a stăruit și a început să umble. Și a intrat cu ei în templu, umblând și sărind și lăudând pe Dumnezeu. * Isa. 35. 6

9 Și tot poporul l-a * văzut umblând și lăudând pe Dumnezeu. * Cap. 4. 16, 21

10 Și-l cunoșteau că el ședea * pentru milostenie lângă Poarta Frumoasă a templului, și s'au umplut

de mirare și uimire, pentru ceea ce i se întâmplase. * Ioan 11. 8

11 Și pe când (inea el pe Petru și pe Ioan, tot) poporul a alergat la el în pridvorul numit * al lui Somon, fiind uimiți

* Ioan 10. 23 Cap. 5. 12

Cuvântarea lui Petru către popor.

12 Și când a văzut Petru, a răspuns poporului. Barbați Israeliti, de ce vă minunați de acest om sau de ce vă uitați țintă la noi cașicum cu puterea sau cu cernicia noastră am fi făcut ca el să umble?

13 Dumnezeuul * lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov, Dumnezeul părinților noștri, a proslăvit * pe Slujitorul său Isus. pe care voi l-ați dat * prins și l-ați tăgăduit în fața lui Pilat, când acesta a judecat să-i dea drumul.

* Cap. 5. 30 ** Ioan 7. 39, 12. 16, 17 † Mat. 27. 2

14 Dar voi ați * tăgăduit pe Cel ** Sfânt și Drept și ați cerut sa vi se daruiască un barbat ucigaș

* Mat. 27. 20. Marc. 15. 11. Luc. 23. 14, 20, 21. Ioan 18. 40. 19. 15. Cap. 13. 29. ** Ps. 16. 10. Marc. 1. 24. Luc. 1. 35. Cap. 2. 27. 4. 27 † Cap. 7. 52; 22. 14

15 și ați omorât pe Domnitorul vieții, pe * care Dumnezeu l-a sculat din

între cei morți, pentru care noi ** suntem martori.

* Cap. 2. 24. ** Cap. 2. 32

16 Și prin credința în * numele lui, a întărit numele lui pe acest om, pe care-l vedeți și-l știți, și credința care este prin el a dat sănătatea aceasta și s'arengă înaintea voastră a tuturor. * Mat. 9. 22. Cap. 4. 10, 14. 9.

17 Și acum, fraților, știu că din * neștiința ați făcut ca și mai marii voștri.

Luc. 23. 34. Ioan 18. 8. Cap. 13. 27. 14. 28. 1. 11

18 Dar Dumnezeu a împiedat astfel ceice a vestit mai înainte * prin * gura tuturor proorocilor că Ilirionul său avea să sufere.

* Luc. 24. 44. Cap. 26. 22. ** Ps. 22. 1. 30. 5; 53. 5, etc. Dina. 9. 26. 1 Pet. 1. 11.

19 Pocăiți-vă deci * și întoarceți-vă iarăși ca să vi se șteargă păcatele, ca să vină vremuri de însuflețire dela fața Domnului

* Cap. 2. 38

20 și să trimită pe Hristos Isus, cel mai dinaintea rânduit pentru voi,

21 pe * care cerul trebuie să-l primească până la vremuri de întocmire ** din nou a tuturor, despre cari a vorbit Dumnezeu, prin gura sfinților săi prooroci din veac

* Cap. 1. 11. ** Mat. 17. 11. † Luc. 1. 70

22 Moise, da, a zis Domnul Dumnezeu vă va ridica un Prooroc * dintre frații voștri ca mine; să ascultați de el în toate câte va vorbi către voi.

* Deut. 18. 15, 18, 19. Cap. 7. 37

23 Și va fi așa: orice suflet care nu va asculta de proorocul acela va fi nimicit cu desăvârșire din popor.

24 Da, și toți proorocii dela Samuel și ceice au urmat pe rând, câți au vorbit au și vestit zilele acestea.

25 Voi * sunteți fiii proorocilor și ai legământului pe care l-a făcut Dumnezeu cu părinții voștri, zicând lui Avraam: Și în sânânja ** ta vor fi binecuvântate toate familiile pământului.

* Cap. 2. 39. Rom. 9. 4, 8; 15. 8. Gal. 3. 26. ** Fac. 12. 3; 18. 18, 22. 8; 26. 4. 28. 14. Gen. 3. 8

26 Dumnezeu înviind pe Slujitorul său, l-a trimis * întâi vouă ** ca să vă binecuvineze, întorcându-vă * fiecare dela răutățile voastre.

* Mat. 10. 5; 15. 24. Luc. 24. 47. Cap. 13. 32, 38, 46. ** Vers. 22 † Mat. 1. 21.

Petru și Ioan la sinedriu

4 Și pe când vorbeau ei către popor, li s'au înfățișat preoții și căpitanul templului și Saducheii,

2 foarte îngrijați * pentru ei învăța poporul și vestește în Isus învierea dintre cei morți

* Mat. 22 23. Luc. 23 8.

3 Și au pus mâinile pe ei și i-au pus sub pază până a doua zi; căci era seară acum

4 Dar mulți dintre celee au auzit cuvântul, au crezut, și numărul bărbaților s'a făcut ca la cinci mii

5 Și a fost așa: a doua zi mai marii lor și bătrânii și cărturarii au fost adunați în Ierusalim

6 și Ana, *marele preot, și Caiafa și Ioan și Alexandru și ceilți erau din neamul mai marilor preoților.

7 Și după ce i-au pus în mijloc, au întrebat: Prin * ce putere sau prin ai cui nume ați făcut voi aceasta?

* Exod. 2 14. Mat. 2 23. Cap. 7 27.

8 Atunci * Petru fiind plin de Duhul Sfânt a zis către ei: Mai mari ai poporului și bătrâni, * Luc. 12 11, 12.

9 dacă aslați suntem cercelați pentru o facere de bine către un om neputincios, prin care acesta a fost scăpat,

10 să vă fie cunoscut vouă tuturor și la tot poporul lui Israel că în * numele lui Isus Hristos din

Nazaret, pe * care voi răstigniți, pe care Dumnezeu l-a sculat dintre morți, în el stă acest om de față sănatos înaintea voastră. * Cap. 3 6, 16. ** Cap. 11 1.

11 El * este piatra care n'a fost luată în seamă de voi, ziditorilor, care a fost făcută cap de unghiu

* Ps. 118 22. Isa. 28 16. Mat. 21 42.

12 Și nu este mântuire în nimeni altul: căci nimeni nu * este sub cer alt nume dat între oameni în care trebuie să fim mântuiți

* Mat. 1 21. Cap. 10 43. 1 Tim. 2 3, 6.

13 Și când au văzut îndrăzneala lui Petru și Ioan și au înțeles că * sunt oameni fără carte și de rând, se mirau și au cunoscut că fuseseră cu Isus

* Mat. 11 25. 1 Cor. 12 27.

14 Și privind pe omul cel tămăduit, stând cu * ei n'aveau nimic de zis împotriva.

* Cap. 3 11.

15 Și după ce au poruncit ca ei să iasă afară din sinedriu, s'au sfătuit împreună între ei,

16 zicând: Ce * să facem acestor oameni? Căci este știut * că s'a făcut un semn prin ei vădit tuturor locuitorilor din Ierusalim și nu l' putem tăgădui

* Ioan. 11 47. ** Cap. 3 9, 11.

17 Dar ca să nu se ră-

zându-se mai departe în capul, să-i amenințăm ca să nu mai vorbească în numele acesta la niciunul dintre oameni.

18 Și i-au chemat * și le-au poruncit ca să nu mai vorbească nicidecum, ci să nu-i mai învețe în numele lui Isus. * Cap. 5 40.

19 Dar Petru și Ioan răspunzând, au zis către ei: Judecați voi dacă * este drept înaintea lui Dumnezeu să ascultăm mai mult de voi decât de Dumnezeu

* Cap. 5 29.

20 Căci * noi nu putem să nu vorbim cele ce am * văzut și auzit * Cap. 1 8, 2 32.

* Cap. 22 15. 1 Ioan. 1 1, 3.

21 Iar ei după ce l-au mai amenințat, le-au dat drumul, neaflând nimic cum să-i pedepsească, din pricina * poporului, fiindcă * toți slăveau pe Dumnezeu pentru cece se făcuse

* Mat. 21 26. Luc. 20 6, 19, 22. 2 Cor. 11 26. ** Cap. 3 7, 8.

22 Căci omul asupra căruia se făcuse acest semn al tămăduirii avea mai mult de patruzeci de ani.

Petru și Ioan la ai lor

23 Și * fiind lăsați să se ducă, au venit la ai lor și au făcut cunoscut tot ce ziseseră către ei mai marii preoților și bătrânii

* Cap. 12 13.

21 Iar ei când au auzit, au ridicat, într'un gând glasul către Dumnezeu și au zis: Stăpâne, tu care * ai făcut cerul și pământul și mara și toate cele ce sunt în ele,

* 2 Reg. 19 15.

25 care prin Duhul Sfânt ai zis, prin gura parinte lui nostru David, slujitorul tău: Pentru ce * s'au deslănțuit Neamurile și popoarele au eugelat cele deserte?

* Ps. 2 1.

26 Împărații pământului s'au înșiruit și stăpânitorii s'au adunat împreună împotriva Domnului și împotriva Hristosului său.

27 Căci eu * adevărat împotriva Slujitorului tău sfânt * Isus, pe * care l'ai uns, s'au adunat în această cetate și Irod și Ponțiu Pilat și Neamurile și popoarele lui Israel.

* Mat. 26 3. Luc. 22 2; 24 1, 8. ** 1 Cor. 1 37. 1 Tim. 4 8. Tit. 10 36.

28 spre * a face tot ce mânia ta și statul tău au rânduit mai dinainte ca să fie.

* Cap. 2 23, 3 18.

29 Și acum, Doamne, privește spre amenințările lor și dă robilor tăi să * vorbească cuvântul tău cu toată îndrăzneala,

* Vers. 13 31. Cap. 9 27, 13 46, 14 3, 19 8, 26 26 28 31. Efes 6 19.

30 întinzându-ți tu mâna spre *tămăduire și spre a se face semne și minuni prin ** numele sfântului Iău Slujitor † Isus. * Cap. 2, 43; 5, 12. ** Cap. 3, 6, 16, † Vers. 27

31 Și după ce s'au rugat, s'a *cutremurat locul unde erau adunați și s'au umplut toți de Duhul Sfânt și ** vorbeau cuvântul lui Dumnezeu cu îndrăzneală.

* Cap. 2, 2, 4; 10, 26. ** Vers. 20.
Unitatea și dragostea credincioșilor.

32 Iar inima și sufletul mulțimii credincioșilor erau * una și niciunul ** nu zicea că ceva din averea sa este al său ci toate le erau de obște.

* Cap. 5, 12. Rom. 15, 5, 6, 2 Cor. 13, 11. 1 Tim. 1, 27, 2, 2. 1 Pet. 3, 8. ** Cap. 2, 44

33 Și apostolii își dădeau cu multă * putere mărturia pentru ** învierea Domnului Isus și har mare † era peste ei toți.

* Cap. 1, 8. ** Cap. 1, 22. † Cap. 2, 47

34 Căci nici nu era vreunul care ducea lipsa înțere ei; căci * ceice stăpâneau locuri sau case, le vindeau și aduceau prețurile celor vândute

* Cap. 2, 45.

35 și le * puneau la picioarele apostolilor; și ** se împărția fiecăruia după cum avea cineva trebuință

* Vers. 37. Cap. 5, 2. ** Cap. 2, 45, 6, 1.

36 Și Iosif, care a fost numit și Barnaba de apostoli, adică talmăcit. Elul mângâierii, un Levit, de neam din Cipru,

37 având * un ogor l-a vândut și a adus suma de bani și a pus-o la picioarele apostolilor.

* Vers. 34, 35. Cap. 5, 1, 8.

Anania și Safira.

5 Iar un bărbat cu numele Anania împreună cu Safira, nevastă-sa, a vândut averea

2 și * a dat la o parte pentru sine, din preț, știind și nevasta, și a adus o parte și a pus-o la picioarele apostolilor. * Cap. 4, 37

3 Și Petru * a zis: Anania, pentru ce ți-a ** umplut Satana inima ca să minți pe Duhul Sfânt și să dai la o parte pentru tine din prețul ogorului?

* Num. 30, 2. Deut. 23, 21. Eccl. 5, 4. ** Luc. 22, 3.

4 Dacă-ți rămânea, nu ți-ar fi rămas ție? Și după ce a fost vândut nu era oare în puterea ta? Pentru ce ți-ai pus în inimă fapta aceasta? N'ai mințit oamenilor ci lui Dumnezeu.

5 Și când a auzit Anania cuvintele acestea, a căzut * jos și a murit, și a

foști frică mare peste toți care l-au auzit. * Vers. 10, 11

6 Și cei mai tineri s'au sculat și l-au * ridicat împreună și l-au dus afară și l-au înmormântat

* Ioan. 1, 40

7 Și după o vreme cam de trei ceasuri a intrat și nevasta lui, neștiind ce s'a întâmplat.

8 Și Petru a răspuns către ea: Spune-mi dacă cu așta ai dat ogorul? Iar ea a zis: Da, cu atâta.

9 Și Petru a zis către ea: Pentru ce v'ați învoit împreună ca să * cereați pe Duhul Domnului? Iată picioarele celor care înmormântat pe bărbatul tău sunt la ușă și le vor duce afară.

* Mat. 4, 7. Vers. 3.

10 Și ea * a căzut îndată la picioarele lui și și-a dat sufletul; și tinerii au intrat și au găsit-o moartă și au dus-o afară și au înmormântat-o lângă bărbatul ei.

* Vers. 5

11 Și a fost * frică mare peste toată biserica și peste toți cari auziau aceasta.

* Vers. 5. Cap. 2, 43, 19, 17

Izbânda apostolilor.

12 Iar prin * mâinile apostolilor se făceau multe semne și minuni în popor,

și toți ** erau cu un gând în pridvorul lui Solomon. * Cap. 2, 43, 4, 3; 19, 11. Rom. 15, 19. 2 Cor. 12, 12. Ave. 2, 4. ** Cap. 3, 11, 4, 32

13 Și * dintre ceilalți nimeni nu îndrăznea să se lipească de ei, dar ** poporul îi măria. * Ioan. 9, 22; 12, 42, 19, 38. ** Cap. 2, 47, 4, 21

14 Și ceice credeau în Domnul se adăugau și mai mult, mulțimi de bărbați și de femei.

15 Astfel că scoteau în ulițe pe bolnavi și-i puneau pe paturi și așternuturi, ca venind * Petru, măcar umbra lui să umbrească pe vreunul dintre ei

* Mat. 9, 21, 14, 36. Cap. 19, 12

16 Și venia și multime din cetățile dinprejurul Ierusalimului, ducând bolnavi și pe cei bătuiți * de duhuri necurale și toți erau tămăduiți.

* Marc. 16, 17, 18. Luc. 14, 12

Apostolii închiși și izbăviți.

17 Și * s'a sculat marele preot și toți cei împreună cu el cari sunt secta Saducheilor și s'au umplut de pizmă

* Cap. 4, 1, 2, 6.

18 și au * pus mâinile pe apostoli și i-au pus în închisoarea obștească

* Luc. 21, 12

19 Dar un înger * al Domnului a deschis noap-

lea ușile temniței și i-a scos afară și a zis. *Cap 12 7, 16, 26

20 Mergeți și stați și vorbiți poporului în templu toate cuvintele Vieții acestora

* Ioan 6 68; 17 3. 1 Ioan 5 11

21 Și când au auzit aceasta, au intrat în revărsat de zori în templu și i învățau. Și a venit marele preot și cei împreună cu el și au chemat împreună sinedriul și toată bătrâniimea copiilor lui Israel și au trimis la închisoare ca să fie aduși.

* Cap. 4 5, 6. Luc 22 4.

22 Dar slujitorii cari au venit nu i-au găsit în temniță și s'au întors și au dat de știre,

23 zicând: Inchiisoarea am găsit o încălcată cu toată lăria și pe păzitori, stând la ușă, dar când am deschis n'am găsit pe nimeni înlauntru

24 Și când au auzit cuvintele acestea, căpitanul templului și mai marii preoților erau în nedumerire despre ei ce să fie aceasta. *Cap 4 1

25 Și un oarecare a venit și le-a dat de știre: Iată barbații pe cari i-ați pus în temniță sunt în templu și învăță poporul

26 Atunci capitanul a

plecat cu slujitorii și l-au adus nu cu silă, căci se temeau de popor ca să nu-i omoare cu pietre. *Mat 21 20

27 Și când i-au adus, i-au pus în sinedriu. Și marele preot i-a întrebat,

28 zicând: Cu *perușă v'am poruncit să nu-i învățați în numele acesta, și iată, ați umplut Ierusalimul de învățătura voastră și voiți să aduceți *asupra noastră sângele omului acestuia. *Cap. 4 18. **Cap 2 23, 36; 3 15; 7 52. † Mat. 23 35; 27 25

29 Dar Petru și ceilalți apostoli, răspunzând, au zis: Trebuie *să ascultăm de Dumnezeu mai mult decât de oameni. *Cap. 4

30 Dumnezeu *părinții noștri a sculat pe Isus, pe care voi l-ați omorât cu mâinile voastre, acărnatu-l *pe un lemn.

*Cap 3 13, 15, 22 14. **Cap 6 1, 13 29. Gal 3 13. † Pe 2 24

31 Pe el *Dumnezeu l-a înălțat prin dreapta sa, Domnitor **și Mântuitor, ca să *îdea pocăință lui Israel și ierlare de păcate *Cap 2 33, 36. Filip 2 9. Evr 2 12 2. **Cap 3 15. † Mat. 1 21 † 24 47. Cap. 3 26 13 38. Efe 1 7. Col 1 14

32 Și noi *suntem martori a acestor graiuri, precum și Duhul Sfânt, pe

care l-a dat Dumnezeu celorlalte ascultă de el

* Ioan 15 26, 27. **Cap. 2 4 10 14.

Apostolilor li se dă drumul

33 Iar ei când *au auzit aceasta, îi tăia la inimă și se sfătuiau să i omoare

*Cap. 2 3. † 54

34 Dar un Fariseu cu numele Gamaliel, *învățător de lege, în cinste la tot poporul, s'a sculat în sinedriu și a poruncit să dei afară puțin pe oameni

*Cap. 22 3.

35 și a zis către ei: Bărbați Israeliti, luați bine seama cu privire la oamenii aceștia ce aveți de gând să faceți.

36 Căci mai înainte de aceste zile s'a sculat Teuda, zicând că el însuș este ceva, la care s'a alăturat un număr de barbați, ca la patru sute: el a fost omorât și toți câți l-au ascultat au fost împrăștiați și n'au ajuns la nimic.

37 După acesta s'a sculat Iuda Galileanul în zilele înscrierii și a atras popor după sine. Și el a pierit și toți câți îl ascultau au fost risipiți

38 Și acum vă spun, stați departe de oamenii aceștia și lăsați-i, pentru că dacă *sfatul acesta sau lu-

crul acesta este dela oameni, va fi răsturnat;

* Prov 21 30. Isa 8 10. Mat 13 13

39 dar *dacă este dela Dumnezeu, nu-l veți putea răsturna; ca nu cumva să fiți aflați și luptând *împotriva lui Dumnezeu.

* Luc 21 15. 1 Cor 1 25. **Cap. 7 51 9 5; 23 9.

40 Și ei l-au ascultat și când au chemat *la ei pe apostoli, i-au bătut **și le-au poruncit să nu vorbească în numele lui Isus și le-au dat drumul.

*Cap 4 18. **Mat 10 17 23 14. Marc 13 9.

41 Deci ei au plecat din fața sinedriului, bucurându-se *că s'au învrednicit să fie disprețuiți pentru Numele. *Mat 5 12. Rom. 5 3 2 Cor. 12 10. Filip 1 29. Evr 10 34. Iac. 1 2. 1 Pet 4 13 16

42 Și în fiecare zi în templu și acasă nu încetau **să-i învețe și să propovăduiască pe Isus ca Hristosul. *Cap. 2 46. **Cap 4 20, 29.

Cei șapte diaconi

6 Și în aceste zile când s'au *înmulțit ucenicii s'a făcut o cârtire din partea Elenștilor **împotriva Evreilor pentru că văduvele lor erau trecute cu vederea în slujba de ajutorare din fiecare zi.

*Cap 2 41 4 4, 5 14. Vers 7. **Cap 9 29, 11 20. † Cap 4 35.

2 Și cei doisprezece au chemat la ei mulțimea ucenicilor și au zis: Nu * este plăcut ca noi să părăsim cuvântul lui Dumnezeu și să slujim la mese.

* Exod 18. 17.

3 Căutați * dar, fraților, dintre voi șapte bărbați cu mărturie, plini de Duhul și de înțelepciune, pe cari îi vom pune la această îndatorire

* Deut. 1. 13. Cap. 1. 21; 16. 2. 1 Tim. 3. 7.

4 Și noi vom * slăui în rugăciune și în slujirea cuvântului.

* Cap. 2. 42

5 Și cuvântul a plăcut înaintea întregii mulțimi și au ales pe Ștefan, bărbat * plin de credință și de Duhul Sfânt, și pe Filip * și pe Prohor și pe Nicanor și pe Timon și pe Parmena și pe Nicolae, † un prozelit din Antiohia,

* Cap. 11. 24. ** Cap. 8. 5, 26 21. 8. † Apoc. 2. 6, 15.

6 pe cari * i-au pus înaintea apostolilor: și după ce s'au rugat, și-au * pus mâinile peste ei.

* Cap. 1. 24. ** Cap. 8. 17, 9. 17, 13. 3 1 Tim. 4. 14, 5. 22 2 Tim. 1. 6

Ștefan învinuit de hulă.

7 Și cuvântul * lui Dumnezeu sporia și numărul ucenicilor se înmulția foarte mult în Ierusalim și o mulțime mare de * preoți

erau ascultători de credință. * Cap. 12. 24 19. 20 Col. 1. 6. ** Ioan 12. 42.

8 Iar Ștefan, plin de har și putere, făcea minuni și semne mari în popor

9 Și unii din sinagoga zisă a Izbăviților și a Cirenienilor și a Alexandrinilor și a celor din Cilicia și Asia s'au sculat și se încrebău împreună cu Ștefan

10 Și * nu erau în stare să se împotrivească înțelepciunii și Duhului cu care vorbea.

* Luc. 21. 15. Cap. 5. 39. Exod. 4. 12 Isa. 54. 17

11 Atunci * au pus îndins bărbați cari ziceau: Noi l-am auzit vorbind vorbe de hulă împotriva lui Moise și împotriva lui Dumnezeu.

* 1 Reg. 21. 10, 18. Mat. 26. 69 10.

12 Și au întăritat poporul și pe bătrâni și pe călburari și au venit fără veste și l-au târât cu silă și l-au dus la sinedriu.

13 Și au pus martori mincinoși zicând: Omul acesta nu încetează de a vorbi vorbe împotriva locului sfânt și a legii

14 Căci * l-am auzit zicând că acest Isus din Nazaret va dărâma * locul acesta și va schimba datinile pe cari ni le-a încredințat Moise.

* Cap. 25. 8. ** Dan. 9. 26.

15 Și ultându-se țintă la el, toți cei ce sedeau în sinedriu, au văzut fața lui cu o față de inger.

Cuvântarea de apărare a lui Ștefan

7 Și marele preot a zis: Nu cumva acestea sunt adevărate?

2 Iar el a zis: Bărbați, frați * și părinți, ascultați: Dumnezeu slavei s'a arătat tatălui nostru Avraam când era în Mesopotamia mai înainte de a locui în Haran;

* Cap. 22. 1.

3 și a zis către el: Ieși * din țara ta și din rudenia ta și mergi în țara pe care îți-o voi arăta.

* Fac. 12. 1.

4 Atunci * a ieșit din țara Haran și a locuit în Haran; și de acolo, după moartea tatălui său, Dumnezeu l-a strămutat în țara aceasta în care locuiți voi acum.

* Fac. 11. 3; 12. 4, 5

5 Și nu i-a dat în ea moștenire nici o urmă de picior; și a făgăduit * că o va da în slăpânire lui și seminței lui după el, pe când n'avea copil

* Fac. 12. 7 13 15 15. 3, 8, 26. 3.

6 Și Dumnezeu a vorbit astfel. Sămânța * lui va slăvi vremea într-o țara străină și o vor robi și o vor

asupri patru * sute de ani. * Fac. 15. 13, 16. ** Exod. 12. 40. Gal. 3. 17

7 Și pe neamul căruia îi vor robi îl voi judeca eu, a zis Dumnezeu, și după acestea vor ieși și-mi vor * sluji în acest loc. * Exod. 8. 12.

8 Și i-a dat * legământul tăierii împrejur; și astfel * Avraam a născut pe Isaac și i-a tăiat împrejur în ziua a opta și Isaac a născut pe Iacov și Iacov †† pe cei doisprezece patriarhi.

* Fac. 17. 9—11. ** Fac. 21. 2 4. † Fac. 25. 26. †† Fac. 29. 31, etc.; 30. 5 etc., 35. 16, 23.

9 Și * patriarhii, pis-muind pe Iosif, l-au vândut pentru Egipt și * Dumnezeu era cu el.

* Fac. 37. 4, 11, 28. Ps. 105. 17. ** Fac. 37. 2. 1, 21

10 Și l-a scos din toate necazurile lui și i-a dat har și înțelepciune * înaintea lui Faraon, împăratul Egiptului, și l-a făcut dregător peste Egipt și peste toată casa sa. * Fac. 41. 37; 42. 6.

11 Și a venit * o foamete peste tot Egiptul și Canaanul și necaz mare; și părinții noștri nu găseau hrană.

* Fac. 41. 54.

12 Și când a auzit Iacov * că în Egipt sunt grâne, a trimis pe părinții noștri întâia oară.

* Fac. 42. 1

13 Și, * a doua oară, Iosif a fost făcut cunoscut fraților lui și neamul lui Iosif s'a dat pe față lui Faraon.

* Fac 45 4, 16

14 Și * Iosif a trimis și a chemat la sine pe Iacov, tatăl său, și toată ** rudenia sa, șaptezeci și cinci de suflete. * Fac. 45 9, 27

** Fac. 46. 27. Dent 10. 22.

15 Și Iacov * s'a coborât în Egipt și a murit, ** el și părinții noștri

* Fac 46 * ** Pa 49 3. Exod 1 6

16 Și * au fost strămutați la Sihem și puși în mormântul ** pe care-l cumpărase Avraam cu preț în argint dela fiii lui Emor în Sihem.

* Exod. 13 19.

Ios. 24 32 ** Fac 23 16; 33 19

17 Și cu cât se apropia vremea * făgăduinței pe care o jurase Dumnezeu lui Avraam, poporul a ** crescut și s'a înmulțit în Egipt.

* Fac. 15. 18. Vers 6.

** Exod. 1 7 * Pa 105 24, 25.

18 până când s'a sculat un alt împărat peste Egipt, care nu știa pe Iosif

19 Acesta a întrebuit meșteșugire împotriva neamului nostru și a asuprit pe părinții noștri spre a-i face să * lepede pe pruncii lor ca să nu fie păstrați în viață

* Ex. 1, 1 22

Vremea lui Moise

20 În * vremea aceea s'n născut Moise și era ** frumos lui Dumnezeu. El a fost crescut trei luni în casa tatălui.

* Exod 2 2 ** Exr 11 18

21 Și când a fost * lepădat, l-a ridicat fiica lui Faraon și l-a crescut ca fiu al ei.

* Exod. 2 3 10

22 Și Moise a fost învățat în orice știință a Egipțienilor și era puternic * în cuvintele și faptele lui

* Lu 21 19

23 Iar * când era aproape de patruzeci de ani, s'a suit în inimă ca să cerceze pe frații săi, pe copiii lui Israel.

* Exod 2 11, 12

24 Și văzând pe unul dintre ei nedreptățit, l-a apărât și a răsbunat pe cel necăjit, omorînd pe Egiptean.

25 Și el socotea că frații sai înțeleg că Dumnezeu le va da mântuire prin mâna sa; dar ei n'au înțeles.

26 Și în * ziua următoare li s'a arătat, pe când se băteau, și i-a îndemnat la pace zicând: Bărbați, voi sunteți frați; pentru ce vă faceți nedreptate unul al tuia?

* Exod 2 13

27 Dar celce nedreptăția pe aproapele sau, l-a dat

tatăluri zicând: Cine * te-a pus mai mare și judecător de noi? * 1 Cor 4 7.

28 Nu cumva vorești să omori cum ai omorât pe Egiptean?

29 La * acest cuvânt Moise a fugit și a locuit vremea în pământul Madian, unde a născut doi fii.

* Exod 2 15, 22; 4. 20. 18 3, 4

30 Și după ce * s'au înmulțit patruzeci de ani, un înger i s'a arătat în pustia muntelui Sinai într'o flăcără de foc a unui rug.

* Ex. 3 2

31 Și Moise, când a văzut, s'a minuna de vederea. Și când s'a apropiat ca să privească sa facut un glas al Domnului:

32 Eu * sânt Dumnezeuul părinților tăi, Dumnezeuul lui Avraam și lui Isaac și lui Iacov. Și Moise tremura și n'a îndrăznit să privească.

* Mat 22 32 * Exr 11. 16

33 Și Domnul * i-a zis: Deslegă-ți încălțăminte, căci locul pe care stai este pământ sânt

* Ex. 3 5 * Lu 1 15

34 Am * văzut cu adevărat asuprirea poporului meu, care este în Egipt, și am auzit suspinul lor și m'am pogorît să-i scot,

și acum vino, te trimit în Egipt.

* Exod 3 7

35 Pe acest Moise pe care l-au tăgăduit zicând: Cine te-a pus mai mare și judecător? Pe acesta l-a trimis Dumnezeu, ca mai mare și răscumpărător cu mâna * îngerului care i s'a arătat în rug.

* Exod 14 19 * Mat 2 15

36 Acesta * i-a scos afară, făcând ** minuni și semne în țara Egiptului și * în Marea Roșie și ++ în pustie patruzeci de ani.

* Exod 12 41, 43, 1. ** Exod

13 18 * Exod 10 1 35

37 Acesta este Moise, care a zis copiilor lui Israel: Dumnezeu va va ridica un proroc * dintre frații voștri ca mine. (ascultați-l) **

* Deut 18 5, 18. * 122 ** Mat 7 5

38 Acesta * este celce a fost în adunare în pustie, cu îngerul. ** care îi vorb'a în muntele Sinai și cu părinții noștri: care a * primit cuvinte ++ vii ca să ni le dea nouă

* Exod 19 3, 17. ** Isa 63 1 * Gen 1

9 * Exr 2 2 * Exod 21 1 * Deut 1

27 31 33 4 * Gen 1 17 * Rm 1 2

39 caruia n'au voit părinții noștri să-i fie ascultători ei l-au înlăturat și s'au întors în inimile lor în Egipt.

40 * zicând lui Aaron:

Fă-ne dumnezei cari vor merge înaintea noastră; căci Moise acesta care ne-a scos din pământul Egiptului, nu știm ce s'a făcut.

* Exod 32, 1.

41 Și * au făcut un chip de vițel în acele zile și au adus jertfa idolului și se desfătau în lucrurile mânilor lor. * Dent 9, 16. Ps. 106, 19.

42 Dar Dumnezeu s'a * întors și i-a dat să slujească oștirii ** cerului, după cum este scris în cartea proorocilor: Nu cumva mi-ați adus vile înjunghiate și jertfe patruzeci de ani în pustie, ca să * a lui Israel?

* Ps 81, 12. Ezec 20, 25, 39. Rom. 124. 2 Tes 2, 11. ** Dent 4, 19; 17, 3. 2 Reg 17, 16; 21, 3. Ier. 19, 13. † Amos 5, 25, 26.

43 Și ați purtat cortul lui Moloh și sleaua dumnezeului Remfan, chipurile pe cari le-ați făcut să vă închinați lor; și vă voi strămăta dincolo de Babilon.

44 Părinții noștri aveau cortul mărturiei în pustie, după cum a rânduit celea a vorbit lui Moise, ca să-l * facă după chipul pe care-l văzuse;

* Exod 25, 40. 26, 50. Lev 8, 8.

45 pe * care părinții noștri, la rândul lor, l-au și adus cu Iosua, când au intrat în stăpânirea Neamu

rilor pe ** cari le-a fugărit Dumnezeu dela fața părinților noștri până în zilele lui David;

* Ios 3, 14. ** Neem 9, 24. Ps 44, 78, 55. Cap. 13, 19.

46 * care a aflat har înaintea lui Dumnezeu și a * cerut să găsească o locuință pentru Dumnezeu lui în COV. * 1 Sam 16, 1. 2 Sam 7, 1. Ps 89, 19. Cap. 13, 22. ** 1 Reg 8, 17. 1 Cron 28, 7. Ps 132, 4, 5.

47 Și * Solomon i-a zidit o casă. * 1 Reg. 6, 1; 8, 90. 1 Cron 17, 12. 2 Cro 9, 1.

48 Dar * Cel Prea Înalt nu locuiește în cele facute de mâni, după cum zice proorocul: * 1 Reg. 8, 27. 2 Cron. 2, 6; 6, 18. Cap. 17, 24.

49 Cerul * îmi este scaun de domnie și pământul așternut al picioarelor mele; ce fel de casă îmi veți zidii, zice Domnul, sau care este locul odihnei mele? * Isa. 66, 1, 2. Mat. 23, 34, 35; 23, 21.

50 Oare nu mâna mea a făcut toate acestea?...

Uciderea lui Ștefan cu pietre.

51 Voi cu grumazul în țepeni * și nelăiați împrejur ** cu inimile și cu urechile, voi totdeauna vă înpotriviti Duhului Sfânt cum au fost părinții voștri, așa și voi.

* Exod 32, 9. 38, 3. Isa. 43, 4. ** Lev 26, 4. De 1, 1b. Ier 4, 1. C 10, 26. Ezec 44, 9.

52 Pe * cari dintre prooroci nu i-au prigonit părinții voștri? Și au și omorât pe celea au vestit mai dinainte despre venirea Celui ** Drept, ai cărui vânzători și omoritori v'ati făcut voi acum, * 1 Cron 28, 16. Mat. 21, 35; 23, 34, 37. Cap. 2, 15. ** Cap. 3, 14.

53 voi, cari * ați primit legem prin rânduieli de înșelări și n'ati păzit-o!.

* Exod 20, 1. Gal 3, 19. Ebr. 2, 2.

54 Când * au auzit ei avertarea, îi tăia în inimi și strășneau cu dinții împotriva lui.

* Cap. 5, 33.

55 Iar el fiind plin * de Duhul Sfânt s'a uitat țintă în cer și a văzut slava lui Dumnezeu și pe Isus stând la dreapta lui Dumnezeu.

* Act. 7, 5.

56 și a zis: Iată, văd * cerurile deschise și pe Fiul * omului stând la dreapta lui Dumnezeu, * Ezec. 1, 1. Mat. 3, 16. Cap. 10, 11. ** Dan 7, 13.

57 Dar ei au strigat cu glas mare și și-au astupat urechile și s'au năpustit cu un gând asupra lui:

58 și l-au scos * afară din cetate și-l * omorau cu pietre. Și martorii * și-au pus jos veșmintele la picioarele unui lănar numit Saul. * 1 Reg 21, 10. Luc 4, 29. Ebr 13, 12. ** Lev 24, 16. † Dent 13, 9, 10, 17, 7. Cap 8, 1; 22, 20.

59 Și pe când omorau cu pietre pe Ștefan, el * chema pe Domnul și zicea: Doamne Isuse, primește * duhul meu.

* Cap 9, 14. ** Ps 31, 5. Luc. 23, 46.

60 Și a îngenunchiat * și a strigat cu glas mare: Doamne, ** nu le pune la socoteală păcatul acesta. Și când a zis aceasta, a adormit. * Cap. 9, 40; 20, 36; 21, 5. ** Mat. 5, 44. Luc. 6, 28; 23, 34.

Prigonirea creștinilor.

8 Iar Saul * încuviința cu ei omorirea lui. Și în aceea zi s'a făcut prigonire mare împotriva bisericii care era în Ierusalim; și loși * afară de apostoli au fost împrăștiți prin ținuturile Iudeei și Samariei.

* Cap 7, 58. 22, 20. ** Cap. 11, 19.

2 Și bărbați evlavioși au îngropat pe Ștefan și au * făcut jătire mare pentru el.

* Act. 7, 60. 1 Cor 15, 18.

3 Și Saul pustia * biserică intrând prin case. Și lărind bărbați și femei, îi da prinși la închisoare.

* Cap 7, 58, 9, 1, 13, 21, 22, 4, 26, 10, 11, 1 Cor 15, 9. Gal 1, 13. F 3, 1. 1 Tim 1, 13.

4 Deci cei împrăștiți * au străbatut din loc în loc, binevestind cuvântul.

* Mat. 20, 23. Cap 11, 19.

5 Și Filip * s'a pogorît în

celatea Samariei și le-a propovădui pe Hristosul.

* Cap. 6 5.

6 Și gloatele luau aminte cu un gând la cele zise de Filip când au auzit și văzut semnele pe cari le făcea.

7 Căci duhuri *necurate ieșeau strigând cu glas mare din mulți cari le aveau; și mulți slăbănogi și schiopi au fost tămăduiți.

* Mare 16 17.

8 Și s'a făcut bucurie mare în celatea aceea.

9 Și era mai înainte în celate un barbat cu numele Simon, care făcea vrăjitorie *și punea în uimire ** neamul Samariei, zicând ca el însuș este cineva mare,

* Cap. 13 6. ** Cap. 3 36.

10 la care toți dela mic până la mare, luau aminte, zicând: Acesta este puterea lui Dumnezeu numită Mare.

11 Și luau aminte la el pentru că de multă vreme îi auzise cu vrăjitoriile sale.

12 Dar când au crezut pe Filip, care vestia evanghelia *privitoare la împărăția lui Dumnezeu și numele lui Isus Hristos, au fost botezați atât bărbați cât și femei.

* Cap. 1 3.

13 Și însuș Simon a cerut, și fiind botezat stăruia lângă Filip; și văzând semnele și puterile mari ce se făceau era uimit.

Petru și Ioan în Samaria

14 Iar când au auzit apostolii, cari erau în Ierusalim că Samaria a primit cuvântul lui Dumnezeu, au trimis la ei pe Petru și Ioan.

15 cari când au venit, s'au rugat pentru ei ca să * primească Duhul Sfânt.

* Cap. 2 38.

16 Căci nu se pogorise încă *peste niciunul dintre ei, ci erau numai ** botezați în numele Domnului Isus.

* Cap. 19 2. ** Mat. 28 19. Cap. 2 38. + Cap. 10 48, 19, 5.

17 Atunci au pus *măinile peste ei și au primit Duhul Sfânt.

* Cap. 6 6 19, 6. Mar. 6 1.

18 Iar când a văzut Simon că Duhul Sfânt se dă prin punerea mâinilor apostolilor, le-a adus bani,

19 zicând: Dați-mi și mie înputernicirea aceasta, ca pe cine voi pune mâinile să primească Duhul Sfânt.

20 Dar Petru a zis către el: Argintul tău să piara cu tine pentru că ai *scolit

la darul ** lui Dumnezeu și dobândește prin bani.

* Mat. 10 8. 2 Reg. 5 16. ** Cap. 2 40, 19 40, 11 17.

21 Tu n'ai parte mică în cuvântul acesta, căci inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu.

22 Pocăște-te deci de această răutate a ta și roagă-te de Domnul, poate îți va ierta gândul inimii tale.

* D. n. 4 27. 2 Tim. 2 25.

23 Căci vad că ești în amărăciune *de fiere și în legătura nedreptății.

* Ebr. 12 13.

24 Și răspunzând Simon, a zis: Rugați-vă *voi către Domnul pentru mine ca nimic să nu vină peste mine din cele ce ați zis.

* Fac. 20 7, 17. Exod. 8 8. Num. 21 7. 1 Reg. 18 8. 10. 42 8. 10. 5, 10.

25 Deci ei, după ce au mărturisit și au vorbit cuvântul Domnului, s'au întors la Ierusalim și vestiau evanghelia în multe sale ale Samaritenilor.

Filip și famenul Etiopian

26 Și un înger al Domnului a vorbit lui Filip zicând: Scoală-te și du-te spre miazăzi pe calea ce pogoară dela Ierusalim la Gaza; aceasta este pustie.

27 Și s'a sculat și a plecat. Și iată un *barbat E-

tiopian, un famen, un puternic la Candace, împărăteasa Etiopienilor, care era peste toată vistieria ei, care venise ** să se închine la Ierusalim;

* 10. 5. 10. ** 10. 12 20.

28 și se întorcea și ședea în carul său și citia pe proorocul Isaia.

29 Și Duhul a zis lui Filip: Apropie-te și lipsește-te de carul acesta.

30 Și Filip a alergat la el și l-a auzit citind pe Isaia proorocul și a zis: Înțelegi cele ce citești?

31 Iar el a zis: Cum aș putea, dacă nu mă va călăuzi cineva? Și a rugat pe Filip să se suie și să șadă cu el.

32 Și partea din scriptură pe care o citia era aceasta: *A fost adus ca o oaie la junghiere; și fără glas ca un miel înaintea celui-l tunde, așa nu-și deschide gura.

* Isa. 53 7, 8.

33 În smerirea lui judecata i-a fost ridicată; și neamul lui cine-l va spune? Căci viața lui se ia de pe pământ.

34 Și famenul a răspuns lui Filip și a zis: Rogu-te, despre cine zice proorocul aceasta? Despre sine însuș sau despre un altul?

35 Și Filip și-a deschis gura și, începând * dela scriptura aceasta, i-a binevestit pe Isus

* Luc. 24. 27. Cap. 18. 28

36 Și pe când mergeau pe cale, au venit la o apă. Și famenul zice: Iată apă; ce * mă împiedecă să fiu botezat?

* Cap. 10. 47

(37 Și Filip i-a zis: Dacă * crezi din toată inima, îți este îngăduit. Și răspunzând a zis: Crod ** că Isus Hristos este Fiul lui Dumnezeu.) * Mat. 28. 19. Marc. 16. 16. ** Mat. 16. 16. Ioan. 6. 69; 9. 35, 38; 11. 27. Cap. 9. 20. 1 Ioan. 4. 15; 5. 5, 13

38 Și a poruncit să stea carul și s'au pogorît amândoi la apă, atât Filip cât și famenul și l-a botezat.

39 Iar când au ieșit din apă, Duhul * Domnului a răpit pe Filip și famenul nu l-a mai văzut căci mergea pe calea sa bucurându-se.

* 1 Rex. 18. 12. 2 Rex. 2. 16. Ezech. 3. 12, 14

40 Și Filip a fost aflat în Azot, și străbatând, vestia evanghelia în toate cetățile până a venit la Cesarea.

Întoarcerea lui Saul

9 Iar Saul, * suflând încă amenințare și omor împotriva ucenicilor Domnului, a venit la marele preot

* Cap. 8. 3. Gal. 1. 13. 1 Tim. 1. 13

2 și a cerut dela el scriitori la Damasc, către sinagogi, că dacă va găsi pe vreunul că sunt ai Căii, atât bărbați cât și femei, să-l aducă legați la Ierusalim.

3 Și pe când * călătoria, a fost așa. s'a apropiat de Damasc și fără veste a strălucit împrejurul lui o lumină din cer

* Cap. 22. 6; 26. 12. 1 Cor. 15. 5

4 Și a căzut la pământ și a auzit un glas zicându-i: Saule, Saule, pentru ce * mă prigonești?

* Mat. 23. 40, et

5 Iar el a zis: Cine ești, Doamne? Iar el a zis: Eu sunt Isus pe care-l prigonești; (cu greu * îți este sa calci cu piciorul peste ghimpi.

* Cap. 5. 30

6 Și tremurând și speriat fiind: zice: Doamne, ce * voiești să faci? Și Domnul zice către el: Ciscăală-te și intră în cetate și îți se va spune ce trebuie să faci.

* Luc. 3. 10. Cap. 2. 37; 16. 30

7 Iar bărbații * cari mergeau împreună cu el pe cale au stat încremeniți, auzind glasul dar nezarind pe nimcni.

* Dan. 10. 7. Cap. 22. 9. 26, 16

8 Și Saul s'a sculat dela pământ și când i s'au deschis ochii, nu vedea nimic:

și l-au dus de mână și l-au adus în Damasc.

9 Și a fost trei zile fără vedere și n'a mâncat, nici n'a băut.

10 Și în Damasc era un ucenic cu numele * Anania. Și Domnul i-a zis într-o vedenie: Anania! Și el a zis: Iată-mă, Doamne.

* Cap. 22. 12

11 Și Domnul a zis către el: Scoală-te și du-te pe ulița numită Drecplă și caută în casa lui Iuda pe unul cu numele Saul din Tars; * căci iată se roagă.

* Cap. 21. 29; 22. 3

12 Și el a văzut în vedenie un bărbal cu numele Anania intrând la el și punând mâinile peste el ca să-și capele vederea.

13 Dar Anania a răspuns: Doamne, am auzit dela mulți despre bărbatul acesta căte * rele a facut sfinților tăi în Ierusalim

* Vers. 1

14 Și aici are împunericire dela mai mari preoților ca să lege pe toți cari * chiamă numele tău

* Vers. 21. Cap. 7. 59. 22. 16. 1 Cor. 12. 17 m. 2. 22

15 Dar Domnul i-a zis: Du-te, pentru că acesta * îmi este un vas ales, ca să poarte numele meu înaintea Neamurilor ** și în-

păraților † și copiilor lui Israel

* Cap. 18. 2. 22. 31; 26. 17. Rom. 1. 1. 1 Cor. 15. 10. Gal. 1. 15. Efes. 3. 7, 8. 1 Tim. 2. 7. 2 Tim. 1. 11. ** Rom. 1. 5, 11. 13. Gal. 2. 7, 8. † Cap. 25. 22, 23, 26. 1, etc

16 Căci eu îi * voi arăta câte trebue să sufere pentru numele meu.

* Cap. 20. 23, 21. 11. 2 Cor. 11. 23

17 Și Anania * a plecat și a intrat în casă; și punându-și ** mâinile peste el, a zis: Frate Saule, Domnul Isus, care ți s'a arătat în calca pe care veniai, m'a trimis ca iar să-ți capeți vederea și să ți fi implut de Duhul Sfânt.

* Cap. 22. 12, 13. ** Cap. 8. 17. † Cap. 2. 4; 4. 31; 8. 17, 13. 52

18 Și îndată au căzut dela ochii lui ca niște solzi și și-a capatat vederea și s'a sculat și a fost botezat.

19 Și a luat mâncare și s'a întărit. Și * a fost câteva zile cu ucenicii cari erau în Damasc. * Cap. 26. 20

20 Și îndată a propovădui în sinagogi pe Isus că * el este Fiul lui Dumnezeu.

* Cap. 8. 37

21 Și toți cari-l auiau erau uimiți și ziceau: Nu este oare acesta * cel ce a nimicit în Ierusalim pe cei ce chemau acest nume? Și pentru aceasta a venit aici:

ca să-l ducă legați la marii preoților.

* Cap. 8 8. Vers 1 Gal 1. 13, 23.

22 Iar Saul se întăria și mai mult și punea în încercătură * pe Iudeii cari locuiau în Damasc întărind că acesta este Hrisulul.

* Cap. 18 28

Iudeii căuta sa omoare pe Saul

23 Și când s'au împlinit destule zile, Iudeii s'au sfătuit împreună ca să-l omoare.

* Cap. 23. 12; 26 3. 2 Cor. 11 26.

24 Dar sfatul * lor a fost adus la cunoștința lui Saul. Și ei păziau porțile zi și noapte ca să-l omoare.

* 2 Cor. 11 32.

25 Iar ucenicii l-au luat noaptea și l-au * pogorît prin zid, lăsându-l jos într-o coșniță.

* Ios. 2. 15 1 Sam. 19 12.

26 Și când a fost * la Ierusalim, cerca să se lipească de ucenici; și toți se temeau de el, necrezând că este ucenic.

* Cap. 22. 17 Gal 1 17 8

27 Dar * Barnaba l-a luat cu sine și l-a dus la apostoli și le-a istorisit cum pe cale a văzut pe Domnul și că l-a vorbit și cum ** în Damasc a propovăduit pe față în numele lui Isus.

* Cap. 4 36, 13. 2 ** Vers 20, 22.

28 Și era împreună cu ei în Ierusalim, intrând și ieșind.

* Ga 1 18

29 și propovăduind pe față în numele Domnului. Și vorbea și se întreba cu Eleniștii; * dar ** ei umblau ca să-l omoare.

* Cap. 18 28

30 Și când au știut frații, l-au dus în jos la Cesarea și l-au trimis la Tars.

Vindecarea lui Enea

31 Deci Biserica * prin toată Iudea și Galilea și Samaria avea pace, zidindu-se și înaintând în frica Domnului, și prin mângăierea Sfântului Duh se înmulțea.

* Cap. 8 1

32 Și a fost așa: pe când trecea Petru prin * toate părțile, s'a pogorît la sfinții cari locuiesc în Lida.

* Cap. 8 1

33 Și a găsit acolo pe un om, cu numele Enea, de opt ani zăcând în pat, care era slăbănog.

34 Și Petru i-a zis: Enea, Isus Hristos te * vindecă, scoală și fă-ți patul. Și în dată s'a sculat.

* Cap. 3 6, 16

35 Și toți locuitorii din Lida și Saronă * l-au văzut și s'au ** întors la Domnul.

* 1 Cr. 5 6 ** Cap. 1 1

Învierea Tabitei

36 Și în Iope era o umezătoare cu numele Tabita, care lălmăcită se zice Dorca. Aceasta era plină de * sapte bune și de milostenii pe cari le făcea.

* 1 Tim. 2 10 Tit 3 8

37 Și a fost așa: în acele zile ea s'a îmbolnăvit și a murit; și după ce au scăldut-o, au pus-o în odaia de sus.

* Cap. 1 18

38 Și fiindcă Lida era aproape de Iope, ucenicii când au auzit că Petru este în ea, au trimis doi bărbați la el rugându-l: Nu pregeta să vii până la noi.

39 Și Petru s'a sculat și a venit cu ei; și când a sosit, l-au dus în odaia de sus și i s'au înfățișat toate văduvele plângând și arătând cămășile și hainele căle le făcea Dorca pe când era cu ele.

40 Dar Petru i-a scos * pe toți afară și a îngenunchiat ** și s'a rugat; și în întorcându-se spre trup, a zis: Tabita, scoală-te. Și ea si-a deschis ochii și când a văzut pe Petru, s'a ridicat în sus.

* Mat. 9 ** Cap. 1 18

41 Și el i-a dat mâna și a sculat-o în sus; și chemând pe sfinți și pe văduve, le-a înfățișat-o vie.

12 Și s'a făcut cunoscut prin toată Iope și * mulți au crezut în Domnul.

* Ios. 11 45 12 11.

43 Și a fost așa: el a rămas destule zile în Iope la un oarecare Simon, * un tăbăcar.

* Cap. 10 6.

Sulasul Corneiu

10 Și în Cesarea era un bărbat cu numele Corneiu, sulas în ceala de călăși numită Italiana.

2 cucerie * și temător ** de Dumnezeu cu toată casa lui, care făcea multe milostenii poporului și se ruga lui Dumnezeu totdeauna.

* Vers 22. Cap. 8 2; 22. 12. ** Vers 5

3 El a văzut * lămurit într-o vedenie cam pela ceasul al nouălea din zi, un înger al lui Dumnezeu intrând la el și zicându-i: Corneie.

* Vers 22. Cap. 8 2; 22. 12. ** Vers 5

4 Iar el auzindu-se învoca la el și s'arat. A zis: Ce este Doamne? Și el i-a zis: Rugăciunile tale și milosteniile tale s'au suit spre aducere aminte înaintea lui Dumnezeu.

5 Și acum trimite bărbați la Iope și adu pe Simon, care se numește și Petru.

6 El găzduiește la un oarecare Simon * tăbăcarul,

**** a cărui casă este lângă mare.** * Cap. 9 43. ** Cap. 11, 14.

7 Iar după ce a plecat fingerul care-i vorbia, el a strigat pe doi dintre casnicii săi și pe un ostaș cucernic dintre cei ce erau mereu pe lângă el.

8 și istorisindu-le toate, i-a trimis la Iope.

Corneliu întors la Dumnezeu

9 Și a doua zi pe când mergeau ei pe cale și se apropiau de cetate, Petru s'a suit * pe acoperiș, pe la ceasul al șaselea, ca să se roage.

* Cap. 17 5 etc.

10 Și a înălțat și voia să mănânce, și pe când gălăiau ei, a venit peste el o răpire sufletească.

11 Și zărește * cerul deschis și un vas pogorându-se ca o pânză mare lăsată în jos, de patru capete pe pământ.

* Cap. 7 36. Apoc. 9 11

12 în care erau toate cele cu patru picioare și târtoare ale pământului și păsări ale cerului.

13 Și s'a făcut un glas către el: Scoală-te, Petre, înjunghie și mănâncă.

14 Iar Petru a zis: Cu niciun chip, Doamne; pentru că * niciodată n'am mâncat ceva spurcat și necurat.

* Lev. 11, 4, 20 25. Deut. 14 3, 7. Ezech. 4 14.

15 Și iarăși a venit un glas a doua oară către el: Ce * a curățit Dumnezeu, nu spurca tu.

* Mat. 15 11. Vers. 28. Rom. 14 14, 17. 20. 1 Cor. 10 25. 1 Tim. 4 4. Tit. 1 10.

16 Iar aceasta s'a făcut până de trei ori și îndată vasul a fost ridicat în sus în cer.

17 Și pe când Petru nu se dumeria în sine ce să fie vedenia pe care a văzut-o, iată bărbații trimiși de Corneliu, întrebând cu deamănăntul de casa lui Simon, au stătut la poartă.

18 și au strigat și au întrebat dacă Simon numii și Petru găzduiește aici.

19 Dar pe când Petru se gândia în sine despre vedenie, Duhul i-a * zis: Iată, te caută trei bărbați.

* Cap. 11 12.

20 Deci scoală-te, * poartă-te și du-te împreună cu ei fără să te îndoiești de ceva, pentru că eu i-am trimis.

* Cap. 15 7.

21 Și Petru s'a pogorât la bărbați și a zis: Iată, eu sunt acela pe care-l căutați; care este pricina pentru care sunteți aici?

22 Iar ei au zis: Corneliu * sutașul, bărbat drept și temător de Dumnezeu, și cu mărturie ** dela tot neamul Iudeilor, a fost în-

înălțat de Dumnezeu printru un inger sfânt ca să trimiță să te cheme la casa lui și să audă cuvinte dela tine.

23 I-a chemat deci întru și i-a gazduit. Și a doua zi s'a sculat și a ieșit cu ei, și unii dintre frații dela Iope au * venit cu el.

* Vers. 45. Cap. 11 12.

24 Și a doua zi au intrat în Cesarea; iar Corneliu îi aștepta, după ce chemase pe rudele sale și pe prietenii săi de aproape.

25 Și când a fost să intre Petru, Corneliu i-a ieșit înainte, i-a căzut la picioare și s'a închinat.

26 Dar Petru l-a ridicat zicând: Scoală-te; * și eu însumi sunt un om.

* Cap. 14 14, 15. Apoc. 9, 0; 22 9.

27 Și pe când vorbia cu el, a intrat și găsește pe mulți cari se adunaseră.

28 Și a zis către ei: Voi știți că * este neingădui unui bărbat Iudeu să se lipească sau să vină la unul de alt neam; și totuși mie Dumnezeu ** mi-a arătat să nu numesc pe niciun om spurcat sau necurat.

* Ioan 4 9, 18 28. Cap. 11 3. Gal. 2 12, 14. ** Cap. 15 8, 9. Efes. 3 6.

29 Și deaceia am venit fără să fac împotrivire când au trimis după mine.

Întrebă deci: Pentru care cuvânt ați trimis după mine?

30 Și Corneliu a zis: Acum patru zile, până la ceasul acesta mă rugam în al nouălea ceas în casa mea, și iată un * bărbat în * veșmânt strălucitor a stat înaintea mea.

* Cap. 1 10. ** Mat. 28 3. Marc. 16 3. Luc. 24 4.

31 Și a zis: Corneliu, rugăciunea * ți-a fost ascultată și * milosteniile tale au fost aduse aminte înaintea lui Dumnezeu.

* Dan. 10 12. Vers. 4, etc. ** Ezech. 6 10.

32 Trimite deci la Iope și chiază la tine pe Simon, care se numește și Petru; el găzduiește în casa lui Simon tăbăcarul, lângă mare.

33 Îndată deci am trimis la tine și bine ai făcut că ai venit. Acum deci noi toți suntem aici înaintea lui Dumnezeu ca să ascultăm toate cele poruncite (ie de Domnul).

34 Și Petru a deschis gura și a zis: Cu * adevărat înțeleg că Dumnezeu nu caută în față,

* Deut. 10 17. 2 Cor. 19 7. 1 Cor. 34 9. Rom. 2 11. Gal. 2 6. Efes. 6 9. Col. 3 25. 1 Pet. 1 17.

35 ci în * orice neam, cel ce se teme de el și lu-

crează dreptate și este primit. * Cap 15 9. Rom 2 13, 27, 3. 22, 29, 10 12, 13. 1 Cor 12 13, Gal 3 28. Efes 2 13 18 3 6

36 Cuvântul pe care l-a trimis copiilor lui Israel, binevestind evanghelia păcii prin Isus Hristos, (el este **Domn al tuturor**).

* Isa 57 9. Efes 2 14, 16, 17. Col. 1 20. ** Mat. 28 18. Rom 10 12. 1 Cor 15 27. Efes. 1 20, 22. 1 Pet. 3 22. Apoc 17 14; 19 16

37 voi înșiva știți vorba aceea care s'a făcut prin toată Iudea, începând de la Galilea, după botezul pe care l-a propovăduit Ioan;

* Luc 4 14

38 pe Isus din Nazaret, cum **Dumnezeu l-a uns** cu Duhul Sfânt și cu putere; care a umblat din loc în loc, făcând bine și tămăduind pe toți cei asupriți de diavolul, pentru că **Dumnezeu era cu el**.

* Luc. 1 18. Cap. 2 22; 4 27. Ier 1 9. ** Ioan 3 2

39 Și noi **suntem martori** pentru toate câte a făcut în țara Iudeilor și în Ierusalim; pe care l-au **și omorât** afărându-l pe Iernn.

* Cap. 2 20. ** Cap. 5 30.

40 Pe el Dumnezeu l-a sculat **a treia zi** și i-a dat ca să se arate.

* Cap. 2 24

41 nu **la tot** poporul ci numai martorilor cari au fost aleși mai dinainte de

Dumnezeu, cari **am mâncat și am băut împreună** cu el după învierea lui din tre cei morți.

* Ioan 14 17 23. Cap. 13 31. ** Luc 24 30 41. Ioan 21 13

42 Și ne-a **poruncit** să propovăduim poporului și să dăm mărturie, că **el este cel rânduit de Dumnezeu Judecător al viilor și al morților**.

* Mat 28 19, 20. Cap 1 8. ** Luc 22 27. Cap 17 31. * Rom 14 9, 10. 2 Cor. 5 10. 2 Tim 4 1. 1 Pet. 4 5

43 Pentru că mărturisese toți proorocii că prin numele lui oricine **care crede în el** primește iertarea păcălelor.

* Ps. 111. Ier 31 34. Dan. 9 21. Mat. 7 18. Zah 13 1. Mal. 4 2. Cuf 26 22. ** Cap 15 9, 26, 18. Rom. 1 11. Gal 3 22

44 Pe când vorbea încoace Petru aceste vorbe, Duhul Sfânt a **căzut peste toți** cari ascultau cuvântul.

* Cap 4 31; 8 16—17, 11 17

45 Și credincioșii din țărierea împrejur, ceice au venit cu Petru, s'au uimit **pentru că** darul Sfântului Duh s'a vărsat și peste Neamuri.

* Vers 28. ** Cap. 11 18. Gal. 3 14

46 Căci îi auziau vorbind în limbi și marind pe Dumnezeu. Atunci Petru a răspuns.

47 Nu cumva poate ei

neva opri apa ca să nu ne botezați aceștia cari au primit Duhul Sfânt ca **noi?**

* Cap 11 17, 15 8, 9. Rom. 10 12

18 Și a **poruncit** ca să se botezați în **numele lui Isus Hristos**. Atunci l-au rugat să rămâna câteva zile.

* 1 Cron 1 17. ** Cap 2 38 8 16

Petru **și îndreptățește purtarea**

11 Și apostolii și frații cari erau prin Iudea au auzit ca și Neamurile au primit cuvântul lui Dumnezeu.

2 Și când s'a supt Petru la Ierusalim, cei din țărierea împrejur se întrebau între ei împotriva **lui**.

* Cap. 10 43. Gal. 2 12.

3 zicând: Ai **intrat** la barbați cari n'au auzit de Dumnezeu împrejur și **ai mâncat** cu ei.

* Cap 10 28. ** Gal 2 12

4 Dar Petru a început și le-a înșiruit **toate pe rând** zicând:

* Luc 1

5 Eu **ma rugam** în cetatea Iope și am văzut o vedenie într-o răpire sufletească: un vas pogorându-se ca o pânză mare, lăsată jos din cer de patru capete și a venit până la mine;

* Cap 10 9, et

6 în care, când m'am

uitat înlă, deosebam cum mintea și vedeam cele ce erau picioare ale pământului și fiare și târătoare și păsările cerului.

7 Și am auzit și un glas zicându-mi: **Scală-te, Petre, înjunghie și mănâncă**.

8 Dar am zis: Cu nici-o chip, Doamne, pentru că n'a intrat niciodată în gura mea ceva spurcat sau necurat.

9 Dar un glas a zis: Ce a curățit Dumnezeu, nu spurca tu.

10 Și aceeași s'a făcut până de trei ori și toate au fost trase iarăși sus în cer.

11 Și iată deodată **barbați** sau înfățișat la casa în care eram noi, fiind trimiși dela Cesarea la mine.

12 Și Duhul mi-a **zis** să mă duc cu ei neîndoindu-mă de nimic. Și acești **sase frați** au venit și ei cu mine și am intrat în casa bărbatului. * Ioan 16

Cap. 10 13 7. ** Cap 10 23

13 Și **ne-a spus** cum a văzut pe inger stând în casa sa și zicând: Trimite la Iope și adu pe Simon care se numește și Petru.

* Cap 10 39

14 care îți va vorbi cuvinte prin cari vei fi mântuit tu și toată casa ta.

15 Și când am început eu să vorbesc, Duhul Sfânt, a căzut peste ei ca * și peste noi la început.

* Luc. 2. 4

16 Și mi-am adus aminte de cuvântul Domnului, cum zicea: Ioan * a botezat cu apă dar voi ** veți fi botezați cu Duhul Sfânt.

* Mat. 3. 11. Ioan 1. 26, 33. Cap. 1. 5; 19. 4. ** Luc. 4. 3. Ioan 2. 28, 3. 18.

17 Dacă deci * Dumnezeu le-a dat același dar ca și nouă, cari am crezut în Domnul Isus Hristos, cine ** eram eu ca să pot opri pe Dumnezeu?

* Luc. 15. 8, 9. ** Cap. 10. 47.

18 Și când au auzit acestea, s'au liniștit și au slăvit pe Dumnezeu zicând: Așa dar * și Neamurilor a dat Dumnezeu pocăință spre viață.

* Rom. 10. 12, 13, 15. 9, 16.

Larnaba și Saul în Antiohia

19 Deci cei * împrăștiați din pricina necazului făcut în privința lui Ștetan, au străbătut până la Fenicia și Cipru și Antiohia, nevorbind nimănui cuvântul decât numai Iudeilor

* Cap. 8. 1

20 Și unii dintre ei erau

bărbați din Cipru și din Cirene, cari când au venit în Antiohia, vorbeau și către Greci, * binevestind pe Domnul Isus. * Cap. 6. 1; 9. 20

21 Și mâna * Domnului era cu ei și un mare număr au crezut și s'au ** în lora la Domnul.

* Luc. 1. 86. Cap. 2. 47. ** Cap. 9. 35.

22 Și s'a auzit vorba despre ei la urechile bisericii care este în Ierusalim și au trimis pe Barnaba * până la Antiohia. * Cap. 9. 27

23 care când a venit și a văzut harul lui Dumnezeu, s'a bucurat și în demna * pe toți să stăruiască cu hotărâre de inimă în Domnul. * Cap. 1. 13. 4. 1.

24 Pentru că el era un bărbat bun și plin * de Duhul Sfânt și de credință. Și ** destulă gloată a fost adăugată la Domnul.

* Cap. 6. 5. ** Vers. 21. Cap. 6. 14.

25 Și a ieșit la Tars * ca să caute pe Saul. * Cap. 9. 30

26 Și după ce l-a găsit, l-a adus la Antiohia. Și a fost așa. un an întreg ei s'au adunat împreună cu biserica și au învățat gloata destulă și ucenicii au fost numiți Creștini pentru întâia oară în Antiohia.

O foamete provocată de Agab

27 Și în acele zile s'au

pogorît niște prooroci * după Paști să-l aducă sus la Ierusalim la Antiohia

* Luc. 2. 17, 18. 1; 15. 32, 21. 9. 1 Cor. 16. 7. 11. 11. 11.

28 Și unul dintre ei cu numele Agab, * s'a sculat și a însemnat prin Duhul că are să fie o foamete mare peste tot pământul locuit, care s'a și făcut sub Clau

* Cap. 21. 10.

29 Și ucenicii, floare după cum se înlesnea, au hotărât să trimească un ajutor * fraților cari locuiesc în Iudea,

* Rom. 15. 26. 1 Cor. 16. 1. 2 Cor. 9. 1.

30 ceea ce * au și făcut, trimițându-l bătrânilor prin mâna lui Barnaba și Saul.

* Cap. 12. 25.

Petru izbăvit din temniță.

12 Și pe vremea aceea Irod împăratul și-a lăsat mâinile ca să facă rău la unii din ai bisericii.

2 Și a omorât cu sabia pe Iacov, fratele * lui Ioan

* Mat. 4. 21; 20. 23.

3 Și când a văzut că place Iudeilor, a mai adus să prindă și pe Petru. — Și erau zilele * azimilor. — * Exod. 12. 14, 15. 23. 15.

4 Și după ce l-a prins * l-a pus în temniță și l-a dat la patru străji de câte patru ostași, ca să-l păzească, fiind hotărât ca

după Paști să-l aducă sus înaintea poporului.

* Ioan 21. 18.

5 Deci Petru era pazit în temniță și se făcea stăruitor rugăciune către Dumnezeu pentru el din partea bisericii.

6 Și când avea de gând Irod să-l aducă înaintea, în noaptea aceea Petru era culcat între doi ostași, legat cu două lanțuri și pazitorii lângă ușă păziau temnița

7 Și iată un înger al Domnului a statul lângă el și o lumină a strălucit în chilie; și el * a lovit coasta lui Petru și l-a desleptat zicând: Scoală-te degrabă. Și i-au căzut jos cătușele din mâni. * Cap. 5. 19.

8 Și îngerul i-a zis: Încinge-te și pune-ți sandalele în picioare. Și el a făcut așa. Și i-a zis: Aruncă-ți haina pe tine și urmează-mă

9 Și a ieșit și-l urma și nu * știa că este adevărat ce se face prin înger ei i se părea că vede ** o vedenie

* Ps. 126. 1. ** Cap. 10. 3, 17, 11. 5.

10 Și după ce au trecut cea dintâi strajă și pe a doua, au venit la poarta de fier care duce în cele, care * li s'a deschis dela

sine și au ieșit și au trecut înainte printr-o uliță. Și îndată îngerul s'a depărlat dela el. *Cap. 16. 24.

11 Și Petru când și-a venit în sine, a zis: Acum știu cu adevărat că Domnul a * trimis pe îngerul său și m'a ** scapat din mâna lui Irod și din toată așteptarea poporului Iudeilor.

* Ps. 94. 7. Dan. 8. 28. 6. 22. Ebr. 1. 14. ** 1ov. 5. 19. Ps. 83. 18. 19. 14. 22. 41. 2. 97. 10. 2 Cor. 1. 10. 2 Pet. 2. 9.

12 Și când și-a dat bine seama, a * venit la casa Marii, mama lui ** Ioan, care se numește și Marcu, unde erau destui adunați și se rugau.

* Cap. 4. 23. ** (a.) 15. 37. † Vers. 5. 13 Și când a bătut la ușa porții, a venit o slujnică cu numele Roda să asculte.

14 Și când a cunoscut glasul lui Petru, de bucurie n'a deschis poarta, ci a alergat înăuntru și a vestit că Petru sta înaintea porții.

15 Iar ei au zis către ea: Esti ne bună. Dar ea înțărta cu stăruința că așa este. Și ei ziceau: Este * îngerul lui.

* Luc. 48. 16. Mat. 18. 10.

16 Dar Petru stăruia bântând. Și când au descobit,

l-au văzut și au rămas ulmiți.

17 Dar el, făcându-le * semn cu mâna ca să tacă, le-a istorisit cum Domnul l-a scos din temniță și l-a zis: Vestiți aceștia lui Iacov și fraților. Și a ieșit și s'a dus într-alt loc.

* Cap. 13. 16. 19. 33. 21. 40.

18 Și când s'a făcut ziua era nu puțină tulburare între oșlasi ce s'a făcut oare Petru.

19 Și Irod după ce l-a căutat cu stăruință și nu l-a găsit, a cercetat cu dea-măruntul pe păzitori și a poruncit să fie duși la moarte. Și s'a pogorât din Iudea la Cesarea și a zăbovit acolo.

Moartea lui Irod

20 Și Irod era în mare vrăjmășie cu Tirienii și Sidonienii. Dar ei au venit într'un gând la el și în duplecând pe Blast, care era peste odaia de culcat a împăratului, cereau pace pentru că țara * lor se hrănea din cea împărătească.

* 1 Reg. 5. 9, 11. Ezer. 27.

21 Și într-o zi hotărâta, Irod s'a îmbrăcat în veșmântul împărătesc și a șezut pe scaunul de judecată și cuvânta către ei

22 Și poporul striga

celis de Dumnezeu și nu de om.

23 Și îndată l-a * lovit un inger al Domnului pentru că ** n'a dat slavă lui Dumnezeu; și a fost mâncat de viermi și și-a dat sufletul. * 1 Sam. 25. 38. 2 Sam. 14. 17. ** Ps. 117. 1.

24 Iar cuvântul * lui Dumnezeu sporia și se înmulțea.

* Luc. 55. 11. Gal. 6. 7; 19. 20. Col. 1. 6.

25 Și Barnaba și Saul după ce și-au împlinit slujba, s'au întors din Ierusalim luând * cu ei și pe Ioan ** care era numit și Marcu.

* Cap. 13. 5, 13; 15. 37. ** Vers. 12.

Barnaba și Saul. — Elima.

13 Și în * Antiohia, în biserică ce era acolo, erau prooroci și învățători, Barnaba ** și Simeon numit Niger și Luciu † din Cirene și Manaen, care fusese crescut împreună cu Irod tetrarhul și Saul.

* Cap. 11. 27, 14. 26; 15. 35. ** Cap. 1. 22. 26. † Rom. 16. 21.

2 Și pe când slujiau ei Domnului și postiau, Duhul Sfânt a zis: Deosebiți-mi * acum pe Barnaba și pe Saul pentru lucrarea ** la care mi i-am chemat.

* Num. 8. 14. Cap. 9. 15, 22. 21. Rom. 1. 1. Gal. 1. 15. 2. 9. ** Mat. 9. 38. Cap. 14. 26. Rom. 10. 15. Efes. 3. 7, 8. 1 Tim. 2. 7. 2 Tim. 1. 11. Ebr. 5. 4.

3 Atunci, după ce au postit * și s'au rugat, și-au pus mâinile peste ei și le-au dat drumul. * Cap. 6. 6.

4 Ei dar fiind trimiși afară de Duhul Sfânt, au venit la Seleucia și de acolo au plecat pe apă la Cipru. * Cap. 4. 36.

5 Și când au ajuns la Salamina, au vestit * cuvântul lui Dumnezeu în sinagogile Iudeilor. Și aveau slujitor și pe Ioan **.

* Vers. 46. ** Cap. 12. 25, 15. 37.

6 Și după ce au străbătut tot ostrovul până la Pafos, au găsit pe un bărbat vrăjitor, * un prooroc mincinos, un Iudeu, al cărui nume era Bar-Isus. * Cap. 8. 9.

7 care era cu proconsulul Sergius Paulus, un bărbat priceput. Acesta a chemat la sine pe Barnaba și pe Saul și a căutat cu stăruință să audă cuvântul lui Dumnezeu.

8 Dar Elima * vrăjitorul, căci astfel se lălmăcește numele lui, li s'a împotrivit, încercând să întoarcă cu desăvârșire pe proconsul de la credință.

* Exod. 7. 11. 2 Tim. 3. 8.

9 Dar Saul care este chemat și Pavel, fiind plin * de Duhul Sfânt, s'a uitat țintă la el.

* Cap. 4. 8.

10 și a zis: O tu cel plin

cum și este scris în psal-
mul al doilea: Tu * esti
bucura mea, eu astăzi te-am
născut. * Ps. 2 - vers. 1-5.

31 Dar ca l-a inviat dintre cei morți ca să nu se mai întoarcă la putrezire, a zis astfel: Va voi eu *da binecuvântările cele cuvioase și de crezut ale lui David.

35 Deaceea și în altul
zice. Nu * vei da pe Cel
Cuvios al tău să vadă pu-
trezire. * Ps. 68. 10. Cap. 2. 31.

36 Căci David după ce a slujit neamului său, prin sfatul lui Dumnezeu, a adormit * și a fost îngăduat la părinții săi și a văzut înghețirea și războiul și a văzut

37 Dar acela pe care Dumnezeu l-a sculat, n'a văzul putrezire.

38 Deci să vă fie cunoscut
cât de buni frați, că prin
acesta¹ vi se vestește ieri
întru pacatelor² * 1er 3
D. 4. 1. 11. 2. 2.

39 și prin el * oricine crede este îndreptățit de toate de care nați putut fi îndreptățiti prin legea lui Moise

40 Deci luați aminte să
nu vie peste voi ce s'a zis
în proroci *

11. Vedeți, disprețul n-
lor, și mirați-va și puțin
căci eu lucrez o lucrare
în zilele voastre, lucrare
pe care n-o veți crede de
y'o spune cineva

Prigovarele Judeilor

12 Și pe când ieșea
afară, îi rugau ca să
se vorbiască vorbele
stea în Sabatul următor

13 Și după ce s'a risipit
sinagoga, mulți dintre lu-
dei și dintre prozelitii iu-
deerici, au urmat pe Pa-
vel și Barnaba, cari vor-
bind către ei îi *îndemna-
u să slăvească în harul ** al
Dumnezeu. * Cap. 11 23, 1

41 Și în Sabatul viitor
mai toată ocolărea s'a ach
nal să asculte cuvân
lui Dumnezeu.

15 Dar când au văzut
Iudeii gloatele, s'au umplu-
t de pizma și se împotrivi-
vau la cele vorbite * de
Pavel și huhau.

16 Și Pavel și Barnabă
au vorbit cu îndrăzneală,
au zis: Era de trebuință
ca și eu să mă vorbesc.

mai înainte cuvântul lui Dumnezeu; dar ** fiindcă, lepădați și nu va judeca pe voi înșiva vrednici

Vișta veșnică, iată ne în-
tărește și la Neamuri.

* M 10 6 Cae 3. 26, Acts 26 Rom
1 6 ** Ps 19 10 Matt. 32, 21, Isa
14 3 M 91 43 Rom 10 19 † Cae
18 128 28

17 Căci așa ne a poruncit Domnul *zicând*; Te-am pus ca să fii Lumina Neamurilor, ca să fii spre mângăuire până la marginea pământului.

* 18, 42, 6, 49, 6, 11, 2, 32.

48 Și când au auzit Neamurile, se bucurau și slăveau cuvântul Domnului; și căli erau rânduiți spre viață vecinică au crezut.

49 Și cuvântul Domnului se împrăștia prin tot lumea.

50 Dar Iudeii au înălărat pe femeile cucernice, pe cele alese și pe barbații de frunte al cetății și au slărnit * o prigonire împotriva lui Pavel și a lui Barnabă și i au scos afară din hotarele lor

51 Iar ei * au scuturat
praful depe picioare împo-
triva lor și au venit la
Ieronia. * Mat. 10. 14 Marc. 6. 1

52 Și ucenicii erau plini
de bucurie și de Duhul
sfânt.

* Mat 5 12. Ioan 16 22. Cap 2 46.

Part 1 in Icona

14 Și a fost așa: în Ico-
nia au intrat îm-
preună în sinagoga Iudeilor
și au vorbit astfel în-
cât a crezut o mare mul-
țime de Iudei și Greci

2 Dar Iudeii cari erau neînduplecați au înălțat și înrăutățit sufletele Neamurilor împotriva fraților

3 Deci au rămas destulă vreme *acolo* vorbind cu îndrăzneală în Domnul, care * mărturisia pentru cuvântul harului său, dând să se facă semne și minuni prin mâinile lor.

4 Dar mulțimea cetății
s'a desbinat și unii erau
cu Iudeii iar alții cu a-
postolii.*

5 Și când s'a făcut o
parire a Neamurilor și a
Iudeilor cu mai mari lor,
ca sa-i * înfrunte rușinos și
să i omoare cu pietre,

6 ei și au dat bine seama
și au fugit * în cetățile Li
caoniei, Lистра și Derbe și
în împrejurime * M + 10 23
7 Și acolo vestiau evan-
ghelia

Vindecară a unui olog
8 Și în*Listra sta jos
un barbat neputincios de
picioare, olog din pântecul

mamei lui, care niciodată nu umblase. *Cap. 4. 2

9 Acesta asculta pe Pavel vorbind; care uitându-se țintă la el și văzând că are credința ca să fie vândecat. *Mat. 8. 10. 9. 28. 29

10 a zis cu glas tare: Scoală-te *drept pe picioarele tale. Și el a făcut o săritură și umbla. *Isa. 35. 6.

11 Iar gloatele, când au văzut ce a făcut Pavel, si-au ridicat glasul în limba licaoniană zicând: Dumnezeuii * s'au coborât la noi în asemănarea oamenilor. *Cap. 8. 0. 28. 6.

12 Și numiau pe Barnaba Jupiter, iar pe Pavel Mercur, fiindcă el mănua cuvântul.

13 Iar preotul lui Jupiter, al cărui templu este înaintea cetății, a adus tauri și curuni la porți și voia * să înjunghie jertfa cu gloatele. *Dan. 2. 46

14 Și când au auzit apostolii Barnaba și Pavel, si-au sfășiat veșmintele și s'au repezit în gloată strigând. *Mat. 26. 66.

15 și zicând: Bărbați, pentru ce *faceți acestea? Și noi suntem oameni de a creștina fire cu voi și vă aducem vestea bună ca să vă întoarceți dela aceste

desertăciuni! Ia și Dumnezeu zeul cel viu care *a făcut cerul și pământul și marea și toate celele sunt în el. *Cap. 10. 26. **Iac. 5. 17. Apoc. 10. 10. +1 Sam. 12. 2. 1 Reg. 18. 14. 1. 14. 22. Amos. 3. 4. 1 Cor. 8. 4. +1 Tim. 1. 9. *Fao. 1. 1. Ps. 83. 6, 14. b. A. 14. 7.

16 care * în neamurile trecute a îngaduit toată Neamurile ca să neamurii pe caile lor.

*Ps. 81. 12. Cap. 17. 30. 1 Pe. 4. 11. 17 Toluș *nu s'a lăsat pe sine însuși fără martor întru că a luat binele și v'a dat din cer ploi și vremuri roditoare, umplându-vă inimile de hrană și veselie.

*Cap. 17. 27. Rom. 1. 20. **Ier. 26. 4. Ps. 11. 14. 28. 12. Ier. 5. 10. Ps. 66. 10. 68. 9. 147. 8. Ier. 14. 22. Mat. 7. 13.

18 Și zicând acestea abia au oprit gloatele ca să nu le înjunghie jertfa Pavel în Derbe și Antiohia.

19 Dar au sosit niște Iudei dela Antiohia și Iconia și după ce au înduplecat gloatele și au aruncat *cu pietre în Pavel, îl lărau afară din cetate socotind că este mort.

*Cap. 13. 45. **2 Cor. 11. 25. 2 Tim. 3. 11.

20 Și după ce l-au înconjurat ucenicii, s'a sculat și a intrat în cetate și a doua zi a ieșit cu Barnaba la Derbe.

21 Și după ce au vestit în Iconhia în cetatea apoc. 11 *au făcut destui ucenici, s'au întors la Lистра și la Iconia și la Antiohia, *Mat. 28. 19.

22 Întărind sufletele ucenicilor, îndemnându-i * să rămână în credință și că prin multe necazuri trebue să intrăm în împărăția lui Dumnezeu.

*Cap. 11. 23; 13. 43. **Mat. 10. 38; 16. 24. Luc. 22. 28, 29. Rom. 8. 17. 2 Tim. 3. 11. 12. 12.

23 Și după ce le-au *rânduit presbiteri în fiecare biserică și s'au rugat cu postiri, i-au încredințat Domnului, în care crezu-
ră. *Ti. 1. 5.

24 Și au străbătut Pisiidia și au venit la Pamfilia; 25 și după ce au vorbit cuvântul în Perga, s'au pogorât la Atalia,

26 și *de acolo au plecat pe apă la Antiohia, de unde fusesera încredințați *harului lui Dumnezeu pentru lucrarea pe care o savăriseră.

*Cap. 13. 1, 3. **Cap. 5. 40.

27 Și când au ajuns și au adunat biserica, au *vestit toate câte facuse Dumnezeu cu ei și ca a deschis *Neamurilor o ușa de credință.

*Cap. 15. 4, 12, 21. 19. **1 Cor. 16. 9. 2 Cor. 2. 17. Col. 4. 3. Apoc. 3. 8.

28 Și au zăbovit acolo nu puțină vreme cu ucenicii.

Adunarea Bisericii din Ierusalim.

15 Și unii * s'au pogorât dela Ierusalim și învățau pe frați zicând: Dacă *nu veți fi lăsați împrejur, după *datina lui Moise, nu puteți fi mântuiți.

*Gal. 2. 12. **Ioan. 7. 22. Vers. 5. Gal. 3. 2. Filip. 3. 2. Col. 2. 8, 11, 16. +Fao. 17. 10. Ier. 12. 6.

2 Și făcându-se nu puțină împotrivire și cercetare din partea lui Pavel și Barnaba cu ei, au hotărât *frații ca Pavel și Barnaba și alții oarecari dintre ei să *se suie la apostoli și presbiteri la Ierusalim pentru această neînțelegere. *Gal. 2. 1.

3 Deci ei fiind trimiși *de biserică, treceau prin Fenicia și Samaria, istorisind *întoarcerea Neamurilor; și făceau mare bucurie la toți frații. *Rom. 15. 24. 1 Cor. 16. 1, 11. **Cap. 14. 27.

4 Și când au ajuns la Ierusalim, au fost primiți de biserică și apostoli și presbiteri și au spus *toate câte făcuse Dumnezeu cu ei. *Vers. 12. Cap. 14. 27, 21. 19.

5 Și unii din secta Fariseilor cari au crezut s'au ridicat zicând că *trebuie

să lăie împrejur și să le poruncească să păzească legea lui Moise. * Vers 1

6 Și apostolii și presbiterii s'au adunat să vadă despre acest cuvânt.

7 Și după ce s'a făcut multă cercetare, s'a sculat Petru și a zis către ei: Bărbați frați, * voi știți că din zilele dela început Dumnezeu a făcut o alegere între voi, ca prin gura mea Neamurile să audă cuvântul evangheliei și să creadă. * Cap. 10 20, 11, 12

8 Și Dumnezeu care cunoaște * inimile le-a marturisit dându-le * Duhul Sfânt ca și noua.

* 1 Cron. 28 9. * Cap. 1 24. ** Cap. 10, 44.

9 și n'a făcut nicio * deosebire între noi și ei curățindu-le ** inimile prin credință. * Rom. 10 11. ** Cap. 10 15, 28, 43. 1 Cor. 1 2. 1 Pet. 1 22.

10 Acum dar de ce ispiți pe Dumnezeu ca * să puneți pe grumazul ucenicilor un jug pe care nici părinții noștri nici noi n'am fost în stare să-l purtăm? * Mar. 23 4. Gal. 5 1.

11 Ci credem * că suntem mântuiți prin harul Domnului Isus Hristos în acelaș fel ca ei.

* Rom. 3 24. Efes. 2 8. Tit. 2 11; 3 4 5.

12 Și toată mulțimea a

lăcut * și ascultau pe Barnaba și pe Pavel istorisind câte semne și minuni făcuse Dumnezeu între Neamuri prin ei. * Cap. 11

Hotărîrea Bisericii.

13 Iar după ce au lăcut ei, Iacov a * răspuns și când: Bărbați frați, ascultați-mă: * Cap. 12 17.

14 Simeon * a istorisit cum mai întâiu Dumnezeu a căutat să ia din Neamuri un popor pentru numele său. * Vers 1

15 Și cu aceasta glăsuiește împreună cuvintele proorocilor, după cum este scris:

16 După * acestea iar mai voi înloarece și voi zidi din nou cortul cel căzut al lui David și voi zidi iarăș cele răsturnate ale lui și-l voi îndrepta,

* Amos 9 11, 12.

17 pentru că rămășița de oameni să caute pe Domnul și toate Neamurile peste cari este chemat numele meu.

18 zice Domnul care face acestea cunoscute din veac.

19 De aceea eu * judec să nu supărăm pe aceia dintre Neamuri cari se ** înlocuiește la Dumnezeu.

* Vers 23. ** 1 Tes. 1 9.

20 ci să le scriem ca să se ferească de * întinăciune

ale idolilor și de ** curvie și de ce este sugrumat și i de sânge.

* Fac. 35 2. Exod. 20 3, 23. Deut. 20 30. 1 Cor. 8 1; 10 20 28. Apoc. 2 14 20. ** 1 Cor. 6 9, 18. Gal. 5 19. Hes. 1, 8. Col. 3 5. 1 Tes. 4 3. 1 Pet. 4 3. † Fac. 9 4. Lev. 6 17. Deut. 12 16, 23.

21 Căci Moise are din vremuri dedemult în fiecare cetate pe ceice-l propovăduiesc, fiind ciliți * în sinagogi în fiecare Sabat.

* Cap. 13 5, 27.

22 Atunci s'a părut bine apostolilor și presbiterilor cu toată biserica să aleagă bărbați dintre ei și să trimită la Antiohia cu Pavel și Barnaba, pe Iuda, care se numește Barsaba, * și pe Sila, bărbați capetenii între frați.

* Cap. 13 1, 2.

23 Și au scris *astfel* prin mâna lor: Apostolii și presbiterii și frații către frații celor dintre Neamuri, cari sunt la Antiohia și în Siria și în Cilicia, sănătate.

24 Deoarece am auzit ca unii * dintre noi v'au tulburat cu cuvinte, rasucindu-vă sufletele, carora noi nu le-am poruncit.

* Vers 1. Gal. 2 4, 7 12. Tit. 1 10, 11.

25 ni s'a părut bine, fiind întru'n gând, să alegem bărbați și să trimitem la voi împreună cu iubirii noștri Barnaba și Pavel,

26 ameni * cari și-au pus în joc sufletele pentru numele Domnului nostru Isus Hristos. * Cap. 18 30; 14 19. 1 Cor. 15 30. 2 Cor. 11 23, 26.

27 Am trimis deci pe Iuda și pe Sila și ei înșiși vă vor da de știre prin viu grai aceleași.

28 Căci s'a părut bine Duhului Sfânt și noua ca să nu se mai puna peste voi nicio greutate mai mare decât acestea ce sunt de neapărata trebuință.

29 să va feriți * de cele înjunghiate idolilor și de sânge ** și de cele sugrumate și de curvie, de cari dacă va veți păzi pe voi înșiși cu îngrijire, bine faceți. Fiți sănătoși.

* Vers 20. Cap. 21 25. Apoc. 2 14, 20. ** Lev. 17 14.

Hotărîrea adusă în Antiohia

30 Deci când li s'a dat drumul, s'au pogorît la Antiohia și strângând mulțimea, le-au dat scrisoarea.

31 Și după ce au citit-o, s'au bucurat de mângăiere.

32 Și Iuda și Sila fiind și ei prooroci, au * îndemnat prin multe cuvinte pe frați și i-au întărit.

* Cap. 14 22 18 23.

33 Și după ce au stat câțeva vreme *acolo*, li s'a * dat drumul în pace de că-

tre frați la ceice i-au trimis. * 1 Cor. 16. 11. Evr. 11. 3.

31 Iar lui Sila i s'a părut bine să rămâie acolo.

32 Dar Pavel * și Barnaba au zăbovit în Antiohia învățându-i și binevestind cuvântul lui Dumnezeu împreună și cu alții mulți. * Cap. 13. 1.

Pavel cercetează Bisericiile.

36 Și după câteva zile Pavel a zis către Barnabă: Să ne întoarcem acum să cercetăm pe frați în fiecare cetate, în care am vestit cuvântul Domnului, văzând cum se află.

* Cap. 13. 4, 13, 14, 15, 16. 1, 2, 24. 25.

37 Și Barnaba s'a hotărât să ia cu ei și pe Ioan, * care se numește Marcu.

* Cap. 12. 12, 25; 13. 5. Col. 4. 10. 2 Tim. 4. 11. Filim. 24.

38 Dar Pavel găsea că este drept să nu ia împreună cu ei pe acela care s'a despărțit de ei * dela Pamfilia și n'a venit cu ei la lucru. * Cap. 13. 13.

39 Și s'a iscat o aprindere încă s'a despărțit unul de altul și Barnaba a luat cu sine pe Marcu și a plecat pe apă la Cipru.

40 Iar Pavel și a ales pe Sila și a ieșit fiind îndreptățit * de frați harului Domnului. * Cap. 14. 20.

41 Și străbătea prin Siria și Cilicia întărind * bisericile. * Cap. 16. 6.

Tim. 1. 1. Vedenia lui Pavel.

16 * Și a ajuns și la Derbe și Lisira. Și iată acolo era un ucenic cu numele ** Timotei, fiu † al unei femei Iudeice credincioase, dar al unui tată Grec.

* Cap. 14. 6. ** Cap. 9. 22. Rom. 16. 21. 1 Cor. 4. 17. 1 Tim. 2. 19. 1 Tes. 3. 2. 1 Tim. 1. 2. 2 Tim. 1. 2. † 2 Tim. 1. 6.

2 El avea bună marturie dela frații * cari erau în Lisira și Iconia. * Cap. 6. 3.

3 Pe el îl voia Pavel ca să iasă cu el și l-a luat * și l-a tăiat împrejur din pricina Iudeilor cari erau în acele locuri; căci știau loți că tatăl lui era Grec.

* 1 Cor. 7. 20. Gal. 2. 3. Gal. 5. 2.

4 Și când treceau prin cetăți, le dădeau să pazească hotărârile * judecate de apostoli și presbiterii cari erau în Ierusalim.

* Cap. 15. 28, 29.

5 Deci bisericile * erau întărite în credință și sporiau la număr în fiecare zi.

* Cap. 15. 41.

6 Și au trecut prin (mulț) Frigiei și Galatiei, fiind opriți de Duhul Sfânt să vorbească cuvântul în Asia.

7 Și când au venit spre Misia, încercau să meargă

în Bitinia și Duhul lui Isus nu le a îngăduit.

8 Deci trecând pe lângă Misia, s'au * pogorît la Troa. * 2 Cor. 2. 12. 2 Tim. 4. 13.

9 Și noaptea i s'a arătat lui Pavel o vedenie: un bărbat * din ** Macedonia m'a și-l ruga și zicea: Trece în Macedonia și ajută-ne.

* Cap. 10. 30. ** 2 Cor. 2. 13.

10 Și când a văzut vedea că îndată am cantat sa leșim în Macedonia, judecând că Dumnezeu ne-a chemat să ieșim vestim evanghelia.

Pavel la Filipi Lidia

11 Deci plecând pe apă din Troa, am mers drept la Samotracia și a doua zi în Neapolis.

12 Și de acolo la Filipi. * care este o cetate a Macedoniei, cea dintâi din ținut o colonie romană, și am zăbovit în această cetate câteva zile. * Filim. 1. 1.

13 Și în ziua Sabatului am ieșit afara din poarta la un râu, unde socotiam că este un loc de rugămintă, și am șezut jos și așezam femeilor cari erau adunate.

14 Și o femeie cu numele Lidia, vânzătoare de purpura din orasul Tiatira, o mătase de Dumne-

zeu, asculta; a cărei inimă a * deschis o Domnul ca să ia aminte la cele vorbite de Pavel. * 1 Cor. 24. 45.

15 Și după ce a fost botezată ea și casa ei, ne-a rugat zicând: Dacă ați judecat că sânt credincioasa Domnului, intrați în casa mea și rămâneți acolo. Și ne-a * silit. * Rom. 16. 3. 31. 11. 2 Tim. 4. 20.

O supăra ghicitoare

Temnicerul din Filipi

16 Și a fost așa: pe când ne duceam noi la locul de rugăciune, ne-a ieșit înainte o slujnică, * având un duh al lui Pilon, care aducea mult câștig ** domnilor ei prin ghicire.

* 1 Saul. 28. 7. ** Cap. 19. 24.

17 Ea urmând după Pavel și noi, striga zicând: Acești oameni sunt robii ai Dumnezeului Celui Preaînalt cari vă vesesc calea mântuirii.

18 Și aceasta o facea multe zile. Dar Pavel foarte necăjit * s'a întors și a zis duhului: Îți poruncesc în numele lui Isus Hristos să ieși afară din ea. Și ** a ieșit afară în ceasul acela.

* Marc. 1. 25, 34. ** Marc. 6. 17.

19 Și când au văzut * domnii ei că s'a dus nadejdea câștigului lor, au a-

lor Cesarului, zicând * că este un alt împărat, Isus.

* Luc 23, 2. Ioan 19, 12. 1 Pet 2, 13.

8 Și au tulburat gloata și pe mai marii cetății cari auziau acestea.

9 Și după ce au luat chează de la Iason și de la ceilalți, le-au dat drumul

Pavel la Berea

10 Iar frații * îndală au trimis noaptea pe Pavel și pe Sila la Berea, cari când au sosit, s-au dus în sinagoga Iudeilor.

* Cap 9, 25. Vers 14

11 Aceștia erau mai apleși la suflet decât cei din Tesalonie; ei au primit cuvântul cu toată voioșia, cercetând * cu deamănăntul scripturile în fiecare zi, dădă acestea ar fi așa.

* Luc 24, 16. Luc 16, 29. Ioan 5, 39

12 Mulți dintre ei deci au crezut și din temelie grecești de stare bună și dintre bărbați, nu puțini.

13 Dar Iudei din Tesalonie când au cunoscut ca și în Berea a fost vestit de Pavel cuvântul lui Dumnezeu, au venit și acolo întărâtând și tulburând gloatele

14 Și atunci frații îndă * au trimis pe Pavel ca să se ducă până spre mare și Sila și Timotei au mai rămas acolo

* Mat 10, 23

Pavel la Atena. Cuvântarea.

15 Iar ceice însoțiau pe Pavel l-au dus * până la Atena; și luând ei poruncă de la el către Sila și Timotei ca să vină cât mai curând la el, au plecat.

* Cap 18, 6.

16 Și pe când Pavel aștepta în Atena, i s'a * întărâtat dubul în sine când a văzut cetatea plină de idoli.

* 2 Pet 2, 6.

17 Deci a stat de vorbă în sinagogă cu Iudei și cu cei cuceritori și în târg în fiecare zi cu ceice-l întâlneau

18 Și unii dintre filosofi Epicurieni și dintre filosofi Stoici s-au legat de el. Și alții ziceau: Ce * creștin să spună acest semănător de vorbe? Iar alții: Pare că este vestitor de dumnezei străini! pentru că le binevestia pe Isus și învierea

19 Și l-au luat cu ei și l-au dus la Areopag zicând: Putem ști ce este această învățătură nouă care este vorbită de tine?

20 Căci aduci la urechile noastre ceva străin; deci voim să știm ce vor să fie acestea.

21 Iar toți Atenienii și străinii cari se află vro-

meu acolo na aveau 27 ca * să caute pe Dumnezeu, doar cel puțin la mine alt, decât să vorbească ceva sau să audă ceva mai nou

dintre noi.

* Rom 1, 20. ** 1 Cor 14, 14

22 Și Pavel a statul în mijlocul Areopagului și a zis: Bărbați Atenieni, întru toate vă văd mai religioși

23 Căci trecând și privind de aproape lucrurile de închinat ale voastre, am găsit și un altar pe care este scris: DUMNEZUL-LĂ ÎNCEPUTĂ. Deci pentru că voi cinstiți toate mull, fără să cunoașteți, aceasta vă vestesc eu.

24 Dumnezeu * care a făcut lumea și toate cele ce sunt în ea, el fiind Domnul * cerului și al pământului, nu * locuiește în temple făcute de mâni,

* Cap 14, 15. ** Mat 11, 25. † Cap 7, 48

25 nici nu este slujit de mâni omenești, ca * având trebuință de ceva, căci el * însuș dă tuturor viață și suflare și toate;

* Ps 50, 8. ** Fac 2, 7. Num. 16, 22. Iov 12, 10. 27, 3. 38, 4. Isa. 42, 5; 57, 16. Zah 12, 1.

26 și a făcut dintr'un singur sânge orice neam de oameni ca să locuiască peste toată fața pământului hotărînd vremuri rânduile și marginile * locuirii lor.

* Deut 32, 8.

28 Căci în * el viețuim ne mișcăm și suntem, după cum * au zis și unii dintre poezii voștri. Căci noi suntem din neamul lui

29 Fiind deci din neamul lui Dumnezeu, nu trebuie să ne gândim că Dumnezeirea este asemenea aurului sau argintului sau pietrei cioplite de mesteșugul și născocirea omului!

* Isa 40, 18

30 Deci Dumnezeu a trecut cu vederea vremurile * de neștiință, dar acum * poruncește oamenilor ca toți de pretutindeni să se pocuiască.

* Cap 14, 16. Rom 3, 25. ** Luc 24, 47. Tit 2, 11, 12. 1 Pet 1, 14, 4, 3.

31 pentru că a pus o zi în care va * judeca cu dreptate pământul locuit prin bărbatul pe care l-a rânduit, punând credința la îndemâna tuturor prin * aceea că l-a înviat dintre cei morți. ...

* Cap 10, 42. Rom 2, 16, 14, 10. ** Cap 2, 24

32 Și când au auzit ei de învierea morților, unii își bateau joc iar alții au

pucal**pe Pavel și pe Sila și i-au lărat în târg înaintea mai marilor. *Cap. 19 25 26.

** 2 Cor. 6, 5. † Mat. 10 18

20 Și după ce i-au adus la căpeteni, au zis: Acești oameni, cari sunt Iudei, turbură cetatea noastră

* 1 Reg. 18 17 Ca. 17 6

21 și vestese datine pe cari nu ne este îngăduit să le primim nici să le facem, noi fiind Romani.

22 Și gloata s'a ridicat împreună împotriva lor: și căpeteniile le-au sfâșiat vestimintele și au poruncit să-i bată cu nuiele.

* 2 Cor. 6 5; 1 23, 25. † 1 Cor. 2 2

23 Și după ce le-au dat multe lovituri, i-au aruncat în temnița poruncind pazitorului închisorii să-i păzească bine.

24 Acesta primind o astfel de porunca, i-a aruncat în temnița dinlauntru și le-a înțepenit picioarele în buluci.

25 Iar pe la miezul nopții Pavel și Sila se rugau și cântau laudă lui Dumnezeu și cei legați îi ascultau cu luare aminte

26 Și deodată s'a făcut un cutremur mare de pământ încât s'au scuturat temeliile închisorii; și îndată toate ușile s'au deschis și

legăturile tuturor s'au destăcut

* Cap. 4 31 ** Cap. 19 12 7, 10

27 Iar pazitorul închisorii s'a deșteptat din somn și văzând deschise ușile temniței, și-a tras sabia și era să si răpue viața, socotind ca cei legați au înțeles a fugi afară.

28 Dar Pavel a strigat cu glas mare zicând: Nu-ți face niciun rău, căci toți suntem aici.

29 Și a cerut lumini și s'a repezit înlauntru și tremurând de frică a căzut înaintea lui Pavel și Sila

30 și i-a dus afară și a zis: Domnilor, ce trebuie să fac ca să fiu mântuit?

* Lu. 3 10 Ca. 2 3 4

31 Iar ei au zis: Crede în Domnul Isus Hristos și vei fi mântuit tu și casa ta.

* Ioan. 3 16, 36, 6 47 1 Ioan. 5 10

32 Și i-au vorbit cuvântul Domnului cu toți cari erau în casa lui

33 Și el i-a luat la sine în acel ceas al nopții și le-a spălat rănilor și îndată a fost botezat el și toți ai săi.

34 Și i-a suit la casa sa și a pus masa și s'a veselit cu toată casa lui, fiindcă crezuse în Dumnezeu.

* Luc. 5 29 1 6

Pavel și Sila slobozi

35 Iar când s'a făcut ziua, căpeteniile au trimis pe cei ce purtau nuielele zicând: Dă drumul la oamenii aceia.

36 Și pazitorul închisorii a spus lui Pavel cuvintele acestea zicând: Căpeteniile au trimis ca să vi se dea drumul; acum dar ieșiți afară și mergeți în pace.

37 Dar Pavel a zis către ei: După ce ne-au bătut în fața lumii, neosândiți, pe noi, oameni cari suntem Romani, ne-au aruncat în temniță; și acum ne scot afară pe ascuns? Nu așa, ei să vină ei înșiși să ne scoală afară, *

Cap. 22 25.

38 Și cei ce purtau nuielele au adus la cunoștința căpeteniilor aceste vorbe; iar ei s'au temut când au auzit că sunt Romani.

39 Și au venit și i-au îmbunat și i-au dus afară și i-rugau să plece din cetate.

* Mat. 8 34

40 Și ei au ieșit din temnița și au intrat în casa Lidiei; și când au văzut pe frații, i-au mângălat și au ieșit.

* Vers. 14

Pavel în Tesalonie

17 Și după ce au trecut prin Amfipoli și Apolonia, au venit la Tesalo-

nic unde era o sinagogă a Iudeilor.

2 Și după cum era obiceiul său, Pavel a intrat la ei și în trei Sabate a stat de vorbă cu ei din scripturi, * Luc. 4 16. Cap. 9 20; 13, 5, 14, 14 1, 16 13, 19 *

3 descoperind și lamurind că Hristosul trebuia să pătimească și să învieze dinire cei morți; — și zicând, că acest Isus, pe care vi-l vestese eu, este Hristosul.

* Luc. 24 26, 46. Cap. 18, 28. Gal. 3 1

4 Și unii dintre ei au fost înduplecați și s'au însoțit cu Pavel și Sila și o mulțime mare din Grecii eucernici și nu puține dintre femeile de frunte.

* Cap. 28 24 ** Cap. 15 23, 27, 32, 40

5 Dar Iudeii pizmuind și luând cu ei pe câțiva bărbați răi din cei de rând și făcând gloată, tulburau cetatea și năvălind la casa lui Iason, căutau să-i scoală afară la popor.

6 Și fiindcă nu i-au găsit, țărâu pe Iason și pe unii frați la mai marii cetății, strigând: Aceștia cari au întors toată lumea pe dos, au venit și aici,

* Rom. 16 21. ** Cap. 16 20.

7 și Iason i-a primit la sine. Și toți aceștia lucrează împotriva hotărâri-

dului vorba și i învăța cu deamăritul cele despre Isus, deși cunoscusea ** nu mai bolezu lui Ioan.

* R. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

26 Și el a început a vorbi cu îndrăzneală în sinagogă. Și când l-au auzit Priscila și Aquila, l-au luat la ei și l-au învățat mai cu deamăritul calea lui Dumnezeu.

27 Și când s-a pus în gând să treacă în Ahaia, frații l-au îmbărbătat și au scris către ucenici ca să l primească. Și când a venit, a * ajutat mulți prin har celor cari crezuseră.

28 Căci înfunda cu putere pe Iudei înaintea lumii, arătând * prin scripturi, că Isus este Hristosul.

Ucenicii lui Ioan se fac creștini

19 Și a fost așa: pe când era Apolo * în Corint, Pavel trecând prin părțile de sus, a venit la Efes și a găsit pe unii ucenici.

2 Și le a zis: Atunci primii voi Duhul Sfânt când ați crezut? Iar ei i-au zis: Dar nici n'am * auzit dacă este Duhul Sfânt.

* 18a 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

3 Și a zis: Pentru ce boleți, alți tot dar botezați? Și ei au zis: Pentru * bolețul lui Ioan.

4 Și Pavel a zis: Ioan * a boteza, cu botezul pocăinței, zicând poporului ca să creadă în cele ce vine după el, adică în Isus.

* 18a 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363.

Erast, ** el însuș a stat o vreme în Asia.

* Cap. 13 5 ** Rom. 16 23. 2 Tim. 4 20.

23 Și cam pe vremea aceea * s'a făcut nu puțin tulburare despre Calce.

* 2 Cor. 1 8 ** Cap. 9 2.

24 Căci un oarecare cu numele Dimitrie, un argintar, care făcea temple mici de argint ale Dianei, aducea meșterilor nu puțin * câștig.

* Cap. 16 18, 19

25 Și i-a adunat pe aceștia și pe lucrătorii cari se înțelebuciau cu unele ca acestea și a zis: Bărbați, știți că din acest câștig ne este traiul.

26 Și vedeți și auziți că nu numai la Efes ci mai în toată Asia, Pavel acesta a înduplerat și a abătut gloată destulă, zicând că nu * sunt dumnezei aceia cari sunt făcuți de mâni.

* Ps. 115 4. Isa. 44 10—20 Ier. 10 3.

27 Și nu numai această parte ne este în primejdie ca să cadă în dispreț ei și templul marelui zeu Diana să fie socotit o nimica și are să fie chiar dată jos din măreția ei, ea pe care toată Asia și tot pământul locuit o cinstește.

28 Și când au auzit ei, s'au umplut de mânie și strigau zicând: Mare este Diana Efesenilor.

29 Și cetatea s'a umplut de învâlmășeală și s'au năpustit într'un gând la teatru, râpind cu ei pe Gaiu * și Aristarh, ** Macedoneni, împreună călători ai lui Pavel.

* Rom. 16 23. 1 Cor. 1 14. ** Cap. 20 4, 27 2. Col. 4 10. Fim. 24.

30 Și când Pavel și-a pus în gând să intre în popor, ucenicii nu l-au lăsat.

31 Și unii dintre căpeteniile Asiei, fiindu-i prieteni, au trimis la el și-l rugau să nu se ducă la teatru.

32 Deci unii strigau una, alții altceva; căci adunarea era învâlmășită și cei mai mulți nu știau pentru ce se adunaseră laolaltă.

33 Și au făcut pe Alexandru să iasă din gloată, împingându-l Iudeii înainte. Și Alexandru * a făcut ** semn cu mâna și voia să se apercă înaintea poporului.

* 1 Tim. 1 20. 2 Tim. 4 14. ** Cap. 12 17.

34 Dar când au cunoscut că este Iudeu, s'a făcut un glas din partea tuturor strigând cam două ceasuri: Mare este Diana Efesenilor.

35 Și după ce logofatul a potolit gloata, zice: Bărbați Efeseni, cine este oare dintre oameni care nu cunoaște că cetatea Efeseni-

lor este pázitoarea templului marelui Diane și a chipului marelui Jupiter?

36 Deci fiindcă aceștia sunt fără cuvânt de împotrivire, se cuvino să fiți liniștiți și să nu faceți nimic în pripă.

37 Căci ați adus aici pe bărbații aceștia cari nu sunt nici hoți de cele sfinte, nici hulitori ai zeilor noastre.

38 Deci dacă Dimitrie și meșterii cari sunt cu el au cuvânt împotriva cuiva, se țin adunări pentru judecare și sunt proconsuli; nu se învinuiesc unii pe alții.

39 Iar dacă cereți ceva despre altele, se va lămuri în adunarea legiuită.

40 Căci suntem în primejdie să fim învinuiți pentru răscoala de astăzi: și în privința ei nu vom putea da socoteală de înțelepciunea aceasta.

41 Și după ce a zis acestuia, a dat drumul adunării.

Pavel în Macedonia

20 Și după ce a înecat tulburarea, Pavel trimițându-l după ucenici și îndemnându-i, și-a luat rămas bun, dela ei și a * ieșit să se ducă în Macedonia. * 1 Cor. 1 5. 1 Tim. 1 3.

2 Și după ce a trecut prin părțile acelea și îndemnat cu mult cuvânt a venit în Grecia.

3 Și după ce a stat trei luni acolo și făcându-se până împotriva lui de către Iudei, când era să se ducă pe apă în Siria a fost de părcărie să se întoarcă prin Macedonia.

* Cap. 9 23 23 12; 25 3. 2 Cor. 11 20.

4 Și Sopater din Berea al lui Pir, l-a însoțit până în Asia; iar dintre Tesaloniceni Aristarh * și Secunde și Gaiu ** din Derbe și Timotei; iar dintre cei din Asia Tihic ++ și Trofim. +

* Cap. 19 29; 27 2. Col. 4 10.

** Cap. 10 20. + Cap. 16 1. ++ Efes. 6 21.

Col. 4 7. 2 Tim. 4 12. Tit. 3 12.

* Cap. 21 29. 2 Tim. 4 20.

5 Și aceștia s'au dus înainte și ne-au așteptat în Troa.

6 Și după zilele * azimilor noi am plecat pe apă dela Filipi și în cinci zile am venit la ei în ** Troa, unde am zăbovit șapte zile.

* Exod. 12 14 15 23. 15. ** Cap. 16 8.

2 Cor. 2 12. 2 Tim. 4 13.

Învierea lui Eutih

7 Și în ziua întâi * a săptămânii când ne-am adunat ca să ** frângem pâinea, Pavel a stat de vorbă cu ei având de gând să plece a doua zi; și a în-

lins cuvântul pâna la miezul nopții.

* 1 Cor. 1. 2. Apoc. 1. 10. ** Cap. 2. 42, 46. 1 Cor. 1. 10, 11. 20, etc.

8 Și erau destule teli mare * în odaia de sus, unde eram adunați.

9 Și un tânăr cu numele Futih sedea pe fercastră cutundat într-un somn adânc; și pe când Pavel sta de vorba cu ei mereu înainte, fiind doborât de somn, a căzut jos din al treilea etaj și a fost ridicat mort.

10 Iar Pavel s'a * pogorât și a căzut peste el și luându-l în brațe a zis: Nu ** vă speriați căci sufletul lui este în el.

* 1 Reg. 17. 21. 2 Reg. 4. 34. ** Mat. 9. 21.

11 Și după ce s'a suit și a frânt pânea și a gustat și a vorbit cu ei destul, până în zori, astfel a plecat.

12 Iar ei au adus pe bariat viu și s'au mângâiat nu cu masura

Pavel la Milet

13 Și noi plecând înaintea la corabie ne-am dus pe apă la Asos, având de gând să luăm de acolo pe Pavel cu noi; căci astfel rânduise, deoarece el avea să meargă pe jos.

14 Iar când ne a întâl-

nit la Asos, l-am luat cu noi și am venit la Mitilene.

15 Și de acolo plecând pe apă, am ajuns a doua zi în dreptul Chiosului și în ziua următoare ne-am ațins de Samos și rămânând în Troghilion am venit a doua zi la Milet.

16 Căci Pavel a judecat să treacă pe apă pe lângă Efes, ca să nu i se întâmple să întârzie în Asia; căci * se grăbia, dacă i-ar fi cu putință, să ** fie la Ierusalim în ziua + Cincizecimii.

* Cap. 18. 21; 19. 21; 21. 4, 12. ** Cap. 24. 17. + Cap. 2. 1. 1 Cor. 16. 8.

Cuvântarea de rămas bun.

17 Și dela Milet a trimis la Efes și a chemat la el pe presbiterii bisericii.

18 Și când au venit la el, le-a zis: Voi știți cum am fost cu voi toată vremea, din * ziua întâi de când am călcat în Asia,

* Cap. 18. 10; 19. 1, 10.

19 slujind Domnului cu toată smerenia și cu lacrimi și încercări, * cari mi s'au întâmplat în pândirile Iudeilor.

* Vers. 8.

20 cum nu m'am * ferit de nimic din cele de folos, ca să nu vă vestesc și să vă învăț în lăta lucrurilor și în case,

* Vers. 21.

21 mărturisind * atât lu-

deilor cât și Grecilor po-caintă ** ată de Dumnezeu și credința în Domnul nostru Isus Hristos.

* Cap. 18. 5. ** Mare 1. 15. Luc. 24. 47. Cap. 2. 38.

22 Și acum iată, legal * în duhul mă duc la Ierusalim, neștiind cele ce au să mi se întâmple acolo.

* Cap. 1. 21.

23 decât numai că Duhul Sfânt * îmi mărturisește în fiecare cetate zicând că mă așteaptă legături și necazuri.

* Cap. 21. 4, 11. 1 Tes. 3. 3.

24 Dar nu * în nicio socoteală de viața mea, ca scumpă mie însumi, ** numai să-mi săvârșesc calea și + slujba pe + care am luat-o dela Domnul Isus, spre a mărturisi evanghelia harului lui Dumnezeu.

* Luc. 21. 13. Rom. 8. 35. 2 Cor. 4. 16.

** 2. 1 m. 4. 7. + Cap. 1. 17. 2 Cor. 4. 1.

+ Gal. 1. 1. Tit. 1. 8.

25 Și acum iată știu * că nu mi veți mai vedea fața voi toți, printre cari am trecut, ropovăduind împărăția.

* Vers. 38. Rom. 15. 23.

26 De aceea vă mărturisesc în ziua de astăzi că sunt curat de sângele * tuturor.

* Cap. 18. 6. 2 Cor. 7. 2.

27 Căci * nu m'am ferit să vă vestesc tot sfatul ** lui Dumnezeu.

* Vers. 20.

** Luc. 7. 30. Ioan. 15. 15. Efes. 1. 11.

28 Luați aminte * la voi

înșivă și la toată turma în care v'a ** pus Duhul Sfânt episcopi, ca să păstoriti biserica Domnului, pe care + și-a dobândit-o prin ++ însuș sângele său.

* 1 m. 4. 16. 1 Pet. 5. 2. ** Luc. 2. 28. + Luc. 1. 7, 14. Col. 1. 14. Evr. 9. 12. 1 Pet. 1. 19. Apoc. 5. 9. ++ Luc. 2. 14.

29 Știu că după plecarea mea vor intra * între voi lupi grozavi, necruțând turma,

* Mat. 7. 15. 2 Pet. 2. 1.

30 și dintre * voi înșiva se vor ridica barbați vorbind lucruri sucite ca să traga pe ucenici după ei.

* 1 Tim. 1. 20. 1 Tim. 2. 19.

31 Drept aceea veghiați, aducându-vă aminte cătrei * ani, noapte și zi, n'am încetat sfătuind cu lacrimi pe fiecare.

* Cap. 19. 10.

32 Și acum vă încredințez Domnului și cuvântului * harului său, care poate să vă ** zidească și să vă dea moștenirea + între toți cei sfințiți.

* Evr. 13. 9. ** Cap. 9. 31. + Cap. 26. 18. Rom. 1. 18. Col. 1. 12; 3. 24. Evr. 9. 15. 1 Pe. 1. 4.

33 N'am poftit argint * sau aur sau îmbrăcăminte dela nimeni.

* 1 Sam. 12. 3. 1 Cor. 9. 12. 2 Cor. 7. 2; 11. 9, 12. 17.

34 Voi înșiva cunoașteți că * aceste mâni au slujit pentru cele trebuincioase mic și celorce erau cu mine.

* Cap. 18. 3. 1 Cor. 4. 12. 1 Tes. 2. 9. 2 Tes. 3. 8.

35 În toate v'am dat pildă că *ostenindu-vă astfel trebuie să sprijiniți pe cei slabi și să vă aduceți aminte de cuvintele Domnului Isus că el însuși a zis: Ferice este mai mult a da decât a lua

* Rom 15 1. 1 Cor 9. 12. 2 Cor. 11 9. 12; 12 18. Efes 4 28. 1 Tes 4 11, 5 14 2 Tes. 3. 8

36 Și când a zis acestea, a îngenunchiat *și s'a rugat cu ei toți. *Cap. 7 30, 21 5.

37 Și a fost destul plâns al tuturor și au căzut *pe grumazul lui Pavel și-l sărutau mult. *Efe. 4. 14; 46. 20

38 Întristându-se mai ales pentru cuvântul pe *care-l zisese că n'au să-i mai vada lafa Și l-au petrecut pânăla corabie.

* Vers 25

Pavel își ia rămas bun dela ucenicii din Tir.

21 Și dupăce a fost așa, ne-am smuls dela ei și am plecat pe apă; am ținu drumul drept și am venit la Cos și a doua zi la Rodos și deacolo la Patara

2 Și găsind un vas care era să treacă în Fenicia, ne-am suit în el și am plecat pe apă

3 Și dupăce am zărit Cipru, lăsându-l la stânga, mergeam pe apă spre Siria și ne am dat jos la Tir

pentracă acolo se descărcă vasul de povară.

4 Și dupăce am găsit pe ucenici *am rămas acolo șapte zile; și aceștia spuneau lui Pavel prin Duhul să nu puna piciorul în Ierusalim. *Cap. 20. 23. Vers 18

5 Și a fost așa: am împlinit zilele, am ieșit și am plecat; și ne-au petrecut toți cu neveste și copii până afară din celate și îngenunchiând *pe țărâm, ne-am rugat *Cap. 20. 36

6 și ne-am luat ziua bună unii dela alții și noi ne-am suit în vas iar ei s'au întors la ale lor. *

* Iona 1 14

Pavel la Ptolemaida și la Cesarea. — Proorocia lui Agab.

7 Și când am sfârșit noi de tot călătoria dela Tir, am ajuns la Ptolemaida; și am urât bun găsit fraților și am rămas cu ei o zi.

8 Și a doua zi am plecat și am venit la Cesarea; și intrând în casa lui Filip evanghelistul, *care** era unul din cei șapte, am rămas la el. *Efe. 4 11 2 Tim 4 5. ** Cap. 6 5, 8 26, 40

9 Acesta avea patru fieceioare cari *proorociau, *Ier. 2 28 Cap. 2 17

10 Și rămânând noi mul

multe zile, s'a pogorît din Iudea un prooroc oarecare cu numele Agab. *Cap. 11 28

11 și venind la noi și luând cingătoarea lui Pavel, și-a legat picioarele și mâinile și a zis: Așa zice Duhul Sfânt: Astfel *vor lega Iudeii în Ierusalim pe barbatul a cui este cingătoarea aceasta și-l vor da prins în mâinile Neamurilor. *Cap. 20 23 Vers 38

12 Și când am auzit acestea, noi și ceilce sunt de loc deacolo, îl indemnăm să nu se suie la Ierusalim.

13 Atunci Pavel a răspuns și a zis: Ce *faceți plângând și rupându-mi inima? Căci eu sunt gata nu numai să fiu legat ci și să mor la Ierusalim pentru numele Domnului Isus. *Cap. 20. 24

14 Și neînduplecându-se, ne-am învârtit zicând: Față de voia *Domnului!

* Mat. 6 10 26, 42 Luc. 11, 2-22, 42. 15 Iar după aceste zile ne-am pregătit și ne-am suit la Ierusalim.

16 Și au venit cu noi 1 dintre ucenicii dela Cesarea, cari ne-au adus la un oarecare Mnason diu *pater ucenic vechiu, la care am fost găzduiți.

Pavel la Ierusalim în Templu

17 Și când *am fost noi în Ierusalim, frații ne-au primit cu bunăvoință

* Cap. 15 4.

18 Iar în ziua următoare Pavel a intrat cu noi la Iacov *și toți presbiterii erau acolo

* Cap. 15 13. Gal. 1 19, 2 9

19 Și dupăce le-a urât de sănătate la toți, istoria *câte una cu deamăruntul celece a făcut Dumnezeu între Neamuri prin **slujba lui. *Cap. 15 4, 12

Rom. 15 18, 19 ** Cap. 1 17, 20 24

20 Și ei când au auzit, slăveau pe Dumnezeu și i-au zis: Vezi, frate, câte zecimi de mil sunt între Iudei celece au crezut și toți sunt plini de râvnă *pentru lege.

* Cap. 22 3 Rom. 10 2 Gal. 1. 14.

21 Și au fost puși în cu-moștință despre line ce înveți pe toți Iudeii cari sunt între Neamuri să se lepede de Moise zicând că ei nu trebuie să taie împrejur pe copii nici să umbre în da-tine

22 Ce este dar? Negreșit vor auzi că ai venit.

23 Deci fă ceace-ți zicem. Avem patru bărbați cari au asupra lor o jur-ruință.

24 Ia-i și curățește te cu ei și elchituește pentru ei ca să și radă * capul și toți vor cunoaște că nu este nimic din ceeace au fost în vâtași despre tine ei că și tu însuși urmezi păzind legea. * Num. 6 2, 13, 18 Cap. 18 18.

25 Iar cât pentru Neamurile cari au crezut, noi * am trimis scrisoare după ce am judecat, ca ei să se ferească de ceeace este înjunghiat pentru idoli și de sânge și de ce este sugrumat și de curvie

* Cap. 15, 20, 29.

26 Atunci Pavel a luat cu el pe bărbați și după ce s'a curățil cu ei în ziua următoare, a * intrat în templu și a vestil ** când aveau să se împlinescă zilele de curățire, vremea când avea să fie adus darul pentru fiecare dintre ei. * Cap. 24 18. ** Num. 6 13.

Prinderea lui Pavel.

27 Și când erau să se sfârșească cele șapte zile, Iudeii * din Asia zărindu-l în templu, au întarâtat toată gloata și au ** pus mâinile pe el,

* Cap. 24 18. ** Cap. 26 21.

28 strigând: Barbați Israeliti, dați ajutor; acesta este omul, care * învață pe toți de pretutindeni împotriva poporului și a le-

gii și a locului acestuia; ba încă a adus și Greci în templu și a spurcat acest loc sfânt

* Cap. 24 5, 6.

29 Căci zar seră mai înainte cu el în cetate pe Trofim * Efescanul, despre care socotiau că Pavel l-a adus în templu.

* Cap. 20 4.

30 Și toată cetatea a fost mișcată * și poporul a alergat și au apucat pe Pavel și l-au trageau atara din templu și îndată au fost închise ușile.

* Cap. 26 21.

31 Dar pe când cercau să-l omoare, s'a suil vestea la căpitanul celei de ostași că tot Ierusalimul este întarâtat.

32 Acesta * îndată a luat ostași și sutași și a alergat jos la ei; iar ei când au văzut pe căpitan și pe ostași, au încetat să bată pe Pavel.

* Cap. 23 27, 24 7.

33 Atunci căpitanul s'a apropiat și l-a * apucat și a poruncit să fie legal cu două lanțuri și a întrebat cine era și ce a făptuit.

* Cap. 20 23. Vers 11.

34 Și strigau unii una iar alții alta din gloată, și neputând cunoaște ce este temeinic, din pricina sgomotului, a poruncit să-l ducă în cetățuie.

35 Și când a fost pe trepte, a fost așa: el a fost

purat de ostași din pricina îndărjirii gloatei.

36 Căci mulțimea poporului urma strigând Ia-l *
* Luc. 23 18 Ioan 19 15 Cap. 22 22.

Pavel cere voie să vorbească

37 Și când era să fie bagat în cetățuie, Pavel zice căpitanului: Imi este oare îngăduit să-ți spun ceva? Iar el a zis: Știi grecește?

38 Nu * ești tu dar Egipteanul, care mai înainte de aceste zile a răscolat și a seos în pustie pe cei patru mii de bărbați ucigași?

* Cap. 5 38.

39 Dar Pavel a zis: Eu * sânt om Iudeu, din Tarsul din Cilicia, cetățean al unei cetăți nu neînsemnate; te rog dar, dă-mi voie să vorbesc către popor.

* Cap. 9 11, 22 3.

40 Și după ce i-a dat voie, Pavel stând pe trepte, a * făcut semn cu mâna poporului. Și când s'a făcut tacere mare, le-a vorbit în graul evreesc zicând:

* Cap. 12 17.

Cuvântarea lui Pavel

22 Barbați frați * și părinți, ascultați-mi acum apărarea către voi.

* Cap. 7 2.

1 Și când au auzit că le vorbii în graul evreesc,

au ținut și mai mult liniște; și a zis:

3 Eu * sânt bărbat Iudeu, născut în Tarsul Ciliciei, dar crescut mare în cetatea aceasta, învațat la * pricioarele lui Gamaliel după + + strășnicia legii părintești, fiind * + plin de râvnă pentru Dumnezeu după cum sunteți * + și voi toți astăzi.
* Cap. 21 39. 2 Cor 11 22. Filip 3 5.
** Deut. 33 3. 2 Reg. 4 38. Luc. 10 39.
+ Cap. 7 34. + + Cap. 26 5. * + Cap. 21 20.
Cap. 1 14. + + Rom 10 2.

1 Și am * prigonit aceasta (cale până la moarte, legând și dând prinși la închisoare bărbați și femei,

* Cap. 8 3, 26 9 - 11. Filip 3 6.

1 Tim. 1 13

5 după cum îmi este martor și marele preot și toată * bătrânimea, de la * care am primit și scrisori către frați și m'am dus la Damasc, ca să aduc legați la Ierusalim și pe ceice erau acolo pentru ca să fie pedepsiți. * Luc. 22 66 Cap. 4 5.

** Cap. 9 12; 26 10, 12.

6 Și a fost așa: pe când mergeam * eu și mă apropiam de Damasc, pela amiază fără veste a strălucit din cer o mare lumină înprejurul meu.

* Cap. 9 3, 26 12, 13.

7 Și am căzut în locul unde eram și am auzit un glas zicându-mi: Saule,

Saule, pentru ce mă prigonești?

8 Iar eu am răspuns: Cine ești, Doamne? Și el mi-a zis: Eu sunt Isus din Nazaret, pe care tu-l prigonești.

9 Și ceice *erau cu mine au zărit într'adevar lumina dar n'au auzit glasul celui ce-mi vorbea.

* Jan. 10. 7. Cap. 9. 7.

10 Și am zis: Ce să fac, Doamne? Iar Domnul mi-a zis: Scoală-te și mergi la Damasc; și acolo ți se va vorbi despre toate ce-ți sunt rânduite ca să faci.

11 Și fiindcă nu vedeam din pricina slavei acelei lumini, fiind dus de mână de ceice erau cu mine, am venit la Damasc.

12 Și un *oarecare Anania, bărbat cvlavios după lege, cu mărturie ** buna dela toți Iudeii † cari locuiesc acolo,

* Cap. 9. 17. ** Cap. 10. 22. † 1 Tim. 3. 7.

13 A venit la mine și stând aproape mi-a zis: Frate Saule, capătă-ți vedere. Și eu chiar în acel ceas m'am uital în sus la el.

14 Și el a zis: Dumnezeu * parinților noștri te-a ales ca să cunoști voia lui și să † vezi pe † Cel

Drept și să † auzi un glas din gura lui.

* Cap. 3. 13, 5. 30. ** Cap. 9. 15. 26. 16. † 1 Cor. 3. 1. 15. 8. †† Cap. 3. 14. 7. 32. * 1 Cor. 11. 23. Gal. 1. 19.

15 Căci * vei fi martor pentru el la toți oamenii despre cecele ** ai văzut și auzit.

* Cap. 23. 11. ** Cap. 4. 20. 28. 16.

16 Și acum ce zăbovești? Scoală-te, botează-te și spală-ți * păcatele tale, după ce vei chema ** numele lui.

* Cap. 2. 38. Ebr. 10. 22. ** Cap. 9. 14. Rom. 10. 13.

17 Și a * fost așa: când m'am întors la Ierusalim și mă rugam în templu, am fost într'o răpire sufletească.

* Cap. 9. 26. 2 Cor. 12. 5. 18 și l-am * văzut zicându-mi: Grăbește ** și ieși curând din Ierusalim; pentru că nu-ți vor primi mărturia despre mine.

* Vers. 14. ** Mat. 10. 14.

19 Și eu am zis: Doamne, ei * înșiși știu că puneam în temniță și băteam ** prin sinagogi pe ceice cred în tine.

* Cap. 8. 3. Vers. 4. ** Mat. 10. 17.

20 Și * când se vărsa sângele lui Ștefan, martorul tau, eram și eu însumi de față și încuviințam ** împreună și paziam vesimintele celor ce-l omorau.

* Cap. 7. 5. It. 11. 48. ** Cap. 8. 1. Rom. 1. 32.

21 Și el mi-a zis: Mergi, căci * te voi trimite de parte la Neamuri.

* 1 Tim. 3. 2. 46. 47. 18. 6. 26. 17. 1 Tim. 3. 11. 13. 15. 16. Gal. 1. 17. 1 Tim. 3. 1. 8. 1 Tim. 2. 7.

Pavel, cetățean roman

22 Și l-au ascultat până la acest cuvânt și și au ridicat glasul zicând: Ia * de ce pământ pe unul ca acesta, căci nu se cuvine * † trăiască.

* Cap. 22. 28. ** Cap. 22. 28.

23 Și pe când strigau ei și își aruncau jos vestimintele și asvârliau țărâna din văzduh,

24 capitanul a poruncit ca să fie adus în cetățuie, zicând să-l cerceteze cu loți de biciu, ca să afle pentru care pricina strigau așa împotriva lui.

25 Dar când l-au întins pe ara bicele de curele, Pavel a zis către sutasul care era de față: Va * este are îngăduit să bateți cu bice pe un om Roman și neputecut?

* Cap. 13. 37.

26 Și când a auzit sutasul s'a dus la capitan și i-a spus zicând: Ce ai de gând să faci? Căci omul acesta este Roman.

27 Și capitanul a venit și i-a zis: Spune-mi, ești Roman? Și el a zis: Da.

28 Și capitanul a răspuns: Iar cu o mare sumă de bani am dobândit cetățenia aceasta. Și Pavel a zis: Iar eu sunt chiar nașcut Roman.

29 Îndată deci s-au adunat la o parte dela el cei ce aveau să-l cerceteze, și capitanul s'a temut cănd cunoscute că este Roman, ca fusese legat.

Pavel înaintea Sinedriului

30 Dar a doua zi, vrând să cunoască ce este temerărie, pentru ce este învinovat de Iudei, l-a deslegat și poruncit ca să se adune mai marii preoților și sinedriul și a adus jos Pavel și l-a pus înaintea lor.

23 Și Pavel uitându-se la sinedriu a zis: Bărbați frați, eu m'am purtat cu tot cuțelul întru înaintea lui Dumnezeu până în aceasta.

* Cap. 26. 1. 1 Tim. 3. 16. 1 Tim. 2. 18.

2 Iar marele preot Anania a poruncit celor ce erau lângă el ca să l'împingă peste gură.

3 Atunci Pavel i-a zis: Te va bate Dumnezeu, care te va vârui, chiar tu să mă judeci după lege.

caleând legea poruncești *
sa fii bătut?

* Lev 19: 15. Deut 25: 1, 2. 1 Cor 7: 51.

1 Iar ceice stateau de fața au zis: Pe marele preot al lui Dumnezeu îl înfrunți tu?

5 Și Pavel a zis: Nu * știu, fraților, că este mare preot; căci este scris. Nu vorbi de rău pe ** mai marele *
**rele poporului tău.

* Cf. 24: 1. ** Cf. 1: 28 + 11: 1.

21 et 2: 10. Iude 8.

6 Și când a cunoscut Pavel că o parte este de Saduchei iar alta de Farisei, striga în sinedriu. Barbați frați, eu *sânt Fariseu, fiu de Farisei; sânt judecat pentru nadejdea ** și învierea morților. *
* Cf. 1: 26 + 3: 15.

** Cf. 1: 21 + 2: 20 + 23: 20.

7 Și după ce a vorbit aceasta, s'a făcut neînțelegere între Farisei și Saduchei și mulțimea s'a desbinat.

8 Căci * Saduchei zice că nu este înviere, nici înger, nici duh; iar Fariseii le mărturisesc pe amândouă.

* Mat 22: 23. Marc 12: 18. Luc 20: 27.

9 Și s'a făcut un strigăt mare și unii dintre cărturarii din partea Fariseilor s'au sculat și se certau zicând: Nu găsim * niciun rău în omul acesta; dar

dacă ** l-a vorbit un duh sau un înger? *
* Cf. 2: 27 + 20: 31. ** Cf. 2: 7, 17, 18 + Cap 9: 9.

10 Și când s'a făcut mare neînțelegere, căpitanul temându-se ca Pavel să nu fie sfâșiat de ei, a poruncit să se pogoare ostirea și să-l răpească din mijlocul lor și să-l ducă în cetățuie.

11 Iar în *noaptea următoare, Demnii a stat lângă el și a zis: Indrăznește; căci după cum ai mărturisit cele despre mine la Ierusalim, astfel trebuie să mărturisești și la Roma.

* Cap 8: 9; 27: 23, 24.

Pavel este dus la Cesarea.

12 Și când s'a făcut ziua, Iudeii după ce s'au * strâns în cetate, s'au blestemat zicând: că nici să nu mânuim nici să nu bea până când nu omoară pe Pavel.

* Vers 21 + 30. Cap 25: 11.

13 Și erau mai mulți de patruzeci ceice au făcut acest jurământ împreună.

14 Și au venit la marii preoți și la bătrâni și au zis: Ne-am blestemat cu blestem să nu găsim nimic până când nu omorâm pe Pavel.

15 Acum dar voi în preună cu sinedriu faceți cunoscut căpitanului ca să-l aducă jos la voi, cași

cum și aveți de gând să puneți, și acum ei sunt gata așteptând lagăduința dela tine.

22 Deci căpitanul a dat drumul tânărului poruncindu-i: Nu spune la nimenei că mi-ai făcut cunoscut acestea.

23 Și a chemat la sine pe doi dintre sutasi și a zis: Dela al treilea ceas din noapte aveți gata două sute de ostași să meargă până la Cesarea și saptezeci de călăreți și două sute de sutaliși.

24 Și a chemat la sine pe doi dintre sutasi și a zis: Du pe acest tânăr la căpitan, căci are să-ți spună ceva.

18 Deci l-a luat și l-a dus la căpitan și a zis: Pavel cel închis m'a chemat la el și m'a rugat să aduc la tine pe acest tânăr căci mi sa-ți vorbească ceva.

19 Și căpitanul l-a luat de mână și l-a dus la o parte și a întrebat: Ce este ce ai sa-mi spui?

20 Și el a zis: Iudeii * nu înțeles sa te roage ca mâine să aduci jos la sinedriu pe Pavel cașicum și aveți de gând să judecați cu deamăritul despre el.

* Vers 12.

21 Tu deci nu asculta de ei ci îl pândesc mai mult de patruzeci de bărbați dintre ei, cari s'au blestemat ca nici să nu omoare nici să nu bea până când nu l vor ră-

* Cap 21: 33 + 24: 7.

22 Si voind * să cunoscă bine vintul pentru care l pârău, l-am adus jos la sinedriu lor.

* Cap 22: 30.

23 și l-am găsit pârfit pentru * întrebări de ale legii lor dar ** neavând

nicio vină vrednică de moarte sau de legături.

* Cap. 18 15, 26, 19 ** Cap. 26, 31

30 Și când mi s'a adus * la cunoștință că va fi o pandă din partea Iudeilor împotriva bărbatului, îndată l-am trimis la tine, poruncind ** și părâșilor săi să spuna înaintea ta ce-lece au împotriva lui, Pii sănătos.

* Vers 20 ** Cap. 24, 8, 25 o.

31 Deci ostașii au luat pe Pavel, după cum le fusese poruncit, și l-au dus noaptea la Anlipatrida.

32 Și a doua zi au lasat pe călăreți să se ducă cu el și s'au întors în cetate.

33 și când au intrat în Cesarea și au dat dregătorului scrisoarea, i-au înfățișat și pe Pavel.

34 Și după ce a citit-o, a întrebat din care ținut este și când a înțeles că este din Cilicia: *

* Cap. 24, 24, 30.

35 Te voi * asculta cu deamăruntul, a zis el, când vor veni și părâșii tăi. Și a poruncit ca să fie păzit în palatul ** lui Irod.

* Cap. 24 1, 10; 25 16 ** Mar. 27 27

Pavel la Cesarea

24 Și după cinci * zile marele preot ** Anania s'a pogorît cu unii bătrâni și cu un rîtor oare-

care Tertul; și a făcut plângere dregătorului împotriva lui Pavel.

* Cap. 21 27 ** Cap. 23, 2, 30, 35 25, 9

2 Și când a fost chemat el, Tertul a început să-l învinuiască zicând: Intru-cât avem parte de multă pace prin tine și multe îmbunătățiri s'au făcut acestui neam prin purtarea ta de grijă,

3 le primim în orice parte și pretutindeni, prea alesule Felix, cu toată mulțumirea.

4 Dar ca să nu te țin mai mult, te rog să ne ascuți pe scurt cu bună-voința ta.

5 Căci am * aflat pe bărbatul acesta că e o ciură și atîta la răscoală printre toți Iudeii cari sunt peste tot pămîntul locuit și este o căpetenie a sectei Nazarenilor. * Luc. 24, 2. Cap. 6 14, 16, 20, 17, 6, 21, 28 1 Pet. 2, 12, 15.

6 * care a încercat să spurce și templul și pe care l-am apucat și am voit să-l judecăm ** după legea noastră:

* Cap. 21 28 ** oam. 18 11

7 dar * a venit căpitanul Lisias și l-a luat cu mulțumirea din mâinile noastre.

* Cap. 21 14

8 poruncind * părâșilor lui să vină înaintea lui,

dela cari vei putea, însuși cercetînd cu scumpătate, să iei cunoștință cu deamăruntul despre toate acestea de care-l învinuim. Cap. 28 30

9 Și s'au învoit la învinuire și Iudeii zicînd că acestea așa sunt.

Apărarea lui Pavel.

10 Și după ce i-a făcut semn dregătorul să vorbească, Pavel a răspuns: Știind că de mulți ani ești judecător al acestui neam, bucuros mă apar de cele privitoare la mine însumi,

11 căci poți cunoaște bine că nu sunt mai mult de douăsprezece zile de cînd m'am suiat ca să * mă închin la Ierusalim.

* Cap. 21 26 Vers 17.

12 Și nici în templu nu * m'au găsit vorbind către cineva sau făcînd răscoală de gloată, nici în sinagogi, nici prin cetate,

* Cap. 26 8, 25 17

13 nici nu pot să-ți dovedescă cele de cari mă învinuiesc ei acum.

14 Dar îți mărturisesc adevărat că, potrivit cu Calea * pe care ei o numesc seclă, am slujesc Dumnezeului ** pînă în zilele mele crezînd toate cele scrise după lege și în prooroci,

* Am. 8 14 Cap. 9 2 ** 2 Tim. 1 3 1 Cor. 23 22, 28 23

15 avînd * nădejde în Dumnezeu, pe care și aceștia înșiși o au, că ** are să fie o înviere a dreptilor și a nedreptilor

* Cap. 23 6 26 6, 7, 28 20 ** Dan 12 2 1 Cor. 5 14, 29

16 În aceasta și eu însumi mă * deprind să am un cuget fără vină față de Dumnezeu și de oameni totdeauna.

* Cap. 23 1.

17 Și după mai mulți ani am * venit ca să fac milostenii față de neamul meu și daruri;

* Cap. 11 29, 30; 20 16 Rom. 15 25 2 Cor. 8 4 Gal. 2 10

18 în mijlocul * cărora m'au găsit curățit în templu, nu cu gloată, nici cu zarvă: dar *erau* unii din Iudeii din Asia, —

* Cap. 21 26, 27, 26 21.

19 cari * ar trebui să fie de față înaintea ta și să mă învinuiască, dacă ar avea ceva împotriva mea.

* Cap. 23 30; 25 16

20 Sau chiar aceștia să spuna ce nedreptate au găsit cînd am stat înaintea sinedriului.

21 decît numai pentru acest singur glas pe care l-am strigat cînd am stat între ei: Pentru * învierea morților sînt judecat eu astăzi înaintea voastră.

* Cap. 23 6, 28 20

22 Și Felix pentru că știa

mai cu deamăruțului cele
despre Cale, i a amănat zi-
când Când se va prigori ca
pută-lu * Lisias, voiți hotări
cele ale voastre. * 21 17

23 Și a poruncit sutu-
lui ca Pavel să fie ținut
în pază și să aibă îngă-
duința și să nu oprească
pe * nimeni dintre ai lui ca
să-l slujească * 21 27 28 6
Pavel sta de vorbă cu Felix

24 Și după câteva zile a
venit Felix cu Drusila, ne-
vastă-sa, care era Iudeică,
și a trimis după Pavel și
l-a ascultat despre credința
în Hristos Isus

25 Și pe când vorbea el
cu ei despre dreptate și
înfrânare și despre jude-
cata viitoare, Felix s'a în-
fricoșat și a răspuns Pen-
tru acum du-te; și când
voi avea vreme potrivită,
te voi chema la mine

26 Totodată și nădăjduia
ca i s'e vor da bani de
Pavel, deaceia și trimitea
mai adesea după el și vor-
bia cu el * 21 30

Pavel stătea în Festus

27 Și când s-au impli-
nit doi ani, Felix a avut
ca urmas pe Porcius Fes-
tus, și fiind * sa și capete
mulțumire dela Iudei Fe-
lix a lasat pe Pavel închi-
s * 21 32

* 21 32 22 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

25 Festus deci, după ce a
pasit pe ținutul său,
la trei zile s'a suit dela
Cesarea la Ierusalim.

2 Și mai mari * preoți-
lor și fruntași Iudeilor au
făcut plângere împotriva
lui Pavel Și-l rugau,

* 21 31 22 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

3 cerând ca un batâr
împotriva lui să trimită
să-l aduca la Ierusalim; fă-
când * o pânda ca să-l ră-
păde pe cale. * 21 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

4 Festus deci a răspuns
că Pavel este ținut în pază
la Cesarea și că el însuș
are să plece acolo în cu-
rând

5 Deci cari dintre voi,
zice el, sunt cu putere, să
se pogoare cu mine și dacă
* este ceva ne la locul său
în bărbat să-l învinuiască.

* 21 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

6 Și după ce a zăbovit în-
tre ei nu mai mult de opt
sau zecă zile, s'a pogorât
la Cesarea și a doua zi
a ezut pe scaunul de ju-
decator și a poruncit să
fie adus Pavel

7 Și când a venit el,
Iudei cari se pogoriseră
dela Ierusalim l-au încon-
jurat aducând împotriva
lui multe * și grele învi-
nuri, pe cari nu puteau
să le dovedească, * 21 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

* 21 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

8 pe când Pavel se a-
puta zicând N'am pacă-
luc eu nimic, nici * față de
Iudei, nici față de
Iudei, nici față de Cesar

* 21 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

9 Dar Festus, fiind * să
capete mulțumire dela Iu-
dei a răspuns lui Pavel
zicând Voiești * să te po-
gori la Ierusalim și să fii
judecat acolo înaintea mea
pentru acestea?

* 21 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

10 Dar Pavel a zis, Eu
nu înaintea scaunului de
judecator al Cesarului,
unde trebuie să fii jude-
cat pe Iudei cu nimic
nu m'am nedreptățit, după
cum și tu mai bine cu-
noști

11 Deci, dacă * nu sânt
în drept și am făcut ceva
nedrept de moarte, nu ma
torcesc de moarte; iar dacă
nu este nimic adevărat din
cele pentru cari mă invi-
nuiesc aceștia, nimeni nu
poate să mă dăruiască lor.
Căci * să fii judecat de Ce-
sarul * 21 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

* 21 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

12 Munci Festus, după
ce a chibzuit împreună cu
ei din sfat, a răspuns: Ai
cui să fii judecat de Ce-
sarul le vei duce la Ce-
sar

Imperatul Agripa la Cesarea.

13 Și după ce au trecut
câteva zile, Agripa împă-
ratul și Bernice au sosit
la Cesarea ca să ureze la
Festus bun venit

14 Și fiindcă au zăbovit
acolo mai multe zile, Fes-
tus a spus împăratului cele
despre Pavel zicând, Iste
un * bărbat lăsat în me-
soare de Felix * 21 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

15 pentru * care când
eram eu la Ierusalim, mai
mari preoți și bătrâni
Iudeilor mi-au adus pân-
gere, cerând o hotărâre îm-
potriva lui * 21 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

16 carora le-am * răs-
puns că Romanii n'au obi-
ceiu să dăruiască pe un
om mai înainte ca păritul
să aibă de față părâșii lui
și să aibă prilej de apa-
rare pentru învinuire * 21 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

17 Deci după ce au ve-
nit ei aici, n'am făcut nici
amânare * și a doua zi am
șezut pe scaunul de jude-
cator și am poruncit ca să
fie adus bărbatul, * 21 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100

18 în privința caruia
când s-au sculat părâșii nu
aduceau nimic vină din a-
cele rele pe cari le ba-
nuiam eu

19 ei aveau față de e-
niște * întrebări pentru re-

ligia lor și pentru un oare- care Isus mort, despre care Pavel zicea că este viu.

* Cap. 18, 15, 23, 29

20 Și cu nedumerindu-mă cum să cercetez despre acestea, întrebam dacă el ar voi să meargă la Ierusalim și să fie judecat acolo pentru acestea.

21 Dar când Pavel a cerut ca să fie ținut pentru hotărîrea lui August. am poruncit să fie ținut până-voi trimite la Cesarul.

22 Și Agripa * a zis lui Festus: Aș vrea și eu însumi să aud pe acest om. Măne, zice el, îl vei auzi.

* Cap. 9, 15

23 Deci a doua zi când a venit Agripa și Berenice cu mult alai, au intrat în locul de ascultare împreună cu căpitani și bărbaii cei mai aleși ai cetății și Festus a poruncit și a fost adus Pavel.

24 Și Festus a zis: Împărate Agripa și toți barbații cari sunteți de față cu noi, priviți pe acesta despre care toată * mulțimea Iudeilor în Ierusalim și aici mi-au adus pără, strigând că nu trebuie să * mai trăiască

* Vers. 2, 3, 7 ** 1, 2, 2

25 Dar eu am înțeles că n'a făcut * nimic vrednic

de moarte și el însuși ** cerând să fie judecat de Augustul, am hotărît să-l trimit

* Cap. 23, 9, 29, 26, 31 ** Vers. 11, 12

26 Despre care n'am ceva temernic să scriu domnului meu. Deaceia l-am adus înaintea voastră și mai ales înaintea ta, împărate Agripa, ca după ce se va face cercetare cu deamăruntul, să am ce să scriu.

27 Căci mi se pare fără rost, ca trimițând pe un închis, să nu însemn și pricinile împotriva lui.

Pavel înaintea lui Agripa.

26 Și Agripa a zis lui Pavel: Îți este îngăduit să vorbești pentru tine în suși. Atunci Pavel a întins mâna și se apăra:

2 În privința tuturor a celor de cari sunt învinuit de Iudei, împărate Agripa, mă socot pe mine însumi fericit că am să mă apar astăzi înaintea ta.

3 Mai ales ca în esli cu-noscător al tuturor obiceiurilor și neînțelegerilor dintre Iudei, deaceia te rog să mă ascuți cu bunăvoință.

4 Deci viețuirea mea în tinereță, care a fost de la început în neamul meu și în Ierusalim, o știu toți lu-

5 Pentru că ei mă cunosc marii preoților. Și când am început, dacă voiesc mă marturisească; căci eu am vădit ca Fariseu, pe- trit cu cea mai straznică credință a credinței noastre.

6 Și * acum stau aici și flu judecat pentru nădejdea în făgăduința ** făcută de Dumnezeu către parin (ni noștri),

7 la care făgăduință nădăjduiesc să ajungă cele domasprezece * seminții ale noastre, slujind lui Dumnezeu cu stăruință noaptea și zi. ** Și pentru această nădejde * sânt învinuit de Iudei, împărate!

8 Pentru ce judeca de neerezut la voi că Dumnezeu scoală morții?

9 Deci * eu m'am gândit în mine însumi că trebuie să luerez mult împotriva ta de numele lui Isus din Nazaret

10 Deaceia * am și făcut în Ierusalim și am înțuiat în temnițe pe mulți dintre alții, după ce am luat în puteruirea dela ** mai

11 și pedepsindu-i de multe ori prin toate singogile * și siliam să hulească, și înfăruindu-mă peste marea împotriva lor. îi prigoniama până și în cetățile de afară.

12 În * acestea pe când mă duceam la Damasc eu imputam * care și eu drept de lucrare dela mari preoților,

13 în miezul zilei, înjura- rate, am văzut pe cale o lumina din cer, întrecând strălucirea soarelui, strălucind împrejurul meu și al celor ce călăuiau cu mine.

14 Și când am căzut, toți jos la pământ, eu am auzit un glas zicând către mine în graiul evreesc: Saule, Saule, pentru ce mă prigonești? Căci îți este sa- dat cu pieiorul împotriva lepușilor

15 Și eu am zis: Cine ești, Doamne? Iar Domnul a zis: Eu sânt Isus, pe care tu-l prigonești

16 Dar scoală-te și stai pe picioarele tale; căci pentru aceasta m'am arătat ție, ca * să fii rânduit slu- jitor și martor atât al ce- lorce ai văzut cât și al

celor pentru cari mă voi arăta ție,

* Cap. 22. 15.

17 scapându-te din acest popor și dintre Neamuri, la * cari te trimiț.

* Cap. 22. 21.

18 ca să * le deschizi ochii să ** se întoarcă dela întunerec la lumină și dela stăpânirea Satanei la Dumnezeu, ca să ție prin credința în mine iertarea păcatelor și un sort ++ între cei * sfinți.

* Isa. 35. 5; 42. 7. Luc. 1. 79. Ioan 8. 12. 2 Cor. 4. 4. Efes. 1. 18. 1 Tes. 5. 5. ** 2 Cor. 6. 14. Efes. 4. 18; 8. Col. 1. 13. 1 Pet. 2. 9. 25. † Luc. 1. 77. †† Efes. 1. 11. Col. 1. 12. * Cap. 20. 32.

19 Deaceia, împarate Agripa, n'am fost neascultător vedeniei cerești,

20 ci * am vestit mai întâi atât celor din Damasc și celor din Ierusalim și în toată țara Iudei cât și Neamurilor ca să se pocăiască și să se întoarcă la Dumnezeu, făcând lucruri ** vrednice de pocăință.

* 1. 9. 20. 22. 29. 11. 26. 13. 14. 15. 21. ** Marc. 3. 8.

21 Pentru aceasta Iudeii * m'au apucat în templu și încercau să mă omoare.

* Cap. 21. 30. 31.

22 Deci având parte de ajutorul care este dela Dumnezeu, stau până în această zi, mărturisind și la mic și la mare, nezicând nimic decât celece * au vor-

bit proorocii și Moise ** că au să fie:

* Luc. 24. 47. 48. Cap. 24. 14; 28. 26. Rom. 3. 21. ** Ioan. 5. 46.

23 că * Hristosul are născut supus la pătimire și că el ** cel dintâi din învierea morților are să vestească lumină atât poporului cât și Neamurilor.

* Luc. 24. 26. 46. ** 1 Cor. 15. 20. Col. 1. 18. Apoc. 1. 5. † Luc. 2. 32.

24 Și pe când rostia acesteia apărându-se, Festus zice cu glas mare: Ești nebun, Pavele; știința ta multă te dă în nebunie. * 2 Reg. 9. 11. Ioan. 10. 20. 1 Cor. 1. 20. 2. 13. 14. 4. 10.

25 Dar Pavel zice: Nu sânt nebun, prea alesule Festus, ci rostesc vorbe de adevăr și cumintie.

26 Căci împăratul știe de acestea către care și vorbesc cu îndrăzneală: pentru că sânt încredințat că niciuna din acestea nu este ascunsă de el fiindcă aceasta nu s'a petrecut într'un colț.

27 Împarate Agripa, crezi tu în prooroci? Știu că crezi!

28 Și Agripa a zis către Pavel: Cu puțin mă îndupleci ca să mă fac Creștin.

29 Iar Pavel a zis: Mă ruga lui Dumnezeu, ca fie cu puțin * fie cu mult, nu numai tu ci și toți cari

nu asculta astăzi să fiți prietenii săi ca să capete astfel cum sânt și eu afară de aceste legături * 10. 7. 7.

Neînnoșarea lui Pavel recunoscută.

30 Și împăratul s'a sculat și dregatorul și Berenice și cei ce ședeau cu el.

31 Și după ce s'au dat la o parte, vorbiau * unii cu alții zicând: omul acesta nu făptuiește nimic vrednic de moarte sau de legături.

* Cap. 23. 9, 29; 25. 25.

32 Și Agripa a zis lui Festus: Omului acestuia putea să i se dea drumul dacă * n'ar fi cerut să fie decedat de Cesarul.

* Cap. 25. 1.

Plăcarea lui Pavel la Roma.

27 Și când s'a hotărât * ca noi să plecăm pe apă în Italia, au dat pe Pavel și pe alți închiși unui sulaș cu numele Iuliu din ceala Augusta.

* Cap. 25. 12, 25.

2 Și suindu-se într'o corabie dela Adramit, care avea să meargă pe apă la locurile depe lângă Asia, am pornit pe apă fiind cu noi Aristarh * Macedoneanul din Tesalonic.

* Cap. 19. 29.

3 Și în cealaltă zi am ajuns la Sidon. Și Iuliu s'a purtat * omenos cu Pavel și l-a dat voie să se ducă la

prietenii săi ca să capete îngrijire. * 10. 24. 23, 28. 16.

4 Și deacolo am pornit pe mare și am mers pe apă pe lângă Cipru pentru că vânturile erau protivnice.

5 Și după ce am trecut marea care este pe lângă Cilicia și Pamfilia, ne-am pogorât la Mira în Licia.

6 Și acolo sulașul a găsit o corabie din Alexandria, mergând în Italia și ne-a suit în ea.

7 Și fiindcă multe zile mergeam încet și am ajuns cu anevoie lângă Cnid, deoarece nu ne lăsa vântul să ne apropiem, am mers pe lângă Creta spre Salmona.

8 Și mergând cu greutate pe lângă ea, am venit la un loc numit Limnuri Frumoase, de care era aproape cetatea Lasca.

9 Și trecând multă vreme și călătoria fiind acum primejdioasă, pentru că * trecuse și postul acum, Pavel îi îndemna * Lev. 23. 27, 29.

10 și le zicea: Bărbați, văd că și călătoria are să fie cu mare vătămare și multa * pagubă nu numai pentru încărcătura și corabie, ci și pentru sufletele noastre.

11 Dar sulasul asculta mai mult de cârmaciul și de stăpânul vasului, decât de cele zise de Pavel.

12 Și fiindcă limanul nu era bun de iernat, cei mai mulți au dat șfal să plece pe apă de acolo, dacă ar putea ajunge și să ierneze la Fenix, un liman al Cretei, privind în jos spre vântul de miazăzi apus și spre vântul de miazănoapte-apus.

13 Și când a bălul în cel vântul de miazăzi, pârânda-l se ca sănt stăpâni pe țința lor, au ridicat ancora și mergeau aproape de țărm dealungul Cretei.

14 Dar nu după multă vreme s'a repezit din ea un vânt furtunos care se numește Eurachilon.

15 Și când a fost răpita corabia cu totul și nu putea să facă față vântului, ne-am lăsat în voia lui, lăsându-ne duși.

16 Și alergând pe lângă un ostrov mic numit Claudia cu aneviole am fost în stare să prindem luntrea,

17 pe care ridicând-o sus, întrebuițau mijloace de apărare încingând vasul pe dedesubt, și temându-se să nu dea peste Sirta, au lăsat vetrilele jos și erau mânați astfel.

18 Și fiindcă ne nevoiam mult cu furtuna a doua zi au început să arunce pe apă.

19 Și a treia zi au aruncat cu mâinile lor unelte, corabiei.

20 Și fiindcă mai multe zile n'au lucit peste noi, nici soare, nici stele și nu mica furtună ne amenința acum, era luata orice nădejde că vom scăpa.

21 Și fiindcă am fost mulți fără hrană, atunci Pavel a statut în mijlocul lor și a zis: Bărbați, trebuia să fi ascultat de mine și să nu fi plecat dela Creta, și să fi cruțat această vătămare și pagubă.

22 Și acum vă îndemn să fiți cu inimă bună; căci nicio pierdere de suflet nu va fi dintre voi afară de a corăbiei.

23 Pentrucă în noaptea aceasta a statut lângă mine un înger * al Dumnezeuului, al căruia ** sânt eu și căruia îi slujesc, *Cap 23. 11 ** Dan 6. 18, Rom 14 2 Tm 1 3.

21 zicând: Nu te teme, Pavle, tu trebuie să stai înaintea Cesarului; și iată Dumnezeu ți-a dăruit pe toți cei ce călătoresc pe mare cu tine.

25 Deaceia, bărbați, fiți cu inimă bună; căci * eu

cred pe Dumnezeu ca va fi așa după cum mi s'a vorbit.

* L. 1 43. Rom 4 20 91 2 Tm 1 12
26 Dar trebuie să dăm peste * un ostrov oarecare —

* Cap 28 1.
27 Și când a fost a patrusprezecea noapte, pe când eram mânați încoace și încolo în marea Adriatică, pela miezul nopții, marinarii bănuiau că se apropie de o țară oarecare.

28 Și au lasat măsura în jos și au gasit douazeci de stânceni; și departându-se puțin și lăsând iar măsura în jos, au găsit cincisprezece stânceni.

29 Și temându-se ca nu cumva să dăm peste locuri stâncoase, au aruncat patru ancore din partea dinapoi a corăbiei și doriau să se facă ziua.

30 Și fiindcă marinarii căutau să fugă din corabie și lasaseră luntrea jos în mare sub cavânt că ar putea să înfundă ancorele dela pisc.

31 Pavel a zis sulasului și ostașilor: Dacă aceștia nu rămân în corabie, nu puteți fi scăpați.

32 Atunci ostașii au tăiat funiile luntrei și au lăsat-o să cadă.

33 Și până să se facă

ziua, Pavel îndemna pe toți să ia ceva de mâncare zicând: Astăzi este a patrusprezecea zi de când așteptați și stați într-una nemâncând nimic.

31 Deaceia vă îndemn să luați ceva de mâncare: căci aceasta este spre scăparea voastră; pentrucă * un păr nu va pieri din capul niciunuia dintre voi.

* 1 Pet 32 Mat 2 30. 1 Tm 12 7 4 18
35 Și după ce a zis acestea și a luat pâine, a mulțumit lui Dumnezeu în fața tuturor și a frânt-o și a început să mănânce.

* 1 Sam 9 13 Mat 23 30. Marc 8 6 1 Cor 11 17 Luc 4 3, 4
36 Atunci toți au fost cu inima bună și au luat și ei de mâncare.

37 Și în corabie eram de toți două sute șaptezeci și șase de suflete.*

* Cap 241, 7 1 Rom 13.1 1 Pet 3.20
38 Și după ce s'au saturat de mâncare, ușurau corabia aruncând afara grăul în mare.

39 Și când s'a făcut ziua, nu cunoșteau bine pământul dar zărau un sân de mare având un țărm, către care s'au sfatuit, dacă ar putea, să mănă corabia.

10 Și desfăcând ancorele, le-au lăsat în mare, lăsând

totodată în jos legăturile cârmelor și întinzând veștrila din frunte, în adierea vântului, țineau spre lărm.

11 Dar dând peste un loc între două mări, au înțepenit vasul și piscul s'a *înfipț și sta neclintit iar partea dinapoia vasului se sfărâma de lăria valurilor

* 2 Cor 11 25

12 Și sfatul ostașilor a fost ca să omoare pe cei legați, ca nu cumva vreunul să iasă afară în înot și să scape prin fugă.

13 Dar sutaul voind să scape pe Pavel, i-a împiedecat dela planul lor și a poruncit ca ceice pot să înnoale să se arunce afară cei dintâi și să iasă la pământ

14 și ceilalți cari pe scânduri, cari pe ceva de ale corăbiei. Și astfel s'a făcut că toți au *fost scăpați la pământ.

* Vers 22

Trei luni în insula Malta.

28 Și după ce am fost scăpați, atunci am cunoscut că ostrovul * se numește Malta.

* Cap 27 26

2 Și barbarii *ne arătau nu puțină bunăvoință, căci au aprins un foc și ne-au luat pe toți la ei din pri-

cina ploii ce era și din pricina frigului

* Rom 1 14 1 Cor 14 11 Col 3 11

3 Și când a strâns Pavel o grămadă de uscături și le-a pus pe foc, o năpârca a ieșit de căldură și l-a apucat de mână.

4 Și barbarii când au văzut jivina atârnată de mâna lui, ziceau unii către alții: Negreșit, omul acesta este un ucigaș, pe care, deși a scăpat din mare, Dreptatea nu l-a lăsat să trăiască.

5 Deci el a scuturat jivina în foc și s'a suferit niciun rau.

6 Și ei se așteptau că el are să se umfle sau să cadă deodată mort. Dar după ce au așteptat mult și au văzut că nu i se întâmplă niciun * rău, s'au schimbat și ziceau ** că el este un dumnezeu.

* Marc 16 18 Luc 10 19. ** Cap 14 11

Vindezarea tatălui lui Publius,

7 Și împrejurul aceluia loc erau țarine cari erau ale fruntașului ostrovului cu numele Publius, care ne-a primit și ne-a ospătat prietenește trei zile

8 Și a fost așa: tatăl lui Publius zăcea apucat de friguri și urdinare. Pavel a intrat la el și s'a rugat *

și punând ** mâinile peste el, l-a vindecat.

* Luc 5 14 15 ** Marc 6 5 7 Luc 2 16

18 În 4 40. Cap 19 11, 12 1 Cor

9 Și când s'a făcut a veni, veniau la el și ceilalți din ostrov cari erau bolnavi și erau tămăduiți.

10 Aceștia ne-au și cinștit * cu multe cinștiri și când am plecat, au pus pe corabie cele pentru trebuințele noastre.

* Marc 15 6. 1 Tim 5 17

Sosirea la Roma

11 Și după trei luni am plecat într-o corabie din Alexandria cu semnul Cei Doi Gemeni, care iernase în ostrov.

12 Și ajungând la Siracusa, am zăbovit acolo trei zile

13 Deacolo am ocolit și am sosit la Regio; și după o zi s'a stârnit un vânt de miazăzi, a doua zi am venit la Puzole,

14 unde am găsit pe frați și am fost îndemnați să zăbovim la ei șapte zile; și astfel am venit la Roma.

15 Și frații deacolo când au auzit cele despre noi, au venit spre întâmpinarea noastră până la Forul lui Apii și la Trei Cărciumi, pe cari, când i a văzut Pa-

vel, a mulțumit lui Dumnezeu și a prins curaj

16 Iar când am intrat în Roma, sutaul a dat competenței garzii pretoriului pe cei legați iar lui * Pavel i-a dat voie să rămâne singur cu ostașul care-l pazia.

* Cap 24 25, 27 3

Pavel propovăduiește la Roma

17 Și a fost așa: după trei zile el a chemat împreună la sine pe ceice erau fruntași ai Iudeilor, și când au venit ei împreună, el le-a zis: Eu, bărbăți frați, deși n'am făcut * nimic împotriva poporului sau datinelor părintești, totuș am ** fost dat legat în Ierusalim în mâinile Romanilor,

* Cap 24 12, 18, 25 8. ** Oup. 21 34.

18 cari când m'au cercetat, * voiau să-mi dea drumul pentru că nu era mieo via de moarte în mine. * (Cap. 22 24; 24 10, 25 8 26 31.

19 Dar când Iudeii au vorbit împotriva, am * fost nevoit să cer să fiu judecat de Cesarul; nu ca aş avea ceva ca să învinuiesc neamul meu. * Cap 25 11.

20 Deci pentru această pricină * v'am chemat ca să vă văd și să vă vorbesc; căci pentru nădejdea lui

Israel sânt impresurat cu acest **lanț.

*Ost. 26, 6, 7. **Cap 2. 29. 1 Tes 3. 1. 1, 6, 20. 2 Tim. 1. 18, 2. 9. 1 Tim 10. 1.

21 Iar ei i-au zis: Noi nici n-am primit din Iudea scrisori despre tine nici n-a venit vreunul dintre frați și a dat de știre sau a vorbit ceva rau de tine.

22 Dar socotim vrednic să auzim dela tine celece gâdesti; căci despre secla aceea ne este cunoscut, că preluțideni se vorbește *împotriva ei.

*1. c. 2. 34. Cap 24. 5, 14. 1 Pet. 2. 12, 4. 14.

23 Și hotărându-i o zi, au venit mai mulți la el în casa de popoare carora le-a istorisit *de cutare marturisind împărăția lui Dumnezeu și încredințându-i de dimineață până scara despre Isus, alături din **legea lui Moise cât și din prooroci.

*24. 7. Cap 27. 8. 19, 8. **Cap 20. 6. 22.

24 Și unii *erau încredințați de cele spuse iar alții nu credeau.

*Cap 14. 4; 7. 1. 19. 9.

25 Și neînvolundu-se între ei, au plecat, după ce Pavel a zis o vorbă: Bine a vorbit Duhul Sfânt prin Isaia proorocul către parinții voștri

26 zicând: Du te *la po-

porul acesta și zi. Cu auzul veți auzi și nu veți înțelege și văzând veți vedea și nu veți cunoaște

*Isa. 6. 9. Ier. 5, 21. Ezeo. 12. 2. Mat. 13. 14, 15. Marc. 4. 12. Luc. 8. 10. Iuan. 12. 40. Rom. 11. 8.

27 Căci inima acestui popor s'a îngroșat și au auzul greu cu urechile și și-au închis ochii ca nu cumva să vadă cu ochii și să audă cu urechile și să înțeleagă cu inima și să se întoarcă și să-i vindec.

28 Deci să vă fie cunoscut, că această mântuire a lui Dumnezeu a fost trimisă Neamurilor *și ei vor auzi.

*Min. 21. 41, 43. Cap. 13. 16, 17. 14. 6. 22. 1; 26. 17, 8. Rom. 11. 13.

29 Și după ce a zis aceste cuvinte, Iudeii au plecat având mare neînțelegere între ei.

Pavel stă și propovăduiește

doi ani la Roma.

30 Și Pavel a rămas doi ani în regi într-o casă închiriată de el însuși și primia pe toți cari veniau la el.

31 propovăduind *împărăția lui Dumnezeu și învățându-i cele despre Domnul Isus Hristos, cu toată îndrăsneala și fără piedecă.

*Cap 4. 31. Efes. 6. 19.

EPISTOLA LUI PAVEL APOSTOLUL CĂTRE ROMANI.

Urarea

1 Pavel, rob al lui Isus Hristos, chemat *să fie apostol, pus deoparte **pentru evanghelia lui Dumnezeu, *Fapt. 22. 21. 1 Cor. 1. 1. Gal. 1. 1. 1 Tim. 1. 11; 2. 7. 2 Tim. 1. 11. **Fapt. 9. 15, 18. 2 Gal. 1. 13.

2 pe care a făgăduit-o *mai dinainte prin **proorocii săi din Sfintele Scripturi.

*Fapt. 26. 6. 1 Tim. 2. 7. 1 Cor. 1. 1. Gal. 3. 8.

3 despre Fiul său (născut *din sămânța lui David după carne, *Mat. 1. 6, 16. Luc. 1. 32. Fapt. 2. 21. 1 Tim. 2. 8.

4 hotărît *Fiu al lui Dumnezeu cu putere, **după Duhul + de sfințenie, prin învierea morților), Isus Hristos, Domnul nostru, *Iuan. 1. 14. Gal. 4. 4. **Fapt. 13. 33. + Ebr. 1. 14.

5 prin care *am luat har și apostolie spre ascultarea **de credință între toate Neamurile pentru + numele Măii, *Cap. 12. 8; 15. 15. 1 Cor. 15. 10. Gal. 1. 15. 2. 9. Efes. 3. 8. **Fapt. 6. 7. 1 Cor. 1. 2. + Fapt. 1. 1.

6 între cari sunteți și voi chemați, să fiți ai lui Isus Hristos

7 tuturor cari sunteți în Iloma, iubiți de Dumnezeu,

chemați *să fiți sfinți: Iar **voua și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Isus Hristos

*Cap. 9. 24. 1 Cor. 1. 2. 1 Tes. 4. 7. **1 Cor. 1. 3. 2 Cor. 1. 2. Gal. 1. 3.

Pavel și Creștinii din Roma

8 Mai întâi mulțumesc *Dumnezeului meu prin Isus Hristos pentru voi toți, fiindcă credința **voastră se vesteste în toată lumea.

*1 Cor. 1. 4. Filip. 1. 3. Col. 1. 3, 4. 1 Tes. 1. 2. Film. 4. **Cap. 16. 19. 1 Tes. 1. 8.

9 Căci martor îmi este Dumnezeu, *cărui îi slujesc **în duhul meu, în evanghelia Fiului său, că neîncetă : fac pomenire de voi, *Cap. 9. 1. 2 Cor. 1. 23. Filip. 1. 3. 1 Tes. 2. 5. **Cap. 27. 23. 2 Tim. 1. 3. + 1 Tes. 3. 10.

10 cerând totdeauna *în rugăciunile mele, dacă cumva în cele din urmă voi avea parte prin voia **lui Dumnezeu să vin la voi.

*Cap. 15. 23. 32. 1 Tes. 3. 10. **Iac. 4. 15.

11 Căci doresc să vă văd ca să *vă împărtășesc vreun dar de har duhovnicesc ca să fiți întăriți.

*Cap. 15. 29.

12 Și ca adică să fim mângâiați împreună între

voi, fiecare prin credința este scris Dreptul ** va
*care este în celalalt, atât trăi din credință.
a voastră cât și a mea

* Tit 1 4 2 Pet 1 1

13 Dar nu voiese să nu știți, fraților, că de * multe ori mi-am pus în gând să vin la voi (și ** am fost împiedecat până acum) pentruca să am oarecare rod și între voi ca și între celelalte Neamuri.

* Cap 15 23 ** Filip 4 17. Rom 11 6 7
† 1 Cor. 2 18

11 * Sânt un datornic atât Grecilor cât și Barbarilor, atât înțelepților cât și prostilor.

* 1 Cor 9 16

15 Astfel, întrucât mă privește pe mine, sânt gata să vă vestesc evanghelia și voua cari sunteți în Roma.

Starea omului după voia lui Dumnezeu se capătă prin credință.

16 Căci * nu mă răstălesc de evanghelia, pentruca ** este puterea lui Dumnezeu spre mântuire pentru oricine crede, atât pentru Judeu, mai întâi, cât și pentru Grec

* Ps 40 9, 10. Marc 8 38. 2 Tim 1 8
** 1 Cor 1 18; 15 2. † 1 Cor 2 50—52
24 47 Fapt 13 26, 18, 27, 26 Cap 2 9

17 Pentrucă în * ca se descopere o dreptate a lui Dumnezeu din credință pentru credință, după cum

este scris Dreptul ** va trăi din credință.

* Cap 3 21 ** Isa 2 4 1 Ian 3 36.
† 1 Cor 11 18. 1 Cor 5 9. Ebr 10 38.

Starea de păcat a omenirii.

18 Căci mânia * lui Dumnezeu se descopere din cer împotriva oricărei necucerinici și nedreptăți a oamenilor, cari în cu sîla adevărului în nedreptate

* Ps 1 1 2 Ex 1 1 13 6

19 Pentrucă * ce se poate cunoaște despre Dumnezeu este arătat între ei, căci Dumnezeu ** le-a arătat.

* Fapt 1 17 ** 1 Ian 1 9

20 Căci dela facerea lumii ce nu se poate vedea * despre el, se vede lămurit, căci se pricepe cu mintea prin cele făcute, adică vecinicia lui putere și măreție dumnezeiască, pentruca ei să fie fără cuvânt de apărare.

* Ps 10 1, etc. Ps 1 14. 7, 17, 27.

21 Pentrucă, desi au cunoscut pe Dumnezeu, nu l-au proslăvit ca pe Dumnezeu, nici nu s-au mulțumit, ci au ajuns deșerti * în gândirile lor și inima lor fara pricepere a 1 si întunecată

* 2 Reg 17 13. Jer 2 5. 1 Tes 1 17, 18.

22 Zicând * că sunt înțelepți, au ajuns nebuni

* Jer 10 14.

23 și au schimbat slava Dumnezeului * nesupus pu-

tezei și a asemanarea înșii răsplata cuvenită a coanei unui om supus putrezirii și a pasărilor și a dobitoacelor cu patru picioare și a târâtoarelor.

* Ps 4 16, etc. Ps 106 20. 1 Ian 49.
† 1 Cor 11 21. 1 Cor 8 10. Fapt 17 29

21 Deaceea * și Dumnezeu i-a dat prinși în poftă înămintilor lor spre neputință, ca ** timpurile lor să fie necinstite între ei înșii, * Ps 81 12. Fapt 7 42.
Ebr 4 18, 19. 2 Tes 2 1, 2 ** 1 Cor 6 12. 1 Cor 4 4 1 Pe 4 3 † Ebr 18 22

25 ca unii cari au schimbat adevărul * lui Dumnezeu în minciună și au cinstit și au slujit zidirii în locul Ziditorului, care este binecuvântat în veci. Amin.

* 1 Tes 1 9 1 Ian 3 24 ** Isa 41 20.
Jer 10 14. 14, 25 A 2 4

26 Pentru aceasta Dumnezeu i-a dat prinși în patimi * de necinste; căci și cele de parte femeiască ale lor au schimbat întrebunțarea firească în cea împotriva firii.

* Le 18, 22, 28. Ebr 3 12. 1 Ian 10.

27 Asemenea și cei de parte bărbatească, lasând întrebunțarea firească a părții femeiești, au fost aprinși în pofta lor către el, savârșind rușinea, parte bărbatească în parte bărbatească și primind în ei

înșii răsplata cuvenită a răfăcării lor

28 Și după cum n'au socotit că e bine să aibă pe Dumnezeu în deplina credință și Dumnezeu i-a dat la o gândire trebuincia, pentruca să facă ceea ce nu se cuvin; * Ebr 5 4

29 fiind plini de oarecare nedreptate, de răutate, de lăcomie de bani, de înraire; umpluți de pizmă, de omor de căria de înșelăciune, de violenție șoptorilor.

30 vorbitori de rau, uritori de Dumnezeu semeți, îngâmfați, laudăroși, nascocitori de rele, nesupuși părinților,

31 fara pricepere, calatori de cuvânt, fara iubire firească, fără mila;

32 ca unii cari cunosând * bine hotărîrea lui Dumnezeu ca ceea ce este răpătuiesc unele ca acestea sunt ** vrednici de moarte, nu numai ca fac aceleași, dar și găsesc plăcere în ceea ce le făptuiesc.

* Cap 2 2.

** Cap 2 21. † Ps 50 18. Osea 7 8

Nepo ănta Indiei

2 Deaceea ești fara cuvânt de apărare, omule, oricine ai fi tu care judeci; căci în ceea ce judeci pe altul, te osândești * pe tine

însuși, pentru că ** tu care judeci făptuiești aceleași lucruri * Cap. 1 20. ** 2 Rom 12 6 7 Mat. 7 1, 2. Ioan 8 9.

2 Dar știi că judecata lui Dumnezeu este după adevăr împotriva celor care făptuiesc unele ca acestea.

3 Și socotești tu acestea, care judeci pe cei care făptuiesc unele ca acestea și care faci aceleași, ca vei scăpa de judecata lui Dumnezeu?

4 Sau disprețuiești tu bogățiile * bunătații lui și a îngăduirii ** și a îndelungei răbdări, necunoscând încă bunătatea lui Dumnezeu te duce la pocăință?

* Cap. 9 23. Efes. 1 7, 2, 4, 7. ** Cap. 3 25. † Ier. 34 6. † Isa. 40 18. 2 Pet. 3 9, 15.

5 Dar după învârtosarea ta și după inima ta nepocăită îți * grămădești în suși o comoară de mânia în ziua de mânia și de descoperire a dreptei judecăți a lui Dumnezeu.

* Deut. 32 34. Iac. 5 3.

6 care * va da fiecareia după lucrările sale.

* Iov. 34 11. Ps. 62 12. Prov. 24 12. Ier. 17 10, 32. 19. Mat. 16 27. Cap. 4 12. 1 Cor. 3 8. 2 Cor. 5 10. Ap. 2 25. 20 12 22 12.

7 Celor care prin stăruința în lucrarea bună caută slavă și cinste și neputrezire: viața vecinică,

8 iar celor care fac desblanari și nu se supun adevărului dar sunt supuși nedreptății: mânia și apărindere.

* 1 Cor. 3 13. Cap. 1 18. 1 Cor. 1 8.

9 necaz și strămtorare peste orice suflet de om, care lucrează cu desăvârșire răul, atât peste al Iudeului mai întâiu, * cât și al Grecului.

* Rom. 2 9. L. 12 47, 48. 1 Pet. 1 17.

10 Dar slavă * și cinste și pace oricui care lucrează binele, atât Iudeului mai întâiu, cât și Grecului.

* 1 Pet. 7.

11 Căci * la Dumnezeu nu este căutare la față.

* Deut. 10 17. 2 Cron. 19 7. Iov. 34 19. Ps. 10 84. Gal. 2 6. Efes. 6 9. C. 1 3 25. 1 Pet. 1 17.

12 Câți dar au păcătuit fără lege, vor și pieri fără lege; și câți au păcătuit sub lege, vor fi judecați prin lege.

13 Căci nu * auzitorii legii sunt drepti înaintea lui Dumnezeu ci făcătorii legii vor fi îndreptățiți.

* Mat. 7 21. Iac. 2 23, 25. 1 Ioan 3 7.

14 Căci când Neamuri cari n-au legea fac din fire cele ale legii, aceștia neavând legea, își sunt lor însuși legea,

15 ca unii cari dovedesc lucrarea legii scrisă în inimile lor, mărturisindu-le

împreună cugetul lor și gândurile lor unul cu altul luându-l sau apărându-i.

16 în * ziua când Dumnezeu va judeca prin ** Isus Hristos cele ascunse ale oamenilor după evanhelia * mea.

* Mat. 13 14. Mat. 25 31. 1 Cor. 2 14. 1 Tim. 3 16. 2 Tim. 2 8. 1 Pet. 1 17. 2 Tim. 2 8.

17 Dacă tu * dar porți numele de Iudeu și te dăruiești pe lege și te lauzi în Dumnezeu

* Mat. 3 9. Ioan 8 33. Cap. 2 6 7. 1 Cor. 11 22. ** Mat. 3 11. Cap. 1 17. 1 Tim. 3 16. 2 Tim. 2 8. 1 Pet. 1 17.

18 și cunoști * voia lui și încuviințezi ** pe cele foarte bune, fiind învățat din lege

* 1 Cor. 4 8. 1 Tim. 14 19. 2 Tim. 2 11.

19 și ai încredere * ca tu însuși ești călăuză de orbi, lumină celor ce sunt în întunec.

* Mat. 17 14, 23 16, 17. 1 Tim. 3 16. 2 Tim. 2 8. 1 Pet. 1 17.

20 Îndreptător al prostilor, învățător al pruncilor, având * forma cunoștinței

și adevărului în lege,

* Cap. 6 17. 2 Tim. 1 10. 1 Cor. 13 12.

21 deci tu care înveți pe altul, pe tine însuși nu te înveți? Tu care predici: dă-te! Nu fura! furt

22 Tu * care zici: Nu sa

vârși preacurvie! ** savârșești preacurvie? tu care urăști idolii, jăfuiesti templele? * Ps. 50 16, etc. Mat. 23 3, etc. ** Mat. 3 8.

23 Tu * care te lauzi cu legea, necinstești pe Dumnezeu prin calcarea legii? * Mat. 17.

24 Căci numele lui Dumnezeu este hulit din principina voastră între Neamuri, după cum este scris: * Mat. 23 34.

Adevărata tău te împrejur.

25 Căci tăierea împrejur * folosește într-adevar de ea în faptuiești legea, dar dacă ești călăuză de lege, tăierea ta împrejur s'a făcut neaiere împrejur. * Gal. 5 3.

26 Deci dacă * neaierea împrejur păzește neaierea legii, oare neaierea lui împrejur nu va fi scutita ca ea tăiere împrejur? * Gal. 5 3.

27 Și cea care din fire este neaiere împrejur și împlinește legea oare nu te * va judeca pe tine care cu slovă și tăierea împrejur ești călăuză de lege? * Gal. 5 3.

28 Căci Iudeu nu * este cel pe dinafară, nici tăiere împrejur cea care este pe dinafară în carne

* Gal. 3 3. Ioan 8 33. 1 Cor. 10 2.

29 ci Iudeu este cel ce

338

ROMANI 2, 3

este unul în fauntru și tăiereea împrejur ** este aceea a inimii în duh și iar nu în slova, a carui lauda este nu dela oameni ci dela Dumnezeu.

* 1 Pe. 3, 4 ** Epl. 3, 3 (c. 2, 1)
† Co. 7, 6. 2 Cor. 3, 6 †† 1 Cor. 13, 1
2 Cor. 10, 18. 1 Tes. 2, 4

Întălcirea Judeului.

3 Deci care este prisosul lui deului, sau care este folosul tăierii împrejur?

2 Mult în orice chip, mai întâi de toate * ca lor le-au fost încredințate cuvintele (oracolele) lui Dumnezeu.
* Deu 17, 8. Ps. 119, 20. 1 Cor. 2, 18; 5, 4

3 Căci ce? Dacă unii * n'au crezut, nu cumva necredința ** lor va desființa credincioșia lui Dumnezeu?

* Cap. 10, 16. Ebr. 4, 2. ** Num. 23, 19
Car. 9, 6; 11, 29. 2 Tim. 2, 13.

4 Să nu fie * așa: ci fie Dumnezeu ** iubitor de adevar iar orice * om un mincinos, după cum este scris: Ca * să fii îndreptățit în cuvintele tale și să biruiești când vei fi judecat.
* Iov. 40, 8 ** Ioan. 3, 33 † Ps. 62, 9; 116, 11 †† Ps. 51, 4

5 Dar dacă nedreptatea noastră învederează dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Nu cumva este nedrept Dumnezeu care

cercetează cu mânie? Vorbesc * ca un om).

* Cap. 6, 16 Gal. 3, 12
6 Să nu fie așa, căci cum * va judeca Dumnezeu lumea? * Fac. 18, 25. Iov. 8, 3; 34, 17.

7 Iar dacă adevărul lui Dumnezeu prin minciuna mea a prisosit spre slava lui, de ce mai sâni și eu judecat ca păcătos?

8 Si de ce să * nu facem cele rele ca să vină cele bune, după cum suntem huliți și după cum spun unii cu zicem noi? Osândă lor este dreapta.

* C. 5, 20; 6, 1, 15.

Legea și Numirea sunt la fa

9 Ce deci? Suntem noi mai buni decât ei? Nicidecum; pentru că am învinut mai înainte atât * pe Iudei cât și pe Greci, că toți sunt sub păcat.

* Vers. 23 Gal. 3, 25.

10 după cum este scris: Nu este niciun drept, nu, niciunul măcar,

11 nu * este nimeni care înțelege, nu este nimeni care caută stăruitor pe Dumnezeu. * Ps. 14, 1—3 53, 1.

12 Toți s'au abatut, s'au făcut împreună nefericiți; nu este nimeni care face bunătate, nu este nici măcar unul.

13 Gâttelejul * lor este un

mormânt deschis; cu limbile lor viclenau; venin ** de aspid este sub buzele lor. * Ps. 5, 9 Ier. 5, 10. ** Ps. 140, 3

14 Gura * lor este plină de blestem și amărăciune

* Ps. 1, 7

15 Picioarele lor sunt toți * ca să verse sânge, * Prov. 1, 16 Isa. 59, 7, 8.

16 dărăpănare și asuprire este în căile lor,

17 și n'au cunoscut calea păcii.

18 Nu * este temerea de Dumnezeu înaintea ochilor lor.

* Ps. 36, 1
19 Știm însă că tot ce * zice legea, vorbește celorce sunt sub lege, ca orice ** gardă să fie astupată și să se vină înaintea lui Dumnezeu,

* Ioan. 10, 34, 15, 25.
* C. 5, 1. Ps. 107, 42. Ebr. 10, 63.
Cap. 1, 20; 2, 1 † Cap. 2, 3 Vers. 9, 23

20 pentru că din * faptele legii nicio carne nu va fi îndreptățită înaintea lui. * c. 1 prin * lege vine cunoștința păcatului.

* Ps. 143, 2. Fapt. 13, 39 Gal. 2, 16; 3, 1.
Ios. 2, 8, 9 † C. 3, 5. ** Cap. 7, 7

Întărirea prin credință.

21 Dar acum, fără lege n'au arătat o dreptate * a lui Dumnezeu, mărturisită * de lege și de proroci,

* Fapt. 17, 11. Cap. 1, 17. Filip. 2, 9.
Ebr. 11, 4 etc. ** Ioan. 5, 46. Fapt. 26, 22.
† C. 2, 1 Ps. 1, 13

22 o dreptate a lui Dumnezeu prin * credința în Isus Hristos pentru toți și peste toți cele ce ed. Căci nu ** este deosebite * Ca. 4
** Cap. 10, 12 Gal. 3, 28 Col. 3, 11

23 Căci toți * au păcătuit și n'ajung la slava lui Dumnezeu, —

* Vers. 9. Cap. 1, 32 Gal. 3, 2.

24 fiind îndreptățiți în dar cu * harul lui prin ** răscumpărarea care este în Hristos Isus,

* Cap. 4, 13. Ebr. 2, 8. Ebr. 3, 7.
** Ma. 20, 28 Ios. 1, 7. Col. 1, 11.
1 Tim. 2, 6. Ebr. 9, 12. 1 Pet. 1, 18, 19

25 pe care Dumnezeu l-a pus * mai dinainte scaun de îndurare, prin credința în sângele ** lui, ca să arate dreptatea lui, pentru * trecerea peste păcatele săvârșite mai înainte, în îngăduirea lui Dumnezeu

* Lev. 16, 15. 1 Tim. 2, 2; 4, 10.
** Co. 1, 20 † Fapt. 13, 38, 39.
1 Tim. 1, 15. Fapt. 17, 30. Ebr. 9, 15

26 spre arătarea dreptății lui în vremea de acum, pentru că el să fie drept și să îndreptățească pe cele este din credința lui Isus.

27 Unde este deci * lauda? — A fost înlaturală. — Prin care lege? — A faptelor? Nu, ci prin legea credinței.

* Cap. 2, 17, 23, 4, 2. 1 Cor. 1, 29, 31.
Ebr. 2, 9

28 Căci noi socotim că

omul este îndreptătit prin
*credință fără faptele legii

* Fapt 13 38 39 Ver 20 22
Cap 8 3 Gal 2 16.

29 Sau Dumnezeu este
numai Dumnezeu al Iudei-
lor? Nu și al Neamurilor?
Da, și al Neamurilor.

30 deoarece este un *
singur Dumnezeu care va
îndreptăți lui ca împrejur
din credință și netăierea
împrejur prin credință

* Cap 10 12, 13 Gal 3, 8 20 28.

Pilda lui Avraam

31 Deci desființăm noi
legea prin credință? Să nu
fie așa: ci statornicim legea.

4 Deci ce vom zice că a a-
dat după ce ne Avraam?
strămoșul nostru? * Ps 11 2.
Mat 3 9. Ioan 8, 33, 39 2 Cor 11 22.

2 Căci dacă Avraam a
fost îndreptătit * din fapte,
are cuvânt de laudă dar
nu înaintea lui Dumnezeu.

* Cap 3 20, 27, 28

3 Căci ce zice scriptura?
Și Avraam * a crezut pe
Dumnezeu și i s'a socotit
ca dreptate

* Ps 11 2. Gal 3 6 Luc 2 23

4 Insa celuice * face fapte,
plata nu i se socotește ca
din har ci ca o datorie

* Cap 11 6

5 Iar celuice nu face
fapte dar crede în cele
îndreptătește * pe cel nelegiuit
credința lui i se so-
cotește dreptate * Ps 24 2

6 După cum și David
roteste fericirea omului,
ca, uia Dumnezeu îi soco-
lește dreptate fără fapte

7 zicând: Fericiti * sunt
acea ale căror nelegiuiri
au fost iertate și ale căror
păcate au fost acoperite.

* Ps 32 1, 2.

8 Fericit este barbul
al căru: păcat nu-l va so-
coti Domnul

9 Fericirea aceasta deci
este roslă oare peste tă-
ierea împrejur sau și peste
netăierea împrejur? Căci
zicem: Lui Avraam cre-
dința i s'a socotit ca drep-
tate

10 Deci cum s'a socotit?
Când era el în tăiere îm-
prejur sau în netăiere îm-
prejur? Nu în tăiere îm-
prejur ci în netăiere îm-
prejur.

11 Și a * primit semnul
tăierii împrejur ca o pe-
cete a dreptății credinței
pe care o avea când era
în netăiere împrejur, ca el
să * fie tatăl tuturor celor-
ce sunt în netăiere împe-
jur, dar cred, spre a li se
socoli și lor dreptatea

* Fa 17 10. ** Luc 19 9. Vers 12 16
Gal 3 7

12 și ca să fie tată al
tăierii împrejur pentru a-
cea cari nu numai sunt
din tăierea împrejur, dar

a umbra pe armele credin-
ței tatălui nostru Avraam
pe care o avea când era
în netăiere împrejur

Moștenirea vine prin credință

13 Căci nu prin lege
a fost făgăduința către
Avraam sau către sămânța
lui, că va fi moștenitor * al
lumii, ci prin dreptatea
din credință

* Fac 17 4, etc Gal 3 8 23

14 Căci * dacă cele sunt
din lege sunt moștenitori,
credința este zadărniciță și
făgăduința este desființată

* Gal 3 18.

15 Căci legea * lucrează,
nănie: iar unde nu este
lege, nu este nici călcare de
lege * Cap 3 20 5 18, 20 7 8 10 11.
1 Cor 15 56. 2 Cor 3 7 9 Gal 3 10.
10 1 Ioan 3 4

16 Deaceea eu este din
credință ca să fie după
har; * pentru ca ** făgădu-
ința să fie temeinică pen-
tru toată sămânța; nu nu-
mai pentru cea care este
din lege ci și pentru cea
ce este din credința lui
Avraam, care este tată al
nostru al tuturor. * Cap 3 24.

** 11 3 22 + Isa 51 2 Cap 9 8

17 (după cum este scris:
Pe am * pus tată al mul-
ti Neamuri) înaintea a-
celuia pe care ** l'a crezut,
adică Dumnezeu, care dă
viață celor morți și chiamă

cele țesuți sunt ca și cum
ar fi

* Fac 17, 16 ** (cap) 4 11 Efes 2 1, 5
† Cap 1 26. 1 Cor 1 28 1 Pet 2 10

18 El împotriva nădej-
dii, a crezut cu nădejde,
ca sa a'ungă lăta al multor
Neamuri după zicerea: Așa
* va fi sămânța ta.

* Ps 135 5

19 Și nefiind slab în cre-
dință, nu s'a * uital la
trupul său însuș, care era
ca mort, fiind cam de o
sută de ani), nici la pân-
telece Sarei care era ca
mort.

* Fac 17 17, 18, 11 Jer 14, 11, 12

20 și uilându-se la fă-
găduința lui Dumnezeu, n'a
șovăit prin necredință, ci
a fost întărit prin credință,
dând slava lui Dumnezeu,

21 și deplin incredințat
că, cecace a făgădui este
puternic * să și faca.

* Ps 115 3. Luc 1 37, 45 Ar 11 19.

22 Deaceea i s'a și so-
cotit ca dreptate.

23 Și nu s'a scris nu-
mai pentru el că i s'a so-
cotit; * Cap 15 4 1 Cor 10 6, 11.

24 ci și pentru noi că-
rora ni se va socoti, noi
cari credem în acela * care
a sculat dintre cei morți
pe Isus, Domnul nostru.

* Fapt 2 24; 13 30.

25 care * a fost dat pen-
tru greșalele noastre și a

fost sculat ** pentru îndreptăţirea noastră.

* Isa. 53, 5, 6 Cap. 3, 25, 5, 6; 8, 32.
2 Cor. 5, 21 Gal. 1, 4. Evr. 9, 28 1 Pet. 2, 24, 3, 18. ** 1 Cor. 15, 17. 1 Pet. 1, 21.

Roadele acestui fapt.

5 Deci fiind îndreptaţi din credinţă, * avem pace ** la Dumnezeu prin Domnul nostru Isus Hristos,

* Isa. 32, 17. Ioan. 16, 33. Cap. 3, 29, 30.
** Efes. 2, 14 Col. 1, 20. † Ioan. 10, 9; 14, 6. Efes. 2, 18, 3, 12. Evr. 10, 19.

2 prin care am avut şi intrare prin credinţă la acest har, în * care stăm; şi nelăudăm ** în nădejdea slavei lui Dumnezeu.

* 1 Cor. 15, 1. ** Evr. 3, 6.

3 Şi nu numai aşa, ci ne * laudăm şi în neezuri, ştiind ** că necazul lucrează răbdare; * Mat. 5, 11, 12. Fapt. 5, 41. 2 Cor. 12, 10. Filip. 2, 17. Iac. 1, 2, 12. 1 Pet. 3, 14. ** Iac. 1, 8.

4 iar răbdarea, * încercare; şi încercarea, nădejde;

* Iac. 1, 12.

5 iar nădejdea * nu dă de ruşine, pentrucă ** iubirea lui Dumnezeu a fost turnată în inimile noastre prin Duhul Sfânt, care ne-a fost dat, * Filip. 1, 20.

** 2 Cor. 1, 22. Gal. 4, 6. Efes. 1, 13, 14.

6 Căci pe când eram noi încă neputincioşi, Hristos la vremea cuvenită a * murit pentru cei nelegiuţi.

* Cap. 4, 25. Vers. 8.

7 Căci abia dacă va muri cineva pentru un drept;

căci pentru cel bun poate ar îndrăzni cineva chiar să moară

8 Dar Dumnezeu * învecerează iubirea sa însuşă către noi prin aceea că pe când eram noi încă păcătoşi, Hristos a murit pentru noi. * Ioan. 15, 13. 1 Pet. 3, 18, 1 Ioan. 4, 10, 4, 9, 10.

9 Cu mult mai mult deci, fiind îndreptaţi acum în * sângele lui, vom fi mântuiţi prin el de mânia ** lui Dumnezeu.

* Cap. 8, 25. Efes. 2, 13. Evr. 9, 14. 1 Ioan. 1, 7. ** Cap. 1, 18. 1 Tes. 1, 10.

10 Căci dacă, * pe când eram vrăjmaşi, am fost împăcaţi ** cu Dumnezeu prin moartea Fiului său, mult mai degrabă, fiind împăcaţi, vom fi mântuiţi prin viaţa lui.

* Cap. 8, 32. ** 2 Cor. 5, 18, 19. Efes. 2, 16. Col. 1, 20, 21. † Ioan. 6, 28; 14, 1, 2. † 4, 10, 11.

11 Dar nu numai aşa, ci ne * şi laudăm în Dumnezeu prin Domnul nostru Isus Hristos, prin care am luat acum împăcarea,

* Cap. 2, 17, 4, 29, 30. Gal. 4, 9; *Pacatul şi harul*

12 Deaceia după cum printr'un * singur om a intrat păcatul în lume şi prin ** păcatul moartea, şi astfel moartea a trecut la

toţi oamenii, pentrucă toţi au păcătuit:

* 1 Cor. 15, 22. ** Rom. 2, 17. 1 Cor. 15, 22.

13 Căci până la lege era pacal în lume, dar păcatul * nu se trece în socotela când nu este lege.

* Cap. 4, 15. 1 Ioan. 1, 4.

14 Fostuşi moartea a domnului dela Adam până la Moise şi peste ce ce nu pa- răsura după asemănarea calcarii lui Adam, care * este un chip al celui ce avea să vină.

* 1 Cor. 15, 21, 22, 45.

15 Însă darul slobod nu este ca greşala. Căci dacă prin greşala unuia singur cei mulţi au murit, cu mult mai mult harul lui Dumnezeu şi darul slobod a prisosit faţă de cei * mulţi prin harul unui singur om, Isus Hristos.

* Isa. 53, 11. Mat. 20, 28; 26, 28.

16 Şi darul nu este ca printr'unul singur care a păcătuit: căci judecata a venit dela unul singur spre osândă, iar darul slobod a venit din multe greşeli spre o faptă de îndreptăţire.

17 Căci dacă prin greşala unuia singur moartea a domnului printr'unul singur, cu mult mai mult cei ce primesc prisosirea harului şi a darului dreptă-

ţii vor domni în viaţa printr'unul singur, Isus Hristos) —

18 Aşa dar, după cum printr'o singură greşală judecata a fost pentru * toţi oamenii spre osândă, tot aşa şi printr'o singură faptă de dreptate, darul slobod a fost pentru toţi oamenii spre o faptă de îndreptăţire de viaţă.

* Rom. 5, 18, 19.

19 Căci după cum prin neascultarea unui singur om cei mulţi au fost făcuţi păcătoşi, tot aşa şi prin neascultarea unuia singur, cei mulţi vor fi făcuţi drepti.

20 Dar legea * a venit pe deasupra ca să se înmulţească greşala; şi unde s'a înmulţit ** păcatul, harul a prisosit peste măsură,

* Ioan. 15, 22. Cap. 3, 20, 4, 5, 7, 8. Gal. 3, 19, 21. ** Iac. 7, 47. 1 Tim. 1, 14.

21 pentrucă, după cum pacatul a domnii prin moarte, tot aşa şi harul să domnească prin dreptate spre viaţă vecinică prin Isus Hristos, Domnul nostru.

Harul ne izbăveşte de stăpânirea păcatului

6 Ce vom zice dar? Să rămânem în păcat * ca să se înmulţească harul?

* Cap. 3, 8. Vers. 15.

2 Să nu fie așa! Noi cari am murit față de păcat, cum vom mai trăi în el?

* Vers 11 Cap. 7 4 Gal 2, 19, 6 14 Col 3 3, 1 Pet 2 24

3 Sau nu știți că noi toți cari am fost botezați pentru Hristos Isus, am fost botezați pentru moartea lui? * Gal 1 27 ** 1 Cor 15 29

4 Deci am fost înmormântați cu el prin boala pentru moarte, pentru că după cum Hristos a fost sculat dintre cei morți prin slava Tatălui, așa și noi să umblăm în înviere de viață. * Rom 2 12. ** Cap. 8 11 1 Cor 6 14 2 Cor 13 4 1 Tim 2 11, 40, 44, 1 Cor 5 1 Pet 4 22 24 Col 3 10

5 Căci, dacă ne-am făcut o tulpină cu el în asemănarea morții lui, vom fi și în a învierii lui;

* Eps 8 10, 11

6 cunoscând aceasta că omul nostru cel vechiu a fost rastignit cu el, ca trupul păcatului să fie desființat pentru ca noi să nu mai fim robi păcatului.

* Gal 2 20, 5, 24, 1 14 1 Tim 4 12 Col 3 5, 9 ** Col 2 11

7 Căci cine a murit este îndreptățit de păcat

* 1 Pet 4 1

8 Și dacă am murit cu Hristos, credem că vom și trăi cu el,

* 2 Tim 2 11

9 știind că Hristos fiind

sculat dintre cei morți, nu mai moare; moartea nu mai are stăpânire peste el.

* Apoc 1 18

10 Căci în ceeace a murit, a murit odată pentru todeauna față de păcat; iar în ceeace trăiește, trăiește față de Dumnezeu * Rom 6 10 ** 1 Cor 15 20

11 Așa și voi, socotiți-vă pe voi înșiva ca sunteți morți față de păcat dar trăind față de Dumnezeu în Hristos Isus.

* Vers 2. ** Gal 2 19

12 Deci păcatul să nu domnească în trupul vostru cel muritor ca să ascultați de poftele lui.

* Ps 19 16, 1 138

13 nici nu înfățișați păcatului mădularele voastre ca arme de nedreptate, ci înfățișați-vă pe voi înșivă lui Dumnezeu ca vii dintre cei morți și mădularele voastre lui Dumnezeu ca arme de dreptate. * Ca. 7 1 Col 3 10 1 Tim 4 1 ** Cap 12 1 1 Pet 2 24 4 2

14 Căci păcatul nu va avea stăpânire peste voi, căci nu sunteți sub lege ci sub har

* Cap 7 4 6 8 2 Gal 5 4

Harul nu îndreptățește pe cel

15 Ce deci? Să păcatul pentru că nu suntem sub

lege ci sub har? Să nu fie așa!

* 1 Cor 9 21

16 Nu știți că voi cui va înfățișați pe voi înșiva, robi spre ascultare, sunteți robi ai aceluia de care ascultați, fie ai păcatului pentru moarte, fie ai ascultării pentru dreptate?

* Gal 6 24 Ioan 8 34 2 Pet 2 19

17 Dar mulțumită fie lui Dumnezeu că erați robi ai păcatului, dar ați ascultat din inimă de izvodul de învățătură la care ați fost dați.

* 2 Tim 1 13

18 Și fiind făcuți slobozi de păcat, ați fost făcuți robi dreptății.

* Ioan 8 32

* Gal 2 22 Gal 5 1 1 Pet 2 1

19 Vorbesc omeneste din pacina nepunții carni voastre; căci după cum ați înfățișat mădularele voastre roabe necurăteniei și nelegitimii pentru neleguire, și așa acum înfățișați mădularele voastre roabe dreptății pentru sfințire

20 Căci când erați robi ai păcatului, erați slobozi în ce privește dreptatea

* Gal 5 13

21 Deci ce rod aveți atunci în acelea de cari acum vă rușinați? Căci sfârșitul aceluia este moartea. * Cap 7 5 ** Cap 1 32

22 Dar acum fiind făcuți

slobozi de păcat și fiind făcuți robi lui Dumnezeu, aveți rodul vostru pentru sfințire, iar sfârșitul viaței vecinice

* 1 Cor 15 50

23 Căci plata păcatului este moartea, dar darul slobozie al lui Dumnezeu este viața vecinică în Hristos Isus, Domnul nostru

* Rom 2 7 Cap 5 12 Iac 1 15

** Cap 2 7 5, 7, 2, 1 Pet 1 4

Crestinul elibarat de Lege

7 Sau nu știți fraților, căci vorbește unor cunosători ai legii, că legea are stăpânire asupra omului câtă vreme trăiește el?

2 Căci semeia sub bărbat este legală prin lege de barbatul ei cât trăiește el; iar dacă va muri bărbatul, ea este desfacută de legea barbatului

* 1 Cor 7 39. ** Mat 5 32

3 Deci dar, câtă vreme trăiește barbatul ea se va numi preacurvă dacă va fi a altui bărbat; dar dacă va muri barbatul, este sloboadă de lege, așa că nu este preacurvă, chiar dacă este a altui bărbat

4 Astfel, frații mei, și voi ați fost făcuți morți față de lege prin trupul lui Hristos, ca să fiți ai altuia, ai celui care a fost sculat dintre cei morți ca să a-

346

ROMANI 7

ducem roade lui Dumnezeu. * Cap. 8 2 Gal. 2 19, 3. 18

5 Căci, când eram în carne, patimile păcatelor cari sunt prin lege, lucrau în mădularele noastre ca să ** aducă roade pentru moarte. * Cap. 3 3 ** Cap. 21 Gal. 5 11 Luc. 11

6 Dar acum am fost desfaceți de lege, căci am murit față de aceea în care eram ținuți cu silă, astfel că noi slujim ca robi în învoirea duhului și nu în vechimea slovei.

*Legea din carnea și
păcatul*

7 Ce vom zice dar? Este legea păcat? Să nu fie așa! Că păcatul nu l-am * cunoscut decât prin lege, căci nu știam pofta dacă nu zicea legea: ** Nu pofti.

* Cap. 3 20 ** Exod. 20 17. Deut. 5 2. Fapt. 20 38 Cap. 13 9

8 Păcatul * dar, luând pornire prin poruncă, a lucrat cu desăvârșire în mine orice poftă: căci fără lege păcatul este mort

* Cap. 4 15; 5 20

9 Și eu odinioară eram viu fără * lege, dar când a venit porunca, păcatul iar a înviat, și eu am murit;

* 1 Cor. 15 36

10 și porunca, cea care *

era pentru viață mi s'a aliat pentru moarte

* Lev. 18 5. Exod. 20 11, 13, 21, 2 Cor. 3 7

11 Căci păcatul, luând pornire prin poruncă, m'a amăgit de tot și prin ea m'a omorât.

12 Așa că legea * este sfântă și porunca este sfântă și dreaptă și bună.

* Ps. 19 8; 10. 38 107. 1 Tim. 1, 8.

13 Deci ce era bun mi-a ajuns moarte? Să nu fie așa! Că păcatul ca să se arate păcat mi-a lucrat moarte prin ce era bun: pentru că păcatul să fie prin porunca peste măsură de păcătos.

*Lupta firii pământești împotriva
Duhului*

14 Căci știm că legea este duhovnicească: iar eu sânt de carne, vândut * sub păcat.

* 1 Reg. 21 20, 26 2 Reg. 17 17.

15 Căci ce săvârșesc nu * recunosc căci nu faptuiesc ceea ce voiesc, ci ce urăsc aceea fac.

* Gal. 5 17

16 Iar dacă nu fac ceea ce voiesc, mă învoiesc eu legea că ea este bună.

17 Acum dar nu mai săvârșesc eu aceasta ci păcatul care locuiește în mine,

18 Căci știu că în * mine, adică în carnea mea, nu locuiește nimic bun, căci

eu voi este în mine, dar a

* Fac. 6, 6, 8 21

19 Căci binele pe care-l voiesc nu-l fac, ci răul pe care nu-l voiesc îl făptuiesc

20 Iar dacă fac ceea ce voiesc, nu mai săvârșesc eu aceasta, ci păcatul care locuiește în mine

21 Gasesc deci legea că pentru mine care voiesc să fac binele, răul stă lângă mine.

22 Căci mă * bucur în ce privește legea * lui Dumnezeu după omul dinlăuntru, * Ps. 1 2. ** 2 Cor. 4 16. Ef. 3 16. Col. 3 9, 10.

23 dar văd o altfel * de lege în * mădularele mele, luptându-se împotriva legii minții mele și ducându-mă în robie sub legea păcatului, care este în mădularele mele.

* Gal. 5 17 ** Cap. 6 13, 19

24 O, ticălos om ce sânt! Cum mă va scăpa de trupul morții acesteia?

25 Mulțumesc * lui Dumnezeu, prin Isus Hristos, Domnul nostru!.. Așa dar eu însumi cu mintea slujesc ca rob legii lui Dumnezeu, iar cu carnea legii păcatului.

* 1 Cor. 15 57

Creștinul trăiește după Duh
8 Nu * este meci osândire dar acum pentru ceice sunt în Isus Hristos.

* Vers. 4. Gal. 5 16, 25

2 Căci legea * Duhului ** de viață în Hristos Isus m'a făcut slobod de legea păcatului și a morții.

* Ioan. 8 36 Cap. 2 18, 22. Gal. 2 19, 5 1. ** 1 Cor. 15 45. 2 Cor. 3 6. † Cap. 7 24, 25.

3 Căci ceea ce * era cu neputință legii, întrucât era neputincioasă prin carne, Dumnezeu, ** trimițând pe însuș Fiul său în asemănare de carne de păcat și pentru păcat, a osândit păcatul în carne,

* Fapt. 13 39 Cap. 3 20. Evr. 7 18, 19; 10 1, 2, 10, 14 ** 2 Cor. 5 21 Gal. 3 13.

1 pentru că cerința legii să fie împlinită în noi, cari * nu umblăm potrivit Duhului.

* Vers. 1

5 Căci ceice * sunt potrivii cărnii gândesc cele ale cărnii, iar ceice ** sunt potriviți Duhului, cele ale Duhului.

* Ioan. 3 6 1 Cor. 2 14 ** Gal. 5 22 25.

6 Căci gândirea * cărnii este moarte, iar gândirea Duhului este viață și pace,

* Ca. 6 21. Vers. 13 Gal. 6 8.

7 deoarece gândirea * cărnii este vrăjmasie împotriva lui Dumnezeu; căci nu se supune legii lui

Dumnezeu, căci nici** nu poate * *cap. 4.4* ** 1 Cor. 2.14.

8 Iar ceice sunt în carne nu pot să placă lui Dumnezeu.

9 Voi însă nu sunteți în carne ci în Duhul dacă într'adevăr Duhul * lui Dumnezeu locuiește în voi. Iar dacă n'are cineva Duhul** lui Hristos, acela nu este al lui.

* 1 Cor. 3.16; 6.19. ** Ios. 3.34 Gal. 4.6. *Fapt. 1.19* 1 Pet. 1.11

10 Și dacă Hristos este în voi, trupul este mort din pricina păcatului, dar duhul este viață din pricina dreptății.

11 Dacă dar Duhul celui * a sculat pe Isus dintre cei morți locuiește în voi, celee** a sculat pe Hristos Isus dintre cei morți, va face vii și trupurile voastre muritoare din pricina Duhului său care locuiește în voi.

* Fapt. 2.24 ** *cap. 6.4, 5.* 1 Cor. 6.14. 2 Cor. 4.14. *Ef. 2.5*

Creștinul trăiește în așteptarea mântuirii.

12 Deci dar, * fraților, suntem datori, nu cărnii, ca să trăim potrivit cărnii,

* *Cap. 6.7, 8.*

13 Căci dacă trăiți * potrivit cărnii, aveți să muriți; iar dacă prin Duhul

faceți să moară ** faptele trupului, veți trăi. * Vers. 1 Gal. 6.8. ** *Ef. 4.22* *Cap. 3.5*

14 Căci toți câți sunt mănăți* de Duhul lui Dumnezeu, aceștia sunt fii ai lui Dumnezeu. * *Cap. 5.13*

15 Căci n'ați * luat un duh de robie iarăș spre temere, ** ci ați luat un duh * de înfiere, în care strigăm: Ava, ++ Tată.

* 1 Cor. 2.12. *Ier. 2.5.* ** 2 Tim. 1.7. 1 Ioan. 4.18. + *Ios. 56.6* Gal. 4.5, 6. ++ *Vers. 14, 5.*

16 Duhul însuș * mărturiseste împreună cu duhul nostru că suntem copii ai lui Dumnezeu.

* 2 Cor. 1.22, 5.5. *Ef. 1.13, 4.30*

17 Iar dacă suntem copii, suntem și moștenitori, * moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori cu Hristos, dacă într'adevăr suferim ** împreună cu el ca să fim și proslăviți împreună cu el. * Fapt. 26.18. Gal. 4.7. ** *Fapt. 14.22* 1 Ep. 1.29. 2 Tim. 2.11, 12.

18 Căci eu socotesc că suferințele * vremii de acum nu sunt vrednice să fie puse alături cu slava care are să fie descoperită față de noi.

* 2 Cor. 4.17. 1 Pet. 1.7, 4.13.

19 Căci dorul stăruitor al zidirii* asteaptă descoperirea ** sfinților lui Dumnezeu. * 2 Pet. 3.13. ** 1 Ioan. 3.2. *Fac. 1.1.*

20 Căci zidirea * a fost agitata deșertăciunii, nu de bunăvoie, ci din pricina a celui care a supus-o, în așteptarea

* *Vers. 20*

21 ca însuș zidirea va fi izbăvită de robia putrezirii pentru slobozenia slavei sfinților lui Dumnezeu.

22 Căci știm că toată zidirea suspină * și este în dorință de naștere până acum.

* *Ier. 12.11.*

23 Dar nu numai ea, ci și noi cari avem pârga* Duhului, și noi chiar suspinăm ** în noi înșine, așteptând + înfierea, adică eliberarea trupului ++ nostru.

* *1 Cor. 5.5.* *Ef. 1.14.* ** 2 Cor. 5.2, 4. *1 Tim. 20.36.* ++ *Luc. 21.28.* *Ef. 4.50*

24 Căci am fost mântuiți în nădejde; * dar nădejdea văzută nu este nădejde; căci cine nădăjduiește ceea ce vede?

* 2 Cor. 5.7. *Ez. 1.*

25 Iar dacă nădăjduim ce nu vedem, îl așteptăm cu stăruință.

26 Și tot astfel și Duhul vine în ajutor slăbiciunii noastre: căci nu știm * ce să cerem cum ar trebui, dar Duhul însuș ** mijlocește pentru noi prin suspinuri de nespus. —

* *Mar. 20.22*

Ios. 4.3. ** *Luc. 12.10.* *Ef. 6.18*

27 Iar Cel * ce cercetează inimile știe care este gân-

direa Duhului, fiindcă mijlocește pentru sfinți după ** *voia lui Dumnezeu*

* 1 Cron. 28.9. *Ps. 7.6.* *Prov. 17.3.* *Ios. 20.* *17.10, 20.12.* *Fapt. 1.24.* *1 Cor. 2.4.* *Apoc. 4.24.* ** *1 Ioan. 5.14.*

Pe creștin nimic nu-l poate despărți de dragostea lui Dumnezeu

28 Și știm că pentru cei ce iubesc pe Dumnezeu toate lucrurile împotriva spre bine, pentru ceice * sun. chemați polaviti ca planul său.

* *Cap. 8.23, 24.* 2 Tim. 1.11

29 Căci pe aceia pe cari i-a cunoscut mai * dinainte, i-a și rânduit mai ** dinainte să + fie asemenea la față cu chipul Fiului său, pentruca ++ el să fie cel dintâi născut între mulți frați.

* *Exod. 33.12, 17.* *Ps. 1.6.* *Ios. 1.*

30 Iar pe aceia pe cari i-a rânduit mai dinainte, i-a și chemat: * și pe aceia pe cari i-a chemat, i-a și îndreptățit; ** și pe aceia pe cari i-a îndreptățit, i-a și proslăvit +

* *Cap. 1.6, 9.24.* *Ef. 4.4.* *Ier. 9.17.* *1 Pet. 2.9.* ** *1 Cor. 6.11.* + *Ioan. 17.22.* *Ios. 2.6.*

31 Ce vom zice dar față de acestea? Dacă * Dum-

nezeu este pentru noi, cine este împotriva noastră?

* Num 14 9. 2 Reg 6, 16. Ps 118 6.

32 El *care n'a crușat pe însuș Fiul său, ci l-a **dat pentru noi toți, cum nu ne va dăruî deasemenia toate slobod împreună cu el?

* Cap 1, 6, 10. ** Cap 4, 25.

33 Cine va ridica vreo învinuire împotriva aleșilor lui Dumnezeu; Dumnezeu * este celce îndreptățește. * Isa. 50, 8, 9. Apoc. 12, 10, 11.

34 Cine *este celce va osândi? Hristos Isus este celce a murit, și mai mult, care a fost sculat dintr-eei morți, care este ** la dreapta lui Dumnezeu, care și * mijlocește pentru noi. * 1 Cor 15 29. ** Marc. 16, 19. Col 3, 1. Ebr 1, 8; 9, 1; 12, 2. 1 Pet. 3, 22. † Ebr 7 25-9, 24. 1 Ioan 2, 1.

35 Cine ne va desparti de iubirea lui Hristos? Ne-raz sau strămtorare sau prigonire sau foamele sau goliciune sau primejdie sau sabie?

36 După cum este scris: Pentru *tine suntem omorâți toată ziua, suntem socotiți ca oi de înjunghiere. * Ps 44 22. 1 Cor 15 30, 31. 2 Cor 4 11.

37 Ci * în toate acestea suntem mai mult decât biruitori prin acela care ne-a iubit. * 1 Cor 15 57. 2 Cor 2 14. 1 Ioan 4 4; 5 4, 5. Apoc. 12 11.

38 Căci sânt incredințat

că nici moarte, nici viață, nici îngeri, nici stăpâniri, *nici cele de acum, nici cele viitoare, nici puteri,

* Efez 1 21; 6, 12. Col 1 16, 2 25. 1 Cor 1 22.

39 nici înălțime, nici adâncime, nici vreo altă făptură nu va putea să ne despartă de iubirea lui Dumnezeu care este în Hristos Isus, Domnul nostru.

Pavel și mântuirea Israelitilor

9 Spun *adevărul în Hristos, nu mint, cagetul meu mărturisește împreună cu mine în Duhul Sfânt,

* Cap 1, 9. 2 Cor 1, 23; 11, 31; 12 19. Gal 1 20. Filip 1 8. 1 Tim. 2 7.

2 că *am mare întristare și nelămurită durere în inima mea.

* Cap 10, 1.

3 Căci aș putea dori să *fiu eu însuși anatema dela Hristos pentru frații mei, rudele mele după carne,

* Exod 32 32.

4 cari *sunt Israeliti, cari au **înfierca și slavă și legămintele ††și darea legii ††și slujba dumnezeiască ††și făgăduințele, **†

* Deut. 7 6. ** Exod. 4 22. Deut 14, 1. 1 Sam 13 9. † 1 Sam 4 21. 1 Reg 8 11. Ps 63 2, 74 61. †† Ebr 3 25. Ebr 8 8-10. ** Ps 147 19. †† Ebr 9 1. *** Ebr 13 32. Cap 3 2. Efez 2.

5 cari au pe părinții *și din **cari este după carne Hristosul, care †este peste

toate, Dumnezeu binecu-vântat în veci. Amin!

* Deut. 10 15. Cap. 11 28. ** 1 Cor 8 23. (m) 1, 3. † 1 Cor 23 6. Ioan 1 1. Ebr 20 28. Ebr 1, 8. 1 Ioan 3 20.

Dumnezeu este stăpân și aleagă

6 Dar nu *este ca și cum ar fi căzut cuvântul lui Dumnezeu. Căci nu **toți cari sunt din Israel sânt Israel;

* Num 23 19. Cap. 8 9. ** Ioan 8 40. (m) 2 28, 29, 4 12, 16. Gal 6 16.

7 nici pentru că sunt sămânța a lui Avraam, *sunt toți copii, ci: în Isaac **†

* va avea numi sămânța.

* Gal 4 23. ** Ebr 2 12. Ebr 11 18.

8 Adică, nu copiii cărnii sunt copii *ai lui Dumnezeu, ci copiii făgăduinței sunt socotiți ca o sămânță.

* Gal 4 25.

9 Căci acesta este un cuvânt de făgăduință: Voiu veni pe vremea aceasta. * 1 Sara va avea un fiu.

* Ebr 18 10, 14.

10 Și nu numai atât, ci 1 eu privire la Rebeca *amislinind dela unul singur, dela Isaac tatăl nostru:

* Ebr 25 21.

11 căci deși copiii nu erau încă născuți și nu s'apluiseră ceva bine sau rău, pentru că planul lui Dumnezeu, potrivit alegerii, să rămâne în picioare

nu din fapte, ci dela *celce cheamă, * Cap. 4 17, 8 28.

12 i s'a zis. Cel *mare va sluji ca rob celui mai mic.

* Ebr 25 23.

13 După cum este scris, Am iubit pe Iacov *și am urât pe Esau.

* Deut. 21 15. Prov. 13 24. Mal 1 2, 3. Mat 10 37. Luc 14 26. 1 Ioan 12 25.

Dumnezeu se îndură de cine-i place

1. Ce voi zice dar? Nu cumva *este nedreptate la Dumnezeu? Sau nu fie așa!

* Deut 32 4. 2 Cron. 19 7. Iov 8 3; 34 10. Ps 92 5.

15 Căci el zice lui Moise: Voiu avea *milă de oricine am milă și mă voiu îndura de oricine mă îndur.

* Exod 33 19.

16 Deci dar nu este dela celce vrea, nici dela celce alega, ci dela Dumnezeu care are milă.

17 Căci scriptura *zice lui Iacov: Chiar pentru aceasta **te am sculat, ca să arat în tine puterea mea și ca numele meu să fie vestit în tot pământul.

* Gal 3 8 22. ** Exod 9 16.

18 Deci dar el are milă de cine vrea și învârtoșează pe cine vrea.

19 Dar imi vei zice: Pentru ce mai bagă vină? Căci *cine se împotrivesc voiei lui? * 2 Cron 20 6. Iov 9 12, 23, 13. Ebr 4 35.

20 Dar mai degrabă, o-mule, cine ești tu care răs-punzi împotriva lui Dumnezeu? Nu cumva va * zice plâsmuitura către plâsmuitor: Pentru ce m'ai făcut astfel? * Isa. 29 1., 45 6, 64 8

21 Sau n'are olarul * putere peste lutul lui ca din aceeași framântatură să facă un ** vas spre cinsle iar altul spre necinsle?

* Prov. 16 4. Ier. 18 6, ** 2 Tim. 2 2

22 Ce dacă Dumnezeu, voind să-și arate mânia și să-și facă cunoscut puserea, a legădui cu murtă îndelungă-răbdare niște vase * de mânia întocmile ** spre pieire,

* 1 Tes. 5 9. **, 1 P. 2 8. 1 Cor. 1 4

23 și ca să facă cunoscut bogățiile * slavei lui peste niște vase de nălă, pe cari mai dinainte le-a pregătit ** spre slavă,

* Ga. 2 4 Efes. 1 7 O 1 1 27
** Cap. 8 23—30.

24 *adică*, pe noi, pe cari ne-a și chemat, nu * numai dintre Iudei ei și dintre Neamuri? * Cap. 3 29

25 După cum zice și în Osea: Voiu * numi poporul meu pe cel care nu este poporul meu și iubită pe cea care nu este iubită.

* Osea 2 23 1 Pet. 2 1

26 Și * va fi așa: în locul unde li s'a zis: Voi nu

sunteți poporul meu: acum vor fi numiți fiii ai Dumnezeului celui viu * Osea 1 10

27 Iar Isaia strigă despre Israel: * Dacă numărul copiilor lui Israel ar fi o nisipul mării, numai ră-mășița ** va fi mântuită.

* Isa. 10 22, 23 ** Cap. 13 17

28 Căci Domnul va face * cuvântul său pe pământ sfârșindu-l și scurându-l.

* Isa. 28 18

29 Și după cum a zis mai înainte Isaia: Dacă Domnul Savaot nu ne-ar lăsat o sămânță, am fi fost ca ** Sodoma și am fi fost asemănați cu Gomora.

* Isa. 1 9 Plin 3 22. ** Isa. 13 19 Ier. 50 4

Neamurile au căpătul mântuirii

30 Ce vom zice dar? Că Neamurile * cari nu urmă-riau dreptatea au aflat dreptatea, dar dreptatea care ** este din credință;

* Cap. 4 1 10 20. ** Cap. 1 17

31 iar Israel urmărind o lege de dreptate, n'a ** ajuns la legea aceea.

* Cap. 1 2, 11 7 ** Ga. 3 4

32 Pentru ce? Pentru că nu era căutată din credință ci ca din fapte. S'au * poticnit de piatra de poticnire, * Luc. 2 34. 1 Cor. 1 32.

33 după cum este scris: Iată * eu pun în Sion o

piatră de poticnire și ** o scoată afară pe Iristos (dăncă de cadere: și cine dintre cei morți)

8 Dar ce zice ea? Cuvântul este aproape * de tine în gura ta și în inima ta: adică cuvântul credinței pe care o propovăduim.

* De 1 10 4

În inima este aproape

10 Fraților, plăcerea inimii mele și cererea mea către Dumnezeu pentru ei este ca să fie mântuiți

9 Căci le mărturisesc ca * o răvna pentru Dumnezeu dar nu potrivit unei depline cunoștințe * Fapt. 2 20 22 3. Gal. 1 14; 4 17 Cap. 9 3

3 Căci necunoscând dreptatea lui Dumnezeu * și căutând să slăvonească pe a lor, ** nu s'au supus deplătii lui Dumnezeu.

* Cap. 1 17 9 30. ** Filip. 3 1

4 Căci Iristos * este sfârșitul legii ca dreptate pentru oricine credincios

* Mat. 5 17 Gal. 3 24

5 Căci Moise scrie despre dreptatea care este din lege: Omul * care va face va trăi prin ea.

* Lev. 18 5. Neem. 9 29. Exec. 20 11, 10 2 Gal. 3 12

6 Iar dreptatea care este din credință zice așa * Nu ai în inima ta: Cine se va sui în cer? (adică să aducă jos pe Iristos.)

* Deut. 30 12 13

7 Sau. Cine se va pogori în adânc? (adică să

scoată afară pe Iristos dintre cei morți)

8 Dar ce zice ea? Cuvântul este aproape * de tine în gura ta și în inima ta: adică cuvântul credinței pe care o propovăduim.

* De 1 10 4

9 Penru că dacă * vei mărturisi cu gura la pe Isus ca Domn și vei crede în inima ta ca Dumnezeu-l-a sculat dintre cei morți, vei fi mântuit

* Mat. 10 32 1 Cor. 12 8. Fapt. 8 37

10 Căci cu inima se crede spre dreptate, iar cu gura se mărturisește spre mântuire

11 Căci scriptura zice: Oricine * care crede în el nu va fi rușinat.

* Isa. 28 16; 49 23. Ier. 17 7 Cap. 9 33

12 Căci nu * este deose-bire de Iudei și Greci: căci el este ** Domn al tuturor, + bogat pentru toți care-l cheamă

* Fapt. 16 9. Cap. 3 22 Gal. 3 28

** Fapt. 10 36 Cap. 1 29. 1 Tim. 2 5.

+ Ios. 1 7, 2 4, 7

13 Căci * oricine care va chema numele ** Domnului va fi mântuit

* Ios. 2 32 Fapt. 2 21. ** Fapt. 9 14

Lucrul acesta a fost vestit

14 Dar cum vor chema pe acela în care n'au cre-zut? Și cum vor crede în acela despre care n'au au-

zit? Și cum vor auzi fără propovăduitor?

15 Și cum vor propovădui dacă nu vor fi trimisi? După cum este scris: Căi * de frumoase sunt picioarele celorce vestese pacea, ale celorce vestese cele bune! * Isa. 52. 7. Nah. 1. 15

16 Dar nu * toți au ascultat de evanghelie. Căci Isaia zice: Doamne, ** cine a crezut cele auzite dela noi? * Cap. 3. 8. Eyr. 4. 2. ** Isa. 53. 1. Ioan. 12. 38.

17 Deci credința vine din cele auzite, iar cele auzite prin cuvântul lui Hristos.

18 Dar eu zic: Oare n'au auzit ei? Da, negreșit! Suneții lor a ieșit în * tot pământul și ** cuvintele lor până la marginile pământului locuit. * Ps. 19. 4. Mat. 24. 14; 28. 19. Marc. 16. 15. Col. 1. 6. 2a. ** 1 Reg. 18. 10. Mat. 4. 8.

19 Dar eu zic: Oare n'a cunoscut Israel? Moise cel dintâi zice: Eu vă * voi înălța la gelozie eu aceea ce nu este neam, ** vă voi așă la mână cu un neam neînțelegalor.

* Deut. 32. 21. Cap. 11. 11. ** 1a. 3. 3.

20 Iar Isaia îndrăznește și zice: Am fost * aflat de ceice nu mă căutau și m'am arătat celorce nu înțebau de mine.

* Isa. 65. 1. Cap. 9. 30.

21 Dar despre Israel zice: Toată * ziua am în lins mâinile către un popor neascultător și împotrivi-
tor eu vorba. * Isa. 65.

Orbirea lui Israel

11 Deci zic: Oare a le padal Dumnezeu pe poporul său? Să nu fie așa! Căci și * eu sânt Israelit, din sămânța lui Avraam, din seminția lui Beniamin. * 1 Sam. 12. 22. Ier. 31. 37. 2 Cor. 11. 22. F. 1p. 3. 5.

2 Dumnezeu n'a lepădat pe poporul său pe care l-a * cunoscut mai dinainte. Sau nu știți ce zice scriptura despre Ilie, cum se plânge el lui Dumnezeu împotriva lui Israel?

* Cap. 8. 29.

3 Doamne, * au omorât pe proorocii tăi, au surpat al-tarele tale din temelie și eu am rămas singur și cantă sufletul meu.

* 1 Reg. 19. 10. 14.

1 Dar ce-i zice răspunsul dumnezeesc? Mi-am * lăsat șapte mii de bărbați, cari nu și au plecat genunchiul la Baal. * 1 Reg. 19. 18.

5 Astfel * deci și în vremea de acum este o ramă șiță potrivit unei alegeri din har.

* Cap. 9. 21.

6 Iar dacă * este din har, nu mai este din fapte: altfel harul nu mai este har.

* Cap. 4. 4, 5. Gal. 5. 4. Deut. 9. 4, 5.

7 Ce deci? Ceeace caută * slăvuirilor Israel n'a dobândit, iar alegerca a dobândit aceasta și ceilalți au fost învățoșați,

* Cap. 9. 31; 10. 9.

8 după cum este scris: Dumnezeu * le-a dat un duh de amorțire, ochi * ca să nu vadă și urechi ca să nu audă până în ziua de azi.

* Isa. 29. 10. ** Deut. 29. 4. Isa. 6. 9. Ier. 5. 21. Ezech. 12. 2. Mat. 13. 14. Ioan. 12. 40. Fapt. 28. 26, 27.

9 Și David zice: Masa lor să * li se prefacă laț și capcană și piatră de poticnire și răsplată pentru ei.

* Ps. 69. 22.

10 Să * li se întunece ochii ca să nu vadă și încovoaic-le pururea spinarea.

* Ps. 69. 23.

Înștiințarea Neamurilor.

11 Deci zic: Oare s'au poticnit ei ca să cadă? Să nu fie așa! Ci prin * poticnirea lor a venit mântuire pentru Neamuri, ca să-i facă pe ei gelosi.

* Fapt. 18. 46, 18. 6, 22. 18. 21; 28. 24, 28. Cap. 10. 19.

12 Și dacă poticnirea lor este bogăția lumii și înpușinarea lor o bogăție a Neamurilor, cu cât mai mult plinătatea lor?

13 Vouă Neamurilor vă spun: Intrucât deci eu sânt

* apostol al Neamurilor îmi slăvesc slujba mea,

* Fapt. 9. 15; 13. 2, 22. 21. Cap. 15. 16. Gal. 1. 16; 2. 2, 7. 9. Efez. 3. 8. 1 Tim. 2. 7. 2 Tim. 1. 11.

11 poate cumva voi face gelosi pe ceice sunt carnea mea, și * voi mântui pe unii din ei.

* 1 Cor. 7. 16, 9. 22. 1 Tim. 4. 16. Iac. 5. 20.

15 Căci dacă lepădarea lor este împăcarea lumii, ce va fi primirea lor, dacă nu viață dintre cei morți?

16 Iar dacă pârga * este sfântă, așa este și frământătura; și dacă rădăcina este sfântă, așa sunt și ramurile.

* Lev. 23. 10. Num. 15. 18—21.

17 Și dacă unele * dintre ramuri au fost rupte și tu, ** fiind un măslin sălbatic, ai fost altoit în ele și te-ai făcut împreună părtaş al rădăcinii și al grăsimii măslinului, * Ier. 11. 16. ** Fapt. 2. 39. Efez. 2. 12, 13.

18 nu * le lauda față de ramuri; iar dacă te lauzi, nu tu îi rădăcina ci rădăcina pe tine. * 1 Cor. 10. 12.

19 Dar vei zice: Unele ramuri au fost rupte ca să fiu altoit eu.

20 Bine; au fost rupte prin necredința lor, iar tu stai prin credință. Nu * gândi lucruri înalte ci teme-te. ** * Cap. 12. 16. ** Prov. 23. 14. Isa. 66. 2. F. 1p. 2. 12.

21 Căci dacă n'a cruțat Dumnezeu ramurile firești, nu te va cruța nici pe tine.

22 Deci vezi bunătațea și asprimea lui Dumnezeu: asprimea către ceice au cazut, iar către tine bunătațea lui Dumnezeu, dacă vei stărui în bunătațea lui; altfel și ** lu vei fi laial. *1 Cor. 15 2. Evr 3 6 14. ** Ioan 15 2.

23 Și chiar ei, dacă * nu vor stărui în necredință, vor fi alioți; căci Dumnezeu este puternic să-i altoiască luraș. * 2 Cor. 1 1.

24 Căci dacă tu ai fost lăuat din celee din fire este un maslin sălbatic și, în potriva firii, ai fost altoit într-un maslin bun, cu atât mai mult aceștia, cari sunt ramurile firești, vor fi alioți în chiar maslinul lor. Tot Israelul va fi mântuit.

25 Căci nu voiesc să nu știți, fraților, taina aceasta, ca sa nu fiți cuminiți * în ochii voștri înșivă, că pentru Israel s'a făcut învârtosare ** în parte până va intra plinătatea Neamurilor. * Cap. 12 16. ** Ver. 7. 2 Cor. 3 14. † Luc 21 24. Apoc. 7 9.

26 Și astfel tot Israelul va fi mântuit, după cum este scris: Izbăvitorul va vem * din Sion; el va abate nelegiuirile dela Iacov.

* Isa. 59 29. Ps. 14 7.

27 Și acesta * este legământul dela mine pentru ei, când voiui înlătura păcatele lor. * Isa. 27 9. Ier. 31 31, etc. Evr 8 8; 10 16.

28 Negreșit în ce privește evanghelia sunt vrăjmași, pentru voi, dar în ce privește alegerea sunt iubiti, * pentru părinții lor. * Deut. 7 8; 9 5; 10 15.

29 Căci darurile și chemarea * lui Dumnezeu sunt fără părere de rău.

30 Căci după cum și voi n'ați ascultat altădată * de Dumnezeu, iar acum ați capatat mila prin neascultarea lor, * Efes. 2 2. Col. 3 1.

31 astfel și aceștia n'au ascultat acum, ca prin mila către voi să capete și ei milă acum.

32 Căci Dumnezeu * a închis împreună pe toți în neascultare ca să aibă milă de toți. * Cap. 3 9. Gal. 3 22.

33 O, adâncime a bogăției și a înțelepciunii și a cunoștinței lui Dumnezeu! Cât * de cu neputință îl cercetăm sunt judecățile lui și cât de cu neputință îl urmăm! * Ps. 36 6. ** Iov 11 7. Ps. 92 5.

34 Pentru că * cine a cunoscut gândul Domnului? Sau cine ** s'a făcut stăpânul lui? * Iov 15 8. Isa. 40 17. Ier. 23 18. 1 Cor. 2 16. ** Iov 36 22.

35 Sau cine * i a dat înimă lui și i se va da înapoi? * Iov 35 7; 41 11.

36 Căci toate sunt din el * și prin el și pentru el! A lui ** să fie slava în veci! Amin.

* 1 Cor. 8 6. Col. 1 16. ** Gal. 1 3. 1 Tim. 1 17. 2 Tim. 4 18. Evr. 13 21. † Pet. 5 11. 2 Pet. 8 18. Iuda. 25. ‡ Ier. 1 6.

Predarea în slujba lui Dumnezeu

12 Vă îndemn * dar, fraților, prin îndurările lui Dumnezeu, ca să ** înțelegăți și trupurile voastre să o jertfăți * în viață, slăvitoare, plăcută lui Dumnezeu, care este închinarea voastră chibzuită.

* 1 Cor. 10 1. ** 1 Pet. 2 5. † Ps. 50 14. Cap. 6 13, 16, 18. 1 Cor. 6 13, 20. ‡ Rom. 10 20.

3 Și să * nu fiți răzuiți de veacul acesta: ci fiți schimbăți ** prin înnoirea minții voastre, ca să încercați și care este voia lui Dumnezeu cea bună și bineplăcută și desăvârșită.

* 1 Pet. 1 14. 1 Ioan 2 15. ** Efes. 1 10 4 23. Col. 1 21, 22 3 10. † Efes. 5 10 17. 1 Tes. 4 3.

8 Căci prin harul * care lui este dat, zic oricui care este între voi, să nu ** gândescă despre sine mai sus decât ceea ce trebuie să gândescă, ci să gândească așa * să fie cumpătat, după-

cum Dumnezeu a împărțit fiecăruia o măsura de credință.

* Cap. 1 5; 15 15. 1 Cor. 3 1. 15 10. Gal. 2 9. Efes. 3 2, 7, 8. ** Prov. 25 27. Eccl. 7 16. Cap. 11 20. † 1 Cor. 12 7, 11. Efe. 4 7.

4 Căci dupăcum * într'un singur trup avem multe mădulare și toate mădularele n'au aceeași lucrare

* 1 Cor. 12 12. Efes. 4 16.

5 astfel noi, * cei mulți, suntem un singur trup în Hristos, iar fiecare în parte suntem mădulare unii altora.

* 1 Cor. 10 17, 12 20, 27. Efes. 1 23, 4 25.

6 Având * însă deosebite daruri potrivit ** harului care ne-a fost dat; fie proorocie, și să proorocim după măsura credinței noastre; * 1 Cor. 12 4. Pe. 4, 10, 11. ** Ver. 3. † Eps. 11 27. 1 Cor. 12 10, 28, 13 2; 14 1, 6, 29 31.

7 fie slujbă, să ne vedem de slujbă; fie că cineva * este învățator, să-și vadă de învățatură; * Eps. 13 1. Gal. 6 6. Efes. 4 11. 1 Tim. 5 17.

8 fie că cineva * este îndemnător, să-și vadă de îndemnare; cel ** ce împarte, să împartă cu dărnicie; cel † ce cârmuiește, să fie cu sânguință; cel ce face milă, s'o facă cu †† voioșie

* Eps. 15 32. 1 Cor. 14 3. ** Mat. 6 1-3. † Eps. 20 28. 1 Tim. 5 17. Evr. 13 7, 24. 1 Pet. 5 2. †† 2 Cor. 9 7.

Dragostea să se arate în toate

9 Iubirea * să fie fără fă-
rarnicie. Aveți groază ** de
rău, lipiți-vă de bine.

* 1 Cor. 13. 1 Pet. 2. 22 ** Ps. 34. 14.
36. 3 97. 10. Amos 5. 15

10 În iubirea frățească
fiți cu * dragoste duioasă
unii către alții; în cinste:
** dând întâietate unii al-
tora;

* Evr. 13. 1 1 Pet. 1. 22; 2. 17; 3. 8
2 Pe. 1. 7. ** Fil. 2. 3. 1 Pet. 5. 5.

11 în sârguință: fără
preget; în duh: fierbinți,
slujind Domnului;

12 în nădejde: bucurân-
du-vă: * în necaz: răbdă-
tori; ** în rugăciune sta-
ruitori ca răbdare,

* 1 Cor. 10. 20. Cap. 5. 2, 15, 13. Col. 3.
1. 4. 4. 1 Tes. 5. 16. Evr. 3. 6. 1 Cor. 13.
** Luc. 2. 19. 1 Ian. 4. 11. Evr. 10. 26.
12. 1. Iac. 1. 4; 5. 7. 1 Pet. 2. 19, 20.
† Luc. 18. 1. Efab. 2. 12. 5. Eies. 6. 8.
Col. 4. 2. 1 Tes. 5. 17.

13 în trebuințele * sfin-
ților: părtași; în iubirea de
oaspeți: ** urinzând-o.

* 1 Cor. 16. 1 2 Cor. 9. 1, 12. Evr. 6. 10;
13. 16. 1 Ioan. 3. 17 ** 1 Tim. 3. 2.
† 1 Cor. 13. 2. 1 Pet. 4. 9

14 Binecuvântați * pe cei-
ce vă prigonesc: binecu-
vântați și nu blestemați.

* Mat. 5. 44. Luc. 6. 28, 28. 34.
† 1 Cor. 4. 12. 1 Pet. 2. 23, 3. 9.

15 Bucurați-vă, * cu cei-
ce se bucură; plângeți cu cei
ce plâng.

* 1 Cor. 12. 26.

16 Gândiți * aceiaș unii
pentru alții. Nu ** gândiți la

cele înalte ci lăsați-vă mă-
nați de cele smerite. Nu †
vă faceți cuminiți în ochii
voștri înșiva.

* Cap. 15. 3. 1 Cor. 1. 10. Filip. 2. 2; 3. 16.
1 Pet. 3. 8 ** Ps. 131. 1, 2. Ier. 45. 5.
† Pr. v. 3. 7. 26. 12. Ier. 2. 21. Cap. 11. 20.

Răzbunarea este a Domnului.

17 Nu * răsplătiți nimă-
nui rău pentru rău; pune-
ți-vă ** în minte cele fru-
moase înaintea tuturor oa-
menilor.

* Prov. 20. 22. Mat. 5. 39. 1 Tes. 5. 15.
1 Pet. 3. 9. ** Cap. 14. 16. 2 Cor. 8. 21.

18 Dacă este cu putință,
întrucât vă privește, trăiți
* în pace cu toți oamenii.
* Marc. 1. 50. Cap. 14. 19. Evr. 12. 14.

19 Nu * vă răzbunați voi
înșivă, iubiților, ci dați loc
mâniei; căci este scris: A-
mea este răzbunarea, ** eu
voi răsplăti, zice Domnul.

* Lev. 19. 18. Prov. 24. 29. Vers. 17.
** De. 1. 32. 35. Evr. 10. 30.

20 Ci * dacă va flămânzi
vrăjmașul tău, dă-i de mân-
care; dacă va înseta, dă-i
să bea; căci făcând aceasta
vei grămădi carbuni de
foc pe capul lui

* Exod. 23. 4, 5. Prov. 25. 21, 22. Mat. 5. 44.

21 Nu fii biruit de rău
ci biruiește răul prin bine.
Supunerea față de stăpânire.

13 Orice suflet să * fie
supus înaltelor stăpâ-
nire decât dela Dumnezeu
niri. Căci nu este stăpâ-

iar ** celece sunt, sunt rân-
duite de Dumnezeu

* Tit. 3. 1. 1 Pet. 2. 13, ** Prov. 8. 15. 16.
Dan. 2. 21, 4. 32. Ioan. 15. 11

2 Încă, cine nu este su-
pus stăpânirii, * se împotri-
vește întocmirii lui Dum-
nezeu; iar ceice se împotri-
vesc își vor lua o judecată.

* Tit. 3. 1

3 Căci dregătorii nu sunt
o teamă pentru fapta bună
ci pentru cea rea. Și voiești
să nu te temi de stăpânire?
Iă * binele, și vei avea
laudă dela ea. * 1 Pet. 2. 14; 3. 13.

4 Căci el este slujitorul
lui Dumnezeu spre bine
pentru tine; iar dacă faci
răul, leme-te; căci nu în
zadar poartă sabia: căci el
este slujitorul lui Dumne-
ziu, rășbunător spre mă-
nie pentru celce făptuiește
răul.

5 Deaceia este trebuința
* ca să fiți supuși nu nu-
mai din pricina mâniei ci
** și din pricina cugetului.

* Rom. 8. 2. ** 1 Pet. 2. 19.

6 Căci pentru aceasta
plătiți și dări; căci ei sunt
slujitori ai lui Dumnezeu
slaruind tocmai la aceasta.

7 Dați * tuturor ce li se
dăruiește: celui cu darea,
darea; celui cu vama,
vama; celui cu teama,
teama; celui cu cinstea,
cinstea.

* Mat. 22. 21. Marc. 12. 17. Luc. 20. 25

*Dragostea este împlinirea
Legii*

8 Nu datorați nimănui
nimic decât a vă iubi unii
pe alții; căci cine * iubește
pe altul a împlinit legea.

* Vers. 10. Gal. 5. 14. Col. 3. 14.
1 Tim. 1. 5. Iac. 2.

9 Căci aceasta: * Nu prea-
curvi, nu omori, nu fura,
nu poști, și orice altă po-
runcă este cuprinsă în a-
cest cuvânt, în: ** Iubește
pe aproapele tău ca pe
tine însuși

* Exod. 20. 13, etc. Deut. 5. 17, etc.
Mat. 19. 18. ** Lev. 19. 18. Mat. 22. 39.
Marc. 12. 31. Gal. 5. 14. Iac. 2. 8.

10 Iubirea nu săvârșește
rău aproapelui; iubirea *
deci este împlinirea legii.

* Mat. 22. 40. Vers. 8.

Veghere și curăție.

11 Și aceasta, fiindcă știți
vremea cuvenită, că acum
este ceasul ca să va sculați
* din somn; căci acum
mântuirea este mai a-
proape de noi decât când
am crezut.

* 1 Cor. 15. 34. Eies. 5. 14. 1 Tes. 5. 5, 6.

12 Noaptea este foarte
înaintată și ziua este a-
proape. Să * lepădăm deci
faptele întunerecului și să
** îmbrăcăm armele lu-
minii. * Eies. 5. 11. Col. 3. 8.
** Mes. 6. 13. 1 Tes. 5. 8.

13 Să umblăm * cuvin-
cios ca în timpul zilei, nu
** în ospele desfătătoare și

beții, nu în culcări rușinoase și destrăbălări, nu în cearță și pizmă.

11 Ci îmbrăcați-va * cu Domnul Isus Hristos și nu purtați grijă ** de carne, ca să-i împliniți poftele

* Gal 3 27 Efes 4 24 Col 3 10
** Gal 5 16 1 Pet 2 11

Îngăduința creștinului ca.

14 Iar pe cel slab * în credința primii-l nu pentru hotărîrea întrebărilor îndoiește.

* Cap. 15 1, 7. 1 Cor 8 9, 11; 9 22.

2 Unul are credință * să mănânce de toate dar cel slab mănâncă verdețuri.

* Vers 14 1 Cor 10 25 1 Tim 4 4. Tit 1 15.

3 Cine mănâncă să nu disprețuiască pe cine nu mănâncă; iar cine * nu mănâncă să nu judece pe cine mănâncă; căci Dumnezeu l-a primit. * Col 2 16.

4 Cine ești tu * care judeci pe sluga altuia? El sta sau cade fața de domnul său; dar va sta, căci Domnul are putere ca să-l facă să stea. * Ier 4 12.

5 Unul * prețuiește o zi mai pe sus de altă zi, iar altul prețuiește orice zi la fel. Fiecare să fie pe deplin încredințat în min

lea sa * Gal 4 10. Col 2 16.

6 Cine * ține ziua, o ține pentru Domnul; și cine mănâncă, mănâncă pentru Domnul, căci mulțumește

** lui Dumnezeu; și cine nu mănâncă, pentru Domnul nu mănâncă și mulțumește lui Dumnezeu.

* Gal 4 10. ** 1 Cor 10 31 1 Tim 4 3

7 Căci nimeni * dintre noi nu trăiește pentru sine și nimeni nu moare pentru sine. * 1 Cor 8 19, 20. Gal 2 20.

1 Tes 5 10 1 Pet 1 2

8 Căci și dacă trăim, trăim pentru Domnul și dacă murim, murim pentru Domnul Deci și dacă trăim și dacă murim, suntem ai Domnului

9 Căci Hristos * pentru aceasta a murit și a înviat ca să fie Domn ** și peste morți și peste vii.

* 2 Cor 5 15. ** Rapt 10 36.

10 Tu dar pentru ce judeci pe fratele tău? Sau și tu pentru ce disprețuiești pe fratele tău? Căci toți * ne vom înfățișa înaintea scaunului de judecată al lui Dumnezeu.

* Mat 25 31 62 Rapt 10 42, 17 31
* Cor 5 10 1 Tim 4 15

11 Căci este scris: Viu * sunt eu, zice Domnul, că orice genunchiu mi se va pleca și orice limbă va da lauda lui Dumnezeu

* Isa 45 23. Filip. 2 10.

12 Deci dar fiecare * din-

tu nu va da socoteala despre sine însuș lui Dumnezeu

* Gal 6 5 1 Pet 4 10

Să nu judecați pe fratele nostru

13 Deci să nu ne mai judecăm unii pe alții, ci mai bine judecați aceasta, ca să * nu puneți o piatră de poticnire sau un pricel de cădere înaintea fratelui vostru. * 1 Cor 8 9, 13; 10 32.

11 Știu și sunt încredințat în Domnul Isus că * nimic nu este necurat prin mine însuș, decât pentru cel * care gândește că este ceva necurat, pentru că a este necurat.

1 Tim 4 12 2 Tim 2 16 1 Cor 8 7

15 Căci dacă fratele tău * mănâncă din pricina mâncării, nu mai umori potrivit iubirii. Nu * pierde din pricina mâncării tale pe acela pentru care a murit Hristos

* 1 Cor 8 11

16 Deci să nu * fie holit binele vostru. * Cap. 12 17.

17 Căci * împărăția lui Dumnezeu nu este mâncare și băutură, ci dreptate și pace și bucurie în Duhul Sfânt. * 1 Cor 8 8

18 Căci cine slujește ca rob lui Hristos în aceasta, este bineplăcut * lui Dum-

nezeu și încununat de clemență

* 2 Cor 8 21

19 Deci dar * să urmăriți cele ale păcii și cele ale zădărniciilor noastre

* Ps 34 14 Cap 12 18. ** Cap 15 1
* Co 4 1

20 Nu dărâma lucrarea lui Dumnezeu din * pricina mâncării. Toate * sunt, în adevăr, curate, dar * este rău pentru omul care mănâncă poticnindu-se.

1 Cor 14 15. 1 Cor 8 9-12

21 Bine este a nu mânca nici carne, * nici a bea vin, nici a face ceva, de care se poticnește fratele tău sau se sântesc sau este slab

* 1 Cor 8 13

22 Credința pe care o ai, să ai pentru tine însuși mântuirea lui Dumnezeu. Fiecare * este cine na se judeca pe sine însuș în ceea ce încredințarea. * 1 Tim 3 21.

23 Iar cine se îndoiește este osândit dacă mănâncă, pentru că nu mănâncă din credință; și tot * ce nu este din credință, este păcat

* 1 Cor 14 1

Cei tari să îngăduie pe cei slabi

15 Și noi * cei tari suntem datorți ca să purtăm slăbiciunile * celor neputincioși și să nu ne plăcem noua înșine

* Gal 6 1 ** Cap 14 1.

2 Fiecare * dintre noi să placă aproapelui său spre bine pentru zidire. **

* 1 Cor 9 19, 22, 10 34 33, 13. 5
Filip 2 4, 5. ** Cap. 14 19

3 Căci * și Hristos nu și-a plăcut sic însuș, ci, după cum este scris: Ocările ** celor ce te ocărăse pe tine au căzut asupra mea.

* Mat. 26 39 Ioan 5. 30, 6. 38.
** Ps 88 3

4 Căci toate câte au fost * scrise mai înainte au fost scrise spre învățătura noastră ca prin răbdarea și mângâierea scripturilor să avem nădejde. * Cap. 4 23, 24
1 Cor 9 9, 10, 10, 11 2 Tim 3 16, 17

5 Iar Dumnezeu * răbdării și al mângâierii sa va dea ca sa găsiți aceeași unii cu alții după Hristos Isus,

* Cap 12 16. 1 Cor. 1. 10. Filip 3. 16

6 ca într'un gând și cu * o gură să slăviți pe Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Isus Hristos.

* Fapt. 4. 24, 32

7 De aceea primiți-vă * unii pe alții cum ** v'a primit Hristos spre slava lui Dumnezeu

* Cap 14 1, 3. ** Cap. 5. 2.

Hristos a întărit făgăduințele

8 Căci zic că Hristos * s'a făcut slujitor al tăierii împrejur pentru adevărul lui Dumnezeu, ca să ** în-

lărească făgăduințele date părinților.

* Mat 15 24. Ioan 1. 11. Fapt 3 25, 26, 13 46. ** Cap. 3. 3. 2 Cor 1 20,

9 Iar Neamurile să slăvească * pe Dumnezeu pentru mila lui dupăcum este scris: Pentru aceasta ** îți voi da laudă între Neamuri și voi cânta numelui tău

* Ioan 10. 16. Cap. 9. 23. ** Ps. 18 49

10 Și iarăși zice: Veseliți-vă * Neamurilor, cu poporul său. * Deut. 32 43.

11 Și iarăși: Lăudați, * toate Neamurile, pe Domnul, și să-l laude toate popoarele. * Ps. 117. 1.

12 Și iarăși Isaia zice: Va * fi o rădăcină a lui Iese și va fi unul care se va ridica să cârmuiască peste Neamuri, în el vor nădăjdui Neamurile.

* Isa. 11. 1, 10. Apoc. 5. 5; 22 16.

13 Iar Dumnezeu nădejdei să vă umple de orice bucurie * și de pace în a crede, ca să prisosiți în nădejde, prin puterea Duhului Sfânt. * Cap. 12 12, 14, 17.

Pavel despre slujba lui

14 Și eu însumi sunt încredințat, * frații mei, despre voi că și înșivă sunteți plini ** de bunătate, umpluți cu orice cunoștință,

în stare sa va îndemnați unii pe alții. * 2 Pet. 1. 12

1 Ioan 2 21. ** 1 Cor 8. 1, 7, 10.

15 Și v'am scris mai cu îndrazneală în unele părți, ca unul care va aduc iarăși aminte din pricina harului * care mi-a fost dat dela Dumnezeu,

* Cap. 1 5 12, 3. Gal. 1 13. Efez. 3 7, 8.

16 ca să * fiu un slujitor rânduit al lui Hristos Isus pentru Neamuri, slujind în juria evangheliei lui Dumnezeu pentruca jertfirea ** Neamurilor să fie făcută bineprimită, fiind stăvilită prin Duhul Sfânt.

* Cap. 11. 13. Gal 2 7-9. 1 Tim 2 7, 2 Tim 1 11. ** Isa 96 20. Filip 2 17.

17 Deci am cu ce mă lauda în * Hristos Isus în cele privitoare la Dumnezeu. * Efez 5 1.

18 Căci nu voi îndrăzni să vorbesc despre * cele ce n'a lucrat Hristos prin mine pentru ** ascultarea Neamurilor, prin cuvânt și prin faptă, * Fapt 21 19. Gal. 2 8. ** Cap. 1 5, 16 26.

19 prin * puterea semnelor și minunilor, prin puterea Duhului Sfânt; încât dela Ierusalim și împrejur până în Iliric am îndeplinit propovăduirea evangheliei lui Hristos;

* Fapt 19 11. 2 Cor 12 12.

20 căutând însă astfel ca o cinste a mea să vestesc

evanghelia nu unde a mai fost numit Hristos, ca * să nu zidesc pe temelie străină,

* 2 Cor 10 13, 15, 16

21 ci, după cum este scris: Cei cărora * nu li s'a vestit despre el vor vedea și cei ce n'au auzit, vor înțelege. * Isai. 52 15.

Planurile apostolului

22 De aceea am * și fost împiedecat de multe ori ca sa vin la voi.

* Cap 1 13 1 Tes 2 17, 18.

23 Dar acum, ne mai având vreun loc în aceste ținuturi și * de mulți ani având dorința să vin la voi,

* Fapt 19 21. Cap. 1 11. Vers. 32.

24 de îndată ce aş pleca în Spania căci nădăjduiesc să vă văd trecând pela voi și * să fiu petrecut de voi într'acolo, dupăce mă voi bucura mai întâiu puțin de tovărășia voastră)

* Fapt 15 3

25 și acum mă duc * la Ierusalim slujind sfinților.

* Fapt 19 21, 20 22; 24 17.

26 Căci Macedonia și Ahaia au * binevoit să facă o strângere de ajutoare pentru săracii dintre sfinții cari sunt în Ierusalim

* 1 Cor 16 1, 2 2 Cor 8 1.

27 Da, au binevoit și le sunt datornici; căci dacă * Neamurile au fost făcute părtașe la cele duhovni-

cești ale lor, le ** datorează și ele să le slujească în cele ale cârmii

* 2 Cor. 9 2, 12. Cap. 11, 17. ** 1 Cor. 9 41. Gal. 6 6

28 Deci după ce voi să-vârși aceasta și le voi pecellui acest rod, voi pleca în Spania trecând pela voi.

* Filip. 4 17

29 Și știu că venind la voi, voi veni în plinătatea binecuvântării lui Hristos.

* Cap. 1 11.

30 Vă îndemn dar, fraților, prin Domnul nostru Isus Hristos și prin iubirea Duhului, să vă luptați împreună cu mine în rugămintele voastre pentru mine către Dumnezeu,

* Filip. 2 1. ** 2 Cor. 1 11. Col. 4 12

31 ca să fiu scăpat de neascultătorii din Iudea și slujirea ** mea rânduită pentru Ierusalim să fie bine primita sfintilor:

* 2 Ios. 3 2. ** 2 Cor. 8 4.

32 ca să vin la voi cu bucurie, prin voia * lui Dumnezeu, și să mă odihnesc împreună cu voi.

* Cap. 1 10. ** Filip. 18 21. 1 Cor. 4 19. Iac. 4 15. † 1 Cor. 16 18. 2 Cor. 7 13. 2 Tim. 1 16. Filip. 7 20

33 Iar Dumnezeu * păcii să fie cu toți. Amin

* Cap. 16 20. 1 Cor. 14 33. 2 Cor. 13, 11. Filip. 4 9. 1 Tes. 5 23. 2 Tes. 3 16. Evr. 13 20

Urări de sănătate

16 Vă dau în grijă pe Fivi, sora noastră, care este slujitoare a bisericii, care este în Chenecea.

* Filip. 18 18.

2 ca să o primiți în Domnul cu vrednicia cuvenită sfintilor și să o ajutați în orice lucru în care ar avea trebuință de voi; căci și ea a fost de ajutor pentru mulți și chiar pentru mine însumi.

* Filip. 2 29. 3 Ios. 5, 6.

3 Imbrățișați pe Prisca * și pe Aquila, împreună lucrătorii mei în Hristos Isus,

* Filip. 13 2, 18, 26. 2 Tim. 4 19.

4 cari, pentru viața mea, și-au pus jos grămazurile lor înșile, carora nu numai eu le mulțumesc ci și toate bisericile Neamurilor. —

5 Imbrățișați și biserica * ce este în casa lor. Imbrățișați pe Epenet, iubitul meu, care este părga ** Asiei pentru Hristos.

* 1 Cor. 16 19. Col. 4 15. Filip. 2. ** 1 Cor. 16 15.

6 Imbrățișați pe Maria, ca una care s'a ostenit mult pentru voi.

7 Imbrățișați pe Andronic și pe Iunia, rudele mele și închiși împreună cu mine, cari sunt însemnați între apostoli, și cari

au * fost mai înainte de mine în Hristos.

* Gal. 1 29

8 Imbrățișați pe Ampliat, iubitul meu în Domnul

9 Imbrățișați pe Urban împreună lucrătorul nostru în Hristos și pe Stache, iubitul meu.

10 Imbrățișați și pe Apelle cel cercat în Hristos. Imbrățișați pe ceice sunt dintre ai lui Aristobul

11 Imbrățișați pe Ierodion, ruda mea. Imbrățișați pe ceice sunt dintre ai lui Narcis, cari sunt în Domnul

12 Imbrățișați pe Trifena și pe Trifosa, cari s'au ostenit în Domnul. Imbrățișați pe Persida iubita, ca una care s'a ostenit mult în Domnul.

13 Imbrățișați pe Rafalesul * în Domnul, și pe mama lui și a mea.

* 2 Ios. 1

14 Imbrățișați pe Asincriu, pe Flegon, pe Hermes, pe Patroba, pe Ilerna și pe frații cari sunt împreună cu ei

15 Imbrățișați pe Filolog și pe Iulia, pe Nereu și pe sora lui, și pe Olimpa, și pe toți sfintii cari sunt împreună cu ei.

16 Imbrățișați-vă * unii pe

alții cu o sărutare sfântă. Vă imbrățișează toate bisericile lui Hristos.

* 1 Cor. 16 20. 2 Cor. 13 12. 1 Tes. 5 26. 1 Pet. 5 14

Verirea de desamari

17 Și vă îndemn, fraților, să aveți ochiul asupra acelor * cari fac desbinari și prilejuri de pocienire împotriva învățăturii pe care ați învățat-o: și abateți-vă ** dela ei.

* Filip. 15 1, 5, 24. 1 Tim. 6 3. ** 1 Cor. 5 9, 11. 2 Ios. 3 6, 14. 2 Tim. 2 16, 17.

18 Căci unii ca aceștia nu slujesc Domnului nostru Hristos ci pântecelor * lor înșile și prin ** vorbe dulci și vorbire frumoasă amăgesc inimile celor fără răutate

* Filip. 3 19. 1 Tim. 6 5. ** Col. 2 4. 2 Tim. 4 6. Tit. 1 10. 2 Pet. 2 3

19 Căci ascultarea * voastră a ajuns la toți. Mă bucur deci de voi și voiesc ca să fiți înțelepți ** față de bine și neamieslecați față de rău.

* Cap. 1 8. ** Mat. 10 16. 1 Cor. 14 20

20 Iar Dumnezeu * păcii vă ** zdrobi în curând pe Satana supt picioarele voastre. Harul și Domnului nostru Isus Hristos fie cu voi.

* Cap. 15 33. ** Fac. 3 15. † Vers. 24. 1 Cor. 16 23. 2 Cor. 13 14. Filip. 4 23. 1 Ios. 5 28. 2 Ios. 3 18. Apoc. 22 21

Incheiere.

21 Va îmbrățișaza Timotei * cel împreună lucrător cu mine, și Luciu ** și Iason † și Sosipater. †† rudele mele

* Fapt 16. 1. Filip 2. 19. Col 1. 1. 1 Tes 3. 2. 1 Tim 1. 2. Ebr 13. 23
** Fapt 16. 1. † Fapt 17. 6. †† Fapt 20. 2

22 Vă îmbrățișez în Domnul, eu Terțiu, care am scris epistola.

23 Vă îmbrățișază Gaius * gazda mea și a întregii biserici. Vă îmbrățișază Erast ** vistiernicul cetății și Quart fratele.

* 1 Cor 1. 14. ** Fapt 19. 22. 2 Tim 4. 20

24 Harul * Domnului nostru Isus Hristos fie cu voi toți. Amin.

* Vers 20. 1 Tes. 5. 28.

ÎNTÂIA EPISTOLĂ A LUI PAVEL. APOSTOLUL CĂTRE CORINTENI.

Urare.

1 Pavel, chemat * să fie apostol al lui Hristos Isus prin ** voia lui Dumnezeu și Sosten † fratele

* Rom 1. 1. ** 2 Cor 1. 1. Efes 1. 1. Col 1. 1. † Fapt 18. 17

2 Bisericii lui Dumnezeu care este în Corint, celor * sfințiți ** în Hristos Isus, sfinți chemați, † cu toți cei ce în orice loc cheamă †

25 Iar celui * ce poate să vă înlărească după ** evanghelia mea și propovăduirea lui Isus Hristos, după † descoperirea tainei †† ascunse în vremuri vecinice,

* Efes 3. 20. 1 Tes 3. 13. 2 Tes 2. 17. 3. 3. Iuda 24. ** Cap 2. 16. * Efes 1. 9. 3. 3. 5. Col 1. 27. † 1 Cor 2. 7. 1 Tes 3. 5. 9. Col 1. 26.

26 dar * acum arătată prin scripturi proorocesci după rânduiala vecinicului Dumnezeu. facuta cunoscut între Neamuri spre ascultarea ** credinței.

* Efes 1. 9. 2 Tim 1. 10. Tit 1. 2. 3. 1 Pet 1. 20. ** Fapt 6. 7. Cap. 1. 5. 15. 18

27 singurului * Dumnezeu înțelept, prin Isus Hristos căruia fie slava în veci Amin. * 1 Tim 1. 17. G. 16. Iuda 25.

numele Domnului * † nostru Isus Hristos. Domnul lor și † * al nostru.

* Iuda 1. ** Ioan 17. 19. Fapt 15. 9. † Rom 1. 7. 2 Tim 1. 9. †† Fapt 9. 14. 21. 22. 16. 2 Tim 2. 22. * Cap 8. 6. † Rom 3. 22-10. 12

3 Iar * vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Isus Hristos.

* Rom 1. 7. 2 Cor 1. 2. Efes 1. 2. 1 Pet 1. 2

Mulțămire și îndemn la unire. * acelaș gând și în aceeaș părere.

* Rom 12. 16. 15. 5.

1 Mulțumesc * Dumnezeului meu totdeauna în privința voastră pentru harul lui Dumnezeu care v'a fost dat în Hristos Isus.

* Rom 1. 8.

5 că în * toate ați fost îmbogății în el, în orice cuvânt și în orice cunoștință.

* Cap 12. 8. 2 Cor 8. 7.

6 după cum mărturia * lui Hristos a fost întărită în voi,

* Cap 2. 1. 3 Tim 1. 8. Apoc. 1. 2.

7 astfel că n'ați rămas pe urmă în niciun dar, așteptând * descoperirea Domnului nostru Isus Hristos,

* Fapt 3. 20. Tit 2. 13. 2 Pet 3. 12.

8 care * vă va și întări până la sfârșit ca ** să fiți de neînviniți în ziua Domnului nostru Isus Hristos.

* 1 Cor 3. 13. ** Col 1. 22. 1 Tes 5. 23

9 Dumnezeu prin care ați fost chemați la părtășia * cu Fiul său Isus Hristos, Domnul nostru, este credincios. **

* Iuda 24. 7. Cap 10. 13. 1 Tes 5. 24. 2 Tes 3. 3. Ebr 10. 23. ** Ioan 15. 4. 17. 21. 1 Ioan 1. 3, 4. 13.

10 Vă îndemn, fraților, prin numele Domnului nostru Isus Hristos, ca toți să * vorbiți aceeaș și să nu fie desbinări între voi, ci să fiți uniți desăvârșit în

2 Cor 13. 11. Filip 2. 3, 16. 1 Pet 3. 8

11 Căci mi s'a arătat despre voi, frații mei, de ai Cloei, că între voi sunt certuri.

12 Și zic aceasta, pentru că fiecare * din voi zice: Eu sânt al lui Pavel. Și eu al lui Apolo ** Și eu al lui Chifa. † Și eu al lui Hristos. * Cap 3. 4. ** Fapt 18. 24; 19. 1. Cap. 16. 12. † Ioan 1. 42

13 Oare Hristosul * este împărțit? Nu cumva Pavel a fost răstignit pentru voi, sau ați fost botezați pentru numele lui Pavel?

* 2 Cor 11. 4. Efes 4. 5.

14 Mulțumesc lui Dumnezeu ca n'am botezat pe niciunul dintre voi, decât pe Crisp * și pe Gaius, **

* Fapt 18. 8. ** Rom 16. 23

15 ca să nu zică cineva că ați fost botezați pentru numele meu

16 Am botezat și casa lui Ștefana; * încolo nu știu dacă am botezat pe vreun altul

* 1 Cor 1. 15. 17

Intelepciunea lumii și înțelepciunea lui Dumnezeu.

17 Căci Hristos nu m'a trimis să botez ci să vestesc evanghelia; nu * cu înțelepciunea cuvântului ca

sa nu fie facuta zadarnică crucea lui Hristos

* Cor 2, 1, 4, 13, 2 Pet 1

18 Căci cuvântul crucii pentru *ceie pier este o nebulă, **dar pentru noi cari *suntem mântuiți este puterea *lui Dumnezeu

* 2 Cor 2, 14 ** Eps 1, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

19 Căci este scris: Voiu prapădi *înțelepciunea înțelepților și voiu nimici priceperea celor pricepați

* Is 45, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

20 Unde * este înțeleptul? Unde este cărturarul? Unde este certarețul veacului acestuia? Oare n'a * făcând Dumnezeu nebuna înțelepciunea lumii?

* Is 45, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

21 Căci, * deoarece în înțelepciunea lui Dumnezeu lumea n'a cunoscut pe Dumnezeu prin înțelepciunea ei, Dumnezeu a binevoit prin nebunia lucrului propovăduit să mântuiască pe cei cred

* Mat 11, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

22 Deoarece Iudeii * cer semne și Grecii caută înțelepciune,

* Mat 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

23 dar noi propovăduim pe Hristos răstignit, pentru Iudei * piatră de poticnire

iar pentru Neamuri nebulă, **

* 1 Cor 1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

24 dar pentru cei chemați atât ludei cât și Greci, pe Hristos puterea * lui Dumnezeu și înțelepciunea * lui Dumnezeu

* 1 Cor 1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

25 Căci ce este nebun al lui Dumnezeu este mai înțelept decât oamenii și ce este slab al lui Dumnezeu este mai tare decât oamenii

26 Căci vedeți chemarea voastră, fraților, ca nu * sunt mulți înțelepți după carne, nu mulți puternici, nu mulți de neam bun

* 1 Cor 1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

27 Dar Dumnezeu a ales pe cele * nebune ale lumii ca să dea de rușine pe înțelepți, și Dumnezeu a ales pe cele slabe ale lumii ca să dea de rușine pe cele tari

28 și Dumnezeu a ales pe cele de neam de jos ale lumii și pe cele disprețuite, ca și pe cele * nu sunt, ca ** să desființeze pe cele sunt:

* Rom 4, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

29 ca * nici o carne să nu se laude înaintea lui Dumnezeu

* Rom 3, 27, Efes 2, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

în Hristos Isus, care ne a fost făcut înțelepciune * de la Dumnezeu și dreptate ** și sfințire, și răscumpă

rire, * 1 Cor 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

31 pentruca după cum este scris: Cine * se laudă să se laude în Domnul

* 1 Cor 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Propovăduirea lui Pavel

2 Si eu, când am venit la voi, fraților, n'am * venit cu revărsare de cuvânt sau înțelepciune ca să vă vestesc ** taina lui Dumnezeu, * 1 Cor 1, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

2 Căci n'am judecat să știu ceva între voi decât * pe Isus Hristos și pe acesta răstignit, * Gal 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

3 Și eu am * fost la voi în ** slăbiciune și în temere și în multă frică,

* 1 Cor 1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

4 Și vorbirea mea și lucrul propovăduit de mine nu * era în cuvinte înduplecătoare ale înțelepciunii, ci ** în dovedirea Duhului și a puterii,

* 1 Cor 1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

5 pentruca credința voastră să nu fie în înțelepciune omenească ci în puterea * lui Dumnezeu

* 2 Cor 4, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

Înțelepciunea reștină

6 Și noi vorbim înțelepciune între cei desăvârșiți, * dar înțelepciune ** nu a veacului acestui, nici a stăpânitorilor veacului acestui, cari * au să fie desființați,

* 1 Cor 1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

7 Ci vorbim înțelepciunea lui Dumnezeu într-o taină care a fost ascunsă, pe care * Dumnezeu a rănduit-o mai înainte de veacuri spre slava noastră

* Rom 16, 25, 26, 1 Cor 1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

8 pe care * nimeni dintre stăpânitorii veacului acestuia n'a cunoscut-o — căci dacă ** ar fi cunoscut-o, n'ar fi răstignit pe Domnul slavei, * 1 Cor 1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

9 Dar după cum este scris: Celece * ochiul n'a văzut și urechea n'a auzit și la inima de om nu s'au suit, sunt celece a pregătit Dumnezeu celor ce-l iubesc,

* 1 Cor 1, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

10 dar nouă Dumnezeu ni * le-a descoperit prin Duhul, căci Duhul cercetează toate, chiar și cele adânci ale lui Dumnezeu,

* Mat 13, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

11 Căci cine dintre oameni știe cele ale omului * decât duhul omului care este în el? Tot așa ** nimeni nu cunoaște cele ale lui Dumnezeu decât Duhul lui Dumnezeu * 2 Cor. 2. 17. 27. 19. Ier. 17. 9. ** Rom. 11. 33. 34.

12 Și noi am primit, nu duhul lumii ci Duhul * care este dela Dumnezeu ca să cunoaștem cele daruite nouă de Dumnezeu, * Rom. 8. 15.

13 pe cari le și vorbim, * nu în cuvinte învățate dela înțelepciune omenească ci învățate dela Duhul, unind cele duhovnicești cu cele duhovnicești.

* 2 Pet. 1. 16. Gal. 1. 17. Vers. 4.

14 Dar * omul sufletește nu primește cele ale Duhului lui Dumnezeu: căci ** ele sunt o nebunie pentru el și nu poate să le cunoască, fiindcă se judecă duhovnicește.

* Mat. 16. 23. ** Cap. 1. 18, 23. † Rom. 8. 5-7. In. 1. 19.

15 Iar cel duhovnicește * judecă toate, dar el însuși nu este judecat de nimeni. * Prov. 28. 5. 1 Tes. 5. 21. 1 Ioan. 4. 1.

16 Căci * cine a cunoscut gândul Domnului ca să-l învețe? Dar noi ** avem gândul lui Hristos.

* Iov. 15. 8. Isa. 40. 13. Ier. 23. 18. Rom. 11. 34. ** Ioan. 15. 23.

Desbirările din Corint

3 Și eu, fraților, n'am putut să vă vorbesc ca unora duhovnicești * ci ca unor firești, ** ca unor prunci în Hristos.

* Cap. 2. 13. ** Cap. 2. 14. † Ebr. 3. 13.

2 V'am hrănit cu lapte, * nu cu lucate; căci ** nu le puteați suferi încă. Căci nici acum nu puteți încă. * Ebr. 5. 12, 13. 1 Pet. 2. 2. ** Ioan. 13. 12.

3 Căci tot firești sunteți. Căci când * între voi este gelozie și ceartă și desbirări, nu sunteți oare firești și umblați după felul omului? * Cap. 1. 11; 11. 18. Gal. 5. 20, 21. Iac. 3. 16.

1 Căci când unul zice: Eu * sânt al lui Pavel. Iar altul: Eu sânt al lui Apolo! nu sunteți voi oameni?

* Cap. 1. 12.

5 Deci ce este Apolo? Și ce este Pavel? Slujitori * prin cari ați crezut, și după cum ** a dat fiecăruia Domnul. * Cap. 4. 1. 2 Cor. 3. 3. ** Rom. 12. 2. 1 Pet. 4. 11.

6 Eu * am sădit. Apolo ** a udat, dar † Dumnezeu a făcut să crească.

* Papt. 18. 4, 8, 11. Cap. 4. 15. 9. 1; 13. 1. 2 Cor. 10. 14, 15. ** Papt. 18. 24, 27; 19. 1. † Cap. 1. 30, 15. 10. 2 Cor. 3. 5.

7 Astfel nici * celce sădește este ceva, nici celce udă, ci Dumnezeu care face să crească.

* 2 Cor. 12. 11. Gal. 6. 3.

8 Celce sădește și celce udă tot una sunt, dar * fiecare își va lua răsplata potrivit muncii sale.

* Ps. 62. 12. Rom. 2. 6. Cap. 4. 5. Gal. 6. 4, 5. Apoc. 2. 23. 22. 12.

9 Căci * suntem împreună lucrători ai lui Dumnezeu: voi sunteți pământul arat al lui Dumnezeu, zidirea ** lui Dumnezeu.

* Papt. 15. 4. 2 Cor. 3. 6. 1. ** Efez. 2. 20. Gal. 2. 7. Ebr. 3. 3, 4. 1 Pet. 2. 5.

Încercarea focului

10 După * harul lui Dumnezeu care mi-a fost dat, ca un meșter zidar înțelept eu am pus temelie ** și altul zidește deasupra. Dar fiecare † să ia seama cum zidește deasupra.

* Rom. 1. 5; 12. 3. ** Rom. 15. 20. Vers. 6. Cap. 4. 15. Apoc. 21. 14. † 1 Pet. 4. 11.

11 Căci nimeni nu poate pune altă temelie decât cea * pusă. care ** este Isus Hristos. * Isa. 28. 16. Mat. 16. 18. 2 Cor. 11. 4. Gal. 1. 7. ** Efez. 2. 20.

12 Iar dacă cineva zidește deasupra pe temelie aur, argint, pietre de preț, lemne, fân, trestie.

13 lucrul fiecăruia * se va arăta: pentru că ziua îl va face cunoscut, căci se descopere ** în foc † și focul însuși va încerca ce fel este lucrul fiecăruia.

* Cap. 4. 5. ** 1 Pet. 1. 7, 4. 12. † Iuc. 2. 35.

14 Dacă lucrul cuiva, pe

care-l va zidi deasupra, va rămânea, va * lua o răsplată;

* Cap. 4. 5.

15 iar dacă lucrul cuiva va fi ars de tot, el va fi păgubit, dar el însuși va fi mântuit, însă așa * ca prin foc.

* Iud. 23.

Templul lui Dumnezeu

16 Nu * știți că voi sunteți templul lui Dumnezeu și că Duhul lui Dumnezeu locuiește în voi?

* Cap. 6. 19. 2 Cor. 6. 16. Ier. 2. 21, 22. Ebr. 3. 6. 1 Pet. 2. 5.

17 Dacă strica cineva templul lui Dumnezeu, îl va strica Dumnezeu; căci templul lui Dumnezeu este sfânt și așa sunteți voi.

18 Nimeni * să nu se amăgească pe sine însuși; dacă i se pare cuiva că este înțelept între voi în veacul acesta, să se facă nebun ca să fie înțelept.

* Prov. 3. 7. Isa. 5. 21.

19 Căci * înțelepciunea lumii acesteia este o nebunie înaintea lui Dumnezeu. Căci este scris. Cele ** prinde cu mâna pe înțelepți în viclenia lor.

* Cap. 1. 20, 2. 6. ** Iov. 5. 13.

20 Și iarăși: Domnul * cunoaște gândurile înțelepților că sunt deșerte.

* Ps. 94. 11.

21 Deaceia nimeni * să

nu se laude la oameni, căci toate sunt ale voastre.

* Col. 1:17-18 Vers. 1-4

22 Fie Pavel fie Apolo, fie Clita, fie lume, fie viața, fie moarte, fie cele de față, fie cele viitoare, toate *sunt ale voastre,

* 2 Cor. 4:1-15

23 iar * voi sunteți ai lui Hristos, iar Hristos este al lui Dumnezeu. * do. 1:8

Ca 1:2 Cor. 10:7 Gal. 3:2

Ce sunt apostoli

4 Așa să ne socotească pe noi omul ca * slujitori ai lui Hristos și ca economi ** ai tainelor lui Dumnezeu. * Mt. 23:45

* Mt. 23:45

2 Cor. 9:1 Cor. 1:2

17:1 Ps. 110

2 Aici însă ce se cere unor economi este ca omul să le găsească credincios.

3 Dar pentru mine este, ceva foarte neînsemnat ca să fiu judecat de voi sau de vreo judecată omenească: da, nici eu nu mă judec pe mine însumi.

4 Căci nu cunosc nimic împotriva mea însumi, dar * nu prin aceasta sunt îndreptățit cel ce mă judecă este Domnul * do. 1:8 Ps. 30:5, 43:2 1 Tim. 2:12

5 Deaceia * nu judecăm nimic mai înainte de vreme, până nu va veni Domnul care ** va și da la

lumină cele ascunse ale întinerului și va face cunoscut sfaturile inimilor și atunci * fiecare își va avea lauda dela Dumnezeu.

* Mar. 7:1 Rom. 2:1, 16, 14, 10, 11

Act. 20:12 ** Cap. 3:13 1 Rom. 2:20

6 Dar acestea, * fraților, le am stramutat la mine însumi și la Apolo pentru voi, ca ** să învățați în noi să * nu treceți peste cele ce sunt scrise, ca să nu vă faliți unul cu câte unul împotriva celuilalt.

* 1 Tim. 1:12 3:4 ** Rom. 12:3, * Cap. 3:21 5:2 6

7 Căci cine te deosebește? Și ce * ai, ce n'ai primit? Iar dacă ai primit, pentru ce te lauzi ca și cum n'ai fi primit?

* 1 Tim. 3:22 1 Tim. 1:17 1 Pet. 4:10

Pravelile apostolilor

8 Acum sunteți și satui; acum văți * și îmbogățiți, fără noi ați și domnit, și dacă ați fi domnit măcar, ca să domniți și noi împreună cu voi? * 1 Pet. 3:17

9 Căci, mi se pare, Dumnezeu ne-a arătat pe noi apostolii ca pe cei din urmă, ca pe niște * osândiți la moarte, pentru că ** suntem făcuți o praveliste lumii, atât ingerilor, cât și oamenilor.

* Ps. 44:22 Rom. 8:36 Cap. 15:30, 31

2 Tim. 4:11, 6:6 ** Ebr. 10:33

10 Noi * suntem nebuni ** pentru Hristos; iar voi sunteți cuminți în Hristos! noi * suntem neputincioși, în voi tari! voi în slavă în noi în dispreț!

* 1 Cor. 1:27 ** Cap. 1:18 2 Cor. 1:11

11 Până * în ceasul de acum și flămânzim și însetăm și suntem goi ** și suntem bătăți * cu pumni și suntem fără locuință staționară.

* 1 Cor. 1:8, 11:2 27 Ebr. 4:12

12 și ne * ostenim lucrând cu mâinile noastre întru alături, ** binecuvântăm: prigoniți, suferim,

* 1 Cor. 1:8, 11:20 1 Cor. 1:27 2 Tim. 3:11 1 Tim. 4:10

13 vorbiți de rău ne rugăm, am ajuns ca * goalele lumii, lepădatura tuturor până acum.

* 1 Tim. 3:15

14 Nu ca să vă rușinez scriu acestea, ci muștrăndu-vă ca * pe copii mei iubiti.

* 1 Tim. 3:1

15 Căci chiar dacă ați avea zece mii de învățători în * Hristos, nu aveți însă mulți părinți, căci eu v'am născut în Hristos Isus prin evanghelie.

* Ebr. 18:11 Rom. 1:20 1 Cor. 7:14 1 Cor. 19:1 Ebr. 10:1

16 Deci va îndemn, luați-vă după * mine * Col. 1:1

1 Cor. 1:17 1 Tim. 1:1 1 Tes. 3:9

17 Pentru aceasta chiar v'am trimis pe Timotee, * care ** este copilul meu iubit și credincios în Domnul El vă va aduce aminte, căile mele cele în Hristos, după cum îi învăț * prelungindene în * orice biserică.

* 1 Cor. 1:22 1 Cor. 16:10 1 Tim. 2:19 1 Tes. 3:2 ** 1 Tim. 1:2 1 Cor. 11:2

1 Tim. 1:14 3:1

Împărăția lui Dumnezeu

18 Dar unii * s'au falit ca și cum n'aș veni la voi.

* Cap. 5:2

19 Dar * voi veni în curând la voi, dacă va voi Domnul, ** și voi cunoaște nu vorba celor ce s'au falit, ci puterea lor;

* 1 Cor. 1:21 Cap. 16:7, 2 Cor. 1:5, 23 ** 1 Tim. 3:2 Rom. 15:2 Ebr. 1:14 4:15

20 căci împărăția * lui Dumnezeu nu este în vorbă, ci în putere.

* Gal. 2:4 1 Tim. 3:15

21 Ce voți? Să vin la voi cu * o omnia sau cu iubire și un duh de blândelă?

* 2 Cor. 10:1, 13:10

5 Acum se aude peste tot că între voi este curvie, și o astfel de curvie cum nu este nici între * Neamuri, încât ** să aibă ci-

neva pe nevasta tatălui sau.

* Efes 5. 3. ** Lev 18. 8.

Deut 22. 30. 27. 20. † 2 Cor 7. 12.

2 Și * voi v'ați fâlit și nu v'ați ** înristat mai degrabă, ca să fie ridicat din mijlocul vostru cel ce a fâlit lucrul acesta.

* Cap 4. 18. ** 2 Cor. 7. 7, 10.

3 Căci eu, * nefiind de față cu trupul, dar fiind de față cu duhul, am și judecat ca și cum aș fi de față pe celce a lucrat astfel aceasta, * Col 2. 5.

1 În numele Domnului nostru Isus, fiind adunați împreună voi și duhul meu, cu * puterea Domnului nostru Isus, * Mat 16. 19; 18. 18. 1 Tim 20. 23. 2 Cor 2. 10, 13. 8, 10.

5 să * dați pe unul ca acesta Salamei ** spre peirea cărnii, pentruca duhul lui să fie mântuit în ziua Domnului Isus. * 1 Cor 2. 6. Ps. 109. 6. 1 Tim. 1. 20. ** Eufat 20. 18.

Hristos — Micul nostru de Paste.

6 Lăudarea * voastră nu este bună. Nu știți că puțin ** aluat dospește toată frământătura?

* Vers 2. Cap 3. 21. 4. 19. Iac 4. 16. ** Cap 15. 33. Gal 5. 9. 2 Tim 2. 17.

7 Curățiți bine aluatul cel vechiu, ca să fiți o fră mântătură nouă, dupăcum sunteți fără aluat. Căci și

Pastile * noastre Hristos ** a fost jertfit.

* Isa 53. 7. Ioan 1. 29. Cap. 15. 8. 1 Pet. 1. 19. Apoc 5. 6, 12. ** Ioan 19. 14.

8 Deaceca să * serbăm nu ** cu aluat vechiu nici cu aluat de răutate și vilenie, ci cu azimi de curățenie și adevăr.

* Exod. 12. 15, 13. 6. ** Deut. 16. 2. † Mat. 16. 6, 12. Marc. 8. 16. Luc. 12. 1.

Creștinii și curvarii.

9 V'am scris în epistola mea ca să * nu vă însoțiți cu curvari, * Vers. 2. 7.

2 Cor 6. 14. Efes. 5. 11. 2 Tes 3. 14.

10 nu * de loc cu curvarii lumii ** acesteia sau cu cei lacomi de bani și cu răpăreți sau cu închinători la idoli, fiindcă atunci trebuie să ieșiți din lume. * Cap 10. 27. ** Cap 1. 20. † Ioan 17. 15. 1 Ioan 5. 19.

11 Ci v'am scris că dacă * vreunul numindu-se frate este curvar sau lacom de bani sau închinător la idoli, sau batjocoritor sau bețiv sau răpăreț, să nu vă însoțiți cu unul ca acesta nici ** să nu mâncați împreună. * Mat 18. 17. Rom. 16. 17. 2 Tes. 3. 6, 14. 2 Ioan 10. ** Gal 2. 12.

12 Căci ce am eu să judec pe cei * de afară? Nu judecați voi oare pe cei ** dinlauntru?

* Marc 4. 11. Col 4. 5. 1 Tes 4. 12. 1 Tim 3. 7. ** Cap 6. 1. 4.

13 Dar pe cei de afară îi judecă Dumnezeu. Ridicați pe cel rău * dintre voi înșivă.

* Deut 13. 5; 17. 7; 21. 21; 22. 21, 23. 24.

Judecățile în biserică din Corint

6 Îndrăznește cineva dintre voi, având o treaba împotriva altuia, să se judece înaintea celor nedrepți și nu înaintea sfinților?

2 Sau nu știți că sfinții * vor judeca lumea? Și dacă lumea este judecată de voi, sunteți voi oare nevrednici de cele mai neînsemnate judecăți?

* 1 Cor 4. 14. Dan 7. 22. Mat 19. 28. 1 Tim 22. 30. Apoc. 2. 26, 3. 21; 20. 4.

3 Nu știți că noi vom judeca * pe îngeri? Cu cât mai mult cele ce țin de viața aceasta!

* 2 Pet 2. 4. Iuda 6.

1 Deci * dacă aveți judecăți pentru cele ce țin de viața aceasta, oare puneți judecători pe cei ce sunt disprețuiți în biserică?

* Cap. 5. 12.

5 Spre rușinea voastră zic. Astfel nu este între voi nici unul înțelept, care va putea hotărî între frații săi?

6 Dar frate cu frate se judecă și aceasta la necredincioși!

7 Deci acum este cu to-

tul o greșală în voi, că aveți judecați unii cu alții. Pentruce * nu lăsați mai bine să vi se facă nedreptate? Pentruce nu lăsați mai bine să vi se facă pagubă? * 1 Cor. 20. 22. Mat. 5. 39, 40. Luc 6. 29. Rom. 12. 17, 18. 1 Tes 5. 15.

8 Ci voi înșivă faceți nedreptate și pricinuiți pagubă, și * aceasta fraților!

* 1 Tes 4. 6.

9 Sau nu știți că cei nedrepți nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu? Nu fiți înșelați; nici * curvarii, nici închinătorii la idoli, nici preacurvarii, nici malachii, nici cei ce se împreună cu parte bărbătească, * Cap. 15. 50. Gal. 5. 21. Efes. 5. 5. 1 Tim. 1. 9. Ebr 12. 14; 13. 4. 1 Cor. 22. 13.

10 nici hoții, nici cei lacomi de bani, nici bețivii, nici batjocoritorii, nici răpăreții, nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu.

11 Și astfel erați unii! * Dar ** v'ați spălat, dar ați fost sfințiți, dar ați fost îndreptați în numele Domnului Isus Hristos și în Duhul Dumnezeului nostru.

* Cap 12. 2. Efes 2. 2, 4. 22, 5. 8. Col 3. 7. Tit. 3. 3. ** Cap 1. 30. Ebr 10. 22.

Despre curvie

12 Toate * îmi sunt îngăduite, dar nu toate folosesc. Toate îmi sunt îngăduite

dar eu nu voi fi slăpănit de ceva. *Cap. 10 23.

13 Mâncările *sunt pentru pântece și pântecele pentru mâncări; dar Dumnezeu va desființa și pe acesta și pe acela. Dar trupul nu este pentru curvie ci pentru **Domnul și *Domnul pentru trup.

*Mat. 15 17 Ro. 14 17 Co. 2 22, 23 **Vers. 17 19, 20 1 Tes. 4 3, 7. + Efes. 5 29.

14 Iar Dumnezeu *a sculat și pe Domnul și pe noi ne va scula prin **puterea sa.

*Rom. 6 5 8, 8 11 2 Cor. 4 14 **Efes. 1 11, 20.

15 Nu știți ca trupurile *voastre sunt madulare ale lui Hristos? Deci voi ridica cu madularele lui Hristos și le voi face madulare ale unei curve? Să nu fie așa! *Rom. 12 3 1 Cor. 12 27 Efes. 4 14, 17, 16, 5 30.

16 Sau nu știți că cele se lipește de o curva este un singur trup cu ea? Căci Cei doi, zice, vor fi *o singură carne.

*Efa. 2 21 Mat. 19 5 1 Tes. 5.

17 Iar *cele se lipește de Domnul este un singur duh.

*Ioan. 17 21 23 1 Tes. 4 4, 5 10.

18 Fugți *de curvie. Ori ce păcat, pe care îl face un om este afara din trup dar

celce curvește păcatuiește.

**împotriva chiar trupului său.

*Rom. 6 12 13 1 Cor. 13 4 **Rom. 1 24 1 Tes. 4 4.

19 Sau nu știți că trupul vostru este templul Duhului Sfânt care este în voi pe care-l aveți dela Dumnezeu? Și **voi nu sunteți ai voștri înșivă;

*Cap. 1 16 2 Cor. 6 16 **Rom. 14 7, 8.

20 căci *ați fost cumpărați cu preț; slăviți dar pe Dumnezeu în trupul vostru.

*Efa. 1 20 28 1 Cor. 7 23 Gal. 3 12 Ev. 1 12 1 Pet. 1 19 19 2 Pet. 2 1 Ap. 1 7.

Despre căsătorie

7 Iar despre cele ce mi-ai scris, bine *este pentru om să n'atingă femeie.

*Vers. 8 26.

2 Dar din pricina curvurilor fiecare bărbat să-și aibă nevastă-sa, și fiecare femeie sa-și aibă bărbatul ei.

3 Bărbatul *să dea nevastei ce-i datorește, asemenea și nevasta bărbatului.

*Efa. 21 10 1 Pet. 3 7.

4 Nevasta nu este stăpână pe trupul ei ci bărbatul, asemenea și bărbatul nu este stăpân pe trupul lui ci nevasta.

5 Nu *vă lipsiți unul de altul, afara numai dacă este din învoiala pentru o

viu me convenită, ca să va

impedimentul cu rugăciunea, și iar să fiți la un loc, om să **nu vă ispitească.

12 Iar celoralți le zice eu, nu *Domnul: Dacă vreun frate are o nevastă necredincioasă și ea se învoiește să locuiască cu el, să n'o lase.

6 Iar aceasta o zice ca împăduință nu *ca o poruncă.

*Vers. 12, 25. 2 Cor. 8 8; 11, 17.

7 Totuș aș *vrea ca toți oamenii să fie ca **mine, numi, dar și fiecare are darul său dela Dumnezeu, unul într'un fel iar altul într'altul.

*Efa. 26 29. **Cap. 9 5, 11 Mat. 19 12. Cap. 12 11.

8 Iar celor necăsătoriți și văduvelor le zice: este bine *pentru ei dacă vor rămâne ca și mine.

*Vers. 1, 26.

9 Dar dacă *nu se înfrățenă, să se căsătorească: căci este mai bine să se căsătorească decât să ardă.

*1 Tim. 5 14.

10 Iar celor căsătoriți le poruncesc, nu *eu ci Domnul: Nevasta **să nu se despartă de bărbat.

*Vers. 12, 25, 40. **Mat. 2 14, 16 Mat. 5 32, 19 6, 9. Marc. 10 11, 12 1 Cor. 16 18.

11 (iar și dacă e despărțit să rămâie necăsătorit sau să fie împăcat cu bărbatul ei); și bărbatul să nu-și lase nevasta.

Despărțirea între solii credincioși și cei necredincioși.

12 Iar celoralți le zice eu, nu *Domnul: Dacă vreun frate are o nevastă necredincioasă și ea se învoiește să locuiască cu el, să n'o lase.

*Vers. 6.

13 Și dacă vreo femeie are un bărbat necredincios și el se învoiește să locuiască cu ea, sa nu-și lase bărbatul.

14 Căci bărbatul necredincios este sfințit în nevasta sa și nevasta necredincioasă este sfințită în fratele; altfel copiii voștri ar *fi necurați, dar acum sunt sfinți.

*Mat. 2 16.

15 Totuș dacă necredinciosul se desparte, să se despartă; fratele sau sora nu este rob în unele ca acestea Ci Dumnezeu ne-a chemat în *pace.

*Rom. 12 18, 14 19 Cap. 14 8, 9 Ev. 12 14.

16 Căci ce știți tu, nevastă, dacă vei mântui *pe bărbatul tău? sau ce știți tu bărbate, dacă vei mântui pe nevastă-ta?

*1 Pet. 3 1.

Fiecare la locul lui.

17 Decât numai cum a împărțit fiecare Domnul, cum a chemat Dumnezeu pe fiecare, așa sa umble.

Și așa * rânduiesc eu în toate bisericile.

* Cap. 4. 17. 2 Cor. 11. 28.

18 A fost cineva chemat laiaț împrejur? Să nu se facă neiaț împrejur. A fost cineva chemat în neiațiere împrejur? Să nu se facă iaț împrejur.*

* Fapt. 15. 1, 5, 19, 24, 28. Gal. 3. 2.

19 Ținerea împrejur * nu este nimic și neiațierea împrejur nu este nimic, ci ** ținerea poruncilor lui Dumnezeu.

* Ga. 3. 6 u. 13.

** Ioan. 13. 14. 1 Ioan. 2. 3; 3. 24.

20 Fiecare să rămână în chemarea aceea în care a fost chemat.

21 Ai fost chemat rob? Nu-ți fie grijă; ci și dacă poți să ajungi slobod, folosește-te mai degrabă.

22 Căci robul chemat în Domnul este un * slobod al Domnului; asemenea și cel slobod care a fost chemat este rob ** al lui Hristos.

* Ioan. 8. 36. Rom. 6. 18, 22. Fil. 1. 16. ** Cor. 9. 21. Gal. 3. 13. Efes. 6. 6. 1 Pet. 2. 18.

23 Voi ați fost cumpărați cu * preț, nu vă faceți robi ai oamenilor.

* Cap. 6. 20. 1 Pet. 1. 18, 19. Lev. 25. 42.

24 Fraților, fiecare * să rămână la Dumnezeu în aceea ce a fost chemat.

* Vers. 20.

Despre fetele fecioare.

25 Iar despre fecioare n'am * poruncă dela Domnul, dar îmi dau o părere ca unul care ** a căpătat milă dela Domnul ca să fie * credincios.

* Vers. 6, 10, 40. 2 Cor. 8. 8, 10.

** 1 Tim. 1. 16. † Cap. 4. 2. 1 Tim. 1. 16.

26 Socotesc deci că aceasta este bine pentru nevoia de acum. *adică* este bine pentru om să fie așa cum este.

* Vers. 1, 8.

27 Ești legal cu nevastă? Nu căuta deslegare. Ești deslegat de nevastă? Nu căuta nevastă.

28 Dar și dacă te-ai înșurat, n'ai păcătuit; și fecioara dacă se mărită, n'a păcătuit; dar unii ca creștia vor avea necaz în carne, și eu aș vrea să vă cruț.

29 Dar zic aceasta, * fraților, vremea este scurtă de tot: de aici înainte și ceieci au neveste să fie ca și cum n'ar avea.

* Rom. 13. 11. 1 Pet. 4. 7. 2 Pet. 3. 8, 9.

30 și ceice plâng ca și cum n'ar plânge, și ceice se bucură ca și cum nu s'ar bucura, și ceice cumpără ca și cum n'ar stăpâni.

31 și ceice se folosesc de lume ca și cum nu s'ar

* folosii din plin; căci ** în-lușarea lumii acesteia trece.

* Cap. 9. 18. ** Ps. 39. 6. Iac. 1. 10; 4.

† 1 Pet. 1. 24; 1. 7. Ioan. 2. 17.

32 Și voiesc ca să fiți fără griji. Cel * neînșurat se îngrijește de cele ale Domnului, cum să placă Domnului;

* 1 Tim. 5. 3.

33 dar celce este înșurat se îngrijește de cele ale lumii, cum să placă nevestei sale.

34 Și este o deosebire și între nevastă și fecioară: cea nemăritată se * îngrijește de cele ale Domnului ca să fie sfântă și cu trupul și cu duhul; iar cea care s'a măritat îngrijește de cele ale lumii, cum să placă bărbatului ei.

* Luc. 10. 40 etc.

35 Și aceasta o zic spre folosul vostru chiar, nu ca să arunc asupra voastră un laț, ci pentru cecece este cuvințios și ca să slușiți Domnului fără împărțire.

36 Iar dacă socotește cineva că se poartă urit față de fecioara sa, dacă este trecută de floarea vârstei sale și dacă trebuie să fie astfel, să facă ce voiesc; nu păcătuiește, — să se căsătorească.

37 Cine stă însă nemișcat în inima sa, neavând nevoie, ci are stăpânire peste voința sa, și a judecat aceasta în inima sa ca să țină pe fecioară-sa, bine va face.

38 Astfel * și celce mărită pe fecioară-sa face bine, și celce n'o mărită mai bine va face.

* Ebr. 13. 4.

39 Nevasta * este legată câtă vreme trăiește bărbatul ei; iar dacă bărbatul a adormit, este slobodă să se mărite cu cine voiesc, numai în ** Domnul.

* Rom. 7. 2. ** 2 Cor. 6. 14.

40 Dar, după * părerea mea, mai fericită este dacă rămâne așa cum este, și mi se pare ** că și eu am Duhul lui Dumnezeu.

* Vers. 25. ** 1 Tes. 4. 8.

Carnea rămasă dela iertare

8 Iar despre * cele înjunghiate idolilor, știu că toți avem cunoștință. ** Cunoștința + îngâmă dar dragostea zidește.

* Fapt. 15. 20, 29. Cap. 10. 10. ** Rom. 14. 14, 22. † Rom. 14. 3, 10.

2 Dacă * i se pare cuiva că a cunoscut ceva, n'a cunoscut încă după cum trebuie să cunoască.

* Cap. 13. 8, 9, 12. Gal. 6. 3. 1 Tim. 6. 4.

3 Dar dacă iubeste ci-

neva pe Dumnezeu acela
este * cunoscut de el.

* Exod. 33. 12. 17. Nab. 17. Mat. 7. 23.
Gal. 4. 9. 2 Tim. 2. 19.

1 Deci despre mănecarea
celor înjunghiate idolilor
știm că un idol * nu este
nimic în lume și ** că nu
este alt Dumnezeu decât
numai Unul singur.

* Isa. 41. 24. Cap. 10. 19. ** Deut. 4.
39. 6. 4. Isa. 44. 8. Marc. 12. 29. Vers.
6. Efez. 4. 6. 1 Tim. 2. 5.

5 Căci și dacă sunt așa
ziși * dumnezei fie în cer,
fie pe pământ, ca și cum
ar fi mulți dumnezei și
mulți domni, * 1

6 totuș pentru noi * este
un singur Dumnezeu: Ta-
tal, din ** care sunt toate
și noi pentru el; și un †
singur Domn, Isus Hristos,
prin †† care sunt toate și
noi prin el.

* Mat. 4. 10. Efez. 4. 6. ** Fapt. 17. 28.
Rom. 11. 36. † Ioan. 13. 13. Fapt. 2. 36.
Cap. 12. 3. Efez. 4. 5. Filip. 2. 11.
†† Ioan. 1. 3. Col. 1. 16. Ebr. 1. 2.

7 Dar nu în toți este
cunoștința aceasta; ci unii
în cugetul pe care-l au
până acum despre idol
mănăcă din ele ca fiind
înjunghiate idolului și cu-
getul lor fiind slab se în-
tinează. *

* Cap. 10. 28, 29. Rom. 14. 14, 23.

8 Iar o mănecare * nu ne
va pune pe noi înaintea lui

Dumnezeu: nici dacă nu
vom mânca, n'avem lipsă,
nici dacă vom mânca, nu
prisosim.

* Rom. 14. 17.

9 Luați însă seama * că
nu cumva această sloboze-
nie a voastră să fie o pi-
tră de poticnire ** pentru
cei slabi.

* Gal. 5. 13. ** Rom. 14. 13, 20.

10 Căci dacă te va ve-
dea cineva pe tine care
cunoștință șezând la masă
în templu de idoli, oare
cugetul * lui dacă el este
slab, nu va fi îmbărbătat
ca să mănănce cele înjun-
ghiate idolului?

* Cap. 10. 28, 32.

11 Căci prin * cunoștin-
ta piere cel slab, fratele
pentru care a murit Hri-
stos.

* Rom. 14. 15, 20.

12 Și astfel * păcătuim
împotriva fraților și vălă-
mând cugetul lor slab, pă-
cătuim împotriva lui Hri-
stos.

* Mat. 23. 40, 44.

13 Chiar deaceia, dacă
o mănecare face pe fratele
meu să se poticneasca, nu
voi mânca în veac carne,
ca să nu fac pe fratele
meu să se poticneasca.

* Rom. 14. 21. 2 Cor. 11. 29.

Dreptul lucrătorului creștin.

9 Nu * sânt eu slobozi? Nu
** sânt eu apostol? N'am
văzut eu oare pe Isus,

Domnul nostru? Nu † sun-
t eu voi lucrarea mea în
Domnul?

† 1 Cor. 9. 11, 13. 2. 26. 7. 2 Cor. 12. 12.
Gal. 2. 7, 8. 1 Tim. 2. 7. 2 Tim. 1. 11.
†† 1 Cor. 9. 3, 17, 18. 9. 22. 14, 18,
31. 11. Cap. 15. 8. † Cap. 3. 6, 4, 15.

1 Dacă altora nu sunt
apo. tot, totuș măcar voua
vă sunt; căci voi sunteți
pozele * apostoliei mele în
Domnul.

* 2 Cor. 3. 2. 12. 12.

2 Aceasta este apărarea
mea către ceice mă iau în
credință.

3 Nu avem * noi oare drept
ca mănecăm și să bem?

* Vers. 14. 1 Tes. 2. 6. 2 Tes. 3. 9.

4 Nu avem noi oare drept
dept să ducem încoace și
încolo o soră ca nevastă, ca
1 ceilalți apostoli și frați *
al Domnului și Chifa? **

* Mat. 13. 55. Marc. 6. 3. Luc. 6. 15.
Gal. 1. 19. ** Mat. 8. 14.

5 Sau numai eu și Bar-
naba n'avem * drept să nu
lucrăm?

* 2 Tes. 3. 8, 9.

6 Cine slujește * vreodată
ca ostaș cu plată dela sine
stăpân? Cine sădește ** o vie
și nu mănăcă rodul ei?
Sau cine păstorește † o
hermă și nu mănăcă din
laptele turmei?

† 1 Cor. 10. 4. 1 Tim. 1. 18, 6. 12.
Tim. 2. 3; 4. 7. ** Deut. 20. 6. Prov. 27.
10. Cap. 3. 6—8. † Ioan. 21. 15. 1 Pet. 5. 2.

8 Vorbesc eu oare ace-
stea ca om sau nu cumva
pun și legea acestora?

9 Căci în legea lui Moise
este scris. * Nu lega gura
boului care trece. Oare de
boi îi este grija lui Dum-
nezeu? * Deut. 25. 4. 1 Tim. 5. 18.

10 Sau zice înadins pen-
tru noi? Da, căci pentru
noi s'a scris ca cele * ale
treburilor să are în nădejde
și cele trece, să trece în
nădejdea că va avea parte.

* 2 Tim. 2. 6.

11 Dacă * noi v'am semă-
nat cele duhovnicești, mare
lucru este dacă vom secera
cele firești ale voastre?

* Rom. 15. 27. Gal. 6. 6.

12 Dacă alții au parte
de acest drept asupra voa-
stră, nu mai degrabă noi?
Dar * nu ne-am folosit de
dreptul acesta ci suferim
toate ca ** să nu punem
vreo piedică evangheliei lui
Hristos.

* Fapt. 20. 33. Vers. 15, 18. 2 Cor. 1.
7, 9. 12. 13. 1 Tes. 2. 6. ** 2 Cor. 11. 12.

13 Nu * știți ca ceice lu-
crează cele sfinte mănăcă
din cele din templu? Ceice
stăruiesc la altar își au
partea lor cu altarul?

* Lev. 6. 16, 26; 7. 6, etc. Num. 5. 9, 10;
18. 8. 20. Deut. 1. 9, 18, 1.

14 Tot așa a rânduit și
Domnul * pentru ceice ves-
tesc evanghelia; să traiască
din evanghelie.

* Mat. 10. 10. Luc. 10. 7. ** Gal. 6. 6.
1 Tim. 5. 17.

Pavel nu s-a folosit de dreptul lui

15 Dar eu nu m-am folosit de nimic din acestea și n-am scris acestea ca să se facă așa cu mine, căci este bine ** pentru mine mai degraba să mor, decât să mi zadarnicească cineva pricina mea de lauda.

* Vers 10, 12, 18, 20, 21, Cor 4, 12, 10, 20, 21, 28, 38, ** 1 Cor 13, 16

16 Căci dacă vestesc evanghelia, n'am pricina de laudă; căci o neapărata trebuință * este asupra mea, și val de mine dacă nu vestesc evanghelia * R. 1, 1

17 Căci dacă fac aceasta de bunăvoie, am * o răsplata, dar dacă nu de bunăvoie, o economie ** îmi este incredințată

* Cap. 3, 8, 14, ** Cap. 4, 1, Col 2, 7, 11, 1, 17, Col 1, 25.

18 Deci care-mi este răsplata? Ca * vestind evanghelia să fac evanghelia lipsită de cheltuială, ca să nu ** mă folosesc din plin de dreptul meu în evanghelie * 1 Cor 10, 1, 2 Cor 4, 5, 1, 7, ** 1 Cor 7, 15

19 Căci deși sunt slăbod * față de toți, m'am făcut pe mine însumi rob tuturor, ** ca să câștig pe mai mulți * Vers 12, ** 1 Cor 7, 13, 1 Mat 10, 1, 1 Pet 3, 1

20 Și m'am făcut Iudeilor * ca Iudeu, ca să câștig pe Iudei, celor de supt lege, ca supt lege, nefiind însumi supt lege, ca să câștig pe cei de supt lege; * 1 Cor 9, 17, 18, 18, 21, 23, etc.

21 celor * ce n'au legea, ** ca neavând eu legea, nu că sânt fără lege față de Dumnezeu, ci supus legii lui Hristos, ca să câștig pe cei fără lege.

* Gal 3, 2, ** R. 1, 2, 12, 14, 1 Cor 7, 12

22 M'am făcut slab celor * slabi, ca să câștig pe cei slabi; m'am făcut tuturor * toate ca totoricum să măntuiesc pe unii.

* 1 Cor 9, 1, 2 Cor 10, 10, ** 1 Cor 10, 31, 1 Cor 13, 1, 1 Cor 7, 1

23 Și fac toate pentru evanghelie ca să mă fac împreună partaş al ei.

Felul de luptă al lui Pavel

24 Nu știți că ceice n'aleargă în locul de alergare, toți aleargă, dar unul singur ia premiul? Tot așa alergați ca să l dobândiți! * Gal 3, 1, 2, 7, 1 Cor 9, 2, 10, 3, 14, 2, 1, 7, 1, 1, 1

25 Lisă orice luptător la joc se înfrâncază de toate. Fi deci, ca să ia cunună putrezitoare, dar noi una neputrezitoare. * 1 Cor 9, 2, 1, 1 Cor 9, 12, 2, 1, 2, 1, 4, 7, ** 2 Cor 4, 8, 1 Cor 1, 12, 1, 1, 1, 4, Apoc 2, 10, 11

26 Eu acum alerg așa dintre ei; caei au * fost răsturnați în p. stie
nu ca * pe neștiute; mă lupt cu pumnul așa, nu ca cum aș bate văzduhul
* 2 Cor 10, 2, 5

27 * Ci mi învințesc capul cu pumnul și mi-l curase ca pe un rob, ** ca nu cumva, după ce am fost cuminț alora, eu însumi să mă fac neprimiț. †

* 1 Cor 9, 13, Col 3, 5, ** R. 1, 6, 18, † 1 Cor 6, 30, 2 Cor 13, 5, 6

Tate din Vechiul Testament

10 Căci nu voiesc, fraților, să nu știți că păcătoșii noștri toți erau supt nor * și toți au trecut prin mare, **

* 1 Cor 10, 21; 40, 84. Num. 9, 18, 14, 1 Cor 1, 38, Neem. 9, 12, 19, Ps. 78, 17, 31. ** Exod 14, 22, Num. 33, 1, 4, 23, Ps. 78, 13

2 și toți au fost bolezi pentru Moise în nor și în mare,

3 și toți au mâncat aceeași mâncare * duhovnicească, * Exod 16, 15, 35, Neem 10, 24, Ps. 78, 24

4 și toți au bătut aceeași umbră * duhovnicească, căci au bea dintr'o stanca duhovnicească ce i umă, iar stanca era Hristos,

* 1 Cor 10, 6, Num. 20, 11, Ps. 78, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

dintre ei; caei au * fost răsturnați în p. stie

* Num. 14, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

6 Și aceștia au fost pilde pentru noi ca să nu fim poftitori de rele, cum * au poftit și ei

* Num. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

7 Și * nu fiți închinători la idoli ca unii dintre ei, după cum este scris: Poporul ** a sezut să mănânce și să bea și s'au sculat să juace

* Num. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

8 Nici să * nu curvin cum au curvit unii dintre ei și au ** căzut într'o singură zi douăzeci și trei de mi. * Cap. 6, 18, Apoc 2, 14

* Num. 25, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

9 Și să nu ispitim pe Domnul, cum au ispitit unii * dintre ei și au ** pierit de serpi * Exod 17, 2, 7, Num. 21, 6, 1 Cor 10, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

10 Și nu cârțiți, cum au cârțit unii * dintre ei și au ** pierit de pierzătorul, †

* Exod 17, 2, 1 Cor 10, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

11 Și aceștia li se întâmplau lor ca pilde dar au * fost scrise spre cumințirea noastră, peste cari ** au ajuns sfârșiturile veacurilor.

* Rom 15, 4, Cap. 10, ** Cap. 7, 29, 1 Cor 10, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100

12 Încât cui * i se pare
că stă să ia seama să nu
cnda

* Rom 11 20.

13 Nu va apucat nici o
ispita care să nu fi fost
omenescă, dar Dumnezeu
* este credincios, care nu **
va îngadui ca sa fiți ispi-
tiți peste ce puteți, ci deo-
dată cu ispita va faceți și
ieșirea, ca s'o puteți răbda.

* Cap 1 9. ** Ps 125, 8. 2 Pet 2 9
† Ier 20 11

Despre cinu Domnului

11 Deaceea, iubii mei,
fugiți * de închinarea la
idoli

* Vers 7. 2 Cor 6 17. 1 Ion 5 21

15 Vorbește cu amor ca
menii comuni, * judecați
voi ce zice.

* Cap 8 1

16 Paharul * binecuvân-
tării pe care-l binecuvân-
tăm, nu este el o părlă-
sie cu sângele lui Hristos?
Pânea ** pe care o frân-
gem nu este ea o părlăsie
cu trupul lui Hristos?

* Mat 26 26 28. ** Fapt 2 42, 46
Cap 11 23, 24

17 Pentruca noi * cari
suntem mulți, suntem o
singură pâine, un singur
trup; căci toți luăm o
parte dintr'o singură pâine

* Rom 12 5. Cap 12 27

18 Vedeți pe Israelul *
după carne; ** ceice mă-

năcă jertfele nu sunt om
† părlăși cu altarul?

* Rom 4 12. Gal 6 16. ** Rom 4 1
9, 3 5. 2 Cor 11 18. † Lev 3 3, 7, 11

19 Ce spun eu deci? Ca
ce s'a înjunghiat pentru
idoli este ceva? Sau că
dolul este ceva? * Cap 8 4

20 Ca zic ca ce înjungh
Neamurile înjunghie * dra-
cilor și nu lui Dumnezeu
și nu voiesc ca voi să v
faceți părlăși cu dracii.

* Lev 17 7. Deut. 32 17. Ps 106 37
Apoc. 9 20.

21 Nu * puteți bea paha-
rul Domnului și paharul *
dracilor. Nu puteți să luați
parte la masa Domnului
și la masa dracilor.

* 2 Cor 6 15, 16. ** Deut. 32 17

22 Sau * înlărătăm pe
Domnul la gelozie? Nu
cumva suntem ** mai tar-
decât el?

* Deut. 32 21. ** Exer. 22 14

Cugetul nostru și al altuia

23 Toate * sânt îngăduite
dar nu toate folosesc, toate
sunt îngăduite, dar nu toate
zidesc.

* Cap 6 12

24 Nimeni * să nu caute
al său, ci fiecare al altuia

* Rom 15 1 2. Vers 34. Cap. 13 5
F lip 2 4 21

25 Mâncați orice * se vinde
în măcelărie, necercetând
ceva din pricina cugetului,

* 1 Tim 4 4

26 Caci al * Domnului
este pământul și plină-
tea lui. * Exod 19 3. Deut. 10 14.
Ps 24 1 10 12. Vers 28

27 Dacă vă va chema la
un ospăț cineva dintre ne-
credincioși și voiți să vă
dureți, mâncați orice * vă
e pus înainte, necercet-
lând ceva din pricina cu-
getului.

* Luc 10 7.

28 Iar dacă vă zice ci-
neva: Aceasta a fost jert-
fă' nu mâncați din pri-
cina * aceluia, care v'a în-
ghințat și din pricina cu-
getului.

* Cap. 8 10, 12.

29 Zic însă: cugetul, nu
al tău, ci al altuia; căci
pentruca * este judecată
alobozenia mea de un alt
cuget?

* Rom. 14 16.

30 Dacă eu iau parte cu
mulțumire, de ce sunt huli-
t pentru aceea pentru * care
eu mulțumesc?

* Rom 14 4. 1 Tim. 4 3, 4.

31 Deaceea, * fie că măn-
rați, fie că beți, fie că fa-
ceți ceva, faceți toate spre
slava lui Dumnezeu.

* 1 Cor 10 31. 1 Pet. 4 11. 1 Pet 14 1

32 Nu * dați prilej de po-
lemire fie Iudeilor fie Gre-
cilor fie bisericii ** lui
Dumnezeu

* Rom 14 13. Cap 8 13. 2 Cor 6 3

* Fapt. 20 28. Cap 11 22. Tim. 3 5.

33 după cum și eu * plac
tuturor în toate, necăutând

** folosul meu însumi ci pe
al celor mulți ca să fie
mântuiți.

* Rom 15 2. Cap 9 9, 22. ** Vers 14

Ținuta femeii în adunări

11 Luați-vă după mine, *
după cum și eu m'am
luat după Hristos

* Cap 4 18. Efes 5 1. F. I p 8 17
1 Tes 1 6. 2 Tes 3 9

2 Și va laudă că în * loale
va aduceți aminte de mine
și țineți ** datinele, după
cum vi le-am încredințat.

* Cap 4 17. ** Cap 7 17.

3 Dar voiesc să știți ca
Hristos * este capul ** ori-
cărui bărbat, iar bărbatul
este capul * femeii și Dum-
nezeu este capul lui Hristos.

* Efes 5 23. ** Fac 3 16. 1 Tim 2.
11, 12. 1 Pet. 3 1, 5, 6. † Ioan 14 28
Cap 3 23; 16 27, 28. Filip. 2 7-9

4 Orice bărbat care se
roagă sau proorocește * a-
vând ceva pe cap, necin-
stește pe capul său

* Cap 12 10, 28, 14 1, etc.

5 Dar orice femeie, * care
se roagă sau proorocește
cu capul neînvălit, necin-
stește pe capul ei; căci este
tot atâta ca și cum ar fi
rasă. ** * Fapt. 21 9. * Deut 21 12.

6 Căci dacă o femeie nu
se învălește, să se și tunză;
iar dacă este rusinos * pen-
tru o femeie ca să se tunză
sau să se radă, să se învă-
lească. * Num 5 18. Deut. 22 5

7 Căci un bărbat în adevăr nu trebuie să și învalideze el capul, fiindcă este * chipul și slava lui Dumnezeu; dar femeia este slava bărbatului

* Fac 1. 26, 27, 5. 1; 9. 6.

8 Căci nu * bărbatul este din femeie ci femeia din bărbat;

* Fac 2. 21. 22

9 căci nici n'a * fost făcut bărbatul pentru femeie ci femeia pentru bărbat;

* Fac 2. 18, 21, 23.

10 deaceia femeia trebuie să * aibă un semn de stăpânire asupra capului ei din pricina îngerilor. **

* Fac 24. 65. ** Krl 5. 6

11 Însă * nici femeia nu este fără bărbat, nici bărbatul fără femeie, în Domnul.

* Gal 3. 28.

12 Căci după cum femeia este din bărbat, tot așa și bărbatul prin femeie, iar toate * sunt din Dumnezeu.

* Rom. 11. 36.

13 Judecați în voi înșivă: este cuviincios oare ca o femeie să se roage lui Dumnezeu neinvalidă?

14 Și nu vă învăța chiar firea că un bărbat dacă poartă părul lung îi este o necinste?

15 Dar o femeie dacă poartă părul lung îi este o slavă. Pentru că părul

lung îi este dat drept învalitoare.

16 Iar dacă * cineva parcă e iubitor de ceartă, noi n'avem un astfel de obicei și nici ** bisericile lui Dumnezeu

1 Tim 6. 4. ** Cap. 7. 17, 14. 32

Despre cina Domnului.

17 Poruncind însă aceasta, nu vă laud, pentru că nu veniți împreună spre mai bine ci spre mai rău.

18 Căci mai întâi de toate când veniți împreună în adunare aud * că sunt deosebiri între voi și în parți o cred.

* Cap. 1. 10 -12; 8. 3

19 Căci trebuie * să fiți secți între voi ca ** să se arate între voi cei încurviați.

* Mat 18. 7. Luc 17. 1. Fapt 20. 90. 1 Tim 4. 1. 2 Pet 2. 1, 2. ** Luc 2. 3. 1 Ioan 2. 19. Deut. 13. 3.

20 Deci când veniți împreună în acelaș loc, nu este cu puțință ca să mâncați cina Domnului:

21 Căci când mâncați fiecare ia mai dinaintea sa deosebită; și unu este flămând iar altul * este beat.

* 2 Pet 2. 13. Iuda 13.

22 N'aveți dar case ca să mâncați și să beți? Sau disprețuiți biserica * lui Dumnezeu și dați de rușine ** pe cei ce n'au? Ce să

* vă zic? Să vă laud? Întru asta nu vă laud

* Cap. 10. 32. ** Luc 2. 6.

23 Căci eu am * primit de la Domnul ceea ce v'am dat, cum că ** Domnul Iesus în noaptea când era dat prins a luat pâine.

* Cap 15. 3. Gal 1. 1, 11, 12. ** Mat Marc. 14. 22. Luc. 22. 19

24 Și după ce a mulțumit, a frânt-o și a zis: Acesta este trupul meu, care este pentru voi, faceți aceasta spre pomenirea mea.

25 Asemenea și paharul după cinare, zicând: Acest pahar este legământul cel nou în sângele meu; faceți aceasta ori de câte ori îl beți, spre pomenirea mea.

26 Pentru că câteori mâncați pâinea aceasta și beți paharul acesta vestiți moartea Domnului până *

nu veni el. * Ioan 14. 3; 21. 22. Fapt 1. 11. Cap 4. 5; 15. 23. 1 Tes 4. 16. 2 Tes. 1. 10. Iuda 14. Apoc. 1. 7

27 Încât * cine mănâncă pâinea sau bea paharul Domnului cu nevrednicie, va fi vinovat de trupul și sângele Domnului.

* Num 9. 10, 13. Ioan 6. 51, 63, 64; 13. 27. Cap. 10. 21

28 Dar omul * să se cerce pe sine însuș și astfel să mănânce din pâine și să bea din pahar.

* 2 Cor 13. 5. Gal 6. 4.

29 Căci cine mănâncă și bea, își mănâncă și bea judecata dacă nu deosebește trupul

30 Deaceia mulți între voi sunt slabi și bolnavi și destui dorm,

31 dar dacă * ne-am judeca pe noi înșine, n'am fi judecați; * Ps 32. 5. 1 Ioan 1. 9.

32 dar când suntem * judecați, suntem cumințiți de Domnul ca să nu fim osândiți cu lumea.

* Ps 94. 12, 13. Ebr 12. 5 -11.

33 Încât, frații mei, când veniți împreună ca să mâncați, așteptați-vă unii pe alții.

34 Iar dacă cineva este flămând, * să mănânce acasă; ** ca să nu veniți împreună spre judecată. Celălalte le voi + rândui îndată ce voi + veni.

* Vers 21. ** Vers. 22. + Cap. 7. 17. Tit 1. 5. + Cap. 4. 10.

Dururile duhovnicești.

12 Iar despre * cele duhovnicești, fraților, nu voiesc să fiți neștiutori.

* Cap 14. 1, 37.

2 Știți că * atunci când erați Neamuri, erați duși spre idoli ** cei muți, ca și cum ați fi fost mânâți.

* Cap 6. 11. Efes 2. 11, 12. 1 Tes 1. 9. 1. t. 3. 3. 1 Pet 4. 3. ** Ps 115. 5

3 Deaceia vă fac cunoscut că * nimeni vorbind

prin Duhul lui Dumnezeu. nu zice. Isus este anatema! Și nimeni ** nu poate zice. Isus este Domn' decât prin Duhul Sfânt

* Mat. 9:30. 1 Ioan 4:2,3. ** Mat. 16:17. Io 1:1, 26. 2 Cor 3:5.

1 Sunt * însă felurimi de daruri, dar același Duh
* Rom 12:4, c.c. Evr 2:4. 1 Pet 1:10.
** Efes 4:4.

3 Și sunt * felurimi de slujbe, dar același Domn.

* Rom 12:6-8. Efes 4:11.

6 Și sunt felurimi de lucrări, dar este același Dumnezeu care * lucrează toate în toți.

* Efes 1:23.

7 Și * fiecareia i se dă a-rătarea Duhului spre folos.
* Rom 12:6, 8. Cap. 14:26. Efes 4:7. 1 Pet 4:10, 11.

8 Căci unuia i se dă prin Duhul un cuvânt * de înțelepciune, iar altuia un cuvânt ** de cunoștință, după același Duh.

* Cap. 2:6, 7. ** Cap 1:5. 13:2. 2 Cor 8:7.

9 altuia * credință în același Duh; altuia daruri ** de tălmăduiri în același Duh;

* Mat 17:19, 20. Cap 13:2. 2 Cor 4:13.

** Marc. 16:18. Iac. 5:14.

10 altuia * lucrări de minuni; altuia proorocie; ** altuia * deosebiri de duhuri, altuia felurile †† feluri de limbi, altuia tălmăcire de limbi: * Vers. 28, 29. Marc. 16:17. Gal 3:5. ** Rom 12:6. Cap. 13:2. 14:1, etc. † Cap. 14:29. 1 Ioan 4:1. †† Fapt 2:4; 10:46. Cap. 13:1.

11 Toate acestea însă le lucrează unul și același Duh împărțind * fiecareia în parte cum ** voiește.

* Rom 12:6. Cap. 7:7. 2 Cor 10:18. 1 Cor 1:7. ** 1 Ioan 3:7. Evr 2:4.

Madularele trupului.

12 Căci după cum * trupul este unul singur și are multe mădulare și toate mădularele trupului deși sunt multe sunt un singur trup. tot așa ** este și Hristosul.

* Rom. 12:4, 5. Efes 4:4, 16. ** Vers 27. Gal 3:16.

13 Căci într'un * singur Duh noi toți am fost botezați ca să fim un singur trup, fie ** Iudei, fie Greci, fie robi, fie slobodi; și toți am fost adapați dintr'un singur Duh.

* Rom. 6:5. ** Gal 3:28. Efes 2:13, 14, 16. Col 3:11. † Ioan 6:68; 7:37-39.

14 Căci trupul nu este un singur mădular ci multe.

15 Dacă piciorul va zice: Pentru că nu sânt mână, nu sânt din trup! — nu pentru aceasta nu este din trup.

16 Și dacă urechea va zice: Pentru că nu sânt ochi, nu sânt din trup! — nu pentru aceasta nu este din trup.

17 Dacă tot trupul ar fi un ochi, unde ar fi auzul? Dacă totul ar fi auz, unde este mirosul?

18 Și acum Dumnezeu a pus * mădularele — pe fiecare dintre ele — în trup cum ** a voit el.

* Vers 28. Rom 12:3. Cap. 3:3. Vers 11.

19 Și dacă toate ar fi un singur mădular, unde ar fi trupul?

20 Dar acum sunt multe mădulare dar un singur trup.

21 Și nu poate ochiul să zică mâinii: N'am trebuință de tine! Sau capul picioarelor: N'am trebuință de voi.

22 Ci mult mai degrabă, mădularele trupului cari par a fi mai slabe, sunt neaparat trebuitoare.

23 și pe cele ale trupului cari nu se par a fi mai de necinste le îmbrăcăm cu noi multă cinste; și cele necuviincioase ale noastre cu mai multă bunăcuviință,

24 iar cele cuviincioase ale noastre n'au trebuință.

25 Dumnezeu a întocmit trupul dând mai multă cinste celui cărui îi lipsește,

26 ca să nu fie desbinare în trup, ci ca mădularele să îngrijească de o potrivă unele de altele.

26 Și dacă suferă un mădular, toate mădularele suferă împreună; și dacă este

cinstit un mădular, toate mădularele se bucură împreună cu el.

27 Și voi * sunteți trupul lui Hristos și mădularele ** lui fiecare în parte.

* Rom 12:5. Efes 1:23; 4:12; 5:23, 30. Col. 1:24. ** Efes 5:30.

28 Și Dumnezeu * a pus pe unii în biserică mai în tăi apostoli, ** al doilea prooroci, † al treilea învățători, apoi minuni, †† apoi daruri *† de tălmăduiri, ajutorări, †* cârmuiri, ** felurile feluri de limbi

* Efes 4:11. ** Efes 2:20, 3:5. † Mart. 13:1. Rom 12:6. †† Vers. 10. * Vers 9. †* Num. 11:17. **† Rom 12:8. 1 Tim. 5:17. Evr 13:17, 24.

29 Oare toți sunt apostoli? Oare toți sunt prooroci? Oare toți sunt învățători? Oare toți fac minuni?

30 Oare toți au daruri de tălmăduiri? Oare toți vorbesc în limbi? Oare toți tălmăcesc?

31 Răvniți însă * darurile mai mari. Și vă și arăt o cale neîntrecută.

* Cap. 14:1, 39.

Iubirea

13 Dacă vorbesc în limbile oamenilor și ale îngerilor, dar n'am iubire, m'am făcut aramă sunătoare sau un chimval zăngănitor.

2 Și dacă am un dar de
preorocire * și știu toate tai-
nele și toată cunoștința și
dacă am toată credința în-
câl ** să strămut muntei, dar
n'am iubire, nu sânt nimic.

22. "Mat 17:20 Mark. 11:23. Luc. 17:6.

3 Și dacă *voini da de
mâncare *lu săraci* loaltă a-
verea mea, și dacă voini da
trupul meu ca să fie ars,
dar n'am iubire, nimic
nu-mi folosește. * Mat. G. 1, 2.

1 Iubirea * este îndelung-
răbdătoare, iubirea este
plină de bunătate, iubirea
nu pismuiește, iubirea nu
este laudaroasă, nu se în-
gâmă, * p m 10 12 1 Pt. 4.8

În nu se poartă necuviin-
cios, nu *caută ale sale, nu
se întărește la mânie, nu
pune în secolea rău.

* Ols. 10-24. J. 1p. 2, 4.

Ţi na * se bucură de ne-
dreptate, ei se ** bucură
împreună cu adevărul;

* Ps 103. Rm 1.32. ** 2 Tim 4.

7 suferă toate, crede toate,
nădăjduiește toate, rabdă
toate *

$$* 100 = 16.2 T_{\text{max}}^{0.91}$$

să-lubirea niciodată nu
poate dar fie proorocii, ele
vor fi destituite, fie limbile
ele vor înceta; **fie cunoș-**
tința, ea va fi desființată

9 Caci*cunoastem în parte
și proroceiu în parte

* Cap. 8. *

10 Dar când va veni ea
este desăvârșit, ce este în
parte va fi desființat

11 Când eram copil, voi-
biam ca un copil, gândeam
ca un copil, îmi dam eu
parerea ca un copil. când
m'am făcut bărbat, am de-
ființat cele ale copilului

12 Căci acum vedem
printr-o oglindă, întunecată,
dar atunci faţă ** în faţă
acum cunoaşte în parte, dar
atunci voi cunoaşte de
plin, după cum şi eu am
fost cunoscut deplin.

* 2 Cor. 3. 18; 5. 7. Filip. 3. 12. † Mat.
18. 10. ‡ 1 Tim. 3. 2

13 Și acum rămâne
ceste trei: credința, năde-
dea, iubirea: iar cea mai
mare dintre acestea este
iubirea

*Darul limbilor și al
proorociei.*

14 Urmăriți * iubirea
râvniți la cele duhov-
nicești, dar ** mai ales
proorociți

Cap 12.31. ** Num. 11.25, 29

2 Pentruca cine vorbește
* în limbă nu vorbește om
mencior, ci lui Dumnezeu
căci nimeni nu înțelege
în duhul vorbește tain

* Expt. 2 1, 10, 1

3 Dar cine proorocește
vorbeste oamenilor ziduri
si indemn si mângâiere

4 Cine vorbește în limbă

ne zidește pe sine însuș,
dar cine proorocește zi-
dește biserica.

5. Doresc ca voi toți să vorbiți în limbi, dar mai mult să proorociți: și cine prooroceste este mai mare decât cine vorbește în limbi, afară numai dacă înțâmăcește, ca biserica să rămână zidită.

6 Și acum, fraților, dacă
voi veni la voi vorbind
în limbi, ce vă voi folosi,
dacă nu vă voi vorbi sau
în descoperire* sau în cu-
noștință sau în proorocie
sau în învățătură? * Vers. 26

7 Chiar cele neinsuflete când dau un sunet, fie fluer, fie harfă, dacă nu vor da sunetelor o deosebire, cum se va cunoaște ce se cântă cu fluerul sau ce se cântă cu harfa?

8 Căci dacă și trâmbița va da un sunet nelămurit, cine se va pregăti de război?

9 Așa și voi, prin limba voastră, dacă nu veți da un cuvânt lesne de înțeles, cum se va cunoaște ce se vorbește? Căci veți fi ca mulți cari vorbesc în vânt.

10 Sunt nu știu câte fe-
bri de graiuri în lume și
niciunul nu este fără in-
teles.

11 Deci dacă nu știu înțelesul graiului, voi fi un barbar pentru celce vorbește și celce vorbește va fi un barbar pentru mine.

12 Astfel și voi, fiindcă sunteți râvnitori de *daruri* duhovnicești, căutați ca să aveți prinos pentru zidirea bisericii

13 Deaceea cine vorbește
în limbă, sa se roage ca
să talmăcească

14 Căci dacă mă rog în limbă, duhul meu se roagă, iar mintea mea este neroditoare

15 Ce este deci? Ma voi ruga cu duhul dar mă voi ruga și cu mintea; voi *cânta cu duhul, dar voi cânta și cu **mintea.

* Ефес. 5: 19. (10) 3: 16. ** Гл. 47: 7

16 Findea dacă binecuvintezi cu duhul, cum va zice Amin la *mulțumirea ta celor ține locul celui de rând, fiindcă nu știe ce zici?

* C&G, 11 24.

17 Caci tu in adevar
multumesti bine, dar celal-
talt nu este zidit.

18 Mulțumesc lui Dumnezeu, că eu vorbesc în limbi mai mult decât voi toți.

19 Dar în biserică vreau
mai bine să vorbesc cinci
cuvinte cu mintea mea, ca

sa învaț și pe alții, decât zece mii de cuvinte în limbă

20 Fraților,* nu fiți copii la minte, ci fiți prunci** în privința răutății, dar la minte fiți în plină vârstă
* Ps 131 2 Mat. 11. 25, 18 3; 19 14.
Rom 6 19 Cap. 3. 1. Efes. 4. 14. Ebr 5 12, 13. ** Mat. 18. 3. 1 Pet. 2 2

21 În* lege este scris:** În alte limbi și prin buze straine voi vorbi poporului acestuia, și nici așa nu mă vor asculta, zice Domnul * Ioan 10. 34. ** Isa 28. 11, 12.

22 Încât limbile sunt ca semn, nu credincioșilor, ci necredincioșilor; iar proorocia este *ca semn*, nu pentru necredincioși, ci pentru credincioși.

23 Dacă deci biserica înțreagă se va aduna în acelaș loc și toți vorbesc în limbi și vor intra de cei de rând sau necredincioși, nu vor* zice oare că sunteți nebuni? * Fapt. 2. 13.

24 Iar dacă toți vor prooroci, și va intra vreun necredincios sau unul de rând, el este încredințat de toți, el este judecat de toți.

25 cele ascunse ale inimii sale se fac învederate; și așa va cădea pe fața lui și se va închina lui Dumnezeu, vestind: * Cu a-

devărat Dumnezeu este în tre voi. * Isa 45. 14 Zah 8 3

26 Ce este deci, fraților? Când veniți împreună, fie care are un psalm, are o învățătură,* are o descoperire, are o limbă, are o tălmăcire. Toate ** să fie spre zidire.

* Vers. 6. Cap. 12. 8-10. ** Cap. 12. 7
* Cor. 12 19. Efes. 4. 12.

27 Dacă vorbește cineva în limbă, să fie doi sau cel mult câte trei și pe rând și unul să tălmăcească

28 Dar dacă nu este tălmăciu, să tacă în biserică și să-și vorbească sieși și lui Dumnezeu.

29 Și proorocii să vorbească doi sau trei și* celalți să judece. * Cap. 12 10

30 Dar dacă se va face o descoperire altuia care stă jos, cel*dintâi să tacă

31 Căci puteți toți să proorociți câte unul, ca toți să se învețe și toți să fie îndemnați.
* 1 Tes 5. 19, 20.

32 Și duhurile* proorocilor sunt supuse proorocilor. * 1 Ioan 1 4

33 Căci Dumnezeu nu este un Dumnezeu al necredincioșilor ci al păcii, ca* în toate bisericile sfinților

34 Femeile*să tacă în biserică; căci nu li se da

voie să vorbească ci să** fie supuse, după cum zice el legea. † * 1 Tim. 2. 11, 12
Cap. 11 3. Ebr 5. 22. Col 3 18.
Tit 2. 3. 1 Pet. 3. 1. † Ebr 3 16

35 Iar dacă voiesc să învețe ceva să întrebe acasă pe barbatii lor căci este rușine pentru o femeie să vorbească în biserică.

36 Ce? dela voi a ieșit cuvântul lui Dumnezeu / sau numai la voi a ajuns el?

37 Dacă*i se pare cuiva că este prooroc sau duhovnicesc, să cunoască bine că celece vă scriu sunt o poruncă a Domnului.

* 2 Cor 10 7. 1 Ioan 4 6
38 Dar dacă nu știe cineva, să nu știe

39 Astfel, frații mei, răvniți* proorocirea și nu împiedecați vorbirea în limbi.

* Cap. 12 31. 1 Tes 5 20

40 Dar toate*să se facă cu bunăcuvință și cu râdănială.

* Vers 33
Învierea și arătările lui Hristos.

15 Vă fac cunoscul fraților, evanghelia pe care*v'am binevestit-o, pe care ați primit-o,** în care vi stați, * Gal 1 11. ** Rom 5. 2.

2 prin* care și sunteți mântuiți, dacă țineți cu tărie cuvântul cu care v'am

binevestit, afara numai dacă în zadar ați** crezut
* Rom 1 16 Cap. 1 21 ** Gal 3 4

3 Căci v'am* dat mai înțâi ceeace ** am și primit, că Hristos a murit pentru pacatele noastre potrivit† scripturilor

* Cap 11. 2, 23 ** Gal 1. 12. † Ps 22. 15 etc. Isa 53. 5, 6, etc. Dan 9. 26.
Zah 13. 7. Luc 24. 26, 46. Fapt 3 18; 26 23 1 Pet 1 11 2 24

† și că a fost înmormântat și că a înviat a treia zi potrivit scripturilor,*

* Ps 2 7; 16 10 Isa. 53. 10 Omnia 2 1. 2 Tim 2. 8 1 Cor 15 20, 23 1 Tes 4 14
—35, 26 22 23 1 Pet 1. 11

5 și* că s'a arătat lui Chifa, după aceea celor** desprezece.

* Luc 24 34 ** Mat 28. 17 Marc. 16 14. Luc 24 36. Ioan 20. 19, 26 Fapt 10 41

6 În urmă s'a arătat deodată la peste cinci sute de frați, dintre cari cei mai mulți rămân până acum, iar unii au adormit

7 După aceea s'a arătat lui Iacov, în urmă tuturor * apostolilor.

* Luc. 24 30. Fapt 1. 3, 4

8 Iar la urma* tuturor ca unei stărpiluri mi s'a arătat și mie.

* Fapt 9 4, 17; 22 14 18 Cap 9 1

9 Căci eu sânt cel mai mic dintre apostoli, ca unul care nu sânt deștinat să fiu numit apostol, pentru-

că am ** prigonit biserica lui Dumnezeu.

* Efes 3 8 ** Ept. 8.3 9 1 Gal 1 13. Flp. 3.6 1 Tim 1 13.

10 Inșă prin * harul lui Dumnezeu sânt ceeace sânt: și harul său față de mine nu s'a făcut zădarnic ci am ** muncit mai mult decât ei toți: dar * nu eu ci harul lui Dumnezeu care este cu mine

* Efes. 3 7 8 ** 2 Cor 11.23; 12.11 + Mt 10.20. Rom 15.18, 19 * 2 Cor 5.5 Gal 2.6 Efes 3 7. Flp. 2.13.

11 Deci fie eu, fie ei, noi așa propovăduim și voi așa ați crezut

Insemnătatea învierii lui Hristos

12 Iar dacă se propovăduiește că Hristos a fost sculat dintre cei morți, cum zice unii între voi că nu este o înviere a morților?

13 Iar dacă nu este o înviere a morților, nici * Hristos n'a fost sculat:

* 1 Tes 4 14

14 Iar dacă Hristos n'a fost sculat, propovăduirea noastră este zădarnică și credința voastră este zădarnică și ea;

15 dar suntem aflați și martori mincinoși ai lui Dumnezeu, fiindcă am mărturisit * împotriva lui Dumnezeu, că a sculat pe Hristos pe care nu l-a scu-

lat, dacă cu adevărat morții nu se scoală.

* Ept. 2.21 32 + 10.5. 1. 10

16 Căci dacă morții nu se scoală, nici Hristos n'a fost sculat;

17 și dacă Hristos n'a fost sculat, zădarnică este credința voastră, sunteți încă * în pacatele voastre

* Rom 4 25

18 Deci și cei adormiți în Hristos sunt pierduți

19 Dacă * numai în viața aceasta am nădărdit în Hristos, suntem mai de plâns decât toți oamenii

* 2 Tim 3 12

20 Acum însă Hristos * a fost sculat dintre cei morți, pârga ** celor morți.

* 1 Pet 1 3. ** Ept. 26 23. Vers 28. Col 1.18. Apoc. 1.5.

21 Căci deoarece * prin om este moartea, prin ** om este și învierea morților.

* Rom 5.12.17 ** 1 Cor 11.25. Rom 6 4

22 Căci după cum în Adam toți mor, astfel și în Hristos toți vor fi făcuți vii.

23 Dar fiecare * în cealaltă sa: pârga este Hristos, apoi ceice sunt ai lui Hristos la venirea sa.

* Vers 20. 1 Tes 4.15 17

24 după aceea vine sfârșitul, când el va da lui Dumnezeu și Tatăl împărăția. * când va fi desfiin-

țat orice domnie și orice stăpânire și putere

* Dan 7.14 27

25 Căci trebuie ca el să împărătească până * va pune pe toți vrăjmașii săi sub picioarele sale

* Ps 110 1. Ept. 2.34 35. Efes 1.22

Ev 1 13 10.13.

26 Cel din urmă vrăjmaș * care va fi destrănat, este moartea

* 2 Tim. 1.10. Apoc 20 14

27 Căci El a * supus toate sub picioarele lui. Iar când zice că toate au fost supuse, este vădit că * a-fara de Cel ce l-a supus toate

* Ps. 8. 6. Mat. 28. 18.

Ev 2. 8. 1 Pet 3. 22

28 Iar când * îi va supune toate, atunci ** și Fiul însuș va fi supus Celui ce l-a supus toate, ca Dumnezeu să fie toate în toți

* Efes 3. 21 ** Cap. 3. 23, 11. 3.

29 Alfel ce vor face cei ce suntbotezați pentru cei morți? Dacă morții nu se scoală nicidecum, pentru ce mai suntbotezați pe ai lui ei?

30 Pentru ce * suntem și noi în primejdie în fiecare ceas?

* 2 Cor 11 26. Gal. 5 11.

31 Pe lauda * voastră, fraților, pe care o am în Hristos Isus Domnul nostru, eu ** mor în fiecare zi.

* 1 Tes. 2. 19. ** Rom 8. 36 Cap 4. 9.

2 Cor 4 10, 11, 12

32 Dacă după felul oa-

menilor m'am * luptat cu fiarele în Efes, care mi este folosul? Dacă morții nu se scoală, să ** mâncăm și să bem, căci mâne vom muri.

* 2 Cor 1 8 ** E 1 2 24

Isa 22 13; 56 12. 1. 12 19

33 Nu vă amăgiți: tovarășale * rele strică obiceiurile bune.

* Cap. 5 6

34 Treziți-vă, * cum e drept, și nu pacatuiți; căci ** unii n au nicio cunoștință de Dumnezeu spre * rușinea voastră o spun

* Rom 13 11. Efes 5 14. ** 1 Tim 4 5

* Cap 6 5.

Cum vor învia morții

35 Dar va zice cineva: Cum * se scoală morții? Și cu ce fel de trup vin ei?

* Luce 20 35

36 Nechibzuitule, tu ce * sameni nu este făcut viu dacă nu moare de tot.

* 1. 12 14

37 și ce sameni, nu sameni trupul care are sa fie ci un grâu de gol, cum se năpârește, de grâu sau de ceva din celelalte seminte.

38 Iar Dumnezeu îi da un trup după cum a voit și fiicărca dintre seminte trupul ei.

39 Nu orice carne este aceeași carne; ci alta este cea de oameni și alta carnea de dobitoace și alta

carnea de pasări și alta de pești

10 Și sunt și trupuri cerești și trupuri pământești, dar alta este slava celor cerești și alta a celor pământești

41 Alta este slava soarelui și alta slava lunii și alta slava stelelor; căci stea se deosebeste de stea în slavă

42 Astfel *este și învierea morților. Este samant în putrezire, se scoală în neputrezire,

* Dan. 12. 3. Mat. 13. 43.

13 este *sămănat în necinsle, se scoală în slavă; este sămănat în slăbiciune, se scoală în putere;

* Filip. 3. 21.

14 este sămănat trup sufletește, se scoală trup duhovnicesc, dacă este un trup sufletește este și un trup duhovnicesc

15 Astfel și este scris: Cel dintâi om Adam s'a făcut *un suflet viu; cel din urmă Adam, **un duh *dător de viață.

* Fac. 2. 7. ** Rom. 5. 14. † Ioan. 5. 21. 6. 33. 39. 40. 54. 57. Filip. 3. 21. Col. 3. 4.

46 Dar nu cel duhovnicesc este întâi ci cel sufletește, după aceea cel duhovnicesc.

47 Cel dintâi om *este

din pământ, ** - țărână,

al doilea om este dințeei

18 Cum este cece este țărână, astfel sunt și cece sunt țărână, și cum *este cel ceresc astfel sunt și cel cerești.

* Filip. 3. 20, 21.

49 Și după cum *am purtat chipul celui ce este țărână, vom ** purta și chipul celui ceresc

* Fac. 3. 3. ** Rom. 8. 29. 2 Cor. 1. 4. 11. Filip. 3. 21. 1 Ioan. 3. 2.

50 Însă zic aceasta, fraților: carnea *și sângele nu pot să moștenească împărăția lui Dumnezeu. nici putrezirea nu moștenește neputrezirea

* Mat. 16. 11. Ioan. 3. 3. 5.

51 Iată, vă spun o lăina, nu *loji vom adormi dar ** loji vom fi schimbați.

* 1 Tes. 4. 15—17. ** Filip. 3. 21.

52 într'o clipă, într'o clipă de ochiu, la cea din urmă trâmbiță: *caci trâmbița va suna și morții se vor scula fără putrezire și noi vom fi schimbați.

* Zah. 9. 14. Mat. 24. 31. Ioan. 5. 2. 1 Tes. 4. 16.

53 Căci trebuie ca acest trup *supus putrezirii să îmbrace neputrezirea și muritorul acesta să îmbrace nemurirea. *2 Cor. 5. 4.

54 Dar când trupul acesta supus putrezirii va

îmbraca neputrezirea și face străngeri de ajutoare muritorul acesta va îmbraca nemurirea atunci când voi veni

* Fapt. 20. 7. Apoc. 1. 10.

3 Și când voi veni la voi, pe *cei pe cari îi veți găsi buni, îi voi trimite cu epistole, ca să ducă darul vostru la Ierusalim

* 2 Cor. 8. 19.

4 Și dacă *este vrednic să mă duc și eu, vor merge cu mine.

* 2 Cor. 8. 4, 10.

5 Voi veni însă la voi, când *voi trece prin Macedonia; căci trec prin Macedonia, *Fapt. 19. 21. 2 Cor. 1. 16.

6 și poate voi rămâne la voi sau și voi iarna, ca să mă petreceți *unde mă voi duce. *Fapt. 15. 3. 17. 15. 21. 3. Rom. 15. 24. 2 Cor. 1. 16.

7 Căci nu voiesc să vă văd în treacăt acum; căci nădăjduiesc să rămân câtăva vreme la voi, dacă va îngădui *Domnul

* Fapt. 18. 21. Cap. 4. 19. Iac. 4. 12.

8 Voi rămâne însă în Efes până la Cincizecimă

9 Căci mi *s'a deschis o ușă mare și de folos și *mulți îmi stau împotriva

* Fapt. 14. 27. 2 Cor. 2. 12. Co. 4. 3. Apoc. 3. 8. ** Fapt. 19. 9.

10 Și dacă *va veni Timotei, luați seama ca să fie la voi fără teamă, căci el lucrează lucrul *Domnului ca și mine

* Fapt. 19. 22. Cap. 4. 17. ** Rom. 16. 21. Filip. 2. 29, 22. 1 Tes. 3. 2.

11 Cât pentru strângerea de ajutoare care este pentru sfinți, și cum am poruncit bisericilor Galatiei, așa faceți și voi.

* Fapt. 1. 29, 24. 17. Rom. 7. 10. 2 Cor. 8. 4. 8. 1, 12. Gal. 2. 10.

2 În *ziua întâi a săptămânii, ficcare dintre voi să pună deoparte acasă, strângând dupăcum i-ar merge bine, ca să nu se

11 Deci să nu lăsați disprețuirea cineva * și petreceți în pace cu sa vina la mine, căci îl aștept cu frații * 1 Tim 4:12 * 1 Cor 16:1

12 Și cât pentru Apolo * 18 Căci * mi-am odihnit fratele, l-am îndemnat nuli ca să vină la voi cu frații, și nu i-a fost deloc voia ca să vină acum, dar va veni când va avea prilej * 1 Cor 16:12

Indemnuri

13 Vegheați, stați în credință, fiți * mărtași în țările-va

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

14 Toți * faceți să se fie în iubire

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

15 Și va îndemna, fraților, știți căsa * lui Stefania ca este părgă * Ahac și sau rânduit pe ei înșiși spre slujba sfinților

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

16 Să fiți și voi supuși * umora cu aceștia și orădăria care lucrează în puterea și se * ostenește

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

17 Ma bucur de venirea lui Stefania și Fortunat și Ahac, căci * au împlinit voia voastră

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

18 Căci * mi-am odihnit duhul meu și al vostru

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

Deci * recunoașteți pe uni ca aceștia

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

Trări de sănătate

19 Va îmbrățișeză bisericele Asiei. Va îmbrățișeză mult Acutia și Prisca, în Domnul, împreună * cu biserica cea care este în casa lor

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

20 Va îmbrățișeză toți frații. Îmbrățișați va * unii pe alții, cu o sarutare sfântă

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

21 Îmbrățișare * mea cu mâna mea a lui Pavel

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

22 Dacă cineva nu * învârtă pe Domnul, să * fie anatema. Maranata!

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

23 Har * Domnului lui Hristos fie cu voi

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

24 Iubirea mea este cu voi, toți, în Hristos Isus Amin

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

25 Pentru că după cum suferințele * lui Hristos priso-

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

A DOUA EPISTOLĂ A LUI PAVEL APOSTOLUL CĂTRE CORINTENI.

Trări

1 Pavel, apostol * al lui Hristos Isus prin voia lui Dumnezeu, și Timotee fratele, către biserica lui Dumnezeu care este în Corint * cu toți sfinții cari sunt în toată Asia

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

2 Har * voia și pace de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Isus Hristos

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

3 Binecuvântat * este Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Isus Hristos

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

4 care ne mângâie în toată necazul nostru, ca prin mângâierea cu care sa-

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

tem mângâiați noi înșine de Dumnezeu să putem mângâia pe cei care sunt în orice necaz

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

5 Pentru că după cum suferințele * lui Hristos priso-

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

6 și ne scapă în care nădăj-

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

7 și ne scapă în care nădăj-

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

8 și ne scapă în care nădăj-

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

prisosese și mângâierea noastră prin Hristos

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

6 Și fie ca suntem în necaz, este pentru mângâierea și mântuirea voastră,

fie ca suntem mângâiați, este pentru mângâierea voastră, care lucrează în

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

suferința cu răbdarea a acelor, suferința pe care

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

le suferim * și noi * ca

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

7 Și nădejdea noastră pentru voi este tare, știind că, * după cum sunteți par-

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

tași ai suferințelor, astfel sunteți și ai mângâierii

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

8 Căci, nă, vom să nu stăi trăitor, de aceea * nostru care ni s'a făcut în

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

Asia, ca am fost îngreuiți foarte mult peste puterea noastră, încăl desnădăjdu-

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

sem și de viață

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

9 Dar chiar aveam în noi înșine hotărârea mor-

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

ții, ca să nă * ne încredem în noi, însine ei, în Dum-

* 1 Cor 16:12-20 * 1 Tim 4:12

nezeu care scoală morții:

duim că ne va mai scăpa încă,

* 2 Pet. 2, 9.

11 ajutând * și voi împreună cu cererea voastră pentru noi ca pentru darul ** de har făcut nouă prin multe fețe, să se aducă mulțumiri de mulți pentru noi.

* Rom. 15, 30. Filip. 1, 19. Frlm. 22. ** Cap. 4, 15.

Mărturia cugetului apostolului.

12 Căci laudarea noastră este aceasta: mărturia cugetului nostru că ne-am purtat în lume și mai ales către voi în sfințenie și curățenie * dela Dumnezeu, nu ** în înțelepciune firească ci în harul lui Dumnezeu.

* Cap. 2, 7, 4, 2. ** 1 Cor. 2, 4, 13.

13 Căci nu vă scriem altele decât cele ce citiți sau și recunoașteți și am nădejde că veți recunoaște până la urmă.

14 după cum ne-ați și recunoscut în parte, că * noi suntem pricina voastră de laudă, după cum și voi ** sunteți a noastră în ziua Domnului nostru Isus

* Cap. 5, 12. ** Filip. 2, 16. 4, 1. 1 Tes. 2, 19, 20.

15 Și în această deplină încredere voiam * să vin mai întâi la voi ca să aveți un ** al doilea har.

* 1 Cor. 4, 19. ** Rom. 1, 11

16 și să trec pela voi în Macedonia, și iarăși * din Macedonia să vin la voi și să fiu petrecut de voi în Iudaea.

* 1 Cor. 16, 5, 6

17 Dăci când am voi a ceasta, nu cumva am lucrul cu ușurință? Sau oare cecace vreau, vreau poltrivi carni * ca să fie în mine Da da și Nu nu?

* Cap. 10, 2

18 Dar Dumnezeu este credincios că cuvântul nostru către voi nu este Da și Nu

19 Căci Fiul * lui Dumnezeu Isus Hristos, care a fost propovădui între voi prin noi, prin mine și Silvan și Timotei, n'a fost Da și Nu, ci ** în el este Da

* Marc. 1, 1. Luc. 1, 35. Fapt. 9, 20

** Evt. 13, 8.

20 Căci * oricâte fapte dăruite ale lui Dumnezeu ar fi, în el sunt Da; de aceea și prin el Aminul este spre slava lui Dumnezeu prin noi.

* Rom. 15, 8, 9

21 Iar celce ne întărește împreună cu voi în Hristos, și ne-a * uns, este Dumnezeu,

* 1 Ion. 2, 20, 2.

22 care ne-a * și pecetluit și ne-a ** dat arvuna Duhului în inimile noastre

* Efes. 1, 13, 4, 30. 2 Tim. 2, 19. 3 Iov.

2, 17. ** Cap. 5, 5. Efes. 1, 14

Pricina amânării venirii.

23 Eu însă chem * pe Dumnezeu martor peste sufletul meu că pentruca ** mă vă cruț n'am mai venit în Corint.

* Rom. 1, 9. Cap. 11, 31. Gal. 1, 20. Filip. 1, 8. ** 1 Cor. 4, 21. Cap. 2, 3-19. 20, 13, 2, 10

24 Nu că * avem stăpânire peste credința voastră, ci suntem ajutători ai bucuriei voastre; căci voi stați în ** credință.

* 1 Cor. 3, 5. 1 Pet. 5, 3. ** Rom. 11, 20. 1 Cor. 15, 1

25 Dar am judecat în mine însumi aceasta ca să * nu vin iarăși la voi cu întristare.

* Cap. 1, 23; 12, 20, 21; 13, 10.

2 Căci dacă eu vă întristez, cine mai este care mă înveselește dacă nu cel întristat de mine?

3 Și am și scris aceasta ca nu dupăce voi veni să * am întristare din partea acelor de cari trebuia să mă bucur; având ** încredere în voi toți că bucuria mea este a voastră în luturor.

* Cap. 12, 21

** Cap. 7, 16. 8, 22. Gal. 5, 10

4 Căci v'am scris cu multă mâhnire și cu strângere de inimă, cu multe lacrimi; nu * ca să fiți întristați, ci ca să cunoașteți iubirea pe care o am mai cu prisosință către voi

* Cap. 7, 8, 9, 12.

Iertarea celui pedepsit

5 Dar dacă * cineva a precinuit întristare, nu m'a ** întristat pe mine, ci în parte (ca să nu vă îngreuez) pe voi toți.

* 1 Cor. 5, 1. ** Gal. 4, 12

6 Destul este pentru unul ca acela pedeapsa aceasta care i s'a dat de * mai mulți, * 1 Cor. 5, 4, 5. 1 Tim. 5, 20

7 încât voi dimpotrivă * este mai bine să-l iertați și să-l mângâiați, ca nu cumva unul ca acesta să fie înghițit de o multă prea mare întristare.

* Gal. 1, 6.

8 De aceea vă îndemn să hotărâți iubire în privința lui.

9 Căci pentru aceasta am și scris, ca să cunoască dovedirea voastră, dacă sunteți ascultători în toate.

* Cap. 7, 15, 10, 6

10 Iar eu îi iertați voi ceva, îi iert și eu; căci și eu, dacă am iertat ceva, am iertat pentru voi în fața lui Hristos.

11 Ca să nu dăm câștig Satanei asupra noastră: căci planurile lui nu ne sunt necunoscute

12 Și când am venit * la Troa pentru evanghelia lui Hristos și mi era deschisă o ușă ** în Domnul,

* Fapt. 16, 8, 20, 6. ** 1 Cor. 16, 9

13 n'am * avut liniște în

duhul meu, fiindcă n'am gasit pe Tit, fratele meu, ci după ce mi-am luat rămas bun dela ei, am ieșit în Macedonia. *Cap. 7 5, 6.

Slujba apostolului

11 Mulțumita fie dar lui Dumnezeu, care totdeauna ne duce în carul biruinței sale în Hristos și arată prin noi în orice loc mîrosul *cunoștinței lui

*1 Cor. 1 8.

15 Pentrucă suntem un bun miros al lui Hristos către Dumnezeu în *cece sunt mîntuiți și în *cece sunt pierduți

*1 Cor. 1 18. **Cap. 1 3.

16 unora *miros din moarte spre moarte, iar altora miros din viață spre viață. Și cine **este îndestul pentru acestea?

*Luc. 2 34. Iona 9 30. 1 Pet. 2 7 8.

**1 Cor. 15 10. Cap. 3 5, 6.

17 Căci noi nu amestecăm *ca cei mulți cuvîntul lui Dumnezeu, ci ca din curățenie, ci ca din Dumnezeu vorbim înălțarea lui Dumnezeu în Hristos

*Gal. 4 2. 11 13. 2 Pet. 2 3.

Destoinicia apostolului

3 Incepem *să vă dam în grijă iarăș de noi în șine? Afară numai dacă avem trebuință, ca unii de

epistole **de dare în grijă către voi sau dela voi?

*Cap. 12; 10. 8, 12. 12 11. **1 Tim. 18 27.

2 Voi *sunteți epistola noastră, scrisă în inimile noastre, cunoscută și cetită de toți oamenii, *1 Cor. 9

3 Căci voi sunteți arătați că sunteți o epistolă a lui Hristos, slujită de noi, scrisă *nu cu cerneală, ci cu duhul Dumnezeului ce-lui viu; nu pe **tablile de piatră, ci pe +tablile de carne, pe inimi.

*1 Cor. 3 5. **Exod. 21 12. 31 1. +Ps. 40 8. 1 Cor. 31. 33. Ezech. 11 19. Ier. 23. Ezech. 8 10.

4 Și avem o astfel de încredere prin Hristos către Dumnezeu

5 nu *că prin noi însine suntem destoinici să știm ceva ca dela noi însine, ci destoinicia **noastră este dela Dumnezeu

*Iona 15 5. Cap. 2 16. **1 Cor. 10 16. 11 2 10.

6 Care ne-a și făcut destoinici ca slujitori *ai unui nou legământ; **nu ai sloverici a duhului; căci slova +*omoară, iar *+Duhul face viu

*1 Cor. 3 5; 15 10. Cap. 5 18. Ezech. 3 7. Col. 1 25, 29. 1 Tim. 1 11. 2 Tim. 1 11. **Ier. 31. 31. Mat. 26. Ezech. 8 6, 8. +Rom. 9 27. 29, 7 6. +Rom. 3 20, 4 15. 7 9-11. Gal. 3 10. **1 Cor. 10. Rom. 8 2.

legământul cel nou și cel vechi

7 (Iar dacă slujba *morții săpată în slove **pe pietre a venit cu slavă, în-că +copiii lui Israel nu puteau să-și aștească privirea pe fața lui Moise din pricina slavei feței lui, care slavă avea să fie desființată, *Rom. 7 10. **Exod. 34 1, 28. Iona 10 1, etc. +Exod. 34 29, 30, 35.

8 Cum nu va fi cu slavă mult mai mult slujba *Duhului?

*Gal. 3 5.

9 Căci dacă slujba osândelor a avut slavă, cu cât mai mult prinosese în slavă slujba *dreptății

*Rom. 1 17. 3 21.

10 Căci ceea ce a fost tăcut slavă, n-er n-a fost în-cul slavă în această privință, din pricina slavei care întrece cu mult.

11 Căci dacă ceea ce este desființat a venit cu slavă, cu mult mai mult ceea ce rămâne este în slavă

12 Având deci o astfel de nădejde, ne folosim *de multă îndrăzneală.

*Cap. 7 4. Efes. 6 19.

13 Și nu suntem ca Moise care *își punea măhramă pe fața, ca să nu si aștească ochii copiii lui Israel la sfârșitul a ceea ce este desființat **

1 Cor. 13 13. Rom. 10 4. Gal. 3 23.

14 Dar gândurile lor au fost *învărtosate. Căci până în ziua de astăzi aceeaș măhramă rămâne nedescoperită la celora Vechiului Testament, fiindcă în Hristos, măhrama este desființată.

*Iona 6 10. Mat. 13 11, 14. Iona 12 40. Luc. 12 34. 1 Cor. 13 14.

15 Ci până astăzi când este celui Moise este o măhramă pe inima lor

16 Dar când *prezent se va întoarce la Domnul măhrama este luată **la o parte)

*Exod. 34 4. Rom. 11 23, 26. **Iona 25 7.

17 Iar Domnul *este Duhul și unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenie. *1 Cor. 15 45. Vers. C.

18 Dar noi toți, privind ca *într-o oglindă, cu fața descoperită slava **Domnului, suntem schimbați în acelaș chip din slavă în slava ca prin Domnul Duhul. *1 Cor. 13 12. **Cap. 4 4. 1 Tim. 1 11. +Rom. 8 29. 1 Cor. 15 49. Col. 3 10.

Propovăduirea Evangheliei

4 Deaceia având aceasta *slujbă după cum am capătat mila, **nu lesinăm

*Cap. 3 6. **1 Cor. 7 25. 1 Tim. 1 13.

2 Ci am înălțat dela noi cele rușinoase cari se fac în ascuns, neumblând în viclenie nici amestec-

când * cuvântul lui Dumnezeu, ci ** prin arătarea adevărului ne facem cunoscuți pe noi înșine către orice cuget de oameni înaintea lui Dumnezeu

* Cap. 2. 17. 1 Tes. 2. 3, 5. ** Cap. 6. 1, 7, 14. + Cor. 1.

8 Și chiar dacă și evanghelia noastră este învăluită, * este învăluită în cei pierduți,

* 1 Cor. 1. 18. Cap. 2. 15. 2 Tes. 2. 10.

1 În cari * Dumnezeu ** veacului acestuia a orbit gândurile necredincioșilor ca să nu vadă lumina * evanghelistei slavei lui Hristos, care ** este chipul lui Dumnezeu

* Ioan. 12. 31. 14. 30. 16. 11. Efes. 6. 12. ** Isa. 6. 10. Ioan. 12. 40. Cap. 8. 14. + Cap. 3. 8, 9. 11, 18. Vers. 6. † Ioan. 1. 18, 12. 45; 4. 9. Filip. 2. 6. Col. 1. 15. Pet. 1. 3.

5 Căci * nu ne propovăduim pe noi înșine, ci pe Hristos Isus ca Domn, iar pe noi ** înșine ca robii voștri pentru Isus. * 1 Cor. 1. 18. 23. 10. 33. ** 1 Cor. 9. 19. Cap. 1. 24.

6 Fiindcă Dumnezeu, care * a zis: Să strălucească lumina din întuneceri! el este celce a ** strălucit în mijcile noastre spre luminarea cunoașterii slavei lui Dumnezeu în fața lui Isus Hristos. * Fac. 1. 3. ** 2 Pet. 1. 19. † Vers. 4. 1 Pet. 2. 9.

Greutățile slujbei

7 Dar avem comoră * aceasta în vase * de lut, pentru ca ** nespusa mărime a puterii să fie dela Dumnezeu și nu dela noi.

* Cap. 5. 1. ** 1 Cor. 2. 3. Cap. 12. 9.

8 Suntem apăsați * în orice chip, dar nu strămtorați, aduși în nedumirire, dar nu lipsiți de nădejde;

* Cap. 7. 5.

9 prigoniti, dar nu pierduți; răsiți: aruncați jos. * dar nu pierduți.

* Ps. 118. 1.

10 totdeauna * purtând în trupul nostru omătura lui Isus ca ** și viața lui Isus să fie arătată în trupul nostru. * 1 Cor. 15. 31. Cap. 1. 10. Gal. 6. 17. Filip. 3. 10. ** Rom. 8. 17. 2 Tim. 2. 11. 12. 1 Pet. 4. 13.

11 Căci noi cei vii pururea * suntem dați la moarte pentru Isus ca și viața lui Isus să fie arătată în calea noastră cea muritoare

* Ps. 44. 22. Rom. 8. 36. 1 Cor. 15. 31. 11.

12 Astfel moarica * lucrează în noi, iar viața în voi.

* Cap. 13. 9.

13 Și având același * dub de credință, după cum este scris: Am crezut ** deaceia am vorbit! și noi credem deaceia și vorbim;

* Rom. 1. 12. 2 Pet. 1. 1. ** Ps. 116. 10.

14 știind că celce * a sculat pe Domnul Isus ne va scula și pe noi cu Isus și

ne va înălța împreună cu voi.

* Rom. 8. 11. 1 Cor. 6. 14.

15 Căci toate * sunt pentru voi, ca harul, ** fiind înmulțit prin mai mulți, să facă să prisosească mulțumirea spre slava lui Dumnezeu.

* 1 Cor. 3. 21. Cap. 1. 6. Col. 1. 21.

† Tim. 2. 10. ** Cap. 1. 11; 8. 19; 9. 11, 12.

Pricinile de incredere

16 Deaceia nu lesinăm, ci și dacă omul nostru din afară se prăpădește, dar cel dinlăuntru * al nostru se înnoiește din zi în zi

* Rom. 7. 22. Efes. 3. 16. Col. 3. 10.

1 Pet. 3. 4.

17 Căci necazul nostru ușor * și de o clipă lucrează pentru noi într-o măsură mai covârșitoare o greutate vecinică de slavă. * Mat. 5. 12. Rom. 8. 18. 1 Pet. 1. 6. 7. 10.

18 în timp ce nu ne îndreptăm * privirea la cele ce sunt văzute ci la cele ce nu sunt văzute; căci cele văzute sunt trecătoare dar cele nevăzute sunt vecnice

* Rom. 8. 24. Cap. 5. 7. kvr. 11. 1.

5 Căci știm că dacă va fi desfacută casa noastră pământească a cortului, * avem în ceruri o clădire dela Dumnezeu, o casă neclădită de mâni, vecinică

* Iov. 4. 19. Cap. 4. 7. 2 Pet. 1. 13. 14.

2 Căci în adevăr în aceia noi suspinăm, * dorind să fim îmbrăcați pe

deasupra cu locuința noastră cea din cer, * Rom. 8. 23.

3 dacă într'adevăr fiind îmbrăcați * nu vom fi găsiți goi. * Apoc. 3. 18; 16. 15.

4 Căci în adevăr ca unii cari suntem în acest cort, suspinăm, fiind îngreunați, nu pentru că voim să fim desbrăcați, ci să fim îmbrăcați * pe deasupra, ca ce este muritor să fie înghițit de viață. * 1 Cor. 15. 53, 54.

5 Iar celce * ne-a lucrat chiar pentru aceasta este Dumnezeu, care ne-a ** dat arvuna Duhului;

* Ier. 29. 23. Ier. 2. 10. ** Rom. 8. 23.

Cap. 1. 22. Efes. 1. 14; 4. 30.

6 având deci îndrăzneală totdeauna și știind că în timp ce suntem acasă în acest trup, suntem departe de Domnul

7 (Căci umblăm * prin credință nu prin vedere).

* Rom. 8. 24, 25. 1 Cor. 13. 12. Cap. 4. 18. Ebr. 11. 1.

8 Și avem îndrăzneală, zic, și ne place * mai bine să fim departe de casă din trup și să fim acasă la Domnul.

* Fil. 1. 23.

9 Deaceia și căutăm, fie că suntem acasă, fie că suntem departe de casă, să-i fim bineplăcuți

10 Căci * noi toți trebuie să fim arătați înaintea scaunului de judecată al

lui Hristos, ca ** fiecare să ia cu sine cele facute prin trup, potrivit cu ce a făptuit, fie bine, fie rău

* Mat 25 31, 32. Rom 14 10. ** Rom 2 6. Gal. 6 7. 1 Tes 6 8. Col 3 24, 25. Apoc. 22 12

Făptura cea nouă

11 Cunoșcând deci frica * de Domnul, înduplecam pe oameni, dar lui Dumnezeu ** îi suntem arătați; și nădăjduiesc că și în cugetele voastre suntem arătați.

* Iov 31 23. Evr. 10 31. Iak. 23. ** Cap 4 2

12 Nu * ne facem cunoscuți vouă iarăși pe noi înșine cine suntem, ci zicem: acestora dându-vă prilej de laudă ** pentru noi, ca să aveți cu ce să răspundeți celor ce se laudă în înfașare și nu în inimă

* Cap. 3 1. ** Cap 1 14

13 Căci dacă * ne-am ieșit din fire, este pentru Dumnezeu, sau dacă suntem întregi la minte, suntem pentru voi.

* Cap 11 1, 16 17, 12 6, 11

14 Căci iubirea lui Hristos ne strânge, întrucât am judecat aceasta, că unul a murit * pentru toți; deci toți au murit

* Rom 5 15

15 Și a murit pentru toți ca * cei ce trăiesc să nu mai trăiască pentru ei înșiși ci

pentru cele ce a murit și s'au sculat pentru ei.

* Rom 6 11 12 14 7, 8. 1 Cor 6 19. Gal 2 20. 1 Tes 5 10. 1 Pet 4 2

16 Încă * noi de acum nu cunoaștem pe nimeni după carne și chiar dacă am cunoscut pe Hristos după carne, totuș acum ** nu-l mai cunoaștem așa.

* Mat 12 50. Ioan 15 14. Gal 3 1. Filip. 3 7, 8. Col 3 11. ** Ioan 6 63

17 Încă dacă este * ci neva în Hristos, este o zi-dire ** nouă, cele vechi au trecut, iată toate s'au făcut noi

* Rom 8 9; 10 7. Gal 3 15. 1 Cor 5 6 6 15. 1 Tes 4 5 18, 19; 6 5 17. Ebr. 2 15. Apoc. 21 5.

18 Dar toate sunt dela Dumnezeu, care * ne-a împăcat ca să ne prin Hristos, și ne-a dat slujba împăcării. * Rom. 5 10. Efez. 2 16. Col. 1 20. 1 Ioan 2 2; 4 10.

19 Că adică Dumnezeu * era în Hristos împăcând lumea cu sine, netrecându-le în socoteală greșelile lor și punând în noi cu-vântul împăcării.

* Rom 3 24 25.

20 Sântem deci împuterniciți * pentru Hristos ca și cum ** Dumnezeu ar în-demna prin noi: vă rugăm, pentru Hristos, împăcați-vă cu Dumnezeu.

* Iov 33 23. Mal 2 7. Cap. 1 Mes. 6 20. ** Cap. 6 1

21 Pe * cele ce a murit

cul păcat. I-a făcut păcat pentru noi, ca noi să ne facem dreptatea lui Dumnezeu în el. ** * Isa 53 6 9, 12. Gal 3 13. 1 Pet 2 22, 24. 1 Ioan 3 5. ** Rom 1 17 5 19, 10 2.

Rădona lui Pavel pentru slujba lui.

6 Și lucrând împreună cu el, * vă ** și îndemnăm ca să nu fi primit harul lui Dumnezeu în zădar.

* 1 Cor. 3 9. ** Cap. 5 20. 1 Efr. 12 15.

2 (căci el zice: La vreme plăcută le-am ascultat și într-o zi de mântuire le-am ajutat; iată acum este vremea bine-plăcută iată acum este ziua mântuirii) — * Isa. 49 8.

3 ne * dând în nimicnici-un prilej de păcătuiți ca slujba noastră să nu fie defăimată.

* Rom. 14 13. 1 Cor. 9 12. 10 32

4 ci în orice chip făcându-ne cunoscut pe noi înșine, ca slujitori * ai lui Dumnezeu în multă răbdare, în necazuri, în nevoi, în strămătorii.

* 1 Cor 4 1. 5 în * bălăi, în temnițe, în tulburări, în osteneți, în veghieri, în posturi.

* Cap 11 23, etc.

6 prin curățenie, prin cunoștință, prin îndelungă răbdare, prin bună-tate, prin Duhul Sfânt, prin iubire neprefăcută.

7 prin * cuvântul adevărului, prin pulerea ** lui Dumnezeu, prin armele dreptății dela dreapta și dela stânga.

* Cap. 4 2, 7 14. ** 1 Cor 2 4. 1 Cor. 10 4. Efez 6 11, 13. 2 Tim. 4 7

8 prin slava și înjosire, prin defăimare și lauda, ca amăgitori și totuș * iubitori de adevăr;

* Cap. 4 2, 5 11; 11 6

9 ca necunoscuți și totuș cunoscuți bine: ca * murind și iată traim, ca ** pedepsiți și nu omorâți;

* 1 Cor 4 9. Cap 1 9, 4 10 11. ** Ps 118 18

10 ca întristați, dar totdeauna bucurându-ne; ca saraci, dar îmbogățind pe mulți ca neavând nimic și stăpânind toate.

Dumnezeu apostolului pentru ei.

11 Gura noastră este deschisă către voi, Corinteniilor, inima noastră este lărgită. *

* Cap. 7 3

12 Voi nu sunteți la strămtoare în noi, dar sunteți la strămtoare în măruntăiele * voastre * Cap 12 15

13 Și ca răsplată dreaptă (vorbește * ca unor copii ai mei), lărgiți-vă și voi

* 1 Cor 4 14

Credincioșii și necredincioșii.

14 Nu * trageți cu necredincioșii într-un jug nepo-

trivit; căci ce * însoțire are dreptatea cu fărădelegea? Sau ce părăsire are lumina cu întunecul?

* Deut. 7, 2, 3. 1 Cor. 5, 9; 7, 39.
** 1 Sam. 5, 2, 3. 1 Reg. 18, 21. 1 Cor. 10, 21. Efes. 5, 7, 11

15 Și care este învoirea lui Hristos cu Belial, sau ce parte are un credincios cu un necredincios?

16 Și ce potrivire are templul lui Dumnezeu cu idolii? Căci noi * suntem templul Dumnezeului celui viu, după cum a zis Dumnezeu: Voiu ** locui între ei și voiu umbla între ei și eu voiu fi Dumnezeul lor și ei vor fi poporul meu.

* 1 Cor. 3, 16; 6, 19. Efes. 2, 21, 22.
Evr. 3, 6. ** Exod. 29, 45. Lev. 26, 12.
Jer. 31, 33; 32, 38. Ezech. 11, 20; 36, 28; 37, 26, etc. Zah. 8, 8, 13, 9

17 Deaceea * ieșiți din mijlocul lor și fiți deosebiți, zice Domnul, și n'atingeți nimic necurat; și eu vă voiu primi la mine.

* Isa. 52, 11. Cap. 7, 1. Apoc. 18, 4

18 și vă voiu fi Tată, și voi îni veți fi fii și fiice, zice Domnul Cel Atotputernic

* Ier. 31, 1, 9. Apoc. 21, 7

7 Având deci * aceste făgăduințe, iubiților, să ne curățim pe noi înșine de orice întinăciune a cărnii și a duhului, desăvârșind

sfințenia în frica de Dumnezeu. * Cap. 6, 17, 18. 1 Ioan. 3, 5

Bucuria lui Pavel

2 Faceți-ne loc, n'am ne dreptățit pe * nimeni, n'am stricat pe nimeni, n'am înșelat pe nimeni;

* Kap. 20, 33. Cap. 12, 17

3 n'o spun ca să vă ostenească, căci * am zis mai înainte că sunteți în inimile noastre spre a muri împreună și a trăi împreună

* Cap. 6, 11, 12

4 Am multă * îndrăzneală față de voi, am multă pricină de laudă pentru voi; sânt plin ** de mângâiere, † sânt covârșit de bucurie cu toată întristarea noastră.

* Cap. 3, 12. ** 1 Cor. 1, 4. Cap. 1, 14.
† Cap. 1, 4. Filip. 2, 17. Col. 1, 24

5 Căci și după ce am venit * în Macedonia, carnea noastră n'a avut liniște și am ** fost zdrobiți în orice chip: din † afară erau lupte, dinlăuntru erau temeri

* Cap. 2, 13. ** Cap. 4, 8. † Deut. 32, 25

6 Dar Dumnezeu * care mângăie pe cei smeriti ne-a mângăiat prin venirea lui Tit.

* Cap. 1, 4

7 Și nu numai prin venirea * lui ci și prin mângâierea cu care a fost mângăiat el la voi, când ne-a spus dorul vostru lăcră-

murea voastră, bunăvoința voastră pentru mine, încât m'am bucurat cu atât mai mult.

* Cap. 2, 13

8 Fiindcă * și dacă v'am întristat în epistola mea, nu-mi pare rău; deși mi-a părut rău, căci văd că epistola aceea v'a întristat, deși pentru puțină vreme.

* Cap. 2, 4

9 Acum mă bucur nu pentru că ați fost întristați * ci pentru că ați fost întristați spre pocăință; căci ați fost întristați după Dumnezeu, ca să nu fiți păgubiți cu nimic de noi.

* 2 Sam. 12, 13. Mat. 26, 75

10 Căci întristarea după Dumnezeu lucrează pocăință spre mântuire de care nu-ți pare rău; dar * întristarea lumii lucrează moarte.

* Prov. 17, 22

11 Căci iată, chiar această întristare după Dumnezeu, ce sânguină a lăcrat în voi, ce desvinovățire, ce mâhnire, da, ce teamă, ce dorință, ce râvnă, ce răz bunare! În orice chip ați dovedit ca voi înșiva sunteți curați în acea faptă

12 Astfel dar, și dacă v'am scris, nu v'am scris pentru celce a nedreptățit nici pentru celce a fost nedreptățit. ci * ca râvna voastră pentru noi să fie în-

vederată la voi înaintea lui Dumnezeu.

* Cap. 2, 4

13 Deaceea am fost mângâiați. Dar pe lângă mângâierea noastră ne-am bucurat peste măsura mai mult de bucuria lui Tit, pentru că duhul lui a * fost ușurat de voi toți

* Rom. 5, 42

14 Pentru că dacă m'am laudat lui cu ceva pentru voi, n'am fost dat de rușine; ci după cum v'am vorbit toată în adevăr astfel și laudarea noastră înaintea lui Tit s'a aflat că e adevăr.

15 Și măruntaele lui sunt mai cu prisosință pentru voi, când își aduce aminte de ascultarea * voastră a tuturor, cum l-ați primit cu frică și tremur

* Cap. 2, 9. Filip. 2, 12

16 Mă bucur că în * orice privință pot să mă încred în voi

* 2 Ier. 3, 4. Ezech. 8, 21

Dumnia Macedonenilor.

8 Și vă facem cunoscut, fraților, harul lui Dumnezeu care a fost dat în bisericile Macedoniei,

2 că în multa încercare de necaz prisosul bucuriei lor și sărăcia lor adâncă * a prisosit spre bogăția dărniciilor lor.

* Marc. 12, 44

3 Mărturisesc, că au dat

după puterea lor și peste puterea lor de bună voie,

1 Cerându-ne cu multa slăruință harul acesta * și părtașia la slujba față de sfinți * *Mat 11 29, 24, 17. Roa. 15 23, 26. 1 Cor 16 1, 3, 4. Cap. 9 1.*

5 Și aceasta nu numai cum am nădăjduit, ci mai întâi pe ei însuși sau dal Domnului și nouă prin voia lui Dumnezeu

6 Încât noi * am îndemnat pe Tit ca, după cum a început mai înainte, așa să și săvârșească între voi și harul acesta

* *Vers 17. Cap 12 18.*

7 Ci după cum prisoșiți în * orice prin credință și prin cuvânt și prin cunoștință și prin orice sârguință și prin iubirea voastră către noi să * prisoșiți și în acest har

* *1 Cor 1 5, 12, 13. ** (cap. 9, 8.*

8 Nu * zic ca o porunca, ci punând la încercare prin sârguința altora și curăția iubirii voastre.

* *1 Cor 7, 6.*

9 Căci cum știți harul Domnului nostru Isus Hristos, * că deși era bogat, totuși s'a făcut sarac pentru voi, ca voi prin sărăcia lui să fiți îmbogați

* *Mat 8 20. Luc 9 58. Filip 2, 6, 7.*

10 Și îmi dau * o părere în aceasta; căci aceasta * este de folos pentru voi, ca

unii cari cei dintâi ați început deacum un an, nu numai să faceți, ci să și voiți * *1 Cor 7 25. ** Prov 19 11. Mat 10 42. 1 Tim 6 18, 19. Evi 13 16. † Cap. 9 2.*

11 Sfârșiți dar acum și facerea; ca după cum a fost bunăvoința de a voi, astfel să fie și de a sfârși după putința voastră

12 Căci * dacă este bunăvoință, este bine primit după cât are cineva nu după cat n'are

* *Marc 12 43, 41. Luc 21*

13 Căci nu zic aceasta pentruca alții să fie usurați, iar voi împovărați

14 Ci în vremea de acum ca să fiți deopotrivă, prisosul vostru să fie pentru lipsa lor, ca și prisosul lor să fie pentru lipsa voastră, ca să fie o potrivire;

15 după cum este scris: Cine * a strâns mult n'a avut de prisos și cine a strâns puțin n'a avut lipsă

* *Eccl 16 14.*

A doua trimiteră a lui Tit

16 Dar mulțumită fie lui Dumnezeu care dă aceeași sârguință în inima lui Tit pentru voi

17 Căci a primit întru devar îndemnul * nostru și fiind mai sârguitor a plecat de bunăvoie la voi

* *Vers 6.*

18 Și noi am trimis în-

preuna cu ei pe fratele * al cărui laudă în evanghelie este prin toate bisericile;

* *Cap 13 18.*

19 dar nu numai așa ci și a fost ales * de biserică în tovarăș al nostru de călătorie în harul acesta care este slujit de noi spre * slava Domnului însuși și ca dovadă de bunăvoința noastră, * *1 Cor 16 3, 4. ** (cap. 4, 15.*

20 Ferindu-ne ca să nu ne facă cineva mustrări în această dărnice slujită de noi;

21 căci ne gândim * la cele bune nu numai înaintea Domnului ci și înaintea oamenilor.

* *Rom 12 17. Filip 4 8. 1 Pet 2 12.*

22 Am trimis dar în preuna cu ei pe fratele nostru, pe care l-am încercat de multe ori în multe ca fiind sârguitor dar acum este mult mai sârguitor prin multa încredere ce are în voi

23 Fie că este vorba de Tit, el este partasul meu și împreuna lucrator cu mine față de voi; fie că este vorba despre frații noștri, ei sunt trimiși * ai bisericilor, ei sunt slava lui Hristos.

* *Filip 2 25.*

24 Deci arătați-le în fața bisericilor dovada iubirii

voastre și a laudei * noastre pentru voi. * *Cap 7 14, 9, 2.*

Răsplata dărnicelei creștine

9 Căci despre slujba * către sfinți îmi este de prios să vă scriu;

* *E. pt 14 20. Rom 15 26. 1 Cor 16 1. Cap. 4 4. Gal 2 10.*

2 căci știu bunăvoința * voastră cu * care mă laud pentru voi la Macedonenii, că Ahaia * este gata de-acum un an, și răvna voastră a stăruit pe mai mulți dintre ei.

* *Cap 8 19. ** (cap 8 24, † (a) 8 11.*

3 Dar am * trimis pe frați ca lauda noastră pentru voi să nu fie zădărnicită în partea aceasta; ca după cum ziceam, să fiți gata.

* *Cap 8 1, 17, 18 22.*

1 ca nu cumva când vor veni ca mine Macedonenii și vă vor găsi neguți, să fim dați de rușine noi, (ca sa nu zicem voi) în această încredere

5 Am socotit deci de neapărată trebuință să îndemnăm pe frați ca să vină mai înainte la voi și să pregătească mai înainte binecuvântarea voastră făgăduită mai dinainte, ca aceasta să fie gata ca o binecuvântare, nu ca o zgârcenie

6 Dar * zic aceasta. Cine samănă cu cruțare va și secera cu cruțare, și cine

sămăna cu binecuvântări va
și secera cu binecuvântări.

*1 Cor 11, 24. 19 17 22 9 Gal 6, 7, 9

7 Fiecare să facă după
cum s'a hotărât în inima
sa, nu*cu părere de rău
sau de silă, cae' Dumnezeu
**iubește pe cece da voios

*Deut. 15, 7 **Exod 25, 2, 33, 5
Prov 11, 25. Rom 12, 8 Cap. 8, 12

8 Și Dumnezeu este *
puternic ca să facă să pri-
sosească orice har spre voi,
pentruca având totdeauna
loată îndestularea în orice,
să prisosiți în orice lucru
bun.

*Pr 11, 24 15, 28, 27 Ps 1, 11

9 după cum este scris:
A risipit,*a dat celor ne-
voiași, dreptatea lui ră-
mâne în veac.

*Ps. 112, 9

10 Și celce face*rost de
sămânța sămănătorului și
pâne pentru mâncare, va
face rost și va înmulți să-
mânța voastră pentru sămă-
nat și va face să crească roa-
dele dreptății** voastre

*Isa 55, 10. **Osea 10, 12. Mat. 6, 1

11 fiind îmbogățiți în
orice pentru orice darni-
cie, care*lucrează prin noi
mulțumire lui Dumnezeu

*Cor 1, 11, 4, 13

12 Căci slujirea acestei
slujbe nu numai că umple
*de tot lipsurile sfinților,
dar și prisosește prin multe
mulțumiri către Dumnezeu

*Cap 8, 14

13 Căci prin dovada slu-
jirii acesteia pe care o au,
ei slăvesc*pe Dumnezeu
pentru ascultarea pe care
o marturisiți fața de evan-
ghelia lui Hristos și pen-
tru darnicia darurilor voa-
stre** către ei și către toți.

*Mat 5, 16 **Evr 13, 16.

14 Și prin cererile lor
pentru voi, au o iubire a-
prinsă pentru voi din pri-
cina harului*lui Dumne-
zeu, care este peste măsură
asupra voastră. *Cap 8, 1.

15 Mulțumita fie lui
Dumnezeu pentru *darul
lui de nespus. *1 Cor 1, 17

Pavel își apără slujba lui.

10 Iar eu*însumi Pavel,
vă îndemn prin blân-
dețea și bunătatea lui Hri-
stos, eu care de față sunt
**smerit între voi dar în
lipsă îndrăznesc către voi

*Rom 12, 1. **Vers. 10 Cap. 12, 6, 7, 11

2 vă rog ca atunci când
voi fi de față să*nu in-
drăznesc cu încrederea cu
care socotesc să cuez îm-
potriva unora, cari soco-
lesc că noi am umbla pu-
trivit cărnii.

*1 Cor 4, 21 Cor 13, 2, 10.

3 Căci deși umblam în
carne, nu ne luptăm pu-
trivit cărnii

4 Căci*armele luptei**
noastre nu sunt ale căr-

ni, ci + puternice pentru
lupta cu lumea spre + dară-
marea de întărituri.

*1 Cor 6, 13. 1 Tes 5, 8. **1 Tim 1,
18 2 Tim 2, 3. +Epl. 7, 22. 1 Cor
13, 7. Cap 6, 7, 13, 3, 4. +1 Cor 1, 10

5 dărâmând *gândurile
și orice înălțime care se
ridică împotriva cunoștin-
ței de Dumnezeu și robind
orice gând spre ascultarea
de Hristos; *1 Cor 1, 9, 8, 19

6 și*fiind gata**să răs-
fonam orice neascultare,
când ascultarea voastră va
fi făcând deplină.

*Cap 13, 2, 10 **Cap 2, 3, 7, 15.

7 Vă uitați la*celece sunt
în față? Dacă**se încrede
că ceva în sine că este al
lui Hristos, să socotească
aceasta iarăși în sine însuș.
eu, după cum este el al
lui Hristos așa suntem și
noi + *Ioan 7, 24 Cap. 5, 12; 11, 18.

**1 Cor 14, 37. Ioan 4, 6 +1 Cor 1,
10 + 1 Cor 11, 23

8 Căci și dacă ma voi
lauda ceva mai mult cu *
puterea noastră (pe care
Domnul ne-a dat-o spre zi-
duca voastră și nu spre
dărâmare voastră, nu**
am voi rușina:

*Cap 13, 10 **Cap 7, 14, 12, 6.

9 ca să nu par ca v'as
înfricoșă oarecum prin e-
pistolele mele.

10 Căci epistolele sale,
de ei, sunt cu greutate și

lari, dar*slărea de față a
trupului sau este slabă și
cuvântul**lui de dispre-
țuit.

*1 Cor 2, 3, 4 Vers 1,
Cap 12, 5, 7, 9 Gal 4, 13. **1 Cor 1,
17 2, 1, 4 Cap 11, 6

11 Unul ca acesta să so-
cotească aceasta ca ce fel
suntem ca cuvântul prin
epistole, când noi nu sun-
tem de față, așa suntem și
în fața când suntem de
față.

Pavel și profeticul lui.

12 Căci *am îndrăznim
să ne numaram sau să ne
pușem deopotriva pe noi
înșine cu unii dintre aceia
cari se laudă pe ei înșiși;
ei ei măsurându-se pe ei
înșiși și punându-se deo-
potrivă pe ei înșiși cu ei
înșiși, nu sunt pricepuți.

*Cap 3, 1, 5, 12

13 Noi*însa nu ne vom
lauda afara din măsura
noastră ei după măsura
prăjinii de măsurătoare pe
care ne-a tras o noua Dum-
nezeu din masura ca să ajun-
gem și până la voi. *Vers 5

14 Căci nu ne întindem
pe noi înșine prea mult,
ca și cum n'am ajunge la
voi, căci*și până la voi am
ajuns în evanghelia lui
Hristos *1 Cor 3, 5, 10, 4, 15, 9.

15 Nu ne laudam afara
de măsura noastră, adică

în *osteneli straine, ci a
vând nădejde, dacă cre-
dunța voastră crește, să ne
largim cu prisosință înve-
voi potrivit prajinii de ma-
sură de măsură *

16 Ca să vestim evan-
ghelia în locuri dincolo de
voi, și n- ca să ne lau-
dam cu cele ce sunt gata
înlauntrul prajinii de ma-
sură a altora

17 Iar cine *se lauda să
se laude în Domnul

18 Căci nu *cine se

lauda pe sine însuși este
găsit bun ci acela pe **
care Domnul îl lauda

19 Căci *cine se

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

neîmpărțirea și ceratoni
către Hristos

1 Căci negreșit dacă eu
eu vine propovăduiesc ad-
ad Isus pe care noi n-
l am propovăduit, sau
primiți un altfel de deli-
pe care n- l ați primit sau
o altfel de evanghelie * pe
care n- ați primit o, l ați n-
gădă la mine

2 Căci socotesc că m-
minic nu sânt în urma
lor mai de frunte apostol.

3 Dar deși sânt *neînva-
țai în cuvânt, nu însă m-
cunoștința, ci în orice m-
am arătat, aceasta în tal-
tățile de voi

4 Căci *cine se

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

lauda pe sine însuși este

mele, și în orice m am pă-
zit pe mine însumi ca să
nu vă cad greu și mă vom
pazi.

10 Adevărul lui Hristos
este în *mine, laudarea a-
ceasta **nu-mi va fi îngră-
dită în tinuturile Ahalei!

11 Pentru ce?... Pentru că
nu vă iubesc? Știe Dum-
nezeu

12 Dar ceeace fac, voi
face, ca *să taiu prilejul
celor ce voiesc prilej ca
în ceeace se laudă ei să
fie aflați ca și noi

13 Căci unii ca aceștia
sunt *apostoli mincinoși,
lucrători ** vicleni, luând
chip de apostoli ai lui Hri-
stos.

14 Și nu este de mirare,
căci însuși Satana ia chip
de înger * al luminii

15 Nu este deci mare lu-
cru dacă și slujitorii * lui
iau chip de slujitori ai
dreptății, al caror ** sfârșit
va fi după faptele lor.

16 Iarăș * zic, să nu creadă
cineva că sânt nebun; iar

dacă n- , primiți-mă și ca
pe un nebun, ca să mă
laud și eu cât de puțin
pazi.

17 Ceeace vorbește, nu *
vorbește după Domnul, ci
ca din nebulie în ** acce-
astă încredere a laudării

18 Deoarece * mulți se
lauda potrivit carni, mă
vom lauda și eu

19 Căci voi îngăduiți bu-
curos pe nebuni, voi * cari
sunteți cuminți.

20 Căci * îngăduiți dacă
vă robește cineva cu sila,
daca vă roade cineva, dacă
vă ia banii cineva, dacă
se poartă cineva mândru,
daca vă lovește cineva în
tață.

21 O spun ca o necinste,
ca și cum am * fi fost slabi!
Dar în ce ** ar îndrăzni ci-
neva vorbește în nebulie),
îndrăznesc și eu

22 Sunt ei Evrei? Și eu
sunt ei Israeliti? Și ea
Sunt ei sământă a lui
Avraam? Și * eu

23 Sunt ei slujitori ai
lui Hristos? (Vorbește ca un
om ieșit din minți:) eu și
mai mult' În osteneli, *
mai mult, în temnițe, peste

măsuri, în bătai, ** peste măsuri, în morți de multe ori. * 1 Cor 15, 10 ** Ps. 119, 10, 20, 23, 21. Cap. 6, 4, 5. + 1 Cor 15, 30-32. Job 1, 9, 10, 4, 11, 6, 9.

24 Dela Iudei de cinci ori am căpătat patruzeci * de lovituri fără una.

* Deut. 25, 3.

25 de trei ori am fost batut * cu nuiile, odată am fost improșcat * cu pietre, de trei ori am suferit spargere + de vas, o noaple și o zi am fost în adâncul mării;

* Ept. 16, 22.

** Ept. 14, 19 + Ept. 27, 41.

26 în călătorii de multe ori, în primejdii de râuri, în primejdii de tâlhari, în * primejdii din partea neamului meu, în primejdii din partea Neamurilor, în ** primejdii în cetate, în primejdii în pustietate, în primejdii în mare, în primejdii între frați mincinoși, * Ept. 9, 23, 13, 50, 14, 5, 17, 5; 20, 3, 21, 31, 23, 10, 11, 25, 6.

** Ept. 14, 5; 19, 23.

27 în osteneală și muncă, în veghieri * de multe ori, în foamă ** și sete, în postiri adeseori, în frig și goliciune.

* Ept. 26, 31. Cap. 6, 5. ** 1 Cor 4, 11.

28 Pe lângă cele de a fără este ceea ce apasă asupra mea în fiecare zi, grija * tuturor bisericilor

* Ept. 20, 18 etc. Rom 1, 14.

29 Cine * este slab și eu nu sânt slab? Cine este fatigat să se polienească și eu nu ard?

* 1 Cor 8, 14, 20.

30 Dacă trebuie să mă laud, mă * voi lauda cu cele ale slăbiciunii mele.

* Cap. 12, 9, 10.

31 Dumnezeu * și Tatăl Domnului Isus, care ** este binecuvântat în veci stie că nu mint.

* Rom 1-9, 9, 1. Cap. 1, 23. Gal 1, 20. + 1 Cor 2, 5. ** Rom 9, 5.

32 În * Damasc capetea poporului împăratului Areta păzia cetatea Damasconilor ca să mă prindă,

* Ept. 9, 24, 25.

33 și am fost lăsat în jos într'un coș mare, printr-o ferestruică, prin zid și am scăpat din mâinile lui.

Descoperirile lui Pavel

12 Trebuie să mă laud măcară nu este de folos, voi veni însă la vedenii și descoperiri ale Domnului.

2 Știu pe un om în * Hristos care acum patru sprezece ani a fost ** răpit până la al treilea cer (dar în trup nu știu, sau afară din trup nu știu, Dumnezeu știe).

* Rom 16, 1. Cap. 5, 17. Gal 1, 22. ** Ept. 22, 7.

3 Și știu un astfel de om dacă în trup sau în

trup nu știu, Dumnezeu știe).

4 că a fost răpit în Raiu * și a auzit cuvinte de negrăit pe cari nu este îngăduit omului să le vorbească.

* Luc 23, 43.

5 Cu unul ca acesta mă voi lauda, dar * cu mine însumi nu mă voi lauda decât numai în slăbiciunile mele.

* Cap. 11, 30.

6 Căci dacă voi voi * să mă laud, nu voi fi nebun, căci voi spun adevărul; dar mă feresc ca să nu mă necotească cineva mai peșus de ceea ce mă vede că sânt sau aude dela mine.

* Cap. 10, 8; 11, 18.

7 Și ca să nu mă înalț prea mult din pricina mărimii peste măsură a descoperirilor, mi s'a dat un țepuș * în carne, un inger ** al Satanei, ca să mă bată cu pumnii pentru ca să nu mă înalț prea mult.

* Ezech. 28, 24. Gal. 4, 13, 14. ** Iov 27, 10. Luc 19, 16.

8 De trei * ori am rugat pe Domnul pentru aceasta, ca să-l depărtez de la mine. * Deut. 3, 23-27. Mat 26, 44.

9 Și el mi-a zis: Harul meu îți este de ajuns, căci puterea mea în slăbiciune se desăvârșește. Foarte bucuros deci mă * voi lauda mai mult cu slăbiciunile

mele, ca ** puterea lui Hristos să luenească asupra mea. * Cap. 11, 30. ** 1 Pet. 4, 14.

10 Deaceia am plăcere * în slăbiciuni, în înfruntări, în nevoi, în prigoniri, în strâmlorări pentru Hristos, căci ** când sânt slab atunci sânt tare.

* Rom 5, 3. Cap. 7, 4. ** Cap. 13, 4.

Slujba lui Pavel

11 M'am făcut nebun: * voi m'ăi silii. Căci eu trebuia să fiu laudat de voi, căci în nimic ** n'am fost în urma celor mai de frunte apostoli, deși nu sânt nimic. † * Cap. 11, 1, 16, 17. ** Cap. 11, 5. Gal 2, 6-8. † 1 Cor. 8, 7; 15, 8, 9. Efes 3, 8.

12 Negreșit, semnele * unui apostol au fost lucrate între voi în orice răbdare prin semne și minuni și puteri.

* Rom 15, 18, 19.

1 Cor. 9, 2. Cap. 4, 2, 6, 4, 11, 6.

13 Căci * în ce ați fost mai pe jos față de celelalte biserici, decât numai că eu ** însumi nu v'am fost sarcină? Iertați-mi nedreptatea această... † * 1 Cor 1, 7.

** 1 Cor. 9, 12. Cap. 11, 9, † Cap. 11, 7.

14 Iată * pentru a treia oară sânt gata să vin la voi și nu vă voi fi sarcină; căci nu ** caut ale voastre ci pe voi. Căci nu † copiii sunt datori să

strângă pentru părinții lor
ei părinții pentru copiii lor

*Cap. 13 1 **Eph. 2, 3 1 Cor. 4
4, 15 + 1 Cor. 4 11

15 Eu însă foarte bucu-
ros vom * cheltui și ma-
voiu cheltui de tot pentru
** sufletele voastre. Dacă
vă iubesc mai puțin, sânt
iubit oare mai puțin? +

*Eph. 2 7 1 Cor. 2 8 **Rom. 12 11
Cap. 1 6 1 1 24 2 Tim. 2 10
†Cap. 6 12, 13

16 Fie și așa, dar nu *
v'am împovărat eu însumi,
ci fiind viclean, v'am prins
cu meșteșug viclean.

*Cap. 11 9

17 Nu cumva *am tras
câștig dela voi prin vreun-
ul din cei pe cari i-am
trimes la voi? *Cap. 7 2

18 Am *îndemnat pe Tit
și am trimes împreună cu
el pe **fratele: nu cumva
Tit a tras câștig dela voi?
N'am umblat noi în acelaș
Duh? N'am umblat noi pe
aceleași urme?

*Cap. 8 1, 16 22 **Cap. 8 18

19 Denumit *vi se pare
că ne apărăm față de voi
Noi vorbim înaintea **lui
Dumnezeu în Hristos. Dar
toate, + iubiților, sunt pen-
tru zidirea voastră

*Cap. 5 12 **Rom. 9 1 1 Cor. 11 31
+ 1 Cor. 10 33

20 Căci mă tem ca nu
cumva, după ce voi veni,
să vă găsească nu așa cum

voiesc, și *să fiu găsit de
voi așa cum nu voiți, ca
nu cumva să fie cearla +
lozie, mânie, desbinări, voi-
biri de rău, șoptiri, îngâm-
fări, turburări.

*1 Cor. 4 21 Cap. 10 2; 13 2 10

21 Ca nu cumva după ce
voi veni iarăși, să * mă
smerească Dumnezeu la
față de voi și să plâng pe
muți dintre cei *au pa-
călul mai înainte și nu
s'au pocăit de necuratețe
și curvie și destrăbălarea
pe cari le-au săptuit.

*Cap. 2 1, 4 **Cap. 13 2, 1 Cor. 7

Cele din urmă înștiințări

13 A * treia oară vin
acum la voi; pe spusa
a doi **martori și a trei va
fi slăbiciune orice vorbă
*Cap. 12 14 **Num. 35 30, Deut. 17
6, 20 17, Mat. 18 16, Rom. 8 17 16
10 28

2 Am zis * mai înainte
când eram de față a doua
oară și zic mai dinainte **
și acum, când nu sânt de
față, celorce au păcălul și
tuturor celorlalți, că, dacă
voi veni, nu + voi veni cruța
*Cap. 10 2 **Eph. 12 21, +Cap. 1 23

3 Fîndcă voi căutați o
dovadă de Hristos care voi
bește *în mine și care față
de **voi nu este slab, ci
este puternic între voi:

*Mat. 10 20, 1 Cor. 5 4 Cap. 2 10
**1 Cor. 9 2

1 Căci *a fost răstignit
în slăbiciune dar trăiește
**prin puterea lui Dumne-
zeu, căci și noi + suntem
slabi în el, dar vom trăi
împreună cu el prin pu-
tarea lui Dumnezeu față
de voi *Eph. 2 7, 8, 1 Pet. 3 8,
**Rom. 6 4, +Cap. 10 3, 4

5 Cercetați-vă * pe voi
însiva dacă sunteți în cre-
dință: cercetați-vă pe voi în-
șivă. Nu vă cunoașteți în
ce vă privește pe voi în-
șivă că **Isus Hristos este
în voi? Afară numai dacă
în adevăr sunteți dovediți
netrebniți. +

*1 Cor. 11 28

**Rom. 8 10, Gal. 1 19 + 1 Cor. 9 27

6 Nadăduiesc însă că
veți cunoaște că noi nu
suntem dovediți netrebniți.

7 Și ne rugăm la Dum-
nezeu ca să nu faceți nici-
un rău: nu pentru că să ne
*arătăm noi dovediți buni,
ci pentru că voi să faceți
ce este bine, iar noi să fim
ca dovediți netrebniți

*Cap. 6 9

8 Căci nu putem face
nimic împotriva adevăru-
lui ci pentru adevăr.

9 Căci ne bucurăm când
*noi suntem slabi iar voi

sunteți puternici; pentru a-
ceasta ne și rugăm, desă-
vârșirea **voastră

*1 Cor. 4 10 1 Cor. 11, 30, 12 9, 10
**1 Cor. 3 10

10 Deaceia * neînd de
față serui acestora, ca dacă
vom fi de față, să ** nu
întrebuințez asprime, po-
trivit + puterii pe care mi-a
dat-o Domnul spre zidire
și nu spre surpare.

*1 Cor. 4 21, Cap. 2 3; 10 2; 12 20, 21.
**1 Cor. 13 +Cap. 10 8

Urări de sănătate

11 Încolo, fraților, bucu-
rați-vă, * desăvârșiți-vă; fiți
mângâiați; gândiți aceeaș,
trăiți în **pace; și Dumne-
zeul iubirii și a păcii va
fi cu voi. *Rom. 12 18, 18, 15 5.
1 Cor. 1 10, Eph. 2 2, 3 16 1 Pet. 3 8.
**1 Cor. 13

12 Îmbrățișați-vă * unii
pe alții cu o sărutare
sfântă. *Rom. 16 16 1 Cor. 16 20
1 Tim. 5 20 1 Pet. 5 14

13 Va îmbrățișează toți
sfinții.

14 Harul * Domnului Isus
Hristos și iubirea lui Dum-
nezeu și pălășia **Sfântu-
lui Duh fie cu voi toți

*Rom. 16 24 **Eph. 2 1

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE GALATENI

Urare.

1 Pavel, apostol (nu dela oameni nici *prin om ci prin **Isus Hristos și Dumnezeu Tatăl care + la scutal dintre cei morți).

* Vers 11, 12 ** Fapt 9 6; 22 10, 15, 21, 26 16 Tit 1. 8. + Fapt. 2 24

2 și toți frații cari * sunt împreună cu mine, bisericilor ** Galatiei:

* Col p. 2 22; 4. 21 ** 1 Cor. 10. 1.

3 Har * vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Isus Hristos.

* Rom. 1 7 1 Cor 1 3 2 Cor 1 2 Efes 1. 2. Filip 1. 2. Col. 1. 2 1 Tes 1 1 2 Tes 1. 2 2 Tim 2

4 care * s'a dat pe sine însuș pentru păcatele noastre ca să ne scoală afară din ** veacul de față cel rău, după voia lui Dumnezeu și Tatăl nostru,

* Mat. 20 28. Rom. 4 25. Cap 2 20. Tit 2 14. ** Isa. 65. 17. Ioan. 15. 9 17 14 Ebr 2 5, 6 5 1 Ioan 5 19

5 căruia fie slavă în vecii vecilor! Amin

Nestatornicia Galatienilor

6 Mă mir că așa de repede vă mutați dela cece v'a chemat în harul lui Hristos la o altfel de evanghelie, *

* Cap 5 8.

7 care, nu * este o altă evanghelie: decât că sunt unii cari ** vă tulbură și voiesc să răstoarne evanghelia lui Hristos.

* 2 Cor 11 4 ** Fapt 15. 1, 24 2 Cor 2 17; 11 13. Cap. 5. 10, 12

8 Ci chiar dacă noi * sun un inger din cer vă va vesti o altă evanghelie decât ceace v'am vestit noi, să fie anatema. * 1 Cor 16 21

9 Cum am zis mai înainte, zic și acum iarăși. Dacă cineva vă vestește o evanghelie alta * decât ceace ați primit, să fie anatema. * Deut. 4 2, 12. 39 Prov 30. 6 Apoc 22 18.

10 Căci oare * caut ** eu acum să câștig pentru mine pe oameni sau pe Dumnezeu? Sau caut + să plac oamenilor? Dacă aș mai plăcea oamenilor, n'as fi robul lui Hristos.

* 1 Ios. 2 4 ** 1 Sam. 24 7. Mat 25 14 1 Ioan 3 19 + 1 Tes. 2 4. Iac 4 4

Evanghelia lui Pavel

11 Căci vă fac cunoscut, fraților, * că evanghelia care a fost vestită de mine nu este după om

* 1 Cor 15

12 Căci nici n'am primit-o nici * n'am învățat-o

dela om ci ** am primit-o sa fac cunoștința cu Chifa prin descoperirea lui Isus și am rămas la el cinci-Hristos. * 1 Cor 15 1, 8 Vers 1 sprezece zile. * Fapt. 9 26

** Efes 3 3 Fapt 9 1, 22 4 26 11.

13 Căci ați auzit de purtarea mea altădată în iudaism că prigoniam peste * măsură biserica lui Dumnezeu și o prăpădiam. **

* 1 Tim 1 13. ** Fapt 8 3

14 Și înaintam în iudaism mai mult decât mulți de o vârstă cu mine în neamul meu, fiind cel mai înlocat râvnitor * de datinele strămoșilor ** mei.

* Fapt. 22 3; 26 9 Filip 3 6 ** Ios 9 14. Mat. 15 2. Marc 7 5

15 Dar când a binevoit Dumnezeu, care * m'a pus deoparte din pântecel mamei mele și m'a chemat prin harul său,

* Iac 49 1, 5 Ios 1 5 Ps 1 9 5, 13 2 22 14, 15 Rom 1

16 să * descopere pe Fiul său în mine, ca să-l vestesc ** prin Neamuri, de îndată nu m'am sfârșit cu carnea + și sângele.

* 2 Cor 4 6 ** Fapt 9 15, 22, 21; 26, 17, 18. Rom 1 13. Efes 3 9. + Mat. 16 17. 1 Cor 15 50 Efes 6 12.

17 nici nu m'am suit la Ierusalim la cece erau apostoli mai înainte de mine. el am plecat în Arabia și n'am întors iarăși la Damasc

18 Apoi după trei ani m'am suit * la Ierusalim ca

19 Dar n'am văzut pe * altul din apostoli decât pe ** Iacov, fratele Domnului. * 1 Cor 9 5 ** Mat. 13 55. Marc 6 3

20 Și în celece vă scriu, iată, * înaintea lui Dumnezeu, nu mint. * Rom 9 1.

21 După aceea * am venit în ținuturile Siriei și ale Ciliciei. * Fapt 9 30.

22 Si eram încă necunoscut la față bisericilor * Iudeii, cari sunt în Hristos. ** * 1 Tes 2 14 ** Rom 16 7.

23 Auziau însă numai că: Prigonatorul nostru de odinioară acum vestește credința pe care o prăpădia odinioară.

24 Și slaviau pe Dumnezeu în mine

Încununarea apostolilor

2 Apoi, după patru sprezece ani in am * suit din nou la Ierusalim cu Barnaba. Înând cu mine și pe Tit.

* Fapt 15 2.

2 Și m'am suit potrivit unei descoperiri și am * pus înaintea lor evanghelia pe care o propovăduiesc între Neamuri, dar de o parte, celor însemnați, ca nu cumva să alerg sau să fi alergat ** în zădar. * * Fapt. 15 12. ** Flp 2 16 1 Tes 3 5

3 Dar nici Tit care era cu mine, fiind Grec, n'a fost silit să fie tăiat împrejur.

1 Și aceasta din pricina fraților *mincinoși furiași, cari veniseră pe furis ca să iscodească slobozenia ** noastră pe care o avem în Hristos Isus, ca să + ne robească cu desăvârșire.

*Fapt. 15. 1, 24. 2 Cor. 11. 20. **Cap. 9. 25, 5. 1. 13. + 2 Cor. 1. 20. Cap. 4. 3, 9.

5 Acestora nici un ceas măcar nu le-am intrat în voie cu supunerea, ca adevărul * evangheliei să rămână la voi.

* Vers. 14. Ca. 5. 1; 4. 6.

6 Iar dela ceice * erau socoliți a fi ceva (orice erau ei odinioară pentru mine nu face nici o deosebire: Dumnezeu ** nu caută la fața omului) mie însă cei socoliți ceva nu + mi-au adăugat nimic.

*Cap. 6. 3. **Fapt. 10. 34. Rom. 2. 11. + 2 Cor. 12. 14.

7 ci dimpotrivă, după ce am văzut * că mie îmi ** este incredințata evanghelia netăierii împrejur, după cum lui Petru *evanghelia* tăierii împrejur.

*Fapt. 13. 46. Rom. 1. 5. 11. 13. 1 Tim. 2. 7. 2 Tim. 1. 11. ** 1 Pet. 2. 4.

8 (căci celce a lucrat în Petru pentru apostolia tăierii împrejur a lucrat *)

și în mine față de Neamuri), **

*Fapt. 9. 15. 13. 2. 22. 21. 26. 17. 18. 1 Cor. 15. 10. Cap. 1. 16. Col. 1. 23. **Cap. 4. 3.

9 și după ce au cunoscut harul * care mi-a fost dat mie, Iacov și Chifa și Ioan, ei cari sunt socoliți că sunt stâlpi, ** mi-au dat mie și lui Barnaba mâna dreaptă de părtășie ca noi să mergem la Neamuri iar ei la tăierea împrejur.

*Mat. 16. 18. Efez. 2. 20. Apoc. 21. 14. **Rom. 1. 5; 12. 3. 6; 15. 15. 1 Cor. 15. 10. Efez. 3. 8.

10 Cănd numai să ne aducem aminte de sârco, tocmai * ceea ce m'am și sârduit să fac.

*Fapt. 11. 30; 24. 17. Rom. 15. 20. 1 Cor. 16. 1. 2 Cor. 8. 9. Capitole.

Pavel înfruntă pe Petru

11 Iar * când a venit Chifa la Antiohia, m'am împotrivit lui în față fiind că era osândit. *Fapt. 15. 35.

12 Căci mai înainte de a veni unii dela Iacov, * mânca împreună cu Neamurile; dar când au venit, se da la o parte și se deosebia, temându-se de cei din tăierea împrejur.

*Fapt. 10. 28. 11. 3.

13 Și cu el s'au fățarnit și ceilalți Iudei, încât și Barnaba a fost amăgit prin fățarnicia lor.

14 Dar când am văzut că ei nu calcă drept, potrivit * adevărului evangheliei, am zis lui Chifa înădulea ** tuturor: Dacă + tu, fiind Iudeu, trăiești ca Neamurile și nu ca Iudeu, cum allesli Neamurile să trăiască așa cum trăiesc Iudeii?

* Vers. 5.

** 1 Tim. 5. 20. + Fapt. 10. 28. 11. 3.

15 Noi * din fire stătem Iudei, și nu păcătoși ** din Neamuri; * Fapt. 15. 11. 11. **Mat. 9. 11. Efez. 2. 3, 12.

16 știind * însă că omul nu este îndreptătit din faptele legii ci ** prin credința în Isus Hristos, chiar noi am crezut în Hristos Isus ca să fim îndreptățiți din credința lui Hristos și nu din + faptele legii, pentru că din faptele legii nici o carne nu va fi îndreptătită.

*Fapt. 13. 38, 39. **Rom. 1. 17; 3. 22. 11. 8. 3. Cap. 5. 24. Ebr. 7. 18, 19. 1 Tim. 1. 4. 2. Rom. 3. 20. Cap. 3. 11.

17 Iar dacă noi în timp ce căutam să fim îndreptățiți în Hristos, am fost aflați și noi însine păcătoși, * oare Hristos este un slujitor al pacatului? Să nu fie așa!

* 1 Tim. 3. 5, 6.

18 Căci dacă zidesc iarăși cele ce am dărâmat, mă învederez pe mine însumi calcător al legii.

19 Căci eu prin * lege am murit lași de lege ca să trăiesc + față de Dumnezeu. *Rom. 8. 2. **Rom. 6. 14; 7. 4, 6. + Rom. 6. 11. 2 Cor. 5. 15. 1 Tes. 5. 10. Ebr. 9. 14. 1 Pet. 4. 2.

20 Am fost răstignit * cu Hristos și trăiesc, dar nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine, iar ceea ce trăiesc acum în carne, trăiesc ** în credința, *credința* care este în Fiul lui Dumnezeu, care m'a iubit și s'a dat pe sine însuș pentru mine.

*Rom. 6. 6. Cap. 5. 24, 6. 14. ** 2 Cor. 5. 15. 1 Tes. 5. 10. 1 Pet. 4. 2. + Cap. 1. 4. Efez. 5. 2. Tit. 2. 14.

21 Nu lapăd harul lui Dumnezeu, căci dacă * dreptatea este prin lege, Hristos a murit deci degeaba. *Cap. 3. 21. Ebr. 7. 11. Rom. 11. 6. Cap. 5. 4.

Legea și credința

22 Galateni fără minte! Căci * v'a fermecat ** pe voi înaintea ochilor căroră Isus Hristos a fost zugrăvit ca răstignit?

*Cap. 5. 7. **Cap. 2. 4; 3. 7.

2 Numai aceasta voiesc să aflu dela voi: din faptele legii ați primit Duhul * sau ** din auzirea credinței? *Fapt. 2. 38, 8. 15, 10. 47, 15. 8. Vers. 14. Efez. 1. 13. Ebr. 6. 4. **Rom. 10. 16, 17.

3 Așa de fără minte sunteți? După ce ați început *

in Duhul acum sfârșită în carne? **

* (ap 13) ** 1 Cor 15: 45

1 În zadar *ați palmit alătea dacă cătar în zadar' *Lvr 10: 10 21: 58

5 Deci cele *va da Du hu și lucreaza minuni în tre voi o face din faptele legii sau din auzirea cre dinței' *2 Cor 1: 8

6 După ce am Avraam * a crezut pe Dumnezeu și i sa socotit ca dreptate.

* Lvr 17: 6 Rom 4: 3, 21, 22, 23

7 Cunoașteți deci că cei ce *sunt din credința, aceștia sunt fii ai lui Avraam

* Gal 3: 7

8 Și scriptura, văzând * mai dinainte ca Dumnezeu îndreptățește pe Neamuri din credința, a dat mai dinainte lui Avraam vestea buna zicând: În **line vor fi binecuvântate toate Nea murile *Rom 4: 1

** Gal 3: 12, 18, 22, 8 Rom 3: 25

9 Așa ca cei din cre dința sau binecuvântați împreună cu credinciosul Avraam

10 Căci toți căți sunt din faptele legii, sunt sub ble stem, căci este scris. Ble stemat * este oricine care nu stăruiește în toate cele scrise în cartea legii ca să le facă *De 17: 1, 11: 3

11 Iar ca *prin lege nu mem nu este îndreptățit Dumnezeu, este învederă tîndcă: Dreptu. ** va fi din credința *Gal 3: 11

12 Legea însă *nu este din credința ci zice: Cei ce ** va face cele ale legii va rați prin ele *Rom 10: 1

13 Hristos *ne-a răscum părăt din blestemul legi facându-se blestem pentru noi, pentru că este scris. Blestemat ** este oricine

care este atârnat pe lemn' *Rom 8: 3, 2 Cor 5: 21 Gal 3: 1

14 pentru că * binecuvântarea lui Avraam să i junga la Neamuri în Hristos Isus, ca să luăm prin credință făgăduința Dom nului. **

* Rom 4: 13

15 Fraților, vorbește cu na om) nimeni dar nu desființeaza un legământ * întărit al unui om, sau mai adăuga la el *Ex 17: 1

16 Iar făgăduințele au fost roștite lui *Avraam și seminței sale El nu zice. Și semințelor' ca de multe ori ca de una singura. Și

Făgăduința și Legea

15 Fraților, vorbește cu na om) nimeni dar nu desființeaza un legământ * întărit al unui om, sau mai adăuga la el *Ex 17: 1

16 Iar făgăduințele au fost roștite lui *Avraam și seminței sale El nu zice. Și semințelor' ca de multe ori ca de una singura. Și

memate. Vale' care este Hristos ** *Gal 3: 17

17 Lu dar zice aceasta un legământ întărit na. făcute de Dumnezeu au lăsat ca * legea venia **

dupa patru sute treizeci de ani, încât să desființeze fă găduința *Gal 3: 17

18 Căci dacă moștenire * este din lege, na ** mai este din făgăduința, dar Dumnezeu a făcut, dăruindu lui Avraam prin făgăduința

* Rom 8: 17 ** Rom 4: 13

19 Ce este cu legea deci? Ea * a fost, adăugată din pricina calcărilor de lege până când avea să vină

înmânța ** careia i sa lăsat făgăduința, și a fost răndușă prin îngeri, prin mâna unui mijlocitor

* Gal 3: 22 Rom 4: 17, 20, 25 Gal 3: 22 ** Exod 2: 1, 2 De 10: 3, 26, 27, 31 Gal 3: 17, 19

20 Și mijlocitorul nu este mijlocitorul al unui a singur, dar * Dumnezeu este unul singur *Gal 3: 20

21 Este deci legea un pușca făgăduințelor lui Dumnezeu? Să nu fie așa! Căci dacă * ar fi fost data o lege ca putând sa facă viu, ca adevăra, dreptatea nu fi din lege *Gal 3: 12

22 Dar scriptura a * în cas toate ** supt pacat, ca să făgăduința sa fie dată credinciosilor din credința lui Isus Hristos * Gal 3: 12

23 Și noi mai înainte de a veni credința eram pa zii supt lege ca înceti pentru credința care avea sa se descoperă

24 Încât legea * sa facut i drumul nostru spre Hristos, ea ** sa fim în dreptate prin credință * Gal 3: 17, 18, 19, 20, 21

25 Iar după ce a venit credința, nu mai suntem supt îndrămat

26 Căci toți * santeți fii ai lui Dumnezeu prin credința în Hristos Isus

27 Căci * căți dintre voi ai fost botezați pentru Hristos văți îmbrăcat cu ** Hristos

28 Nu * este nici Iudei, nici Grec, nu este nici rob, nici slobod nu este parte barbateasca și parte femeiasca, căci toți santeți una ** în Hristos Isus

* Gal 3: 28 ** Rom 1: 14

29 Nu * este nici Iudei, nici Grec, nu este nici rob, nici slobod nu este parte barbateasca și parte femeiasca, căci toți santeți una ** în Hristos Isus

* Gal 3: 28 ** Rom 1: 14

29 Iar dacă *sunteți ai lui Hristos, sunteți deci sămânța lui Avraam, moștenitori**potrivit făgăduinței.

* Fac. 21, 10, 12 Rom 9, 7 Ebr 11, 18

** Rom 8, 17. Gal. 4, 7, 28, Efes 3, 6.

Moștenitorul și credința

4 Zic însă: câtă vreme moștenitorul este prunc nu se deosebește într-o nimic de rob, deși este domn peste toate,

2 ci este supt epitropi și îngrijitori până la ziua hotărâtă mai înainte de tatăl.

3 Astfel și noi, când eram *prunci eram robiți supt începuturile nedesăvârșite ale lumii.

* Vers 9.
Cap. 2, 4, 6, 1. Col 2, 8, 20. Ebr 9, 10.

1 Dar când * a venit plinirea vremii, Dumnezeu a trimis dela sine pe Fiul său, născut **din femeie, † născut supt †† lege, *

* Fac. 40, 10. Dan 9, 24. Marc 1, 15. Efes 1, 10. ** Ioan 1, 14. Rom. 1, 3. Filip 2, 7. Ebr. 2, 14. † Fac. 3, 15. Iac. 7, 14. Mat. 5, 9. Mat. 1, 23. Luc. 1, 31; 2, 7. †† Marc 5, 17. Luc. 2, 27.

5 ca să *rascumpere pe cei de supt lege, ca **să căpătam înfierea,

* Mat. 20, 28 Cap 3, 13. Efes 1, 7. 1 Pet 2, 14. Ebr. 9, 12. 1 Pet 1, 18, 19.

** Ioan 1, 12. Cap 3, 26. 1 Ies. 1, 5.

6 Și fiindcă sunteți fii, Dumnezeu a trimis dela sine pe Duhul * Fiului său

în inimile noastre care strigă: Ava, Tată

* Rom 5, 5. 8, 16.

7 Încât nu mai ești rob ci fiu; iar dacă *ești fiu ești și moștenitor al lui Dumnezeu.

* Rom 8, 16, 17. Cap. 3, 26.

Galatenii și învâțătorii muncinosi.

8 Ci atunci necunoscând *pe Dumnezeu, erați robi **acelora cari din fire nu sunt dumnezei.

* Efes. 2, 12. 1 Tes 4, 5. ** Rom 1, 25. 1 Cor 12, 2. Efes. 2, 11, 12. 1 Tes. 1, 9.

9 Dar acum, după ce *ați cunoscut pe Dumnezeu, sau mai bine după ce ați fost cunoscuți de Dumnezeu, cum **vă întoarceti iarăși la începuturile † nedesăvârșite, slabe și sărace, cărora iarăși voiți să le fiți robi din nou?

* 1 Cor 8, 3, 13. 12. 2 Tim. 2, 19. ** Cap. 3, 3. Col 2, 20. † Rom 8, 1.

10 Voi păziți zile * și luni și vremi hotărâte și ani!

* Rom 14, 5. Col 2, 16.

11 Mă tem de voi ca nu cumva să *mă fi ostenit în zadar pentru voi.

* Cap. 2, 2; 5, 2, 4. 1 Tes. 3, 5.

12 Vă rog, fraților. fiți ca mine, căci și eu sunt ca voi. Nu *m-ați nedreptățit cu nimic. *2 Cor 2, 8

13 Și știți că *din prietena slăbiciunii carni v'am

vestit evanghelia întâia**bură: *1 Cor 2, 3. 2 Cor 11, 30. 1 Tim 1, 9. ** Cap 1, 6

11 și ce era o ispită pentru voi în carnea mea n-ați disprețuit, nici n-ați scuipat, ci m-ați primit ca *pe un inger al lui Dumnezeu. Cu **pe Hristos Isus.

* 1 Cor 11, 19. 27. 2 Cor 12, 8. Mat 2, 7. ** Mat 10, 40. Luc 10, 18. 1 Tim 3, 20. 1 Tes 2, 3.

15 Unde este deci ferdrea voastră? Căci v'amarturisesc că dacă ar fi fost cu putință v-ați fi scos ochii voștri și mi i-ați fi dat mie.

16 Astfel deci m'am făcut oare vrăjmașul voștru pentru că *va vorbesc ade-vărul?

* Cap. 2, 5, 14.

17 Ei vă râvnesc nu cu gând bun. * ci voiesc să vă despartă ca să râvniți după ei.* Rom. 10, 2. 2 Cor. 2, 2

18 Este bine să fiți râvnitor în ce este bine totdeauna și nu numai când cânt de față la voi.

19 Copilașii mei, * pentru cari iarăși sunt în dureri de facere până când va lua chip Hristos în voi

* 1 Cor 4, 15. Ef. 10. Iac. 18.

20 Aș vrea să fiu de față la voi chiar acum și să-mi schimb glasul, căci sunt în nedumerire în privința voastră

Pilda Aquarei și a Sarei

21 Spuneți mi voi cari voți să fiți sub lege. nu auziți legea?

22 Căci este scris că Avraam a avut doi fii, pe unul *din cea roabă și pe altul **din cea slobodă

* Fac. 16, 15. ** Fac. 21, 2.

23 Și cel din cea roabă a *fost născut după carne, iar ** cel din cea slobodă a *fost născut prin făgăduința; * Rom 9, 7, 8. ** Fac. 18, 1. 4, 2. 1, 2. Ebr. 11, 11

24 cari au alt înțeles: căci acele femei sunt două legăminte, unul dela muntele Sinai, * născând spre robie, care este Agar.

* Deut. 23, 2.

25 Și „Agar” este muntele Sinai în Arabia; — și ea sta în același rând cu Ierusalimul de acum, căci robește cu fiii săi

26 Dar Ierusalimul *de sus este slobod, ca unul care este mama noastră.

* Ier. 2, 2. Ebr. 12, 22. Apoc. 3, 12; 21, 2, 3.

27 Căci este scris: Veselește-te * tu, steapo, care nu naști; izbucnește în bucurie și striga tu care n'ai dureri de facere, pentru că mulți sunt copiii celei singurănec, mai mulți decât ai celeice are bărbat

* Ier. 54, 1

28 Voi însă, fraților, sunteți copii * ai făgăduinței ca Isaac.

* Fapt. 3, 25. Rom. 9, 8. Cap. 3, 29.

29 Dar după cum atunci celce * a fost născut după carne prigonă pe cel născut după Duh, așa ** este și acum.

* Fapt. 2, 1. ** Gal. 3, 1. 6, 12.

30 Dar ce zice scrip-tura? * Dă afară ** pe roaba și pe fiul ei, căci fiul și roabei nu va moșteni cu fiul celei slobode.

* Cap. 3, 8, 22. ** Fapt. 2, 10, 12. + 1 Tim. 3, 35.

31 Deaceia, fraților, noi nu suntem copii ai roabei ci * ai celei slobode.

* 1 Tim. 3, 35. Cap. 5, 1, 13.

5 Hristos ne-a slobozit pentru slobozenie. Stați tari * deci și nu vă încurcați iarăși în ** jugul robiei.

* Ioan. 8, 32. Rom. 6, 18. 1 Pet. 2, 16. ** Fapt. 10, 10. Cap. 2, 4, 4, 9.

Slobozenia creștină.

2 Iată eu, Pavel, vă zic, că dacă * veți fi tăiați împrejur, Hristos nu vă va folosi nimic. * Fapt. 15, 1, 10, 3.

3 Și mărturisesc iarăși oricărui om laudă împrejur că * este dator să facă toată legea.

* Cap. 3, 10.

4 Sunteți * despartăți de Hristos voi cari voiți să

fiți îndreptați prin lege, alți cazui din ** har.

* Rom. 7, 31, 32. Gal. 2, 21. ** Gal. 3, 12.

5 Căci noi prin Duhul așteptăm * din credința noastră deinde dreptă.

* Rom. 8, 24, 25. 2, 1, 10.

6 Căci * în Hristos Isus nici lăiereă împrejur nu poate ceva. me. belneta împrejur, ci credința ** care lucrează prin iubire.

* 1 Cor. 7, 13. Cap. 3, 28. 6, 17. Gal. 3, 11. ** 1 Tes. 1, 3. Iac. 2, 18, 20.

7 Voi alergați * binecuvântat * v'ă împiedecați ca să nu vă supănați adevărului.

* Gal. 9, 24. ** Gal. 1, 10.

8 Induplecarea aceasta nu este dela cele * v'ă chemat.

* Gal. 1, 10.

9 Puțin * alina dospele toată frământătura.

* 1 Cor. 7, 6, 17, 18.

10 Eu * am încredere în Domnul cu privire la voi că nimic alt nu veți găsi, iar celce ** vă tulbură va purta judecata, oricâtă și fi el.

* 2 Cor. 2, 3, 8.

** Gal. 1, 7. + 2 Cor. 10, 6.

11 Eu * dar, fraților, dacă mai propovăduiesc tăierea împrejur, pentru că mai sânt prigonit * Deel dar s'a deslințat și pater de poticnire a crucii.

* Gal. 3, 12. ** 1 Cor. 15, 30. Gal. 4, 29. 1 Cor. 1, 23.

12 Și * dacă s'ar tăia mă

car de tot ceice ** v'ă răsu-năți de Duhul nu sunteți culese! * 1 Cor. 5, 13. Gal. 1, 8, 9. ** Fapt. 10, 1, 2, 24.

Indemna sa trăiască în dragoste

13 Căci voi, fraților, ați fost chemați la slobozenie; * numai nu întrebuiți slobozenia voastră ca prigonă pentru carne, ci ** slușiți ca robi unii altora prin iubire.

* 1 Cor. 8, 5. Gal. 2, 10. 2 Pet. 2, 9. Iac. 4, 4. ** 1 Cor. 9, 19. Gal. 3, 2.

14 Căci toată * legea este împlinită într'un singur cuvânt, în acesta: ** Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși.

* Mat. 7, 12, 22, 40. Iac. 2, 8. ** Lev. 19, 18. Mat. 22, 39. Rom. 13, 8, 9.

15 Iar dacă vă mușcați unii pe alții și vă mâncați, luați seama să nu fiți mișcați unii de alții.

Faptele firii pământești și Duhul

16 Ci zic: umblați * în Duhul și nu veți împlini pofta carni. * Rom. 7, 5, 14. Gal. 5, 13, 14. Vers. 25. Gal. 2, 1.

17 Căci, carnea * poftese împotriva Duhului, iar Duhul împotriva carni; căci acestea slau împotriva unii altuia, ca ** să nu faceți ceace alți voi.

* Rom. 7, 23, 8, 6, 7. ** Rom. 7, 13, 19.

18 Dar dacă * sunteți mă-

nați de Duhul nu sunteți supuși legei. * Rom. 6, 14, 8, 2.

19 Și faptele * cărnii sunt arătate ca unele cari sunt curvie, necurătenie, destrăbălare.

* Gal. 3, 3. Iac. 3, 14, 15. 20 închinare la idoli, fermecătorie, vrăjmasii, ceartă, gelozie, întărâtări, zavistii, desbinări, secte.

21 pismuiri, beții, ospete, desfatatoare și cele aseme-neă acestora, pe cari vi le spun mai înainte, după cum v'am spus mai înainte, că ceice * făptuiesc unele ca acestea nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu. * 1 Cor. 6, 9. Efes. 5, 3. Gal. 5, 6. Apoc. 22, 15.

22 Iar roada * Duhului este iubire, bucurie, pace, îndelunga răbdare, blândețe, * inimă bună, și credință, etc.

* Gal. 5, 22. Efes. 5, 9. ** Gal. 3, 12. Gal. 3, 17. + Rom. 15, 14. + 1 Cor. 13, 7.

23 blândețe, înfrânare; împotriva * unora ca acestea nu este lege. * 1 Tim. 1, 9.

24 Și ceice sunt ai lui Hristos Isus au răstignit * carnea împreună cu pof-timile și poftele ei.

* Rom. 6, 6, 13, 14. Cap. 2, 20. 1 Pet. 2, 11.

25 Dacă * trăim în Duhul să și pășim în Duhul.

* Rom. 8, 4, 5. Vers. 16.

26 Să * nu fim iubitori

de slavă deșartă, înălărându-ne unii pe alții, pizmuindu-ne unii pe alții

* Filp 2.3.

Indemn la sprijinirea altora

6 Fraților, chiar dacă * un om va fi apucat de vreo greșală, voi cari sunteți duhovnicești, ** îndreptați pe unul ca acesta cu * duhul blândeței; luând seama asupra ta însuși ca * să nu fii ispitit și lu.

* Rom 14.1; 15.1. Evr 12.18. Iac 5.19. ** 1 Cor. 2.15; 3.1. † 1 Cor. 4.21. 2 Tes 3.15. 2 Tim. 2.25. †† 1 Cor. 7.5, 10, 12.

2 Purtați * greutățile unii altora, și astfel împliniți legea ** lui Hristos.

* Rom 15.1. Cap 5.13. 1 Pet 5.14. ** Iac 13.14. 15.14. 5.12. Iac 2.8. 1 Ioan 4.21.

3 Căci dacă * i se pare cuiva că este ceva, deși nu este nimic, ** se amăgește pe sine însuși

* Rom 12.3. 1 Cor 8.2. Cap 2.6. ** 2 Cor 3.5. 22.11.

4 Dar să-și încerce fiecare * fapla sa însuși și a lui; va avea cuvânt de laudă numai față de sine și nu ** față de alul.

* 1 Cor 11.28. 2 Cor 13.5. ** uc 8.11.

5 Căci fiecare * își va purta sarea sa însuși

* Rom. 2.6. 1 Cor 3.8.

Indemn la dârnie

6 Dar celce * ia învățatură în cuvânt să facă

parte celui ce dă învățatura de toate bunurile

* Rom. 15.27. 1 Cor. 9.1. 14.

7 Nu * fiți amăgiți. Dumnezeu ** nu se lasă lăsat în râs: căci ce * va sămăna omul aceea va și secera

* 1 Cor 6.9; 13.23. ** Iov 19.9. † Luc 10.25. Rom 2.6. 2 Cor 9.6. **8** Pentrucă celce * sâmăna în carnea sa va secera din carne putrezire; iar celce sâmăna în Duhul va secera din Duhul viață vecinică.

* Iov 4.8. Prov 11.18. 22.8. Ose 10.7. 10.12. Rom. 8.13. Iac 3.18.

9 Și să * nu oboșim făcând binele, căci la viața mea nimerită vom secera, dacă ** nu leșinăm.

* 1 Cor 15.58. 2 Cor 3.13. ** Mat 24.13. Evr 3.6, 14, 1. 36; 12.3, 5. Apoc 2.10.

10 Așa * dar, după cum avem vreme nimerită, să ** facem binele către toți, dar mai ales către cei din casa * credinței.

* Iac 1.25. ** 1 Tes 5.15. 1 Tim 6.18. † 1.8. † Efes 2.19. Evr 36.

Singura laudă a apostolului

11 Vedeți cu ce slove mari v'am scris cu însăși mâna mea

12 Toți câți voiesc * aibă față bună în carne, aceștia va * silesc să va înalțe împrejur, numai ** ca sa nu fie prigoniți * ei pentru crucea lui Hristos

* Cap 2.3. 14. ** Filp 3.18. † Cap 5.11.

13 Căci nici chiar cei înalți împrejur nu pazesc legea, ei voiesc ca voi să fiți tăiați împrejur ca să de laude ei în carnea voastră

11 Pentru mine * însă departe fie ca să mă laud decât în crucea Domnului nostru Isus Hristos, prin care lumea îmi este răstăguită ** și eu lumii.

* Filp 3.3, 7, 8. ** Rom. 8.6. Cap. 2.20.

15 Căci * nici tăierea împrejur nu este ceva, nici nelăgăderea împrejur, ci o zidire ** nouă.

* 1 Cor 7.19. † Cap. 5.6. Col. 3.11. ** 2 Cor 5.17.

16 Și * câți vor păși după ** dreptarul acesta, pace fie peste ei și milă, și peste Israelul * lui Dumnezeu.

* Ps 125.5. ** Filp 3.16. † Rom. 2.29. 4.12. 9.6—8. Cap. 3.7, 9, 29. Filp 3.3.

17 De aici înainte nimeni să nu-mi facă neajunsuri, căci eu port * în trupul meu semnele împunsăturilor Domnului Isus.

* 2 Cor. 1.5; 4.10; 11.23. † Cap. 5.11. Col. 1.24.

18 Harul * Domnului nostru Isus Hristos fie cu duhul vostru, fraților. Amin.

* 2 Tim 4.22. Filp. 25.

EPISTOLA LUI PAVEL APOSTOLUL CĂTRE EFESENI.

1 rare

Binecuvântările lui Dumnezeu

1 Pavel, apostol al lui Hristos Isus prin * voia lui Dumnezeu, sfinților ** cari sunt în Efes și * credincioșilor în Hristos Isus.

* 2 Cor 1.1. ** Rom. 1.7. 2 Cor. 1.1. † 1 Cor 4.17. Cap 6.2. Col 1.2.

2 Har vouă * și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Isus Hristos

* Gal 1.3. Tit 1.1.

3 Binecuvântat * fie Dumnezeu și Tatăl al Domnului nostru Isus Hristos, care ne-a binecuvântat cu orice binecuvântare duhovnicească în cele cerești în Hristos, * 2 Cor 1.3. 1 Pet. 1.3.

1 după cum ne-a * ales el mai înainte ** de întemeierea lumii, ca să fim *

sfinți și fără cusur înaintea sa, în dragoste

* Rom 8 28 2 Tes 2 13 2 Tim 1 9
Iac 2 5. 1 Pet 1 2, 2 9. ** 1 Pet
2 20. + Iac 1 75. Cap 2 10 3 27
Col 1 22. 1 Tes 4 7. 1 Tim 2 12

5 rânduindu-ne mai * dinaintea ca să ne înfieze ** pentru sine prin Isus Hristos, potrivit + bună-plăcerii voiei sale.

* Rom 8 29, 30. Vers 1. ** Ioan 1 12 Rom 8 15. 2 Cor 6 18 Gal 4 5 1 Ioan 3 1. + Mat 11 28 Luc 12 32 + Cor 1 24 Vers 5

6 spre lauda slavei harului său cu * care ne-a dăruit în Cel Iubit: **

* Rom 8 24, 5 15. ** Mat 5 17 + 7 5. 1 Ian 3 35, 10 17

7 în * care avem răscumpărarea noastră prin sângele lui, iertarea greșelilor noastre potrivit bogăției ** harului său,

* Fapt 20 28 Rom 3 24 Col 1 14 Ebr 9 12. 1 Pet 1 18, 19. Apoc 5 9
** Rom 2 4, 3 24, 9 23 Gal 2 7, 3 8, 16 Filip 4 10.

8 pe care l-a făcut să prisosească spre noi în orice înțelepciune și pricepere,

9 făcându-ne cunoscut * lauda voiei sale, după plăcerea sa pe care ** și-a pus-o în gând mai dinainte,

* Rom 1 25 Cap 3 4, 9

Col 1 26. ** Cap 3 11 2 Tim 1 5

10 pentru economia plinirii * vremurilor cunvenite, voi și de iubirea către toți

ca ** să-și adune iarăși sub

un cap toate + în Hristos, cele din ceruri și cele de pe pământ, în el, zic,

* Gal 4 4 Ebr 1 2 9 10 1 Pet 1 20.
** 1 Cor 3 22, 24 11 8 Cap 2 5, 11
15 + 1 2 6 10 Col 1 2

11 în * care am și fost făcuți moștenitori prin rânduindu-ne mai ** dinainte după + planul celui care lucrează toate potrivit sfatului voiei sale.

* Fapt 20 32, 26 18 Rom 8 11 + 1 12, 3 24. 1 Tim 3 7 + 2 Tim 1 4. ** Vers 5. + Isa 46 9, 1

12 ca * să fim spre lauda slavei sale noi, cari ** am nădăjdul mai înainte în Hristos:

* Vers 6 14 2 Tes 2 13. ** 1 Tim 1 11

13 în care și voi, auzind cuvântul * adevărului, + vanghelia mântuirii veștate, — în care și crezând ați fost pecetluiți cu ** Duhul Sfânt al făgăduinței

* Gal 1 17 2 Cor 6 7 ** 2 Cor 1 22 + 4 8

14 care * este arvuna moștenirii noastre, pentru ** răscumpărarea + stăpânirii dobândite de Dumnezeu, spre ++ lauda slavei lui

* 2 Cor 1 22 5 5. ** Luc 21 28 + 24 42 Cap 4 80. + Fapt 20 28, + 1 Cor 1 12. 1 Pet 2 9

Rugăciunea lui Pavel

15 Pentru aceasta și eu, auzind * de credința în Domnul Isus care este în voi și de iubirea către toți sfinții,

* Col 1 4 1

16 nu * încetez să mulțumesc pentru voi făcând pomenire în rugăciunile mele,

* Rom 1 4 + 12 1, 3 4 Col 1 11 12 2 Tes 1 3

17 ca Dumnezeu * Domnului nostru Isus Hristos, Tatăl slavei, să ** vă dea un duh de înțelepciune și descoperire în cunoașterea deplină a lui.

* Ioan 20 17. ** Col 1 9

18 având luminați ochii * inimii voastre ca să cunoașteți care este nădejdea ** chemării lui, care este bogăția slavei moștenirii + lui în sfinți,

* Fapt 26 18. ** Cap 2 12; 4 4. + Vers 1

19 și cât de peste măsură este mărirea puterii lui către noi, cari credem, după * lucrarea lăriei virtuții lui,

* Cap 3 7. Col 1 11 29, 2 12

20 pe care a lucrat-o în Hristos, scalându-l * din reșee morți și așezându-l ** la dreapta lui în cele cerești,

* Fapt 2 24, 33 ** Ps 110 1 Fapt 7 55 56 Col 1 3 1 Ebr 1 3, 10 12

21 * sus peste orice domnie ** și stăpânire și putere și domnie și peste orice nume ce se numește, nu numai în veacul acesta ci și în cel viitor

* Filip 2 9, 10 Col 2 10 Ebr 1 4

* Rom 8 38 Col 1 16, 2 15

22 Și i-a supus toate * morți prin gresalele noastre

supt picioarele lui și pe

el l-a dat cap ** peste toate, bisericii,

* Ps 8 6. Mat 28 18 1 Cor 1 7 + 9 8 ** Cap 4 15 1 Cor 1 8 1 7

23 care * este trupul lui, plinatatea ** celui ce + plineste toate în toți

* Rom 12 5 ** 1 Cor 12 12, 27 + Cap 4 12 5 23, 30 Col 1 18 24

Mântuirea prin lui

2 Și pe voi * v-a făcut pii, cari erați ** morți în gresalele și pacatele voastre,

* Rom 5 24 Col 2 13. ** Vers 6 Col 4 18

2 în * cari ați umblat odinioara potrivit veacului lumii acesteia, potrivit domnului ** puterii vădului, duhului care lucrează acum în fiii neascultării; +

* Col 6 11. Cap 4 22. Col 1 21 3 7 1 Ioan 5 19. ** Cap 6 12 + Cap 5 6 Col 3 6

3 între * cari și noi toți am petrecut odinioara în porțile ** carnii noastre în când voile cărnii și ale gândurilor și eram + din fire copii ai mâniei ca și ceilalți.

* Tit 3 3. 1 Pet 4 3. ** Col 3 10 + Ps 7 15 Rom 5 12, 14

4 Dar Dumnezeu fiind bogat * în milă, pentru multa sa iubire cu care ne-a iubit.

* Rom 10 12 Col 1 13 Vers 7

5 chiar * când eram noi

5 și i-a supus toate * morți prin gresalele noastre

supt picioarele lui și pe

preuna cu Hristos, (prin har sunteți mântuiți),

* Rom. 5, 6, 8, 10. Vers. 1. ** Rom. 6, 4, 5. Col. 2, 12, 13, 3, 1, 3.

6 și ne-a sculat împreuna cu el și ne-a așezat împreună cu el în cele cerești. * în Hristos Isus:

* Cap. 1, 20.

7 ca să arate în veacurile cari vin bogăția peste naștră a harului său în bunătațea * sa față de noi în Hristos Isus

* Tit. 3, 4. Rom. 3, 24.

8 Căci * prin har sunteți mântuiți prin ** credință; și aceasta nu din voi, *este* darul lui Dumnezeu.

* Vers. 5. ** Rom. 4, 16. 2 Tim. 1, 9. + Ma. 16, 17. Ioan. 6, 44, 65. Rom. 10, 14, 15, 17. Cap. 1, 18. Flp. 1, 29.

9 nu * din fapte ca să nu se laude cineva.

* Rom. 3, 20, 27, 28, 4, 2, 9, 11, 11, 8. 1 Cor. 1, 12-31. 2 Tim. 1, 9. Tit. 3, 5.

10 Căci noi suntem lucrarea * lui, fiind făcuți în Hristos Isus, pentru fapte bune, pe cari Dumnezeu mai dinainte le-a ** pregătit, ca să umblăm în ele.

* Deut. 10, 16. Ps. 100, 3. Is. 43, 27; 44, 23, 44, 21. Ioan. 3, 3, 5. 1 Cor. 3, 9, 2 Cor. 5, 5, 17. Cap. 4, 24. Tit. 2, 14. ** Cap. 1, 4.

Neamurile și Iudeii uniți.

11 Deaceia aduceți-vă aminte că odinioară voi, Neamurile în carne, cei numiți

Netăiere împrejur de cum numită Taiere împrejur, * făcută cu mâna în carne, * 1 Cor. 2, 2. Cap. 5, 8. Col. 2, 11, 2, 10.

12 că * în vremea aceea ** erați fără Hristos, înstrăinați de cetățenia lui Israel și străini de lege, mințile ++ flegăduinței, nevând * nădejde și fără Dumnezeu în lume.

* Rom. 2, 28, 29. Col. 2, 11. ** Cap. 4, 18. Col. 1, 21. + Ezech. 13, 9. Ioan. 10, 1. ++ Rom. 7, 4, 8. * 1 Tes. 4, 1. + Gal. 4, 8. 1 Tes. 4, 5.

13 Acum * însă în Hristos Isus voi, cari altădată erați departe, ** văl făcut aproape prin sângele lui Hristos

* Gal. 3, 28. ** Fapt. 2, 39. Vers. 17.

14 Căci el * este pacru noastră, care a ** făcut cele două una, și a surpat perețele din mijloc al îngrădirii, * Mic. 5, 5. Ioan. 16, 33.

Fapt. 10, 36. Rom. 6, 1. Col. 1, 2.

** Ioan. 10, 16. Gal. 3, 28.

15 după ce a desființat * în carnea sa vrăjmășia, ** *odică* legea poruncilor care stă în orânduiri, ca să facă în sine însuși pe cei doi să fie un singur om + nou, făcând *astfel* pace,

* Col. 2, 14, 10. ** Col. 1, 22. + 2, 5, 17. Gal. 6, 15. Cap. 4, 24.

16 și să împăce * cu Dumnezeu pe amândoi într'un singur trup prin cruce, du

păce a omorât ** vrăjmășia prin ea. * Co. 1, 20-22.

* Rom. 6, 6-8, 8. Col. 2, 14.

17 Și a venit * și a vestit pace vouă celor ** de departe și pace celor de aproape; * Isa. 57, 19. Zah. 9, 10. Fapt. 2, 39; 10, 36. Rom. 5, 1. Vers. 13, 14. ** Ps. 148, 14.

18 căci prin * el avem amândoi intrarea la Tatăl într'un singur Duh.

* Ioan. 10, 9; 14, 6. Rom. 5, 2. Cap. 3, 12. Ebr. 4, 16; 10, 19, 20. 1 Pet. 3, 18. ** 1 Cor. 12, 13. Cap. 4, 4.

Un templu sfânt în Domnul

19 Deci dar nu mai sunteți străini și locuitori vremelnici, ci sunteți împreună cetățeni * ai sfinților și casnici ** ai lui Dumnezeu, * Flp. 3, 20. Ebr. 12, 22, 23. ** Gal. 6, 10. Cap. 3, 15.

20 fiind zidiți * pe ** temelie apostolilor + și proorocilor, piatra ++ din capul unghiului fiind însuși Hristos Isus,

* 1 Cor. 3, 9, 10. Cap. 4, 12. 1 Pet. 2, 4, 7. ** Mat. 16, 18. Gal. 2, 9. Apoc. 21, 14. + 1 Cor. 12, 28. Cap. 4, 11. ++ Ps. 118, 22. Is. 28, 16. Mat. 21, 42.

21 în care * orice zidire bună împreunăată crește ca să fie un templu ** sfânt în Domnul, * Cap. 4, 15, 16.

* 1 Cor. 3, 17, 6, 19. 2 Cor. 6, 16.

22 în * care și voi sunteți zidiți împreună ca să fiți o locuință a lui Dumnezeu în Duhul. * 1 Pet. 2, 5.

Taina chemării Neamurilor
3 Pentru aceasta eu, Pavel, întemnițatul * lui Hristos Isus pentru ** voi, Neamurilor...

* Fapt. 21, 33, 28, 17, 20. Cap. 4, 1; 6, 20. Flp. 1, 7, 13, 14, 16. Col. 4, 3, 18. 2 Tim. 1, 8, 2, 9. Falm. 1, 11. ** Gal. 5, 9. Col. 1, 24. 2 Tim. 2, 10.

2 (Dacă negreșit ați auzit de economia * harului lui ** Dumnezeu care mi-a fost dată mie pentru voi.

* Rom. 1, 5, 11, 13. 1 Cor. 4, 1. Cap. 4, 7. Col. 1, 25. ** Fapt. 9, 15; 13, 2. Rom. 12, 3. Gal. 1, 15. Vers. 8.

3 că * potrivit unei descoperiri ** mi s'a făcut cunoscut taina, cum ++ am scris mai înainte pe scurt, * Fapt. 22, 17, 21; 26, 17, 18. ** Gal. 1, 12. + Rom. 16, 25. Col. 1, 26, 27. + Cap. 1, 9, 10.

4 după care puteți, celiind, să înțelegeți priceperea mea în * taina lui Hristos, * 1 Cor. 4, 1. Cap. 6, 19.

5 care * în alte veacuri n'a fost făcută cunoscut fiilor oamenilor, cum ** a fost descoperită acum sfinților săi apostoli și prooroci prin Duhul. * Fapt. 10, 28. Rom. 16, 25. Vers. 9. ** Cap. 2, 20.

6 *anume* că: Neamurile sunt * împreună moștenitoare și un trup împreună și împreuna ** părtași + ai făgăduinței în Hristos Isus prin evanghelie.

* Gal. 3, 28, 29. Cap. 2, 14. ** Cap. 2, 1; 16. + Gal. 3, 14.

7 al cărei *slujitor am fost facut eu potrivit **darului harului lui Dumnezeu, care mi-a fost dat potrivit cu lucrarea *puterii lui.

*Rom. 15. 16. Col. 1. 28. 25. **Rom. 1. 3. +Rom. 15. 18. Cap. 1. 14. Col. 29.

8 Mie, *celui cu mult mai mic decât toți sfinții, mi-a fost dat harul acesta ca sa **binevestesc Neamurilor bogățiile și de nepătruns ale lui Hristos.

*1 Cor. 15. 9. 1 Tim. 1. 13. 14. **Gal. 1. 16. 2. 8. 1 Tim. 2. 7. 2 Tim. 1. 11. +Cap. 1. 7. Col. 1. 27.

9 și să pun în lumina înaintea tuturor care este economia tainei *ascunsă **din veacuri în Dumnezeu care l-a făcut toate.

*Vers. 3. Cap. 1. 9. **Rom. 16. 25. Vers. 5. 1 Cor. 2. 7. Col. 1. 26. +1 Tim. 3. 6. Ioan. 1. 3. Col. 1. 1. 1 Tim. 1. 2.

10 Ca *înțelepciunea lui Dumnezeu cea de multe feluri să **fie făcută cunoscut acum prin biserică domnilor și stăpânilor în cele cerești.

*1 Pet. 1. 12. **Rom. 8. 38. Cap. 1. 21. Col. 1. 6. 1 Pet. 3. 22. +1 Cor. 2. 7. 1 Tim. 3. 16.

11 după *planul veacurilor, pe care l-a făcut în Hristos Isus, Domnul nostru.

*Cap. 1. 9.

12 în care avem îndrăzneala și înțrarea *în **deplină încredere prin credința în el

*Cap. 2. 18. **Evr. 4. 16.

13 Deaceea cer *sa nu leșinați în necazurile mele pentru voi **cari sunt (slava voastră).

*Eph. 14. 22. Filip. 1. 14. 1 Tes. 3. **Vers. 1. +2 Cor. 1. 6.

Rugăciunea lui Pavel pentru toți

14 Pentru aceasta mă plec genunchii înaintea Tatălui,

15 din care își trage toate mele orice *familie în ceruri și pe pământ.

*Cap. 1. 10. Filip. 2. 9.

16 ca să vă dea, potrivit cu *bogățiile slavei lui, să **fiți întăriți cu putere prin Duhul lui în ce privește omul din lăuntru

*Rom. 9. 23. Cap. 1. 7. Filip. 4. 19. Col. 1. 27. **Cap. 6. 10. Col. 1. 11. +Rom. 7. 22. 2 Cor. 4. 16.

17 ca *Hristos să locuiască prin credință în inimile voastre, ca **înraclăți și întemeiați în iubire.

*1 Tes. 14. 23. Cap. 2. 22. **Col. 3. 12. 27.

18 să *puteți pe deplin să înțelegeți împreună cu toți sfinții, care **este largimea și lungimea și adâncimea și înălțimea

*Cap. 1. 18. **Rom. 10. 3. 11. 14.

19 și să cunoașteți iubirea lui Hristos care în trece cunoștința, ca să fiți plini până la *toată plinătatea lui Dumnezeu

*Ioan. 1. 16. Cap. 1. 23. Col. 2. 9. 10.

20 Iar celuice *poate să facă mult **mai mult decât toate cele ce cerem sau gândim, potrivit *puterii care lucrează în noi.

*Rom. 16. 25. Iuda. 24. **1 Cor. 2. 9. +Vers. 7. Col. 1. 21.

21 a lui *fie slava în biserică și în Hristos Isus în toate neamurile veacului veacurilor! Amin

*Rom. 11. 36. 16. 27. 1 Cor. 13. 21.

Unirea credinței

4 Vă îndemin deci eu, *cel întemnițat în Domnul, ca să umblați **într-un chip vrednic de chemarea cu care ați fost chemați,

*Cap. 3. 1. Filip. 1. 9. **Eph. 1. 12. Col. 1. 10. 1 Tes. 1. 12.

2 cu *toată smerenia și blândețea, cu îndelungă răbdare, îngăduindu-vă unii pe alții în iubire;

*Eph. 20. 19. Gal. 5. 22. 23. Col. 3. 12. 13.

3 sărgăluindu-vă să păstrați unirea Duhului în legătura păcii.

*Col. 3. 4.

1 Este un singur *trup și un singur **Duh, după cum ați și fost chemați pentru o singură nădejde a chemării voastre.

*Rom. 12. 5. 1 Cor. 12. 13. Cap. 2. 16. **1 Cor. 12. 4. 11. +Cap. 1. 18.

5 un singur *Domn, o singură **credință, un singur botez; +1 Cor. 1. 13. 8. 6. 12. 5. 2 Cor. 11. 4. **Vers. 13. Iuda. 3. +Gal. 3. 27. 28. Evr. 6. 6.

6 un singur *Dumnezeu

și Tata al tuturor, **care este peste toți și prin toți și în toți *Mica. 2. 10. 1 Cor. 8. 6; 12. 6. **Ioan. 11. 36.

7 Iar fiecareia *dintre noi i s'a dat harul după măsura darului lui Hristos

*Rom. 12. 9. 6. 1 Cor. 12. 11.

8 Deaceea zice: Suindu-se *la înălțime a **adus roabă robimea și a dat daruri oamenilor.

*Ps. 68. 18. **Eph. 5. 12. Col. 2. 16.

9 Iar *acest: „S'a suit, ce este decât ca s'a și pogorât în părțile mai de jos ale pământului”

*1 Cor. 3. 13. 6. 3. 6. 2.

10 Cel ce s'a pogorât este acelaș care s'a *suit mai presus de toate cerurile ca **să umple toate).

*Eph. 1. 9. 11. 1 Tim. 3. 16. Evr. 4. 14. 7. 26. 8. 1. 9. 24. **Eph. 3. 33.

11 Și el *insuș a dat pe unii apostoli pe alții prooroci, pe alții evangheliști, **pe alții pastori și învățatori.

*1 Cor. 12. 28. Cap. 2. 20. **Eph. 21. 8. 2 Tim. 4. 5. +Eph. 20. 28. +Rom. 12. 7.

12 spre *desăvârșirea sfinților, pentru lucrul de slujire, pentru **zidirea trupului + lui Hristos.

*1 Cor. 12. 7. **1 Cor. 14. 26. +Cap. 1. 23. Col. 1. 24.

13 până când toți vom ajunge la unirea credinței și *a cunoștinței depline a Fiului lui Dumnezeu, la

un bărbat desăvârșit, ** la măsura de vârstă a plinătății lui Hristos.

* Col. 2. 2 ** 1 Cor. 14. 20. Col. 1. 28

14 ca să nu mai fim prunci, * batuți ** de valuri și duși încoace și încolo de orice vânt al învățaturii, prin înșelăciunea oamenilor, prin viclenia lor, în ++ unelțirea răătăcirii;

* Isa. 28. 9. 1 Cor. 14. 20. ** Ebr. 13. 9
† Mat. 11. 7. †† Rom. 16. 18. 2 Cor. 2. 17.

15 ci, spunând * adevărul în iubire, să ** creștem în toate până la el, † care este capul, Hristos, * Zah. 8. 16. 2 Cor. 4. 2. Vers. 25. 1 Ioan. 3. 18
** Cap. 1. 22, 2. 21 † Col. 1. 18

16 din * care tot trupul bine împreună și bine încheget împreună prin fiecare încheietură de provizie, face potrivit lucrării fiecărei părți, în măsura sa, creșterea trupului spre zidirea sa însuș în iubire

* Col. 2. 19

Sfințenia creștină.

17 Zic deci aceasta și marturisesc în Domnul ca să * nu mai umblați cum umblă Neamurile în ** deșertăciunea minții lor.

* Cap. 2. 1-3 Vers. 22. Col. 3. 7. 1 Pet. 4. 3. ** Rom. 1. 21

18 fiind înlunecați * în gândul lor, înstrănați ** de viața lui Dumnezeu, prin neștiința care este în

ei, prin învățoșarea † lui mii lor,

* Fapt. 26. 18. ** Cap. 2. 12. Gal. 4. 8. 1 Tes. 4. 5. † Rom. 1. 21.

19 ca * unii cari fiind lipșiți de simțire s'au ** dat pe ei înșiși destrăbălării, ca să lucreze orice necurătenie.

* 1 Tim. 4. 2. ** Rom. 1. 24. 26. 1 Pet. 4. 1

20 Dar voi n'ați învățat astfel pe Hristos,

21 dacă * într'adevăr l-ați auzit și ați fost învățați în el, după cum este adevărul în Isus: * Cap. 1. 18

22 că * ați lepădat în ce privește purtarea vieții de mai înainte, pe omul ** cel vechiu, care este supus putrezirii potrivit † poftelor înșelăciunii.

* Col. 2. 11; 8. 8. Ebr. 12. 1. 1 Pet. 2. 1. ** Rom. 6. 6. Cap. 2. 2, 3. V. 4. 17. Col. 3. 7. † 1 Pet. 4. 8

23 și sunteți înnoiți * în duhul minții voastre,

* Rom. 12. 2. Col. 3. 10

24 și * v'ați îmbrăcat în omul cel nou, care este zidit ** după Dumnezeu în dreptate și sfințenia adevărului.

* Rom. 6. 4. 2 Cor. 5. 17. Gal. 6. 15. Cap. 1. 11. Col. 3. 10. ** Cap. 2. 10

25 Deaceia fiindcă ați lepădat minciuna, vorbiți * adevărul fiecare cu apră pe pe sa, pentru că suntem ** mădulare unui ai altora
* Zah. 8. 16. Vers. 15. Col. 3. 9
** Rom. 12. 5

26 Mănați va * și nu păcăliți, să n'apună soarele peste întărătarea voastră,
* Ps. 4. 4, 37. 8.

27 nici nu dați * loc diavolului.

* 2 Cor. 2. 10, 11. Iac. 4. 7. 1 Pet. 5. 9

28 Cel ce fura să nu mai fure: ci mai degrabă să muncească lucrând * cu chiar mâinile sale ce este bine, ca să aibă sa dea celui ce are trebuință.

* Fapt. 20. 35. 1 Tes. 4. 11. 2 Tes. 3. 8, 11, 12. ** Luc. 3. 11

29 Nici un * cuvânt strical să nu iasă din gura voastră, ci dacă este vreunul ** bun, pentru † zidire, după trebuință, ca să dea har celor ce-l aud

* Mat. 12. 36. Cap. 5. 4. Col. 3. 8. ** Col. 4. 6. 1 Tes. 5. 11. † Col. 3. 16

30 Și * nu întristați pe Duhul Sfânt al lui Dumnezeu, prin ** care ați fost pecetuiți pentru ziua răscumpărării. †

* Isa. 7. 13; 63. 10. Ezech. 16. 43. † Tes. 5. 19. ** Cap. 1. 13. † L. 21. 16. Rom. 8. 23. Cap. 1. 14.

31 Orice * amărăciune și aprindere și mânie și strigare și defăimare ** să fie înlăturată dela voi împreună cu orice † răutate
* Col. 3. 8, 19. ** Tit. 3. 2. Iac. 4. 11. † Pet. 2. 1. † Tit. 3. 3.

32 Și fiți * buni unii către alții, îndurători, iertători ** unii altora după cum

și Dumnezeu v'a iertat în Hristos. * 2 Cor. 2. 10. Col. 3. 12, 13.
** Mat. 6. 14. Marc. 11. 25

5 Fiți deci următori * ai lui Dumnezeu, ca niște copii iubiți,

* Mat. 5. 45, 46. Luc. 6. 36, Cap. 4. 32

2 și umblați * în iubire, cum ** și Hristos v'a iubit și s'a dat lui Dumnezeu pe sine însuș pentru noi, ca dar și jertfă spre mîncare de bună mireasmă.

* Iuan. 13. 34, 35. 12. 1 Tes. 4. 9. 1 Ioan. 3. 11, 23, 4. 21. ** Gal. 1. 4, 2. 20. Ebr. 7. 27; 9. 14, 26, 10. 10, 12. 1 Ioan. 3. 16. † Marc. 8. 21. Lev. 1. 9. 2 Cor. 2. 15

Roadă luminii

3 Iar curvie * și orice necurătenie sau lăcomie de bani nici ** să nu se numească între voi, cum se cuvine unor sfinți,

* Rom. 6. 13. 1 Cor. 6. 18. 2 Cor. 12. 21. Cap. 4. 19. 20. Col. 3. 5. 1 Tes. 4. 3, 5. ** 1 Cor. 5. 1

1 nici * murdarie, nici vorbă nerodă, nici glumă proastă, cari ** nu se cad, † ci mai degrabă mulțumire.

* Mat. 12. 35. Cap. 4. 23. ** Rom. 1. 28. † 1 Cor. 6. 9. Gal. 5. 19, 21

5 Caci știți aceasta, că oricare curvar sau necurat sau lăcom de bani, care este un închinător la idoli, * n'are ** moștenire în împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu. * Col. 3. 5. 1 Tim. 6. 17
** Gal. 5. 21. Apoc. 22. 15

6 Nimeni * să nu va a-

mareasca cu vorbe goale, căci pentru acestea vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării.

*Ier 29 8. Mat. 24 4. Col. 3 4, 8 18. 2 Tes 2 3. **Rom 1 18. †Cap 2 2.

7 Deci nu vă faceți împreună părtași cu ei.

8 Căci altădată erați în tunec, iar acum lumina în Domnul; umblați ca niște copii ai luminii,

*Ier 9 2. Mat. 4 16. Ept 26 18. Rom 1 21. Cap. 2 11, 12 4 18. Tit 3 3. 1 Pet. 2 9. **Ioan 8 12; 12 46. 2 Cor 3 18, 4 6. 1 Tes. 5 5. †Ioan 2 9. †Luc 16 8. Ioan 12 86.

9 (căci rodul *umminii stă în orice bunătate și în dreptate și în adevăr),

*Gal 5 22

10 cercând *ce este bineplăcut Domnului. *Rom 12 2. Filip 1 10. 1 Tes. 5 21. Tim 2 3.

11 Și nu *fiți părtași la faptele **neroditoare ale întunecului ci mai degrabă muștrați-le.

*1 Cor 5 9, 11 10 20. 2 Cor 6 11. 2 Tes 3 6, 14. **Rom 6 21 13. 2 Gal 5 8. †Lev 19 17. 1 Tim. 5 21.

12 Căci *cele făcute în ascuns de ei, este rușinos a le și spune.

*Rom 1 24 26. Vers 3.

13 Dar toate *dacă sunt muștrate, sunt arătate de lumină, căci tot ce este arătat, este lumină.

*Ier 3 20, 21. Ev 4 13.

14 Deaceia zice: Deșteapă-te, *în care dormi

și scoală-te **din morți. Hristos va luci peste tine.

*Ier 30 1. Rom 13 11 12. 1 Cor 15 34. 1 Tes 5 6. **Ioan 5 28. †Ier 6 4, 5. †Cap 2 5. †Col 3 1.

Paza creștinului

15 Luați aminte *deci cu deamăritul cum umblați, nu ca neînțelepți ci ca înțelepți.

*Col 4 5

16 cumpărându-vă *bune vremea nimerită, căci *zilele sunt rele.

*Gal 6 10. Col 4 5. **Ecl 11 2 12 1. Ioan 12 35. Cap. 6 13.

17 Deaceia *nu fiți fără minte ci înțelegeți **care este voia Domnului.

*Col 4 5. **Ecl 12 2. †1 Tes 4 3 5 8.

18 Și nu *vă îmbătați de vin în care este desfrânare ci fiți plini de Duhul,

*Ept 26 1, 23, 20, 30. †Ier 5 11, 22. Luc 2 34.

19 vorbind între voi cu psalmi și cântări de laudă și cântări duhovnicești, lăudând și cântând în inimă voastră Domnului;

*Ept 16 27. 1 Cor 14 26. Col 3 16.

20 mulțumind *totdeauna pentru toate lui Dumnezeu și Tatăl, în **numele Domnului nostru Isus Hristos.

*Ps 34 1. †Ier 6 7. Col 3 17. 1 Tes 5 8. 2 Tes 1 3. **Ecl 13 15. †Ier 2 5 4 11.

21 fiind supuși *unii al

22 ciora în frica lui Hristos.

*Eph 2 3. 1 Pe 3 6.

Datorile soților între ei

22 Nevestelor *fiți supuse bărbaților voștri ca **Domnului.

*Ecl 18 1. 1 Cor 11 3. Col 3 18. Tit 2 5. 1 Pet 3 1. **Gal 3 5.

23 pentru că bărbatul *este capul nevestei după cum și Hristos **este capul bisericii, fiind el însuș mântuitorul trupului. *1 Cor 11 3.

**Cap 1 22, 4 15. Col 1 18.

24 Ci după cum biserica este supusă lui Hristos, așa și nevestele sunt supuse bărbaților în *orice.

*Col 3 20 22. 1 Cor 11 2, 3.

25 Bărbaților, *iubiți-vă nevestele, după cum și Hristos a iubit biserica și s'a **dat pe sine însuș pentru ea, *Col 3 19. 1 Pet 3 7.

**Ept 20 28. Gal 1 4, 2 20. Vers. 2.

26 ca s'o sfințească după pace a curățit-o prin *spălarea de apă prin cuvânt.

*Ier 3 5. Tit 3 5. 1 Pet 3 2. 1 Ioan 3 6. **Ioan 15 3, 7.

27 ca *sa și înfațișeze biserica, slăvită, neavând pată **sau încrețitură sau ceva de felul acestora, ci să fie stântă și fără cusur. *2 Cor 11 2. Col 1 22. **Ecl 4 7. †Cap. 1 4.

28 Astfel sunt datori și bărbații sa și iubească nevestele ca înseși trupurile lor. Cine își iubește nevasta, se iubește pe sine însuș,

29 căci nimeni nu și-a urit vreodată carnea sa însă, ci o hrănește și desmiarda ca și Hristosul biserica,

30 fundea, *suntem mădulare ale trupului său, din carnea lui și din oasele lui. *Ecl 2 23. Rom 12 5. 1 Cor 3 15. 2 Pet 1 27.

31 Pentru aceea *va lăsa omul pe tatăl și pe mamă sa și se va lipi de nevasta sa și cei doi **vor fi o singură carne. *Ecl 2 24. Mat 19 5. †Ier 10 7 8. **1 Cor 6 16.

32 Tatălă această este mare: — dar eu zic cu privire la Hristos și cu privire la biserica.

33 Însă și *voi, fiecare astfel să-i iubească nevasta ca pe sine însuș, iar nevasta sa **se teamă de barbat.

*Vers 25. Col 3 19. **1 Pet 3 6.

Datoriile copilor către părinți

6 Copilor, ascultați *pe părinții voștri în Domnul; căci aceasta este drept.

*Ecl 3 2. 1 Cor 11 20.

2 Căsește *pe tatăl tău și pe mama ta, este înfața porunca cu făgăduința. *Ecl 2 12. †Ier 5 16 27 16. †Ier 35 18. †Ecl 22 7. †Mal 1 6. Mat 15 4. †Mat 7 10.

3 ca sa-ți fie bine și sa

trăiești ani mulți pe pământ.

1 Și voi, taților * nu în-tărâtați la mânie pe copiii voștri, ci creșteți-i ** în mustrarea și cumințirea Domnului. * (13 21 ** Eac. 18 19. Deut. 4 9, 6 7, 20, 11 19 Ps 18 4 Prov 19 18 20 1

Datoriile robilor și stăpânilor.

5 Robilor, * ascultați pe domnii voștri după carne, cu ** lemere și tremur în curățenia inimii voastre, ca pe Hristos;

* Col 3 22 1 Tim. 6 1. Tit 2 9. 1 Pet. 2 18. ** 2 Cor 7 15. Filp. 2 12. † 1 Cron 29 17. Col 3 23.

6 nu * în slujire de ochi, ca unui căci plac oamenilor, ci ca robi ai lui Hristos făcând voia lui Dumnezeu din suflet; * Col 3 22, 23.

7 slujind cu bunăvoință ca Domnului și nu oamenilor,

8 știind * că fiecare, dacă va face ceva bun, îl va lua cu sine dela Domnul. fie ** rob, fie slobod

* Rom 2 6 2 Cor 5 10 Col 3 24 ** Ga 3 28. Co 3 11

9 Și voi, domnilor, * faceți aceleași față de ei, în-cetând cu amenințarea, ** știind ca Domnul lor și al vostru este în ceruri și †† la el nu este căutare la față. * Col 4 1. ** Lev 25 43. † Ioan 14 13 1 Cor 7 22. †† Rom. 2 11. C 1 3 27

Armele creștinului

10 Incolo, fiți puternici în Domnul și în * tăria puterii lui.

* Cap. 1 19; 3 16. C 1 1

11 Imbrăcați-vă * cu toată armatura lui Dumnezeu ca să puteți sta împotriva neltirilor diavolului.

* Rom 13 12 2 Cor 6 7. Vers 11 1 Tes 5 8

12 Pentru că n'avem luptă împotriva sângelui și cu-nii, * ci împotriva căpet-niilor, ** împotriva domni-lor, împotriva stăpânitorilor * lumii în-lunecului a-cestuia, împotriva celor du-hovnicești ale răutății în locurile cerești. * Mat 16 17 1 Cor 15 50. ** Rom. 8 38. Cap 1 21. Col 2 15. † Luc 22 53. Ioan 12 31, 14 30. Cap. 2 2. Col 1 13

13 Pentru aceea * luați toată armatura lui Dum-nezeu, ca să puteți sta im-potrivă în ** ziua cea rea și, după ce veți fi desliinți la toate, să stați în picioare * 2 Cor 10 4 Vers 11 ** Cap. 5 4

11 De aceea stați în pi-cioare, după ce v-ați încins * mijlocul cu adevăr și v-ați îmbracat ** cu platoș-a dreptății,

* Isa 45 5. Luc 12 35 1 Pet 1 13 ** Isa 59 7 2 Cor 6 7 1 Tes 5 8

15 și v-ați încălțat * pi-cioarele cu pregătirea c-vangheliei păcii

* Isa 52 7 Rom. 10 15.

16 In toate mai luând cu voi scutul * credinței, prin care veți putea stinge toate săgețile arzătoare ale celui rău,

* 1 Ioan 5 4.

17 și luați * coiful mân-tuirii și sabia ** Duhului care este cuvântul lui Dumnezeu;

* Isa 59 17. 1 Tes 5 8. ** Ebr. 4 12. Apoc 1 16, 2 16, 19 15.

18 rugându-vă cu orice rugăciune * și cerere prin Duhul în orice vreme po-trivită, și veghind ** la a-ceasta cu orice stăruință † și cerere pentru toți sfinții, * Luc 18 1. Rom. 12 12. Col 4 2. 1 Tes 5 17. ** Mat 26 41. Marc 13 38. † Cap. 1 16. Filp. 1 4. 1 Tim. 2 1.

19 și pentru * mine, ca să-mi fie dat cuvânt la des-chiderea gurii mele, ca să fac cunoscut cu ** îndră-sneală taina evangheliei.

* Eapt. 4 20 Col 4 3 2 Tes 3 1 ** 2 Cor 3 12

20 pentru care sunt * un-impoternicit în ** lanț, ca să vorbesc cu † îndrăzneală

în ea cum trebuie să vor-besc

* 2 Cor 5 20 ** Eapt 26 29, 28 20. Cap. 3 1 Filp. 1 7, 13, 14 2 Tim. 1 16 2 9 Film 10 † Eapt 28, 31. Filp. 1 20 1 Tes 2 2.

Trimiterea epistolei prin Titie

21 Iar ca * să știți și voi cele ale mele, ce fac, toate vi le va face cunoscut Titie, ** iubitul frate și credin-cios slujitor în Domnul, * Col 4 7 ** Eapt. 20 4. 2 Tim 4 12 Tit 3 12

22 pe care l-am * trimis la voi chiar pentru aceasta, ca să cunoașteți cele des-pre noi și să vă mângâie inimile. * Col 4 8.

23 Pace * fraților și iu-bire cu credință dela Dum-nezeu Tatăl și dela Dom-nul Isus Hristos

* 1 Pet 5 14

24 Harul să fie cu toți cei ce iubesc pe Domnul nostru Isus Hristos * în cu-răție. * Tit 2 7.

EPISTOLA LUI PAVEL APOSTOLUL CĂTRE FILIPENI.

Urare.

cari sunt în Filipi, cu e-piscopii și diaconii.

1 Pavel și Timotei, robi ai lui Hristos Isus, tuturor sfinților în * Hristos Isus

* 1 Cor 1 2 2 Har * vouă și pace dela

Dumnezeu Tatăl nostru și de-a Domnul Isus Hristos.

* Rom 1 7, 2 Cor 1 2, 1 Pet 1 3

Dragostea lui Pavel

3 Mulțumesc * Dumnezeu-lui meu în orice aducere aminte a mea de voi.

* Rom 1 8 9, 1 Cor 4, Efes 1 15, 16, Col 1 3, 1 Tes 1 2, 2 Tes 1 3.

4 în orice cerere a mea pentru voi toți, făcându-mi toldeaua cu bucurie cererea.

5 pentru * părțasia voastră la înaintarea evangheliei din cea dintâi zi până acum.

* Rom 12 13, 15, 26, 2 Cor 8 1, 4, 14 5

6 fiind încredințat de aceasta chiar, ca cel ce a început în voi o lucrare * bună o va sfârși până ** în ziua lui Isus Hristos:

* Ioan 6 27, 1 Tes 1 7, ** Vers 10.

7 după cum este drept pentru mine ca să gândesc aceasta despre voi toți, pentru că va am în mintea mea atât în legăturile * mele cât și în apărarea ** mea și în înlăturarea evangheliei. * voi toți fiind părtași împreună cu mine ai harului.

* Vers 7, ** 2 Cor 3 2, 7 3, + Efes 3 1, 6 20, Gal 4 5 18, 2 Tim 1 8, + Cap 4 4

8 Căci martor îmi este Dumnezeu * cât ** vă doresc pe toți în îndurările lui Hristos Isus * Rom 1 9 9, Gal 1 20, 1 Tes 2 5, ** Cor 2 26 4 1

9 Și mă rog aceasta cu iubirea voastră să priso sească tot mai mult și mai mult în cunoștința și în orice prilegere,

* 1 Tes 3 12, Fil 4

10 ca să * cercăți cele ce se deosebesc, ca ** să fiți limpezi și fără polieneală pentru ziua lui Hristos.

* Rom 2 18, 22 2, Efes 3 1

** Epsl 24 16, 1 Tes 3, 13 3, 21

+ Cor 1 8

11 fiind priini de vândă dreptății, care este prin * Isus Hristos, spre slava ** și lauda lui Dumnezeu

* Cor 15 4, 5, Efes 2, 10, Gal

** Epsl 15 8, Efes 1, 12, 14

Înaintarea Evangheliei

12 Voiesc însă să știu, fraților, că cele întâmplămie s'au întors mai degrabă spre înaintarea evangheliei.

13 astfel ca legăturile mele sau arălat ca fiind în Hristos în * tot pretoriu și tuturor celorlalți

* Cap 4 22

14 și ca cei mai mulți dintre frați încrezându-se în Domnul prin legăturile mele, îndrăznesc mai mult să vorbească fără teamă cuvântul lui Dumnezeu

15 Unii negreșit propovăduiesc pe Hristos și din pizmă și cearta, * iar alții și din bună placere

* Cap 2 1

16 Aceștia o fac însă din ca să mă mut ** și să fiu iubire, știind că sânt pus * pentru apărarea evangheliei, mult mai bine,

* Vers 7,

* 2 Cor 11 8, ** 2 Tim 4 6

17 dar ceilalți vestesc pe Hristos din dub de partidă, nu cu gând curat, socotind să stârnească neaz legăturilor mele.

18 Ce dar? — Totuși, în orice chip, fie sub cuvânt neadevărat, fie prin ade-văr, Hristos este vestit și mă bucur de aceasta și mă voi și bucura

19 Căci știu că aceasta se va sfârși pentru mine spre mântuire, prin cererea voastră * și prin ajutorul Duhului ** lui Isus Hristos, * 2 Cor 1 11, ** Rom 8 9

20 potrivit așteptării slăbutoare * și nădejdi mele, că nu voi fi dat de rușine ** în nimic dar ca eu, toată îndrăzneala ca totdeauna, așa și acum Hristos va fi mare în trupul meu, fie prin viață fie prin moarte.

* Rom 8 11

** Rom 3 5, + Efes 6 19 20

21 Căci pentru mine a trăi este Hristos și a muri câștig

22 Dacă dar a trai în carne, dacă aceasta va aduce rod din lucrul meu, atunci nu știu ce să aleg.

23 Sânt ținut * însă de amândouă având dorința

ca să mă mut ** și să fiu ca Hristos, căci este cu mult mai bine,

24 totuși a mai rămânea în carne este mai trebuincios pentru voi

25 Și fiind încredințat * de aceasta, știu că voi rămânea aici cu voi toți pentru înaintarea voastră și bucuria credinței,

* (Rom) 2 24,

26 ca preția voastră de lauda * cu mine să priso sească în Hristos Isus prin venirea mea iarăși la voi.

* 2 Cor 1 4, 5 12

Indemna la stăruință

27 Numai purtați-vă * într-un chip vrednic de evanghelia lui Hristos, ca fie că voi veni și vă voi vedea, fie că nu sânt de fata, să aud cele despre voi, ca ** stați tari într-un singur dub, luptându-vă împotriva cu în suflet, pentru c elința evangheliei.

* Efes 4 1, (Col) 1 1, 1 Tes 2 2, 4 1

** (Gal) 4 1, + 1 Cor 1 10, + 1 Tim 3

28 și necșperiindu-vă în minue de protivnici ceace * este pentru ei o dovadă de piere, iar pentru voi de mântuire, și ** aceasta dela Dumnezeu.

* 2 Tes 1 3, ** Rom 8 17, 2 Tim 2 11

29 Pentru că voua * vi s'a dat harul pentru Hristos,

nu ** numai ca să credeți în el, ci să și suferiți pentru el.

* Fapt. 5. 41. Rom. 5. 3. ** Efes. 2. 8.

30 având * aceeași luptă după cum ** ați văzut-o la mine și auziți acum că este în mine.

* Col. 2. 1. ** Fapt. 16. 19, etc. 1 Tes. 2. 2.

Indemn la smerenie.

2 Dacă este deci vreo mângâiere în Hristos, dacă este vreo ușurare de iubire, dacă este vreo părtașie * a Duhului, dacă este vreo duioșie și îndurare, **

* 2 Cor. 13. 14. ** Col. 3. 12.

2 împliniți-mi * bucuria ca să gândiți aceeași, având aceeași iubire, cu un suflet, gândind ** una și aceeași.

* Ioan. 3. 20. ** Rom. 12. 16; 15. 5. 1 Cor. 1. 10. 2 Cor. 13. 11. Cap. 1. 27. 3. 16; 4. 2. 1 Pet. 3. 8.

3 Nu faceți nimic * din duh de partidă, nici din slavă deșartă, ci cu smerenie ** de gândire, socotindu-vă unul pe altul mai pe sus decât pe sine însuși,

* Gal. 5. 26. Cap. 1. 15, 16. Iac. 3. 14. ** Rom. 12. 10. Efes. 5. 21. 1 Pet. 5. 5.

4 necăulând fiecare ale sale și * fiecare și cele ale altora.

* 1 Cor. 10. 24, 33; 13. 6.

5 Gândiți * în voi aceasta ce era și în Hristos Isus,

* Mat. 11. 29. Ioa. 13. 15. 1 Pet. 2. 21. 1 Ioan. 2. 6.

6 care, * fiind în formă

de Dumnezeu, n'a ** socotit ceva de răpit ca să fie deopotrivă cu Dumnezeu.

* Ioan. 1. 1. 2, 17, 5. 2 Cor. 4. 4. Col. 1.

15. Rvr. 1. 3. ** Ioan. 5. 18, 13. 31.

7 ci * s'a desbrăcat pe sine însuși, luând forma de rob, ** făcându-se + în ascunderea oamnelor

* Ps. 22. 6. Isa. 53. 3. Dan. 9. 17. Marc. 9. 12. Rom. 15. 3. ** Isa. 42. 1. 49. 3. 6; 52. 15. 53. 11. Ezech. 34. 23. 2. Ze. 1. 3. 8. Mat. 20. 28. Luc. 22. 27. + Ioan. 1. 14. Rom. 1. 3, 8. 3. Gal. 4. Ebr. 2. 14, 17.

8 și în înfățișare fiind + fiat ca un om, s'a smerit pe sine, făcându-se * ascultător până la moarte, moarte însă de cruce.

* Mat. 26. 29, 42. Ioan. 10. 18. Rvr. 8; 12. 2.

9 De aceea și Dumnezeu l-a * înălțat foarte sus și i-a ** dăruit numele care este mai pesus de orice nume

* Ioan. 17. 1, 2, 5. Fapt. 2. 33. Rvr. 2. 36. ** Efes. 1. 20, 21. Ebr. 1. 4.

10 pentru ca * în numele lui Isus să se plece orice genunchiu al celor cerești și al celor pământești și al celor de supl. pământ.

* Isa. 45. 23. Mat. 28. 18. Rom. 14. 11. Apoc. 5. 13.

11 și orice * limba să marturisească spre slava lui Dumnezeu Tatăl, că Isus Hristos este Domn

* Ioan. 13. 13. Fapt. 2. 36. Rom. 14. 11. 1 Cor. 8. 6; 12. 3.

Indemn la sfințenie

12 Astfel dar, iubiții mei, după cum * totdeauna ați ascultat, nu numai ca fiind eu de față, ci cu mult mai mult acum în lipsa mea, lucrați cu frică ** și între-mur mântuirea voastră.

* Cap. 1. 5. ** Efes. 6. 5.

13 Căci Dumnezeu * este cel ce lucrează în voi și a voi și a lucra pentru buna sa plăcere.

* 2 Cor. 3. 5. Ebr. 13. 21.

14 Faceți toate, fără * cărtiri și fără îndoleli, **

* 1 Cor. 10. 10. 1 Pet. 4. 9. ** Rom. 14. 1.

15 ca să fiți fără vină și fără răutate copii * ai lui Dumnezeu, fără cusur în ** mijlocul unui neamstrâmb

și sucit, între care strălucirea lumii născuți în lume.

* Mat. 5. 45. Efes. 5. 1. ** 1 Pet. 2. 12.

+ Deut. 32. 5. ++ Mat. 5. 14, 16. Efes. 5. 8.

16 având la voi cuvântul vieții, ca pricină de laudă * pentru mine, la ziua lui Hristos, că n'am ** a-lergat în zadar nici nu m'am ostenit în zădar.

* 2 Cor. 1. 14. 1 Tes. 2. 19. ** Gal. 2. 2. 1 Tes. 3. 5.

17 Ci și dacă * sunt tur-nal ca o jertfă de baură, peste jertfa și ** slujba cre-dinței voastre, mă + bucur și mă bucur cu voi toți

* 2 Tim. 4. 6. ** Rom. 15. 16. + 2 Cor. 7. 14. Col. 1. 24.

18 Și în același chip bu-

curați-vă și voi și bucurați-vă împreună cu mine

Pavel laudă pe Timotei

19 Nadăjduiesc dar în Domnul Isus ca să vă trimiț îndata pe Timotei, * pentruca să fiu și eu cu inimă bună după ce voi cunoaște cele despre voi.

* Rom. 16. 21. 1 Tes. 3. 2.

20 Căci n'am pe nimeni * de aceeași inimă cu mine care să se îngrijească în adăvar de cele despre voi;

* Ps. 63. 13.

21 căci toți caută * cele ale lor, nu cele ale lui Isus Hristos.

* 1 Cor. 10. 24, 33; 13. 5. 2 Tim. 4. 10, 18.

22 Cunoașteți însă încercarea lui, că el a slujit ca un rob împreună cu mine, ca * un copil tatălui, pentru evanghelie

* 1 Cor. 4. 17. 1 Tim. 2. 2. im. 1. 2.

23 Nadăjduiesc deci sa-l trimit îndata ce voi vedea cum se va întoarce cele despre mine.

24 Am * însă încredere în Domnul ca și eu voi veni în curând

* Cap. 1. 25. Filim. 22.

Lauda lui Epafrodit.

25 Am socotit dar de trebuintă să trimit la voi pe Epafrodit, * fratele și împreună lucrător ** și împreună ostaș al meu, și

trimesu și slujitorul vostru în trebuința mea

* Cap 4 18 ** 1 Tim 2, † 2 Cor 8, 10
† 2 Cor 1, 1 Cap 4 8

26 Fiindcă * va doria pe toți și era foarte tulburat pentru că auzit că a fost bolnav

* Cap 1, 8

27 Și într-adevăr a fost bolnav aproape de moarte, dar Dumnezeu a avut milă de el și nu numai de el ci și de mine, ca să n'am înfrustare peste înfrustare.

28 Deci l-am trimis mai în grabă, ca văzându-l să vă bucurați iarăși și eu să fiu mai înfrustat

29 Primindu-l deci în Domnul eu toată bucuria și avel în ciuste * pe unii ca aceștia,

* 1 Cor 6 18 1 Tes 5 12, 17 vs 7

30 fiindcă pentru lucrul lui Hristos a fost aproape de moarte, după ce și-a pus viața în primejdie, ca * să îplinească lipsa voastră în slujirea către mine

* 1 Cor 16 17 Cap 4, 10

3 Incolo, frații mei, bucurați-vă * în Domnul.

* 2 Cor 13, 10 Cap 4 4, 1 Tes 5 6,

*Ferirea de învățători
muncinosi*

Ca să vă scriu aceleiaș, mie nu-mi este anevoie, iar vouă vă este de temei

2 Paziți-vă * de câinii aceia! Paziți-vă de lucrato

ri! ** rai! Paziți-vă de scrijelătura!

* Isa 66 10 Gal 5, 15, ** 2 Cor 11 13, † Rom 2 28 Gal 5 2

3 Căci noi suntem lucrarea împrejur, * noi cari * slujim lui Dumnezeu prin Dubul și ne ținem laudăm în Hristos Isus și nu ne încredem în carne

* Deut 10 16, 30 f, Ier 4, 4 Re 2 29, 4 11, 12, Col 2 11 ** Ioan 4 21 24 Rom 7, 6, † Gal 6 14

4 Cu toate că eu * am de ce să am încredere și în carne. Dacă vreunui altuia i se pare că poate avea încredere în carne, este mai mult:

* 2 Cor 11, 18, 21

5 prin lăiere împrejur * a opta zi, din * neamul lui Israel, din * seminția lui Beniamin, Evreu * din * Evrei: în privința legii, Fariseu. *† * Far 17, 12, ** 2 Cor 11 22 † Rom 11 1 † 2 Cor 11 1

6 în privința * râvnii, prigonitor ** al bisericii, în privința dreptății care este prin lege, fără * vină.

* Fapt 22 8 Gal 1 13, 14 ** Fapt 8 3, 1 † Rom 10 5 † Luc 11 6

7 Dar pe cele * ce înmănu erau câștiguri, le am socotit paguba pentru Hristos.

* Mat 13 41

8 Că într-adevăr și socotesc ca toate sunt pagubi pentru înălțimea cunoștinței * lui Hristos Isus, Dom

niul meu, pentru care n'am părăbit de toate și le socotesc ca gunoarie ca să câștig pe Hristos

* Ion 6, 11 Ier 9 23 24, Ioan 17 3, 11 vs 2 2 Col 2 4

9 și să fiu aflat în el nu având ca dreptate a mea * pe cea din lege, ci pe cea * prin credința în Hristos, dreptatea dela Dumnezeu, pe temeiul credinței.

* Rom 10 3 5, ** Rom 1 17, 17 21, 22, † Rom 10 3 6 Gal 2 6

10 ca să-l cunosc pe el și puterea învierii lui și părăsirea * patimilor lui fiind făcut asemenea morții lui, * Rom 6, 3 4 5; 8 17 2 Cor 4 10 11 2 Tim 2 11 12 Pet 4 13,

11 dacă cumva voi ajunge * la învierea cea dintre cei morți. * Fapt 26 7

12 Nu ca am și luat premiul sau chiar sunt * desăvârșit: ** însă urmăresc ca să-l dobândesc după cum am fost dobândit și eu de Hristos Isus.

* 1 Tim 6 12 ** Ebr 12 23

13 Fraților, eu nu mă socotesc încă pe mine însumi că l-am dobândit. Dar una fac, uitând * cele din urmă, și întinzându-mă din * răspuțeri spre cele dinainte,

* Ps 45 10 Luc 9 62 1 Cor 5 18 ** 1 Cor 9 24 20 Ebr 6 1,

14 alerg drept la * țintă către premiul chemării **

de sus a lui Dumnezeu în Hristos Isus

* 2 Tim 4 7, 8 Ebr 12 1, ** Ebr 5 1

Alipirea de Hristos

15 Deci toți câți suntem desăvârșiți * să gândim aceeași și dacă gândiți * ceva altfel Dumnezeu vă va descoperi și aceasta

* 1 Cor 2 6, 14 20 ** Gal 5 10,

16 Numai la ceea ce * am ajuns ** să pașim prin aceeași * Rom 12 16, 16 5, ** Gal 6, 16, † Col 2 2

17 Fraților, fiți împreună urmașii mei * și îndreptați-vă privirea la cei ce umblă așa cum ne aveți * pildă pe noi. * 1 Cor 4 16 11 L. Cap 4 9 1 Tes 1, 6 ** 1 Pet 5 3,

18 Căci umbla mulți, pe cari de mai multe ori vi spuneam, iar acum spun chiar plângând, că sunt vrăjmașii * crucii lui Hristos

* Col 1 7; 2 21, 6, 12, Cap 1, 15 16

19 al căror sfârșit * este peirea, al căror Dumnezeu * este pântecul și a căror slavă este în rușinea lor, cari gândesc și cele pamântești.

* 2 Cor 11, 15 2 Pe 2 1 ** Rom 16 18 1 Tim 6 5, Tit 1, 11, * Osea 4 7 2 Cor 11 12, Gal 5 13 † Rom 8 5

20 Căci cetățenia * noastră este în ceruri de * unde și așteptăm și ca Mântuitor pe Domnul Isus Hristos.

* Efes 2 6 19 Col 3 1, 3 ** Fapt 1 11 † 1 Cor 3 7 1 Tes 1 10 Tit 2 13

21 care * va schimba la chip trupul smereniei noastre, făcându-l asemenea la faţă cu trupul slavei lui, potrivit lucrării ** de a pune să-şi supună chiar toate

* 1 Cor. 15, 48, 49. Col. 3, 4. 1 Ioan 3, 2. ** 1 Tes. 1, 19. + 1 Cor. 15, 26, 27.

4 Încât, fraţii mei iubiţi şi doriţi, * bucuria ** şi cununa mea, aşa staţi neclinţiţi în Domnul, iubiţilor. * Cap. 1, 8. ** 2 Cor. 1, 14.

Cap. 2, 16. 1 Tes. 2, 19, 20. + Cap. 1, 27.

Indemnuri.

2 Indemn pe Evodia şi indemn pe Sintiche ca să aibă acelaş gând * în Domnul. * Cap. 2, 2, 3, 4.

3 Da, te rog şi pe tine, adevărat tovarăş de jug, ajută-le ca pe unele cari au luptat * împreună cu mine în evanghelie, împreună şi cu Clement şi cu ceilalţi împreună lucrători ai mei, ale căror nume sunt în cartea ** vieţii.

* Rom. 16, 3. Cap. 1, 27. ** Exod. 32, 32. Ps. 69, 28. Dan. 12, 1. Lca. 10, 20. Apoc. 3, 5, 13, 8, 20. 1 Tes. 5, 21, 27.

Indemn la bucurie şi rugăciune

4 Bucuraţi-vă * totdeauna în Domnul! Iarăş voui zice: bucuraţi-vă!

* Rom. 12, 12. Cap. 3, 1. 1 Tes. 5, 16. 1 Pet. 4, 13.

5 Blândeţea voastră să

fie cunoscută de toţi oame-
nii. Domnul este aproape *

* Ev. 10, 26. Iac. 5, 8, 9. 1 Pet. 4, 1. 2 Pet. 3, 8, 9. 2 Tes. 2, 2.

6 Nu * vă îngrijoraţi de nimic ci în orice, faceţi cunoscut cererile voastre către Dumnezeu prin rugăciune şi prin cerere cu mulţumiri. * Ps. 55, 22. Prov. 16, 1. Mat. 6, 25, 33. 12, 22. 1 Pet. 5, 7.

7 Şi pacea * lui Dumnezeu, care este mai pesus de orice minte, va păzi inimile voastre şi gândurile voastre în Hristos Isus.

* Ioan. 14, 27. Rom. 5, 1. Col. 3, 15.

8 Încolo, fraţilor, toate câte sunt adevărate, toate câte sunt de cinste, toate câte sunt drepte, toate câte sunt curate, toate câte sunt foarte de iubit, toate * câte sunt bine de auzit, dacă este vreo virtute şi dacă este vreo laudă, acestea puneţi-le în minte: * 1 Tes. 5, 20.

9 şi cele ce * aţi învăţat şi aţi luat dela mine şi aţi auzit şi aţi văzut la mine, acestea faceţi-le: şi Dumnezeu ** păcii va fi cu voi.

* Cap. 3, 17. ** Rom. 15, 33; 16, 20. 1 Cor. 14, 33. 2 Cor. 13, 11. 1 Tes. 5, 13. Evr. 13, 24.

Pavel mulţumeşte pentru darurile primite

10 M'am bucurat însă mult în Domnul că acum în sfârşit aţi înflorit odăta iar ca să vă gândiţi * la

cele pentru mine; pentru cari şi vă gândiaţi dar n'aveaţi vreme cu prilej.

* 2 Cor. 12, 3.

11 Nu că zic în vederea lipsei mele; căci am învăţat, în cele ce sunt, să fiu * mulţumit cu ce am.

* 1 Tim. 6, 6, 9.

12 Ştiu * să fiu smerit şi ştiu să am şi de prisos, sănt deprins să fiu în orice şi în toate şi să fiu sătul şi flămând şi să am de prisos şi să fiu şi în lipsă.

* 1 Cor. 4, 11. 2 Cor. 6, 10, 11, 27.

13 Toate * le pot în cel ce mă întăreşte.

* Ioan. 15, 5. 2 Cor. 12, 9.

14 Totuşi aţi * făcut bine, făcându-vă părtaşi împreună cu mine la neceazul meu.

* Cap. 1, 7.

15 Dar ştiţi şi voi, Filipenilor, că la începutul evangheliei, când am ieşit din Macedonia, nicio * biserică n'a fost în părtaşie cu mine în socoteală de dare şi primire, decât numai voi singuri.

* 2 Cor. 11, 8, 9.

16 Pentru că şi în Tesalonic şi odăta şi de două ori mi-aţi trimis pentru trebuinţa mea

17 Nu că eu caut darul vostru; ci caut * rodul care prisoseşte pentru socoteala voastră. * Rom. 15, 28. Tit. 3, 14.

18 Am însă toate dîndes-tul şi am de prisos; sânt plin după ce am primit dela Epafrodit * cele delavoi, un miros ** de bună mireasmă, o jertfă + primită, bineplăcuta lui Dumnezeu.

* Cap. 2, 25. ** Evr. 13, 16. + 2 Cor. 9, 12.

19 Şi Dumnezeul meu va împlini * orice trebuinţă a voastră potrivit cu * bogă-
ţiile lui, în slavă în Hristos Isus.

* Ps. 23, 1. 2 Cor. 9, 8. ** 1 Tes. 1, 7; 3, 16.

20 Iar lui * Dumnezeu şi Tatăl nostru fie slava în vecii vecilor! Amin.

* Rom. 16, 27. Gal. 1, 5.

Trări de sănătate.

21 Îmbrăţişaţi pe oricare sfânt în Hristos Isus. Vă îmbrăţişază fraţii cari * sunt cu mine.

* Gal. 1, 2.

22 Vă îmbrăţişază toţi sfinţii, dar mai * ales cei din casa Cesarului.

* Cap. 1, 13.

23 Harul * Domnului Isus Hristos fie cu duhul vostru! Amin.

* Rom. 16, 24.

EPISTOLA LUI PAVEL APOSTOLULI. CĂTRE COLOSENI.

Urare

1 Pavel, apostol * al lui Hristos Isus, prin voia lui Dumnezeu, și sfințelor fratele:

* Efes 1.1

2 sfinților, cari sunt în Colose și fraților credincioși în * Hristos. Har vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru

* 1 Cor 4.17 Efes. 6.21 Gal. 1.3

*Credința și dragostea
Colosenilor*

3 Mulțumim * lui Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Isus Hristos, rugându-ne totdeauna pentru voi, * 1 Cor 1.4 Efes 1.16 Filip 1.3, 4.6

4 dupăce, am auzit de credința voastră în Hristos Isus și de iubirea * ce aveți către toți sfinții.

* Efes 1.15 Vers 9. Filip 3. Evr 1.10

5 pentru nădejdea, care vă este păstrată * în ceruri, pe care ați auzit o mai înainte în cuvântul adevărului evangheliei,

* 2 Tim 4.8 1 Pet 1.4

6 care a ajuns până la voi ca și * în toată lumea și este aducătoare ** de rod și crește ca și între voi, din ziua în care ați auzit o

și ați cunoscut harul lui Dumnezeu în adevăr

* Mat 24.14. Marc 16.15. Rom 1.8. Vers 28. ** Marc 4.8. Ioan 17.18. Filip 1.11. + 2 Cor 6.1. Efes 1.8. Tit 2.11. 1 Pet 5.12

7 după cum ați învățat dela Epafra, * iubit rob împreună cu noi, care este pentru voi un credincios slujitor ** al lui Hristos

* Cap 4.12. Filip 28. ** 2 Cor 1.24. 1 Tim 4.6

8 și care ne-a încununat despre iubirea * voastră în Duhul. * Rom. 15.30

9 Deaceia * și noi, din ziua în care am auzit, ne încetăm să ne rugăm pentru voi și să ** cerem ca să fiți umpluți de cunoștință deplină a voii lui în orice înțelepciune și pricere duhovnicească,

* Efes 1.15. + Vers 3, 4. ** Cor 1.9 + Rom 12.2. Efes 10.17. + Efes 1.8

10 pentruca * să umblați în chip vrednic de Domnul ca ** să-i plăceți în orice, aducând rod în orice faptă bună și crescând prin cunoștința deplină a lui Dumnezeu.

* Efes 4.1. Filip 1.27. 1 Tes 2.2. ** 1 Tes 4.1. + Ioan 15.16. 2 Cor 9.8. Filip 1.12. Tit 3.1. Evr 13.21

11 fiind împuțerniciți *

în orice putere potrivit lărilor slavei lui, pentru orice răbdare ** și îndelunga înagadunța cu bucurie, +

* Efes 3.16. 6.10. ** Efes 4.2. + 1 Tes 5.41. Rom. 5.3

*Hristos, răscumpărarea
noastră.*

12 mulțumind * Tatălui care v-a făcut destoinici pentru partea sortului sfinților în lumină: * Efes 5.20. Cap. 3.15. Filip 26.18. Efes 1.11

13 care ne-a scăpat din stăpânirea * întunerecului și ** ne-a strămutat în împărăția Fiului iubirii sale,

* Efes 6.12. Evr 2.14. 1 Pet 2.9. ** 1 Tes 2.12. 2 Pet 1.11.

14 în * care avem răscumpărarea noastră, iertarea păcatelor noastre;

* Efes 1.7

15 care este chipul * lui Dumnezeu celui nevăzut, cel întâiu născut ** din toată zidirea,

* 2 Cor. 4.4. Evr 1.3. ** Apoc. 3.14

16 pentrucă în el * au fost făcute toate în ceruri și pe pământ, cele văzute și cele nevăzute, fie scaune de domnii, ** fie domnii, fie căpetenii, fie stăpâniri. Toate sunt făcute prin + el și pentru el, * Ioan 1.3. 1 Cor 8.4. Efes 3.6. Evr 1.2. ** Rom. 8.38. Efes 1.21. Cap. 2.10, 15. 1 Pet 3.22. + Rom. 11.36. Evr 2.10.

17 și el * este mai în-

ainte de toate și toate stau împreună în el,

* Ioan 1.3, 17.5. + 1 Cor 8.6.

18 și el * este capul trupului, al bisericii; el este începutul, întâiu născut ** dintre cei morți, ca să țină cel dintâi loc în toate.

* 1 Cor 11.8. Efes 1.10, 22. 4.15; 5.23. ** Filip 26.23. 1 Cor. 15.20, 23. Apoc. 1.5

19 Pentrucă Tatăl a binevoit ca toată plinătatea să locuiască în * el,

* Ioan 1.16; 3.34. Cap. 2.9, 3.11.

20 și prin el să împace toate * fașă de sine, ** făcând pace prin sângele crucii sale; prin el, *zie*, fie + pe cele de pe pământ, fie pe cele din ceruri.

* Efes 2.14-16. ** 2 Cor. 5.18. + Efes 1.10.

21 Și pe voi cari * odinioară erați înstrăinați și vrajmași în ce privește gândirea voastră în faptele rele, ** v-a împăcat însă acum,

* Efes 2.1, 2, 12, 19, 4, 18. ** Tit 1.15, 16.

22 în * trupul cărnii lui prin moarte, ca ** să vă înfațișeze sfinți și curați și fără vină înaintea lui:

* Efes 2.15, 16. ** Luc. 1.75. Efes 1.41; 5.27. 1 Tes 4.7. Tit 2.14. Iuda 24.

23 dacă în adevăr rămâneți în credință, întemeiați * și întăriți și nu vă lăsați clintii ** dela nădejdea evangheliei, pe care ați + au-

zil-o, care a fost propovăduită la orice ++faptură ce este supt cer, al cărei ++slujitor m'am făcut eu Pavel.
* Efes 3. 17. Cap. 2. 7. ** Ioan 15. 6
† Rom. 10. 18 ++ Vers 6. ++ Eapt. 1. 17.
2 Cor 3. 6; 4. 1; 5. 18. E es 3. 7. Vers. 25
1 Tim. 2. 7

Slujba lui Pavel pentru Neamuri

21 Acum *mă bucur în suferințele pentru ** voi și împlinesc lipsurile ++ necazurilor lui Hristos în carnea mea, pentru ++ trupul lui, care este biserica,
* Rom. 5. 3. 2 Cor 7. 4. ** Efes. 3. 1. 13.
† 2 Cor 1. 5, 6 Filip 3. 10 2 Tim 1. 8.
2. 10 ++ Efes 1. 23

25 al cărei slujitor m'am făcut, potrivit economiei * lui Dumnezeu, ce mi s'a dat fața de voi, ca să întregesc cuvântul lui Dumnezeu, * 1 Cor 9. 17 Gal. 2. 7. Efes 3. 2. Vers 23.

26 adică taina * cea ascunsă din veacuri și din neamuri: dar ** acum a fost arătată sfinților săi,

* Rom. 16. 25. 1 Cor 2. 7 Efes. 3. 9. ** Mat. 13. 11 2 Tim 1. 10.

27 căroră * Dumnezeu a voit să le facă cunoscut care este bogăția ** slavei tainei acesteia între Neamuri, adică Hristos în voi, nădejdea ++ slavei;

* 2 Cor 2. 14 ** Rom 9. 23 Efes 1. 7. 3. 8 ++ 1 Tim 1. 1

28 pe care noi îl vestim, îndemnând * pe oricare om

și învățând pe * oricare om în orice înțelepciune, ca ** să înfățișăm pe oricare om desavârșit în Hristos

* Eapt. 20. 20. 27. 31. ** 2 Cor 11. 4
Efes 3. 27 Vers 22

29 Pentru aceasta * mă și ostenesc, luptându-mă ** potrivit lucrării lui care lucrează în mine cu putere. † * 1 Cor 15. 10 ** Cap. 2. 1
† Efes. 1. 19; 3. 7, 20

Lupta apostolului.

2 Căci voiesc să știți că de mare luptă * am pentru voi și cei din Laodicea și pentru toți câți n'au văzut fața mea în carne.

* Filip. 1. 30 Cap. 1. 29 1 Tes 2. 2

2 ca * să le fie mângăiate inimile, fiind închegați împreună ** în iubire și pentru orice bogăție a m credințării depline a priceperii, pentru cunoașterea ++ deplina a lui Dumnezeu, a lui Hristos.

* 2 Cor 1. 6 ** Cap. 3. 14. † Filip. 1. 9. Cap. 1. 9.

3 în * care sunt ascunse toate comorile înțelepciunii și cunostinței

* 1 Cor 1. 24; 2. 6, 7 Efes 1. 8. Cap 1. 9

Îmblădirea în Hristos

4 Zic aceasta, ca * nimeni să nu vă înșele prin vorbire înduplecătoare

* Rom 16. 18. 2 Cor 1. 12. E es 1. 10. 6. Vers 8. 18.

5 Căci și dacă * sânt de

parte cu carnea, dar cu duhul sânt cu voi. bucurându-mă și privind rândululă ** voastră și statornicia ++ credinței voastre în Hristos. * 1 Cor 3. 3 1 Tes 2. 17
† 1 Cor 14. 40 ++ 1 Pet 3. 9

6 Deci, cum * ați primit pe Hristos Isus Domnul, așa umblați în el.

* 1 Ios 4. 1 Iuda 3.

7 Înradăcinați și zidiți în el și întăriți prin credință, după cum ați fost învățați, prisosind în mulțumiri.

Învățăturile mincinoase.

8 Luați seama * ca nu runva să fie cineva care vă răpește prin filosofie și amăgire deșartă, potrivit datinei ** oamenilor, potrivit începuturilor nelesăvârșite ale lumii ++ și nu potrivit lui Hristos.

* Ier 29. 8. Rom 16. 17. Efes 5. 6. Vers 18. Ebr 13. 9. ** Mat. 15. 2. Gal 1. 14. Vers 22. † Gal. 4. 3, 9 Vers 20

9 Penlru că în el * locuiește toată plinătatea lui Dumnezeu, trupește,

* Ioan 1. 14. Cap. 1. 19.

10 și sunteți deplini * în el, care ** este capul oricărei domnii ++ și stăpâniri, * Ioan 1. 18. ** Efes 1. 20, 21. 1 Pet. 3. 22. † Cap. 1. 18.

11 în care și ați fost tăiați împrejur * cu o tăiere împrejur nefăcută de mână, în desbrăcarea **

trupului cărnii, în tăierea împrejur a lui Hristos.

* Deut. 10. 16. 30. 6. Ier 4. 4 Rom 2. 29. Filip 3. 3 ** 1 Tim. 6. 6. Efes 4. 22. Cap 3. 8, 9

12 fiind înmormântați * împreună cu el în botez, în care ați fost și sculați ** împreună cu el prin credința ++ în lucrarea lui Dumnezeu care ++ l-a sculat dintr-acei morți.

* Rom 6. 4. ** Cap 3. 1. † Efes. 1. 19; 3. 7. ++ Eapt. 2. 24.

13 Și pe voi * cari erați morți în greșalele voastre în netăierea împrejur a cărnii voastre, pe voi, zic, v'a făcut vii împreună cu el, după ce ne-a iertat toate greșalele noastre,

* Efes. 2. 1, 5, 6, 11

14 după ce a șters * zăpădit ce era scris de mână împotriva noastră, cu poruncă, care ne era protivnic, și l-a ridicat din mijloc, pironindu-l pe cruce.

* Efes 2. 15, 16

15 desbrăcând * domniile și puterile, ** le-a scos la arătare cu îndrăscală, ieșind biruitor asupra lor prin cruce.

* Psal. 9. 15. Ps 68. 18. Isa. 53. 12. Mat 12. 29. Luc. 10. 18, 11. 22. Ioan 12. 31, 16. 11. Efes 4. 8. Ebr 2. 14. ** Efes. 1. 12

Legea și Hristos.

16 Deci să * nu vă judece cineva pentru mân-

cure **sau pentru băutura, sau cu privire la o zi de sărbătoare, sau de luna nouă sau de Sabat

* Rom 14, 6, 10, 13 ** Rom 14 2, 17
1 Cor 8, 8 * Rom 14 5 Gal 4 10

17 cari *sunt o umbră a celor viitoare dar trupul este al lui Hristos

* Cor 8 5, 9:10 1

18 Nimeni * să nu vă facea sa pierdeți premiul, făcându-și voia lui însuși în smerenie și închinarea la ingeri, amestecându-se** în cele ce n'a văzut, fiind îngâmfa, în zădar de gândirea cărnii sale.

* Vers 4, ** 1 Cor 13, 3 1 1 1, 7.

19 și neținând tare Capul, *în care to, trupul luându-și hrana și bine încheiegal împreuna prin încheieturi și legături, crește cu creșterea lui Dumnezeu.

* Efes 4 13, 16.

20 Dacă ați murit * cu Hristos față de începuturile** nedeșavârșite ale lumii, pentru ce, ca și cum ați trăi în lume, vă supuneți la porunci:

* Rom 1, 3, 5, 7 4, 6 Gal 2 10,
1 Cor 2 15 ** Vers 8

21 Nu *pune mâna, nici nu gusta, nici nu ** atingi

* Gal 4 5 9 ** 1 Tim 4 13.

22 (cari toate sunt sortit p'erezirii prin între-

buițare) după *poruncile și învățăturile oamenilor?

* Isa 29 18 Mat 15, 9, Tit 1 14

23 Cari au *în adevăr o înfașurare de înțelepciune printr'o închinare **de bunăvoie și smerenie și ne cruțare față de trup, dar nu sunt de niciun preț în privirea mulțumirii carni

* 1 Tim 4 8 ** Vers 14

Viața creștinului ascunsă cu Hristos

3 Deci, dacă ați *fost seculati împreună cu Hristos, căutați cele de sus, unde este Hristos, șezând ** la dreapta lui Dumnezeu.

* Rom 6, 5 Efes 2, 6, Cap 2 12
* Rom 8, 34 Efes 1, 20

2 Puneți-vă mintea la cele de sus nu la cele de pe pământ.

3 Căci*voi ați murit și ** viața voastră este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu

* Rom 6, 2 Gal 2 20 Cap 2, 20
** 2 Cor 5, 7 Cap 1, 5

1 Când * se va arăta Hristos, viața ** noastră, atunci veți fi arătați și voi cu el în slavă

* 1 Ioan 3 2 ** Ioan 11, 25; 14 0
+ 1 Cor 15 43 Filip 3 21

Indemn la sfințenie și la dragoste.

5 Omorâți *decî mîdula rele **voastre cele de pe pământ: curvie, necurăție, patimă, poftă rea +r și

laconie de bani care *încercare de închinare la idoli.

* Rom 8, 13 Gal 24 ** Rom 13
+ Efes 5 3 + 1 Tes 5 5 ** Efes 5 5

6 din pricina * carora vîră mânia lui Dumnezeu este filii neascultării. **

* Rom 1 18 Efes 5 6 Apoc 22 15
** Efes 2 2

7 între *cari ați umblat și voi altădată, când trăiați în acestea.

* Rom 6 19, 20, 7 5, 1 Cor 5 11,
1 Tim 2 2, Tit 3 3

8 Lepădați dar *acum și voi toate: mânie, aprindere, răutate, defăimare, vorbire de rușine **din gura voastră. *Efes 4 22 Rom 12 1, 1ac 1 21
1 Pet 2 1, ** Efes 4 29 5 4

9 Nu *vă mințiți unii pe alții, fiindcă **v-ați desbrăcați de omul cel vechiu cu faptele lui. *Elev 19 1,
Efes 4 22, ** Efes 4, 22, 14

10 și v-ați îmbrăcat cu cel nou care se *înnoiește în cunoștință deplină, după ** chipul celui ce l-a înălțat.
* Rom 12 2 ** Efes 4 23, 24
+ Efes 2, 10

11 unde nu este Grec * și Iudeu la ere împrejur și netăiere în prej. r. barbar, Schit, rob, slohod ** ci Hristos este totul și în totul. * Rom 2 12 1 Cor 2 13 Gal 3 28 7 6 1 Tes 6 8 ** Efes 1 23

12 Îmbrăcați-vă deci, *ca ** pleși a lui Dumnezeu, sfinți și nubi, ca în inima +de îndurare cu bunălatate,

smerenie, blândețe, îndelungă-răbdare, *Efes 4, 24

** 1 Tes 1, 4 1 Pet 1, 2 2 Pe 4 10
+ Gal 5 22 Efes 4 2, 32 Filip 2, 1

13 îngaduindu-vă * unii pe alții și iertamii unii altora, dacă are cineva vreo plângere împotriva cuiva; după cum și Hristos v'a iertat așa și voi.

* Matei 11 25 Efes 4, 2, 32.

14 Iar *peste toate acestea îmbrăcați-vă **cu iubire, care este legătura + desăvârșirii.

* 1 Pet 4 8, ** 1 Tim 13 34 Rom 13, 8
1 Cor 13, Efes 5 2 Cap 2 2 1 Tes 4, 9 1 Tim 1 5, 1 Ioan 3 23, 4 21
+ Efes 4 3

15 Și pacea *lui Hristos să hotărască în inimile voastre, la ** care ați și fost chemați într'un singur trup; + și + fiți mulțumitori. * Rom 14 17 Filip 4, 7.

** 1 Cor 7, 15, + Efes 2, 16, 17, 4 4
+ Cap 2 7 Vers 17

16 Cuvîntul lui Hristos sa născă în voi cu bogăție, în orice înțelepciune; învațându-vă și îndemnându-vă unii pe alții prin psalmi și cântări de lauda *și cântări duhovnicești, ** cântînd în har în inimile voastre lui Dumnezeu.

* 1 Cor 14 26, Efes 5 19 ** Cap 4 6.

17 *Si orice *faceți, în cuvînt sau în lucru, faceți toate în numele Domnului

Isus, mulțumind ** lui Dumnezeu Tatăl prin el

* 1 Cor 10. 31 ** Rom. 1. 8 Efes 5. 20
Cap. 1. 12, 2. 7. 1 Tes. 5. 18 Ebr. 13. 15.

Datoriile casnice.

18 Nevestelor, *iți supuse bărbaților voștri, după cum ** se cuvine în Domnul.

* Efes 5. 22 Tit. 2. 5 1 Pet. 3. 1.
** Efes 5. 3

19 Bărbaților * iubiți-vă nevestele și nu fiți amariți ** împotriva lor.

** Efes 5. 25, 28, 33. 1 Pet. 3. 7.
** Efes. 4. 31

20 Copiilor, * ascultați de părinții voștri în ** toate; căci aceasta este bineplăcut în Domnul

* Efes 6. 1 ** Efes 5. 24 Tit. 2. 9

21 Taților, * nu înfrânați pe copiii voștri ca să nu fie desnădăjduiți. * Efes 6. 4

22 Robilor, * ascultați în ** toate pe domniile voștri după carne, + nu în slujiri de ochi ca ceice caută să placă oamenilor, ci în curătenia inimii, temându-vă de Domnul

* Efes 6. 5 etc. 1 Tim. 6. 1 Tit. 2. 9.
* 1 Pet. 2. 18. ** Vers. 20. Filip. 16.

23 Orice * faceți, lucrări din suflet ca pentru Domnul și nu pentru oameni,

* Efes 6. 6 7

24 Știind că * de la Domnul veți primi răsplata muncii Sluiți ** ca robi Domnului Hristos

* Efes 6. 8 ** 1 Cor 7. 22

25 Căci cine face nedreptate va lua ca sine nedreptatea ce a făcut și nu * este căutare la față. * Ecl. 2. 14

Efes 6. 5 1 Pet. 1. 17 Deut. 10. 7

4 Domnilor, dați * robilor ce este drept și ce este potrivit, știind că și voi * veți un Domn în ceruri

* Efes 6. 9

Indemn la rugăcuni

2 Stăruiți * în rugăcuni veghind în ea cu ** mulțumiri, * Luc. 18. 1 Rom. 12. 12

Efes. 6. 18 1 Tes. 5. 17, 18. ** 1 Tim. 2. 7, 8 5

3 rugându-vă * totdeauna și pentru noi ca Dumnezeu să ne deschidă ** o penură cavăni, ca să vă bîm taina + lui Hristos, pentru + care și sînt legal

* Efes 6. 19. 2 Tes. 3. 1. ** 1 Cor. 10. 9 2 Cor. 2. 12. + Mat. 13. 1. 1 Tim. 4. 4
Efes 6. 19. Cap. 1. 20, 2. 2. + 1 Tes. 5. 20 Filip. 1. 7

4 ca s'o fac cunoscut cum trebuie să vorbesc

5 Umblați * în înțelepciune față de cei de afară, cumpărându-vă ** vremea nimerită

* Efes 5. 15. 1 Tes. 4. 12. ** Efes. 5. 16

6 Cuvântul vostru să fie totdeauna în har * dres ** cu sare, ca + să știți cum trebuie să răspundeți fie caruia

* Cap. 3. 16. ** Mac. 9. 50 + 1 Pet. 3. 15

Trimțarea lui Tihă și Onisim

7 Cele * despre mine toate vi le va face cunoscut Tihă, iubitul frate și credincios slujitor și rob împreună cu mine în Domnul:

* Efes 6. 21.

8 pe care l-am * trimis la voi pentru aceasta chiar, ca să cunoașteți cele despre noi și să vă mîngâie inimile,

* Efes 6. 22.

9 împreună cu Onisim, * credinciosul și iubitul frate, care este din al voștri, ei vă vor face cunoscut toate cele de aici.

* Filip. 10.

10 Vă îmbrățișază Arislarh, * tovarășul meu de robie și Marcu ** nepotul lui Barnaba, * despre care ați primit porunci, dacă va veni la voi, primiți-l,

* Efab. 19. 29. 20. 4. 27. 2. Filip. 24.
** Efab. 15. 37. 2. 1 Tim. 4. 11

11 și Isus, care se zice Iust, cari sunt din țara împrejur, aceștia singuri mi sunt împreună lucrători pentru împărăția lui Dumnezeu, oameni cari mi-au fost de îmbărbătare

12 Va îmbrățișază Epafra, * care este din al voștri, rob al lui Hristos Isus, totdeauna luptându-se **

pentru voi în rugăciunile sale ca să stați desăvârșiți + și pe deplin încredințați în orice voie a lui Dumnezeu

* Gal. 1. 7 Filip. 23. ** Rom. 15. 30.
+ Mat. 5. 48. 1 Cor. 2. 6; 14. 20. Filip. 3. 15 Ebr. 5. 14.

13 Căci îi mărturisese că are multă osteneala pentru voi și pentru cei din Laodicea și cei din Ierapole.

14 Vă îmbrățișază Luca, * doctorul iubil, și Dima. **

* 2 Tim. 4. 11. ** 2 Tim. 4. 10 Filip. 24

15 Îmbrățișați pe frații din Laodicea și pe Nymfa și biserica * cea care este în casa lui.

* Rom. 16. 5. 1 Cor. 16. 19

16 Și când va fi cetită la voi epistola, * faceți ca să fie cetită și în biserica Laodiceenilor și să cetiți și voi pe cea din Laodicea

* 1 Tes. 5. 27

17 Și spuneți lui Arhip * la seama la slujba ** pe care a luat-o în Domnul ca să împlinești

* Filip. 2. ** 1 Tim. 4. 6.

18 Îmbrățișarea * mea este cu înșas mîna mea a lui Pavel. Aduceți-vă ** aminte de legăturile mele Harul să fie + cu voi.

* 1 Cor. 16. 21. 2 Tes. 3. 17 ** Ebr. 13. 3.
+ Ebr. 13. 27

ÎNȚAIA EPISTOLA A LUI PAVEL. APOSTOLUL CĂTRE TESALONICENI.

Urare

1 Pavel și Silvan* și Timotei, bisericii Tesalonicenilor în Dumnezeu Tatăl și în Domnul Isus Hristos: Har** vouă și pace.

* 2 Cor 1.19 2 Tes 1.1 1 Pet 5.12
** Rom 1.2

*Izbândă Evangheliei la
Tesalonic.*

2 Mulțumim* lui Dumnezeu totdeauna pentru voi toți, făcând pomenire de voi în rugăciunile noastre,

* Rom 1.8 Filip 1.6 1 Tim 4

3 aducându-ne aminte neîncet* de lucrul** credinței voastre și de osteneala iubirii voastre și de răbdarea nădejdi voastre în Domnul nostru Isus Hristos, înaintea lui Dumnezeu și Tatăl nostru.

* Cap 2.13. ** Ioan 6.29 Gal 5.6.
Cap. 3.6. 2 Tes. 1.3, 11. Luc. 2.17.
† Rom 15.6. Evr 6.10.

4 Căci știm, frați iubiți de Dumnezeu, alegerea* voastră. * Col. 3.12. 2 Tes 2.13.

5 Pentrucă evanghelia* noastră n'a fost față de voi numai în cuvânt, ci și în putere și în Duhul Sfânt** și în multă încredințare deplină, după cum și știți† ce fel de oameni

am fost noi între voi pentru voi.

* Marc 16. 1 Cor 2. 4. 4. 90
** 1 Cor 2. 4. 4. 90
† 1 Cor 2. 1. 5. 10. 11. 2 Tes 2. 7

6 Și voi* vă ați făcut ni mători ai noștri și ai Domnului, primind cuvântul în mult necaz cu** bucuria Duhului Sfânt.

* 1 Cor 4. 16. 1. 1. Filip 3. 17
Cap. 2. 14. 2 Tes 3. 9. ** Fapt. 41
Evr 10. 34

7 Încât v'ați făcut pilda tuturor credincioșilor din Macedonia și din Ahaia.

8 Căci dela voi cuvântul Domnului a* răsunit, nu numai în** Macedonia și în Ahaia, ci credința voastră către Dumnezeu, a ieșit în orice loc, încât n'a vem trebuință să vorbim ceva.

* Rom 10. 18. ** Rom 1. 8. 2 Tes 1. 4

9 Căci chiar ei vorbesc despre noi ce* fel de înținare am avut la voi și** cum v'ați întors la Dumnezeu dela idoli, ca să slujiți Dumnezeului celui viu și adevărat,

* Cap 2. 1. ** 1 Cor 12. 2. Gal 4. 8

10 și să* așteptați pe Fiul său din** ceruri, pe care l-a sculat dintre cei

morți, pe Isus, care ne scapă din†† mânia ce vine. * Rom 2. 7. Filip 3. 20. Luc 2. 13. 1 Pet 3. 12. Apoc 1. 7. ** Fapt 1. 11. Cap 4. 16. 2 Tes 1. 7. † Fapt 2. 24. †† Mat 3. 7. Rom 5. 9. Cap. 5. 9

Cum a propovăduit Pavel

2 Căci voi* înșivă știți, fraților, că intrarea noastră în voi n'a fost în zadar.

* Cap. 1. 5. 9.

2 Ci, deși am suferit mai înainte și am fost înfrunțat rușinos în Filipi,* dupăcum știți, am** luat îndrăzneală în Dumnezeul nostru, să vorbim† către voi, evanghelia lui Dumnezeu cu multă†† luptă.

* Fapt 16. 22. ** Cap 1. 5. † Fapt 17. 2. †† Filip 1. 30. Col 2. 1

3 Căci* îndemnarea noastră nu este din rătăcire, nici din necurătenie, nici în înșelăciune,

* 2 Cor 7. 2. Ver 5. 2. 1. 1. 1.

4 Ci, dupăcum* am fost ghidiți bun de Dumnezeu, ca să** nu se încredințeze evanghelia, tot așa vorbim, nu plăcînd oamenilor, ci lui Dumnezeu, care ne cerea mină.

* 1 Cor 7. 25. 1 Tim 1. 11. 12

** 1 Cor 9. 17. Gal 2. 7. 1 Tim 1. 1

† Gal 1. 10. †† Evr 1. 3. Rom 8. 27

5 Căci, ne odăim†† nu în trebuință de ceva de înșelare, după cum știți, nici cu ascunz, de laconie de

bani, Dumnezeu** este martor, * Fapt 20. 33. 2 Cor 2. 17. 4. 2. 7. 2. 12. 17. ** Rom 1. 9.

6 nici* căutînd slavă dela oameni, nici dela voi, nici dela alții, deși putem să fim** cu greutate ca apostoli† ai lui Hristos

* 1 Tim 5. 41. 44. 12. 43. 1 Tim 5. 17
** 1 Cor 9. 4. 6. 12. 18. 2 Cor 10. 1. 2. 10. 22. 18. 10. 2 Tes 3. 9. Filip 8. 9. † 2 Cor 11. 9. 12. 13. 14. 2 Tes 3. 8

7 Ci* am fost blânzi** în mijlocul vostru, cum desmiardă o doică pe copiii ei.* 1 Cor 9. 1. 2. 5. ** 1 Cor 2. 3. 9. 22. 2 Cor 13. 4. 2. 1. 1. 1.

8 Astfel, plini de iubire pentru voi, eram bucurosi să vă dăm* nu numai evanghelia lui Dumnezeu ci și sufletele** noastre chiar, pentrucă vă făcuserăți iubii noua

* Rom 1. 1. 15. 29. ** 2 Cor 12. 15

9 Căci* aduceți aminte, fraților, de osteneala noastră și de marea noastră noapte și zi* lucrînd spre** a nu îngusta pe cineva dintre voi, v'am propovăduit evanghelia lui Dumnezeu

* 1 Pet 20. 34. 1 Cor 4. 12. 2 Cor 11. 9. 1. 1. 1. 1.

10 Voi,* sunteți martori și Dumnezeu* căsămenia, cu** căla sîntene și dreptate și neprihanire am fost către voi cari credeți,

* Cap 1. 5. ** 2 Cor 7. 2. 2 Tes 3. 7

11 dupăcum știți, îndem-
nându-vă și povățuind pe
fiecare dintre voi ca un
tată pe copiii săi, și măr-
turisindu-vă

12 să *umblați în chip
vrednic de Dumnezeu care
**vă chiamă la împărăția
și slava sa

*Efez. 4. 1. Filip. 1. 27. Col. 1. 10.
Cap. 4. 1. ** 1 Cor. 1. 9. Cap. 5. 24.
2 Tes. 2. 14. 2 Tim. 1. 9

Suferințele Tesalonicenilor

13 Și pentru aceasta și noi
mulțumim lui Dumnezeu
neîncetat * că atunci când
ați primit cuvântul auzit
dela noi, care este al
lui Dumnezeu, ați primit
nu **un cuvânt al oame-
nilor, ci, după cum este
cu adevărat, cuvântul lui
Dumnezeu, care și lucrează
în voi cari credeți. * Cap. 1. 8.

** Mat. 10. 40. Gal. 4. 14. 2 Pet. 3. 2.

14 Căci voi, fraților, v'ați
făcut următori ai bisericilor
* lui Dumnezeu cari
sunt în Iudea în Hristos
Isus: pentru că ați suferit și
voi aceleași ** dela cei de
un neam cu voi, ca și ei
dela Iudei. * Tim. 1. 2. ** 1 Cor.
17. 5, 18. + Ebr. 10. 33, 34.

15 cari * au omorât și pe
Domnul Isus, și pe proo-
rocii ** lor, și pe noi ne-au
prigomit și nu sunt plăcuți
lui Dumnezeu și + sunt,

protivnici tuturor oame-
nilor, * Eapt. 2. 23, 3. 10.
5. 30, 7. 52. ** Mat. 5. 12. 23. 34, 35.
Luc. 11. 43. 34. Marc. 7. 52. + Ebr. 11.

16 * oprindu-ne să vor-
bim Neamurilor ca ** ni
fie mântuite, pentru că să
umple totdeauna măsura
păcatelor lor. Dar mânia
+ dat peste ei până la capăt
* 1 Cor. 11. 52. Marc. 13. 5; 14. 5. + 14.
5. 18; 18. 2. 19. 9. 22. 21. 22. ** Marc. 14.
16. Mat. 23. 32. + Mat. 24. 6, 14.

Trimeterea lui Timotei

17 Dar noi, fraților, fiind
lipsiți de voi, pentru o
vreme de un ceas, cu fața
* nu cu inima, ne-am siliți
și mai mult, cu mult dor,
ca să vă vedem ** fața.

* 1 Cor. 5. 3. Col. 2. 5. ** Cap. 1. 10.

18 Deaceia am voi să
venim la voi, cu Pavel, și
odată și de două ori; și
ne-a împiedecat Satana. *

* Rom. 1. 19; 15. 24.

19 Căci care * este năde-
dea noastră sau bucuria
sau cununa ** laudei? Oare
nu chiar voi înaintea Dom-
nului nostru Isus la ve-
nirea lui? * 2 Cor. 1. 14. + 1
2. 16, 4. 1. ** Prov. 18. 31. + 1 Cor.
15. 23. Cap. 3. 13. Apoc. 1. 7, 22. 12.

20 Căci voi sunteți slavi
și bucuria noastră

3 Deaceia ne mai * putând
răbda, am ** găsit bine
să rămânem singuri în A-
tena, * Vers. 5. ** 1 Cor. 17. 18.

2 și am trimis pe

Timotei, * fratele nostru și
slujitor al lui Dumnezeu,
și împreună lucrător cu
noi în evanghelia lui
Hristos, ca să vă întărească
și să vă îmbărbăteze în
privața credinței voastre.

3 ca * nimeni să nu fie
aguduit în necazurile ace-
stea Căci voi înșiși știți
că spre ** aceasta suntem
puși. * Efez. 3. 13. ** Eapt. 9. 16;
14. 22. 20. 23. 21. 1. 1 Cor. 4. 9.
+ Tim. 1. 2. 1 Pet. 2. 21.

4 Căci și * când eram la
voi vă spuneam mai înă-
inte că avem să fim în ne-
caz, după cum a și fost
și știți. * Eapt. 20. 24.

5 Deaceia și eu ne mai
putând răbda, * am trimis
ca să cunoască credința vo-
astră, ca ** nu cumva să vă
fi ispitit ispititorul și oste-
nenia + noastră să fie în
zădărnici. * Vers. 1. ** 1 Cor. 7. 5.
+ 1 Cor. 11. 9. + Gal. 2. 2, 4. 11. + 1 Pet. 2. 16.

Întoarcerea lui Timotei cu știrile.

6 Acum însă, * fiindcă
Timotei a venit la noi dela
voi și ne-a adus știri bune
despre credința și iubirea
voastră, și că aveți o bună
amintire totdeauna despre
noi, dorind ** să ne vedeți,
ca și noi pe voi,

* Eapt. 18. 1. 5. ** Filip. 1. 8.

7 deaceia am * fost măn-
găiați, fraților, în privința

voastră, în toată nevoia și
necazul nostru, prin cre-
dința voastră;

* 2 Cor. 1. 4; 7. 6, 7, 13.

8 pentru că acum trăim
daca voi stați lăși * în
Domnul. * Filip. 4. 1.

9 Pentru că ce * mulțu-
miri putem da în schimb
lui Dumnezeu pentru voi,
pentru toată bucuria cu
care ne bucurăm pentru
voi înaintea Dumnezeului
nostru, * Cap. 1. 2.

10 cerând * peste măsura,
noapte ** și zi, ca să + vă
vedem fața și + să impli-
nim lipsurile credinței voa-
stre? * Eapt. 26. 7. 2 Tim. 1. 3.

** Rom. 1. 10, 11, 15. 32. + Cap. 2. 17.

+ 2 Cor. 13. 9, 11.

11 Iar însuș Dumnezeu
și Tatăl nostru și Domnul
nostru Isus să * ne nele-
zească drumul spre voi:

* Marc. 1. 8.

12 și pe voi Domnul să
* vă îmbogățească și să vă
facă să prisosiți în iubire
unii către alții ** și către
toți, ca și noi către voi.

* Cap. 4. 10. ** Cap. 4. 9, 5. 15. 2 Pet. 1. 7.

13 spre a vă întări ini-
mile ca * să fie fără vina
în sfîntenie înaintea lui
Dumnezeu și Tatăl nostru
la venirea Domnului no-
stru Isus cu ** toți sfin-
ții săi. * 1 Cor. 1. 8. Filip. 1. 10.

Cap. 5. 23. 2 Tes. 2. 17. 1 Ioan. 3. 20, 21.

** Zah. 14. 5. Iuda 14.

Indemn la sfîntenie

4 Incolo deci, fraților, vă rugăm și vă îndemnam în Domnul Isus, ca, după cum ați primit dela noi cum trebuie să umblați și să plăceți ** lui Dumnezeu, cum și umblați, — să pri-
sosiți și + mai mult.

* Flp. 1 27. Col 2 6 ** Cap 2 12

+ Col 1 10.

2 Căci știți ce porunci v'am dat prin Domnul Isus.

3 Căci aceea este voia * lui Dumnezeu, sfîntirea ** voastră, ca să vă feriți de curvie. +

* Rom 12 2 Efes 5 17. ** Yov 5 27

+ 1 Cor 6 15, 18 Efes 5 3. Col 3 5

1 Fiecare dintre voi să știe * să-și stăpânească va-
sul său în sfîntire și cinste.

* Rom 6 19 1 Cor 6 13, 18

5 nu * în palimă de poftă ca ** și Neamurile cari + nu cunosc pe Dumnezeu

* Rom. 1 24 20 Col 3 5 ** Ex. 4 17, 18 + 1 Cor. 15 34 Gal 4 8. Efes 2 12, 4 18 2 Pet. 1 8.

6 Nimic * sa nu treacă marginile și să nu ia mai mult în treaba dela fratele sau, pentruca Domnul este răsbunătorul ** tuturor acestora, dupăcum v'am și spus mai înainte și v'am adevărat

* Lev 19 11 13 1 Cor 6 8 ** 2 es 1 8

7 Căci Dumnezeu nu

ne-a chemat la necură-
ție ci * la sfîntire

* Lev 11 44 19 2 1 Cor 1 2 Ivr 10 14 1 Pet 1 4 15

8 Deaceia * celor disprețuiește, nu disprețuiește pe om, ci pe Dumnezeu care ** v'a dat Duhul său Cel Sfânt. * Luc 10 16 ** 1 Cor 10, 7 + 0 1 Iov 3 24

Indemn la dragoste și mîndre

9 Iar despre iubirea frățească n'aveți * (trebuință ca să vă scriu; căci voi în și-vă ** sunteți învățați de Dumnezeu ca să * vă iubiți unii pe alții.

* Cap 5 1. ** er 81 34, Iov 4 40

4 26 Ivr 8 11, 11 Iov 2 20 27

+ M. 22 39 Iov 13 34, 15 12

5 2, 1 Iov 4 8, 11 Iov 3 11, 23 4 21

10 Căci și * faceți aceluia care toți frații din Macedonia întreaga Vă îndem-
năm dar, fraților, să ** pri-
sosiți și mai mult

* Cap 1 7. ** Cap 5 14

11 și să aveți ambuția să * fiți liniștiți și să ** lu-
crați ale voastre și să lu-
crați cu mâinile voastre dupăcum v'am poruncit

* 2 es 8, 22, 1 Pet 4 15 ** Iov 20 37 Efes 4 28 2 Tes. 3, 7, 8 12

12 ca * să umblați cuvin-
cios față de cei de afară, și să n'aveți trebuință de a-
menii * + 1 Cor 13 13 2 Cor 8 21
Col 4 2 1 Pet 2 12

Despre venirea Domnului

13 Nu voim să nu știți, fraților, despre cei ador-

Indemn la veghere.

mulți, ca * să nu vă întristați
cu și ceilalți cari ** n'au
nădejde. * Lev 19 28. Deut 14

1, 2. 2 Sam 12 20 ** Efes 2 12

14 Căci dacă * credem că
Isus a murit și a înviat,
așa și Dumnezeu va aduce
împreună cu el pe ** cei a-
dormiți prin Isus.

* 1 Cor 15 13 ** 1 Cor 17, 18, 23

Cap 3 13.

15 Căci vă spunem acea-
sta prin * cuvîntul Domnu-
lui: că noi cei ** vii, ceice
rămănem pînăla venirea
Domnului, nu vom întrece
nicidecum pe cei adormiți.

* 1 Cor 13 17, 18 20 35 ** 1 Cor 15 51

16 Pentruca însuș Dom-
nul * cu o strigare, cu gla-
nul arhanghelului și cu
trîmbița ** lui Dumnezeu,
se va pogori din cer: și
cei morți + în Hristos vor
învia întâi.

* Mat 24 30 31 * apt. 1 11, 2 Pet 1 7

** 1 Cor 15 52. + 1 Cor 15 23 52

17 Apoi * noi cei vii, cei
ce rămănem, vom fi ca-
piți în nori împreună cu
ei spre înălțarea Dom-
nului în ** vazuș: și ast-
fel vom + fi totdeauna cu
Domnul.

* 1 Cor 15 51. ** 1 apt. 1 9. Apoc 11

2 + 1 Cor 12 24, 14 1

18 Deaceia * mângăiați-
vă unii pe alții cu aceste
cuvinte.

* Cap 5 11.

5 Iar despre vremei * și
despre sorocce, fraților,
n'aveți ** trebuință să vi se
scrie.

* Mat 24 3, 36. 1 apt. 1 7. ** Cap 4 9

2 Căci voi înșivă știți
prea bine că ziua * Domnu-
lui vine așa ca un hoț
noaptea.

* Mat 24 43, 44, 25 13. Luc 13 35, 41.

2 Pet 3 10. Apoc. 3, 3, 16 15

3 Când zice ei: Pace și
liniste! atunci le vine o
prapadenie * fără veste, ca
** d'nerca de facere celeice
are în pîntece; și nu vor
scapa nicidecum

* 1 Cor 13 8-10. Luc 17, 27-29; 21,

24, 35 2 Iov 1 6. ** er 13 22.

1 Iov 13 22.

1 Dar * voi, fraților, nu
sunteți în întunecce, ca
zina aceea sa v. apuce ca
un hoț

* 1 Cor 1 12, 11 1 Iov 2 8

5 Căci voi toți sunteți
fii * ai luminii și ai zilei:
nu + s. n. em. a. noptii, nici
ai întunericului. * 1 Iov 5 8

6 Deci dar * sa n. dor-
min ca ceilalți ci să ** ve-
ghem și să fim treji.

* M. 25 5 ** Mat 24 42 25 13.

Rom 13 11 Iov 1 Pet 5 8

7 Căci ceice * dorm. dorm
noaptea, ** și ceice se îm-
bată, se îmbata noaptea

* 1 Cor 12 34 Iov 13 13 1 Cor

15 34 Luc 5 14 ** 1 apt 2 15

8 Dar noi, fiindcă sun-

tem ai zilei, să fim treji, îmbrăcând * platoșa ere diuței și iubire și drept coif nadejdea mântuirii.

* Isa. 53, 17. Efes 6 14, 16, 17.

9 Pentrucă Dumnezeu * nu ne-a pus spre mânie ci ** spre dobândirea mântuirii, prin Domnul nostru Isus Hristos,

* Rom 9, 22. Cap. 1, 10. 1 Pet 3, 8. Iuda 4. ** 2 Tes 2 13, 14.

10 care * a murit pentru noi ca, fie că veghem, fie că dormim, să trăim împreună cu el.

* Rom 14 8, 9. 2 Cor 5 15.

11 Deaceea * mângâiați-vă unii pe alții și zidiți-vă unul pe altul, după cum și faceți

* Cap. 4, 18.

Draagostea pentru cărmuritori

12 Vă rugăm dar, fraților, să * recunoașteți pe ceice se ostensesc între voi și sunt puși mai mari ai voștri în Domnul și povățuitorii voștri, * 1 Cor 16, 18.

* 1 Cor 16, 18.

13 și să-i socotiți nespun de sus în iubire pentru lucrul lor. Fiți în pace * unii cu alții.

* Marc 9, 60.

14 Vă îndemnăm dar, fraților, muștrați * pe cei fara rândumală, mângâiați ** pe cei mici la suflet, sprijiniți † pe cei slabi, fiți

†† îndelung răbdători către toți.

* 2 Tes 3, 11, 12. ** Ebr 12, 13. † Rom. 14, 1; 15, 1. Gal. 6 1, 9. †† Gal 5, 22. Efes 4, 2. Col. 3, 12. 2 Tim 4 2.

15 Veșteți * să nu raspla lească cineva cuiva rău pentru rău, ci totdeauna ** urmăriți binele unii către alții și către toți.

* Lev 19 18. Prov 20, 22, 24. ** Mat 5, 39, 44. Rom. 12, 17. 1 Cor. 6 7. 1 Pet 3, 9. ** Gal. 6, 10. Cap. 3, 12.

Feturile îndemnuri.

16 Bucurați-vă * totdeauna;

* 2 Cor. 6, 10. Filip 4 4.

17 rugați-vă * neîncetat,

* 1 Cor. 16 1, 21, 38. Rom. 12, 12. Efes 6 18. Col 4 2. 1 Pet 4 7.

18 mulțumiți în orice, * căci aceasta este voia lui Dumnezeu în Hristos Isus pentru voi.

* Efes 5 20. Col. 3, 7.

19 Nu * slingeți Duhul,

* Efes 4, 30. 1 Tim. 4, 14. 2 Tim 1, 6. 1 Cor. 14 30.

20 nu * disprețuiți proorociile;

* 1 Cor 14, 1, 39.

21 cercăți * toate; înțeti * ce este bine;

* 1 Cor 2 11, 15. 1 Ioan 4 1. ** Filip 4 1.

22 feriți-vă * de orice înfățișare a răului.

* Cap. 4, 12.

Urări de încheiere

23 Și însuș Dumnezeui pacii * să ** vă sfințească desăvârșit; și întreg duhul vostru și sufletul și trupul să † fie păzit fără vină la

venirea Domnului nostru Isus Hristos

* Filip. 4 9. ** Cap. 3, 13. † 1 Cor 1 8.

24 Credincios * este cel ce vă cheamă, care va și face.

* 1 Cor 1, 9, 10, 18. 2 Tes. 3 3.

25 Fraților, rugați-vă * pentru noi

* Col 4 3. 2 Tes 3 1.

26 Înbrățișați * pe toți frații cu o salutare sfântă.

* Rom 16 16.

27 Vă rug fierbinte în Domnul ca * epistola să fie cetila la toți frații

* Col 4 16. 2 Tes 3 4.

28 Harul * Domnului nostru Isus Hristos fie cu voi.

* Rom 16, 20, 24. 2 Tes 3 18.

A DOUA EPISTOLĂ A LUI PAVEL APOSTOLUL CĂTRE TESALONICENI.

Urare

1 Pavel și Silvan și * Timotei: bisericii Tesalonicenilor în * Dumnezeu Tatăl nostru și în Domnul Isus Hristos.

* 2 Cor 1, 19. ** 1 Tes. 1, 1.

2 Har * vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Isus Hristos.

* 1 Cor 1 3.

Înaintarea Tesalonicenilor în credință

3 Suntem datorii * sa mulțumim totdeauna lui Dumnezeu pentru voi, fraților, după cum se cuvine, pentrucă credința voastră crește peste măsură și iubirea fiecăruia dintre voi toți a unora către alții se înmulțește;

* 1 Tes 1, 2, 3, 3 6, 9. Cap 2 13.

4 încât noi însine ne * lăudăm cu voi în bisericile lui Dumnezeu pentru ** răbdarea voastră și credința în toate prigonirile voastre și în necazurile pe cari le suferiți.

* 2 Cor 7, 14, 9 2. 1 Tes. 2, 19, 20. ** 1 Tes. 1, 3. † 1 Tes 2 14.

5 care este o * dovadă învedereată a dreptei judecăți a lui Dumnezeu, ca voi să fiți învredniciți de împărțirea lui Dumnezeu pentru ** care și suferiți;

* Filip 1, 28. ** 1 Tes 2, 14.

6 dacă * cu adevărat este drept la Dumnezeu să dea în schimb necaz celor ce vă necăjese.

* Apoc. 6, 10.

7 și voua, cari sunteți necăjiți, ușurare * cu noi, la descoperirea Domnului **

și să fie proslăvit cum este și la voi,

* Efes 3. 19. Col 4. 3. 1 Tes. 5. 23.

2 și ca să * fim scăpați de oamenii necuvincioși și răi; căci nu toți au credința. **

* Rom 15. 31. ** 1 Tes. 2. 24. 1 Cor. 10. 6.

3 Dar credincios * este Domnul care vă va * întări și vă va păzi de cel rău.

* 1 Cor 1. 9. 1 Tes 5. 24. ** Ioan 17. 15.

2 Pet 2. 9.

1 Și avem * încredere în Domnul cu privire la voi, că faceți și veți face cele ce poruncim.

* 2 Cor 7. 16. Gal 5. 10.

5 Iar Domnul * să vă în-drepteze inimile spre iubirea lui Dumnezeu și spre răbdarea lui Hristos.

* 1 Cor. 29. 18.

Despățirea de cei muncu-tători.

6 Vă poruncim, fraților, în numele Domnului nostru Isus Hristos, să * vă feriți de ** orice frate care umblă + fără rânduială și nu după datina + pe care a primit-o dela noi.

* Rom 16. 17. Vers 14. 1 Tim 6. 5. 2 Ioan 10. ** 1 Cor 5. 11. 13. + 1 Tes 4. 11. 5. 14. Vers 11. 12. 14. + Cap 2. 5.

7 Căci voi înșivă știți cum * trebuie să ne urmați, pentru că ** n'am fost fără rânduială între voi.

* 1 Cor 4. 16. 11. 1. 1 Tes 1. 6. 7. + 1 Tes 2. 10.

8 nici n'am mâncat m-dar pâne dela cineva în osleneală * și munca, lu-crând noapte și zi, ca să nu îngreuiem pe cineva dintre voi. * Fapt. 18. 3. 20. 34. 2 Cor 11. 9. 1 Tes 2. 9.

9 Nu * că n'avem drept ci ca să ne dăm pe ** noi înșine pildă vouă spre a ne urma

* 1 Cor 9. 6. 1 Tes 2. 8. ** Vers 7.

10 Căci chiar când eram la voi v'am poruncit se-cu-șta: că dacă cineva * nu vo-lește să lucreze, nici să m-mănânce. * Fap 3. 19. 1 Tes 4. 11.

11 Căci auzim de un-i cari umblă * fără rânduială între voi, cari nu lucrează nimic ** ci se amestecă în toate. * Vers. 6. ** 1 Tes 4. 11.

1 Tim 5. 13. 1 Pet 4. 15.

12 Dar unora ca aceștia le poruncim * și-i îndem-năm în Domnul Isus Hristos, ca să lucreze în liniște și să-și ** mănânce pânea lor înșiși

* 1 Tes 4. 11. ** Efes 4. 28.

13 Voi însă, fraților, * nu oboșiți facând binele.

* Gal 6. 9.

14 Iar dacă cineva n'are cultă de cuvântul nostru prin epistola aceasta, în-semnați-vi-l; nu * vă ame-tecați cu el ca să fie rușinat

* Mat 18. 17. 1 Cor 5. 9. Vers 6.

15 Și * totuș nu-l soco-

liti ca pe un vrăjmaș ci ** învățuți-l ca pe un frate.

* 1 Tes 19. 17. 1 Tes 5. 14. ** 1 Tes 3. 10.

Incheiere.

16 Iar însuș Domnul * pteii să vă dea pacea tot-deauna în orice loc. Dom-nul fie cu voi toți

* Rom 15. 33. 1 Cor 14. 33.

1 Cor 13. 11. 1 Tes 5. 23.

17 Imbrățișarea * mea cu însuș mâna mea a lui Pavel, care este un semn în orice epistolă: așa scriu.

* 1 Cor 16. 21. Col 4. 18.

18 Harul * Domnului no-stru Isus Hristos fie cu voi toți.

* Rom 16. 24.

ÎNȚĂIA EPISTOLĂ A LUI PAVEL APOSTOLUL CĂTRE TIMOTEI.

Urare

1 Pavel, apostol al lui Hristos Isus, după * po-runca lui ** Dumnezeu Mântuitorul nostru și a lui Hristos Isus, nădejdea + noastră, * Fapt 9. 15. Gal 1. 1. 11. ** Cap 2. 8. 4. 10. Tit. 1. 3. 2. 10. 3. 4. Iuda 25. + Col 1. 27.

2 lui Timotei, * adevara-tul ** meu copil în cre-dință: Har, + milă, pace de-la Dumnezeu Tatăl și dela Hristos Isus Domnul no-stru! * Fapt 16. 1. 1 Cor. 4. 17.

1 P. 2. 19. 1 Tes. 3. 2. ** 1 Tes 1. 4. + Gal. 1. 3. 2 Tim 1. 2. 1 Pet. 1. 2.

Învățăturile mincinoase și Evanghelia

3 Dupacum te am în-demnat să ramâi în Efes, când plecam * în Macedo-nia, ca ** să poruncești u-

nora să nu învețe pe alții într'altfel. * Fapt 20. 1. 3. Filip. 2. 24. ** Gal 1. 6. 7. Cap 6. 3. 10.

4 nici să nu * ia aminte la istorisiri închipuite și la înșirări de neamuri ce n'au margine, ca unele cari pri-cinuiesc ** mai mult neîn-telegeri decât economia lui Dumnezeu care este în cre-dință, așa fac acum. *

** Cap. 4. 7. 6. 4. 20. 2 Tim. 2. 14. 16. 23. Tit 1. 14. 3. 9. ** Cap 6. 4.

5 Iar ținta * poruncii este iubire din ** inimă curată și din euget bun și din credința fără fățarnicie.

* Rom 13. 8. 10. Gal 5. 14. ** 2 Tim. 1. 2.

6 dela cari unii ne ne-merind ținta, s'au abătut la vorbire deșartă, *

* Cap 6. 4. 20.

7 voind să fie învățători

de lege, nepricepând cu mintea nici cele ce spun, nici cele despre cari se rostesc * cu încredere. * Cap 6. 4

8 Știm însă că legea * este bună dacă se folosește cineva de ea potrivit legii, *

9 deoarece știm * că legea nu este pusă pentru cel drept, ci pentru cei fără lege și nesupuși, pentru nelegiuți și păcătoși, pentru necuvioși și lămești, pentru omoritori de tată și omoritori de mama, pentru omoritori de oameni, *

* Gal 3. 12-13

10 pentru curvari, pentru cei ce se împreună cu parte bărbatească, pentru vânzătorii de oameni, pentru mincinoși, pentru cei ce jura strâmb și pentru orice altceva ce este împotriva învățaturii * sănătoase

* Cap 6. 3 2 Tim 4. 3 1 Tim 4. 9-11

11 după evanghelia slavei fericitului * Dumnezeu, care ** mi a fost încredințată mie * Cap 6. 15 ** 1 Cor 9. 17 Gal 2. 7 Cl 1. 23 1 Tes 2. 4 Cap 2. 7 2 Tim 1. 11 Tit 1. 3

Harul făcut lui Pavel

12 Mulțumesc celui ce * m'a întărit, adică lui Hristos Isus Domnul nostru, pentru că ** m'a scutit credincios, punându-mă la supunerea lui; * 2 Cor 12. 9 ** 1 Cor 7. 25 † 2 Cor 3. 5, 6, 4. 1 Col 1. 26

13 deși * mai înainte eram un hulitor și un prigonitor și un batjocoritor; dar am căpătat milă, căci am făcut-o neștiind, ** în necredință * Cap 8. 3 9 1 1 Cor 13. 19 1 P 3. 6. ** 1 Io 2. 3 4 1 Ian 3. 20, 41 1 P 3. 17, 26 J

14 Și harul * Domnului nostru a prinosit peste mine s'ura cu ** credință și iubirea care este în Hristos Isus. * Rom 5. 20 1 Cor 15. 10 ** 1 Tim 1. 13 † Lac 7. 41

15 Credincios * și vrednic de primit este cuvântul ca Hristos ** Isus a venit în lume ca să mântuiască pe păcătoși, dintre cari cel dintâi sânt eu

* Cap 3. 1, 4 9 2 Tim 2. 11 Tit 3. 8 ** Mat 9. 13 Marc 2. 17 1 Io 1. 9, 10 Rom 8. 1 Ioan 3. 1

16 Ci pentru aceasta am capatat * milă, ca Isus Hristos să arate în mine mai întâi toată îndelungă sa răbdare, spre ** pilda celor ce au să creadă în el, spre viața vecinică

* 2 Cor 4. 1 ** 1 P 3. 18

17 Iar împărăria * micilor, neputrezitorului, nevăzutului, și singurului Hristos, fie * † emste și slavă în vecii vecilor! Amin * Ps 146. 10 146. 13 Dal 1. 14 Cap 1. 17, 16 ** Rom 1. 23 † Ioan 1. 1 Cor 1. 27 1 Ioan 14. 12 † Rom 16. 27 1 Ia 2. 25 * † 1 Cron 29. 11

Lupta cea bună

18 Iti * pun înainte această porunca, copilul meu Timotee, potrivit ** cu proorociile cari au fost mai înainte despre tine, ca prin ele să te lupti lupta cea bună, * Cap 6. 13. 14 20 2 Tim 2. 2. ** Ca. 4. 14 † Cap 6. 12 2 Tim 2. 3 4 7

19 având * credința și un cuget bun, pe care unii a runcându-l dela ei, au suferit ** spargere de corabie în ce privește credința,

* Cap 5. 9 ** Cap 6. 9

20 dintre cari este Imeneu * și Alexandru, ** pe cari i-am dat Satanei, ca să fie învățați să nu hulească și

2 Tim 2. 17 ** 2 Tim 4. 14

Rugăciunea pentru toți

2 Mai înainte de toate deci îndemn ca să se facă cerer., rugăciuni, mijlocuri mulțumiri, pentru toți oamenii,

2 pentru * împărați și pentru ** toți cari sunt în stăpâniri înalte ca să putem trece viața liniștită și liniștită în orice cucernicie și bună cuvântă

* Eza 10. 17 29. 7 ** Rom 13. 1

3 Aceasta este frumos * și primit înaintea ** lui Dumnezeu Mântuitorul nostru, * Rom 12. 2 Cap 6. 4

** Cap 1. 1 2 Tim 1. 9

4 care * voiește ca toți oamenii să fie mântuiți și ** să vină la cunoștința deplină a adevărului.

* Eze 18. 23 Ioan 3. 16, 17. 1 Ioan 2. 11. 2 Pet 3. 9 ** Ioan 17. 3 2 Tim 2. 25

5 Căci * este un singur Dumnezeu și un ** singur Mijlocitor al lui Dumnezeu și al oamenilor: omul Hristos Isus, * R. m. 3. 29, 30; 10. 12. Gal 3. 20 ** Ebr 8. 6, 9. 15.

6 care * s'a dat pe sine însus preț de răscumpărare pentru toți, marturia ** arătată la vremurile cuvenite.

* Mat 20. 28 Marc 10. 45. Lfes 1. 7. Tit 2. 14 ** 1 Cor 1. 6 2 Tim 1. 10 2 Tim 1. 8 † Rom 5. 5 Gal 4. 4 Ebr 1. 9 3. 5 Tit 1. 3

7 pentru * care eu am fost pus propovăduitor și apostol, spun ** adevărul lui Dumnezeu învățător al Neamurilor în credință și adevărat

* Efez 3. 7 8 1 Tim 1. 11 ** Rom 9. 1. † Rom 1. 13 15. 16 Gal 1. 16

8 Vrea deci ca bărbatul să se roage în * orice loc, ridicând ** mâni cucivoase, fără mânie și fără gând de ceartă * Mat 1. 1. Ioan 4. 21. ** Ps 134. 2. Isa 1. 15

Datorale femeilor

9 Asemenea femeile * să se gândească cu o imbrăcăminte cucivioasă, cu sfințenie și cu pudor, nu cu împletituri ale parului și

aur sau mărgăritare sau
veșminte foarte scumpe,

* 1 Pet. 3, 3.

10 ci * prin fapte bune,
cum se cuvine femeilor
cari mărturisesc ca se tem
de Dumnezeu * 1 Pt. 3, 1

11 Femeia să ia învăță
tură în liniște în orice su
punere

12 Dar femeii * nu-i dau
voie să învețe pe alții nici
** să stăpânească pe băr
bat, ci să fie în liniște

* 1 Cor. 14, 34. ** Efes. 5, 24.

13 Căci Adam * a fost
plasmuit întâi apoi Eva.

* Fan. 1, 27, 2, 18, 22. 1 Cor. 11, 8, 9.

14 Și Adam * n'a fost a
măgit, ci femeia fiind amă
gită a căzut în călcare de
poruncă. * Fac. 3, 6. 2 Cor. 11, 3.

15 Dar ea va fi mân
tuită prin nașterea de co
pii, dacă ele rămân în cre
dință și iubire și sfintire
cu cumpătare

Datorile Episcopilor

3 Credincios * este cuvân
tul dacă dorește cineva
episcopie, ** bun lucru +
poftește. * Cap. 1, 15. ** Fapt. 20, 25.
Filp. 1, 1 + Efes. 4, 12.

2 Trebuie deci ca epis
copul * să fie fără nici un
fel de vină, bărbat ** al
unei singure neveste, cum
pătat, cuminte, vrednic de
cinste, primitor de oaspeți,

îndemânatic + să învețe pe
alții, * Tit. 1, 6 etc. ** Cap. 5, 4.
+ 2 Tim. 2, 24.

3 Nu dedați vinului, * nu
deprins să bată, ** ci blând,
+ nu gâlcevitor, nu + iubl
tor de arginți.

* Vers. 8. Tit. 1, 7. ** 2 Tim. 2, 24.
+ 1 Pet. 3, 2. + 2 Tim. 2, 24.

4 Chivernisindu și bine
casa, ținându și * copiii în
supunere, cu toată bunăcu
viință. * Tit. 1, 6.

5 Dar dacă nu știe ci
neva să și cârmuiască în
săș casa sa, cum va purta
el grija de biserică lui
Dumnezeu?

6 Nu de curând venit,
ca să nu se umfle de mând
rie și să cadă * în jude
cata diavolului * Isa. 14, 12.

7 Dar trebuie să aibă și
o bună mărturie dela * cel
de afară, ca să nu cadă
în muștrare și ** în cursa
diavolului

* Fapt. 22, 12. 1 Cor. 5, 12. 1 Tes. 4, 2.
** Ca. 6, 9. 2 Tim. 2, 25.

Datorile diaconilor

8 Asemenea diaconii *
trebuie să fie vrednici de
cinste, nu cu cuvântul în
două feluri, nu ** dedați la
vin mult, nu lacomii de
câștig urât. * Fapt. 6, 1.

** Lev. 10, 9. Ezech. 44, 21. Vers. 3.

9 având * taina credinței
într'un cuget curat.

* Cap. 1, 19.

10 Dar și aceștia să fie, crezul în lume, a fost înal
mai întâi cercăți, apu să țină slavă
slujească ei ca diaconi,
dacă sunt fără vină

11 Femeile de asemenea
* să fie vrednice de cinste,
nu clevefitoare, cumpalate,
credincioase în toate.

* Tit. 2, 3.

12 Diaconii să fie bărbați
al unei singure neveste,
cârmuindu și bine copiii și
casele lor.

13 Căci * ceice * au slujit
bine ca diaconi își dobân
desc o treaptă bună și
multă îndrăzneală în cre
dința care este în Hristos
Isus.

* Mat. 25, 21.

Taina evlaviei

14 Îți scriu acestea, deși
nădăjduiesc să vin la tine
mai curând

15 Iar dacă zăbovesc
mult, să știi cum trebuie
să se poarte cineva * în
casa lui Dumnezeu, care
este biserică Dumnezeului
celui viu, stâlpul și spri
jinul tare al adevărului

* Efes. 2, 21, 22. 2 Tim. 2, 20.

16 Și cu adevărat mare
este taina cucerniciei. Cel
ce * s'a arătat în carne,
a fost ** îndreptățit în
Duhul, a fost văzut + de
îngeri, a fost propovăduit
+ între Neamuri, a fost *

* Ioan. 1, 14. 1 Ioan. 1, 2. ** Mat. 3, 16.
1 Ioan. 1, 23, 33. 1 Ioan. 1, 26, 16, 8, 9. Rom. 14.
1 Pet. 3, 18. 1 Ioan. 5, 6, etc. + Mat. 28.
2. Marc. 16, 5. Luc. 2, 13; 24, 4. Ioan.
9, 12. Luce. 3, 10. 1 Pet. 1, 12. + Fapt.
10, 34. 13. 46, 48. Rom. 10, 18. Gal. 2.
8. Efes. 3, 2, 6, 8. Col. 1, 27, 28. Cap.
2, 7. * Col. 1, 6, 23. + 1 Ioan. 24, 51.
Fapt. 1, 9. 1 Pet. 3, 9.

Învățătură mincinoasă

4 Duhul însă spune lamu
rit * că ** în vremurile
din urmă unii se vor le
pada de credință, luând a
minte + la duhuri amăgi
toare și + învățături de
draci.

* Ioan. 16, 13. 2 Tes. 2, 3. 2 Tim. 3, 1,
etc. 2 Pet. 3, 3. 1 Ioan. 2, 18. Iuda. 4,
18. ** 1 Pet. 1, 20. + 2 Tim. 3, 13. 2 Pet.
2, 1. Apoc. 16, 14. + Dan. 11, 35, 37,
38. Apoc. 9, 20.

2 cari vorbesc * minciuni
în fațarnicie, îndierăți în
cugetul lor, ca și cu fierul
** roș; * Marc. 7, 15. Rom. 16, 18.
2 Pet. 2, 3. ** Efes. 4, 19.

3 oprind * căsătorirea și
poruncind a se feri de mân
cari, ** pe cari Dumnezeu
le-a făcut să fie luate + cu
mulțumiri + de cei credin
cioși și cari au cunoscut
pe deplin adevărul

* 1 Cor. 7, 28. 30, 38. C. 1, 2, 20, 21.
Evr. 13, 4. ** Rom. 14, 3, 17. 1 Cor. 8.
8. + Fac. 1, 29, 9, 3. + Rom. 14, 6.
1 Cor. 10, 30.

4 Pentru că orice faptură
a lui Dumnezeu este bună
și nimic nu este de lepă

dat dacă se ia cu multu *Felurite sfaturi privitoare la slujba lui*

5 caci este sfințit prin cuvântul lui Dumnezeu și rugăciune

Indemnuri către Timotei.

6 Supunând fraților acelea vei fi un bun slujitor al lui Hristos Isus, fiindcă te hrănești cu cuvintele credinței și ale bune învățături pe care ai urmat-o până acum

* 2 Tim. 3, 14, 15

7 Dar ferește-te de basme și lămești și băbești. Deprimde-te însă pe tine însuși la cucernicie

* 1 Cor. 14, 6, 20. 2 Tim. 2, 1. 23, 4, 1. Tit. 1, 4. ** Ebr. 5, 14

8 Pentru că deprinderea trupescă este de folos la puțin, dar cucernicia este de folos la toate, având fagăduința victorie de acum și a celei viitoare

* 1 Cor. 9, 8. Col. 2, 2. ** Cap. 6, 1. † Ps. 34, 4. 1 Tim. 2, 3. 1 Tim. 6, 33. 1 Tim. 20. 1 Tim. 3, 10. 1 Tim. 5, 28

9 Credincios și vrednic de toată primăria este cuvântul

* Cap. 1, 13

10 Căci pe alina această ne ostenim în luptă, întru care ne amăpus nădejdea în Dumnezeu cel viu, care este Mântuitorul tuturor oamenilor, mai ales al credincioșilor.

* 1 Cor. 4, 11, 12. ** Cap. 6, 17. † Ps. 36, 6; 107, 2. 6 e a

Felurite sfaturi privitoare la slujba lui

11 Poruncește * acesten și învață-le la alții

* c

12 Nimeni să nu-ți desprețuiască tinerețea, ci să fie-ți pilda a credincioșilor, în cuvânt, în purtare, în iubire, în credință, în curăție.

* 1 Cor. 15, 31. Tit. 2, 10. ** 1 Tim. 2, 7. 1 Pet. 5, 2

13 Până vin eu, ia seama la celire, la îndemnare, la învățatură

14 Nu să fi nepăsător de darul care este în tine care ți a fost dat prin

15 Indelețimește-te cu credința; fu în acestea înaintarea ta să fie a tuturor.

16 Ia seama la tine însuși și la învățatura ta. Rămâi în acestea, ca să faci ca această te vei mântui și pe tine însuși și pe cei care te ascultă

* 1 Tim. 2, 28. ** Ebr. 3, 1. † 1 Tim. 1, 14. 1 Tim. 9, 22. Luc. 1, 2

Illustrația frățiasca

5 Nu să înfrunți pe un om mai în vârstă, ci în deșănțare, lăca pe un tânăr pe cel mai tânăr ca frați,

* Lev. 19, 32

2 pe femeile mai bătrâne cu pe mame, pe cele mai tinere ca pe surori, în orice curăție.

Despre văduve

3 Cinstiește pe văduvele care sunt într'adevar văduve.

* Vers. 5, 16

4 Dar dacă vreo văduva are copii sau urmași, ei să se învețe să și arate cu cernicia măi întâi față de casa lor și să dea rasplătiri părinților lor: căci aceasta este primită înaintea lui Dumnezeu

* Fac. 45, 10, 11. Mat. 15, 4. Ebr. 7, 1, 2. ** Cap. 2, 3

5 Iar cea într'adevar văduvă și rămasă singură și-a pus nădejdea în Dumnezeu și stăruiește noaptea și zi în cereri și rugăciuni.

* 1 Cor. 7, 32. ** Luc. 2, 39. 18, 1. † Ebr. 26

6 Dar cea care trăiește în desfătare a murit de vie

* Iac. 5, 6

7 Poruncește și acestea ca să fie fără nici un fel de vină.

* Cap. 1, 3, 4, 11, 6, 17.

8 Iar dacă cineva nu poartă grijă de ai săi și mai ales de ai casei sale, să lăgăduit credința și este mai rău decât un necredincios.

* Isa. 56, 7. Gal. 6, 10. ** 2 Tim. 3, 5. Tit. 1, 16. † Mat. 18, 17.

9 O văduvă să fie trecută pe listă, dacă nu are

nu puțin de șaiszeci de ani, dacă a fost nevasta unui singur barbat,

* Luc. 2, 26. Cap. 3, 2

10 dacă are mărturie de fapte bune, dacă a crescut copii, dacă a primit străni ca oaspeți, dacă a spălat picioarele sfinților, dacă a venit în ajutor celor ne-cauți, dacă a fost următoare de aproape în orice faptă bună.

* Ebr. 16, 15. Ebr. 13, 2. 1 Pet. 4, 9. ** Fac. 18, 4, 10. 2. Luc. 7, 38, 44. Ioan. 13, 5, 14

11 Dar să nu primești pe văduvele mai tinere, căci când s-au aprins împotriva lui Hristos, dorese să se mărite.

12 având osândă, fiindcă au lepădat credința cea dintâi.

13 Și totodată se învață și fără lucru, umblând din casă în casă, dar nu numai fără lucru, ci și limbile, și amestecându-se în toate, vorbind celece nu trebuie

* 2 Ies. 3, 11

14 Vreau deci ca văduvele cele mai tinere să se mărite, să nască copii, să fie stăpâne de casă, să nu dea protivnicului niciun prilej de înfruntare

* 1 Cor. 7, 9. ** Cap. 6, 1. Tit. 2, 8

15 Căci unele s-au și abătut după Satana.

16 Dacă vreun credincios

sau vreo credincioasă are văduve, să le vie în ajutor și să nu fie îngreunată biserica, pentruca să vină în ajutor celor * într adevăr văduve

* Vers 3, a.

Despre presbiteri

17 Presbiterii * cari cârmuiesc bine să ** fie învredniciți de îndoită cinste, mai ales ceice se ostenesc în cuvânt și în învățatură

* Rom. 12. 8. 1 Cor 9. 10. 14. Gal 1. 6. 6. Filip 2. 29. 1 Tes 5. 12. 13. Ebr 13. 7. 17. ** Eapf 29. 10.

18 Căci scriptura zice, Nu lega gura bouului * care treieră grâul. Și: Vrednic ** este lucrătorul de plata sa

* Deut. 25. 4. 1 Cor 9. 9. ** Lev. 19. 13. Deut 24. 14. 15. Mat 10. 10. Luc 10. 7.

19 Impotriva unui presbiter nu primi învinuire, decât în fața a doi * sau trei martori

* Deut 19. 15.

20 Pe * ceice păcătuiesc muștră-i înaintea tuturor ca ** și ceilalți să aibă teamă

* Gal 2. 11. 14. Tit 1. 13. ** Deut 13. 11.

21 Te * îndemn înaintea lui Dumnezeu și a lui Hristos Isus și a tuturor îngerilor aleși, să păzești acestea fără hotărîre mai dinainte, nefăcând nimic cu părtinire

* Cap 6. 13. 2 Tim 2. 14; 4. 1.

22 Nu pune mâinile * în

grabă peste nimeni, ului nu ** te face părtaș de păcate străine. Păștrecăz-le curat pe tine însuși

* Eapf 6. 6, 13. 3. Cap. 4. 14. 2. 1. 1. 3. ** 2. 1. 1. 1.

23 Nici nu mai bea nu mai apă ci folosește te puțin vin pentru * stomacul tău și pentru deservitale slăbiciuni.

* Ps 104. 15.

24 Păcatele * unor oameni sunt înverdate mai dinainte, mergând întru spre judecată, iar pe alii de asemeni îi urmează pe urmă

* Gal 5. 19.

25 Asemenea și faptele bune sunt înverdate mai dinainte, și cele ce sunt întru altfel nu pot fi ascunse

Despre robi

6 Toți câți sunt robi * sub jug să socotească pe stăpânii lor vrednici de orice cinste, ca ** numele lui Dumnezeu și învățatura sa nu fie hulite

* Efes 6. 5. Col 3. 22. Tit 2. 9. 1 Pet 2. 18. ** Isa. 52. 5. Rom. 2. 24. Tit 2. 5. 8.

2 Iar ceice au stăpân credincioși, să nu i disprețuiască fiindcă * sunt frații ei să le slujească și mulți fiindcă ceice au păcat de buna lor lucrare sunt credincioși și iubiți. Învață-i și îndeamnă acestea, **

* Col 4. 1. ** Cap 4. 11.

Învățătorii mincinoși și iubirea de bogății

3 Dacă cineva învață * pe alții într'altfel și nu ** se ține de cuvintele sănătoase, de cele despre Domnul nostru Isus Hristos și * de învățatura p trivit cucernicelei.

4 este îngâmfat, neștiind nimic * ci bolind de cercețări și lupte de cuvinte, ** din cari se naște pizmăvire, ceartă, defăimări, banuiri rele,

* 1 Cor 8. 2. Cap. 1. 7.

** Cap 1. 4. 2 Tim 2. 23. Tit 1. 9.

5 ciocniri * într'una de oameni ** stricați la minte și lipsiți de adevăr, cari * socot că cucernicia * este un mijloc de câștig

* 1 Cor 11. 16. Cap. 1. 6. ** 2 Tim. 3. 8.

* Tit 1. 1. Tit 2. 3.

6 Dar cucernicia * cu mulțumire este un mijloc de câștig mare.

* Rom. 13. 17. 2 Tim. 3. 5.

7 Căci noi n'am adus nimic * în lume fiindcă nici nu putem duce ceva afara cu noi.

* Ps 37. 16. Prov 11. 1. 10. 8. Tit 1. 1.

8 Ci dacă avem * hrana de toate zilele și îmbrăcăminte, vom fi mulțumiți cu acestea

* Iov 1. 21. Ps. 49. 17. Prov 27. 24. Ec. 5. 15.

9 Dar cei * ce vor să fie

bogați cad în ispită și laț ** și în multe pofte nebune și vătămătoare, cari * a fundi pe oameni în pierzare și pieire.

* Fac 28. 20.

Ebr 13. 5. ** Prov. 15. 27. 20. 12. 28.

20. Mat 13. 22. Luc 5. 11. Tit Cap. 3. 7.

10 Căci * iubirea de argint este o rădăcină a tuturor relelor, pe care unii dorind-o cu înfocare s'au ratăcit dela credință și s'au strapuns cu multe dureri

* Cap 1. 19.

Lupta cea bună

11 Dar * tu, om ** al lui Dumnezeu, fugi de acestea; și urmărește dreptatea, cucernicia, credința, iubirea, răbdarea, blândetea îngăduitoare

* Exod. 23. 8. Deut. 16. 19. ** 2 Tim 2. 22.

12 Luptă te * lupta cea bună a credinței, apucă ** viața vecnică la care ai fost chemat și ai marturisit marturisirea aceea bună înaintea multor martori.

* Deut 32. 1. 2 Tim 3. 17. ** 1 Cor 9.

25. 26. Cap 1. 8. 2 Tim 4. 7. Tit 2. 13. 14. Vers 19.

13 Îți poruncește * înaintea lui Dumnezeu, cel ** ce a dat viață tuturor și înaintea lui Hristos Isus care te făcu înaintea lui Pontiu Pilat acea mărturisire bună,

* Ebr 10. 23. ** Cap 5. 2. Tit 2. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

11 ca să îți porunca a creasta fără prihană, în niciun fel de vana, până * la arătarea Domnului nostru Isus Hristos.

* Mat 27:11 Ioan 13:37 Apoc 1:5 3:14

15 pe care o va arata la vremurile sale cuvenite Fericitul * și singurul Păternic, Împăratul ** celor ce împărătesc și Domnul celor ce domnesc,

* Flp 1:6, 10 1 Tes 3:13, 5:23

** Cap 1:11 17

16 care * singur are nemurirea, locuind într-o lumină de neapropiat, pe care ** nimeni dintre oameni nu l-a văzut, nici nu-l poate vedea! Lui fie toată și putere vecinică Amin.

* Apoc 17:14, 19:16 ** Cap 1:17
† Exod 33:20 Ioan 6:46

Indemn pentru bogăți

17 Poruncește bogăților în veacul de acum ca să nu gândească despre ci lucruri înalte, nici să aibă încredere în nestatornicia bogățiilor, ** ci în Dumnezeu care îți ne da:

spre folosire toate cu bogăție.

* Dnc 3:21 Flp 4:20 1 Tim 6:17
Apoc 1:6 4:11 7:12 ** 1 Tim 6:17
Ps 51:7, 12:10 Marc 10:24 1 Tim 6:17
† 1 Tim 6:17 1 Tes 1:9 1 Tim 6:17

18 ca să lucreze binele să fie bogăți * în fapte bune, să fie darnici, ** gata să dea *
* 1 Tim 6:17 1 Tim 6:17
** Luc 12:21 Cap 5:10 1 Tim 6:17
1 Tim 6:17 1 Tim 6:17

19 punându-și la o parte * drept comoară o temelie bună pentru viitor ca să apuce ** ceea ce este în adevăr viața.

* Gal 6:6 1 Tim 6:17 ** Mat 6:20
1 Tim 6:17 1 Tim 6:17

Inchidere către Timotee

20 O, Timotee, pazeste-te * ce îți s'a încredințat, amintindu-te ** dela vorbirile desarte lumești și dela înșelăciunile științei mincinoase numite astfel.

* Vers 2
** 2 Tim 1:14 1 Tim 6:17 Apoc 3:3

21 pe care unii l-au dăd-o n'au nimerit * lăudându în ce privește credința Harul ** fie cu voi!

* Cap 1:4, 6:4 7:2 Tim 9:14 16:20
1 Tim 1:14, 3:9 ** Cap 1:6, 10:21
2 Tim 1:14

A DOUA EPISTOLĂ A LUI PAVEL APOSTOLUL CĂTRE TIMOTEI.

Uitate

1 Pavel, apostol * al lui Hristos Isus, prin voia lui Dumnezeu, potrivit făgăduinței vieții ** care este în Hristos Isus: * 2 Cor 1:1
* 1 Tim 3:6 Tit 1:2 Evr 9:15

2 lui * Timotee iubitul meu copil: Har, îndurare și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Hristos Isus Domnul nostru. * 1 Tim 1:2

Dragostea lui Pavel către Timotee

3 Mulțumesc * lui Dumnezeu, căruia ** îi slujesc din strămoși cu un căget curat, că fac neîncetat * poimenire de tine noapte și zi în rugăciunile mele.

* Rom 1:8 Lfes 1:16 ** Flp 2:3
Gal 1:24 14:27 23 Rom 1:9 Gal 1:14
† 1 Tes 1:3 10

4 dorind să te văd căci mi-aduc aminte * de lacrimile tale, ca să mă umplu de bucurie *
* Gal 4:9 21

5 Mi-aduc aminte de credința * fără fălărie care este în tine, care a locuit mai întâi în bunica ta Lois și în mama ** ta Eunice și sânt încredințat că este și în tine

* 1 Tim 1:5, 4:6 ** Flp 1:16 1

6 Pentru această pricină

îți aduc aminte să înflăcărezi * darul lui Dumnezeu, care este în tine prin punerea mâinilor mele.

* 1 Tes 5:19 1 Tim 4:14

7 Căci Dumnezeu * nu ne-a dat un duh de sfială ci ** de putere și iubire și cuminție.

* Rom 8:15 ** Luc 24:49 1 Tim 1:8

8 Deci * nu te rușina de mărturia ** Domnului nostru, nici de mine, întemnițatul * lui, ci * suferă răul împreună cu mine pentru evanghelie, potrivit puterii lui Dumnezeu.

* Rom 1:16 ** 1 Tim 2:6 Apoc 1:2
† 1 Tes 3:1 Flp 1:7 † Col 1:24
(1 Tim 1:1)

9 * care ne-a mântuit și ne-a ** chemat cu o chemare sfântă, nu după faptele noastre, ci * după planul și harul care ne-a fost dat în Hristos Isus mai înainte * de vremuri vecinice,

* 1 Tim 1:1 Tit 3:4 ** 1 Tes 4:7
Rom 8:1 + Rom 3:20 9:11 1 Tim 3:5
† Rom 8:28 * Rom 16:25 Efes 1:4-8 11 Tit 1:2 1 Pet 1:20

10 iar acum ne-a fost * făcut cunoscut prin arătarea Mântuitorului nostru Hristos Isus, care ** a desființat moartea și a dat la

lumină viața și neputezi-
rea prin evanghelie

* Rom. 16, 26. Efes. 1, 9. Col. 1, 26.
Tit. 1, 8. 1 Pet. 1, 20. ** 1 Cor. 13, 54.
55. Ebr. 2, 14.

11 pentru care * eu am
fost pus propovăduitor și
apostol și învățător

* Fapt. 9, 15. Efes. 3, 7, 8. 1 Tim. 2, 7.
Cap. 4, 1.

12 Pentru această * pri-
cina și sufar acestea, dar
nu mă rușinez; căci ** știu
pe cine am crezut și sunt
încredințat că el este pu-
ternic să păzească ce i am
încredințat pentru ** ziua
aceea.

* Efes. 3, 1. Cap. 2, 9. ** 1 Pet. 4, 1.
† 1 Tim. 6, 20. †† Vers. 18. (Cap. 4, 8)

13 Să ai * ca izvod de cu-
vințe ** sanatoase cele ce ai
auzit dela mine în ** cre-
dința ** și iubirea care este
în Hristos Isus.

* Cap. 3, 14. Tit. 1, 3. Ebr. 10, 2.
Apl. 9, 25. ** Rom. 2, 10. Gal. 6, 17. † Cap.
2, 2. †† 1 Tim. 1, 14.

14 Păstrează frumosul *
odor încredințat ție, pășeș-
te-l prin Duhul Sfânt, care
** locuiește în noi

* 1 Tim. 6, 20. ** Rom. 8, 1.

Lauda lui Onisifor

15 Știi aceasta că toți *
ceice sunt în Asia și au în-
tors fața ** dela mine din-
tre cari este Figel și Er-
mogen.

* Fapt. 19, 10. ** Col. 4, 1, 16.

16 Domnul să dea * milă

casei ** lui Onisifor; căci
de multe ori m'a însuflețit
și nu m'a rușinat de lun-
tul * ție meu

* Mat. 27. ** Cap. 4, 19. † Fil. 4.
** 1 Pet. 2, 20. Ebr. 10, 2.

17 Ci, când a fost în
Roma, m'a căutat cu să-
guntă și m'a aflat

18 Domnul să-i * dea să
afle mila dela Domnul în
** ziua aceea) Și tu cu
noști mai bine cât a slujit
† el în Efes.

* Mar. 1, 34. 1 Tim. 2, 1.
Vers. 12. † Tit. 2, 6, 10.

Indemn la lărie în credință

2 Deci, tu copilul * meu
împuțernicește-te ** în
harul care este în Hristos
Isus.

* 1 Tim. 1, 2. Cap. 1, 2. ** Efes. 6, 10.

2 Și * celece ai auzit dela
mine prin mulți martori,
încredințază-le ** la omi-
neni credincioși, cari vor
fi destoinici să învețe și
pe alții. * Cap. 1, 13, 3, 10, 14.

** 1 Tim. 2, 18. † 1 Tim. 3, 2. Tit. 1, 2.

3 Sufere * rău împreună
cu mine ca ** un bun os-
taș al lui Hristos Isus.

* Cap. 1, 8, 4, 5. ** 1 Tim. 1, 18.

1 Nimeni * slujind ca os-
taș nu se încurează în lucru-
rile vieții, ca să placă ce-
luie l-a scris la oaste.

* 1 Cor. 9, 25.

5 Iar și * dacă se luptă
cineva la jocuri, nu este

încununat dacă nu se va
lupta potrivit legii.

* 1 Cor. 9, 25, 26.

8 Plugarul * care se oste-
neste trebuie să se împar-
tășească el întâi de roade

* 1 Cor. 9, 10.

7 Înțelege ce zic, căci
Domnul îți va da price-
pere în toate

8 Adu-ți aminte de Isus
Hristos sculat * dintre cei
morți, din ** sămânța lui
David, după † evanghelia
mea.

* Fapt. 2, 30, 13, 23. Rom. 1, 3, 4.
** 1 Cor. 15, 1, 4, 20. † Rom. 2, 16.

9 în * care sufer răul
până ** la legături, ca un
lăcător de rele, dar † cu-
vântul lui Dumnezeu nu
este legat.

* Fapt. 9, 16. Cap. 1, 12. ** Efes. 3, 1.
Filip. 1, 7. Col. 4, 3, 18. † Fapt. 28, 31.
Efes. 6, 10, 20. Filip. 1, 13, 14.

10 Pentru aceasta rabul
toate * pentru cei aleși, ca
** și ei să aibă parte de
mântuirea care este în
Hristos Isus, cu slavă veci-
nică.

* Efes. 3, 14. Col. 1, 24. ** 2 Cor. 1, 6.

11 Credincios * este cu-
vântul. Căci dacă ** am
murit cu el, vom și trăi
cu el;

* 1 Tim. 1, 15. ** Rom. 6, 5, 8. 2 Cor. 4, 10.

12 dacă * răbdăm, vom și
împărați cu el; dacă ** îl
vom tăgădui, și el ne va
tăgădui, * Rom. 8, 17. 1 Pet. 4, 13.
** Mat. 10, 33. Marc. 8, 38. Luc. 12, 9.

13 dacă * îi suntem ne-
credincioși, el rămâne cre-
dincios, pentru că nu se **
poate tăgădui pe sine însus

* Rom. 3, 3, 9, 6. ** Num. 23, 19.

*Purtarea fuță de cel ce se
abat dela credință.*

14 Adu-le aminte de a-
cestea marturisind * înain-
tea lui Dumnezeu să ** nu
facă luptă de cuvinte, că-
ce nu este de niciun folos
ei spre dărămarea celor ce
ascultă, * 1 Tim. 2, 21, 6, 13. Cap. 4,
1. ** 1 Tim. 1, 4, 6, 4. Tit. 3, 9, 11.

15 Silește-te să te înfa-
țișezi pe tine însuși lui
Dumnezeu dovedit bun, un
lucrător ne dat de rusine,
urmând drept cuvântul a-
devărului

16 Și fereste-te de * lu-
meștile vorbiri deșerte; căci
ei vor înainta mai departe
în necucerire,

* 1 Tim. 4, 7, 6, 20. Tit. 1, 14.

17 și cuvântul lor va
roade ca gangrena, dintre
cari este Imeneu * și Filet,

* 1 Tim. 1, 20.

18 oameni cari n'au ne-
merit țința în ce privește *
adevărul, zicând ** că în
vierea s'a și făcut și ras
toarnă credința umora

* 1 Tim. 6, 21. ** 1 Cor. 15, 12.

19 Totuș temelia * cea
lăre a lui Dumnezeu stă,
având pecetea aceasta:
Domnul cunoaște ** pe cei-

ce sunt ai săi! Și: Oricine numește numele Domnului să se depărteze dela nedreptate. *Mat 24 24 Rom 8 3: 1 Ioan 2 19 ** Na. 1 7 1. n 10 14, 27 Num 16 7

20 Într-o casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de lut, și unele ** sunt spre cinste iar altele spre necinste.

* 1 Tim 3 15. ** Rom. 9 21.

21 Deci *dacă cineva se va curăți pe sine de acestea, va fi un vas spre cinste, sfințit, folositor ** stăpânului, pregătit pentru orice lucrare bună

* Isa 52 11. ** Cap 3 17 Tit 3 1.

Putarea față de cei ce se abat dela curăți

22 Dar fugi de poftele tinereții și urmărește *dreptatea, credința, iubirea, pacea cu ceice cheamă ** numele Domnului din * inimă curată. * 1 Tim. 6 11 ** Fapt 9 12. 1 Cor. 1 2. + 1 Tim 1 5 + 12.

23 Și ferește-te de cercetările * nechibzuite și lip-site de învățătură, deoarece știi că ele nasc lupte. * 1 Tim. 1 4; 4 7; 6 4. Vers. 16 Tit 3 9

24 Și robul * Domnului nu trebuie să se lupte ci să fie blând către toți, ** îndemânatic să-i învețe, răbdător de rele,

* Tit 3 2. ** Tim 3 2, 3. Tit. 1 9

25 Îndreptând cu * blân-

dețea pe ceice se împotrivesc, poate ** le ar da cumva Dumnezeu pocăință spre cunoașterea * deplină a adevărului. * Gal 6 1.

1 Tim 6 11 1 Pet. 3 15. ** Fapt 8 22. + 1 Tim 2 4 Cap 3 7 Tit 1 1

26 și să se trezească din * lațul diavolului fiind vânați de el pentru voia lui.

* 1 Tim. 3 7.

Rădălearea oamenilor dela urmă.

3 Cunoaște însă aceasta, că în * zilele din urmă vor veni vremuri grele.

* 1 Tim. 4 1. Cap 4 3. 2 Pet. 3 3. 1 Ioan 2 18 In. 18.

2 Căci oamenii vor fi iubitori de ei * înșiși, iubitori de argint, ** lăudăroși, + îngâmfați, ++ hulitori, + nesupuși părinților, + ne-mulțămitori, necuvioși,

* Filip 2 21. ** 2 Pet. 2 3. + Iuda 16. ++ 1 Tim 6 4. + 1 Tim. 1 20. 2 Pet. 2 2. In. 10. + Rom 1 30.

3 fără * iubire firească, neînduplecați, clevetitori, ** neînfrânați, + neîmbălânziți, neîubitori de bine,

* R. m. 1 31. ** Rom. 1 31. + 2 Pet. 2 3.

4 vânzători, * porniți fără chibzuială, îngâmfați, iubitori ** mai mult de plăceri decât iubitori de Dumnezeu,

* 2 Pet. 2 10. ** Filip 3 19. 2 Pet. 2 13 etc. Iuda 4 19.

5 având o formă de cucernicie dar tăgăduind pu-

learea * ei; depărtază te și din ++ toate m'a scăpat de aceștia **

* 1 Tim 5 8.

Tit. 1 16. ** 2 Tes 3 6. 1 Tim 6 5

6 Căci dintr'aceștia sunt * ceice se vără în case și robesc femeioare încărcate de păcate, mânate de feburile pofte,

* Mat 23 14. Tit. 1 11

7 totdeauna învățând și neputând veni * nici odată la cunoștința deplină a adevărului.

* 1 Tim 2 4

8 Și după cum * Iane și Iambre s'au împotrivit lui Moise, așa și aceștia se împotrivesc adevărului, oameni ** stricați la minte, netrebnici + în ce privește credința.

* Exod. 7 11. ** 1 Tim 6 5 + Rom 1 26. 2 Cor. 13 5. Tit. 1 16.

9 Dar nu vor înainta mai mult căci nebulia lor va fi învoderată tuturor, cum * a fost și a acclora.

* Exod 7 12; 8 18; 9 11.

Nu rămână tare în credință.

10 Tu însă * mi-ai urmat de aproape învățătura, felul vieții, planul, credința, îndelunga-răbdare, iubirea, răbdarea,

* Filip 2 22. 1 Tim 4 6

11 prigonirile, suferințele, ce fel mi s'au făcut în * Antiohia, în ** Iconia, în + Listra; ce fel de prigoniri am răbdător: -- și

Domnul

* Fapt 13 45 50. ** Fapt 14 2, 5

+ Fapt 14 19, etc. ++ Ps 34 19. 2 Cor 1 10. Cap 4 17.

12 Și toți, * cari voresc să trăiască în cucernicie în Hristos Isus, vor fi prigonți.

* Ps. 34 19. Mat. 16 24. Ioan 17 14. Fapt 14 22. 1 Cor 15 19. 1 Tes 3 3.

13 Oamenii răi însă * și amăgitori vor înainta spre mai rău ducând în rătăcire și fiind duși în rătăcire.

* 2 Tes 2 11. 1 Tim 4 1. Cap. 2 16

14 Iar tu * rămâi în cele ce ai învățat și ai fost în-tărit, deoarece știi dela cine le-ai învățat.

* Cap 1 13; 2 2.

15 Și fiindcă din pruncie cunoști Scripturile sfinte, * cari pot să te facă înțelept spre mântuire, prin credința care este în Hristos Isus.

* Ioan 5 39.

16 Orice * scriptură este însuflată de Dumnezeu și folositoare ** spre învățatură, spre mustrare, spre îndreptare, spre înțelepți rea care este în dreptate,

* 2 Pet 1 20, 21. ** Rom. 15 4.

17 ca * omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit, gătit ** deplin spre orice lucrare bună. * 1 Tim 6 11. ** Cap 2 21

Stăruința în propovăduire.

4 Mărturisesc * înaintea lui Dumnezeu și a lui Hristos Isus, care ** are să judece viii și morții, atât pe arătarea lui cât și pe împărăția lui: * 1 T.m. 3. 21, 6. 13. Cap. 2. 14. ** Fapt. 10. 42

2 propovăduiește cuvântul, stăruiește la vreme, ne la vreme, muștră, * cearta, îndeamnă ** cu orice îndelungă răbdare și învațătură. * 1 Tim. 5. 20. Tit. 1. 13, 2. 15. ** 1 Tim. 4. 13

3 Căci * va fi o vreme când nu vor suferi în viață ** sănătoasă, ci își vor îngrămădi învațături după * poftele lor fiind gădilați la auz.

* Cap. 3. 1. ** 1 Tim. 1. 10. + Cap. 3. 6

4 și își vor întoarce auzul dela adevăr, și se vor abate * la basme

* 1 Tim. 1. 4, 4. 7. Tit. 1. 4

5 Tu însă fii treaz în toate, suferă * răul, fă lucrul de evangelist, ** împlinește-ți bine slujba.

* Cap. 18. 2. 3. ** Fapt. 21. 8. Efes. 4. 11

Timotei rugat să vină la Pavel

6 Căci eu * sânt chiar turnat ca o jertfă de băutură, și vremea mutării ** mele este aproape

* Fl.p. 2. 17. ** Fl.p. 1. 23. 2 Pet. 1. 4

7 M'am luptat * lupta cea bună, am sfârșit a-

lergarea, am păzit cu dinla; * 1 Cor. 9. 24. 25. Fl.p. 3. 14. 1 Tim. 6. 12. Evr. 12. 1

8 deacum îmi stă înaintea cununa * dreptății, pe care mi-o va da Domnul, dreptul Judecător, în * ziua aceea, dar nu numai mie ci și tuturor celor care au iubit arătarea lui

* 1 Cor. 9. 25. Luc. 1. 12. 1 Pet. 4. 14. Apoc. 2. 10. ** Cap. 1. 12

9 Silește-te să vii curând la mine

10 Căci * Dima m-a parasit, fundcă a iubit ** vecul de acum și a plecat la Tesalonie, Crescențiu la Galatia, Tit în Dalmatia * Col. 4. 14. Fl.m. 24. ** 1 Ioan. 2. 1

11 Numai * Luca ** este cu mine la pe Marcu și adu-l cu tine, căci îmi este folositor pentru slujba

* Cap. 1. 15. ** Col. 4. 14. Fl.m. 24. + Fapt. 12. 25. 15. 37. Col. 4. 10

12 Pe Tihic * l-am trimis la Efes * Fapt. 20. 4. Efes. 6. 21. Col. 4. 7. Tit. 3. 12

13 Când vii, adu-mi manlău pe care am lăsat-o în Troa la Carp, și cărțile, mai ales cele de piele

14 Alexandru * arămanul mi-a făcut multe rele, Domnul îi va da ** după faptele lui.

* Fapt. 19. 33. 1 Tim. 1. 20. ** 2 Tim. 3. 39. Ps. 28. 4. Apoc. 18. 6

15 Pazește-te și tu de l-

căci tare s'a împotrivit cu vinturilor noastre.

16 În întâia mea apă rare nimeni nu mi-a venit în ajutor, ci * toți m'au părăsit: să ** nu li se pună în socoteală

* Cap. 1. 15. ** Fapt. 7. 60

17 Dar * Domnul a stat lângă mine și m'a întărit cu ** prin mine să fie vestită pe deplin propovăduirea și să audă toate Neamurile, și am fost scăpat din * gura leului.

* Mat. 10. 19. Fapt. 23. 11, 27. 23. ** Fapt. 9. 15. 26. 17, 18. Efes. 3. 8. + Ps. 22. 21. 2 Pet. 2. 9

18 Domnul * mă va scăpa de orice lucru rău și mă va mântui până la împă-

răția lui cea cerească. A lui ** să fie slava în vecii vecilor! Amin. * Ps. 121. 7.

** Rom. 11. 36. Gal. 1. 5. Evr. 10. 21

Urări de sănătate

19 Imbrățișează pe Prisca * și Acvila și casa ** lui Onisifor

* Fapt. 18. 2. Rom. 16. 3. ** 2 Tim. 1. 16.

20 Erast * a rămas în Corint, iar pe Trofim * l-am lăsat în Milet bolnav. * Fapt. 19. 22. Rom. 16. 23. ** Fapt. 20. 4, 21. 29

21 Silește-te * să vii înainte de iarnă. Te îmbrățișează Eubul și Pudens și Linus și Claudia și toți frații. * Vers. 9.

22 Domnul * Isus Hristos fie cu duhul tău! Harul fie cu voi. * Gal. 6. 18. Fl.m. 25.

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE TIT.

Urare.

1 Pavel, rob al lui Dumnezeu, și apostol al lui Isus Hristos, potrivit credinței aleșilor lui Dumnezeu, și cunoștinței * deplină a adevărului, care este potrivit cucerniciei, **

* 2 Tim. 2. 25. ** 1 Tim. 3. 16, 6. 3.

2 pe temeiul nădejzii * de viață vecinică, ** pe care a făgăduit-o mai înainte de vremuri vecinice

Dumnezeu care nu minte, +

* 2 Tim. 1. 1. Cap. 3. 7. ** Num. 23. 19. 2 Tim. 2. 13. + Rom. 16. 26. 2 Tim. 1. 9. 1 Pet. 1. 20.

3 iar * la vremurile sale cunvenite a făcut cunoscut cuvântul său în propovăduirea care ** mi-a fost încredințată mie, după * porunca lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru,

* 2 Tim. 1. 10. ** 1 Tes. 2. 4. 1 Tim. 1. 11. + 1 Tim. 1. 1, 2. 8. 4. 10.

4 lui Tit, * adevăratul **

meu copil, potrivit credinței + de obște: Iar ++ și pare dela Dumnezeu Tatal și dela Hristos Isus Mântuitorul nostru'

* 2 Cor 2. 13, i. 13, 8. 6, 16, 23. 12. 18 Gal 2. 3 ** 1 Tim 1. 2. + Rom 1. 12. 2 Cor 4. 13 2 Pet. 1. 1. ++ Efes 1. 2 Col 1. 2 1 Tim. 1. 2. 2 Tim. 1. 2

Tit să pună presbiteri în Creta

5 Pentru aceasta le-am lasat în Creta, ca să rănuiești * mai departe cele rămase neorânduite și să pui ** în fiecare cetate presbiteri, cum ți-am poruncit.

* 1 Cor 11. 34 ** Fapt 14. 23. 2 Tim 2. 2

6 dacă * este cineva fără vină, bărbat ** al unei singure neveste, având + copii credincioși, cari nu sunt învinuți de destrăbălare sau nesupuși. * 1 Tim. 3. 2. etc.

** 1 Tim. 3. 12. + 1 Tim 3. 4, 12.

7 Căci episcopul trebuie să fie fără vină, ca * econom al lui Dumnezeu, nu plăcând sieși, nu pornit la mânie, nu dedat ** vinului, nu deprins să bată, nu dedat la câștig urât, +

* Mat 24. 45 1 Cor 4. 1, 2 ** Lev 10. 9. 1 Pe. 5. 18 1 Tim. 3. 3, 8 + 1 Tim 3. 3, 8. 1 Pe. 5. 2

8 ci * primitor de oaspeți, iubitor de bine, cuminte, drept, cuvios, înfrânat,

* 1 Tim 3. 2

9 ținându-se * de cuvân-

tul ** credincios, care este potrivit învățaturii, ca să fie în stare, atât ca să îndemne în învățătura sănătoasă + cât și să mustre pe ceice vorbește împotriva.

* 2 Cor 2. 15 2 Tim 1. 13. ** 1 Tim 1. 5 2. 4, 9 6. 3 2 Tim 2. 2 + 1 Tim 1. 10, 6. 3 2 Tim 4. 3 Cap. 2. 1.

Învățătorii mîcinoși.

10 Căci mulți sunt * ne supuși, vorbitori în deșert și amăgitori, ** mai ales cei din lăzarea împrejur,

* 1 Tim. 1. 6 ** Rom 16. 18

11 cărora * trebuie a le astupa gura, ca unii cari dărapană ** case întregi, învățând pe alții, pentru + câștig rușinos, ceice nu trebuie * Fapt 15. 1 ** Mat 23. 14 2 Tim 1. 6 + 1 Tim 6. 5

12 Unul * dintre ei, chiar un prooroc al lor, a zis: Cretanii sunt totdeauna mîcinoși, fiare rele, pănuțe leneșe * Fapt 17. 28

13 Mărturia aceasta este adevărată. Pentru această pricină * muștră-i aspru, ca să fie sănătoși în credință, **

* 2 Cor 13. 10. 2 Tim 4. 2 ** Cap. 2. 2

14 să nu * ia seama la basme iudaicești și la poruncile ** unor oameni cari își întorc fața dela adevăr

* 1 Tim 1. 4 4. 7 2 Tim. 4. 1. ** Isa 29. 13. Mat 15. 9. Ocl 2. 22

15 Toate * sunt curate pentru cei curați, iar pentru cei ** necurați și necre-

dincioși nimic nu este curat, ci atât mintea lor cât și eugetul lor este necurat

* Luc 11. 39. 4. Rom 14. 11. 20. 1 Cor 6. 12, 10. 23. 25 1 Tim. 4. 3, 4 ** Rom 14. 3.

16 Ei marturisesc că cunosc pe Dumnezeu, dar îl lăgăduiesc prin * faptele lor, fiind uricioși și nesupuși și netrebnici pentru ** orice faptă bună. * 2 Tim. 3. 5 1 Tim. 4. ** Rom 1. 28 2 Tim 3. 8

Cum să sfătuiască pe oameni

2 Dar tu vorbește cele ce se cavin învățaturii * sănătoase

* 1 Tim 1. 10 6. 3. 2 Tim. 1. 13 Cap 1. 9

2 Ca bătrânii să fie trezi, cinștiți, cumiți, sănătoși în credință * în iubire, în răbdare. * Cap. 1. 13.

3 * Ca bătrânii de asemenea să aibă o cuvântă sfântă în înfașșare, nu elvelitoare, nici robite de vin mult, învățătoare de bine,

* 1 Tim 2. 9, 10 3. 11 1 Pet 3. 3, 4

4 ca să deprindă pe cele tinere să * fie iubitori de bărbatilor lor, iubitoare de copiii lor,

* 1 Tim 5. 14

5 să fie cuminte, curate, gospodine bune, supuse * bărbatilor lor, ca ** să nu fie huliți cuvântul lui Dumnezeu

* 1 Cor 14. 34 Efes 5. 22 Col 3. 18 1 Tim 2. 11 1 Pet 3. 1 p ** Rom 2. 24 1 Tim 6. 1

6 Pe cei mai tineri de

asemenea îndeamnă-i să fie cumiți,

7 arătându-te pe tine însuți în * toate o pildă de fapte bune, de nestrăciune în învățatură, de bună cuviință, **

* 1 Tim 4. 12 1 Pet 5. 3. ** Efes 6. 24.

8 de cuvânti * sănătoși, lipsit de învinuire, pentru-ca ** celce este împotriva să i se rusineze, neavând să zică nimic rau despre noi.

* 1 Tim 6. 3. ** Neem. 6. 9 1 Tim 5. 14 1 Pet 2. 12 15. 3. 16. 2 Tes 3. 14

9 Îndeamna pe robii * să fie supuși stăpânilor lor în toate, și să le fie bineplăcuți, să nu le înloarcă vorba. * Efes 6. 5 Col 3. 22

1 Tim 6. 1, 2 1 Pet 2. 18 ** Efes 5. 24

10 să nu dea ceva la o parte pentru ei înșiși, ci să arate toată buna credincioșia, ca * să împodobească în toate învățătura, care este a lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru

* Mat 5. 16 Filip 2. 15

Harul lui Dumnezeu arătat

11 Căci harul * lui Dumnezeu, aducător de mîntuire tuturor omenilor, s'a ** arătat,

* Rom 5. 15 Cap 3. 4, 5 1 Pet 5. 12 ** Luc 3. 6 Ioan 1. 9 1 Tim 2. 4

12 * învățându-ne ca lepădând necucernicia și ** poftele lumești, să tăim cu înțelepciune și cu dreptate

și cu cucernicie în veacul de acum, * La. 1 72 Rom 6 19 Efes. 1, 4. Col 1 22 1 Pet 4 7

** 1 Pet 4 2. 1 Ioan 2 16.

13 așteptând * fericita nădejde ** și arătarea ț slavei marelui nostru Dumnezeu și Mântuitor Isus Hristos,

* 1 Cor 1 7. Flip 3 20. 2 Pet 3 12. ** Fapt 24 15 Col 1 5 23 Cap 1 2, 3 7 + Col 3 4 2 Tim. 4 1 8 Evr 9 28. 1 Pet 1 7. 1 Ioan 3 2.

14 care s'a * dat pe sine însuș pentru noi, ca sa ne răscumpere din orice nelegiuire și să-și curățească ** un popor țca stăpânire a sa, rătăcitor ț de fapte bune

* Gal 1 4 2 20. Efes 5 2 1 Tim 2 6. ** Evr 9 14 + Exod 15 16 19 3 Deut 7 6, 14 2; 26 18. 1 Pet 2 9 + Efes 2 10. Cap 3 8.

15 Vorbește acestea și îndeamnă și mustră * cu toată stăpânirea. Nimeni ** să nu te disprețuiască.

* 2 Tim 4 2. ** 1 Tim 4 12.

Ce trebuie să-ți învețe Tit

3 Adu-le aminte să * fie supuși stăpânirilor, dragătorilor, sa ** asculte, să fie gata la orice faptă bună, * Rom 13 1 1 Pet 2 13

** Col 1 10 2 Tim 2 21 Evr 13 21

2 să nu defaima pe * nimeni, să nu fie gâlcevitori, ** să fie învoitori, ț arătând orice blândetă ț către toți oamenii

* Efes 4 31 ** 2 Tim. 2 24 25. + Filip 4 5. + Efes 4 2. Col 3 12

3 Căci și noi eram * alți dată fără minte, neascultători, fiind duși în răutăți robii ai poftelor și feburilor plăceri, petrecând în răutate și pizmuire, u răcioși, urându-ne unii pe alții.

* 1 Cor 6 11 Efes 2 1, C 1 1 2 1, 3 7 1 2 + 4 3

1 Dar când * a dat bunătatea * și dragostea de oameni a lui Dumnezeu, ** Mântuitorul nostru,

* Cap 2 11 ** 1 Tim 2 3

5 ne-a mântuit nu * din faptele cele făcute în dreptate, pe cari le-am făcut noi, ci după mila sa, prin baia nașterii ** de a doua oară și prin înnoirea Duhului Sfânt,

* Rom 3 20 9 13 11 6 Gal 2 16 Efes 2 4, 6, 9. 2 Tim 1 9 ** Ioan 3 5, 5 Efes 2 26 1 Pet 3 21

6 pe care l-a * turnat peste noi cu bogăție, prin Isus Hristos Mântuitorul nostru,

* Evr 9 26 25 Ioel 2 18 Ioan 1 10 Fapt 2 23, 10 45 Rom 5 6

7 ca * fiind îndreptățit prin harul lui să ne facem ** moștenitori ai vieții veșnice potrivit nădejzii ț

* Rom 3 24 Gal 2 16 Cap 2 1 ** Rom 8 25 24 + Cap 1 2

8 Credincios * este cu vântul și vreau să stăruiești cu tărie asupra acestora, ca ceice au crezut pe Dumnezeu, să poarte grijă

șă stea în fruntea ** faptelor bune. Acestea sunt bune și folositoare pentru oameni * 1 Tim 1 15 Cap 1 9

** Vers. 1 14 Cap 2 14

9 Dar de * întrebări prostești și de înșirări de nemuri și de certuri și de lupte despre lege, ferește-te, căci ** sunt nefolositoare și zădărnice * 1 Tim 1 4 2 Tim 2 15 Cap 1 14 ** 2 Tim 11

10 Ferește-te * de omul desbinător după ** întâia și a doua mustrare

* 2 Cor 13 2 ** Mar 18 17 Rom 16 17 2 Tes 3 6 14 2 Tim 5 5 2 Ioan 10

11 pentru că știi că unul ca acesta s-a abătut de toți și păcătuiește, fiind cșândit * de sine însuș

* Fapt 13 46

Indemnuri deosebite

12 Când voua trimite pe

Artema la tine sau pe Tihic, * silențe te să vii la mine în Nicopol, căci acolo am hotărât să iernez.

* Fapt 20 4. 2 Tim 4 12.

13 Pe Zena învățătorul de lege și pe Apolo * trimite-i înainte în călătoria lor cu sânguină ca să nu le lipsească nimic

* Fapt 8 24

14 Și să învețe și ai noștri să * stea în fruntea faptelor bune pentru trebuințele neapărate, ca să nu ** fie neroditori.

* Vers 8 ** Rom 15 28 Fl. 1 11 1 17 Col 1 10 2 Pet 1 8

15 Toți ceice sun. cu mine te îmbrățișează Imbrățișează pe ceice ne iubesc în credința Harul să fie cu voi toți

EPISTOLA LUI PAVEL CĂTRE FILIMON.

Urare

1 Pavel, întemnițat * al lui Hristos Isus, și Timotei fratele, către Filimon, iubitorul și împreună lucrătorul ** nostru. * Efes 3 1 4 1 2 Tim 1 8 Vers 9 ** Fl. 2 25

2 și Apf. ei sora noastră și lui Arhip * ostașul nostru ** împreună cu noi,

și bisericii ț care este în casa ta. * Col 4 17 ** Tim. 2 25 + Rom 16 5. Cor 16 19

3 Har * voua și pacea de la Dumnezeu Tatăl nostru și de la Domnul Isus Hristos

* Efes 1 2

4 Mulțumesc * Dumnezeu zeului meu făcând totdeauna

una pomenire de tine în rugăciunile mele,

* Efes 1 16. 1 Tes 1 2. 2 Tes 1 3

5 auzind * de iubirea ta și de credința pe care o ai către Domnul Isus și către toți sfinții,

* Efes 1 15. Col. 1 4.

6 ca partășia credinței tale să se facă lucrătoare pentru Hristos, în recunoașterea * deplină a oricărui bine ce este în noi

* Fil. p 1, 9, 11

7 Căci noi am avut multă bucurie și mângâiere în iubirea ta, fiindcă inimile sfinților au fost răcorite * prin tine, frate

* 2 Cor 7 13. 2 Tim 1 16. Vers 20.

Rugămîntea lui Pavel pentru Onisim

8 Deaceia, deși am multă îndrăzneală în Hristos ca * să-ți poruncesc ce se cuvine,

* 1 Tes 2 6.

9 totuși te rog pentru iubire mai mult, fiind așa cum sînt eu, Pavel cel bătrîn, iar * acum și un înțemnițat al lui Hristos Isus,

* Vers 1

10 te rog pentru copilul meu, pe care l-am născut * în legături, pe Onisim, **

* Col 4 9. ** 1 Cor. 4 15. Gal 4 19

11 care alădată îți era nefolositor dar acum mult folositor și ție și mie,

12 pe care ți l-am tri-

mis înapoi, pe el, adică chiar inima mea.

13 pe care voiam să-l în la mine, ca * să mi slujească în locul tău în legăturile evangheliei,

* 1 Cor 16 17. Fil. p 2 30

14 dar n-am voit să fac nimic fără părerea ta pentru ca * binicile dela tine să nu fie ca de silă ci de bunăvoință

* 2 Cor 9 7

15 Căci poate * pentru aceasta s'a despartit de tine puțină vreme ca să l ai vecinic.

* Fac 45 5, 8

16 deacum nu ca rob ci mai pe sus de rob, ca pe un frate * iubit, mai ales mie și ** cu atât mai mult, ție și în carne și în Domnul!

* Mat 23 8. 1 Tim 6 2. ** Col 3 22

17 Deci dacă mă ai părtaș, * primește-l la tine ca pe mine.

* 2 Cor 8 2

18 Iar dacă te-a nedreptățit în ceva sau îți dătoarează ceva, pune aceasta în socoteala mea

19 Eu, Pavel, am scris cu însăși mîna mea cu vouă plăti, ca să nu ți zică că chiar tu însuși te datozezi mie

20 Așa, frate, să trag a cest folos dela tine în Domnul, ușurează-mi * inima în Hristos.

* Vers 7.

21 Avînd încredere în ascultarea ta, ți-am scris

afîind * că vei face și mai mult decît cele ce zic

* 2 Cor 7 16

Urări de sănătate

22 Totodată însă pregătește mi și un loc de găzduire; căci nădăjduesc * că prin ** rugăciunile voastre vă voi fi dăruit

* Fil. p 1 25, 2 24. ** 2 Cor 1 11

23 Te îmbrățișează Epa fra * cel înțemnițat împre-

ună cu mine în Hristos Isus

* Col 1 7 4 12.

24 Tot așa și Marcu, * Aristarh, ** Dima, † Luca, †† împreună lucrători cu mine

* Fapt 12 13 25. ** F. p. 19 29, 27. 2 Col 4 10. † 2 Tim 4 10. †† 2 Tim 4 11

25 Harul * Domnului nostru Isus Hristos fie cu duhul vostru! Amin

* 2 Tim 4 22

EPISTOLA LUI PAVEL APOSTOLUL CĂTRE EVREI.

Cea din urmă descoperire

1 După ce a vorbit de demult în multe părți * și în multe chipuri parinților în prooroci,

* Num 12 6, 8

2 la sfîrșitul * acestor zile Dumnezeu le-a vorbit ** în Fiu, pe care l-a pus moștenitor al tuturor, prin †† care a făcut și vecinicile;

* Deut. 4 30. Gal. 4 4. Efes 1 10. ** Ioan 1 17 1 13. Cap 2 3. Ps 98. Mat 21 38, 28 18. Ioan 3 33. R. L. 8 17. †† Ioan 1 3. 1 Cor 8 6. Col 1 16.

3 care * fiind strălucirea slavei lui și întipăritura Ființei lui și ținînd ** toate cu cuvîntul puterii sale, după ce a făcut † curățirea păcatelor, a șezut †† la

dreapta Mareșiei în cele de sus.

* Ioan 1 14, 14 9. 2 Cor 4 4. Col 1 15. ** Ioan 1 4. Col 1 17. Apoc. 4 11. † Cap 7 27. 9 12, 14 26. †† Ps 110 1. Efes 1 20. Cap 8 1, 10 12, 12 2. Pe 3 22

1 fiind facut cu atât mai bun decît îngerii cu cât a * moștenit un nume mai deosebit decît ei.

* Efes 1 21. Fil. p 2 9, 10

Fiul mai pe sus de îngerii

5 Căci cui dintre îngerii a zis vreodată Tu ești Fiul * meu, cu aștăzi te-am născut? Și iarăși Eu ** îi voi fi Tată și el îmi va fi Fiu!

* Ps 2 7. Fapt. 13 33. Cap. 7 5. ** 2 Sam 7 14. 1 Cor. 22 10 26. F. Ps 89 26, 27

6 Și, când aduce iarăși în pământ locuit pe Întâiul născut, *zice: Și toți **îngerii lui Dumnezeu să se închine lui.

*Rom. 8:29 Col. 1:18 A.ve. 1:5
**Deut. 32:43 Ps. 97:7 1Pet. 3:22

7 Și despre îngeri zice: Celce face *pe îngerii săi vânturi și pe slujitorii săi o pară de foc. *Ps. 104:4

8 Iar despre Fiul zice: Scaunul *tău de domnie. Dumnezeu, este în veacul veacului, și toiagul dreptății este toiagul împărăției tale. *Ps. 45:6,7

9 Tu ai iubit dreptatea și ai urit nelegiuirea, de aceea Dumnezeu, Dumnezeu, tău te-a *uns cu untdelemn de bucurie mai pe sus de tovarășii tăi.

*Isa. 61:1 Ps. 4:27 10:38

10 Și: Tu, Doamne, la *început ai întemeiat pământul și cerurile sunt lucrările mâinilor tale.

*Ps. 102:25 etc.

11 ele *vor pieri dar tu rămâi mereu și toate se vor învechi ca o haină.

*Isa. 34:4, 5:6 Mat. 24:35 2Pet. 3:7, 10. Apoc. 21:1

12 Și le vei face sul ca pe un veșmânt și vor fi schimbate ca o haină, dar tu ești același și anii tăi nu se vor împuțina.

13 Și despre cari dintre îngeri a zis vreodată: Șezi

*la dreapta mea până vom pune pe vrăjmașii tăi agternut picioarelor tale.

*Ps. 110:1 Mat. 22:44 Marc. 12:40 Lu. 20:42 Vers. 3 Cap. 10:12

14 Nu sunt ei oare *toți duhuri slujitoare trimise spre slujba pentru ceice au să moștenească **mântuirea?

*Isa. 19:16 32:1, 2, 24 Ps. 34:7, 9:11, 103:20 21 Dan. 3:8, 28:7 10:10 17 Mat. 18:10 L. c. 1:19 2:9 13 Ps. 12:7 etc. 2:23 **Rom. 8:17 1:1, 3:7 Iac. 2:5 1Pet. 3:7

El a *vstît o mare mântuire.

2 De aceea trebuie să luăm aminte cu atât mai mult la cele auzite, ca nu cumva să ne străcurăm pe lângă ele.

2 Căci dacă cuvântul vorbit *prin îngeri a fost necintit și orice **abateri și neascultare a luat dreptăță răsplătire,

*Deut. 3:2 Ps. 68:17 Ps. 7:53 Gal. 3:19 **Num. 15:30, 31 Deut. 4:3:17 2:5, 12:27 26.

3 cum *vom scăpa noi, dacă vom fi nepăsători la o astfel de mare mântuire, care **luându-și începutul prin aceea ca a fost vorbită de Domnul, a *fost înfățișată față de noi de ceice au auzit.

*Cap. 10:28 29 12:25 **Mat. 4:17 Marc. 1:14 Cap. 1:2 †Lac. 1:2

1 Dumnezeu deasemenea dând *mărturie împreună

cu ei prin **semne și minuni și felurite puteri și prin împărțirile *Duhului Sfânt ††după voia lui.

*Marc. 16:2 Ps. 14:3 19:11 Rom. 15:18, 19 1Cor. 2:4 **Ps. 122:43 †1Cor. 12:4 7:11 ††Ies. 1:5, 9

Dumnezeu a *supus totul.

5 Căci bu îngeriilor a supus el pământul locuit *care are să vină și despre care vorbim.

*Cap. 6:5 2Pet. 3:14

6 Dar cineva a marlurisit undeva zicând: Ce *este omul ca să-și aduci a minte de el? Sau fiul omului ca te uiți cu luare aminte spre el?

*Iov. 7:17 Ps. 8:4 etc. 141:3

7 L-ai făcut pentru puțină vreme mai pe jos de îngeri, l-ai încununat cu slavă și cinste și l-ai pus peste lucrurile mâinilor tale.

8 Ai supus toate *supra picioarele lui. Căci prin aceea ca i-a supus toate, n-a lăsat nimic nesupus lui, acum însă nu **vedem încă toate supuse lui.

*Mat. 28:18 1Cor. 15:27 Efez. 1:22 Cap. 1:13 **1Cor. 15:25

9 Dar vedem pe Isus, *care a fost făcut puțin mai pe jos de îngeri, încununat **cu slavă și cinste pentru palima morții, pentruca

prin harul lui Dumnezeu să guste moarte pentru *fiecare.

*F. hp. 2:7 9 **Ps. 2:33 †Ios. 3:16 12:32 Rom. 5:18, 8:32 2Cor. 5:17 1Tim. 2:6 1Ioan. 2:2 Apoc. 5:9

10 Căci acelaia pentru *care sunt toate și prin care sunt toate, fiindcă duce pe mulți fii la slavă, i se cuvenia **să desăvârșească și prin patimi pe începătorul mântuirii ††lor.

*Luc. 24:46 **Rom. 11:36 †Ps. 3:15, 5:31 Cap. 12:2 ††Luc. 13:32 Cap. 5:9

11 Căci și cel *ce sfințește și ceice sunt **sfințiți, toți sunt dintr-unul, din care pricina nu se †rușinează să l numească frați, *Cap. 10:10, 14 **Ps. 17:26 †Mat. 28:10 1Ioan. 20:17 Rom. 8:29

12 zicând: Voiu vesti *numele tău fraților mei, în mijlocul adunării îți voiu cânta lauda **.

*Ps. 22:22 25 **Ps. 18:2 Isa. 12:2

13 Și iarăși: Eu îni voiu pune încrederea în el. Și iarăși: Iată-mă, *eu și copiii pe cari **mi i-a dat Dumnezeu.

*Isa. 8:18 **Ioan. 10:29 17:6 9:11, 12.

14 Deci, fiindcă copiii sunt părtași sângelui și cărnii și *el în chip asemănător a luat parte la ele, ca **prin moarte să desființeze pe celce are

Și Dumnezeu s'a odihnit în ziua a șaptea de toate lucrările lui

* Fac 2, 2 Ex 1 20 1, 31 17.

5 Și iarăși în acest loc: De vor intra ei în odihna mea'

6 Deci, fundea rămâne încă să intre unii în ea, și cei mai dinainte cari au avut propovăduita vestea buna n'au intrat din pricina neascultării, * Cap 3 19

7 El hotărăște iar o zi anumită: „Astăzi”, * zicând în David după atâta vreme, cum s'a spus mai înainte: „Astăzi dacă veți auzi glasul lui, nu vă învârtosăți inimile.” * Ps 95 7 Cap 3 7.

8 Căci, dacă Iosua le-ar fi dat odihna, n'ar fi vorbit el după acestea de altă zi.

9 Deci dar rămâne încă o odihnă ca cea de Sabat pentru poporul lui Dumnezeu

10 Căci cine a intrat în odihna lui, acela s'a și odihnit de lucrările sale ca Dumnezeu de ale lui.

11 Să ne sârguim dar ca să intrăm în acea odihnă, ca nimeni să nu cadă în aceeaș * pildă de neascultare * Cap 3 12 18, 19

12 Căci cuvântul lui Dumnezeu este viu * și lucrător și mai ** tăietor de-

cât orice sabie + cu două tășuri și pătrunzând + până la despartirea sufletului și duhului, încheieturilor și măduvei și jutele cugetele și gândurile inimii.

* Isa 49 2 Ier 23 29 2 Cor. 10 4, 5 1 Pet 1 23. ** Prov 5 4 + Efe 6 17 Apoc 1 16, 2 16. + 1 Cor 14 24, 25

13 Și nicio * faptură nu este născută înaintea lui ci toate sunt goale și desvelite ** înaintea ochilor celui cu care avem a face * Ps 33 13 14 90 8, 139 11 12 ** Iov 26 6, 34 21 Prov 15 11

Isus ca mare preot

14 Având deci un mare preot, * care ** a străbătut cururile, pe Isus, Fiul lui Dumnezeu, să + ne ținem bine mărturisirea * Cap 3 1 ** Cap 7 26 9 12 24 + Cap 10 21

15 Căci n'avem * un mare preot, care nu poate suferi împreună cu noi în slăbiciunile noastre, ci unul ispitit în ** toate asemenea nouă, dar + fără păcat

* Isa. 53 3 Cap 2 18 ** Luce 22 28 + 2 Cor 5, 21 Cap 7 26, 1 Pet 2 22 1 Io 3 3

16 Deci să * ne apropiem cu îndrăzneală de scaunul de domnie al harului, ca să luăm milă și să aflăm har spre ajutor, la vreme de nevoie.

* Efe 2 18; 3 12 Cap 10, 19, 21 22.

Hristos și Melchisedec

5 Căci orice mare preot, fiind luat dintre oameni, este așezat * pentru oameni în ** cele către Dumnezeu, ca să aduca daruri și jertfe pentru păcate,

* Cap 8 3 ** Cap 2 17. + Cap 8 3 9 9; 10 11 11 4

2 care * poate fi îngăduitor cu cei neștiutori și răscelitori fundea și ** el însuși este împresurat de slăbiciune

* Cap 2 18, 4 15 ** Cap 7 28

3 Și din pricina * acelei slăbiciuni este dator să aducă pentru păcate, după cum pentru popor, așa și pentru sine. * Le. 4 3, 9 7 16 5, 16—17 Cap 7 27 9 7

4 Și nimeni * nu și ia cinstea aceasta pentru sine, ci dacă este chemat de Dumnezeu după cum a fost și Aaron **

* 2 Cron 26 18 Ioan 3 27 ** Exod 28 1 Num 16 5, 40 1 Cron 23 13.

5 Așa * și Hristosul nu s'a slăvit pe sine însuși ca să fie făcut mare preot, ci celce i-a zis. Tu ești Fiul meu, cu astăzi te-am născut * Ioan 8 54 ** Ps 2 7, Cap 1 5

6 După cum zice și în alt loc: Tu * ești preot în veac după rânduiala lui Melchisedec.

* Ps 110 4 Cap. 7 17, 21.

7 El în zilele cărnii sale, fiindcă a adus * cereri și

rugăciuni stăruitoare, cu ** strigăt tare și lacrimi către acela care + putea să îl mântuiască din + moarte, și fiind ascultat pentru evlavie sa.

* Mat 26 39, 42 44 Marc. 14 36, 39 Ioan 17 1. ** Ps 22 1 Mat. 27 46, 50 Marc 15 34, 37 + Mat 26 53 Marc 14 36 + Mat 26 37 Marc. 14 33 Luce 22 43 Ioan 12 27

8 deși * era Fiul, totuș a învățat ascultarea ** din celece a patimit.

* Cap 3 6 ** F. p 2 8

9 Și fiind făcut desăvârșit, s'a făcut tuturor celorce asculta de el pricinui-torul mântuirii vecinice.

* Cap 2 10; 11 40

10 fiind numit de Dumnezeu mare preot după * rânduiala lui Melchisedec. * Vers 6, Cap 6 20.

11 despre care avem multe * de spus și cu anevoie de lămurit, fiindcă v'ați făcut zăbavnici ** cu auzurile

* Ioan 16 12. 2 Pet 3 16. ** Mat. 13 15

Pruncia cititorilor

12 Căci deși din pricina vremii ar fi trebuit să fiți și învățatori, aveți trebuința iarăși ca cineva să vă învețe cele * dintâi începuturi ale cuvintelor lui Dumnezeu și ați ajuns să aveți trebuința de lapte ** și nu de hrană tare

* Cap 6 1 ** 1 Cor 3 1 3

stăpânirea morții, adică pe diavolul,

* Iva 1 14 Rom 8 3. Filip 2 7
** 1 Cor 15 54, 55 Col 2 5 2 Tim. 1 10

15 și să izbăvească pe toți cei ce de frica morții * erau ținuți toată viața în robie

* Luc 1 74 Rom 8 15 2 Tim. 1 7

16 Căci negreșit nu de îngeri se îngrijește el, ci de sămânța lui Avraam se îngrijește

17 Deaceea trebuia ca în toate să fie facul asemenea * fraților, ca să fie un mare preot milos ** și credincios în cele către Dumnezeu spre a ispăși păcatele poporului.

* Filip 2 7. ** Cap 4 15, 5 1 2.

18 Căci * în ceea ce a suferit, fiind el însuși ispitit, poate să ajute celor ce sunt ispitiți * Cap 4 15, 16 5 2, 7, 25

Isus este mai mare decât Moise.

3 Deaceea, frați sfinți, par-tași ai chemării * cerești, îndreptați-vă luarea aminte la Apostolul ** și Marele Preot al mărturisirii noastre, *adică Isus,*

* Rom 1 7 1 Cor 1 2 Efes 4 1, Filip 3 14 2 Tes 1 11 2 Tim 1 9 2 Pet 1 10. ** Rom 15 8 Cap 2 17. 4 14, 5 5, 6 20 8 1, 9 1 10 21

2 care este credincios ce-luice l-a rânduit cum a fost

și Moise * în toată casa lui

* Num 12 7 Vers 8

3 Căci el a fost învrednicit de o slavă ca mai mai mare decât Moise, cu cât celce * a zidit casa are mai multa cinste decât casa.

* Iva 6 12 Mat 16 18

4 Căci orice casa este zidită de cineva, dar celce * a zidit toate este Dumnezeu

* Efes 2 10 3 9 Cap 1 9.

5 Și într-adevăr Moise * a fost credincios în toată casa lui ca sluga ** ca mărturie * a celor ce aveau să fie vorbite mai târziu.

* Vers 2. ** Exod 14 31 Num. 12 7 Deut 3 24 Ios 1 2 8 31 1 Pet 1 16 19

6 Hristos însă este ca Fiul * peste * casa lui însăși, a cărui casă suntem noi, dacă * vom ține tare până la sfârșit îndrăzneala și pricina de lauda a nădejdi

* Cap 1 2 ** 1 Cor 3 16 6 19 2 Cor 6 16 Iva 2 21 22 1 Tim 3 15 1 Pet 2 5 1 Mat 10 23 24 13 Rom 5 2 Col 1 23 Vers 14 Cap 6 11; 10 35

Să nu ne împietrim inima.

7 Deaceea, după cum zice Duhul * Sfânt Astăzi, ** dacă veți auzi glasul lui,

* 2 Sam 23 2 Eap 1 16. ** Ps 95 7 Vers 15.

8 nu vă învățosați inimile, ca în întăritare, în ziua ispitirii în pustie,

9 unde părinții voștri

n'au ispitit prin încercare și au văzut lucrările mele putruzei de ani

10 Deaceea m'am mâniat pe neamul acesta, și am zis: Ei totdeauna se rădăcesc cu inima și n'au cunoscut căile mele'

11 Cum am jurat în mânia mea. De vor intra ei în odihna mea'

12 Luați seama, fraților, ca nu camva să fie în cineva dintre voi o inimă rea de necredință ca să se depărteze dela Dumnezeu cel viu

13 Ci îndemnați-vă unii pe alții, în fiecare zi până se zice încă: „Astăzi!” ca să nu fie învățosați cineva dintre voi prin înșelăciunea pacatului

14 Căci ne-am făcut par-tași lui Hristos, numai dacă * vom ține tare până la sfârșit începutul încrederii

* Vers 6

15 Intrucât se zice. Astăzi * dacă veți auzi glasul lui, nu vă învățosați inimile ca în întăritare

* Vers 7

16 Căci cine * sunt cei ce au întârâtat după ce au auzit? Ci oare nu toți cei ce ieșiseră din Egipt prin Moise? * Num 14 2 4 11, 24 30 Deut 1 34, 36 38

17 Și pe cine s'a mâniat

el patruzei de ani? Oare nu pe cei ce păcătuseră, ale * caror ciolane au căzut în pustie?

* Num 14 22 29, e e, 26 65. Ps 106, 26 1 Cor 10 5 Iuda 5.

18 Și cărora * s'a jurat el că n'au să intre în odihna lui dacă nu celor ce n'au ascultat?

* Num 14 30 Deut 34 35

19 Și vedem * ca n'au putut să intre din pricina necredinței

* Iva 1 11

Să intrăm în odihna lui

4 Deci fiindcă rămâne încă o fugaduință spre a intra în odihna lui, să * ne temem ca nu cumva cineva dintre voi să pară că a rămas în urmă. * Cap 12 15

2 Căci în adevăr și noi am avut o veste buna propovăduită nouă ca și ei; dar lor cuvântul care a fost auzit nu le-a folosit, fiindcă n'a fost amestecat cu credință la cei ce au auzit

3 Căci noi * cei ce am crezut intrăm în aceea odihnă, după cum a zis. Cum am ** jurat în mânia mea de vor intra ei în odihna mea' deși lucrările erau făcute dela întemcierea lumii

* Cap 3 14 ** Ps 95 11 Cap 3 11

1 Căci despre ziua a șaptea a zis undeva astfel:

13 Căci cine are parte numai de lapte este necercat în cuvântul dreptății căci este un prunc.*
*1 Cor 13 1. 14 20. Efes 4 13
1 Pet 2 2

14 iar hrana tare este pentru cei desăvârșiți, cari prin obicinuință au simțurile deprinse să deosebească binele și răul

* Isa 7 15 1 Cor 2 14 15

Cei căzuți dela credință

6 Deaceia să lăsăm * cu vântul începutului lui Hristos și să înaintăm cu sânguința spre desăvârșire, nepunând iarăși temelii pe cântei de fapte moarte** și a credinței în Dumnezeu.
* Filip 3 12-14 Cap 5 12 ** Cap 9 14

2 a învățaturii despre * botezuri și despre ** punerea mâinilor și despre învierea morților * și despre ++ judecata vecinică.

* Fapt 19 4, 5 ** Fapt 8 14 17, 19 6
† Fapt 17 31, 32 ++ Fapt 24 25
Rom 2 16

3 Și aceasta o vom face, dacă * a îngădui Dumnezeu.

* Fapt 18 27 1 Cor 4 19

1 Căci este cu neputință ca ceie au fost luminați * odată și au gustat darul ** ceresc și s-au făcut părtași + ai Duhului Sfânt

* Mat 12 31, 32. Cap 10, 26 9 Pet 2 20 21. 1 Ioan 5 16 ** Cap 10 32
† Ioan 4 10, 6 32 Efes 2 8

5 și au gustat cuvântul bun al lui Dumnezeu și puterile veacului viitor.*

* Gal 3 2 5. Cap 2 4

6 și cari totuși au căzut, să fie înnoiți iarăși * spre pocăința, fundcă ** ei născut nesc din nou pentru ei înșiși pe Fiul lui Dumnezeu și-l dau de ocară.

* Cap 2 5. ** Cap 10 29

7 Căci pământul care a băut ploaia ce vine adesea peste el și care dă verdeață folositoare aceluia pentru cari și este lucrat are parte de binecuvântare * dela Dumnezeu. * Ps 65 10

8 dar, * dacă face spinii și palamida, este lepădat și aproape de blestem și sfârșitul lui este să fie ars.

* Isa 5 6

Făgăduința dată lui Avraam
9 Dar despre voi, iubitorilor, suntem încredințați de mai bune lucruri și ca în tin de mântuire, chiar dacă vorbim astfel

10 Căci * Dumnezeu ** nu este nedrept ca să uite lucrul + vosteru și iubirea pe care ați arătat-o pentru numele lui, întrucât ați slujit ++ și slujii sfinților

* Prov 14 31. Mat 10 42 23 40
Ioan 13 20. ** Rom 3 4. 2 Tes 1 6
† 1 Tes 1 3. ++ Rom 15 25 2 Cor 8 4, 9 1, 12 2 Tim 1 18

11 Dar dorim ca fiecare

* dintre voi să arate aceeași sânguință pentru încrederea ** deplină a nădejzii până la sfârșit

* Cap 3 6 14. ** C 1 2 2

12 ca să nu fiți trândavi și următorii ai celorce prin credință și îndelunga răbdare moștenesc * făgăduințele.

* Cap 10 36

13 Căci Dumnezeu când a făcut făgăduința lui Avraam, fiindcă n'avea să jure pe nimeni mai mare, a * jurat pe sine însuși.

* Fac 22 16, 17 Ps 105 9. Lc 1 73

11 zicând Cu adevărat binecuvântând te voi binecuvânta și înmulțind te voi înmulți

15 Și astfel, fiindcă a avut îndelungă răbdare, a dobândit făgăduința

16 Căci oamenii jură pe celce este mai mare și jurământul * le este sfârșitul oricărui cuvânt de înpromțire spre înlăturare

* Exod 22 11

17 În aceasta Dumnezeu voind să arate și mai mult moștenitorilor * făgăduinței nestrămutarea ** sfatului sau, a venit la mijloc cu un jurământ

* Cap 11 9 ** Rom 11 2

18 ca prin două fapte nestrămutate, în cari este și mintă, să avem putere

nica mângâiere, noi cari am scăpat ca să apucăm nădejdea pusă * înaintea noastră.

* Cap 12 1

19 pe care o avem ca o ancoră neclintită tare a sufletului și care * intră până în ceace este în launtrul perdelei.

* Lev 16 15. Cap 9 7.

20 unde * Isus a intrat pentru noi ca înainte mergător, fiind făcut ** mare preot în veac după rănduiala lui Melchisedec.

* Cap 4 14, 8 1 9 24. ** Cap 3 1; 5, 10 7 17

Melchisedec mai mare decât Levi

7 Căci acest Melchisedec, * împăra al Salemului, preot al Dumnezeului Preainalt, care a întâmpinat pe Avraam care se întorcea dela tăierea împăraților și l-a binecuvântat,

* Fac 14 18, etc

2 căruia Avraam i-a împărțit și zeceana din toate însemnează mai întâiu Împărat al dreptății, iar apoi și Împărat al Salemului, adică Împărat al păcii,

3 fără tata, fără mamă, fără spiță de neam, neavând nici început de zile, nici sfârșit al vieții, dar fiind făcut asemenea Fiului lui Dumnezeu, rămâne preot pururea

4 Vedeți dar cât de mare este acest om, caruia * Avraam i-a dat zeciuiala din cele mai bune prăzi, el patriarhul! * *Ps 14 20*

5 Și într'adevăr cei * din fiii lui Levi, cari primesc preoția, au porunca potrivit legii să ia zeciuiele de la popor, adică de la frații lor, măcar că și aceștia au ieșit din coapsa lui Avraam.

* *Num 18, 21, 26.*

6 Iar celce nu-și trage o bârșia din ei, prin spiță de neam, a luat zeciuială de la Avraam, și * a binecuvântat pe ** celce are făgăduințele.

* *Fac 14 19, ** Rom. 4 11, Gal 3 16.*

7 Dar încă vreun cuvânt de împotrivire, cel mai mic este binecuvântat de cel mai mare.

8 Și aici oameni cari mor iau zeciuiele, iar acolo unul care * are mărturia că trăiește. * *Cap 7 6; 6 20.*

9 Și, cum am zice, prin Avraam a dat zeciuială și Levi, care ia zeciuiele:

10 căci era încă în coapsa tatălui său, când l-a întâmpinat Melhisedec

Preoția lui Hristos și preoția levitică

11 Deci dar, dacă * desăvârșirea era prin preoția levitică, căci poporul pe temeiul ei a primit legea, ce trebuință mai era ca să

se ridice un altfel de preot după rânduiala lui Melhisedec și care nu se zice după rânduiala lui Aaron? * *Gal 2 21 Vers 10 p 8 7*

12 Căci fiind semnată preoția, este de neapărată trebuința să se facă și o schimbare a legii.

13 Căci acela, cu privire la care sunt zise acestea, face parte dintr-o altă seminție din care nimeni n'a slujit altarului.

14 Pentru că este prea învedereat că Domnul nostru a răsărit din * Iuda, seminție cu privire la care Moise n'a zis nimic despre preoți. * *Isa. 11, 1. Mat. 1, 3 Luc. 3 33 Rom. 1 3 Apoc. 5 5.*

15 Și încă aceasta este cu mult mai învedereat dacă, după asemănarea lui Melhisedec, se ridică un altfel de preot,

16 care s'a făcut nu după legea unei porunci ce ține de carne, ci după puterea unei vieți nepieritoare.

17 Căci i se dă mărturia aceasta: Tu * ești preot în veac după rânduiala lui Melhisedec

* *Ps 110 4. Cap. 5 6, 10, 6 20.*

18 Căci este desființarea poruncii care a fost mai înainte, din pricina slăbiciunii * și a ne folosului ei,

* *Rom 8 3 Gal. 4 9.*

19 (căci legea * n'a dus nimic la desăvârșire) și aducerea peste ea a unei nadejdi ** mai bune prin care ne apropiem de Dumnezeu

* *Ept 13 09, Rom. 3 20, 21, 28 3 3. Gal 2 16 Cap 9 9 ** Cap 6 16; 8 6*

20 Și intrucât aceasta nu se face fără jurământ,

21 (căci aceia au fost făcuți preoți fără jurământ, iar acesta cu jurământ, prin celce îi zice: Domnul a jurat * și nu se va căi: Tu ești preot în veac'

* *Ps 110 4.*

22 Prin chiar aceasta Isus s'a făcut * chezaș al unui legământ cu atât mai bun. * *Cap. 8 6; 9 15, 12 24*

23 Și aceia într'adevăr erau mai mulți făcuți preoți, pentru că erau împiedecați prin moarte să rămână pururea,

24 dar el, pentru că rămâne în veac, are preoția neîrămutată

25 De aceea și poate să măntuiască până la desăvârșire pe celce se apropie de Dumnezeu prin el, căci el trăiește totdeauna ca să mijlocască * pentru ei.

* *Rom. 8 34 1 Tim. 2 5, 2 9 24 1 Ios 2 1*

26 Căci un astfel de mare preot nu se cuvenia nouă, sfânt, * fără răutate,

fară păla, deosebit de păcătoși și ** fiind făcut mai înalt decât cerurile.

* *Cap 4 15. ** Efez 1 20 4 10 Cap 8 1*

27 care nu are în fiecare zi neapărată trebuința, ca ceilalți mari preoți, să aducă jertfe mai întâi * pentru păcatele sale și ** apoi pentru ale poporului; căci a făcut aceasta * odată pentru totdeauna aducându-se pe sine însuși

* *Lev 9 7; 16 6, 11. Cap 5 3, 9, 7. ** Lev 1 15 + Rom. 6 10 Cap 9 12 28, 10 12*

28 Căci legea pune mari preoți oameni * cari au slăbiciune, dar cuvântul jurământului care este în urma legii, pune pe Fiul care * este făcut desăvârșit pentru vecinicie

* *Cap 5 1, 2 ** Cap 2 10; 5 9.*

Isus și nou legământ

8 Iar ca vârf la cele ce zicem: noi avem un astfel de mare preot, care * s'a așezat la dreapta scaunului de domnie al Măreției în ceruri, * *Efez 1 20 Col. 3 1. Cap. 1 3; 10 12, 12 2.*

2 ca slujitor al locurilor sfinte * și al cortului ** adăvărât pe care l-a înfipt Domnul, nu omul.

* *Cap 9 12 24. ** Cap 9 11*

3 Căci orice mare preot * este pus ca să aducă daruri și jertfe, de aceea era

** de neapărarea trebuința 9 nu după legământul ca și acest mare preot să pe care l-am făcut cu părintii lor în ziua când i-am apucat de mână ca să i

* Cap 5. 1 ** Efez 5. 2. Cap 9. 14

4 Deci dacă ar fi pe pă-mânt, nici n'ar fi preot, fiindcă sunt cele care da-rurile potrivit legii.

5 cari slujesc unei închi-puituri și unei umbre * a celor cerești, după cum a fost înștiințat Moise de Dumnezeu, când avea să facă cortul; căci: Vezi, ** zice, să faci toate potrivit pildei ce ți-a fost arătată pe munte. * Col 2. 17. Cap 9. 23; 10. 1. ** Exod. 25. 40. 26. 1. 27. 8; Num. 8. 4. E. pt 7. 4.

6 Acum însă Hristos a dobândit * o slujbă cu atât mai deosebită cu cât este și mijlocilor al unui legământ mai bun, care este legiul pe temeiul unor făgăduințe mai bune

* 2 Cor 3. 6, 8. 9. Cap. 7. 22.

Peltea vechiului legământ

7 Căci * dacă cel dintâi legământ ar fi fost desăvârșit, nu s'ar fi căutat loc pentru un al doilea.

* Cap 7. 11. 18

8 Căci muștrându-i zice: Iată * vin zile, zice Domnul, și voiu săvârși un nou legământ pentru casa lui Israel și pentru casa lui Iuda;

* Ier 31. 31. 34

9 nu după legământul pe care l-am făcut cu părintii lor în ziua când i-am apucat de mână ca să i scot din țara Egiptului, pentru că n'au slăvit în legământul meu și mie nu mi-a păsat de ei, zice Domnul

10 Pentru că acesta * este legământul pe care l-am încheiat cu casa lui Israel, după acele zile, zice Domnul: Voiu pune legile mele în gândul lor și le voiu scrie și pe inima lor și ** le voiu fi Dumnezeu și ei înși vor fi popor.

* Cap. 10. 16. ** / 1. 8. 8

11 Și nu * vor mai învăța fiecare pe concetățeanul său și fiecare pe fratele său zicând: Cunoaște pe Domnul! pentru că toți mă vor cunoaște dela mic până la mare dintre ei.

* Isa 54. 13. Ioan 6. 45. 1. Cor 2. 27.

12 Pentru că voiu fi mi-losiv cu nedreptățile lor și * nu-mi voiu mai aduce deloc aminte de păcatele lor și de fărădelegile lor.

* Rom 11. 27. Cap. 10. 17

13 Prin aceea că zice * un „Nou legământ”, a învechit pe cel dintâi; iar ce este învechit și îmbătrânit este aproape de picire

* 2 Cor 5. 17

Zugrăvirea vechiului cort

9 Deci și cel dintâi legământ avea întocmire pentru slujba dumnezeiască și pentru sfântul locaș * din lumea aceasta.

* Exod 25. 8

2 Căci * a fost întocmit un cort, ** cel dintâi, care se numește Sfânta, în care era sfeșnicul † și masa † și punerea înaintea a pânilor; * Exod. 26. 1. ** Exod. 26. 35, 40. 4. † Exod. 25. 31. †† Exod. 25. 23, 38. Lev 1. 5, 6

3 Iar după * perdeaua a doua, cortul care se numește Sfânta sfintelor, * Exod 26. 31, 33, 40. 3, 21. Cap. 6. 19.

4 având lămâietoarea de aur și * chivotul legământului ferecat peste tot cu aur, în care era un vas ** de aur care avea mana, și loiagul lui Aaron, † care odrăslise și tablele †† legământului.

* Exod 25. 10; 26. 33; 40. 3, 21. ** Exod 16. 33, 34. † Num 17. 10. †† Exod 25. 16, 21. 34. 29; 40. 20. † Lev 10. 2, 5. 1 Reg 8. 9, 21. 2 Cron 5. 10.

5 Iar deasupra * lui heruvimii slavei umbrind scaunul îndurării; despre aceea nu este acum de vorbit cu deamăruntul

* Exod 26. 18, 22. Lev 16. 2. 1 Reg 8. 6, 7

6 Și acestea fiind întocmite astfel, preoții * intră totdeauna în întâiul cort.

săvârșind slujbele dumnezeiești. * Num 28. 3. Dan 8. 11

7 Iar în al doilea, nu-mai marele preot, odată * pe an, nu fara sânge pe ** care-l aduce pentru sine și pentru greșelile din neștiință ale poporului.

* Exod. 30. 10. Lev. 16. 2, 11, 12, 15, 14. Vers. 25. ** Cap 5. 3. 7. 27

8 Duhul Sfânt * învederând aceasta că ** nu era încă arătată, căci Sfintele sfintelor căia vreme își mai are locul sau întâiul cort,

* Cap 10. 19, 20. ** 1. Cor 14. 6.

9 care este o asemănare față de vremea de acum, în care se aduc daruri și jertfe, cari * nu pot desăvârși în ce privește cuge-lul pe cele face slujba dumnezeiască.

* Gal 3. 21. Cap 7. 18, 19. 0. 1. 11.

10 slujbă care stă nu-mai în mâncări * și băuturi și felurite ** spălări, întocmiri ale cărnii puse până † la o vreme de îndreptare.

* Lev 11. 2. Col 2. 16. ** Num 19. 7. etc. † Ier 2. 15. Col 2. 20. Cap. 7. 16.

Hristos și jertfa lui.

11 Dar Hristos venit ca mare preot * al bunurilor ** viitoare, prin † cortul mai mare și mai desăvârșit, nu făcut de mână, adică nu din aceeaș zidire,

* Cap 3. 1. ** Cap 10. 1. † Cap. 8. 2.

12 nici cu * sânge de țapi

și viței, ci ** cu sângele său însuș, a intrat odată pentru totdeauna în Sfânta sfințitor, după ce a dobândit o răscumpărare vecinică ††
* Cap. 10. 4. ** Iapt. 20. 28. Ihes. 17. Col. 1. 14. 1 Pet. 1. 19. Apoc. 1. 5. 3. 9. † Zah. 3. 9. Vers. 26. 28. Cap. 10. 10. †† Lev. 9. 24.

13 Căci dacă sângele * de țapi și de tauri și ** cenușa unei junci cu care se stropește peste cei înținați, sfințește pentru curățirea cârnii,

* Lev. 16. 14. 16. ** Num. 19. 2, 17, etc.

14 cu cât mai mult sângele * lui Hristos, care, ** prin Dubul cel vecinic, s'a adus pe sine însuș fără cur sur lui Dumnezeu, va în curăți cugetul vostru de faptele ** moarte ca să slujiți †† Dumnezeuului celui viu?
* 1 Pet. 1. 19. 1 Ioan. 1. 7. Apoc. 1. 5. ** Rom. 1. 4. 1 Pet. 3. 18. † Ihes. 3. 2. Tit. 2. 14. Cap. 7. 27. †† Cap. 1. 3; 10. 22. *† Cap. 6. 1. †† Luc. 1. 74. Rom. 6. 13. 22. 1 Pe. 4. 2.

15 Și * pentru aceasta el este mijlocilor ** al unui legământ nou, înecat prin aceea că s'a făcut o moarte pentru † răscumpărarea de abaterile de supt întâiul legământ, cei †† ce au fost chemați, să capete răgăduința moștenirii vecinice

* 1 Tim. 2. 5. ** Cap. 7. 22; 9. 6; 12. 24. † Rom. 3. 25. 5. 6. 1 Pet. 3. 18. †† Cap. 3. 1.

16 Căci unde este un tes-

tament, este de neapărată trebuință ca să fie adusă moartea celui ce l-a făcut.

17 Pentru că un testament * are putere la cei morți, fiindcă niciodată n'are tărie, când trăiește cel ce l-a făcut. * Gal. 3. 15.

18 De aceea * nici întâiul legământ n'a fost început fără sânge. * Exod. 24. 6, etc.

19 Căci, după ce fiecare poruncă, potrivit legii, a fost rostită de Moise către tot poporul, după ce a luat * sângele vițelilor și al țapilor, cu ** apă și lână stacojie și isop, a stropit atât cartea însăși cât și pe tot poporul,

* Exod. 24. 5, 6, 8. Lev. 16. 14, 15, 18. ** Lev. 14. 4, 6, 7, 19, 51, 52.

20 zicând: Acesta * este sângele legământului pe care vi l-a poruncit Dumnezeu.

* Exod. 24. 8. Mat. 26. 28.
21 Și a stropit de asemenea cu sânge cortul * și toate vasele pentru slujba dumnezeiască. * Exod. 29. 12, 36. Lev. 8. 15, 19, 18. 14. 15, 16. 18. 19.

22 Și aproape toate sunt curățite prin sânge potrivit legii, și * fără vărsare de sânge nu este iertare.

* Lev. 17. 11.

23 Deci era într'adevăr de neapărată trebuință, ca închipuirile * celor ce sunt în ceruri să fie curățite

prin acestea, iar înșeși cele cerești prin jertfe mai bune decât acestea.

* Cap. 8. 5.

24 Căci * Hristosul a intrat, nu într'o Sfânta sfințitor făcută de mâni, icoană ** a celor adevărate, ci chiar în cer, ca să se înfățișeze acum pentru noi înaintea feței lui Dumnezeu;

* Cap. 8. 20. ** Cap. 8. 2. † Rom. 8. 34. Cap. 7. 25. 1 Ioan. 2. 1.

25 nici ca să se aducă de mai multe ori jertfă pe sine însuș, după cum marele preot * intră în Sfânta sfințitor în fiecare an, cu sânge străin. * Vers. 7.

26 fiindcă altfel trebuia să fi pălămit de mai multe ori dela înțelegerea lumii, ci acum la sfârșitul * veacurilor s'a arătat odată ** pentru desființarea păcatului prin jertfa sa.

* Vers. 12. Cap. 7. 27. 10. 10. 1 Pet. 3. 8. ** 1 Cor. 10. 11. Gal. 4. 4. Ihes. 1. 0.

27 Și * întrucât este hotărât oamenilor să moară odată, iar ** după aceea vine judecata, * Fac. 3. 19. Eccl. 3. 20. ** 2 Cor. 5. 10. Apoc. 20. 12, 13.

28 astfel și Hristosul, * fiind adus ** odată ca să poarte păcatele multora, † se va arăta a doua oară, deosebit de păcat, spre

mântuire celor †† il așteaptă.

* Rom. 6. 10. 1 Pet. 3. 18. ** 1 Pet. 2. 24. 1 Ioan. 3. 5. † Mat. 26. 24. Rom. 5. 15. †† Lit. 2. 13. 2 Pet. 3. 12.

Hristos și voia lui Dumnezeu.

10 Căci legea având umbra * bunurilor ** viitoare, nu însă icoana lucrurilor, nu † poate niciodată prin aceleași jertfe cari se aduc neîncetat în fiecare an să desvârșească †† pe cele ce se apropie.

* Col. 2. 17. Cap. 8. 5, 9, 23. ** Cap. 9. 11. † Cap. 9. 9. †† Vers. 4.

2 Fiindcă n'ar fi încetat ele oare să fie aduse, din pricină că închinătorii, fiind curățiți odată, n'ar mai fi avut nici o cunoștință de vină de păcate?

3 Dar * astfel în aceste jertfe este în fiecare an o aducere aminte de păcate.

* Lev. 16. 21. Cap. 9. 7.

4 Căci este cu nepuțință * ca sângele de tauri și de țapi să ridice păcatele.

* Mic. 6. 6, 7. Cap. 9. 13. Vers. 11.

5 De aceea când intră în lume zice: N'ai voit jertfă și dar ci mi-ai întocmit un trup;

6 nu ți-au plăcut arderea de tot * și jertfe pentru păcat.

* Ps. 40. 6, etc.; 50. 8, etc. Isa. 1. 11. Jer. 6. 20. Amos 5. 21, 22.

7 Atunci am zis. Iată, eu vin (în sulul cărții este

scris despre mine) ca să fac voia ta, Dumnezeu.

8 Zicând mai sus: Nu ai voit și nu ți-au plăcut jertfe, daruri și ardere de tot și jertfe pentru păcat (cari sunt aduse potrivit legii).

9 atunci a zis: Iată eu vin, ca să fac voia ta. El desființează deci ce este întâi ca să statornicească ce este a doua oară.

10 Prin * această „voie” am fost sfințiți noi prin ** darul trupului lui Isus Hristos odată pentru totdeauna.

* Ioan 17 19. Cap. 13 12 ** Cap. 1 12.

11 Și într-adevăr oricare preot s-a în picioare în fiecare * zi slujind și aducând de mai multe ori aceleași jertfe, cari ** nu pot niciodată să înlăture cu totul păcatele.

* Num. 28, 3. Cap. 7 27 ** Vers 4

12 Acesta * însă, după ce a adus o singură jertfă pentru păcate, s'a așezat pentru totdeauna la dreapta lui Dumnezeu.

* Col 3 1 Cap. 1 3

13 așteptând de acum înainte până ce vrăjmașii * săi vor fi puși așternut picioarelor sale.

* Ps 110. 1. Ept. 2 35 1 Cor 15 25 Cap 1 13.

14 Căci printr'un singur dar a desăvârșit * pentru

totdeauna pe ceice sunt sfințiți

* Vers 1

15 Dar și Duhul Sfânt ne mărturisește, căci după ce a zis:

16 Acesta este legământul * pe care-l voi întocmi pentru ei, după acele zile, zice Domnul: dând legile mele în inimile lor, le voi scrie și pe gândul lor, adăugă:

* Ier 31 33, 34 Cap. 8, 10, 12.

17 Și nu-mi voi mai aduce aminte de pacatele lor și de fărâdelegile lor.

18 Unde este deci iertare a acestora, nu mai este dar pentru păcate.

Indemn la încredere și tărie

19 Având deci, fraților, îndrăzneală * ca să intrăm în Sfânta sfintelor prin sângele ** lui Isus, * Rom. 5 2 Efes 2, 18, 6, 12. ** Cap. 9 8, 12.

20 pe calea * cea nouă și vie pe care a deschis-o pentru noi prin ** perdea, adică, prin carnea lui,

* Ioan 10 9, 14.6. Cap. 9.8. ** Cap. 9.8.

21 și având un mare preot * peste casa * lui Dumnezeu,

* Cap. 4. 14 ** 1 Tim. 3. 15

22 să * ne apropiem cu inima adevărată, în deplină ** încredere de credință, fiindcă suntem prin stropire curățiți în inimile noastre de un cuget rău și

lindca suntem scăldați * cu trupul în apă curată.

* Cap. 4 16 ** Efes 3, 12 Iac 1 1. 1 Ioan 3 21 + Cap. 9, 14. + Ept. 36 2 + 2 Cor 7 1

23 să * ținem cu tărie mărturisirea nădejii noastre neclintită, căci cecea a făgăduit este credincios. **

* Cap. 4 14 ** 1 Cor. 1. 9. 10. 13. 1 Cor 5 24 2 Cor 3 3 Cap. 11, 11

24 Și să luăm aminte unii asupra altora, să ne ntărălăm la iubire și fapte bune,

25 ne părăsind * strângerea noastră laolaltă, după cum au unii obicei, ei îndemnându-ne unii pe alții, și cu ** atât mai mult cu cât vedeți apropiindu-se * ziua.

* Ept. 2 42 Iac 19. ** Rom 13, 11 + Ept. 4, 5. 2 Pet. 3 9, 11, 14.

26 Căci dacă * păcătuim cu voia, după ce ** am primit cunoștința adevărului, nu mai rămâne jertfă pentru păcate,

* Num. 15, 30. Cap. 6 4. ** 2 Pet. 2, 20, 21

27 ci o înfricoșătoare așteptare a judecării și iuțimea * focului care va mîslui pe protivnici.

* Ier 36. 5. Ief. 1 18, 38 2 Tim 1 8. Cap. 12 29.

28 Cine * a disprețuit legea lui Moise, moare fără milă pe temeiul a doi sau trei martori **

* Cap. 2 2 ** Deut. 17 2, 6 19, 15. Mat 18, 16. Ioan 8 17. 2 Cor 13 1.

29 De cât * mai rea pe-deapsă vi se pare că va fi învrednicit cecea a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu și a socotit de rând ** sângele legământului, prin care fusese sfințit și care a batjocorit + pe Duhul harului?

* Cap. 2 3, 12, 25 ** 1 Cor. 11, 29. Cap. 13 20 + Mat 12 31, 32. Ept 4 30

30 Căci știm pe cecea a zis: A * mea este răzbunarea eu voi rasplăti. Și iarăș: Domnul ** va judeca pe poporul său.

* Deut. 32 35. Rom 12 19 ** Deut. 32 36. 1 Cor 10 4, 15, 16

31 Înfricoșător * este a cădea în mâinile Dumnezeului celui viu.

* Luc. 12, 5.

Lupta dela început a cîntărilor

32 Aduceți-vă * dar aminte de zilele de mai înainte, în cari, după ce ați fost luminați, ** ați răbdat o mare + luptă de suferințe,

* Gal. 3 4 2 Tim 3, ** Cap 6 4. + Ept. 1, 29, 30. Col 2 1

33 fie că ați fost puși spre priveriște * prin mustrări și necazuri, fie că v'ați facut părtași ** ai celorce se aflau astfel.

* 1 Cor 4, 9 ** Ept. 1, 7, 4, 14. 1 Tim 2 14

34 Căci ați suferit împreună cu cei închiși * și ați primit cu bucurie ră-

pirea ** averilor voastre, cunoscând că aveți + pen-
tru voi o avere mai bună
și care ++ rămâne.

* Filip 1 7 2 Tim 1 16 ** Mat. 5 12
Fapt. 5 41 Iac 1 2, † Mat. 6 20 19
21 Luc 12 33 1 Tim. 6 19 †† Mat. 5,
12 10 32

35 Deci nu dați la o
parte îndrăzneala voastră
care are o mare răspăl-
tire

36 Căci * aveți trebuință
de răbdare ca, după ce ați
făcut voia lui Dumnezeu,
să luați ** cu voi făgă-
duința.

* Luc 21, 19 Gal. 6 9 Cap. 12 1.
** Col 3 24 Cap. 9 15 1 Pet. 1 9

37 Căci încă * puțin,
foarte puțin, cece ** vine
va veni și nu va întârzia.

* Lc. 18 8. 2 Pet. 3 9. ** He. 2 3, 4

38 Dar dreptul * meu va
 trăi din credință și dacă
dă înapoi, sufletul meu
n'are plăcere în el.

* Rm 1. 17. Gal. 3 11.

39 Dar noi nu suntem
ai dării înapoi * spre peire,
ci ai credinții ** spre do-
bândirea sufletului

* 2 Pet. 2 20, 21 ** Fapt. 16 30, 31
1 Tes 5 9 2 Tes 2 14

Credința

11 Iar credința este în
credințarea despre
cele * nădăduite, o dovadă
despre lucrurile ce nu sunt
văzute.

* Rom 8 24 25 2 Cor. 4 18 5 7.

2 Căci * prin ea au că-
pătat mărturie bătrânii.

* Vers 39.

3 Prin credință pricepem
că veacurile * au fost înloc-
mite prin cuvântul lui
Dumnezeu, încât cece
este văzul n'a fost făcut
din cece se arată

* Fac 1 1. Ps 33, 6. Ioan 1 3 Cap. 1
1 2. 2 Pet. 3 5

Pilde de credință.

4 Prin credință Abel * a
adus lui Dumnezeu o mai
bună jertfă decât Cain, prin
care a primit mărturia că
este drept, Dumnezeu
mărturisind în privința
darurilor lui; și prin ea
el deși a murit vorbește
încă **

* Fac 4 4 1 Ioan 3 12 ** Fac 4 10.

5 Prin credință, Enoh *
a fost strămutat ca să nu
vadă moartea și n'a fost
aflai pentru că Dumnezeu
îl strămutase. Căci, mai
înainte de strămutarea sa,
a primit mărturia că a plă-
cut lui Dumnezeu:

* Mat. 23 35. Cap. 12 24. Fac 5 22, 24

6 Și fără credința nu
este cu putință a-i plăcea
pentru că cece se apropie
de Dumnezeu trebuie să
creadă că el este și că
este răsplătitorul celor ce-l
caută

7 Prin credință Noe *
după ce a fost înștiințat de

Dumnezeu despre celece
nu se vedeau încă, fiind
cuprins de o teamă sfântă,
a ** pregătit o corabie pen-
tru mântuirea casei sale,
prin care a osândit lumea
și s'a făcut moștenitor al
dreptății, + care este potri-
vit credinței

* Fac. 6 18, 22. ** 1 Pet. 3 20. + Rom.
3 22 4, 13. Fd. p. 9 9

Pilda lui Avraam și Sarei.

8 Prin credință Avraam,
* fiind chemat, s'a supus
ca să iasă la locul pe care
avea să-l ia ca moștenire
și a ieșit neștiind încotro
merge. * Fac 12 1, 4. Fapt. 7 2-4

9 Prin credință a stat
vremelnic în țara făgădu-
inței, ca într-o țară străină,
locuind în * corturi, cu
Isaac și Iacov, împreună
moștenitori ** cu el ai ace-
lece făgăduințe.

* Fac. 12 8, 13 8, 18; 18 1, 9 ** Cap. 6 17

10 căci aștepta cetatea
care are temelii, * al ** că-
rei meșter și ziditor este
Dumnezeu. * Cap. 12 22

13, 14. ** Cap. 9 4 Apoc 21 2 10

11 Prin credință chiar și
* Sara a ** primit putere
spre întemeiere de să-
mânță și afară din vre-
mea cuvenită a vârstei,
fiindcă a socotit credincios
† pe cece a făgăduit

* Fac 17 19 18 11 14, 21 2. ** Luc.
1 36. † Rom 4 21 Cap. 10 23

12 Pentru aceea și dela
unul singur și încă * amor-
te, au fost născuți oameni
în mulțime ca ** stălele ce-
rului și ca nisipul fără nu-
mar care este pe țărmul
mării

* Rom 4 19 ** Fac. 22 17 Rom 4 18

13 Aceștia toți au murit
în credință, neluând * cu ei
făgăduințele, ci ** văzân-
du-le de departe și urân-
du-le bun venit, și mărtu-
rurisind + ca sunt străini
și călători pe pământ.

* Val. 11 ** Val. 27 1 n 8 5
† Fac 23 4, 47, 9 1 Cron 29 15. Ps
89 12 119, 19 1 Pe 1 17, 2 11

14 Căci cece zic unele
ca acestea arată * că ei
caută cu stăruință o patrie.

* Cap. 13, 14.

15 Și într-adevăr, dacă
aveau în minte pe aceea
din care ieșiseră, aveau
vreme ca să se întoarcă.

16 Dar acum dorește una
mai bună adică cerească.
Pentru aceea Dumnezeu
nu se rușinează de ei ca
să * fie numit Dumnezeu
lor; căci le-a ** pregătit o
cetate. * Exod 3 6 15 Mat. 22 32.
Fapt. 7 32. ** Fapt. 3 20 Cap. 13, 14.

17 Prin credință Avraam
* a adus jertfă pe Isaac,
când a fost încercat; și el,
care primise cu bucurie fă-
găduințele, aducea ** jertfă,
pe singurul născut.

* Fac 22 1, 9 ** Iac 2 21.

18 el căruia i s'a zis: In * Isaac și se va numi sămânța' * Fac. 2. 12. Rom. 9. 7

19 Socolind că Dumnezeu este puternic * ca să scoale și dintre cei morți, de unde în pilda l-a și primit înăpoi. * Rom. 4. 17. 19. 21

Pilda lui Isaac, Iacov și Iosif

20 Prin credință Isaac * a binecuvântat pe Iacov și pe Esau, chiar cu privire la celece aveau să vină * Fac. 27. 27. 31

21 Prin credință Iacov a binecuvântat, * când era să moară, pe fiecare din fiii lui Iosif și s'a ** închinat rezemat pe vârful toagului său.

* Fac. 48. 5, 16. 20. ** Fac. 47. 31

22 Prin credință Iosif, * când i s'a apropiat sfârșitul, a pomenit despre ieșirea copiilor lui Israel și a dat poruncă în privința oaselor sale

* Fac. 50. 24. 25. Exod. 13. 10

Pilda lui Moise

23 Prin credință, Moise, * după ce a fost născut, a fost ascuns trei luni de părinții lui, pentru că au văzut că baiatul era frumos și nu s'au temut de porunca ** împăratului. * Exod. 2. 2

† apt. 7. 20. ** Exod. 1. 16. 22

24 Prin credință Moise, * când s'a făcut mare, n'a

primit să fie numit fiul fiicei lui Faraon,

* Exod. 2. 10, 12.

25 alegând * mai bine să sufere răul cu poporul lui Dumnezeu decât să se bucure de plăcerile pentru vreme ale păcatului,

* Ps. 84. 10.

26 socotind ocara * lui Hristos mai mare bogăție decât comorile Egiptului, căci se uita la rasplătire. * Cap. 13. 13. ** Cap. 10. 33.

27 Prin credință a * părăsit Egiptul, ne temându-se de mânia împăratului, căci a stăruit ca ** văzând pe celece nu se vede

* Exod. 10. 28, 29, 12. 37, 13. 17, 18. ** Vers. 13

28 Prin credință a * făcut Paștile și stropirea sângeului, ca celece pierdea pe cei întâi-născuți să nu a-lingă pe al lor.

* Exod. 12. 2., etc.

29 Prin credință au trecut prin Marea Roșie ca pe pământ uscat; pe când Egipteni, făcând încercare cu ea, au fost înghițiți.

* Exod. 14. 22, 29

Pilda curvei Rahav

30 Prin credință zidurile * Ierihonului au căzut, după ce au fost înconjurată șapte zile. * Ios. 6. 20.

31 Prin credință Rahav * curva n'a pierit împreună

cu cei neascultători, fiindcă primise cu pace ** pe ascultători.

* Ios. 6. 23. Luc. 2. 25. ** Ios. 2. 1

32 Și ce să mai zic? Căci nu mi va ajunge vreme dacă istorisesc despre Ghedeon. * Barac, ** Samson. † Ieflaic, †† despre David †† și Samuel †† și despre proroci,

* Iud. 6. 1. ** Iud. 4. 6. † Iud. 13. 4. †† I. de 11. 1, 12. 7. * 1 Sam. 16. 1, 17. 4. * 1 Sam. 7. 20. 12. 20

33 cari prin credință au biruit împărații, au lucrat dreptate, au * dobândit făgăduințe, au ** astupat gurile leilor,

* 2 Sam. 7. 11. etc. ** Iud. 14. 15. 6. 1 Sam. 17. 34. 35. Dan. 6. 22

34 au * stins puterea focului, au ** scăpat de ascutșuri de sabie, s'au împoternicit din slăbiciune, † s'au făcut tari în război, au făcut †† să plece taberele străini,

* Dan. 3. 25. ** 1 Sam. 20. 1. 1 Reg. 19. 1. 2 Reg. 1. 16. † 2 Reg. 20. 7, etc. Iov. 42. 1. Ps. 6. 8. †† Iud. 15. 8. 15. 1 Sam. 14. 13, etc. 17. 51, 52. 2 Sam. 8. 1. etc.

35 femeile * au primit prin înviere pe morții lor, iar alții întinși pe roată au fost chinuți, ** nepriimind răscompărarea, casa lăbândească o mui bună înviere

* 1 Reg. 17. 22. 2 Reg. 4. 35. ** Eapt. 22. 20.

36 iar alții au fost în-

cercați prin batjocuriri și biciuiri, ba încă prin legături * și temniță;

* Fac. 39. 20. Ier. 20. 2, 37. 15

37 au * fost uciși cu pietre, au fost fierăstruiți, au fost ispitiți, au murit de moarte cu sabia, au umblat ** încoace și încolo în țipiei de oaze, în piei de capră, fiind în lipsa, ne-cașiți, suferind răul,

* 1 Reg. 21. 13. 2 Cron. 24. 21. Eapt. 7. 58. 14. 19. ** 2 Reg. 1. 8. Mat. 3. 4. * Ios. 11. 4

38 ei de cari lumea nu era vrednică) au rătăcit în pustii și în munți și în * peșteri și în crăpăturile pământului * 1 Reg. 8. 4. 19. 9

39 Și aceștia toți, deși au primit mărturie * prin credința lor, n'au luat cu sine făgăduința, * Vers. 2. 13

10 Dumnezeu având în vedere mai dinainte ceva * mai bun pentru noi ca ei să nu ajungă ** la desăvârșire fără noi. * Cap. 7. 22. 8. 6. ** Cap. 5. 9, 12. 23. Apo. 6. 11

Pilda lui Hristos

12 Deaceia și noi, fiindcă avem împrejurul nostru un așa de mare nor de martori, lepadând * orice greutate și paratul ce lesne înfășoară, să ** alergăm cu stăruință † în lupta ce ne stă înainte,

* Col. 3. 8. 1 Pet. 2. 1. ** 1 Cor. 9. 24. Eapt. 3. 13, 14. † Rom. 12. 12. Cap. 10. 36.

2 privind ținta la Isus, cupotenia și desăvârșirea credinței noastre, care * pentru bucuria care stălea înaintea lui a suferit crucea, după ce a desprețuit rușinea, și șade ** la dreapta scaunului de domnie al lui Dumnezeu

* Luc 24. 26. E.L., 2. 8, etc. 1 Pet. 1. 11

** Ps 110. 1. Cap 1. 3, 13. 1 Pet 3. 22.

3 Căci * gândiți-vă bine la cel ce a suferit în sine o așa de mare împotrivire cu vorba dela cei păcătoși împotriva lui însuși, ca ** să nu obosiți, leșinând în sufletele voastre

* Mat 10. 24, 25. Ioan 17. 20. ** Gal 6. 9

Stăruința în încredere

4 Nu v'ați împotrivii încă * până la sânge luptându-vă împotriva păcatului

* 1 Cor 10. 13. Cap. 10. 32-34

5 Și ați uitat de tot în demnul care vă vorbește ca unor fii: Fiul meu, nu * socoti puțin lucru înțeleptirea dela Domnul, nici nu leșina când ești mustrat de el

* Iov 5. 17. Prov 3. 11

6 Căci Domnul înțelepțește pe * acela pe care l iubește și bicește pe ori care fiu pe care-l primește la sine * Ps 94. 12, 119. 70. Prov 5. 12. Iac 1. 12. Apoc 3. 19

7 Suferiți * spre înțeleptire. Dumnezeu se poartă cu voi ca și cu fii; căci care fiu este acela pe care nu l înțelepțește tatăl?

* Deut. 8. 5. 2 Sam. 14. Prov 13. 24; 9. 18. 23. 13

8 Iar dacă sunteți fără înțeleptire, la care * toți s au făcut partași, sunteți dar copii din flori și nu fii,

* Ps 73. 14. 1 Pet 5. 9.

9 Apoi am avut pe părinții carni noastre ca să ne înțelepțească și ne sfiam de ei, care să nu ne supunem cu mult mai mult Tatălui * duhurilor și să traim?

* Num 16. 22. 27. 16. Iov 12. 10. Ecl. 1. 1. Ia 42. 5, 57. 16. /an 12. 1

10 Căci ei ne înțelepțiau pentru puține zile după cum li se părea bine, iar ei spre folosul nostru ca * să ne împărtășim din sfîntenia lui.

* Lev 11. 44, 19. 2. 1 Pet. 1. 16, 19.

11 Orice înțeleptire pentru acum nu pare într'adevăr ca este de bucurie, ci de întristare, dar mai în urmă dă celor deprinși prin ea rodul * de pace al dreptății.

* Iac. 3. 18.

Pilda lui Esau

12 Deaceia îndreptați * iar mâinile lăsate în jos și genunchii slăbănogiți

* Iov 4. 3, 4. Isa 30. 8.

13 și faceți * urme drepte pentru picioarele voastre, ca ce este schiop să nu se abată ei ** mai degrabă să fie vindecat

* Prov 4. 26. 27. ** Gal 6. 1

14 Urmăriți * pacea cu toți și sfințirea, fără ** care nimeni nu va vedea pe Domnul

* Ps 34. 14. Rom 12. 18. 14. 19. 2 Tim.

2. 22. ** Mat 5. 8. 2 Cor 7. 1. Efes 5. 6

15 priveghind * ca ** să nu rămână vreunul în urmă dela harul lui Dumnezeu, ca * nu cumva vreo rădăcină de amărăciune crescând în sus, să vă tulbure și să fie molipsiți prin ea cei mulți

* 2 Cor 6. 1

** Gal 5. 4. † Deut 29. 18. Cap 3. 12

16 Ca nu cumva să * fie vreun curvar sau vreun lămesec ca Esau, care ** pentru o singură mâncare și a vândut dreptul de întâi-născut

* Efes 5. 3.

Cd 5. 5. 1 Tes 4. 3. ** Fac 30. 33

17 Căci știți că și mai în urmă când a vrut * să mostenească binecuvântarea, a ** fost lepădat, (căci n'a aflat loc pentru poacă înșă), deși o căuta cu lacrimi

* Fac 27. 34. 36, 38. ** Cap 6. 6.

Indemn la sfințire

18 Căci nu v'ați apropiat de un munte * care se

pipaie și aprins de foc, nici de nor întunecos nici de întunecime nici de furtună,

* Exod 19. 12, 18. 19, 20. 18. Deut 4.

11, 5. 22. Rom 6. 14, 8. 15. 2 Tim 1. 7.

19 nici de sunetul de trâmbiță nici de glasul de cuvinte, pe care ceice l-au auzit au cerut * să nu li se mai vorbească,

* Exod 20. 19. Deut 5. 5, 25, 18. 16.

20 (căci nu puteau suferi ce li se poruncise. Chiar * un dobitoac dacă va alinge muntele, va fi omorât cu pietre * Exod 19. 13

21 Și * așa de înfricoșătoare era arătarea că Moise a zis: Sânt înspăimântat și tremur')

* Exod. 19. 16

22 ei v'ați apropiat de * muntele Sion și de ** cetatea Dumnezeului celui viu, de Ierusalimul ceresc și de zecmii de mii de ingeri,

* Gal 4. 26. Apoc. 3. 12. 21. 2, 10.

** Filp 3. 20. † Deut. 3. 32. Ps 68. 17. Iuda 14

23 de adunarea în sărbătoare și de biserica celor întâi-născuți, * scriși ** în ceruri, și de Dumnezeu, Judecătorul + tuturor și de duhurile dreptilor + desăvârșiți.

* Exod 4. 22. Iac. 1. 18. Apoc. 14. 4

** Luc 10. 20. Filip 4. 3. Apoc. 13. 8.

+ Fac. 8. 25. Ps 94. 2. † Filp. 2. 12. Cap. 11. 40

24 și de Isus, mijlocito-

rul *unui nou legământ și de sângele **stropirii care vorbește mai bine decât † Abel

*Cap. 8, 6, 9, 10. **Exod. 24, 8. Cap. 10, 22. 1 Pet. 1, 2. †Fac. 4, 10. Cap. 11, 4.

25 Luați seama să nu le pădați pe cele vorbește; căci dacă *ei n'au scăpat când au lepădat pe celce rosia pe pământ cuvintele dumnezești, cu mult mai mult nu vom scăpa noi cari ne întoarcem dela celce este din cer,

*Cap. 2, 2, 3, 17, 10, 28, 29.

26 al *cărui glas a zguduit atunci pământul, iar acum a făgăduit zicând: Iuca odata **voi clătina nu numai pământul c. și cerul. *Exod. 19, 18. **IIag. 2, 6.

27 Iar acest „încă odata” învederează schimbarea *celorce sunt zguduite ca a unor lucruri făcute, ca să rămână celece nu sunt zguduite. *Ps. 102, 26. Mat. 24, 35. 2 Pe. 3, 10. Apoc. 21, 1.

28 Pentru aceea, fiindcă primul o împărăție neclintită, să avem har, prin care să slujim lui Dumnezeu cu bună plăcere, cu evlavie și sfială.

29 Căci Dumnezeul *nostru este un foc mistuitor. *Exod. 24, 17. Deut. 4, 24, 9, 3. Ps. 50, 3; 97, 3. Isa. 66, 15. 2 Tes. 1, 8. Clap. 10, 27.

Fecurte îndemnuri creștinești.

13 Iubirea *frățescă să rămâie

*Rom. 12, 10. 1 Tes. 4, 9. 1 Pet. 1, 22; 2, 17, 3, 8, 4, 8. 2 Pet. 1, 7. 1 Ioan. 3, 11, etc. 1, 1, 20, 21.

2 Nu uitați *iubirea de găzduire, căci prin aceasta unii, **fără să știe au găzduit îngeri.

*Mat. 25, 35. Rom. 12, 13. 1 Tim. 3, 2. 1 Pet. 4, 9. **Fac. 18, 3, 19, 2.

3 Aduceți-vă *aminte de cei legați, ca legați împreună cu ei, de celce sufar răul, ca fiind și voi înșiva în trup.

*Mat. 25, 36. Rom. 12, 15. 1 Cor. 12, 26. Col. 4, 18. 1 Pet. 3, 8.

4 Căsătoria să fie în cinste în toate și patul neîntinată, căci *Dumnezeu va judeca pe curvari și preacurvari.

*1 Cor. 6, 9. Gal. 5, 19, 21. Efes. 5, 5. Col. 3, 5, 6. Apoc. 22, 15.

5 Purtarea voastră să fie fără iubire de arginți, fiți mulțumiți *cu cele ce aveți acum. Căci el însuș a zis: Nu **le voi lăsa nicidecum și nu te voi părăsi cu niciun chip.

*Mat. 6, 25, 34. Filp. 4, 11, 12. 1 Tim. 6, 6, 8. **Fac. 28, 15. Deut. 31, 6, 8. Ios. 1, 5. 1 Cron. 28, 20. Ps. 37, 25.

6 Încât zicem plini de îndrăzneală: Domnul *este ajutorul meu, nu mă voi teme: ce-mi va face omul?

*Ps. 27, 1, 56, 4, 11, 12, 118, 6.

Indemn la urmarea lui Hristos

7 Aduceți-vă *aminte de povătuitorii voștri, cari au vorbit cuvântul lui Dumnezeu, și privind de aproape stărșitul viețuirii lor, urmați-le **credința.

*Vers. 17. **Cap. 6, 12.

8 Isus Hristos este acelaș *ieri și azi și în veci.

*Heb. 13, 8. Cap. 1, 12. Apoc. 1, 4.

9 Nu *fiți purtați în fauce și încolo de învățătorilor felurite și straine, căci este bine ca inima să fie înlărită prin har, nu **prin mâncări, din cari n'au avut folos cei ce umblă cu ele.

*Heb. 4, 14, 5, 6. Col. 2, 4, 8. 1 Ioan. 4, 1. Rom. 14, 17. Col. 2, 16. 1 Tim. 4, 3.

10 Noi avem *un altar dela care n'au drept să mănânce celce slujesc corului.

*1 Cor. 9, 13, 10, 18.

11 Căci trupurile acelor dubitoace al *cărui sânge este dus pentru păcat în vatra sfintelor de marele purtor, sunt arse afară din tabără.

*Exod. 29, 14. Lev. 4, 11, 12. 1 Cor. 9, 11, 10, 27. Num. 19, 3.

12 Pentru aceea și Isus, cari s'au sfintească poporul cu sângele său însuș, a *purtat afară din poartă.

*Ioan. 19, 17, 18. Fapt. 7, 58.

13 Deci dar să ieșim la

el afară din tabără, suferind ocară *lui.

*Gal. 6, 1. 1 Pet. 4, 14.

14 Căci *n'avem aici o celate care să rămână, ci cântăm cu stăruință pe cea viitoare. *Iac. 2, 10. Filp. 3, 20. Cap. 11, 10, 16, 2, 22.

15 Prin *el deci să aducem totdeauna lui Dumnezeu o jertfă **de laudă, adică rădăcină a buzelor cari marlu se numele lui. *Heb. 5, 20. 1 Pet. 2, 5. **Lev. 7, 12. Ps. 50, 14, 23, 69, 30, 31, 107, 22, 116, 17. †Osea 14, 2.

16 Și *nu uitați facerea de bine și dărnicia; căci Dumnezeu gasește plăcere în jertfe **de acestea.

*Rom. 12, 13. **2 Cor. 9, 12. Filp. 4, 18. Cap. 6, 10.

17 Ascultați *de povătuitorii voștri și supuneți-vă lor, căci ei **veghează pentru sufletele voastre ca unii cari dau seama, ca să facă aceasta cu bucurie și nu suspinând; căci aceeaș este nefolositor. *Filp. 2, 9. 1 Tes. 5, 12. 1 Tim. 5, 17. Vers. 7. **Ezec. 3, 17, 33, 2, 7. Fapt. 20, 26, 28.

Doriri din partea apostolului

18 Rugați-vă *pentru noi, căci suntem încredințați că avem un cuget bun, **fiindcă vom să ne purtăm bine în toate.

*Rom. 15, 30. Efes. 6, 19. Col. 4, 3. 1 Tes. 5, 25. 2 Tes. 3, 1. **Fapt. 23, 24, 16. 2 Cor. 1, 12.

ne-a născut prin cuvântul adevărului, ca ** să fim o pârgă a fapturilor sale

* 1 Ion. 1, 13, 3, 3. 1 Cor. 4, 15. 1 Pet. 1, 23. ** Efes. 1, 12. † 1 Cor. 2, 3. Apoc. 14, 4.

19 Să știți, frații mei iubiți: orice om să * fie ager la auzire, încet ** la vorbire, încet la mânie. †

* Ecl. 5, 1. ** Prov. 10, 19, 17, 27. Ecl. 2, 2. † Prov. 14, 17, 16, 32. Ecl. 7, 9.

20 căci mânia omului nu lucrează dreptatea lui Dumnezeu.

21 Deaceia, lepădând * orice murdărie și revărsare de răutate, primiți cu blândețe cuvântul sădii, care ** poate să vă mântuiască sufletele

* Col. 3, 8. 1 Pet. 2, 1. ** Fapt. 13, 26. Rom. 1, 16. 1 Cor. 15, 2. Efes. 1, 13. † 1 Tim. 2, 11. Ebr. 2, 3. 1 Pet. 1, 9.

22 Fiți dar împlinitori * ai cuvântului și nu numai auzitori, înșelându-vă pe voi înșivă. * Mat. 7, 21. L. c. 8, 46, 11, 28. Rom. 2, 13. 1 Ioan. 3, 7.

23 Pentru că dacă * cineva este auzitor al cuvântului și nu împlinitor, el seamănă cu un bărbat care își privește în oglindă fața sa din naștere,

* Luc. 6, 47, etc. Cap. 3, 14, etc.

21 caci s'a privit pe sine și a plecat și a uitat îndată ce fel de om era

25 Cine * s'a uitat însă de aproape în legea ** de-

săvârșită, aceea a slobozeniei, și a stăruit în ea, nefăcându-se un auzitor ultuc, ci un făcător cu faptă, acesta va fi fericit în lucrarea lui

* 2 Cor. 3, 18. ** Cap. 2, 12. † 1 Ion. 13, 17.

26 Dacă i se pare cuiva că este religios în timp ce nu-și * ține limba în frâu, ci își amăgește inima, religia acestui om este deșartă. * Ps. 34, 13, 34, 1. 1 Pet. 3, 10.

27 Religia curată și fără pată la Dumnezeu și Tatăl este aceasta: a * cerceta pe orfani și ** pe văduve în necazul lor și a se păzi pe sine însuș neînlănat de lume.

* Isa. 1, 16, 17, 58, 6, 7. Mat. 25, 36. ** Rom. 12, 2. Cap. 4, 4. 1 Ioan. 5, 18.

Osândirea deosebirilor greșite.

2 Frații mei, să nu aveți credința Domnului nostru Isus Hristos, Domnul slavei, cu căutare * la fața omului. ** * 1 Cor. 2, 8. ** Lev. 19, 15. Deut. 1, 17, 16, 19. Prov. 24, 23, 26, 21. Mat. 22, 6. Vers. 9. Iuda 16.

2 Căci dacă va intra în sinagoga voastră un bărbat, având un inel de aur în deget, în veșmânt strălucitor și va intra și un sărac în veșmânt soios

3 și vă veți uita cu luare aminte spre cel ce poartă veșmântul cel strălucitor și veți zice: Tu șezi alături

alături. Și săracului îi veți zice: Tu stai colo sau șezi aproape de unul din picioarele mele

Oare nu faceți voi o deosebire în voi înșivă și vă judecați ca gânduri rele?

5 Ascultați, frații mei iubiți, care nu și-a * ales Dumnezeu pe cel sărac, totuși de lucrare ca să fie bogat. ** în credință și moștenitori ai împărăției pe care * a lăsatul celor ce-l iubesc?

* 1 Ion. 4, 48. 1 Cor. 1, 26, 28. ** 1 Cor. 12, 21. 1 Tim. 6, 18. Apoc. 3, 9. † Exod. 20, 6. 1 Sam. 2, 30. Prov. 8, 17. Mat. 5, 3. Luc. 6, 20, 12, 32. 1 Cor. 2, 9. 2 Tim. 4, 8. Cap. 1, 12.

6 Iar voi * ați necinstit pe sărac. Oare nu bogatii vă asupresc și vă * târăsc înaintea judecătorilor?

* 1 Cor. 11, 22. ** Fapt. 13, 50, 17, 6, 18, 12. Cap. 5, 6.

Nu hulește ei numele cel bun care a fost chemat pe voi?

8 Dacă într-adevar împliniți legea împărăciei potrivit scripturii * Iubește pe aproapele tău ca pe tine însuși! bine faceți

* Lev. 19, 8. Mat. 22, 39. Rom. 13, 8, 9. Gal. 5, 14, 6, 2.

9 Dar dacă voi cautați * la fața omului, lucrând pentru el, fiind dovediți de lege călători ai ei

* Vers. 1.

10 Căci cine va păzi toată legea dar va păcătui într-o singură poruncă, s'a făcut * vinovat de toate

* Deut. 27, 26. Mat. 5, 19. Gal. 3, 10.

11 Căci cine a zis: Nu o preacurvi, a zis și: Nu omori, iar dacă nu prea carvești dar omori, te-ai făcut călător de lege.

* Exod. 20, 13, 14.

12 Vorbiți așa și faceți așa ca unii cari au să fie judecați printr-o lege * a slobozeniei

* Cap. 1, 25.

13 Căci judecata * este fără milă pentru cel ce nu face milă; mila ** se fălește împotriva judecății

* Iov. 22, 6, etc. Prov. 21, 13. Mat. 6, 15, 18, 35, 25, 41, 42. ** 1 Ion. 4, 17, 18.

Credința fără fapte.

14 Ce * folos este, frații mei, dacă zice cineva că are credință, dar n'are fapte? Oare îl poate mântui credința?

* Mat. 7, 26. Cap. 1, 23.

15 Dacă * un frate sau o soră sunt goi și au lipsa de hrana de fiecare zi,

* 1 Ion. 3, 19, 20. L. c. 3, 11.

16 și cineva dintre voi le * va zice: Mergeți în pace, încălziți-vă și săturați-vă! dar nu le dați cele trebuincioase trupului, ce folos este?

* 1 Ion. 3, 18.

17 Așa și credința, dacă

nu va avea fapte este moartă în sine

18 Dar va zice cineva Tu ai credință și eu am fapte. Arată mi credința ta fara fapte, și *eu îți voi arata din fapte mele credința mea. *Cap 1, 13.

19 Tu crezi ca Dumnezeu este unul? Bine faci; și *dracii cred și se înfioară' *Mat 8, 29. Marc 1, 24. 5, 7. Luc 4, 34. Mat 16, 7, 11, 15.

20 Voiesi dar să știi, om desert, ca credința fără fapte este neroditoare.

21 Oare Avraam, tatăl nostru, n'a fost îndreptățit din fapte, fiindcă *a adus jertfă pe altar pe Isaac, fiul său? *Pac 22, 9, 12.

22 Vezi, ca *credința lui creaza împreună cu faptele lui, și credința a fost facuta desăvârșită din fapte. *Evr 11, 12.

23 Și a fost împlinită scriptura care zice: Iar Avraam a * crezut pe Dumnezeu, și i s'a socotit ca dreptate; și a fost numit prieten ** al lui Dumnezeu. *Pac 15, 6. Rom 4, 3. Gal 3, 6. ** 2 Cor 12, 7. Isa 41, 8.

24 Vedeți ca omul este îndreptățit din fapte și nu numai din credință

25 Dar asemenea și Rahav *curva, n'a fost oare îndreptățită din fapte, fiind-

ca a primit pe soli și i-a scos afară pe altă cale? *Ios 2, 1. Evr 11, 31.

26 Căci după cum trupul fără duh este mort așa și credința fără fapte este marta

Cumpătarea în vorbire

3 Nu * fiți mulți în vorbiri, frații mei, știind ** ca vom lua mai mare judecată. * Mt 23, 8, 10. Rom 2, 20, 21. 1 Pet 5, 3. ** 1 Cor 6, 37.

2 Căci toți ne poticnim în * multe lucruri. Dacă * nu se pot cineva în cuvânt acesta este un barbat desăvârșit în stare să înfrânze și tot trupul.

* 1 Cor 6, 4. 2 Cor 13, 3. Prov 20, 9. 1 Tim 1, 8. ** Ps 34, 13. Cap 1, 26. 1 Pet 3, 10. † Mat 12, 37.

3 Iar dacă punem frânele în gurile calilor * ca să nu i supunem, ducem după noi și tot trupul lor.

* Ps 11, 9.

1 Iată chiar corăbiile, des. sun așa de mari și mâunate de vânturi mări, sunt duse de o cârmă foarte mică încontro voiesc porurea celulei le cârmurește

5 Așa și limba * este un mic madular și se falsește cu lucruri mari. ** Iată un mic foc ce mare padure aprinde.

* Prov 12, 18, 19. 2. ** Ps 12, 5. 73, 8, 9.

6 Și limba * este un foc lumina nedreptății. Limba este asezată între madularele noastre, ea mânjește ** tot trupul și aprinde cu flacăra roala nașterii și este aprinsă cu flăcări de gheenă. * Prov 16, 27. ** Mat 15, 11, 18, 19, 20. Marc 7, 19, 23.

7 Căci orice fire de fiare și pasari, de târătoare și de vietul care de mare este domolită și a fost domolita de firea omenească.

8 dar limba nimeni din fire oameni nu poate să domolească, este un rau fara odihna, este plina * de otravă aducătoare de moarte. * Ps 141.

9 Ca ea binecuvântam pe Domnul și Tatăl și cu ea blestemam pe oameni, cari * sunt facuți, după a semănarea lui Dumnezeu. * Ps 1, 26. 5, 1, 9, 6.

10 Din aceeaș gura ies binecuvântare și blestem. Nu trebuie, frații mei, ca acestea să fie așa

11 Nu cumva izvorul arunca din aceeaș deschizătura apa dulce și amară

12 Oare poate, frații mei, un smochin să facă masline sau o viță smochine? Nici apa sarata nu poate face apa dulce

Înțelepciunea care vine de sus

13 Cine * este înțelept și înțelept în voi? Să și arate din purtarea bună faptele ** lui cu blândeță și de înțelepciune

* Gal 5, 4. ** Cap 2, 18. † Col 1, 21. 14 Iar dacă aveți gelozie * amară și duh de partidă la muma voastră nu ** va fărți și nu mințiți împotriva adevărului

* Rom 13, 10. ** Rom 2, 17, 28.

15 Această * înțelepciune nu vine de sus ci este pământească, suflătească, drăcească

* Fl. p 3, 19. Cap 1, 17.

16 Căci unde este * gelozie și duh de partidă, acolo este neorânduială și orice luptă rea

* 1 Cor 3, 3. Gal 5, 20.

17 Dar înțelepciunea * de sus este mai întâi curată apoi pacinică, învolitoare, ascultătoare, plină de milă și de roade bune, neîndoelnică, fără falarnicie **

* 1 Cor 2, 6. ** Rom 12, 9. 1 Pet 1, 22. 2, 1. 1 Tim 3, 18.

18 Și * rodul dreptății este sămănat în pace de ceice fac pace. * Prov 11, 18. Osea 10, 2. Mat 5, 9. Filip 4, 1. Evr 12, 1.

Lupta împotriva poftelor

4 De unde sunt războaie și de unde lupte între voi? Nu vin tare de aici,

din poftele voastre cari * *ti-va* * diavolului și el va se ostesc în mădularele fugi dela voi

* Rom 7 23 Gal 5 17. 1 Pet. 2 11

2 Poftiți și n'aveți: omoriți și pizmuți și nu puteți dobândi: vă luptați și vă răboiți, și n'aveți pentru că nu cereți

3 Cereți * și nu primiți, pentru că ** cereți rău. ca să cheltuiți în plăcerile voastre

* Iov 27 9 35 12 Ps 134. Prov 1 24 Isa. 1 15 Ier 11 11 Mic 3 4 Zec 7 13 ** Ps 66 18 1 Ioan 3 22 5 14

4 Preacurvelor, * nu știți că pretenia ** lănu este ** vrajmaș cu Dumnezeu! Deci cine * va voi să fie prieten al lumii se face vrajmaș al lui Dumnezeu * Ps 13 27 ** 1 Ioan 2 15. † Ioan 10 19 17 14 Gal 1 10.

5 Sau vi se pare ca în zădar vorbește scriptura! Oare cu pismă dorește Dumnezeu * pe care l-a făcut să locuiască în noi? * Ps 6 5; 8 21 Num. 11 29. Prov 21 10

6 Însă dă un mai mare har. De aceea *scriptura* zice: Dumnezeu * se împotrivesc celor mândri dar dă har celor smeriți.

* Iov 22 29. Ps 138 6. Prov 3 34 29 23. Mat. 23 12. Luc. 1 52, 14, 11, 18 14 1 Pet. 5 5.

7 Supuneți-vă deci lui Dumnezeu; dar împotrivi-

ti-va * diavolului și el va fugi dela voi

* Efes 4 27 6 11 1 Pet. 5 9.

8 Aropiați vă * de Dumnezeu și el se va apropia de voi. Curațiți-vă ** mâinile, pacătoșilor, și stințiți vă † minile cei †† cu sufletul împărțit

* 2 Cron 15 2 ** Isa. 1 16 † 1 Pet 1 22. 1 Ioan 3 3. †† Cap 1 *

9 Simțiți * durere și întristați-vă și plângeți, râsul vostru sa se prefacă în întristare și bucuria în rușine de voi însiva

* Mat 5 4.

10 Smeriți-vă * înaintea Domnului și el vă va înălța. * Iov 22 29 Mat 13 2. Luc 14 11; 18 14 1 Pet 5 6.

11 Nu * vă vorbiți de rău unui pe alții, fraților. Cine vorbește de rău pe frațele sau sau ** judeca pe frațele său, vorbește de rău legea și judeca legea, iar dacă judeci legea nu ești facător al legii ci judecător. * Efes 4 31 1 Pet 2 1 ** Mat 7 1. 1 Cor 6 37 Rom 2 1. 1 Cor 4 5.

12 Unul singur este legiuitor și judecător. Celce * poate să mântuiască și să peardă, dar tu ** cine ești, care judeci pe aproapele tău? * Mat 10 28. ** Rom 14 4, 13.

Catre cei ce fac planuri

13 Veniți * acum ceice ziceți Astăzi sau mâine vom pleca la cetatea culare și

vom face acolo anul și vom face negustorie și vom câștiga

* Prov 27 1 Luc. 12 18 etc

14 Voi cari nu știți cele de mâine Ce este viața voastră? Căci sunteți un abur * care se arată puțin și apoi pierde * Iov 7 7 Ps 102 3. Sap 1 10. 1 Pet 1 24 1 Cor 2 17

15 În loc să ziceți: Dacă va * voi Domnul și vom trăi, vom face și aceasta sau aceea * Ps 1 2. 2. 1 Cor 4 19 16 7. Ev. 13

16 Dar acum va laudați cu laudăroșile voastre, once * lauda de felul acesta este rea * 1 Cor 5 1

17 Deci cine * știe să facă bine și nu face, acela are păcal * Luc 12 47 Ioan 9 41. 15, 22 1 Cor 1 20 21, 32 2 17, 18, 23

Catre bogați cei răi.

5 Veniți acum * ceice sunteți bogați! Plângeți, jalându-vă de muncile cari vin peste voi.

* Prov 11 28. Luc 6 24 1 Tim 6 9

2 Bogațiile voastre au putrezit și veșmintele * voastre au fost mâncate de molu

* Iov 10 28. Mat. 6 20 Cap 2 2.

3 Aurul și argintul voștru sunt pline de rugina, și rugina lor va fi o mârțurie împotriva voastră și ca locul va mânca trupul

rile voastre V'ati * adunat vom face negustorie și vom comoară în zilele deapoi!

* Rom 2 5

4 Iată plata * lucrătorilor cari au secerat țările voastre, care este oprită de voi prin înșelătorie, strigă, și strigătele ** secerătorilor au intrat în urechile Domnului Sabaot * Iac 3 13. Iov 24 10, 11 Ier 23 13. Mal 3 5. ** Deut. 24 15

5 V'ati * desfălat pe pălăni și v'ati desmierdat, v'ati saturat inimile într-o zi de înjunghiere

* Io. 2 13. Amos 6 1 4. Luc 16 19 27 1 Tim 5 6

6 Ați * osândit, ați omorât pe cel drept; ei nu vi se împotrivesc * Cap 2 6. *Despre răbdare și jurământ*

7 Fiți îndelung răbdători deci, fraților, până la venirea Domnului. Iată plugarul își așteaptă rodul de preț al pământului, fiind îndelung - răbdător pentru el, până primește ploaie * timpurie și târzie. * Deut 11 14 Ier 5 24. Osea 6 3 Ier 2 3. Iac 10 1

8 Fiți și voi îndelung-răbdători, întâriți-vă inimile pentru că * venirea Domnului este aproape.

* 1 Cor 4 5. Evr 10 20, 37. 1 Pet. 4 7.

9 Nu * suspinați unui împotriva altora, fraților, ca să nu fiți judecați; iată ju-

proorocit despre harul rănduit pentru voi, au cautat cu stăruință și au cercetat cu deamăruntul,

* Luc 49 10 Dan 2 44 Hag 2 7
Zac 6 12 Mat 13 17 Luc 10 24
2 Pet 1 19 21

11 cercetând ce vreme sau ce fel de vreme arată Duhul * lui Hristos, care era în ei, când marturisia mai dinainte patimile ** rânduile pentru Hristos și slavele urmând după acestea

* Cap 3 19 2 Pet 1 21 ** Is 52 1
Isa 53 3, et Luc 9 24 1 Cor 1 6
2 Cor 4 10 1 12 17 1 2

12 Și * le-a fost descoperit că nu ** pentru ei înșiși, ci pentru voi, slujiau ei aceste lucruri, cari v'au fost vestite acum prin ceice v'au vestit evanghelia prin Duhul + Sfânt trimis din cer: la cari + lucruri îngeri doresc să se uite de aproape

* Dan 9 24, 12 9, 13, ** Ebr 11, 13, 39, 41 + Ebr 2 4 ++ Exod 2 20
Dan 8 13 15 5, 6. Efe 3 10

Indemn la spălare

13 Pentru aceea înemgându-vă * coapsele gândirii voastre, fiți ** treji și nădăjduiți în elup deșavârșit în harul care vi se va aduce la descoperirea + lui Isus Hristos

* Luc 12 35. Efe 5 14 ** Luc 24 34
Rom 13 13. 1 Tes 5 6 8. Cap 4 7
5 8 + Luc 17 30. 1 Cor 1 7 2 Ies. 1 7

11 Ca niște copii ai ascultării, deasemănându-vă * pozelor de mai înainte când erați în ** destința voastră * Rom 12 2 Cap 4, 2
** Ebr 17 30 1 Tes 4 1

15 ei * după cum Celce v'a chemat este sfânt, fiți și voi sfinți în orice purtare a voastră,

* Luc 1 74 7, + Cap 1 1, 1 es 4, 2,
4, 2 Ebr 12 14 2 Pet 3 11

16 pentru că scris este: Fiți * sfinți pentru că eu sânt sfânt

* Le 11 44 19 2, 20 7,

17 Și dacă chemați ca Tată pe celce * fără căutare la tată judeca după fapta recarua partaț-vă ** cu temere în timpul vremelniciei voastre

* Ebr 10 17 + Ebr 10 32 R 2 11,
** 2 Cor 7 1 + Ebr 2 12 Ebr 12 28,
+ 2 Cor 5 6. Ebr 11 13. Cap 2 11,

18 deoarece știți ca * nu prin cele putrezitoare argint sau aur, ați fost răscumparați din purtarea voastră desarta învălăla ** dela părinți: * 1 Cor 6 20, 7, 23. ** Exod 20 25 Cap 4 3

19 ei cu * sângele scump al lui Hristos ca al unul micl ** tara cusur și fără pată,

* Ebr 2 28. Efe 1 7 Ebr 9 12, 14
Apor 5 9 ** Ebr 12 5. Isa 53 7,
Iac 1 29 36 1 Cor 6 7

20 * cunoscul fiind în tr'adevar mai înainte de întemeierea lumii, dar +

rătat la ** sfârșitul vremurilor pentru voi.

* Rom 3 25 16 25, 28 Efe 3 9, 11,
Col 1 26 2 Tim 1 9, 10 Tit 1 2, 3
Apor 13 8 ** Gal 4 4 Efe 1 10
Ebr 1, 2, 9 26

21 cari prin el credeți în Dumnezeu, care l-a * sculat dintre cei morți și l-a ** dat slava; astfel încât credința și nădejdea voastră să fie în Dumnezeu * Ebr 2 24 ** Mat 28 18 Ebr 2 14 14. Efe 1 20 Ebr 2 5 Ebr 2 Cap 3 22

22 După ce v'ați curățit sufletele prin ascultarea adevărului ca să aveți iubire ** frateasca tara + atâr-mine, iubiți va ca caldura din inimă unii pe alții,

* Ebr 13 9 ** Rom 12 9, 10, 1 Tes 4 9, 1 Tim 1 5 Ebr 13 1 Cap 2 17,
+ 4 8, 9 Pet 1 7 1 Iac 3 18, 4 7 21,

23 * voi cari sunteți nascuți din nou, nu dintr'o samânță putrezitoare, ci neputrezitoare, prin ** Cuvântul cel viu și care ră-mâne al lui Dumnezeu

* Ioan 1 13 3 9 ** Iac 1 18
1 Iac 3 9

24 Pentru că: * Orice + ne este ca iarba și orice + lavă a ei ca floarea ier-bii; iarba s'a uscat și floarea a cazut

* Is 40 6, 7. Isa 40 6, 7 Iac 1 10

25 Dar * cuvântul Domnului rămâne în veac și ** acesta este cuvântul

evangeliei care v'a fost vestit

* Ps 102 12, 26. Isa 40 8 Luc 16 17
** Ioan 1 1, 14 1 Iac 1 1 3.

Hristos, piatra din unghiu

2 Deci, ca unii cari ați lepădat * orice răutate și orice violenție și fălărnicie și pizmuiri și orice vorbiri de rău.

* Efe 4 22 25, 31 Col 3 8 Ebr 12 1
Iac 1 21, 5 9 Cap 4 2

2 ca * niște prunci născuți de curând, doriți cu înfocare laptele ** duhovnicesc neprelacul, ca să creșteți prin el spre mântuire. * Mat 18 3. Marc 10 15.
Rom 6 2 1 Cor 14 20. Cap 1 23.
** 1 Cor 3 2. Ebr 5 12, 13

3 dacă tofus ați gustat * ca Domnul este bun

* Ps 34 8. Ebr 6 5

4 de care apropiindu va ca de piatra cea vie, lepădala * în adevăr de oameni, dar aleasă și de preț la Dumnezeu,

* Ps 108 22. Mat 24 42 Ebr 4 11

5 și * voi însuși ca niște pietre vii, sunteți zidiți o casă ** duhovnicescă, o preoție + sfântă, ca să aduceți jertfe ++ duhovnicesci bine primite + lui Dumnezeu prin Isus Hristos.

* Psea 2 21, 22 ** Ebr 3 6. + sa 61
6, 66 21 Vers 9 ++ Osea 14 2
Mal 1 11 Rom 12 11 Ebr 13 15, 16,
* Ebr 4 18 Cap 4 11

6 Pentru că se cuprinde în scriptură: Iată *eu pun în Sion o piatră cap din unghiu, aleasă, de preț, și cine crede în el nu va fi rușinat. *Isa 28:16, 1 Tim 3:2

7 Deci pentru voi cari credeți, ea are prețul a ceea, iar pentru cei necredincioși, piatra *pe care au lepdat-o ziditorii, aceasta a fost făcută cap de unghiu;

*Ps 118:22 Mat 21:42 Marc 14:11

8 și, o piatră *de poticnire și o stâncă de cadere, căci ei **se poticnesc de cuvânt, fiind neascultători la aceasta și au și fost rănduiți

*Isa 8:14 Luc 20:18 Rom 9:33
**1 Cor 1:23 † Marc 9:16 Rom 9:22 1 Tes 2:9 Iuda 4

9 Dar voi sunteți o semănție *alcasă, o preoție **impăratească, un neam † sfânt, un popor †† dobândit pentru Sine, ca să vestiți minunile *celuice și a chemat din întuneric †† la lumina lui minunată,

*Deut 10:15 Cap 1:2 **Ex 19:5-6 Apoc 1:6, 7:10 † Mat 17:19 1 Cor 3:17 2 Tim 2:9 †† Deut 4:20, 7:6, 14:2 26:18-19, Eze 1:20-28 1 Tes 1:14 Tit 2:14 **Eph 2:18 Efes 5:8 Co 1:13 1 Tes 5:4,5

10 voi cari *altadata nu erați popor, dar acum sunteți popor al lui Dumnezeu, cari nu capătaserăți milă,

dar acum ați capatat milă

*Osca 1:9 O 2:2 Rom 9:15

Buna purtare

11 Iubiților, vă îndemnăm, fiindcă *sunteți locuitori vremelnici și trecători, **vă feriți de poftele † tin de carne, ca unele cari † se războiesc împotriva sufletului.

*1 Cor 7:29 15:14 39:2 119:13, 145:15 Cap 1:11 **Rom 13:4 Gal 5:13 † Iac 4:1

12 având *o purtare bună între Neamuri, pentru că în ceace vă vorbesc de rau, ca pe niște făcători de rele, să slăvească pe Dumnezeu în ** ziua cercelării pentru † faptele voastre bune pe cari †o priveșc

*Rom 12:17 2 Cor 8:21 Eph 2:10 Tit 2:8 Cap 3:16 **Mat 5:14 † Luc 10:44

13 Supuneți-vă *oricărei întocmiri omenești pentru Domnul fie împăratului, ca înalt stăpânitor,

*Mat 22:21 Rom 13:1 Tit 3:1
14 fie dregătorilor, ca trimiși de el spre *răsturnarea împotriva făcătorilor de rele și spre **lauda făcătorilor de bine

*Rom 13:4 **Rom 13:1

15 Pentru că așa eslo voia lui Dumnezeu, ca *făcând binele să astupăți gura neștiinței oamenilor fără munte, *Tit 2:8 Vers 12

16 *ca fiind slobozi și nu cașcun ați avea sloboze-una drept acoperământ al răutății, ei ca niște robi **al lui Dumnezeu

*Gal 5:1,13 **1 Cor 7:22

17 Cinstiți *pe toți oamenii, Iubiți **frăția, Te-nălți va † de Dumnezeu cinstiți pe împăratul

*Tit 2:12-13 Eph 2:23 **Evr 13:1 Iac 1:22 † Prov 24:21 Mat 22:21

Datoriile slugilor

18 Voi slugi *de casă, supuneți-vă cu toată temeră stăpânilor, nu numai celor buni și blânzi ei și celor răi și suferiți.

*Eph 6:5 Col 3:22 1 Tim 6:1 Tit 2:9

19 Căci acesta este un har *dacă cineva din priama cugetului tău de Dumnezeu, suferă întru suferință, pătimind pe nedrept

*Mat 5:10 Rom 13:5

20 Căci ce *fel de lauda este, dacă veți răbda, după pace păcătuiți și sunteți palmuiți? Ci dacă veți răbda după pace faceți bine și pătimiți aceasta este un har la Dumnezeu

*Cap 3:14, 4:14, 15

21 Căci la *aceasta ați fost chemați pentru că și Iristos **a pătimit pentru voi, lasându-vă o pilda:

ca să urmați de aproape urmele lui

*Mat 16:24 Marc 14:22 1 Tes 3:3 2 Tim 3:12 **Cap 3:18 † Ioan 13:15 Eph 2:5 1 Tim 2:6

22 *Care n'a făcut păcat, nici nu s'a aflat violenție în gura lui.

*Isa 53:9 Luc 23:41 Ioan 8:40 2 Cor 5:21 Ebr 4:15

23 care, fiind *înfruntat, nu raspundea prin înfruntări, palimind nu amă-nința, dar se **încredința pe sine celuice judecă drept,

*Isa 53:7 Mat 27:39 Ioan 8:48, 49 Ebr 12:3 **Luc 23:46

24 *care a purtat păcatele noastre în trupul lui pe lemn, ca **noi, după ce am murit fața de pacate, să trăim pentru dreptate, prin † ale cărui semne de laudă ați fost vindecați

*Isa 53:4, 5, 6, 11 Marc 8:17, Ebr 9:28 **Rom 6:2 11:7 6 † Isa 53:5

25 Căci vă rălăciați *ca niște oi, dar acum v'ați întors la **Păstorul și Episcopul sufletelor voastre

*Isa 53:6 Eze 34:6 **Eze 34:23, 37:24 Ioan 10:11 14:16 Ebr 13:20 Cap 5:4

Datoriile soților

3 Deasemenea, voi nevestelor, *fiți supuse bărbatilor voștri, ca, chiar dacă unii n'asculta de cuvânt, **să fie câștigați fără

cuvânt, prin purtarea + nevestelor lor.

* 1 Cor 14 34. Efes 5 22. Col 3 18.
Tit 2 5. ** 1 Cor 7 16. + Mat 18 15.
1 Cor 9 19 22

2 văzând * de aproape purtarea voastră curată în temere,

* Cap 2 12

3 a căror podoabă * să nu fie cea de afară a împlezirii părului și a punerii de seale de aur sau îmbrăcării de haine,

* 1 Tim 2 9. Tit 2 3. et.

4 ci să fie omul * ascuns al inimii în podoaba neputrezitoare a unui duh blând și liniștit, care este de mult preț înaintea lui Dumnezeu.

* Ps 45 3

Rom 2 12. 12. 1 Cor 11

5 Căci ast el se împodobeau alături și sfintele femei, cari nadăjduiau în Dumnezeu, supunându-se bărbaților lor.

6 după cum Sara asculta de Avraam, numindu-l * domn, ale cărei fete văți facut, făcând binele și nclmându va de nicio frică.

* Fac 18 12

7 Voi * bărbaților, deosemena, locați împreună cu ele după cunoștință, dând cinste vasului femeiesc, ca mai slab, ca * fiind împreună moștenitoare ale harului vieții, ca

și să nu fie curmate rugăciunile voastre.

* 1 Cor 7 3. Efes 5 25. Col 3 19.
** 1 Cor 12 23. 1 Tes 4 4. + Iov 42 4.
Mat 5 23, 24, 18 19

Indemn la răbdare și pace.

8 Însfârșit, fiți toți * de acelaș gând, împreună pătimitori, iubitori de frați, * miloși, + smeriți.

* Rom 12 10. 15 5. Filip 3 16.
** Rom 12 10. Ebr 13 1. Gal 2 17.
+ Efes 4 32. Col 3 12

9 nerăsplătind * rău pentru rău sau aspră înfruntare pentru aspră înfruntare, dimpotrivă binecu-vântând; pentru că la aceasta ați fost chemați ca să * moșteniți o binecuvântare.

* Prov 17 4, 20 22. Mat 5 30.
Rom 12 4, 17. 1 Cor 4 12 17. Gal 5 22 23.

10 Căci cine * voiește să iubească viața și să vadă zile bune, să-și * oprească limba dela rău și buzele ca să nu vorbească violență;

* Ps 34 12, c.o. ** Iac 1 26. Cap 2 1, 22. Apoc 14 5

11 și să se abată * dela rău și să facă binele, * caute pacea și s'o urmărească.

* Ps 37 27. Isa 1 16 17. Gal 5 14.
** Rom 12 18; 14 19. Ebr 12 14.

12 Pentru că ochii Domnului sunt peste cei dreپți și * urechile lui spre cererea lor; dar fața Domnului este împotriva făcătorilor de rele

* Iov 9 31. Iac 3 10

13 Și * cine este acela care să vă facă rău, dacă sunteți râvnitori de bine?

* Prov 10 7. Rom 8 28

14 Dar * și dacă ați suferi pentru dreptate, fericiți sunteți. Și nu * vă temeți de leama lor nici nu vă tulburați,

* Mat 5 11. 1. Iac 1 12. Cap 2 19; 4 14. ** Isa 8 12 13. Ier 1 8. Ioan 14 1, 27.

15 ci sfințiți în inimile voastre pe Hristos ca Domn: fiți gata * totdeauna să dați răspuns la orice va cere socoteala de nadejdea care este în voi, însa ca blândea și cu temere,

* Ps 110 40. Ept 4 8. Col 4 6.
1 2 25

16 având * un cuget bun, ca * în cecece sunteți vorbiți de rău să fie dați de rușine cecece disprețase purtarea voastră bună în Hristos.

* Ebr 13 18. ** Iac 2 8. Cap 2 12.

17 Căci mai bine este ca să suferiți făcând binele, dacă așa ar vrea voia lui Dumnezeu, decât făcând răul.

Pilda lui Isus Hristos

18 Pentru că și Hristos a suferit pentru păcate o singură dată, * cel drept pentru cei nedreپți, ca să ne aducă la Dumnezeu,

fiind omorât * în carne + dar făcut viu * în duh;

* Rom 5 6. Ebr 9 26, 28. Cap 2 21; 4 1. ** 2 Cor 13 4. + Col 1 21, 22.
+ Rom 1 4, 8 11

19 în care s'a și dus și a propovădui * dăturilor în * închisoare,

* Cap 1 22 4 6. ** Isa 42 7, 49 9 61 1.

20 neascultătoare alături, când aștepta * îndelunga-răbdare a lui Dumnezeu, în zilele lui Noe, pe când se pregătea corabia, * în + care puțini, adică opt suflete, au fost scapați prin apă;

* Fac 6 3, 5, 11. ** Ebr 11 7. + Fac 7 7, 8 18 2 19, 2 5

21 care iocană * închipuirea vea mântuiește acum și pe voi, adică bolezul, nu lepădarea necurateniei * cârnii, ci + cererea unui cuget bun către Dumnezeu, prin învierea * lui Isus Hristos.

* Ebr 5 2. ** 1 + 3 5. + Rom 10 10.
+ 1 Cor 15 13

22 care * este la dreapta lui Dumnezeu, fiind dus în cer, fiindu-i supuși * îngeri și stăpâniri și puteri.

* Ps 110 1. Rom 8 34. Efes 1 20. Col 1 3 1. Ebr 1 3. ** Rom 8 38. 1 Cor 15 24. Ept 1 21

Purtarea de acum încolo.

4 Deci fiindcă Hristos * a suferit în carne, înarmați-vă și voi cu aceeaș

gândire, pentru că cine ** a suferit în carne, a isprăvit-o cu păcatul.

* Cap. 3. 18. ** Rom. 6. 2, 7. Gal. 5. 24. Col. 3. 8, 9.

2 ca * să nu mai trăiască vremea care îi mai rămâne ** în carne pentru poftele oamenilor, c. † pentru voia lui Dumnezeu

* Rom. 14. 7. Cap. 2. 1. ** Gal. 2. 20. Cap. 1. 14. † Ioan. 1. 18. Rom. 8. 11. 2 Cor. 5. 15. Iac. 1. 18.

3 Căci destul * că în vremea trecută am ** lucrat în totul voia Neamurilor, când umblam în destrăbălări, în poftă, în nesațiu de beții, în ospete desfătătoare, în petreceri cu bauluri și în închinări la idoli neierlate.

* Iac. 4. 4. 5. 9. Fapt. 17. 30. ** Efes. 2. 2, 4. 17. 1 Tes. 4. 5. Tit. 3. 3. Cap. 1. 14.

1 în cari se miră că nu alergați împreună cu ei la aceeași revărsare de desfrânare, desfășimându-vă; *

* Fapt. 13. 47. 18. 6. Cap. 4. 10.

5 și ei vor da socoteală celui ce este gata să * judece pe vii și pe morți.

* Fapt. 10. 42, 17. 31. Rom. 14. 10, 12. 1 Cor. 15. 51, 52. 2 Tim. 4. 1. Iac. 5. 9.

6 Căci pentru aceasta s'a vestit * evanghelia și celor ce sunt morți ca să fie judecați potrivit oamenilor, în carne, dar să trăiască în duh potrivit lui Dumnezeu.

* Cap. 3. 19.

Felurile îndemnuri

7 Dar sfârșitul * tuturor lucrurilor este aproape. Deci fiți ** cumpătați și treziți vă la rugăciuni.

* Mat. 24. 13, 14. Rom. 13. 12. Filip. 4. 5. Evr. 10. 25. Iac. 5. 8. 2 Pet. 3. 9. 11. 1 Ioan. 2. 18. ** Mat. 26. 41. Luc. 21. 34. Col. 3. 2. Cap. 1. 13, 5. 8.

8 având înainte * de toate o iubire fierbinte unii către alții, pentru că ** iubirea acopre o mulțime de păcate.

* Col. 3. 14. Evr. 13. 1.

** Prov. 10. 12. 1 Cor. 13. 6. Iac. 5. 20.

9 Fiți * primitori de oaspeți unii către alții, fără ** cârtire.

* Rom. 12. 3. Evr. 13. 2.

** 2 Cor. 1. 7. Filip. 2. 14. 1 Tim. 14.

10 Fiecare, după cum a primit un dar, * slujindu-vă cu el între voi, ** ca + buni economi ai harului felurit al lui Dumnezeu.

* Rom. 12. 6. 1 Cor. 4. 7. ** Mat. 24.

45, 26. 14, 21. Luc. 12. 42. Cor. 4. 1, 2.

2 Tim. 1. 7. † 1 Cor. 12. 4. Rom. 4. 11.

11 Dacă * vorbește cineva, să vorbească așa ca și când ar fi cuvinte ale lui Dumnezeu: dacă ** slujește cineva, slujind ca din puterea pe care o dă Dumnezeu, pentru că în + toate Dumnezeu să fie slăvit prin Isus Hristos, căruia †† îi este slava și stăpânirea în vecii vecilor! Amin.

* Ier. 23. 22. ** Rom. 12. 6—8.

1 Cor. 3. 10. † Efes. 5. 20. Cap. 2. 5.

†† 1 Tim. 6. 16. Cap. 5. 11. Apoc. 1. 6.

Mângăieri de nădejdi

12 Prea iubiților, nu va mirați de focul * aprins între voi, care a venit peste voi spre încercare, cași cum vi s'ar întâmpla ceva străin.

* 1 Cor. 3. 18. Cap. 1. 7.

13 Ci * întrucât aveți parte ** de suferințele lui Hristos, bucurați-vă; ca + și la descoperirea slavei lui să vă bucurați, veselindu-vă nespun.

* Fapt. 5. 41. Iac. 1. 2. ** Rom. 8. 17.

2 Cor. 1. 7, 4. 10. Filip. 3. 10. Col. 1.

24. 2 Tim. 2. 12. Cap. 5. 1, 10. Apoc.

1. 9. † Cap. 1. 5, 6.

14 Dacă * sunteți ocăriți pentru numele lui Hristos, fericiți sunteți, pentru că Duhul slavei și al lui Dumnezeu se odihnește asupra voastră. **

* Mat. 5. 11. 2 Cor. 12. 10. Iac. 1. 2.

Cap. 2. 19, 20. 3. 14. ** Iac. 2. 2; 5. 6.

15 Căci să nu suferă cineva * dintre voi ca omoritor, sau hoț, sau rău-făcător, sau ** ca amestecându-se în treburile altora.

* Cap. 2. 20. ** Tes. 4. 11. 1 Tim. 5. 13.

16 Iar dacă cineva suferă ca creștin, să nu se rușineze, ci * să slăvească pe Dumnezeu în numele acesta.

* Fapt. 5. 41.

17 Pentru că este vremea nimerită ca * judecata să înceapă dela casa lui Dumnezeu; și dacă ** în-

cepe întâi dela noi, care + va fi sfârșitul celor ce n'asculla de evanghelia lui Dumnezeu.

* Isa. 40. 12. Ier. 25. 29. 40. 12. Ezech. 9. 6. Ma. 3. 5. ** Luc. 23. 31. † Luc. 10. 12, 14.

18 Și * dacă dreptul abia este mântuit, unde se va arata nelegiuitul și păcătosul? * Priv. 1. 13. Luc. 23. 31.

19 Astfel și ceice sufar după voia lui Dumnezeu, să-și * încredințeze suflete credincioșului Ziditor, făcând binele.

* Ps. 31. 5. Luc. 24. 46. 2 Tim. 1. 12.

Sfaturi către presbiteri.

5 Deci pe presbiterii * cari sunt între voi, îi îndemn cu care sânt împreună presbiter cu ei și marlor ** al patimilor lui Hristos și pârtaș + al slavei ce are să fie descoperită.

* Ier. 2. 2. ** Luc. 24. 48. Fapt. 1. 8, 22.

5. 2. 1 Tim. 3. 17. † Rom. 8. 17, 18. Apoc. 1. 9.

2 păstoriți * turma lui Dumnezeu, care este între voi, veghind asupra ei nu ** cu asuprire, ci de bună-voie, potrivit lui Dumnezeu, nici + pentru un câștig rușinos, ci cu nepregătare,

* Ioan. 21. 15, 17. Fapt. 20. 28.

** 1 Cor. 9. 17. † 1 Tim. 3. 3, 8. Tit. 1. 7.

3 nici cașicum stăpâniți * cu apăsare pe cei dați vouă prin sorți, ** ci fă-

cându-vă + pilde ale turmei.

*Eze 34 4. Mat. 20. 25, 26. 1 Cor. 12. 2 Cor. 1. 24. **Ps. 33. 12. 74. 2. + Filip. 3. 17. 2 Tes. 3. 9. 1 Tim. 4. 12. Tit. 2. 7.

4 Și când se va arata marele Păstor, * veți lua cununa ** de + nevesteji a slavei. *Evr. 13. 20. **1 Cor. 9. 25. 2 Tim. 4. 8. Iac. 1. 12. + Cap. 1. 4.

Sfaturi către tineri — Smerenia

5 Deasemenea vi ei mai tineri, supuneți-vă presbiterilor și toți * îmbrăcați-vă unii pe alții ca smerenia, pentru că Dumnezeu ** se împotrivesc celor mândri, dar da har + celor smeriți.

* Rom. 12. 10. Efez. 5. 21. Filip. 2. 3. ** Iac. 4. 6. + Iac. 5. 7, 16; 86. 2.

6 Smeriți-vă * deci sub mâna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalțe la vremea cuvenită

* Iac. 4. 10.

7 aruncând toată * grija voastră pe el, pentru că el îngrijește de voi.

* Ps. 37. 5, 55. 22. Mat. 6. 25. L. c. 11. 22. Filip. 4. 6. Evr. 13. 5.

8 Treziți-vă, * privegheați. ** protivmeul vostru dăvolul, umblă ca un leu care răcnește, căutând pe cine să înghită.

* Luc. 21. 34, 36. 1 Tes. 5. 6. (cap. 4. 7. ** Iov. 1. 7; 2. 2. Luc. 22. 31. Apoc. 12. 12.

9 Împotriviți-vă * lui înțăriți în credință, știind **

că aceleași suferințe se împlinesc și în frații voștri în lume

* Efez. 6. 11, 13. Luc. 4. 7. ** Eapt. 16. 22. 1 Tes. 3. 3. 2 Tim. 3. 12. Cap. 2. 21.

10 Iar Dumnezeu oricărui har, care * v'a chemat la slava lui vecinică în Hristos, după ce veți suferi puțină ** vreme, el însuș vă va desăvârși, + vă va întări, + vă va împuternici, + vă va întemeia

* 1 Cor. 1. 9. 1 Tim. 6. 12. ** 2 Cor. 4. 17. Cap. 1. 6. + Evr. 13. 21. 1 Iac. 24. + 2 Cor. 1. 17. 3. 5.

11 A lui * să fie stăpânirea în veșii vecilor. Amin.

* Cap. 4. 11. Apoc. 1. 6.

Urări de sănătate

12 V'am scris * puține cuvinte prin Silvan, ** credinciosul frate, după cum * îl secotesc, îndemnând și mărturisind că adevăratul har al lui Dumnezeu este acesta în care stați

* 2 Cor. 1. 10. ** Efr. 13. 22. + Eapt. 20. 24. 1 Cor. 15. 1. 2 Pet. 1. 12.

13 Va îmbrățișează împreună alocas, care este în Babilon și Marcu, * fiul meu.

* Eapt. 12. 12, 25.

14 Îmbrățișați-vă * unii pe alții cu o sărutare de iubire Pace ** fie vouă tuturor cari sunteți în Hristos!

* Rom. 16. 16. 1 Cor. 16. 20. 2 Cor. 13. 12. 1 Tes. 5. 26. ** Efez. 6. 23.

A DOUA EPISTOLĂ SOBORNICEASCĂ A LUI PETRU.

Urare

1 Simon Petru, rob și apostol al lui Isus Hristos, celorce au căpătat o credință deopotrivă * de acumpă cu a noastră prin dragătea Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Hristos: * Rom. 1. 12. 2 Cor. 4. 13. Efez. 4. 5. Fil. 1. 4.

2 Har * vouă și pacea să fie înmulțită în cunoștința deplină a lui Dumnezeu și a lui Isus Domnul nostru.

* Iac. 4. 1, 6. 25. 1 Pet. 1. 2. Iac. 2.

Virtutile creștine

3 Înrucăt dumnezeiasen lui putere ne-a daruit toate cele privityoare la viață și eucernicie, prin * cunoștința deplină a celui ce ne-a chemat prin slava și virtutea sa.

* Iac. 17. 3. ** 1 Tes. 2. 12; 4. 7. 2 Tes. 2. 14. 2 Tim. 1. 9. 1 Pet. 2. 9, 8. 3.

4 prin * care ne-a dăruit făgăduințele de preț și mari, ca prin ele să vă faceți părtași ** ai firii dumnezeiești, după ce ați fugit + de stricăciunea care este în lume prin pofta

* 2 Cor. 7. 1. ** 2 Cor. 3. 18. Efez. 4. 24. Evr. 2. 10. 1 Iac. 3. 2. + Cap. 2. 18, 20.

5 și tocmai pentru a

voastră orice sânguință, mai adăugați la credința voastră virtutea; iar la virtute cunoștința; **

* Cap. 3. 18. ** 1 Pet. 3. 7.

6 iar la cunoștința înfrânării, iar la înfrânare răbdarea; iar la răbdare eucernicie a,

7 iar la eucernicie dragostea frățească; * iar la dragostea frățească iubirea.

* Gal. 6. 10. 1 Tes. 4. 12. 5. 15. 1 Ioan. 4. 21.

8 Căci dacă acestea sunt în voi și prisosesc, ele vă iac să nu fiți leneși, nici * neroditori în ce privește cunoștința deplină a Domnului nostru Isus Hristos

* Iac. 15. 2. 2 Tim. 3. 14.

9 Căci cine n'are acestea, este * orb, scurl la vedere și a uitat curățirea ** de păcatele sale de altădată. * 1 Iac. 2. 9, 11. ** Efez. 5. 26. Evr. 9. 14. 1 Iac. 1. 7.

10 Deaceea cu atât mai mult, fraților, sânguiți-vă să * vă întăriți chemarea și alegerea voastră; căci făcând acestea, nu veți ** greși niciodată.

* 1 Iac. 3. 19. ** Cap. 3. 17.

11 Căci astfel vi se va da cu bogăție intrarea în împărăția vecinică a

Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos

Marturia despre Isus

12 Pentru aceea voi * îngriji totdeauna să vă aduc aminte de acestea, deși ** știți și sunteți întăriți în adevărul de față.

* Rom 16 14, 15. Fil. 3, 1. Cap. 3, 1. 1 Ioan 2 21. In. 14 5. ** 1 Pet 5 2. Cap. 3 17.

13 Și socotește ca este drept, călă * vreme sânt în acest cort, să ** va deslept prin aducere aminte.

* 2 Cor 5 1, 4. ** Cap. 3, 1.

14 fiindcă știu * că lepădarea cortului meu va veni grabnic după cum mi-a făcut cunoscut și Domnul ** nostru Isus Hristos

* Deut. 4 21, 22, 31 14. 2 Tim. 4 6. ** Ioan 21 18, 19.

15 Dar mă voi sângui ca după plecarea mea, să puteți în orice vreme să vă aduceți aminte de acestea.

16 Căci noi n'am urmat niște basme * închipuile, născocile cu iscusință, când v'am făcut cunoscut puterea Domnului nostru Isus Hristos și venirea lui, ci am fost ** martori cu ochii ai măreției lui

* 1 Cor 1 17 2, 1, 5. 2 Cor 2 17, 4 2. ** Mat. 17 1, 2. Marc. 9 2. Ioan 1 14. 1 Ioan 1 1, 4 14.

17 Căci el * a luat dela Dumnezeu Tatăl cinste și

slavă, când i s'a adus acest glas de slavă cea măreață. Acesta este Fiul meu cel iubit în care mi-am găsit plăcerea * Mat. 8 17 17 5. Marc. 1 11, 9 7. Luc. 3 22, 9 35.

18 Și noi înșine am auzit acest glas adus din cer, pe când eram cu el, pe muntele * cel sfânt.

* Exod 3 5. Is. 6 15. Mat. 17 6.

19 Și avem cuvântul proorocesc făcut mai lemeinic, la care bine faceți că luați aminte, ca la o * candela strălucitoare într'un loc păcios până să se lumineze de ziua * și să răsără luceaărul ** dimineții în inimile voastre, * Ps 119 105. Ioan 5 35. ** 2 Cor 4 4, 6. Apoc 2 28, 22 16.

20 știind aceasta mai întâi, că nici o * proorocie a * scripturii nu se tălcuiește singură. * Rom 12 6.

21 Căci nicio * proorocie n'a venit vreodată prin voința omului: ci ** oameni sfinți ai lui Dumnezeu au vorbit mânați de Duhul Sfânt

* 2 Tim 3 16. 1 Pet. 1 11. ** 2 Sam 23 2. Luc. 1 70. Fapt. 1 16 2, 18.

Învățătorii mincinoși.

2 Dar au fost * și prooroci mincinoși în popor după cum și ** între voi vor fi învățătorii mincinoși, cari vor băga pe furis secte de pieire, tagaduind + chiar pe

slăpănul care ++ i a răscumpărat, aducând * + asupra lor o grabnică pieire. 1 Tim 13 1. ** Mat 24 41. Fapt. 20, 30. 1 Cor 11 19. 1 Tim 4 1. 2 Tim. 3 1. 1 Ioan 4 1. In. 18 4. Iuda 4. 14. 1 Cor 6 20. Col 3 13. Efes. 1 7. Ebr 10 29. 1 Pet. 1 18. Apoc 5 9. * 1 Pet. 3 19.

2 Și mulți vor urma după destrăbălările lor; și din pricina lor calea adevărului va fi hulită.

3 și în * lăcomie de bani vor căuta un câștig ** dela voi prin cuvântări plătute; dar judecata + lor dedemult nu întârziează și pieirea lor nu dormitează. * Rom 16 18. 2 Cor 12 17, 18. 1 Tim. 6 10. Tit 1 11. ** 2 Cor 2 17. Cap. 1 10. + Deut. 32 35. Iuda 4 15.

4 Căci dacă n'a cruțat Dumnezeu pe * îngerii cari ** au păcătuit ei i-a aruncat în Tartar, + și i-a încredințat ca să fie păstrați în adâncuri de întunecare pentru judecată; -

* Iov 4 18. Iuda 6. ** Iona 1 8. 41. 1 Ioan 3 8. + Luc. 10 31. Apoc. 20 2, 3.

5 și n'a cruțat lumea veche ei a păzit pe Noe, * al optulea propovăduitor ** de dreptate, când a adus + potopul peste lumea celor necucernici;

* Gen 7 1, 7 23. Ebr 11 7. 1 Pet. 3 20. ** 1 Pet. 3 19. + Cap. 3 6.

6 și după ce a prefăcut în cenușă cetățile * Sodo-

mei și Gomorei, le-a osândit printr-o răsturnare deplină, punându-le ** pildă celor ce aveau să fie necucernici; * Fac. 19 24.

Deut. 29 23. Iuda 7. ** Num 26 10.

7 și * a scăpat pe dreptul Lot, tare muncit de petrecerea în destrăbălare a celor nelegiuți; * Fac 19 16.

8 (căci dreptul acesta care lucia între ei prin vedere și auzire își chinua * zi de zi sufletul său drept cu lucrurile lor nelegiuite) -

* Ps 119 139, 138. Ezech 9 4.

9 Domnul știe * să scape din ispită pe cei cucernici și să păstreze pe nedrepti ca să fie pedepsiți în ziua judecării;

* Ps 34 17, 19. 1 Cor 10 13.

10 și mai ales pe * reice umblă după carne în pofta necurăției și disprețuiesc slăbăvirea îndrăzneții, ** îngâmfăți, ei nu se cureauă hulind slavele.

* Iuda 4, 7, 8, 10, 16. ** Iuda 8.

11 pe când îngerii, fiind mai mari în tărie și putere, n'aduc înaintea Domnului nicio judecată hulitoare împotriva lor.

* Iuda 9.

12 Aceștia însă ca * niște dobitoace fără minte, născuți firește ca să fie prinse și nimicite, hulind în cele

ce nu știu, vor fi nimiciți și ei în stricăciunea lor.

* Ier 12, 3. Iada 10.

13 *suferind nedreptate ca rasplata a nedreptății, ei scotesc plăcere ** desfătarea în timpul z'lei, pete și înclinăciuni, + desmierdându-se în înșelăciunile lor în timp ce ospătează + cu voi.

* Epl. p. 3, 19. ** In. 13, 13. + Iada 2. + Ier 17, 20, 21.

14 având ochii plini de preacurvie și cari nu pot înceta dela păcat, momind sufletele neînlarite; având * inima deprinsă la lăcomie de bani, copii ai blestemului.

15 parăsinind calea dreptății, sau răstăcut, urmând calea lui Balaam, * fiul lui Beor, care a iubit plata nedreptății.

* Num. 22, 5, 7, 21, 23, 28. Iada 1.

16 dar a fost mustrat pentru călcarea lui de lege: o măgarică fără glas a grăit cu glas de om și a oprit nebunia proorocului.

17 Aceștia *sunt puțuri fără apă și neguri mănate de furtună; pentru cari este pastrată întru necimeza întunecului.

* Iada 12, 13.

18 Căci rostind * mari umflări de vorbe de desertăciune, momesc prin poftele cărnii, prin destrăbălările lor pe ceice deabia

** au fugit de ceice trăiesc în rătăcire; * Iada 16. Epl. 2, 40. ** Cap. 1, 4. Vers. 20.

19 făgăduindu-le slobozenia * când ei înșiși sunt robi ** ai stricăciunii; căci de cine este biruit cineva, acelui îi este rob.

* Gal. 5, 13. 1 Pet. 2, 18. ** Ioan 8, 34. Rom. 7, 14.

20 Căci dacă, * după ce au ** fugit de necurătențiile lumii prin + cunosința deplină a Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos, iarăși s'au încurcat în ele și sunt biruiți, starea lor depe urmă a ajuns mai rea decât cea dintâi.

* Mat. 12, 43. Luc. 7, 26. Epl. 6, 4. + Ier. 10, 26, 27. ** Cap. 1, 4. Vers. 18.

21 Căci mai * bine era pentru ei să nu fi cunoscut deplin calea dreptății, decât după ce au cunoscut-o deplin, să se întoarcă dela sfânta poruncă încredințată lor.

* Luc. 12, 47, 48. Ioan 9, 41, 15, 22.

22 Iă s'a întâmplat după pilda adevărată: Cănele * s'a întors la varsătura sa, și scroafa spălată ca să se lavălească în mocirlă.

* Prov. 26, 11.

Venirea Domnului.

3 Va scriu acum, preaiubiților, această a doua epistolă și în amândouă vă deștept * mintea voastră

curată spre a vă aduce aminte,

* Cap. 1, 13.

2 ca să vă amintiți de cuvintele vorbite mai înainte de sfinții prooroci și * de porunca Domnului și Mântuitorului prin apostolii voștri:

* Iada 17.

3 cunoscând mai întâi * aceasta, că în zilele depe urmă voi veni batjocoritori cu batjocură, umblând ** potrivit cu înșeși poftele lor.

* 1 Tim. 4, 1. 2 Tim. 3, 1. Iada 18. ** Cap. 2, 10.

1 și zicând: Unde * este făgăduința venirii lui? Căci le când au adormit părinții, toate rămân cum erau dela începutul facerii lumii.

5 Căci ei uită aceasta cu voia, că de demult au fost ceruri și un pământ încheat * din apă și prin oprirea ** cuvântului lui Dumnezeu.

* Epl. 1, 6, 9. Ps. 33, 6. Epl. 11, 3. Ps. 24, 2; 136, 6. Col. 1, 17.

6 prin care * lumea care era atunci a pierit potopită cu apă.

* Epl. 7, 11, 21. 23. Cap. 2, 5.

7 Dar cerurile * cari sunt acum și pământul au fost purificate prin acelaș cuvânt pentru foc, ** fiind puse pentru ziua judecării

și pierii oamenilor necernici.

* Vers. 10. ** Mat. 25, 41. 2 Pet. 1, 8.

8 Și nu uitați acest lucru, preaiubiților, ca o singură zi la Domnul este ca o mie de ani și o * mie de ani ca o singură zi.

* Ier. 90, 4.

9 Domnul nu *înălțarează cu făgăduința, după cum scotese unii că este înălțare, ei rabdă îndelung ** pentru voi, nevrând + să piară vreunul, ci + toți să vină la pocăință.

* Mat. 2, 3. Epl. 10, 37. ** Isa. 30, 18. 1 Pet. 3, 20. Vers. 15. + Epl. 18, 23, 32, 33, 11. + Rom. 2, 4. 1 Tim. 2, 4.

10 Dar ziua Domnului va *veni ca un hoț și în ziua aceea cerurile ** vor trece cu mare văfuit, iar stihiiile aprinse vor fi desfacute și pământul și lucrurile cari sunt în el vor fi arse de tot.

* Mat. 24, 43. Luc. 12, 35. 1 Tim. 5, 2. Apoc. 3, 10, 16, 17. ** Ps. 102, 26. Isa. 51, 6. Mat. 24, 35. Marc. 13, 31. Rom. 8, 12. Epl. 1, 11. Apoc. 20, 11, 12, 1.

Indemn la sfîntenie.

11 Fiindcă toate acestea deci au să fie desfăcute, ce fel trebuie să fiți voi în * purtări sfinte și în cucernicie,

* 1 Pet. 1, 15.

12 așteptând * și grăbind venirea zilei lui Dumnezeu, din pricina căreia cerurile fard aprinse,

6 Cine *zice că rămâne în el este dator ca și el însuși să umble ** astfel cum a umblat el.

* 1 Io 4:7 ** Mt 1:2 1 Io 1:10 1 Pet 2:21

Dragăstea fratenească

7 Prea iubiților, nu *vă scriu o porunca nouă, ci o porunca veche, pe care ** ați avut-o dela început. Porunca cea veche este cuvântul pe care l-ați auzit.

* 2 Ioan 5. ** Cap. 11 2 Ioan 5

8 Iarăș vă scriu o poruncă * nouă, ceea ce este adevărat în el și în voi, fiindcă ** întunerecul trece și lumina * adevărată strălucește acum.

* 1 Io 1:9, 15 2 ** 1 Io 1:3 12, 17 1 Io 2:8 1 Tes 5:8, 1 Ioan 1:9, 8 12; 2:35

9 Cine *zice că este în lumină și urăște pe fratele său, este în întunecare până acum.

* 1 Cor 13:2 2 Pet 1:9. Cap 3 14, 15

10 Cine *iubește pe fratele său, rămâne în lumină și în el ** nu este niciun prilej de păcătire

* Cap 3:14 ** 1 Io 1:10

11 Iar cine urăște pe fratele său, este în întunecare și umblă * în întunecare și nu știe încotro se duce, pentru că întunerecul i-a orbit ochii. * 1 Ioan 2:35

Deslippingea de lume

12 Vă scriu, copilașilor, fiindcă păcatele * vă sunt iertate prin numele lui

* 1 Io 4:47 Part 1 12, 13, 13, 38, Cap 1

13 Vă scriu, părinților, fiindcă ați cunoscut pe Celce este dela * început. Vă scriu tinerilor, fiindcă ați biruit pe cel rău. Vă scriu, copilașilor, fiindcă ați cunoscut pe Tatăl.

* Cap 1:1

14 V'am scris, părinților, fiindcă ați cunoscut pe Celce este dela început. V'am scris, tinerilor, fiindcă sunteți * tari și cuvântul lui Dumnezeu rămâne în voi și ați biruit pe cel rău.

* Efos 6:10

15 Nu * iubiți lumea nici cele ce sunt în lume. Dacă ** iubește cineva lumea, iubirea Tatălui nu este în el. * Rom 12:2 ** Mt 6:24. Gal 1:10 Iac 4:4

16 Fiindcă tot ce este în lume, pofta cărnii și pofta ochilor * și trufia vieții, nu este dela Tatăl ci este din lume. * 1 Io 5:11

17 Și lumea * trece și pofta ei, dar cine face voia lui Dumnezeu rămâne în veac

* 1 Cor 7:1 1 Io 1:10, 4:14 1 Pet 2:1

Antihristii.

18 Copilașilor. * este ** ceasul de pe urma, și după

cum ați auzit că vine an * hrist, și acum * sunt mulți antihristi, de unde cunoaștem că * este ceasul de pe urma.

* 1 Io 4:15 ** 1 Cor 1:2 2 Ioan 3:7 1 Pet 2:1 1 Cor 4:3 1 Ioan 2:17, 4:17 1 Ioan 4:1 2 Ioan 3:1

19 Ei au ieșit dintre * noi, dar nu erau dintre noi, căci dacă ** ar fi fost dintre noi, ar fi rămas cu noi, ci au ieșit ca * să se arate că nu toți sunt dintr-un noi.

* 1 Io 1:13 13 1 Io 4:1, 1 Io 2:10 ** Mat 24:21 1 Ioan 3:7, 10, 23, 29. 1 Ioan 2:10 1 Cor 1:10

20 Și voi * aveți ungerea dela * Ce. Sfânt și știți * toate.

* 1 Cor 1:20 1 Ioan 1:9. Vers 27. ** Mat 1:24 1 Ioan 3:14. 1 Ioan 10:4, 5 14 26 1 Ioan 1:10 Vers 27

21 Nu v'am scris fiindcă nu știți adevărul, ci pentru că-l știți și pentru că orice minciună nu este din adevăr.

22 Cine * este mincinosul dacă nu celce făgăduiește că Isus este Hristosul? Acesta este antihristul, adică celce făgăduiește pe Tatăl și pe Fiul * 1 Ioan 4:3 2 Ioan 7

23 Oricine * care făgăduiește pe Fiul n'a.c.m. m. pe Tatăl, cine ** marturisește pe Fiul are și pe Tatăl * 1 Ioan 5:21 2 Ioan 9

** 1 Ioan 14:7 9 10 Cap 1:1

21 Cât despre voi, ce * ați auzit dela început, să rămâna în voi. Dacă va rămâna în voi ce ați auzit dela început, veți ** rămâne și voi în Fiul și în Tatăl.

* 2 Ioan 6. ** 1 Ioan 1:3 1 Ioan 3:1 2 Ioan 3:1 2 Ioan 3:1 2 Ioan 3:1

25 Și * aceasta este făgăduința pe care el însuși ne-a făgăduit-o: viața veșnică. * 1 Ioan 17:3. Cap 1:2, 5, 11.

26 V'am scris acestea despre * cece va amăgesc.

* Cap 3:7 2 Ioan 7

27 Și cât despre voi, ungerea * pe care ați primit-o dela el rămâne în voi și n'aveți ** trebuință să vă * învețe cineva; ci, după cum ungerea lui vă învață despre toate și este adevărată și nu este o minciună și după cum v'a învățat ea, rămâneți în el.

* 1 Ioan 2:20 ** 1 Ioan 3:3, 34 Eps 8, 10, 11 1 Ioan 11:20, 13 13 Vers 20.

Copii lui Dumnezeu

28 Și acum, copilașilor, rămâneți în el; ca, atunci când * se va arata el, să ** avem îndrăzneală și să nu fim dați de rușine de el la venirea lui

* Cap 3:2 ** Cap 4:17.

29 Dacă * știți că el este drept, cunoașteți și că oricine ** care face dreptatea este născut din el

* 1 Pet 1:22 ** Cap 3:7, 10.

3 Vedeti ce fel de iubire ne-a daruit Tatăl ca să * fim numiți copii ai lui Dumnezeu; și suntem Pentru aceea ** lumea nu ne cunoaște, fiindcă nu l-a cunoscut pe el. * *Ion. 1 12* ** *Ion. 15 18 19, 16 3, 17 26*

2 Prea-iubiților, acum * suntem copii ai lui Dumnezeu și nu s'a arătat încă ** ce vom fi. Știm că atunci când se va arăta el, vom fi asemenea lui; fiindcă îl ținem vom vedea cum este

* *Ion. 50 3* *Rom. 8 15* *Gal. 3 20, 4 1* *Cap. 5 1* ** *Rom. 8 18* *2 Cor. 4 17* *1 Cor. 8 29* *1 Cor. 13 49* *1 Tim. 3 21* *Col. 3 4* *2 Pet. 1 4* *1 Iov. 19 20* *Ps. 16 1* *Mat. 5 8, 10* *1 Cor. 13 12* *2 Cor. 5 7*

3 Și oricine * care are nădejdea aceasta în el, se curățește după cum el este curat. * *Cap. 4 17*

4 Oricine care face păcatul, face și nelegiuire * și păcatul este nelegiuire. * *Rom. 4 15* *Cap. 5 17*

5 Și voi știți că * el s'a arătat ca să ** ridice păcatele; și în el nu este păcat * *Cap. 1 2* ** *Ion. 53 5, 6 1* *1 Tim. 1 16* *1 Cor. 1 9, 9 20* *1 Pet. 2 24* *2 Cor. 5 21* *1 Iov. 4 17* *9 18* *1 Pet. 2 24*

6 Oricine care rămâne în el nu păcătuiește; oricine * care păcătuiește, nu l-a văzut nici nu l-a cunoscut * *Cap. 2 4 8* *3 Ion. 11*

7 Copilasilor, nimeni * să nu vă amagească: cine ** face dreptatea este drept, după cum și el este drept. * *Cap. 2 26* ** *Ecc. 18 5-11* *Rom. 1 13* *Cap. 2 29*

8 Cine * face păcatul este din diavolul, pentru că dela început diavolul păcătuiește Pentru aceea s'a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca ** să sfărâme lucrările diavolului

* *Mat. 18 36* *Ion. 8 44* ** *Tac. 3 18* *1 Cor. 10 18* *Ion. 16 11* *1 Iov. 2 14*

9 Oricine * care este născut din Dumnezeu nu face păcat pentru că sămânța ** lui rămâne în el; și nu poate păcatul fiindcă este născut din Dumnezeu.

* *Cap. 5 18* ** *1 Pet. 1 28*

10 Prin aceasta sunt învederați copiii lui Dumnezeu și copiii diavolului: oricine * care nu face dreptate nu este din Dumnezeu, nici ** cine nu iubeste pe fratele său.

* *Cap. 2 29* ** *Cap. 4 8*

Inbirea cu faptă

11 Pentru că aceasta * este solia pe care ați auzit-o dela început, ca să ne iubim ** unii pe alții.

* *Cap. 1 5 2 4* ** *1 Ion. 18 34; 15 12* *1 Iov. 23* *Cap. 4 7, 21* *2 Ion. 5*

12 Nu după cum era Cain * din cel rău și a ucis pe fratele său Și pentru că l-a ucis? Fiindcă lucrările

lui erau rele iar ale frațelui lui erau drepte.

Fac. 4 4, 8 *1 Iov. 11 4* *1 Iov. 11*

13 Nu vă mirați, fraților, dacă vă * urăște lumea.

* *1 Ion. 16 18, 19, 17 14* *2 Tim. 3 12*

14 Noi * știm că am trecut din moarte la viață pentru că iubim pe frați; cine ** nu iubeste, rămâne în moarte

* *Cap. 2 10* ** *Cap. 2 9, 11*

15 Oricine * care urăște pe fratele său este omoritor de oameni; și știți că orice omoritor ** de oameni n'are viață vecinică rămânând în el

* *Mat. 5 21, 22* *Cap. 4 20* ** *Gal. 5 21* *Apost. 21 8*

16 Prin aceasta am cunoscut * iubirea, pentru că el și-a pus viața pentru noi; și noi suntem dator să ne punem viețile pentru frați.

* *Ion. 3 16; 17, 18* *Rom. 5 8* *Efec. 5 2, 25* *Cap. 4 9, 11*

17 Iar cine * are bunurile lumii și privește pe fratele său care are trebuința și își închide inima dela el, cum rămâne ** în el iubirea lui Dumnezeu?

* *Deut. 15 7* *Luc. 8 11* ** *Cap. 4 20*

18 Copilasilor, sa * nu iubim cu vorba, nici cu limba, ci în faptă și în adevăr. * *Ezec. 33 31* *Rom. 12 9* *Efec. 14, 5* *Iac. 2 15, 16* *1 Pet. 3 22*

19 Și prin aceasta vom cunoaște că * suntem din adevăr și ne vom liniști inimile înaintea lui.

* *1 Ion. 18 17* *Cap. 1 8*

20 ca dacă * ne osândește inima noastră, Dumnezeu este mai mare decât inima noastră și cunoaște toate

* *1 Iov. 11*

21 Prea-iubiților, * dacă inima noastră nu ne osândește, avem ** îndrazneala la Dumnezeu.

* *1 Iov. 22 26* ** *1 Iov. 10, 22* *Cap. 2 28 4 17*

22 Și orice * cerem, primim dela el, pentru că păzim poruncile lui și ** facem cele plăcute înaintea lui.

* *Ps. 84 15; 145 18, 19* *Prov. 15 29* *1 Iov. 29 12* *Mat. 7 8; 21 22* *Marc. 11 24* *1 Ion. 4 13, 15 7; 16 28, 24* *Iac. 5 16* *Cap. 5 14* ** *Ion. 8 29; 9 31*

23 Și * aceasta este porunca lui ca să credem în numele Fiului sau Isus Hristos și să ** ne iubim unii pe alții, după cum + ne-a dat poruncă.

* *Ion. 6 29, 17 3* ** *Mat. 22 39* *Ion. 31 34, 5 12* *Efec. 5 2* *1 Tes. 4 6* *1 Pet. 4 8* *Vers. 11* *Cap. 4 21* *Cap. 2 8 10*

24 Și cine * păzește poruncile lui rămâne în el, și el în el; ** și + prin aceasta cunoaștem că el rămâne în noi, prin Duhul pe care ni l-a dat.

* *Ion. 14 23, 15 10* *Cap. 4 12* ** *Ion. 17 21, etc.* + *Rom. 8 9* *Cap. 4 18*

Prooroci mincinoși

4 Prea-iubiților. * nu cre-
deți orice duh, ci ** cer-
cați duhurile dacă sunt din
Dumnezeu, fiindcă mulți
prooroci mincinoși au ieșit
în lume.

* Ier 29, 8. Mat 24 4. ** 1 Cor 14 29.
1 Tes 5 2. Apoc 2 2. † Mat 24 5.
24. Fapt. 20, 30. 1 Tim 4, 1. ‡ Pet 2, 1
Cap. 2, 18. 2 Ioan 7

2 Prin aceasta cunoașteți
Duhul lui Dumnezeu: ori-
ce * duh care mărturisește
pe Isus Hristos venit în
carne este din Dumnezeu.

* 1 Cor 12 3. Cap. 5 1

3 Și orice * duh care nu
mărturisește pe Isus nu
este din Dumnezeu; și a-
ceasta este al lui antihrist,
despre care ați auzit că
vine și acum chiar ** este
în lume.

* Cap 2 22. 2 Ioan 7
** 2 Tes 2 7. Cap 2 18, 22

4 Voi * sunteți din
Dumnezeu, copilașilor. și
i-ați biruit, pentru că cel ce
este în voi este mai mare
decât cel ** ce este în lume.

* Cap 4 4. ** Ioan 1 2 31. 1 Cor 1
1 Cor 2 12. Ier 2 2; C 12

5 Ei * sunt din lume;
pentru aceea vorbesc că din
lume și lumea ** îi ascultă

* Ioan 3 31. ** Ioan 15 19 17 14.

6 Noi suntem din
Dumnezeu; cine * cunoaște
pe Dumnezeu ne ascultă,
cine nu este din Dumnezeu
nu ne ascultă. Prin aceasta

cunoaștem duhul ** adevă-
rului și duhul răătăcirii.

* Ioan 8 47, 10, 27. 1 Cor 14 37,
2 Cor 10, 7. ** Isa 8 20. Ioan 14 17,

Dumnezeu este iubire.

7 Prea-iubiților, * să ne
iubim unii pe alții, pen-
trucă iubirea este din
Dumnezeu și oricine care
iubește este născut din
Dumnezeu și cunoaște pe
Dumnezeu.

* Cap. 3, 10, 11, 23.

8 Cine nu iubește, n'a
* cunoscut pe Dumnezeu,
** pentru că Dumnezeu este
iubire.

* Cap 2 4; 3 6. ** Vers. 16.

9 În aceasta a fost ară-
tată iubirea lui Dumnezeu
către noi, că * Dumnezeu a
trimis în lume pe Fiul său
singurul născut, ca ** să
trăim prin el.

* Ioan 3 16. Rom 5 8; 8 32. Cap. 3,
16. ** Cap 5 11

10 În aceasta este iubi-
rea, nu * pentru că noi am
iubit pe Dumnezeu, ci
pentru că el ne-a iubit și a
trimis pe Fiul său ca să
fie ispășirea ** pe. nru pă-
tele noastre.

* Ioan 15 16.
Rom 5 8, 10. Tit 3 4. ** Cap. 2 2.

11 Prea-iubiților, dacă *
Dumnezeu ne-a iubit ast-
fel și noi suntem dator să
ne iubim unii pe alții

* Mat 28 23. Ioan 15 12, 13. Cap 3 16.

12 Nimeni * n'a văzut pe
Dumnezeu vreodată; dacă
ne iubim unii pe alții,

Dumnezeu rămâne în noi
și iubirea ** lui este desă-
vârșită în noi.

* Ioan 1 18. 1 Ier 5 10. Vers 20
† Cap 2 5. Vers 18

13 Prin aceasta cunoaș-
tem * ca rămânem în el, și
că el noi, fiindcă ne-a dat
din Duhul lui.

* Ioan 14 20. Cap 3 24

14 Și noi * am primit în
marturisim că Tatăl ** a
trimis pe Fiul ca să fie
Mântuitorul lumii.

* Ioan 1 4. Cap. 1 1, 2. ** Ioan 3 17

15 Cine * va mărturisi
că Isus este Fiul lui
Dumnezeu, Dumnezeu
rămâne în el și el în
Dumnezeu.

* Rom 10 9. Cap 5 1, 7

16 Și noi am cunoscut și
am crezut iubirea pe care
o are Dumnezeu către noi.
Dumnezeu * este iubire; și
elne ** rămâne în iubire,
rămâne în Dumnezeu și
Dumnezeu rămâne în el.

Vers 5. ** Cap 5 24. Vers 12.
† Ioan 1 13. ‡ Ioan 17 21

17 În aceasta este făcută
desăvârșita iubirea cu noi
ca * să avem îndrăzneala
în ziua judecății, căci cum
este el așa suntem și noi
în lumea aceasta.

* Iac 2 18. Cap 2 26 19 21.

18 În iubire nu este te-
merez: ci iubirea desăvâr-
șită aruncă afară temerea,
fiindcă * temerea are pe-
deapsă; și cine se teme nu

** este făcut desăvârșit în
iubire. * Cap 3 3. ** Vers 12.

19 Noi iubim pentru că
el cel dintâi ne-a iubit

20 Dacă * zice cineva:
Iubesc pe Dumnezeu, și u-
raște pe fratele său, este
un mincinos, căci cine nu
iubește pe fratele său pe
care l-a văzut, nu poate
iubi pe Dumnezeu pe **
care nu l-a văzut

* Cap 2 4, 3 17. ** Vers 12.

21 Și avem aceasta po-
runcă * dela el, că cine iu-
bește pe Dumnezeu, iu-
bește și pe fratele său.

* Ma 22 37, 39. Ioan 3 4, 15 12.
Cap 3 23.

Credința în Isus și urmă-
rile ei

5 Oricine care crede * că
Isus ** este Hristosul,
este născut din Dumnezeu,
și oricine care iubește pe
cel ce a născut, iubește și
pe cel născut din el.

* Ioan 1 12. ** Cap 2 22, 23, 4 3, 15.
† Ioan 1 13. ‡ Ioan 17 21

2 Prin aceasta cunoaș-
tem ca iubim pe copiii lui
Dumnezeu când iubim pe
Dumnezeu și facem po-
runcile lui.

3 Căci * iubirea lui
Dumnezeu este aceasta: să
păzim poruncile lui; și **
poruncile lui nu sunt grele.

* Ioan 14 15, 21, 23, 15 10. 2 Ioan 6.
** Mac 6 8. Mat 11 30

4 Pentru că orice * este

născut din Dumnezeu în
ruiește lumea, și aceasta
este biruința care a biruit
lumea: credința noastră.

* Ioan 18 33 Cap 3 v 4, 1.

5 Cine este celui biru-
iește lumea dacă nu celce *
crede că Isus este Fiul lui
Dumnezeu?

* 1 Cor 1 v 37 Cap 4, 13

6 Acesta este celce a ve-
nit prin apă și sânge, a-
dică Isus Hristos; nu în
apă numai, ci în apă și
în sânge;

* Ioan 19 34

7 și Duhul * este celce
mărturisește, fiindcă Duhul
este adevărul

* Ioan 4 17 15 26 16 13 1 Cor 3 1

8 Pentru că sunt trei cari
mărturisesc: Duhul și apa
și sângele; și aceștia trei
se învoiesc într-o singură
mărturie.

9 Dacă primim mărtu-
ria * oamenilor, mărturia
lui Dumnezeu este mai
mare, pentru că **mărturia
lui Dumnezeu este aceasta
că a mărturisit despre
Fiul său.

* Ioan 8 17, 18. ** Mat. 3, 16, 17 17, 5.

10 Cine * crede în Fiul
lui Dumnezeu are mărtu-
ria în sine însuși; cine nu
crede pe Dumnezeu, l-a **
făcut mincinos, pentru că
n'a crezut în mărturia pe
care a mărturisit-o

Dumnezeu despre Fiul său.

* Rom 8 16 Gal. 4 6 ** Ioan 3 33 1 Cor 2 8.

11 Și * aceasta este mă-
rturia: că Dumnezeu ne a-
dat viața vecinică și **acea-
stă viață este în Fiul său.

* Cap 2 23. ** Ioan 1 4 Cap 4 9

12 Cine * are pe Fiul,
are viața, cine n'are pe
Fiul lui Dumnezeu, n'are
viața

* Ioan 3 36, 5 24.

13 V'am scris acestea *
ca **sa știți că aveți viața
vecinică, voi cari credeți
în numele Fiului lui
Dumnezeu.

* Ioan 20 31 ** Cap 1, 1, 2.

Puterea mîngîierii.

14 Și aceasta este în-
drazneala pe care o avem
la el: că, dacă * cerem ceva
după voia lui, ne ascultă.

* Cap 3 22.

15 Și dacă știm că ne
ascultă orice cerem, știm
că avem cererile pe cari
le-am cerut de la el.

16 Dacă vede cineva pe
tratele sau păcătuiind cu
un păcat care nu este
spre moarte, va cere și
Dumnezeu * îi va da viața
pentru cece nu păcătuiesc
spre moarte. Este ** un pă-
cat spre moarte; nu ție
că să faci cerere pentru
păcatul acela.

* Iov 12 8. Iac 5 14, 15 ** Mat. 12, 31 32 Marc 3 29 Luc 12 10 Evr 6 4, 8, 10 26. + Ier 7 16, 14 11, Ioan 17 9

17 Orice * nedreptate
este păcat, și este un pa-
cat care nu este spre
moarte.

* Cap 3 4

18 Știm că oricine * care a
născut din Dumnezeu
nu păcătuiește, ci celce a
fost născut din Dumnezeu
se păzește ** pe sine însuși
și cel rău nu-l atinge.

* 1 Pet. 1 23. Cap 3 v. ** Iac 1 27

19 Știm că suntem din
Dumnezeu și lumea în
treagă * zace în cel rău.

* Gal 1 4

20 Și știm că Fiul lui
Dumnezeu a venit și ne a
* dat pricepere ca să ** cu-
noaștem pe Cel adevărat,
și suntem în Cel adevărat,
adică în Fiul său Isus
Hristos; el este adevăra-
tul Dumnezeu ++ și viața
vecinică.

* Iuc 24 45. ** Ioan 17 3, + Iac 1 6;
44 6; 54 5 Ioan 20 28. Fapt. 20 28
Rom 9 5 1 Cor 8 16, Tit. 2 13 Evr
1 8. ++ Vers 11 13

21 Căpășilor lor, paziți-vă
* de idoli.

* 1 Cor 10 14

A DOUA EPISTOLĂ A LUI IOAN.

Ţrăre

1 Presbiterul către aleasa
doamnă și către copiii
ei, pe * cari-i iubesc în a-
devăr și nu numai eu, ci
și toți cece cunosc ade-
vărul, **

* Vers 3. 1 Ioan 3 18, 8 Ioan 1
** Ioan 8 32. Gal. 2 5, 14; 4 1, 5, 7.
1 Cor 1 5. 2 Tes 2 13. 1 Tim 2 4
Evr 10 26.

2 pentru adevărul care
ramâne în noi și va fi cu
noi în veac.

3 Cu voi va fi * har, mila,
pace dela Dumnezeu Tatăl
și dela Isus Hristos, Fiul
Tatălului, în adevăr ** și în
iubire.

* 1 Tim 2 2 ** Vers 1

Dragostea prătească

4 M'am bucurat foarte

mult că am aflat dintre
copiii tăi umblând * în
adevăr, după cum am pri-
mit porunca dela Tatăl

5 Și acum, rogule
doamna, nu * caștium (iaș
serie o porunca nouă, ci
cea pe care am avut-o dela
început, ca să ** ne iubim
unii pe alții. * 1 Ioan 2 7, 8, 9 11
** Ioan 13 34, 35 12. 1 Tes 5 2 1 Pet.
4 8 1 Tim 3 23

6 Și aceasta este * iubi-
rea, ca să umblăm potrivit
cu poruncile lui. Aceasta
este porunca, după cum **
ați auzit-o dela început, ca
să amblați în ea.

* Ioan 14 15 21 15 11. Ioan 2 5, 7 3.
** 1 Ioan 2 24

Învățătorii muncinoși

7 Pentru că mulți * amagitori au ieșit în lume, cari ** nu mărlurisesse pe Isus Hristos venind în carne. Acesta este amăgitorul și antihristul. * 1 Ioan 4 1 ** 1 Ioan 4 2 3 + 1 Ioan 2 2 1

8 Luați scama * la voi înșivă ca să ** nu pierdeți cele ce ați lucrat, ci să primiți o răsplată deplină.

* Ma. 6. 13 1. ** Gal 3 4. Ebr. 10. 32 35.

9 Oricine * care urece înainte și nu rămâne în învățătura lui Hristos, n'are pe Dumnezeu; cine rămâne în învățătura, aceasta are și pe Tatăl și pe Fiul.

* 1 Ioan 2 23

10 Dacă vine cineva la

voi și n'aduce învățătura aceasta, nu-l primiți în casă și nu-i * ziceți. Bun venit.

* Rom 16. 17. 1 Cor. 5 11; 16. 22. Gal 1. 8, 9 2 Tim. 3. 5. Tit 3 10.

11 Căci cine-i zice: Bun venit, se face părtaș cu lucrurile lui cele rele.

12 Având multe * să vă scriu, n'am voit să le scriu pe hârtie și cu cerneală, ci nădăjduiesc să vin la voi și să vorbesc gură către gură, ca ** bucuria noastră să fie împlinită.

* 3 Ioan 13. ** Ioan 17. 13. 1 Ioan 1. 4.

13 Te * îmbrățișează copiii surorii tale aleasă.

* 1 Pet 5 13.

A TREIA EPISTOLĂ A LUI IOAN.

Lauda lui Gaiu.

1 Presbiterul către Gaiu, prea-iubitul, pe * care îl iubesc în adevăr.

* 2 Ioan 1.

2 Prea iubitule, doresc ca să mergi bine în toate și să fii sănătos, după cum merge bine și sufletul tău.

3 Căci m'am bucurat foarte mult când au venit frații și au mărturisit pentru adevărul lui, după cum umblă * în adevăr.

* 2 Ioan 4

1 Eu n'am bucurie mai mare decât aceasta ca să aud că copiii * mei umblă în adevăr

* 1 Cor 4 15. Ebr. 10.

5 Prea-iubitule, faci un lucru credincios în orice faci pentru frați și toată dată străini.

6 Căci au mărturisit înaintea bisericii despre iubirea ta: pe cari bine vei face să-i trimiți înainte în călătoria lor într'un chip vrednic de Dumnezeu.

7 Căci au plecat pentru Numele, neluând nimic * dela cei dintre Neamuri.

* 1 Cor 9 12 13

8 Noi suntem datori deci să primim bine pe unii ca aceștia ca să ne facem împreună lucrători cu adevărul.

9 Am scris ceva bisericii; dar Diotref, care iubese să aibă înălțătatea în re ei, nu ne primește

10 Pentru aceea, dacă voi veni, îl voi aduce aminte de lucrurile pe cari le face, flecărind de noi cu vorbe rele; și, nemulțumindu-se cu aceasta, nici el nu primește pe frați și împiedecă pe cei ce voiesc, și-i dă afară din biserică.

11 Prea-iubitule, nu * te

lua după rau ci după bine. Cine face binele este din Dumnezeu; cine ** face răul n'a văzul pe Dumnezeu

* Ps 37. 27. Isa. 1. 16. 7. 1 Pet 3 11.

** 1 Ioan 2 20, 3 6, 1

Lauda lui Dimitrie.

12 Lui * Dimitrie i s'a dat buna marturie de toți și de însuși adevărul, și chiar noi mărturisim și ** stii că mărturia noastră este adevărată.

* 1 Tim. 3 7. ** 1 Ioan 2 24

13 Multe * aveam să îți scriu, dar nu voiesc să îți scriu ca cerneala și condeiu

* 2 Tim. 2

14 Nădăjduiesc însă să te văd în curând și vom vorbi gură către gură. Pace fie. Te îmbrățișează prietenii; îmbrățișează pe prieteni pe nume.

EPISTOLA SOBORNICEASCĂ A LUI IUDA.

Urare

1 Iuda, rob al lui Isus Hristos, și frate * al lui Iacov, celor ** chemați, cari sunt iubiți în Dumnezeu Tatăl și păstrați * pentru Isus Hristos

* Luc 6 6. 1 Pet 1 13. ** Rom. 1 7. 1 Ioan 17 11, 12 17. 1 Pet 1 5

2 Milă vouă și pacea * și iubirea să fie înmulțită.

* 1 Pet. 1. 2. 2 Pet. 1. 2

Impotriva celor nelegiuți.

3 Prea iubiților, când îmi puneam toată silința să vă scriu despre mântuirea * noastră de obște, am avut nevoie să vă scriu în-

demonstră, va ca ** să lup-
tați pentru credința incre-
dințată a sinilor odată pen-
tru totdeauna

* 1 Cor 14 27 1 Tim 2 15
1 Cor 13 4 7

1 Căci * s-au furisat prin-
tre voi unii oameni, cari
de mult sunt scriși ** mai
dinainte pentru aceasta ju-
decați, necucernicii, selam-
bând ț harul Ț Dumnezeu-
lui nostru în destrăbălare
și tăgăduind * Ț pe singurul
nostru Stăpân și Domn,
Isus Hristos.

* 1 Cor 14 27 1 Tim 2 15
1 Cor 13 4 7 2 Tim 2 15
1 Cor 13 4 7 2 Tim 2 15

5 Vădese dar sa va aduc
aminte, lădău știți toate
odată pentru totdeauna, că
Domnul * duce a măn-
tuil pe popor din Egipt,
în urmă a ** pierdut pe
cei ce n'au crezut.

* 1 Cor 14 27 1 Tim 2 15
1 Cor 13 4 7 2 Tim 2 15

6 Și pe * ingeri cari nu
și au ** pază obârșia, ei
și-au parasit locuința, ei
păstrat în vecinice legături
sub înțunec pentru jude-
cata zilei celei mari

* 1 Cor 14 27 1 Tim 2 15

7 După cum Sodoma * și
Gomora și cetățile dimpre-
jur lor, fiindcă s'au dat
de tot la c răie în acela
chip ca aceștia și au mers

dupa carne straina, sau
înainte ca dovadă, suferind
pedeapsa unui loc vecine
* Fac 13 24 Gen 22 1, 2 Pet 2

8 Totuș * asemenea și a-
ceștia în viașările lor pân-
găresc carnea și disprețu-
iesc stăpânirea și hulesc
** slavele.

* 2 Pet 2 13 ** Rom 13 18

9 Dar Mihail * arhanghe-
lul, când pricindu-se cu
diavolul se certa pentru
trupul lui Moise, nu în-
draznia ** să aducă o ju-
dicata de hula împotriva
lui ei a zis: Domnul să se
cerce, Ț

* 1 Tim 2 15 1 Tim 2 15
2 Tim 2 15 1 Tim 2 15

10 Aceștia * însă hulesc
ceiece nu știu și se strică
în ceiece știu din fire ca
dobiloacele fără minte

* 2 Pet 2 2

11 Vai de ei Ț pentru că
au umblat în calea lui *
Cain și s'au dat ** cu totul
în ra acirea lui Balaam
pentru o plata, și au pierit
în împotrivirea ca vorba
Ț a lui Care'

* 1 Tim 2 15 1 Tim 2 15
2 Tim 2 15 1 Tim 2 15

12 Aceștia sun * niste
stăncei ascunse în mesele
** voastre de rubire când
ospăteaza ca voi, pastori
cari se pasc fara temă pe
ei însă mori Ț fara ap,

înăuntri Ț înainte de vân-
turi; pomi tomatiei fără
foc de două ori morți,
desradacinați, * Ț * 2 Pet 2 13

* 1 Tim 2 15 1 Tim 2 15
2 Tim 2 15 1 Tim 2 15

13 Valori * năbadaioase
ale marii, spumegându-și
** rusinile lor; stele răfă-
cătoare, pentru cari Ț este
pe rata negura întunere-
cului în veac.

* 1 Tim 2 15 1 Tim 2 15

11 Dar și Enah, al * șap-
telea dela Adam, a prooro-
cit despre aceștia zicând
lui, a venit ** Domnul cu
dintele sale zecimi de mii,
* Ț 1 Tim 2 15 1 Tim 2 15
2 Tim 2 15 1 Tim 2 15

15 ca să facă judecată
împotriva tuturor și sa do-
vedească pe toți necucerni-
cii vinovați de toate lu-
crările * lor de necucerni-
ce pe cari le-au făcut cu
necucernicie, și de cuvîn-
tele aspre pe cari le-au
vorbit împotriva lui paca-
tosu necucerniei

* 1 Tim 2 15 1 Tim 2 15

16 Aceștia sunt cârtitori,
nemulțumiți de soarta lor
deși umbla după poftele
lor (și gura * lor vorbește
cuvinte umilate), deși se
uită ** cu mirare la fețele
oamenilor pentru solusul
lor. * 2 Pet 2 18, ** Pet 2 21,
1 Tim 2 15

17 Voi însă, * prea-iubi-
ților, aduceți-vă aminte de
cuvintele zise mai dinainte
de către apostolii Domnului
nostru Isus Hristos,

* 2 Pet 3 2

18 cum vă spuneau: În
vremea de pe urmă vor *
fi baljocoritori umblând
după poftele lor necucerni-
ce

* 1 Tim 2 15

19 Aceștia sunt cei ce *
se despart, sufelești, ** ne
având Duhul

* 1 Tim 2 15 1 Tim 2 15
2 Tim 2 15 1 Tim 2 15

Indemn și laudă

20 Dar voi, prea-iubiți-
lor, zicându-vă * pe cre-
dința voastră prea-sfântă,
rugându-vă ** prin Duhul
Sfânt.

* 1 Tim 2 15 1 Tim 2 15

21 păstrați-vă în iubirea
lui Dumnezeu, așteptând *
mila Domnului nostru Isus
Hristos pentru viața veci-
nica. * 1 Tim 2 15 2 Tim 3 12

22 Și pe unii îndocneci
muștrați-i.

23 iar pe alții mântuiți-i
* smulgându-i ** din foc,
iar de alții fie-vă mila cu
temere, urând chiar ca-
mașa Ț mănjită de carne.

* 1 Tim 2 15 1 Tim 2 15
2 Tim 2 15 1 Tim 2 15

foști morți, și iată, sânt vii
 ** în vecii vecilor, și am
 cheile morții și ale Hade
 sului. * *Rev. 1. 6, 9* ** *Cap. 4. 9,*
5. 14. + Ps. 68. 20, Cap. 20. 1

19 Deci serie celece * ai
 văzut și celece ** sunt și ce-
 lece + au să fie după ace-
 stea, * *Vers. 12, etc.* ** *Cap. 2. 1, etc.*
 + *Cap. 4. 1, etc.*

20 Taina celor * șapte
 stele pe cari le-ai văzut
 în dreapta mea și cele **
 șapte sfeșnice de aur, cele
 șapte stele sunt îngerii +
 celor șapte biserici și cele
 ++ șapte sfeșnice sunt șapte
 biserici. * *Vers. 10* ** *Vers. 12*
 + *Mat. 2. 7, Cap. 2. 1, etc.* + *Zac. 4. 2*
Mat. 5. 15 Pl. 2. 15

Către Biserica din Efes

2 Serie îngerului bisericii
 din Efes: Acestea zice
 cel * ce ține cele șapte stele
 în dreapta lui, cele umbli
 ** în mijlocul celor șapte
 sfeșnice de aur.

* *Cap. 1. 16, 20.* ** *Cap. 1. 3*

2 Știu * faptele tale și os-
 teneala și răbdarea ta și că
 nu poți suferi pe cei
 răi și ai ** corcal pe celece +
 se zic pe sine a postol și
 nu sunt și i-ai aflat min-
 cinoși; * *Ps. 1. 6, Vers. 9. 10, 13,*
Cap. 3. 1, 8, 15 ** *1. 4. 1 + 2 Cor.*
11. 13, 2 Pet. 2. 1

3 Si ai răbdare și ai su-
 terit pentru numele meu
 și n'ai * obosit

* *Gal. 6. 9* *Evr. 12. 3,*

1 Dar am aceasta împo-
 triva ta că ai părăsit u-
 birca ta cea dintâi.

5 Deci adu-ți aminte de
 unde ai cazut și pocăiește-
 te și fă șaptele dintâi;
 iar dacă nu, * eu vin la
 tine și-ți voi lua sfeșnicul
 din locul lui, dacă nu te
 vei pocăi. * *Mat. 21. 4, 43.*

6 Dar ai aceasta că ur-
 răști șaptele Nicolaiților, *
 pe cari și eu le urăsc

* *Vers. 15.*

7 Cine * are urechi să
 asculte ce zice bisericilor
 Duhul: Biruitoru nu fi voi
 da să ** mănânce din +
 lemnul vieții, care este în
 raial lui Dumnezeu

* *Mat. 11. 15, 18. 9. 43* *Vers. 11. 17. 29*
Cap. 3. 6, 18. 22; 14. 9 ** *Cap. 22. 2, 14,*
 + *Fac. 2. 9*

Către Biserica din Smirna

8 Și îngerului bisericii
 din Smirna serie: Acestea
 zice cel * dintâi și cel din
 urmă, care a fost mort și a
 trăit.

* *Cap. 1. 8. 17, 18.*

9 Știu * necazul tău și
 sărăcia ta, (dar ești bo-
 gat) ** și hula dela celece +
 se zic pe sine că sunt Iudei
 și nu sunt ei ++ sunt sin-
 goga Satanei. * *Vers. 2* ** *Luc.*
12. 21. 1. Tim. 4. 18 *1. 2. 10 + Rom.*
2. 17, 28. 29. 9. 8 + *Cap. 3. 9*

10 Nu te teme nicide-
 cum * de celece ai să pa-
 timești Iată diavolul are
 să arunce dintre voi în în-

tru, ca să fiți încercați
 și veți avea un necaz zece
 zile. ** credincios până
 la moarte și-ți voi da cu
 mine + vieții.

* *Mat. 10. 22*
 ** *Mt. 24. 13. + Luc. 1. 12* *Cap. 3. 11*

11 Cine * are urechi, să
 asculte ce zice bisericilor
 Duhul: Biruitorul nu va fi
 valat mai nicidecum de
 moarte a ** doua

* *Vers. 7.* *Cap. 13. 9* ** *Cap. 20. 14; 21. 8.*

Către Biserica din Pergam.
 12 Și îngerului bisericii
 din Pergam serie: Acestea
 zice celece * are sabia ascu-
 țita cu două tăisuri.

* *Cap. 1. 16*

13 Știu * unde ** locu-
 iești: acolo unde este scau-
 nu de domnie al Satanei;
 și îți numele meu și n'ai
 îngădui credința mea
 chiar în zilele lui Antipa,
 martorul meu credincios
 care a fost omorât la voi,
 unde locuiește Satana

* *Vers. 2* ** *Vers. 9*

14 Dar am câteva în-
 potriva ta, fiindcă ai acolo
 pe unii cari (în învățătura
 lui Balaam, * care a învă-
 țat pe Balac să arunce o
 piatra de potărire întru
 tea copiilor lui Israel, ca
 ei să ** mănânce cele în-
 jungăiale idoloilor și + să
 cufvească * *Num. 24. 4, 25. 1; 31.*
16, 2 Pet. 2. 15 *1. 14. 1.* ** *1. 15*
29. 1 Cor. 8. 9, 10. 19, 20 *Vers. 20*
 + *1 Cor. 6. 13, etc.*

15 Astfel și tu ai pe unii
 cari (în învățătura Nicolai-
 ților) * la fel.

* *Vers. 6*

16 Pocăiește-te deci; iar
 dacă nu, vin curând la
 tine și * mă voi război cu
 ei cu sabia gurii mele

* *Isa. 11. 4* *2 Tes. 2. 8* *Cap. 1. 6. 19*
15. 21.

17 Cine * are urechi să
 asculte ce zice bisericilor
 Duhul: Biruitorului fi voi
 da din mana cea asemă,
 și i voi da o pițrică
 albă și pe pițrică un
 nume ** nou scris pe care
 nimeni nu-l știe, decât cel
 care-l primește.

* *Vers. 7. 11* ** *Cap. 3. 12; 13. 12*

Către Biserica din Tiatira

18 Și îngerului bisericii
 din Tiatira serie: Acestea
 zice Fiul lui Dumnezeu,
 care * are ochii sai ca fla-
 cara de foc și picioarele
 sale sunt asemenea aramei
 lucitoare.

* *Cap. 1. 14, 15*

19 Știu * faptele tale și
 iubirea ta și credința și
 slujba și răbdarea, și că
 faptele tale din urmă sunt
 mai multe decât cele dintâi.

* *Vers. 2*

20 Dar am împotriva ta
 că îngădui pe femeia leza-
 bela, * care se zice pe sine
 proorocița și ea învăță și
 răvacește pe robii mei ca
 să ** curvească și să mă-

nănce cele înjunghiate id
klor *1 Reg 10 31 21 25

21 7 **Exod 24 13. Lev 11
20 21 Cor 10 19, 20. Vers 11

21 Și i-am dat vreme*
sa se pocaiască și nu vo
iește să se pocaiască de
curvă ei *1 Ier 2 1 3 9

22 Iată, o arunc în pal
și pe cece preacurvese cu
ea în neaz mare, d-nea
nu se vor pocai de fap
tele ei.

23 Și voi omori negre
șit pe copiii ei cu moarte,
și toate bisericile vor cu
noaște că eu *sânt cele
cecelez ramunchi și inimi,
și va voi **da fiecaruia
povărit cu faptele voastre
*1 Ier 10 7 1 Cor 10 28 9, 20 17,
20 21 Cor 30, Ps 7 11, 2 17,
30, 2 12, 1 Cor 2 24, 25, 1 Cor 1 24,
1 Cor 27 **1 Cor 63 12 Ma 1 27,
Rom 2 6 14 12 2 Cor 5 10 C 1 6 7
Cap 20 12

21 Dar vouă vă zic ce
lor rămași în Tiatira, câți
n'aveți învățătura aceasta,
cari n'au cunoscut alân
curile Satanei, după cum
zic ei, nu *pun peste voi
altă greutate *1 Ier 28

25 Numai închei cecece*
aveți până voi veni

*1 Cor 11

26 Și cine biruiește și
cine păstrează până la sfâr
șit faptele *mele, Iu în

voi da **stăpânire peste
Neamuri. *1 Ier 29 10 13,
23 **Mat 19 28 1 Cor 22 12, 50,
1 Cor 6 3 1 Cor 12 4

27 Și le *va păstori cu
un torag de fier, cum sunt
stărâmate vasele de pa
mânt după cum și eu am
primit dela Tatăl meu

*Ps 2 8 3 4 11 1 Cor 7 12 Cap
12 9 15

28 Și-i voi da steana*
de diavineală

*1 Ier 10 10 Cap 21 16,

29 Cine *are urechi să
asculte ce zice bisericilor
Dulul

*1 Cor 7,

Către Biserica din Sardes

3 Și îngerului bisericii din
Sardes scrie: Acelea
zice cecece *are cele șapte
Dumuri ale lui Dumnezeu
și cele șapte stele: Știu**
faptele tale, că ai nume
că trăiești și *ești mort.

*C 1 4 13 15 5 6 **1 Cor 12 2

*Efes 2 1 5 17 1 3

2 Tu veghetor și înla
resle pe cele ce rămân cari
ad sa moară, căci n'am
gasit faptele tale desăvâr
site în ameu. D, minezeului
meu.

3 Adu-ți *aminte deci
cum ai primit, și a' auzil
și păstrează și pocaieste te.
** Deci dacă *tu vei ve
ghica, voi veni ca un hoț
și nu vei cunoaște nicide-

cecece în ce ceas voi veni
la tine

2 Ti 1 13 Vers 11
1 Cor 12 30 40 1 Cor 5
10 Car 16 15

1 Dar ai în Sardes pu
luc *nume, cari nu și au
faptul veșmintele, **și vor
mbla cu mine în *veș
minte albe, fiindcă sunt
credincii. *Fapt 1 5 **1 Cor 23
1 Cor 1 7 6 13

1 Biruitorul va fi * în
bucat în veșminte albe, și
eu voi șterge ** nicide
cum numele din cartea *
vieții și voi *mărturisii
numele lui înaintea Tată
lui meu și înaintea înge
rului său.

1 Cor 12 30 Ps 37 28,
1 Cor 4 3 C 1 18, 7 8, 10 12,
1 Cor 10 10, 12 13 14 15

6 Cine *are urechi, sa
asculte ce zice bisericilor
Dulul.

*C 1 2 7

Către Biserica din Filadelfia

7 Și îngerului bisericii
din Filadelfia scrie. Ace
lea zice Cel *Sfânt. Cel**
Adevărat, Cel care are
cheia *lui David, Cel care
deschide și nimeni nu va
închide, și care închide**
și nimeni nu va deschide.

14 **1 Cor 5 10 Vers 11
1 Cor 1 10 19 31 1 Cor 22 22
1 Cor 1 18 1 Cor 11 16

1 Cor 12 14

Știu *faptele tale, iată

am pus înaintea ta o ușă
**deschisă pe care nimeni
nu poate să închidă, fiind
că ai o putere mea și ai
păstrat cuvântul meu și
n'ai tagădui numele meu.
*Efes 1 **1 Cor 13 1 Cor 2 3

9 Iată voi da *din sinu
goga Satanei, dintre cece
se zic pe sine că sunt
Iudei și nu sunt, ei mint,
iată, îi **voi face ca sa
vină și sa se închine ma
inte picioarelor tale și sa
cunoască ei că eu le-am
iubit.

*Cor 2 1 **1 Cor 1 21 1

10 Fiindcă ai păzit cu
vântul răbdării mele, și eu
te *voi păzi de ceasul în
cerării ce are să vină
peste tot ** pământul lo
cut, ca să încerce pe lo
cutarii de pe pământ *

1 Cor 10 12 1 Cor 1 13

14 Eu vă *cuvânt. Tine
**ce ai ca nimeni sa nu-ți
ia cununa. 1

*1 Cor 4 7 (1 Cor 13 12 7, 13 12)

**1 Cor 1 11 2 22 1 Cor 2 1

12 Biruitorul îl voi face
un stâlp * în templul
Dumnezeului meu și nu va
mai ieși afara nicidecum
și voi **scrie pe el numele
Dumnezeului meu și nu
mele cel alui Dumnezeuului
meu, al noului Ierusalim, și
care se pogoară din cer

și Dumnezeu nostru. să primești slava și cinstea și puterea, pentru că ** tu ai făcut toate și pentru voia ta erau și au fost făcute
*Cap 5, 12 ** Fac 1, 1. Fac. 17, 24
Efes 3, 9. Col 1, 11. Cap 10, 6.

Cartea cu șapte peceti

5 Și am văzut în mâna dreaptă a Celui ce ședea pe scaunul de domnie o * carte scrisă pe dinlăuntru și pe dinapoi, pecetluită ** cu șapte peceti.

* Ezei 2, 9, 10. ** Isa. 29, 11. Dan. 12, 4

2 Și am văzut un înger puternic, vestind cu glas mare: Cine este vrednic să deschidă cartea și să-i deslăsească pecetile?

3 Și nimeni în cer, * nici pe pământ, nici sub pământ nu putea să deschidă cartea nici să se uite în ea.

* Vers 13.

4 Și plângeam mult, pentru că nimeni n'a fost găsit vrednic să deschidă cartea, nici să se uite în ea.

5 Și unul dintre presbiteri mi-a zis: Nu plânge. Iată Leul * care este din semănția lui Iuda, Rada cina ** lui David, a biruit ca să deschidă cartea și cele șapte peceti ale ei.

* Fac. 49, 9, 10. Ezei 7, 14. ** Is. 11, 1, 10. Rom. 15, 12. Cap 22, 16.
† Vers 1. Col 1, 6.

6 Și am văzut între scaunul de domnie și cele

patru viețuitoare și între presbiteri un * Miel stând, ca înjunghiat, având șapte coarne și șapte ochi, cari sunt cele 7 șapte Duhuri ale lui Dumnezeu, trimise în tot pământul.

* Isa 63, 7. Ioan 1, 29, 30. 1 Pet 1, 19. Cap 18, 8. Vers 9, 12. ** Zec. 3, 9, 4, 10. † Cap 4, 5.

7 Și a venit și a luat-o din mâna dreaptă a Celui ce ședea pe scaunul de domnie.

* Cap 4, 2.

8 Și când a luat cartea, cele patru viețuitoare și cei * douăzeci și patru de presbiteri au căzut înaintea Mielului, având fiecare o harfă ** și potire de aur pline de lămâie, cari sunt rugăciunile sfinților.

* Cap 4, 8, 10. ** Cap 14, 2, 15, 2. † Ps 141, 2. Cap 8, 3, 4.

9 Și ei cântă * o cântare nouă zicând: Vrednic ** ești tu să iei cartea și să deschizi pecetile ei: fiindcă tu ai fost înjunghiat și ai răscumpărat pentru Dumnezeu prin sângele tău, oameni din * orice seminție și limbă și popor și neam

* Ps 40, 3. Cap 14, 7. ** Cap 4, 1. † Vers 6. †† Ezei 20, 28. Rom 3, 24. 1 Cor 6, 20. 7, 23. Efes 1, 7. Col 1, 14. Ezei 9, 12. 1 Pet 1, 18, 19. 2 Pet 2, 1. Ioan 1, 7. Cap 14, 4. *† Lan. 1, 1, 6. † Cap 7, 9; 11, 9, 14, 6.

10 și i-ai * făcut Dumnezeu nostru o împărăție

și preoți și vor împărați pe pământ.

* Exod 19, 6. 1 Pet 2, 9. Cap 1, 6. 20, 22.

11 Și am văzut și am auzit ca un glas de îngeri mulți, împrejurul * scaunului de domnie și al viețuitoarelor și al presbiterilor; și numărul lor era zecini de mii ** de zecini de mii și mii de mii.

* Cap 4, 4, 6. ** Ps. 68, 17. Dan. 7, 10. Ezei 10, 22.

12 zicând cu glas mare: Vrednic * este Mielul cel înjunghiat ca să primească puterea și bogății și înțelepciune și tărie și cinste și slavă și laudă.

* Cap. 4, 11.

13 Și pe orice * faptură, care este în cer și pe pământ și sub pământ și pe mare și pe toate cele din ele, le-am auzit zicând: Celui ce * șade pe scaunul de domnie și Mielului fie lauda și cinstea și slava și stăpânirea în vecii vecilor!

* Fil. 2, 10. Vers 3. ** 1 Cron. 29, 11. Rom. 9, 3, 1, 27. 1 Tim 6, 16. 1 Pe 4, 11; 5, 11. Cap 1, 6. † Cap. 6, 16, 7, 10.

14 Și * cele patru viețuitoare ziceau: Amin! Și presbiterii au ** căzut jos și s'au închinat

* Cap 10, 4. ** Cap. 4, 9, 10.

Împereea a patru peceti

6 Și am * văzut când a deschis Mielul una din cele șapte peceti și am auzit pe una ** din cele pa-

tru viețuitoare zicând ca și cu un glas de lăută: Vino și uită-te!

* Cap 5, 5, 7. ** Cap 4, 7.

2 Și am văzut și iată, un cal * alb, și celee ** ședea pe el avea un arc și i s'a dat o cunună; și a ieșit biruitor și ca să biruiască.

* Zec. 6, 3. Cap. 9, 11. ** Ps 45, 4, 5. † Zab. 6, 11. Cap 14, 14.

3 Și când a deschis pecetea a doua, am * auzit pe a doua viețuitoare zicând: Vino și uită-te.

* Cap 4, 7.

1 Și * a ieșit un alt cal, un cal roș ca focul, și celuia ședea pe el i s'a dat să ia pacea de pe pământ și să se înjunghie unii pe alții și i s'a dat o sabie mare.

* Zec. 6, 2.

5 Și când a deschis pecetea a treia, am * auzit pe a treia viețuitoare zicând: Vino și uită-te. Și am văzut și iată un ** cal negru și cele ședea pe el avea o cumpănă în mâna sa.

* Cap 4, 7. ** Zan. 6, 2.

6 Și am auzit ca un glas în mijlocul celor patru viețuitoare zicând: O măsură de grâu pentru un dinar și trei măsuri de orz pentru un dinar! Și nu vălăma untdelemnul * și vinul

* Cap 9, 4.

7 Și când a deschis pecetea a patra, am * auzit

zut pe fețele lor înaintea scaunului de domnie și s'au închinat lui Dumnezeu.

* Cap. 4, 6.

12 zicând: *Amin!* Lauda și slava și înțelepciunea și mulțumita și cinstea și puterea și tăria sunt ale Dumnezeului nostru, în vecii vecilor! *Amin.*

* Cap. 5, 13, 14.

13 Și unul dintre presbiteri a răspuns zicându-mi: Aceștia cari sunt îmbrăcați în veșminte **albe* cine sunt și de unde au venit?

* Vers. 9.

14 Și i-am zis: Domnul meu, tu știi. Și el mi-a zis: Aceștia **sunt* cei ce vin din necazul cel mare și și-au spălat **** veșmintele lor și le-au albit în sângele Mielului.

* C. 9, 17, 6. ** Isa. 1, 18. Exod. 13, 14. 1 Ioan. 1, 7. Cap. 1, 5. Zec. 3, 8-7.

15 Pentru aceea sunt înaintea scaunului de domnie al lui Dumnezeu și-i slujesc zi și noapte în templul său: și Cel ce șade pe scaunul de domnie își va înfrinde **cortul* peste ei.

* Isa. 4, 5, 6. Cap. 21, 3.

16 Nu **vor* mai înșela, nici ***nu-i* va bate soarele, nici vreo arșiță.

* Isa. 49, 10. ** Ps. 121, 6. Cap. 21, 4.

17 pentru că Mielul care este în mijlocul scaunului

de domnie, va fi Păstorul lor **și-i* va călăuzi la izvoarele apelor vieții; și **** Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii lor.

* Ps. 23, 1, 36, 8. Ioan. 10, 11, 14. ** Isa. 25, 8. Cap. 21, 4.

Ruperea pecetii a saptea.

8 Și când a deschis **pe* *8* *ceata* a saptea, s'a făcut tăcere în cer ca o jumătate de ceas.

* Cap. 6, 1.

2 Și **am* văzut pe cei sapte îngeri cari stau înaintea lui Dumnezeu și ***li* s'au dat sapte trâmbițe.

* Mat. 18, 10. Luc. 1, 19. ** 2 Cron. 29, 27, 28.

3 Și un alt inger a venit și a stăut la altar, având o lămâie toare de aur; și i s'a dat lămâie multa ca s'o dea rugăciunilor **lutaror* sfinților pe altarul **** cel de aur înaintea scaunului de domnie.

* Cap. 5, 8. ** Exod. 30, 1. Cap. 6, 8.

1 Și fumii **lămâii* s'u suit cu rugăciunile sfinților, din mâna ingerului înaintea lui Dumnezeu.

* Ps. 148, 2. Luc. 1, 10.

5 Și ingerul a luat lămâietoarea și a umplut-o din focul altarului și a aruncat-o pe pământ, și s'au **făcut* tunete și glasuri și fulgere și un cutremur **** de pământ.

* Col. 1, 18. ** 2 S. m. 22, 8. 1 Reg. 19, 11. Ept. 4, 31.

tele dinlăi patru trâmbițe.

6 Și cei sapte îngeri cari *aveau* cele sapte trâmbițe au pregătit să trâmbițeze.

7 Și întâiul a trâmbițat: *4* **s'a* făcut grindină și foc amestecat cu sânge și au fost aruncate pe **** pământ, și a treia parte din pământ a fost arsă de tot; și a treia parte din copaci a fost arsă de tot, și orice iarbă verde a fost arsă de tot. * Ezech. 38, 22. ** C. p. 6, 2. Luc. 2, 13. Cap. 9, 4.

8 Și al doilea inger a trâmbițat, și **ca* un munte mare aprins de foc a fost aruncat în mare; și **** a treia parte din mare s'a făcut sânge. * Jer. 51, 25. Luc. 7, 4. ** Cap. 16, 3. + Ezech. 14, 19.

9 Și **a* murit a treia parte din făpturile cari sunt în mare, cari au suflare, și a treia parte din corabii a fost nimicită.

* Cap. 16, 3.

10 Și al treilea inger a trâmbițat, și **a* căzut din cer o stea mare aprinsă ca o facie și a **** căzut peste a treia parte din râuri și peste izvoarele apelor.

* Isa. 14, 12. Cap. 9, 1. ** Cap. 16, 4.

11 Și numele stelei **se* cheamă Pelin. Și ***a* treia parte din ape s'a prefăcut în pelin și mulți din oa-

meni au murit de ape, fiindcă se facuseră amare.

* Rut. 1, 20. ** Exod. 15, 23. Jer. 9, 10, 23, 15.

12 Și al **patrulea* inger a trâmbițat și a fost lovită a treia parte din soare și a treia parte din lună și a treia parte din stele, ca să fie întunecată a treia parte a lor, și ziua să nu lumineze a treia parte a ei și noaptea asemenea.

* Isa. 13, 10. Amos 8, 9.

13 Și am văzut și am *** auzit un vultur sburând în mijlocul cerului zicând cu glas mare: Vai, ***vai*, vai, de locuitorii de pe pământ, din pricina celorlalte glasuri ale trâmbițelor celor trei îngeri cari au să mai trâmbițeze!

* Cap. 14, 19, 17. ** (Cap. 9, 12, 11, 14).

Trâmbița aincea

9 Și al cincilea inger a trâmbițat: și **am* văzut o stea căzută din cer pe pământ și i s'a dat cheia putului ***Adâncului*.

* Luc. 10, 9. C. p. 8, 10. ** Luc. 8, 31. Vers. 2, 11. C. p. 17, 8; 20, 1.

2 Și a deschis puțul Adâncului și s'a **sui* fum din puț, ca fumul unui cuptor mare și soarele și vazușul au fost întunecate de fumul puțului.

* Luc. 2, 2, 10.

4 Și din fum au ieșit lăcuste * pe pământ și li s'a dat putere, ** cum au puterea scorpiile pământului * Ecl 10. 4 Jdc 7. 12. ** Vers 0

4 Și li s'a zis să * nu valame iarba ** pământului, nici vre-o verdeață, nici vreun copac, decât numai pe oameni cari n'au pe ceea + lui Dumnezeu pe fruncea lor.

* C p 6. 6, 7. 8. ** Cap. 8. 7. Ecl 12. 28. Jer 9. 4. + Cap. 7. 8

5 Și li s'a dat să nu-i omoare ei * să fie muncii cinci luni; și muncirea lor este ca muncirea de scorpie când înțepă pe om.

* Vers 10. C p 11. 7.

6 Și în zilele acelea oameni vor cădea * moartea și n'o vor găsi; și vor dori să moară și moartea fuge de ei.

* Lev 21. 10. 20. Jer 2. 8. Cap. 6. 16

7 Și asemanarea * lăcustelor era asemenea cu caii pregătiți pentru războiu; și pe ** capetele lor erau ca niște camini asemenea aurului și fețele lor erau ca fețe de oameni.

* Ecl 2. 4. ** Num 3. 17. + Dan 7. 8

8 Și aveau par ca parul de femei și dinții * lor erau ca dinții de lei.

* Lev 1. 8.

9 Și aveau plătise ca plătise de fier; și vuietul aripilor lor era ca * vui-

tui de care de cai murea alegând la războiu.

* T. 12. 5.

10 Și au * coade asemenea scorpiilor și bolduri și puterea lor este în cinci zile lor ca să valame oamenii cinci luni.

* Vers 10

11 Au peste ei ca imprimat * pe înșelul ** Adâncul lui, care pe evreește are numele Abaddon și în grecește are numele Apollyon.

* Ecl 2. 2. ** Vers 10

12 Valul întâiu * a trecut; iată mai vin două valuri după acestea.

* C p 8. 10

Trâmbița a șasea.

13 Și al șaselea înger trâmbițat, și am auzit un glas din cele patru coarnale altarului de aur care este înaintea lui Dumnezeu.

14 Zicând celui al șaselea înger, care are trâmbița: Deslega pe cei patru îngeri, cari sunt legați la * râul cel mare Eufreat.

* Cap 16. 8

15 Și cei patru îngeri, cari erau pregătiți pentru ceasul și ziua și luna și anul, au fost deslegați ca să omoare a treia parte din oameni.

16 Și numărul oștilor * de călareți ** era de două

zeci de mii de zecimi de mii, amintăzînd numărul lor.

1. 2. 7. 10. ** Ecl 1. 8. 4

11. 7. 4

17 Și astfel am văzut tîl în vedenie și pe cele ce leau pe ei avînd plătise ca de toc și de iacint și de pucioasă, și capetele lor erau ca niște capete de lei și din gurile lor iese foc și fum și pucioasă * 1 Cor 12. 8. 1. 2. 5. 28. 21

18 De aceste trei rani au fost omorîți a treia parte din oameni, de focul și de fumul și de pucioasă ce leze din gurile lor.

19 Căci puterea cailor este în gura lor și în cozile lor * ca și asemenea șerpiilor, avînd capetele; și cu ele valmă.

* Cap 9. 5

20 Și cei rămași dintr-o rană, cari n'au fost omorîți de aceste rani, nu * s'au pocăit de faptele mînilor lor, ca să nu se îndrume la draci ** și la idoli.

21 Și de aur și de argint și de aramă și de piatră și de omni, cari nu poartă ei vada, nici să adă, nici să mîmbre.

1. 2. 3. 20. ** Lev 17. 7. De 1. 32. 17. Ps 96. 37. 1 Cor 10. 20. + Ps 115. 4. 1. 2. 5. Dan 5. 24.

21 Și nu s'au pocăit de omorurile lor, nici de fer-

mecatoriile, * nici de curvia, nici de forțurile lor.

* Cap 22. 15.

O carte adasă din cer

10 Și am văzut pe un alt înger care pogoriadu-se din cer înconjurat de un nor; și curcubeul * era peste capul lui și fața ** lui era ca soarele și picioarele * lui ca niște stîlp de foc.

* Ecl 1. 28. ** Mat 17. 2. Cap. 10. + Cap. 1. 15

2 Și avea în mîna lui o cartică deschisă. Și și-a pus piciorul * drept pe mare iar pe cel slîng pe pămînt.

* Mat 28. 18.

3 Și a strigat cu glas mare cum răcnește un leu: și când a strigat, cele șapte * lumete și cei șase glasurile lor.

* Cap. 8. 5.

4 Și când au vorbit cele șapte lumete, eram să scriu; și am auzit un glas din cer zicînd: Pecetluiește * cele ce au spus cele șapte lumete și nu le scrie.

* Dan 8. 26. 12. 4. 9.

5 Și îngerul pe care l-am văzut stînd pe mare și pe pămînt și-a * ridicat mîna dreaptă spre cer.

* Ecl 1. 8. Dan 12. 7

6 Și a jurat pe Celce trăiește în vecii vecilor, care * a făcut cerul și cele ce sunt în el, și pămîntul și cele ce sunt pe el, și ma-

rea și cele ce sunt în ea,
că nu va mai fi vreme. **

* NOLU 9.6. Cap 4 1. 14. 7 ** D. D. 1. 7 Cap 16. 17

7 ci în *zilele glas lui
îngerului al şaptelea, când
are să trâmbiţeze atunci
taina lui Dumnezeu este
isprăvită, cum a binevestit
robilor sai prooroci.

^a Q_{LSD} = 1.15.

8 Și glasul * pe care-l
auziseam din cer, l-am au-
zit iarăș vorbind cu mine
și zicând: Du-te, ia cărți-
cica cea deschisă în mână
îngerului care stă pe mare
și pe pământ. * Vers 4

9 Și m'am dus la Înger,
zicându-i să-mi dea carti-
cica. Și-mi zice: Ia-o * și
mănâncă-o de tot și-ți va
amări pântecele, dar în
gura ta va fi dulce ca
mierea.

* 1er 15. 16. Ezec 2. 8 3 1 3

10 Și am luat cântecul
din mâna îngerului și am
mâncat-o de tot; și a fost
în gura * mea dulce cu
mierea; și când am înghi-
țit-o mi s'a amărît ** pân-
tele, * Ezech. 3, 3. ** Ezech. 2, 10.

11 Și ei îmi zic: Trebuie
iară să proorociți despre
popoare și despre Neamuri
și despre limbi și despre
mulți împărați.

Cei doi mariori

11 Și mi s'a dat o treasă * asemenea unei vergi
zicând. Scoala ** și mă
soară templul lui Dumnezeu
zeu și altarul și pe cei
se închină în el. * Exod. 40. 1.
Lev. 2. 1. Cap. 21. 15. ** Num. 23. 16.

2 Și curtea* de afară
templului scoate o afară
în'o măsură, pentruca**
fost data Neamurilor:
vor călca i sfânta cetate
patruzeci și două de luni
* Ezech 40, 17, 20 ** Es 79 1
21 24, † Dan 8 10 †† (ap. Is. 5.

3 Și voi da celor doi
martori * ai mei și vor
prooroci, ** îmbrăcați în
saci, o țemie două sute șale
zeci de zile.

1 Aceștia sunt cei doi
măslini și cele două sfeș-
nice care stau înaintea
Domnului pământului.

*Pg 52 n. for 11, 16. ZsL. 4 3, 11, 14.

5 Și dacă vrea cineva să-i vatăme, iese foc* din gura lor și mistuie pe vrămașii lor: și dacă** ar voi cineva să-i vatăme, așa trebuie să fie omorât el.

* 2 Reg 1 10, 12 Ier. 1 10; 5. 4
Ezec 43 3. Osea 6. 5. ** Num 16. 2.

b Aceștia au *putere să
închidă cerul, ca să nu
cadă ploaie în zilele proo-
rociilor lor și au **putere
peste ape să le schimbe
în sânge și să lovească

pământul cu orice rană,
 a celor care vor voi * 1 Pe
 11. 14, 17. ** Exod 7 19

7 Şi când îşi vor *sfârşi
marturia, fiara ** care se
moare dan: Adâne va + face
tazhou cu ei şi i va birui
bi i va omori

*1 a 32. ** Cap. 13 1, 11 17.8
†1 b 32. †† Del. 7 2. 7al. 14.2

8 Și trupurile lor moarte
vor sta pe ulița ceaiași *
peci mări, care duhovni-
ce se numește Sodoma
și Egipt, unde ** a fost răs-
cânt și Domnul lor.

14 8; 17 1, 5; 18, 10 ** 6'vr. 18.
18 18 24

U Și *cei din popoare și
eminiți și limbi și Nea-
muri văd trupurile lor
moarte trei zile și jumă-
tate și ** nu îngaduie ca
trupurile lor moarte să fie
pusc în mormânt

 ^{41}Cr 15.7-15.8% ^{118}Sn 79.9-80.1%

10 Și * locuitorii depe
pământ se bucură de ei și
se veselesc și își trimit da-
ruri ** unii altera, pentru-
că † acești doi prooroci
nunciau pe locuitorii depe
pământ. * Cap 12, 12, 13 8

¹ 3 19, 22. † Cap 16, 10

11 Și * după acele trei zile și jumătate a intrat în ei duhul ** de viață din Dumnezeu; și ei au statul pe picioarele lor; și s'o

mare leama a cazut peste
ceice în priviau

* V. 1988 d. ** 12/2000 37 5, 9 10, 14.

12 Și au auzit un glas mare din cer zicând le: Suliți-vă aici și s-au suit în nor ** spre cer și +vrăjmașii lor i-au privit.

$$\text{Fe} \quad 1 \text{ g} + 2 \text{ HNO}_3 \quad 2.1 \text{ g, 7.}$$

13 Și în acel ceas s'a *
făcut un cutremur mare
de pământ, și a ** zecea
parte din cetate a căzut;
și șapte mii de mure de
oameni au fost omorâți în
cutremurul de pământ și
cei rămași s'au temut și
au * dat slavă Dumnezeului
cerului. *Ch. 6, 12. **Cap. 16, 19.
† Ios. 7, 19. C. 11, 7, 13, 4.

11 Al doilea * Vai a trecut, iată al treilea Vai vine curând. * (6. 8, 13. 9, 12; 15, 21)

Funnelia a sapida

15 Și al șaptelea înger *
a trâmbițat; și **s-au fă-
cut multe găsuri în cer
zicând: Imparația Ț lumii
a ajuns a Domnului nos-
tru și a Hristosului său și
ȚȚel va împărăți în veșii
veclor.

* Cap 10, 7 ** s. 27-13, Cap 16-17;
19-6, + Cap 12-10, ++ Jan 2, 44, 7, 14,
18-27

16 Și cei * douăzeci și patru de presbiteri cari sînt înaintea lui Dumnezeu pe scaunele lor de dom-

nie, au cazat pe fețele lor și s'au înclinat la Dumnezeu, *Cap. 4 4, 8 19 4.

17 zicând Îți mulțumim, Doamne Dumnezeule, Atotputernice, care *ești și care erai, pentru că ai luat puterea ta cea mare și ai **intrat în împărăție.

*Cap. 1 4, 8; 4 8, 16 5, **Cap. 19 6.

18 Și Neamurile *au fost întărite și mânia ta a venit, **și vremea celor morți să fie judecați și vremea să dai plata lor robilor tăi proorocilor și stințitorilor și celor care se tem de numele tău, celor mici și celor mari, și să **prăpădești pe cei care prăpădesc pământul

*Vers. 2 9, **11 7 1, 10, Cap. 6 9, †Cap. 1 3 ††Cap. 13 10, 18 6

19 Și templul *lui Dumnezeu în cer s'a deschis și chivotul legământului s'a arătat în templul sau și s'au **făcut fulgere și glasuri și lunece și un cutremur de pământ și †grindină mare, *Cap. 16 5, 8, **Cap. 8 5, 16, 18, †Cap. 16 21

Femeia și balaurul

12 Si un semn mare s'a văzut în cer, o femeie învelită în soare și luna sub picioarele ei și pe capul ei o cunună de douăsprezece stele

2 și având în pântecul strigă, fiind în dureri de facere și *muncindu-se născă

3 Și un alt semn s'a văzut în cer; și iată un *balaur mare ros ca focul, având **șapte capete zece coarne și †pe capetele lui șapte cununi împărătești.

*Cap. 17 9, 10, †Cap. 13 1.

1 Și coada *lui târâse a treia parte din **stelele cerului și †le arunca pe pământ. Și balaurul a stăruit înaintea ††femeii, care are să născă, pentru că **sa înghită pe copilul când va naște.

*Cap. 9 10, 9 **Cap. 17 18, †Dan. 8 10, ††Vers. 2, ††Exod. 1 16.

5 Și ea a născut un fiu de parte bărbatească și el *are să păstorească toate Neamurile cu un toiag de fier; și copilul ei a fost răpit la Dumnezeu și în scaunul sau de domnie.

6 Și femeia *a fugit în pustie, unde are un loc gătit dela Dumnezeu ca s'o hrănească acolo o **mie două sute șaiszeci de zile.

*Vers. 4, **Cap. 11 3.

Războiul din cer

7 Și s'a făcut un războiu în cer, Mihail *și înșiratul lui se războiau cu **

balaurul. Și balaurul se războia și îngerii lui

21 12 1 **Vers.

8 Și ei n'au fost mai tari și locul lor nu s'a mai aflat în cer

9 Și a fost aruncat jos balaurul cel mare, șarpele cel din început, *care se amesteacă Diavolul și Sabaoth, care **rătăcește tot pământul locuit; — el a fost aruncat pe pământ și locii săi au fost †aruncați cu el.

1 1 8, Ieron. 12 31, **Luc. 3 1, 4 Cap. 2 2 †Cap. 20 8, ††Cap. 9 2.

10 Și am auzit un glas din cer zicând: Acum s'a venit mântuirea și terea, și împărăția Dumnezeului nostru și stăpânirea Hristosului său, pentru că învinzătorul fraților noștri, care-i **învinge înaintea Dumnezeu în nostru zădărnice, a fost aruncat jos. *Cap. 11 15, 13 1, Iov. 1 9; 2 5, Zah. 8 1

11 Și ei *l-au biruit din gura sângelui Mielului din pricina cuvântului mărturie lor și nu **și-au iubit viața chiar până la moarte

1 8 33 34, 37, 16 20, **1 14 20.

12 Pentru aceea veseliți-vă, *ceruri, și cei care locuiesc în ele. Vai **de pământ și de mare, fiindcă

diavolul s'a pogorât la voi cu mânie mare, știind că are puțină vreme

*Is. 46 11, Is. 47 13, Cap. 18 20, **Cap. 8 13, 11 10, †Cap. 20 1.

Balaurul mânia pe femei

13 Și când a văzut balaurul că a fost aruncat pe pământ, a prigunit pe *femeia care născuse partea bărbatească. *Vers. 5.

14 Și *cele două aripi ale vulturului celui mare au fost date femeii ca **sa zboare în †pustie la locul ei, unde este hrănită o ††vreme și vreme, și †amăntele de vreme departe de fața șarpelui.

*Is. 47 19 4, **Vers. 6, †Cap. 17 3, ††Dan. 7 25 12 7.

15 Și șarpele a *aruncat din gura lui apa ca un râu în mânia femeii, ca s'o facă s'o ia apa.

*Is. 57 19

16 Și pământul a ajutat femeii și pământul și-a deschis gura și a înghițit râul pe care-l aruncase balaurul din gura lui.

17 Și balaurul s'a mânia pe femei și a *plecat să facă războiu cu rămasă din sămânța ei, cerce **pazese poruncile lui Dumnezeu și au mărturia lui Isus *Pier. 3 15, Cap. 11 7; 3 7, **Cap. 14 12, †1 Cor. 2 1, 1 Iov. 5 10, Cap. 1 2 9, 6 9 20 4

Fiara care se suie din mare

13 Și am statut pe nisipul mării și am văzut suindu-se din mare o fiară care ** avea zece coarne și șapte capete și pe coarnele ei zece cununi împărătești și pe capetele ei nume de hule

* Dan. 7. 2, 7. ** Cap. 12. 3. 7. 8, 9, 12.

2 Și fiara * pe care am văzut-o era asemenea unui leopard și picioarele ei ** ca de urs și gura * ei ca o gură de leu. Și balaurul i-a ++ dat puterea lui și scaunul * + lui de domnie + și o stăpânire mare

* Dan. 7. 6. ** Dan. 7. 5. + Dan. 7. 4. ++ Cap. 12. 9. ++ Cap. 16. 13. ++ Cap. 1. 1.

3 Și am văzut unul din capetele ei ca înjunghiat * de moarte și rana morții ei fusese vindecată. Și tot * pământul se minuna în urma fiarei. * Vers. 12, 14. ** Cap. 17. 8.

1 Și s'au închinat balaurului fiindcă a dat fiarei stăpânirea, și s'au închinat fiarei zicând: Cine * este asemenea fiarei și cine poate să se războiască cu ea?

* Cap. 18. 8.

3 Și i s'a dat o gură * să vorbească lucruri mari și hule și i s'a dat putere să lucreze patruzeci ** și două de luni. * Dan. 7. 8, 11, 20, 11. 30. ** Cap. 11. 2, 12. 6

6 Și și-a deschis gura în hule împotriva lui Dumnezeu, ca să hulească numele lui și locuința * lui și pe ceice locuiesc în cer,

* Ioan 1. 14. Col. 2. 9.

7 Și i s'a dat să facă * război cu sfinții și ** să-l biruiască. Și i s'a dat stăpânire peste orice seminție și popor și limbă și neam. * Dan. 7. 21. Cap. 11. 7; 12. 17. ** Cap. 11. 18, 17. 15

8 Și toți locuitorii de pe pământ, al cărui nume nu este scris, dela * întemeierea lumii, în cartea vieții Mielului celui înjunghiat, se vor închina ei. **

* Luc. 22. 32. Dan. 12. 1. Filip 4. 2. Cap. 8. 3; 20. 12, 15; 21. 27. ** Cap. 17. 8.

9 Dacă are cineva * urechi, să audă! * Cap. 2. 7.

10 Dacă cineva * duce în robie, se duce în robie; dacă va omorî cineva ** cu sabia, trebuie ca el să fie omorît cu sabia. Aici + este răbdarea și credința sfinților. * Iac. 3. 1. ** Fac. 9. 6.

Mat. 23. 72. + Cap. 14. 12.

Fiara care se suie din pământ

11 Și am văzut o altă fiară suindu-se * din pământ. Și avea două coarne asemenea unui miel și vorbea ca un balaur * Cap. 11. 7.

12 Și ea face toată stăpânirea celei dintâi fiare

înaintea ei. Și face ca pământul și locuitorii de pe el să se închine fiarei celei dintâi, a * cărei rană de moarte fusese vindecată.

* Vers. 3.

13 Și face * semne mari, încât ** face să se pogoare și foc din cer pe pământ înaintea oamenilor.

* Deut. 13. 1—3. Mat. 24. 24. 2 Tes. 2. 9. Cap. 16. 14. ** 1 Reg. 18. 38. 2 Reg. 1. 10, 12.

14 Și rălăcește * pe locuitorii de pe pământ ** din pricina semnelor cari i-au fost date să le facă înaintea fiarei, zicând locuitorilor de pe pământ să facă o iconă fiarei, care are rana de sabie și + a trăit. * Cap. 12. 9, 19. 20

** 2 Tes. 2. 9, 10. + 2 Reg. 20. 7

15 Și i s'a dat să dea duh icoanei fiarei, ca icoana fiarei să și vorbească și * să facă să fie omorîți toți ceice nu se vor închina icoanei fiarei.

* Cap. 16. 2, 19. 20; 20. 4.

16 Și face ca la toți mici și mari și bogați și săraci și slobozi și robi, să * li se dea un semn pe mâna lor cea dreaptă sau pe fruntea lor, * Cap. 14. 9, 10, 20, 20. 4.

17 ca nimeni să nu poată cumpăra sau vinde afară de cine are semnul, *adică*

numele * fiarei sau ** numărul numelui ei.

* Cap. 14. 12. ** Cap. 15. 2.

18 Aici * este înțelepciunea. Cine are priceperea sa socotească numărul * fiarei; căci + este un număr de om. Și numărul ei este: Șase sute și șizeci și șase.

* Cap. 17. 9. ** Cap. 15. 2. + Cap. 21. 4. 7

Mielul și cei răscumpărați.

14 Și am văzut și iala Mielul * stând pe muntele Sion și cu el o ** sută patruzeci și patru de mii + având scris pe frunții lor numele său și numele Tatălui său. * Cap. 5. 6.

** Cap. 7. 4. + Cap. 7. 3; 13. 16.

2 Și am auzit un glas din cer ca * un glas de ape multe și ca un glas de tunet mare; și glasul pe care l-am auzit era ca al harfistilor cari cântă ** cu harfele + lor.

* Cap. 1. 15; 19. 6. ** Cap. 5. 8. + Cap. 7. 15.

3 Și ei cântă o cântare * nouă înaintea scaunului de domnie și înaintea celor patru viețuitoare și a presbiterilor. și nimeni nu putea să învețe cântarea decât cele o sută patruzeci și patru de mii, *adică* cei răscumpărați de pe pământ.

* Vers. 1.

1 Aceștia sunt ceice nu s'au înalnat cu femeii; căci * sunt verguri. Aceștia sunt ceice ** urmează pe Mielul ori unde ar merge. Aceștia au fost în răscămperați dintre oameni, ca să fie pârga + lui Dumnezeu și Mielului

* 2 Cor 1, 2. ** Cap 3, 4, 7, 13, 17, 17
14 + Cap 5, 8. + Luc 1, 18.

5 Și în * gura lor n'a fost găsită minciună: sunt ** fără vină. * Ps 32, 3. Tit 3, 3.
** 1 Tim 5, 20. 1, 10, 24

Judecările lui Dumnezeu.

6 Și am văzut un alt înger sburând * în mijlocul cerului, având o ** evanghelie vecinică, pentruca să binevestească celor ce sed pe pământ și la orice + neam și seminție și limbă și popor. * Cl. 8, 13. ** 1 Ion 3, 3—11. Tit, 1, 2. + Cap 18, 7

7 Și zice cu glas mare: Temeți-vă * de Dumnezeu și dați-i slavă, fiindcă a venit ceasul judecării lui și închinați-vă ** Celui ce a făcut cerul și pământul și marea și izvoarele de ape. * Cap 1, 18. 15, 4. ** Noam 9, 6. 1, 10. 124, 5. 146, 5. 6. 1, 1, 12, 17, 24

8 Și un alt înger, al doilea, a urmat zicând: A * căzut, a căzut Babilonul ** cel mare, care a adăpat

loate Neamurile din vinul aprinderii curviei sale

* Isa. 21, 9. Ier. 51, 8. Cap 18, 2.
** Ier 51, 7. Cap 11, 8, 16, 19, 17, 2, 5.
18, 3, 10, 18, 19, 19, 2.

9 Și un alt înger, al treilea, le a urmat zicând cu glas mare: Dacă se închină cineva * fiarei și icoanei ei și primește un semn pe fruntea sa sau pe mâna sa, * Cap. 18, 4—16.

10 va bea * și el din vinul aprinderii lui Dumnezeu, care este turnat ** neamestecat în + paharul mâniei lui și va fi muncit + în tor * și pierdută înaintea îngerilor sfinți și înaintea Mielului. * Ps 75, 8. Isa 61, 17. Ier 25, 15. ** Cap. 18, 6. + Cap. 16, 19. + Cap 20, 0. + Cap 19, 20.

11 Și fumul * muncii lor se suie în sus în veci de veci; și n'au odihnă nici zi nici noapte ceice se închină fiarei și icoanei ei și dacă primește cineva semnul numelui ei

* Isa 34, 10. Cap 19, 8.

12 Aici * este răbdarea sfinților ** cari păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Isus.

* Cl. 19, 10. ** Cap. 12, 17.

13 Și am auzit un glas din cer zicând: Serie: Fericiți * sunt morții, cari ** mor în Domnul de acum încolo; da, zice Duhul, ca

ei să odihnească de ostenelile lor, căci faptele lor îi numează

* 1, 4, 2. Cl. 20, 6. ** 1 Cor 15, 18. 1, 10. 1, 16. + 2 Tes 1, 7. 1, 10. 4, 9, 10. 1, 10.

Seceratul și culesul viei

14 Și am văzut și iată un nor alb și pe nor șezând Unul asemuit * cu l'ui omului, având ** pe capul lui o cunună de aur și în mâna lui o secere ascuțită. * 1, 26. Dan 7, 13. Cl. 1, 18. ** Cl. 6, 2

15 Și un alt înger a * ieșit din templu, strigând cu glas mare celuice săde pe nor: Trimite secerea ** la și seceră; pentruca a venit ceasul sa seceri; unde s'a ascut secerișul pământului.

* Cl. 18, 17. ** Ier 3, 13. Ma 13, 39. + Ier 5, 28. Cap 13, 12

16 Și cele ce săde pe nor și a aruncat secerea pe pământ și pământul a fost secerat.

17 Și un alt înger a ieșit din templul care este în cer, având și el o secere ascuțită.

18 Și un alt înger având putere asupra locului a ieșit * din altar și a strigat cu glas mare celuice avea secerea ascuțită, zicând: Trimite ** secerea la cea ascuțită și culege striguri

viei pământului, fiindcă borboanele lor sunt deplin coapte. * Cap 19, 8. ** 1, 3, 13.

19 Și îngerul și-a aruncat secerea pe pământ și a cules via pământului și a aruncat-o în tease. * în teascu cel mare al mâniei lui Dumnezeu.

* Cap 15, 17

20 Și teascu * a fost călcat afară ** din cetate și din tease a ieșit sânge până + la zăbalele carilor pe o depunere de o mie șase sute de stadii.

* Isa 63, 3. P in 1, 15. ** Ier 3, 12. Cap 11, 8. + Cap 19, 14

Cele șapte potiri

15 Și am * văzut în cer un alt semn mare și minunat: șapte ** îngeri având șapte rani, cari sunt cele din urmă, fiindcă + în ele mânia lui Dumnezeu este sfârșită. * Cl. 12, 1, 3.

** Cap 16, 1, 21, 9. + Cap 14, 10

2 Și am văzut ca o * mare sticloasă amestecată ** cu foc și + pe biruitorii asupra fiarei și a icoanei ei și a numărului numelui ei, stând pe marea cea sticloasă. + având harfe ale lui Dumnezeu

* Cap 4, 6, 21, 18. ** Mat 3, 11. + Cap 13, 15, 17. + Cap 5, 8, 14, 2.

3 Și ei cântă cântarea * lui Moise, robul lui Dumnezeu și cântarea

17 Și al șaptelea și-a vărsat potirul în văzduh și a ieșit din templu un glas mare dela scaunul de domnie zicând: S'a * făcut

* Cap. 21. 6.

18 Și s'au făcut * fulgere și glasuri și tunete: și s'a ** făcut un mare cutremur de pământ, cum + nu s'a făcut de când a fost omul pe pământ: așa de mare cutremur de pământ, așa de tare! * (Cap. 4. 5, 8. 5, 11. 19. ** Cap. 11. 13. † Dan. 12. 1)

19 Și cetatea * cea mare s'a făcut în trei părți și cetățile Neamurilor au căzut. Și Babilonul cel mare a ** fost amintit înaintea lui Dumnezeu, ca să-i + dea paharul vinului aprinderii mănecii lui. * Cap. 14. 8, 17. 18. ** Cap. 18. 3. † Isa. 51. 17, 22. † Ier. 25. 15, 16. Cap. 14. 10

20 Și orice * ostrov a fugit și munții n'au fost aflați * Cap. 6. 14.

21 Și o * grindină mare fiecare piatră ca de greutatea unui talant se pogoră din cer peste oameni, și oamenii ** au hălit pe Dumnezeu din pricina răniilor grindinii, pentru că rana ei este foarte mare. * Cap. 11. 19.

** Vers. 9. 11. † Exod. 23. 25.

Babilonul

17 Și unul * din cei șapte îngeri cari au cele șapte potire a venit și a vorbit cu mine zicând: Vino, îți ** voi arăta judecata curvei + celei mari care ++ s'ade pe ape multe. * Cap. 21. 6. ** Cap. 16. 19. 18. 17. 19. † Naum. 3. 4. Cap. 19. 2. ** Isa. 51. 13. Vers. 15.

2 Cu * care au curvit împărății pământului: și cele ce locuiesc pământul au ** fost îmbătați de vinul curviei ei.

* Cap. 18. 3. ** Ier. 3. 7. Cap. 14. 8. 18. 3.

3 Și m'a dus în duh într-o * pustie. Și am văzut o femeie șezând pe ** o fiară de culoare slacojii, plină de nume + de hula. ++ având șapte capete și zece

* Cap. 12. 6, 14. ** Cap. 12. 3. † Cap. 13. 1. † Vers. 9. ** Vers. 12.

4 Și femeia era * învelită în purpură și stacojiu și împodobilă ** cu aur și pietre scumpe și mărgăritare, având + un poir de aur în mâna ei, plin ++ de urâciuni și necurătenii curviei ei.

* Cap. 18. 12, 16. ** Dan. 11. 38. † Ier. 61. 7. Cap. 18. 6. † Cap. 14. 8.

5 Și pe fruntea ei un nume scris: Taină. * Babilonul cel ** mare, mama +

curvelor și a urâciunilor pământului.

* Isa. 2. 7. ** Cap. 11. 8, 14. 8. 16. 10. 18. 2. 1. 1. † Cap. 18. 9. 10. 2.

6 Și am văzut * femeia învelită de ** sângele sfinților și de sângele martirilor și de sângele martirilor. Și când am văzut-o m'am minunat minune mare.

* Cap. 18. 24. ** Cap. 18. 15. 16. 9. † Ier. 1. 9. 10. 12. 13.

7 Și îngerul mi-a zis: Pentruce te-ai minunat? Ei îți voi spune taina femeii și a fiarei care o poartă, care are cele șapte capete și cele zece coarne.

8 Fiara pe care ai văzut-o era și nu este și are * să se suie din Adânc și să ** meargă la pieire; și cei ce locuiesc pe pământ, al + celor nume nu este scris în cartea vieții dela înțelegerea lumii, se + vor minuna când vor vedea fiara, că era și nu este și va + de fața.

* Cap. 11. 7, 18. 1. ** Cap. 13. 10. Vers. 11. † Cap. 13. 8. † Cap. 13. 8.

9 Aici * este mintea care are înțelepciune. Cele ** șapte capete sunt șapte munți pe cari s'ade femeia.

* Cap. 13. 18. ** Cap. 13. 1.

10 Și sunt și șapte împărați, cei cinci au căzut, unul este, celălalt încă n'a venit și când va veni, tre-

bune sa rămâna puțină vreme.

11 Și fiara care era și nu este este și ea însăși al optulea și este dintre cei șapte și * merge la pieire. * Vers. 8.

12 Și cele * zece coarne pe cari le-ai văzut sunt zece împărați cari n'au luat încă împărăție ei pri mese stăpânire ca împărați un ceas cu fiara.

* Dan. 7. 20. Ze. 1. 18. 19. 21. Cap. 13. 1.

13 Aceștia au un singur gând și ei dau fiarei atât puterea cât și stăpânirea lor.

14 Aceștia * se vor război cu Mielul și Mielul îi va birui pentru că ** este Domn al domnilor și împărat al împăraților: și + vor birui și cei ce sunt cu el, chemați și aleși și creștincioși. * Cap. 16. 14; 19. 1. 1. † Ier. 50. 44, 45. Cap. 19. 1. † Ier. 50. 44, 45. Cap. 11. 4.

15 Și m'a zis: Apele * pe cari le-ai văzut, unde s'ade curva, sunt ** popoare și gloate și Neamuri și limbi.

* Isa. 8. 7. Vers. 1. ** Cap. 13. 7.

16 Și cele zece coarne, pe cari le-ai văzut și fiara, aceștia vor * urî pe curva și o vor face pustie și goală ** și cărnurile ei le

vor mânca și o țvor arde de tot cu foc.

* Ier. 50. 41, 42 Cap. 16. 12 ** Ezeo. 16. 37, 44 Cap. 18. 16 † Cap. 18. 8

17 Căci * Dumnezeu a pus în inimile lor ca să iacă gândul lui și să împlinească un singur gând și să dea fiarei împărăția lor până**vor fi împlinite cuvintele lui Dumnezeu

* 2 Tes. 2. 11 ** Cap. 10. 7

18 Și femeia pe care ai văzut-o este * cetatea cea mare, care **are împărăția peste împărății pământului. * Cap. 16. 19 ** Cap. 12. 4.

Căderea Babilonului.

18 După * acestea am văzut pogorându-se din cer un alt înger, având o mare stăpânire și ** pământul a fost luminat de slava lui. * Cap. 17. 1 ** Ezeo. 43. 2.

2 Și a strigat cu glas tare zicând: A * căzut, a căzut Babilonul cel mare, și s'a ** făcut un loc de locuit al dracilor și o temniță a oricărui duh necurat și o lemnită† a oricărui păsări necurate și urâte.

* Isa. 13. 19, 21 9 Ier. 51. 8. Cap. 14. 8
** Isa. 13. 21, 21 8, 34 14. Ier. 50. 39;
51 37. † Isa. 14. 23, 34. 11. Marc. 5. 2, 3

3 Pentrucă toate Neamurile au * băut din vinul aprinderii curviei ei și împărății pământului au curvit cu ea, și negustorii ** pământului s'au îm-

bogătit din puterea deslătarii ei. * Cap. 14. 8, 17 9.

** Vers. 11 15 Isa. 47. 15

† Și am auzit un alt glas din cer zicând: Ieșiți * din ea, poporul meu, ca să nu fiți părtași cu păcatele ei și să nu luați din rănilor ei.

* Isa. 48. 20, 52 11. Ier. 50. 8; 51. C. 4, 48
2 Cor. 6. 17

5 pentrucă * păcatele ei au ajuns pânăla cer și Dumnezeu ** și-a adus aminte de nedreptățile ei.

* Fac. 18. 20, 21. Ier. 51. 9. Iona 1. 10
** Cap. 16. 13

6 Dați-i * înapoi cum a dat și ea și îndoiți-i îndoit, după faptele ei; în paharul în care a amestecat ** ea, amestecați-i † îndoit.

* Ps. 137. 8. Ier. 50. 15, 19; 51. 21 10.
2 Tim. 4. 1. Cap. 13. 10 ** Cap. 14. 10
† Cap. 16. 19

7 Pe cât * s'a slăvit și s'a deslătat, atât dați-i muncire și întristare. Fiindcă zice în inima ei: Șed eu împărăteasă ** și nu sunt văduvă, și nu voi vedea întristare năciderum.

* Ezeo. 28. 2 et ** Isa. 47. 7, 8.
Jef. 2. 15.

8 pentru aceea într'o * singură zi îi vor veni ranile ei, moarte și întristare și foamele, și va fi arsă de tot în ** foc; pentrucă † Domnul Dumnezeu care o judecă este tare

* Isa. 47. 9 Vers. 10 ** Cap. 17. 16
† Ier. 50. 34 Cap. 11. 47

† sau asupra Babilonului

9 Și împărății * pământului, cari au curvit și s'au deslătat cu ea, ** vor plange și se vor jali de ea când † vor vedea fumul arderii ei

* Ezeo. 26. 16, 17. Cap. 17. 2. Vers. 3
** Ier. 50. 46 † Vers. 18. Cap. 19. 3.

10 Stând de departe de teama muncirii ei și zicând: Vai, * vai, cetatea cea mare, Babilonul, cetatea cea tare† pentrucă într'un ** singur ceas ți-a venit judecata. —

* Isa. 21. 9. Cap. 14. 8. ** Vers. 17 19.

11 Și negustorii * pământului plâng și se întristează de ea, pentrucă nimeni nu mai cumpără marfa lor:

* Ezeo. 27. 27 28 Vers. 3.

12 marfă * de aur și argint și pietre scumpe și margaritare și de însublire și purpură și mătăsărie și stacojiu și orice lemn bine mirositor și orice vas de fildeş și orice vas de lemn scump și de ațama și fier și marmora;

* Cap. 17. 4

13 și scorțișoară și mirodenii și mirosoari și mir și tămăle și vin și untdelemn și făina de grâu cu rat și grâu și vite și oi; și marfă de cai și căruțe și robi și suflete * de oameni.

* Ezeo. 27. 13

14 Și roadele poftii sufletului tău s'au departat dela tine și toate cele a lese și stralucite au pierit dela tine și oamenii nu le vor mai afla nicidecum

15 Negustorii * de acestea, cari s'au îmbogățit dela ea, vor sta departe de teama muncirii ei, plângând și întristându-se

* Vers. 3 1

16 zicând: Vai, vai, cetatea cea mare, cea * înbrăcată în veșmânt de însublire și purpură și stacojiu și împodobită cu aur și pietre scumpe și mărgăritare!

* Cap. 17. 4

17 Pentrucă într'un * singur ceas a fost pustie o bogăție așa de mare† Și ** oricare cărmăciu și orișicine merge pe apă spre vreun loc și marinarii și orice lucrează pe mare, și ștatean de departe

* Vers. 10 ** Isa. 23. 14 Ezeo. 27. 29.

18 și * privind fumul arderii ei, strigau zicând: Care cetate este asemenea cu cetatea cea mare?

* Ezeo. 27. 30, 31. Vers. 9. ** Cap. 13. 4.

19 Și și-au aruncat * țărână pe capetele lor și strigau plângând și întristându-se, zicând: Vai, vai, cetatea cea mare, în care s'au îmbogățit din cele de preț ale ei toți cei ce au

corabii pe mare! Fundea
într'un singur ceas ** a fost
pustiulă! * Ier 7 6 1 Sam 4 12
1 s 2 12 Ier 27 30 ** Vers 8

Bucuria cerului

20 Veseleste-le de ea, ce-
rule, * și sfinților și apos-
tolori și prorocilor, pen-
trucă ** Dumnezeu v'a ju-
decat judecata voastră față
de ea, * Isa 44, 23, 49 13, Ier.
5 18. ** Luc 11 49 50 Cap 1 2

21 Și un inger tare a
ridicat o piatră, ca o pia-
tră mare de moară, și a
aruncat-o în mare zicând:
Cu * astfel de repeziune
va fi aruncat Babilonul,
cetatea cea mare, și nici-
decum nu ** va mai fi a-
blată.

* Ier 51 64. ** Cap. 12. * 16. 20

22 Și * glas de harfisti și
de cântăreți și de cântători
din fluer și de trâmbișasi
nu va mai fi auzit nici-
decum în tine, și uruit de
piatră de moară nu va mai
fi auzit nicidecum în tine.
* Isa. 24 8. Ier 7 14 16, 9, 25 10
ze 36 11

23 Și luminează * de can-
dela nu va mai străluci
nicidecum în tine și glas
de mire ** și de mireasă nu
va mai fi auzit nicidecum
în tine, fiindcă negustorii
țării erau mai marii pă-
mântului, fiindcă prin
fermeccatoria ta au fost

ralăcile toate Neamurile.
* Ier 2, 10 ** Ier 7 34 16, 9, 25 10
33 11 + Isa 23 8. + 2 Reg 9 35.
Nahm 3 4. Ier 17 2

24 Și * în ea a fost aflat
sângele prorocilor și sfin-
ților și al tuturor celor în-
junghiați ** pe pământ

* Ca 17. 6. ** Ier 51 49.

Nunta Mielului

19 După acestea am au-
zit * ca un glas mare
de gloată multă în cer zi-
când: Aliluia! Mântuirea **
și slava și cinstea și pu-
terea sunt ale Dumneze-
lui nostru! * Cap 11 18.

** Cap. 4, 11; 7 10, 12, 12 10

2 Pentru că judecățile lui
sunt adevărate * și drepte;
pentru că a judecat pe
curva cea mare, care a
stricat pământul în curvia
ei, și a răsbunat ** sângele
robilor lui din mâna ei.
* Cap 15 3, 16 7. ** Ier 12 32, 43.
Cap 6 10, 18 20.

3 Și au zis a doua oară:
Aliluia! Și fumul * ei se
suie în vecii vecilor

* Isa 34 10. Cap 14 11 * 9, 18

4 Și cei * douăzeci și pa-
tru de presbiteri și cele pa-
tru viețuitoare au căzut și
s'au închinat lui Dumnezeu
care șade pe scaunul de
domnie zicând: Am n! **
Aliluia!

* Cap 4, 4, 6 10, * 14. ** I Cor 16 6
Necr 5 13 * 6. Cap 5 4

5 Și un glas a ieșit din

unui, de domnie zicând
Iudați * pe Dumnezeul
nostru, voi toți robii lui
și voi cari vă temeți de
el cei mici și ** cei mari

51 1 183 1. ** Cap 1 18 20 12

6 Și * am auzit ca un
glas de gloată multă și ca
un glas de ape multe și
ca un glas de tunele tari
zicând: Aliluia! pentru că
Domnul ** Dumnezeul no-
stru, Cel Alotputernic și-a
lum împărăția.

* Ier 1 24, 43 2. Ca 11 2. ** Ier.

11 17 17, 12 10, 21 22

7 Să ne bucurăm și să
ne veselim și să-i dăm
slavă, fiindcă a * venit
nunta Mielului și nevasta
lui s'a pregătit

Cap 22 2 23 1. 2 Cor 11 2.
Necr 5 32. Cap 2 2.

8 Și i s'a dat * sa se
înbrace în vesmânt de in
subțire strălucit curat, căci
vesmântul de in ** subțire
sunt faptele drepte ale
sfinților. * Ps 15 3, 14 Eze 1 13.

Cap 3 18. ** 28 132 1

9 Și-mi zice: Scrie. Pe-
reciți * sunt cei chemați la
ospațul nunții Mielului. Și
îmi zice: Acestea ** sunt
cavinte adevărate ale lui
Dumnezeu

Cap 2 4. 15 16. ** Cap 2 5 12 6

10 Și am * căzut înam-
te picioarelor lui ca să
ma închin lui Și-mi zice:
Vezi să n'o faci, ** eu sânt

împreună rob cu tine și
cu frații tăi, cari au mă-
rturia lui Isus, închină-te
lui Dumnezeu căci mă-
rturia lui Isus este duhul
prorociei

* Cap 2 10. 10 1 1. 1.
Cap 22 9 + I Cor 5 10. Cap 12 7

Înmormântarea sfinților prooroici numi

11 Și * am vazut cerul
deschis, și iată un ** cal alb
și cel ce șade pe el numit
Credincios + și Adevărat
Și el ++ judecă și se rus-
boiește în dreptate

* Cap 5 5. ** Cap 6 2 + Cap 1 13

** Ier 11 4

12 Și ochii * lui sunt o
flacără de foc și pe capul
** lui sunt multe coroane
împărătești + având un
nume scris pe care ni veni
nu-l știe decât numai el.

Cap 1 14, 2 18. ** Cap 1 12 + Cap.

* 7 Vers 1

13 Și este * îmbrăcat în
ro haina sfinților cu
sânge și numele lui se
cheamă Cuvântul ** lui
Dumnezeu

* Ier 1 2, 3. ** Ier 1 1 Ier 5 7

14 Și ostile * cari sunt
în cer îl urmează pe cal
albi, îmbrăcate ** în haine
de in subțire, alb și curat.

* Cap 14 20. ** Mat 28 3. Cap 1 7

15 Și din * gura lui iesia
sabie ascuțită, ca să lo-
vească Neamurile cu ea; și
el îi ** va păstori cu un to-

iag de fier; și ȋ el va călca
teascul vinului aprinderii
mâinii lui Dumnezeu Cel
Atotputernic.

* Isa. 11. 4. 2 Tes. 2. 8. Cap. 1. 16.
Vers. 21. ** Ps. 2. 9. Cap. 2. 27; 12. 5.
† Isa. 63. 3. Cap. 14. 19, 20.

16 Și el are* pe haina
și pe coapsa lui un nume
scris: Împărat** al împă-
raților și Domn al dom-
nilor. * Vers. 12. ** Dan. 2. 47.
1 Tim. 6. 15. Cap. 17. 14.

17 Și am văzut un în-
ger stând în soare; și el a
strigat cu glas mare, zi-
când tuturor * păsărilor
cari zboară în mijlocul ce-
rului: Veniți** și adunați-
vă la ospățul cel mare al
lui Dumnezeu.

* Vers. 21. ** Ezech. 39. 17.

18 ca* să mâncați cărnuri
de împărați și cărnuri
de căpitani și cărnuri
de puternici și cărnuri de
cai și ale celor ce sed pe ei
și cărnurile tuturor slobozi
și robi, mici și mari.

* Ezech. 39. 18, 20.

19 Și* am văzut fiara și
pe împărații pământului
și oștile lor adunate să
facă războiu cu cele șade
pe cal și cu oastea lui.

* Cap. 16. 16; 17. 13, 14.

20 Și* fiara a fost prinsă
și cu ea proorocul minci-
nos, care făcuse înaintea
ei semnele prin cari rătă-
cise pe cei ce au luat sem-

nul fiarei și pe cei ce **
s'au închinat icoanei ei;
cei ȋ doi au fost aruncați
vii în iazul de foc care ȋ
arde cu pucioasă.

* Cap. 16. 13, 14. ** Cap. 13. 12, 15.
† Dan. 7. 11. Cap. 20. 10. ȋ† Cap. 14.
10; 21. 8.

21 Și cei rămași au fost
omorâți * de sabia celui ce
șade pe cal, *adică sabia*
care ieșia din gura lui; și
toate ** păsările s'au ȋ să-
turat de cărnurile lor.

* Vers. 15. ** Vers. 17, 18. † Cap. 17. 16.
Împărăția lui Hristos.

20 Și am văzut un în-
ger pogorându-se din
cer,* având cheia Adâncu-
lui și un lanț mare în
mâna lui. * Cap. 1. 18; 9. 1.

2 Și a apucat pe balaur,
* șarpele cel din început,
care este Diavolul și Sa-
tana, și l-a legat pentru o
mie de ani.

* 2 Pet. 2. 2, 4. Iuda 6. Cap. 12. 9.

3 Și l-a aruncat în A-
dânc și l-a închis; și a pe-
cethuit* deasupra lui, ca**
să nu mai rălească Nea-
murile până se vor sfârși
cei o mie de ani; după
aceea trebuie ca el să fie
deslegat pentru puțină
vreme.

* Dan. 6. 17. ** Cap. 16. 14, 16. Vers. 8.

4 Și am văzut scaune *
de domnie și au șezut pe
ele și li s'a dat judecata,**
și am văzut sufletele ȋ ce-

lei ce li se tăiase capul
pentru mărturia lui Isus
ȋ pentru cuvântul lui
Dumnezeu și cei ce ȋ nu se
închinaseră fiarei, nici i-
coanei ei* ȋ și nu primiseră
numul pe fruntea și pe
mâna lor; și au trăit și au
ȋ împărățit cu Hristos o
mie de ani.

* Dan. 7. 9, 22, 27. Mat. 19. 28.
Dan. 22. 30. ** 1 Cor. 6. 2, 8. † Cap. 6. 9.
ȋ† Cap. 13. 12. ȋ† Cap. 13. 15, 16.
ȋ† Rom. 8. 17. 2 Tim. 2. 12. Cap. 5. 10.

5 Cei rămași dintre morți
n'au trăit până vor fi sfâr-
șiți cei o mie de ani. A-
ceasta este întâia înviere.

6 Fericit și sfânt este
cel ce are parte de întâia în-
viere; asupra lor a doua
moarte n'are stăpânire, ei
vor fi preoți** ai lui Dum-
nezeu și ai lui Hristos și
ȋ vor împărăți cu el o mie
de ani.

* Cap. 2. 11; 21. 8. ** Isa. 61. 6. 1 Pet.
2. 9. Cap. 1. 6; 5. 10. † Vers. 4.

Satana deslegat și biruit.

7 Și când se vor împlini
cei o mie de ani, Satana*
va fi deslegat din închi-
soarea sa. * Stih. 2.

8 Și va ieși ca să * ră-
tăcească Neamurile, cari
sunt în cele patru un-
ghiuri ale pământului, pe
Gog** și Magog, ȋ să-i ȋ
adune la războiu, pe ei al

cărora număr este ca ni-
sipul mării. * Vers. 8, 10.

** Ezech. 38. 2; 39. 1, † Cap. 16. 14.

9 Și* s'au suit pe fața
pământului și au înconju-
rat labăra sfinților și ce-
tatea cea iubită; și s'a po-
gorit foc din cer și i-a
mistuit. * Isa. 8. 8. Ezech. 38. 9, 16.

10 Și* diavolul care-i ră-
tăcise a fost aruncat în ia-
zul de foc și pucioasă,
unde** este atât fiara cât
și proorocul mincinos; și
vor fi muncițiȋ și noapte
în vecii vecilor. * Vers. 8.

** Cap. 19. 20. † Cap. 14. 10, 11.

Judecata de apoi.

11 Și am văzut un mare
scaun de domnie alb și pe
Cel ce ședea deasupra, dela
a cărui față au* fugit pâ-
mântul și cerul și ** n'a
fost aflat loc pentru ele.

* 2 Pet. 3. 7, 10, 11. Cap. 21. 1.
** Dan. 2. 35.

12 Și am văzut pe morți,
pe cei mari* și pe cei mici
stând înaintea scaunului
de domnie și au fost des-
chise** cărți; și o altă ȋ
carte a fost deschisă, care
este *cartea vieții*; și morții
au fost judecați din cele
scrise în cărți, după ȋ fap-
tele lor.

* Cap. 19. 5. ** Dan. 7. 10. † Ps. 69. 28.
Dan. 12. 1. Filip. 4. 3. Cap. 3. 5; 13. 8;
21. 27. ȋ† Ier. 17. 10; 32. 19. Mat. 16. 27.
Rom. 2. 6. Cap. 2. 23; 22. 12. Vers. 13.

13 Și marea a dat pe

mortii cari sunt în ea și Moartea * și Hadesul au dat pe mortii cari sunt în ele; și au fost judecați fiecare după ** faptele lor.

* Cap. 6. 9. ** Vers. 12.

14 Și Moartea * și Hadesul au fost aruncate în iazul de foc. Aceasta este moartea a doua, iazul ** de foc. * 1 Cor. 15. 26, 54, 55, ** Vers. 6. Cap. 21. 8.

15 Și dacă cineva n'a fost aflat scris în cartea vieții, a fost aruncat * în iazul de foc. * Cap. 19. 20.

Ceruri noul și pământ nou.

21 Și am * văzut un cer nou și un pământ nou; căci ** cerul dintâi și pământul dintâi se duseseră și marea nu mai este. * Isa. 65. 17; 66. 22, 2 Pet. 3. 13. ** Cap. 20. 11.

2 Și am văzut * cetatea sfântă, noul Ierusalim, pogorându-se din cer dela Dumnezeu, gălită ** ca o mireasă împodobită pentru bărbatul ei.

* Isa. 62. 1. Gal. 4. 26. Ebr. 11. 10; 12. 22; 13. 14. Cap. 3. 12. Vers. 10. ** Isa. 54. 5; 61. 10. 2 Cor. 11. 2.

3 Și am auzit un glas mare din scaunul de domnie zicând: Iată cortul * lui Dumnezeu este cu oamenii și el va locui cu ei și ei vor fi poporul lui și Dumnezeu însuși va fi cu

ei și *va fi* Dumnezeu lor. * Lev. 26. 11, 12. Ezech. 43. 7. 2 Cor. 6. 16. Cap. 7. 15.

4 Și * va șterge orice lacrimă din ochii lor; și * moartea nu va mai fi, nici * tânguire, nici strigăt, nici durere nu va mai fi, fiindcă cele dintâi s'au dus.

* Isa. 25. 8. Cap. 7. 17. ** 1 Cor. 15. 26, 54. Cap. 20. 14. † Isa. 35. 10; 61. 3; 65. 19.

5 Și Celce * șade pe scaunul de domnie a zis: Iată ** eu fac toate noi. Și zice: Scrie, fiindcă acestea cuvinte sunt credincioase și adevărate.

* Cap. 4. 2, 9; 5. 1; 20. 11. ** Isa. 43. 16; 2 Cor. 5. 17. † Cap. 19. 9.

6 Și mi-a zis: S'a * făcut! Eu ** sânt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul. Eu voi * da celui însetat din izvorul apei vieții în dar. * Cap. 16. 17. ** Cap. 1. 8; 22. 13. † Isa. 12. 3; 55. 1. Ioan 4. 10, 14; 7. 37. Cap. 22. 17.

7 Biruitorul va moșteni acestea și cu * îi voi da Dumnezeu și el îmi va fi fiu. * Zah. 8. 8. Ebr. 8. 10.

8 Iar * în privința fricșilor și necredincioșilor și urâcioșilor și omorâtorilor și curvarilor și fermecătorilor și închinătorilor la idoli și tuturor mincinoșilor, partea lor va fi în iazul ** care arde cu foc și

puctoasă, care este moartea a doua.

* 1 Cor. 6. 9, 10. Gal. 5. 19-21. 1 Tim. 5. 6. 1 Tim. 1. 9. Ebr. 12. 14. Cap. 22. 15. ** Cap. 20. 14, 15.

Noul Ierusalim.

9 Și unul din cei * șapte îngeri, cari au cele șapte podire, umplute cu cele din urnă șapte râni, a venit și a vorbit cu mine zicând: Vino aici, îți voi arăta pe mireasa, ** nevasta Mielului.

* Cap. 15. 1, 6, 7. ** Cap. 19. 7. Vers. 2.

10 Și m'a dus în * Duh pe un munte mare și înălț și mi-a arătat cetatea ** sfântă, Ierusalimul, pogorându-se din cer dela Dumnezeu.

* Cap. 1. 10; 17. 3. ** Ezech. 48. Vers. 2.

11 având * slava lui Dumnezeu; luminătorul ei era asemenea cu o piatră foarte scumpă, ca piatra de iaspis, sticlând ca cristalul. * Vers. 23. Cap. 22. 5.

12 Ea avea un zid mare și înalt, avea douăsprezece * porți, și la porți doisprezece îngeri, și nume scris deasupra, cari sunt ale celor douăsprezece seminții ale copiilor lui Israel.

* Ezech. 48. 31-34.

13 Dinspre * răsărit erau trei porți; și dinspre miazănoapte trei porți; și din-

spre miazăzi trei porți; și dinspre apus trei porți.

* Ezech. 48. 31-34.

14 Și zidul cetății avea douăsprezece temelii și pe ele * douăsprezece nume ale celor doisprezece apostoli ai Mielului.

* Mat. 16. 18. Gal. 2. 9. Efez. 2. 20.

15 Și celce vorbea cu mine avea * ca măsură o trestie de aur ca să măsoare cetatea și porțile ei și zidul ei.

* Ezech. 40. 3. Zah. 2. 1. Cap. 11. 1.

16 Și cetatea este în patru unghiuri și lungimea ei este cât lățimea. Și a măsurat cetatea cu trestie până la douăsprezece mii de stadii: lungimea și lățimea și înălțimea ei erau deopotrivă.

17 Și a măsurat zidul ei, o sută patruzeci și patru de coți, după măsură de om, adică a îngerului.

18 Și ziditura zidului ei era de iaspis; și cetatea era de aur curat, asemenea cristalului curat.

19 Temeliile * zidului cetății erau împodobite cu orice piatră scumpă; înălția temelie era de iaspis, a doua de safir, a treia de halchedon, a patra de smaragd.

* Isa. 54. 11.

20 a cincea de sardox, a șasea de sardiu, a

șaptea de hrisolit, a opta de beril, a noua de topaz, a zecea de hrisopraz, a unsprezecea de iacint, a douăsprezecea de ametist.

21 Și cele douăsprezece porți erau douăsprezece mărgăritare; fiecare din porți era dintr'un singur mărgăritar. Și ulița cetății * era de aur curat, ca cristalul străveziu.

* Cap. 22, 2.

22 Și n'am văzut * templu în ea, pentru că Domnul Dumnezeu Cel Atotputernic este templul ei și Mielul.

* Ioan 4, 23.

23 Și cetatea * n'are trebuință de soare nici de lună ca s'o lumineze: fiindcă slava lui Dumnezeu a luminat-o și candelă ei este Mielul. * Isa. 24, 23; 60, 19, 20. Vorn. 11. Cap. 22, 5.

24 Și Neamurile * vor umbla prin lumina ei și împărații pământului îi aduc slava lor.

* Isa. 60, 3, 5, 11; 66, 12.

25 Și porțile * ei nu sunt închise nicidecum ziua, căci nu va fi ** noapte acolo. * Isa. 60, 11. ** Isa. 60, 20. Zah. 14, 7. Cap. 22, 5.

26 Și-i vor aduce * slava și cinstea Neamurilor.

* Vers. 24.

27 Și nu * intră nicidecum în ea nimic de rând,

nici cine face urâciune și minciună, ci numai cei scriși în cartea ** vieții Mielului. * Isa. 35, 8; 52, 1; 60, 21. Ioel 3, 17. Cap. 23, 14, 15. ** Filip. 4, 3. Cap. 3, 5; 13, 8; 20, 12.

Râul vieții.

22 Și mi-a arătat un râu * de apă de viață, curat ca cristalul, iesind din scaunul de domnie al lui Dumnezeu și al Mielului.

* Ezech. 47, 1. Zah. 14, 8.

2 În * mijlocul uliței ei și al râului de o parte și de alta era pomul ** vieții, făcând douăsprezece feluri de roduri, dându-și rodul pe fiecare lună: și frunzele pomului sunt pentru tă-măduirea Neamurilor.

* Ezech. 47, 12. Cap. 21, 21. ** Ps. 2, 8. Cap. 2, 7. † Cap. 21, 24.

3 Și nimic vrednic de blestem nu * va mai fi. Și scaunul ** de domnie al lui Dumnezeu și al Mielului va fi în ea; și robii lui îi vor sluji.

* Zah. 14, 11. ** Ezech. 48, 35.

4 Și ei * vor vedea fața lui, și ** numele lui va fi pe frunțile lor.

* Mat. 5, 8. 1 Cor. 13, 12. 1 Ioan 3, 2. ** Cap. 3, 12; 14, 1.

5 Și nu va mai fi noapte; * și n'au trebuință de lumină de soare, pentru că Domnul ** Dumnezeu va

lumina peste ei și † vor împărați în vecii vecilor.

* Cap. 21, 23, 25. ** Ps. 86, 9; 84, 11.

† Dan. 7, 27. Rom. 5, 17. 2 Tim. 2, 12. Cap. 3, 21.

Incheierea.

6 Și mi-a zis: Aceste * cuvinte sunt credincioase și adevărate și Domnul Dumnezeu cel duhurilor proorocilor a ** trimis pe îngerul său să arate robilor săi cele ce trebuie să se înlămpie în curând.

* Cap. 19, 9; 21, 5. ** Cap. 1, 1.

7 Și iată, * eu vin curând. — Fericit ** este cine păstrează cuvintele proorociei cărții acesteia.

* Cap. 3, 11. Vers. 10, 12, 20. ** Cap. 1, 3.

8 Și eu Ioan sunt cece am auzit și am privit acestea. Și când am auzit și am privit, am * căzut să mă închin înaintea picioarelor îngerului care-mi arăta acestea.

* Cap. 19, 10.

9 Și el îmi zice: Vezi * să n'o faci; eu sunt rob împreună cu tine și cu frații tăi proorocii și cu cece păstrează cuvintele cărții acesteia; închină-le lui Dumnezeu. * Dan. 8, 26.

10 Și-mi * zice: Nu pe-cellui ** cuvintele proorociei cărții acesteia; căci vremea este aproape.

* Dan. 12, 4, 9. Cap. 10, 4. ** Cap. 1, 3.

11 Cine * face nedreptate să mai facă nedreptate; și cel ce este mângîl, să mai fie mângîl; și dreptul să mai facă dreptate; și cel sfînt să mai fie sfînt!

* Ezech. 3, 27. Dan. 12, 10. 2 Tim. 3, 13.

12 Iată * eu vin curând și răsplata ** mea este cu mine ca să † dau fiecăruia după cum este fapta lui. * Vers. 7. ** Isa. 40, 10; 62, 11. † Rom. 2, 6; 14, 12. Cap. 20, 12.

13 Eu * sînt Alfa și Omega, cel dintîi și cel din urmă, începutul și sfîrșitul. * Isa. 41, 4; 44, 6; 48, 12. Cap. 1, 8, 11; 21, 6.

14 Fericiti * sunt cei ce își spală îmbrăcămintele ca să aibă drept la ** pomul vieții și † să intre prin porți în cetate!

* Dan. 12, 12. 1 Ioan 3, 24. ** Cap. 2, 7. Vers. 2. † Cap. 21, 27.

15 Alară * sunt câinii ** și fermecătorii și curvarii și omorîtorii și închinătorii la idoli și oricine face și iubește minciuna!

* 1 Cor. 6, 9, 10. Gal. 5, 19—21. Col. 3, 6. Cap. 9, 20, 21; 21, 8. ** Filip. 3, 2.

16 Eu, * Îsus, am trimis pe îngerul meu să vă mărturisească acestea în biserici. Eu ** sînt rădăcina și sămînța lui David, steaua † luminoasă, cea de dimineață.

* Cap. 1, 1. ** Cap. 5, 5. † Num. 24, 17. Zah. 6, 12. 2 Pet. 1, 19. Cap. 2, 28.

Chemare.

17 Și Duhul și mireasa *
zice: Vino! Și cine aude să
zică: Vino! Și ** cine înse-
tează să vină: cine dorește,
să ia apa vieții în dar.

* Cap. 21, 2, 9. ** Isa. 55, 1. Ioan 7, 37.
Cap. 21, 6.

18 Eu mărturisesc ori-
cui aude cuvintele prooro-
ciei cărții acesteia, că, dacă
* va adăuga cineva la ele,
Dumnezeu îi va ** adăuga
rănilile scrise în cartea † a-
ceasta.

* Deut. 4, 2; 12, 32. Prov. 30, 6.
** Exod. 32, 33. Ps. 69, 28. Cap. 3, 5;
13, 8. † Cap. 21, 2.

19 Și dacă va scoate el
neva ceva din cuvintele
cărții proorociei acestuia,
Dumnezeu va scoate par-
tea lui dela pomul vieții
și din cetatea sfântă cari
sunt scrise în cartea a-
ceasta.

20 Celce mărturisește a-
cestea zice: Da: * Eu vin
curând. — Amin! ** Vino,
† Doamne Isuse!

* Vers. 12. ** Ioan 21, 23. † 2 Tim. 4, 8.

21 Harul * Domnului
Isus Hristos fie cu toți
sfinții! Amin.

* Rom. 16, 20, 24. 2 Tes. 3, 18.

S F A R Ș I T.